Utrecht University Library
Partner in Science
Universiteit Utrecht

De nieuwe groote lichtende zee-fakkel ...

https://hdl.handle.net/1874/364102

Libri formae maximae.
nº. 61.

GEDRUKT TOT AMSTERDAM BY

IOANNES VAN KEULEN

BOEK, ZEE-KAART VERKOOPER ALS OOK GRAAD-BOOGEN, QUADRANTEN, OCTANTE, ASIMUTHS, PYL-COMPASSE, ETC. EN VERDERE MATHEMATISCHE INSTRUMENTE, INSGELYKS OOK VERSCHEIDE DITO BOEKEN, AANDE OOST ZYDE VANDE NIEUWE BRUG, in de Gekroonde Lootsman.

DE

NIEUWE GROOTE LICHTENDE ZEE-FAKKEL.

'T DERDE DEEL,

Vertoonende de Kuſten van Granada, Catalonien, Languedoc, Provence, Italien, Dalmatien, Grieken, Thracien, Natolien, Syrien, Egypten, en de geheele Noordkuſt van Barbaryen, met alle haar onderbehoorende en tuſſchen leggende Eilanden.

ALS MEDE

De Beſchryvinge van alle Havenen, Bayen, Reeden, Droogten, Strekkingen en opdoeningen van Landen, op de waare Pools-hoogte gelegd, uit ondervindinge van veele ervarene Stuurlieden, Lootſen, en Liefhebbers der Zeevaart, zynde van alle voorgaande misſlagen verbeetert.

DOOR

CLAAS JANSZ. VOOGT,

Geometra en Leermeeſter der Wiskonſt.

En deeze laatſte Druk nieuwelyks verbeterd.

DOOR

JOANNES VAN KEULEN.

REGISTER

Der Vertooningen en Kaarten des derden deels der Ligtende Zee-Fakkel

Voor den Lefer en Boekbinder.

De eerfte vertooninge van de kuft van *Granaden* met de tegen over kuft, van *Barbaryne*, met 't naauw van de *Straat*, met d'algemeene Kaart van 't derde deel en de Haven kaart, en de Kaart No. I I. Fol. 1

De tweede vertooninge van de kuften van *Granaden* en *Murcia*, met de tegen over kuft van *Barbaryen*, met de kaart N. IV. 7

De derde vertooning van de kuft van *Barbaryen*, tufchen *C. Ivy*, en *C de Mabra*, met de kaart No. V. 16

De vierde vertooning van de kuften van *Valentien*, *Catalonien*, *Languedocq* en *Provence*, met de *Eilanden*, *Tvica Majarca* en *Minorca*, met de kaart No VI 19

De vyfde vertoning van de kuften van *Provence* en *Italien* met 't Eiland *Corfica*, met de kaart No. VII 37

De fesde vertooning van 't Eiland *Sardinien*, met de tegen over kuft van *Barbaryen*, met de kaart No. VIII. 55

De fevende vertooning van de kuft van *Italien*, tufchen *Piombino*, en 't *Naauw van Meffina*, met de kaart No. IX. 63

De agtfte vertooning van 't eiland *Sicilien*, met de tegen over kuft van *Barbaryen*, met de kaart No. X. 73

De negende vertooning van de kuften van *Calabrien* en *Morea*, met de kaart N. XI. 80

De tiende vertooning van de *Golf van Venetien*, met de kaart No. XII. 86

De elfde vertooning van de kuften van *Morea*, *Achayen*, *Grieken*, en *Thracien*, met de byleggende Eilanden in d' *Archipelogo*, met de kaart No. XIII. 97

De twaalfde vertooning van de kuften van *Morea*, *Achajen*, *Grieken* en *Thracien*, met de byleggende Eilanden in de *Archipelago* met de kaart No XIV. 111

De dertiende vertooning van de kuften van *Thracien*, *Natolien* en de *Golf van Conftantinopolen*, met de byleggende Eilanden in de *Archipelago*, met de kaart No. XV. 114

De veertiende vertooning van de kuft van *Natolien*, met de byleggende Eilanden in d' *Archipelago*, met de kaart No. XVI. 121

De vyftiende vertooning van de kuft van *Caramanien*, *Cyprus*, *Syrien* en *Egypte*, met de kaart No. XVII. 125

De zeftiende vertooning van de kuft van *Barbaryen*, tufchen *J. Zerby* en *Alexandrien* 132

Pas-caart van de
MIDDELLANDSCHE ZEE,
Verthoonende alle de Zee-kusten van
Granaden, Catalonien, Provençen
Italien, Griecken, Thraçien, Natolien
Syrien, Egypten, en Barbaryen
Met alle haar onder behoorende en tusschen leggende eylanden Naukeurigh opgesteld
T'AMSTERDAM,
By Iohannes van Keulen
Boeckverkoper aende Nieubrugh in de gekroonde Leoosman
Met Privilegie voor 15 Iaren.

Namen van d'Eylanden, Hoecken en Havens, gelegen in 't Westelycksteedeel der Middellandsche Zee.

1	Alboran	20	C de Bajolis		Sol	57	I Vulcano	77	I Formola	95	I Cusa
2	I Formentera	21	C de Toulon	39	Vacca	58	I Salini	78	S Pedro de	96	I Pelugosa
3	Belcran	22	I Ribadin	40	Toro	59	I Felicur		Nino	97	I Gymnase
4	Comger	23	I Poleaiola	41	I Cortelezo	60	I Alizur	79	I Scarda	98	I Maria di
5	P Magno	24	Porto Grozo	42	I Serpentara	61	I Ustica	80	I Sanpentella		Trinita
6	Tagomago	25	I Beyena	43	I Galita	62	I Marizino	81	I S Pedro de	99	I Iacomo
7	S Hilaire	26	C Vesperis	44	Chirbi off	63	I Lovenzo		Melata	100	I Meluda
8	Porto Vrica	27	Malora		Quels	64	I Fanagnana	82	I Longa	101	I S Andrea
9	I Cabrera	28	I Gorgona	45	I Zombina	65	I Gozo	83	I Perverse	102	I Cromina
10	I Dragonera	29	I Capraja	46	Formuges	66	I Pantalaria	84	I La Cureaux	103	I Melanto
11	Monte Calibri	30	I Elba	47	I Gigia	67	I Lunosa	85	I Dravenico	104	I Scafana
12	C Formentelli	31	I Planosa	48	I Samiti	68	I Lampedosa	86	I de Bua		
13	Golfo di	32	Formiques	49	I Palmerola	69	I Cherchen	87	I Lesba		
	Alcudia	33	I Monte Christo	50	I Pontia	70	I Fonu	88	I IS Andrea		
14	C la Pedra	34	C Ravela	51	I Ventotiene	71	I Merlere	89	Molydello		
15	P Colombi	35	I Asinara	52	I I Ischia	72	I Paleferina	90	I Pomo		
16	P Pedro	36	I Cosiado	53	I Capri	73	I Malanoco	91	I Torkelis		
17	C Salines		Dona	54	I Strombeli	74	I Prouscatores	92	I Curzolis		
18	Porto Mason	37	I S Pedro	55	I Panaci	75	I Ogero	93	I Aposta		
19	P Fornelle	38	I Palma de	56	I Lipari	76	I Zanzigo	94	I Cafola		

Namen der Eylanden en voornaamste hoecken en Havens gelegen in 't Oostelycksteedeel der Middellandsche Zee.

1	Chirbi off	16	I Maratino	31	I Prodano	47	S George de	62	I Nomfia	78	I Sciatta
	Quels	17	I Lovenzo	32	I Sapienza		Arbore	63	I Sorfon	79	I Surici
2	I Zombina	18	I Fanagnana	33	I Caprera	48	I Macromis	64	I Sefinto	80	I Lamo
3	I Palmerola	19	I Gozo	34	I Venetica	49	I Zea	65	I Faris	81	Piper
4	I Pontia	20	I Pantalaria	35	I Cervy	50	I Formina	66	I Nosia	82	I Lemnos
5	I Ventotiue	21	I Lunosa	36	I Sydera	51	I Iura	67	Anti Paris	83	I Tasso
6	I Ischia	22	I Lampidosa	37	I Gozo	52	I Andrea	68	I Tra	84	I Asfrepti
7	I Capri	23	I Cherchenu	38	I Pelchida	53	Anti Milo	69	I Delis	85	I Lysera
8	I Strombeli	24	I Fanu	39	I Dro	54	I Milo	70	I Micona	86	I Embro
9	Panaci	25	I Merlere	40	I Serigotto	55	I Argentera	71	I Tino	87	I Samandrachio
10	I Lipari	26	I Pachsa	41	I Stanica	56	I Margo	72	Calojera	88	I Marmora
11	I Volcano	27	Anti Pachsa	42	Gozo di Candia	57	I Nio	73	I Asturi	89	I Arapli
12	I Salini	28	I Maura	43	Anti Gozo	58	I Zetine	74	I Schiro	90	I Calonino
13	I Felicur	29	Cephalonia	44	Caravi	59	I Polcandra	75	I Dodecfee	91	I Rosse
14	I Alicur		Picola	45	I Bella Pola	60	I Sherstana	76	I Silefroni	92	Pepon Cpl
15	I Ustica	30	I Stroffadia	46	I Falconera	61	I Sentori	77	I Schoppels	93	I Maratea

99	I Fonedos	110	I Scarpanto				
100	I Seguri	111	I Cazo				
101	I Meteleno	112	I Nisaria				
102	I Pyscopia	113	I Pyscopia				
103	I Sena	114	I Sena				
104	P Goro	115	P Goro				
105	I Colones	116	I Lamonia				
106	I Stento	117	I Corovi				
107	I Venetica	118	I S Catharina				
108	I Samos	119	Poselo				
109	I Nicaria	120	I Cafro Rosso				
110	I Patmos	121	Divaaferonisi				
111	I Lero						
112	I Archidi						
113	I Calmine						
114	I Stanno						
115	I Stampalia						

Italiaensche Meylen 60 in een graadt
Duytsche Mylen 15 in een graat
Spanjsche Mylen 17½ in een graat
Eng en Fran Mylen 20 in een graat

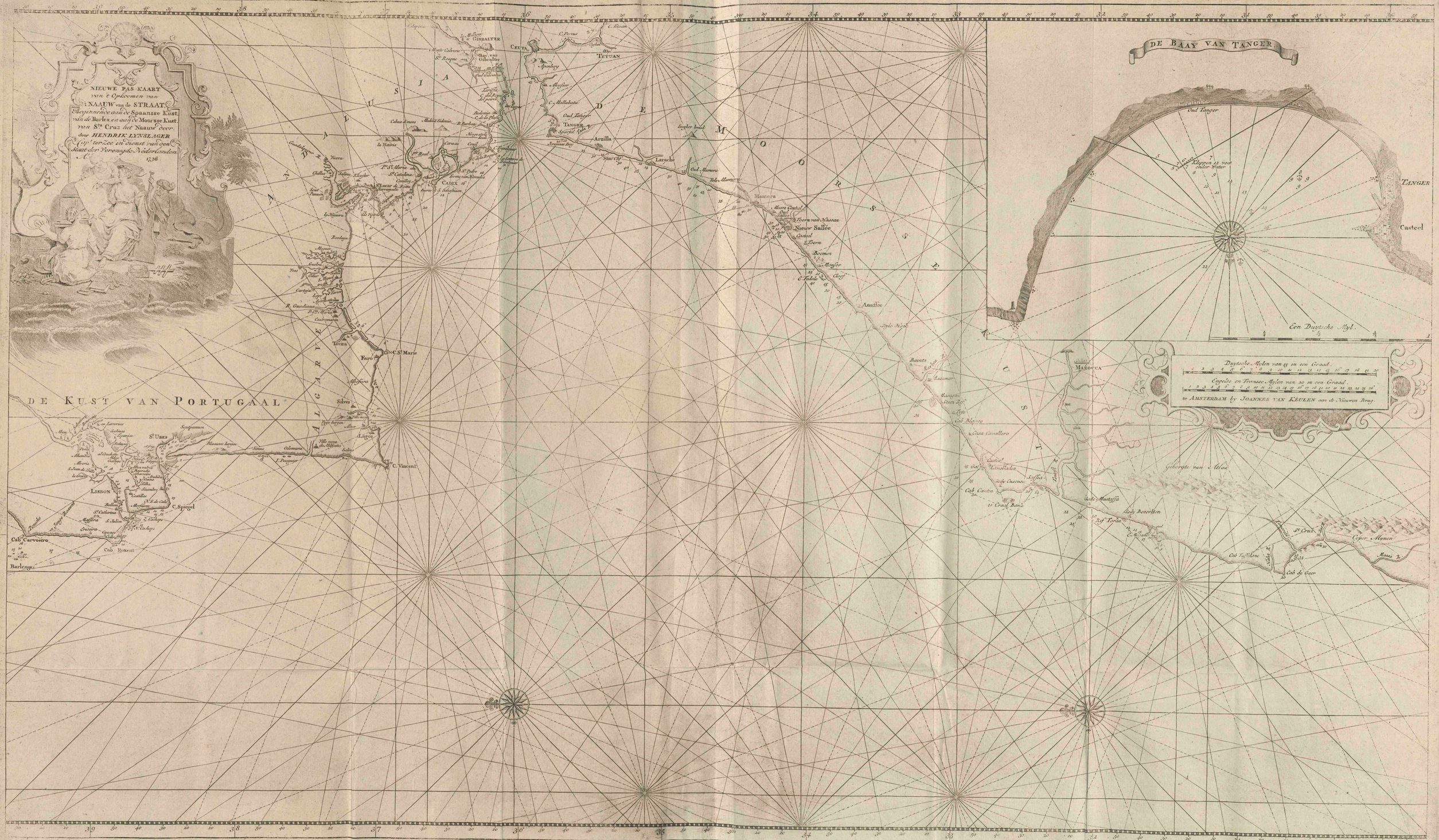
NIEUWE PAS KAART
van 't Opkomen van
't NAAUW van de STRAAT
Beginnende aan de Spaanse Kust
van de Barles, en aan de Mourische Kust
van St. Cruz het Naauw door
HENDRIK LYNSLAGER
Cap. ter Zee in dienst van den
Staat der Verenigde Nederlanden
1736
DE KUST VAN PORTUGAAL
DE BAAY VAN TANGER
Oud Tanger
Klippen als voor
onder Water
TANGER
Casteel
Een Duytsche Myl.
Duytsche Mylen van 15 in een Graad.
Engelse en Franse Mylen van 20 in een Graad.
te AMSTERDAM by JOANNES VAN KEULEN aan de Nieuwen Brug.
GIBRALTER
Bay van Gibraltar
CEUTA
TETUAN
Tanger
Arzilla
Larache
Mamora
Nieuw Sallee
Anafloe
Baints
MAROCCA
Gebergte van Atlas
CADIX
Tavira
Faro
C. St. Marie
Silves
Lagos
C. Vincent
St. UBES
LISBON
C. Spiegel
Cab Carvoeiro
Cab Roxent
Barlenga
Cap. Mannen
Cab de Geer
Masas R.

Porto Tanger.
Tanger
Porto Toulon
Salines
Sourri
Sizziers
La Madonna della Guardia
Le Sporne
Toulon
Cap Sure
Lopital
Mgarette
C. de Toulon
Eres
Castel Bayonnet
Clarida
Alle hoen verpanen met 35 Vaadem geen Grondt
I. Ribadin
I. Polcairola
I. Porto Croze
I. Bovena
d'Eylanden van Eres.
Porto Taranto
Capuciner Kloster
Mar Piccolo
Taranto
C. Rondinel
I. Grande
I. S. Andrea
C. S. Vito
Porto Galipoli.
Galipoli
de Stad Brundisi
Il Forte
inde Golf van Venetia over Taranto.
Terrel del Cavelloccio
Porto Brundisi.
Porto de Cara-Busa
N.W. hoek van Candia.
I. Cara-busa Vecchia
Cabo Siasa
Castro Cara-busa
Porto Canea.
op 't Eyland Candia.
Een Duytse Mijl
Porto Zuda.
Fortezza de Zuda
S. Venerandi
Zuda
Fontana
Apicorna
Salina
Porto Andrea.
een Eyland inde Archipel by Negroponte.
I. Nipolizo of Molizo
Sparviento
I. Mycon
Sparvino
Polisma
Scorzidero
I. Barveto
Pacimadia
Castrel
C. Basilio
Pacimada
Acrarie
Milo
I. Milo.
Crano
Prasonisi
Porto Nio.
Nio
Riff
blinde Klip
Porto Nixia
of Nelisia
Nexusia
Salina
Asprima
Porto Zira.
I. Gadronisi
I. Delis.
Klein Delos
Eres
Castel Bayonnet
I. Bovena
I. Porto Croze
I. Polcairola
I. Ribadin
Z. O. ton O.
Z. ton O.
Porto Bona.
Bona
Rio de Bona
Cala Mahon
Castelle
Z.Z.W. en N.N.O. van Calaria.
Trapano Vecchia
Trapano
S. Theodoro
Columbara
I. Lavezzo
I. Kirgnanu
Porto Trapano.
Porto S. Pedro.
aen de Oost Wal Inde Golf van Venetia.
S. Pedro
Porto di Malaia
Porto Serigo
Castro Serigo
Kaasteel
Een Duytse Mijl
Porto S. Nicolo. in I. Serigo.
Porto Candia.
Porto Stantea
P. di Madona
P. S. Nicolo
P. Grego
Porto Spina longa.
Porto Colochita
Porto Paris.
inde Archipel.
Klippen beven't Water
Blinde
Paris
Porto Trio.
Het Eyland Paris, inde Archipel.
Porto de Aula
aen't Eyland Paris inde Archipel.
S. Maria
Aula
Reede van Selve of la Rade de la Selve
Porto Gero in I. Metelino.
Lesbus of Lesbo
Issa
Asse
Macaria
Calemum
Chilenia
Cap Petra
C. S. Maria
TRIPOLI di Barbaria.

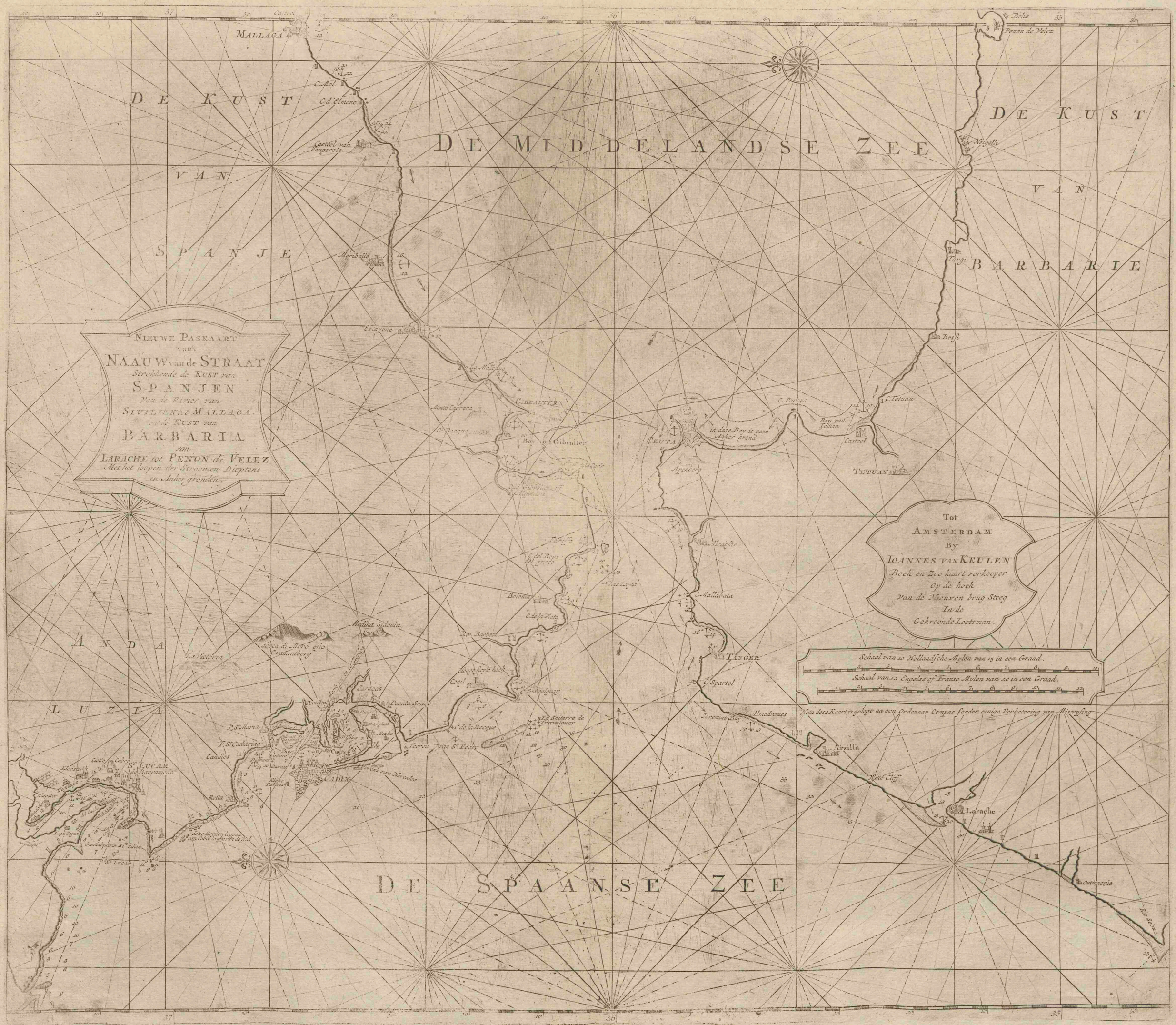
Nieuwe Paskaart van't
Naauw van de Straat
Strekkende de Kust van
Spanjen
Van de Rivier van
Siville tot Mallaga.
en de Kust van
Barbaria
van
Larache tot Penon de Velez
Met het loopen der Stroomen Dieptens
en Anker gronden.
De Kust van Spanje
De Middelandse Zee
De Kust van Barbarie
De Spaanse Zee
Andalusia
Mallaga
C. Mol
C. d'Almene
Castel van Fangerole
Maribelle
Estepone
Gibraltar
Bay van Gibraltar
Ceuta
Avenerg
in dese Bay is geen Anker grond
C. Porcus
Bay van Tetuan
C. Tetuan
Castel
Tetuan
Penon de Velez
Nigalli
Fargi
Bessl
Measter
C. Mallabata
Tanger
C. Spartel
Tot
Amsterdam
By
Ioannes van Keulen
Boek en Zee kaart verkoeper
Op de hoek
Van de Nieuwen brug Steeg
In de
Gekroonde Lootsman.
Schaal van 20 Hollandsche Mylen van 15 in een Graad.
Schaal van 12 Engelse of Franse Mylen van 20 in een Graad.
Nota dese Kaart is gelegt na een Ordenaar Compas sonder eenige Verbetering van Missryssing
Arsilla
Larache
Outimorie
Bolonia
C. de la Plata
Rio Barbata
Medina Sidonia
Caliza di Mro esto Gibraltar
La Victoria
Caracas
Puerta Suaze
Peru Ros
P. Se Maria
F. St Catharina
Candilos
Cadix
Rotta
St Lucar de Barrameda
Cadiz
Cabo
Chiclana
Chiclana
Cuadalquivir
Cuadalquivir
Tarifa
Tarifa
Tiron
Pain St Pedro
C. de la Recque
Tr. Seiterre de Travalquar
Jeremias Bay
Almedivones
Mitte Cliff
Rio Seba

'T DERDE DEEL
Van de Nieuwe Groote Lichtende
ZEE-FAKKEL,

Inhoudende

De Beſchryvinge van de Zee-Kuſten van *Granaden*, *Catalonien*, *Provence*, *Italien*, *Dalmatien*, *Grieken*, *Thracien*, *Natolien*, *Syrien*, *Egypten*, en *Barbaryen*, met alle haere onderbehoorende en tuſſchen leggende Eylanden.

Eerſte Vertooninge, van de

Zee-Kuſten van *Granaden*, van *Cadix* door de *Straat* van *Gibralter* tot *Velez Malaga*; Als mede de Zee-Kuſten van *Barbaryen* van C. *Spartel* tot *Penon de Velez*.

Van Cadix na de Straat, te zeylen.

OM van Cadix of Cadiz na de Straat te zeylen / zeylt men Z. en Z. ten O. na de C. de Trafalgar, en dan loopt men ruym genoeg buyten de banken of klippen / die Z. O. van Cadix asleggen: van de hoek van S. Zebastiaan tot C. de Trafalgar, dat is de N. hoek van de Straet aan de west zyde / is meest Z. Z. O. 7 mylen. Ontrent anderhalf myl benoorden de Caep leit Conil, dat is een schoone zand bay niet ver van C. la Roque, daer men 't setten mag op 12, 13 en 14 vadem schoone grond / ook wel af en aan de Stad op 8, 9, a 10 vadem. Daar zyn eenige klippen en steenbanken omtrent ¼ myl daer bewesten / die men moet myden.

Regt voor Cassar Segair kan men setten voor alleooste / Zuyde en zuydweste winden / daer is een redelyke grond met 4 of 5 vadem water. De Rivier aldaer kan niet bevaren worden dan door de Tartanen en Galioots. Aen de O. hoek van Cassar Segair is een and're lange zand bay / aen de west hoek tot 't midden vroog een Canon schoot t'zeewaerts verre / maer aen de west kant van de steyle klip op dezelve hoek moogt gy digt aen de kust loopen / en setten 't daer op 3 of 4 vadem mooye zart gront voor noordooste / ooste / zuydooste / zuyde en zuydweste winden.

Omtrent C. de Trafalgar niet wel anderhalf myl Z. W. ten W. van land / leydt een klip 5 voeten onder water / men kan tuſſchen de wal en dese klip deur: Die uyt de Straet komen / moeten daar na uytsien / vermits veel scheepen daer aen gestooten hebben. Van deeze klip strekt een steenbank om de N. N. W. / die in de Caart beleent staat.

Die de Straat of Engte van Gibralter, koomende van Cadix, begeert in te zeylen / die gaet van S. Zebastiaan de west hoek van Cadix Z. ten O. en Z. Z. O. na de C. de Trafalgar, tot dat hy vry wat buyten de wal is / om de Spaensche kust te myden / die is buyt. Daer strekt een steenen bank drie quart mylen in zee W. van 't eiland Tarifa af / genaamt Las Layas of Lakas, daar 8, 9 en 10 voeten water op is / en volgens den Portulan maer 5 voet laag water / als het hard waeit / soo barnt hy seer. De voorsz. hoek S. Zebastiaan leid 7 mylen van de C. de Trafalgar.

Omtrent 3 mylen / Z. O. van C. Trafalgar leyt Cabo de la Plata, volgens den Portulan, een hooge uytstrekkende hoek met een wacht tooren; tuſſchen beide zyn 2 zand-baaytjes; de westelyke voor de rivier Barbatta, hebbende aan de W. kant een Casteeltje en eenige huyzen / en aan de O. kant 2 vierkante Toorens op eenen heuvel / zynde goet voor N. en N. W. winden; de Oostelyke tuſſchen deeze Toorens en C. Marinal, daar ook een wacht toorentje op staat / voor O. en N. O. winden / op 8 a 10 vadem. Doch C. de la Plata en Marinal moeten beide zelfs gemyd worden / wegens de klippen daar benevens.

Als men dan wat buyten de C. de Trafalgar is / en Z. Z. O. en Z. O. ten Z. aengaet / soo verbalt men aen de Barbaryſche kust of binnen C. Spartel, ontrent neffens Tanger geleegen in een groote Inwyk en Zand bay / waar men beſchut leid voor ooſte / zuidooſte / zuid en zuidweſte winden / gelyk die in d Haven-kaert vertoont wort. Op de west hoek van d'Inwyk van Tanger, staet een Kasteel by wat hoog / en nog wat hooger op 't gebergte staet een Wack tooren / daer aen is Tanger seer kennelyk. De kust strekt van Tanger na Scherminkelberg meest al O. N. O. en O. ten noorden / dat is de regte strekking om door de Straet te zeilen. Wilt gy by de nagt de Straet in / soo houd de Barbaryſche kust naest / want die is schoon / en daer kent gy niet aen misdoen / maar de Spaenſche wal is (als gezeid is) buil. Wilt gy by de Spaenſche kust langs / soo moet gy digte by de wal tuſſchen 't eiland Tarifa en de voorsz builen door loopen / digt by 't eiland langs / of gy moet verre van 't eiland afloopen buyten de builen om / maer in 't midden tuſſchen beide lande / even na / is 't best. Benoorden het eiland Tarifa op 7 a 8 vadem fyn zand / niet nader als een Canon-schoot van strand / is goet ankeren voor Z. Z. O. tot N. winden / maar W. en Z W. winden maaken daar verbolgen zee. Nader onder het eiland te leggen is voor de touwen niet goet.

Tanger

Twee mylen ruym O. ten N. iets N. van 't eiland Tarifa is de hoek van Cabrita de westhoek van de groote bay van Gibralter: regt bewesten en tegen over de berg van Gibralter, is een goede reede op 12, 10 en 8 vadem voor de noordooste wint. Weinig beooste de Vuur tooren op den voorsz. hoek staende is een schoone zandstrand tuſſchen beide toorens / daer leid men beſchut voor de dyningen uit den westen. De blinde klip la Perie bezuyd oosten de hoek van Cabrita staat in de Caart beleent.

Bay van Gibralter.

Tot Gibralter is een schoone bay byna als een haven. Wilt gy 't daer in setten / soo loopt soo verre inwaert / tot dat de binnenste hoek van den hoogen berg van Gibralter oost van uys / daer hebt gy 5 of 6 vadem schoone grond. Na de meulen toe is 't 3 vadem blak water / men leydt daer in de bay beſchut voor een weſte wind / een zuydweſte wind is hoekjes wind van Gibralters-berg, maer voor een zuydweſte wint leydt sy open: van daer brengt men goede wynen. Tuſſchen de Nieuwe en oude Moelje is de Grond klippig / gelyk ook aen 't einde van de oude Moelje.

De nieuwe Mouille met zyn nieuwgeboude Fort leyt aan de Z. hoek van de Stad / strekkende N. W. omtrent 80 roeden. De oude Mouille leyt pas ¼ myl Noordelyker / en heeft ook een fortje / aan wiens voet eenige klippen zyn / die met laag water boven komen. De beste ankerplaats is van de Nieuwe mouille N. W. 400 a 500 roeden op 3 vadem met laag water en met hoog water 4 à 4½ vadem. Uyt den O. of uyt den W. komende moet men van de hoek van C. Cabrita en Gibralters-berg wat afhouden / om door buylens / stooomen of valwinden geen ongemak te hebben. Voor de oude Moelje vertuyt men / de ankers in 't O. N. O. en W. Z. W. van malkander.

Als gy met een ooſte wind van de reede van Gibralter t'zeil gaet / so is 't goet wat voor de wind af te loopen na de west wal / en soo voort by de laeger wal uyt / want de ooſtelyke winden vallen met sulke dwarlingen op 't hooge land van Gibralter, dat men qualyk by 't hooge land langs by de bay geraken kan.

Wilt gy uyt de oost komende de Straet uyt zeylen / en gy zyt de Spaense kust wat na / soo siet wel voor u / want Gibralters-berg komt dan in u gesigt tegen 't land van Barbaryen aen / en na dien 't land benoorden den berg laeg is / soo schynt het niet anders / of daer is de opening van de Straet, 't is voor desen gebeurd / dat eenigen dat alsoo aensiende / daer op aen zeylden / en alzo haer Scheepen verzeylde en verlooren. Daerom is 't hoog noodig goede agt op desen berg te slaen / want als men daer u el op let / is hy goet te kennen. Ook is gebeurt / dat eenige hebben-

de den Apenberg gezien / terwyl zy Gibralters-berg wegens wolken of andere oorzaaken niet gezien hadden / denzelve Apenberg voor Gibralters-berg hebben genomen / en in de bogt bezuyden Ceuta of by Tetuan verballen zyn.

Van het naauw tot geheel aan Malaga is het binnenlands zeer hoog; dog aan de zeekant zyn meest Zandbayen / voor welke men met Landwinden kan ankeren / maar niet voor Zeewinden.

Estepona. Estepona leyd 4½ mylen beoosten en benoorden Gibralter, en tusschen beyde staen verscheyde buur toorens aan de Kust / daer is schoone grond om te setten. Wilt gy 't setten beoosten Gibralter by de naeste buur tooren aen Gibralter, soo set Gibralter Z. Z. W. van u op 25 vadem schoone grond en swart zand: maer wilt gy 't by de twee buur toorens setten / daer is een valeye om water te halen / en set 't daer op 20 of 22 vadem / daer is schoone grond en ook beter leggen / om met oostelyke winden t'zeyl te gaen om de Straet uyt te loopen. Ruym ½ myl Z. O. ten Z. van Estepona leyt een droogte / die men myden moet.

Voor Estepona kanmen tsetten op 14 vadem / dat is een plaets om fruyten en wynen te laden / 3 myl daer beoosten leyt Maribela, daer tusschen beide staen 5 waek-toorens aan de kust.

Maribela. Van Gibralter tot Maribela is de koers meest N. O. ten N. 7½ mylen. Wilt gy 't tot Maribela setten / soo brengt de poort van de Stad alsoo / dat gy hem tusschen twee pak-huysen / die op de strand staen / en de groote vierkante waek tooren / die beoosten de voorsz. Pakhuysen staet / deur sien meugt / en set 't daar op 9 of 10 vadem. Deeze oude ankerplaats / is dezelfde als in den Portulan, maer aldaar niet zoo klaar beschreeven. Recht voor Maribela is de grondt niet schoon. Ontrent een gooteling schoot bewesten de Stad mag men varsch water haelen.

Fangerola. Van Maribela tot Fangerola is n. o. ten o. 4 mylen: dner tusschen beyde staen ook 5 waek toorens. Fangerola is een kasteel / en heeft een schoone zand bay / daer is goede Ankergront op 7 en 8 vadem voor eenige visschers huysjes / en vlakke opgaende gront / men leyt daar beschut voor een W. Z. W. wint en volgens den Portulan ook voor N. W. en N. winden.

C. de Mol. Van Fangerola tot Cabo de Mol, de west hoek van Malaga is de koers O. N. O. 2 mylen / maer van de west hoek van Malaga tot de Stad van Malaga is de koers N. O. en N. O. ten O. 2 mylen / 't is daer tusschen beyden al een schoone gront / om over al te setten op 13 of 14 vadem.

Malaga. Men dese merken is Malaga kenbaar / beoosten op 't hooge staet een Slot / en daer komen 2 muuren nederwaart na de Zee tot aen de Stad / daar is nu de Reede; dat de oude Reede plagt te wesen / die is geheel bedorven door 't Ballast werpen. Wilt gy 't op de Reede van Malaga setten / zoo settet op 10, 11, 12 vadem / ook op 13 en 14 vadem dwars van 't hooft af / hebbende 't hooft N. ten O. van u / daer is goede gront / en de Ankers houden daer wel / men leyd daer ook wel bewaert voor de Mooren.

Velez Malaga. Volgens den Portulan is de ankerplaats gewoonelyk recht voor de Stad omtrent ¼ uur af / op 8 a 9 vadem steekgrond. Ook word ter verkenning van Malaga aangegeeven de groote kerk / die midden in de Stad staat / en ver gezien kan worden / en dicht aan de Zeekant eenige boomen voor de Stad / aan het strand / daer men aankomt.

Oost en oost ten noorden 3 mylen van Malaga leid Velez Malaga, daer tusschen beyden is 't goet zetten by de wal langhs. Omtrent eenmyl bewesten Velez Malaga staet een kleyn kasteelken / daer neffens is 't goet setten op 10 of 12 vadem / by de naeste tooren aen 't kasteelken / daer kan men varsch water aen Land bekoomen.

De Stad Velez Malaga leyd ontrent een halve myl lantwaert in / maer op de strant staet een groot Pack-huys van verre aen te sien als een Slot.

Wilt gy uit de west komende te Velez Malaga zetten / zoo schout de west-hoek wat / daer strekt een banck vry wat verre af 't Zee / neffens de waek tooren / die om laeg staet bewesten aen Velez Malaga, en loopt by de wal langs / die niet naeder koomende dan op 10 of 11 vadem / zoo zult gy aen dien banck of Kif niet misdoen. Als gy de Stad van Velez Malaga dan regt beoosten 't voorsz. Pack huys of Tooren / die op strant staet / hebt / zo zettet daer op 19, 10 of 8 vadem. 't Is daer al schoone suyvere gront. Of wel volgens den Portulan, voor het fortje en eenige visschers magazynen op het strand / op 8, 10, 12, à 15 vadem.

De Kusten van Barbaryen.

De Barbaryysche kust in de Straet van Gibralter strekt van C. Spartel tot Seuta o. ten n. en o. n. o. 8 of 9 mylen / maer de C. Sparrel en C. de Trafalgar aen de Spaense wal leggen verscheyden N. iets W. en Z. iets O. 5 mylen. Caap Spartel W. Z. W. en 't Castreel van Tanger Zuyden van u / is 't 50 vadem diep / Koodachtig Sand. C. Spartel Z. O. ½ O. 2½ myl van u af / C. Cabreta O. N. O. ½ O. en C. Trafalgar, N. O. ten N. is 't 91 vadem diep / de gront aldaer met Zeegewassen / of Zee boomtjes / en 2 à 3 stukken witte Schelpen.

Seuta. Van Tanger tot Seuta is de cours O. N. O. en O. ten N. 6 mylen. Voor Seuta is een schoone bay en schoone gront / waer men beschut leid voor zuidooste / zuid zuid weste en weste winden.

Tetuan. Van Seuta tot de Reede van Tetuan byf dhalf mylen. Om uyt de bay van Gibralter na Tetuan te zeylen / zo loopt Z. ten O. digt by de hoek van Seuta om / bezonder met een weste wint / want gy zoud anders ligtelyk door de stroom (die dan gemeenlyk om de oost gaet) te leeg verballen. By den hoek van Seuta komende / zult gy voor uyt zien een swarten hoek genaemt C. Porques zuiden van den hoek van Seuta af. Men kan C. Porques over Seuta heen sien / als men in de bay van Gibralter leyd / want C. Porques is kennelyk / zeylt daer na toe / en geeft met een westewint geen wint over. Omtrent C. Porques komen de begint gy Tetuan te sien leggende op een hoogenberg omtrent een myl lant waert in / gaet dan zoo verre zee-waert aen / totdat 't oost-end van de Stad komt over een ront heuvelken / dat op 't hooge binnen lant is. In 't midden van de Stad staet een swarte toorens en in 't alderbinnenste binnen lant leggen die 3 kleyne Bergskens / die over 't buytenste binnen lant heen lipcken / brengt die drie Bergskens over den voorsz. swarten tooren / en zet dan zoo verre van de wal af / dat 't eerste bergsken van 't hooge lant bezuyden Seuta na C. Porques toe / komt regt buyten de C. Porques, daer sult gy diepte hebben 16 vadem goede steekgront. Soo gy 't anders zet als op de voorsz. merken / zoo hebt gy quaede steenige en scherpe gront. 't Is gebeurt / dat zommige Schepen daer zettende / haer Anker zoo in de klippen vielen / dat zyze niet ligten konden / maer moesten haer touwen af kappen / en de Ankers laten sitten. Daacom van C. Porques af komende / zoo brengt 't eerste voorsz. heuvelken / dat agter u in de bogt van Seuta bezuyde Seuta leydt / regt buyten C. Pourques, en dat zoo houdend en om de zuyd loopende / zoo werpt u loot zonder ophouden / tot dat gy steekgront krygt / en zoo drae als gy dat gevoelt / zoo laet u anker vallen: want de plaets / daer steekgrond is / is geen twee kabel-lengte in 't rondt.

Die noopt te Tetuan geweest is / wort lichtelyk geabuseert door den hoek C. Tetuan, alwaer een tooren op staet en drie mylen Z. ten O. van C. Porques leid / dezelve aen ziende voor C. Porques, te meer om dat eenige zeggen / dat Tetuan wel 7 mylen bezuyden Seuta leydt. 't Is gebeurt / dat de Scheepen na deze hoek toe zeylende Tetuan voor by geloopen zyn / daarom is 't best 't zy by daeg of by nagt hem niet verre van de wal te begeven om C. Porques zeekerlyk in 't gezigt te loopen.

De bay van Tetuan tusschen C. Porques en C. Tetuan is een zantbay altemael van zant-strant / met leege heuvelkens hier en daer op d'oever / die van verre wel Scheepen schynen te weezen / maer daer neffens is de gront altemael vuyl / behalven de plaets / alwaer de steekgront is / als gezeydt is. Tusschen C. Porques en Seuta is 't ook al schoone zand-strand / en der neffens is al goede gront. De hoek van Seuta en C. Porques leggen op een rechtwyzend Compas / recht Zuyd en Noord van malkanderen; alle beyde zyn bruin / ook laager en langer als Gibralters-Berg, die graauw en styl is / daer voor al by nagt dient op gelet te worden.

Men zet het gemeenlyk voor de Rivier van Tetuan op 16 vadem / maer de Turken setten 't by d'innerste hoek / dat is n. ten o. daer af / 't welk omtrent ¼ eender myl bezuiden de voorverhaalde Reede is. Een groote musquet-schoot van 't voorsz. hooft is 12 vadem diepe zand-gront / maer rondom is de gront scherp en vuil / die moet gy myden.

Eene groote myl van C. Tetuan valt de Rivier Siat saven, de welke kan bevaren worden met scheepjes van 80 en 160 tonnen. Daer is veel hout om masten van te maken.

Targa. De hoeken van Targar is een seer goede haven / over al klaer en diep / maer wat naeuw in 't ingaen. Dez. o. hoek is rood / daer schynt van verre een kasteel op te staen / maer de N. W. hoek is wat laeger. Deze haeven is wel te kennen door de nedergaende stylte aen beide hoeken. Hier is goede Reede / uitgenomen voor N. ooste en N. O. ten ooste winden.

Van Seuta tot Penon de Velez is 't Z. O. ten O. wel zoo Oostelyk 17 mylen. De kilip is Portugys / en 't vaste lant Moors.

Van 't Gety en loopen der Stroomen.

Men heeft (volgens den Portulan) aangemerkt / dat van C. Trafalgar na het eiland Tariffa een stroom loopt / ter contrarie van die van S. Pedro na C. Trafalgar loopt; insgelyks dat de Vloed van Tariffa na C. Trafalgar om de W. loopt / en de Ebbe om de O.; daer en tegen tusschen C. Trafalgar en S. Pedro de Ebbe om de N. W. trekt; dus dat als het hoog water is aan Tariffe, dan is het laag water aan C. Trafalgar, weshalven dan de stroomen alhier recht contra-

rie loopen. Doch deeze tegenstroomen strekken maar pas ½ Duyts myl van de wal af; want in 't midden van 't naauw loopt 't water gemeenelyk de Straat in.

Van Tariffa is een naad van stroom / zettende zeer schielyk om de Z. O. na de Barbarysche Kust / daarom men de Spaansche Cust het naast houd.

Aan de Barbarysche Cust is een andere naad van stroom / die op ½ uur van Land of na buyten loopt na C. Spartel, zoo dat men de stroomen te baat nemende / meest met alle winden de Straat in en uytkoomen kan.

In d'engte van de Straet maekt hoog water een Z. W. ten Z. maen. De stroom loopt daer meer om de west dan omd'oost / met goet weer gaet'er gemeenlyk 4 uurenvloed om d'oost en 8 uuren ebbe om de west / dog meeste tyt na dat de wind waeyt / en loopt ook tot sommige tyden zoo sterck / dat 't ravelt als of 't over dzoogten en ondiepten loopt.

Te Gibralter op de Reede maekt een zuid weste Maen hoogh water / maer daer gaet weinig stroom / 't water rysst 'er en daelt 'er ontrent 3 of vier voeten. Binnen 't naeuw van de Straet oostwaert aen / onder de kust van Spanjen, als tot Malaga, Maribela en and're plaetzen gaet geen stroom / dan zoo als de wint die dzyft. Echter in de ruime Zee is volgens Schipper Johannes Vos gebeurt dat hy Anno 1700, tusschen den 12 en 13 November, zynde met een geballast Schip zestien glaazen met een Zuyd-West ten Westen / en West Zuyd-Weste Coers tusschen beide streeken gezeilt / van 5½ myl Z. ten W. van Malaga in Zee / is verballen voozby Seuta, zoo dat de Stroom hem geweldig om de Zuyd moet gezet hebben; want hy moest anders ontrent Gibralter aengeloopen zyn; daerom dient daer op wel gelet te werden / en de Spaanse Kust niet te verlaaten / of (indien het heel duister is) by tyds bystreeken en verwachten den dag.

In 't midden van 't naeuw van de Straat is veel eerder volle Zee / als op 't naeuw van de Reede van Gibralter.

Streckingen en Coursen.

Van Cadix tot de hoek van de Straat is meest Z. Z. O. 7 mylen
Van C. Trafalgar tot Tariffa Z. O. ten O. O. 5 mylen
Van Tariffa tot de W. hoek van Gibralter O. ten N. N. 2 mylen
Van de O. hoek van Gibralter tot Maribela N. O. ten N. 7½ myl
Van Maribela tot Fangerola N. O. iet O. 4 mylen
Van Fangerola tot de west hoek van Malaga O. N. O. 2 mylen
Van de west hoek van Malaga tot de Stad Malaga N. O. en N. O. ten O. 2 mylen
Van de O. hoek van Gibralter tot Malaga N. O. ten O. 26 mylen
Van Malaga tot Velez Malaga O. ten N. iets N. 3 mylen
Van Seuta tot Malaga N. O. omtrent 18 mylen
Van Malaga tot Penon de Velez Z. wel soo Oostelyk 21 mylen
Van C. Spartel tot de Scherminkelberg O. ten N. N. 6 mylen
Van de hoek van Seuta tot de Reede van Tetuan Z. 4 of 5 mylen
Van Tetuan tot Targa O. Z. O. O 8 mylen
Van Targa tot Penon de Velez O. wel zoo Z. 7 mylen
Van Seuta tot Penon de Velez Z. O. ten O wel zoo Oostelyk 17 mylen
Van C. Trafalgar tot C. Spartel Z. iets O. 5 mylen
Van Tariffa tot de O. hoek van Seuta Z. O. ten O. O. 5 mylen
Van den O. hoek van Gibralter tot Seuta Z. iets O. 4 mylen
Van den hoek van Gibralter tot Penon de Velez Z. O. ten O. iets Z. 20 mylen
Van den hoek van Gibralter tot Cabo de tres Forcas meest O. ten Z. iets Z. 36 mylen
Van Seuta tot Salobrenna O. N. O. 30 mylen

Hoogten.

't Eiland Cadix leyd op	36 graden 35 minuten
C. de Trafalgar op	36 graden 8 minuten
J. Tarifa op	36 graden 4 minuten
Maribela op	36 graden 36 minuten
Malaga op	36 graden 50 minuten
C. de Spartel op	35 graden 48 minuten
Seuta op	35 graden 55 minuten
Tetuan op	35 graden 35 minuten
Penon de Velez op	35 graden 25 minuten

Hoe haar dese Landen uyt der Zee vertoonen.

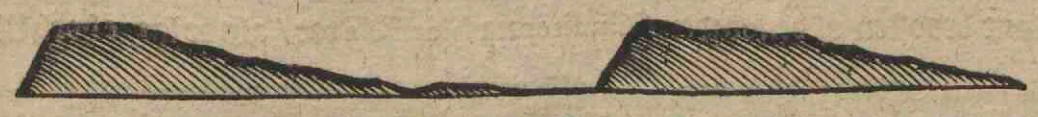

Aldus vertoont 't Eiland van Cadix N. O. ten O. 5 of 6 mylen van u zynde.

Als men uit de west komt ende de Straet in wil / soo vertoont hem de Spaense Kust aldus / als 't noozdelyk eind N. N. O. ontrent 6 mylen / en d'Oostelykste hoek na de Straet toe ontrent 5 mylen van u is.

Dit behoort aan de voorgaende Figuer / de krupsliens aen malkanderen.

Aldus vertoont de Spaense Kust / als men uit de west tegen de Straet komt / als de noozderste hoek N. ten O. en de zuiderste hoek N. O. van u is / en gy ontrent 6 mylen daer af zyt.

't Hooge landt buiten Tarifa aen de Spaense Kust doet hem aldus op / als gy daer neffens zyt / en zyn zeer hooge bergen.

Aldus is de Spaense Kust gedaen / als Tarifa noozd van u is / den berg Gibralter siet gy dan noozdoost van u buiten d'oost-hoek uitsteeken.

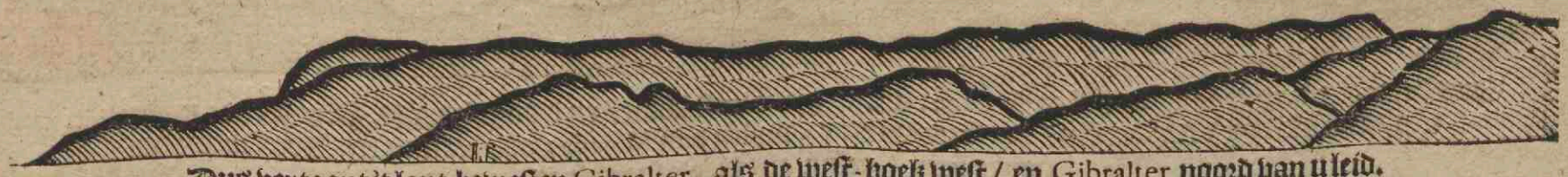

Dus vertoont 't lant bewesten Gibralter, als de west-hoek west / en Gibralter noozd van u leid.

Dit land daer beoosten aen komende leid in de bogt van Gibralter, en loopt aen de Straet van Gibralter.

Aldus bertoont Gibralter, als 't noord van u is / dan komt dit lant aldus daer beoosten uit / d'oosthoek leid dan N. ten O van u / en de Stad kan men dan niet sien.

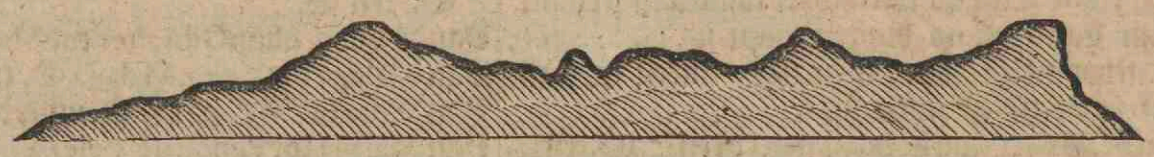

Uit d'oost koomende en Gibralters-berg W. ten Z. 10 mylen van u zynde bertoont aldus.

Gibralters-berg bertoont aldus / wesende W. Z. W. van u / als gy ontrent neffens Malaga zyt.

Aldus bertoont Gibralters-berg Z. ten W. 6 mylen van u zynde.

Den berg tegen over Gibralter leggende bertoont aldus / als hy / wanneer men uit d'oost komt / Z. W. soo verre als men hem sien mag / van u af leyd.

Dus bertoont 't lant beoosten Gibralter, als 't N. W ten N. 6 mylen van u is / de vuur-tooren kan men dan sien.

Dit komt beoosten aen 't naest voorgaende / daer staen veel vuurtoorens op dat land / die siet gy / als gy daer digte by syt: by de vuur toorens van Gibralter is veel varsch water / daer gaet een Rivier 5 of 6 mylen Landewaert in.

Dus bertoont 't lant beoosten of benooyden Gibralter na Maribela toe / als de laege hoek W. ten N. van u is.

Dit behoort aen 't bovenste / en loopt na Maribela toe / de kruysskens aen malkander.

Dus bertoont 't lane tusschen Maribela en Malaga, als men daer ontrent 6 mylen af is.

Dus bertoont 't land tusschen Maribela en Malaga, als gy komende ontrent 5 mylen buyten de wal daer voorby zeilt / 't is een seer hoog lant.

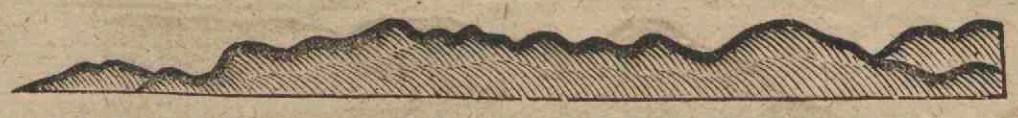

Dus bertoont 't land van Malaga W. ten Z. van u synde / want dan zyt gy regt voor Salobrenna.

Dus doet hem de west-hoek van Malaga op N. O. 6 of 7 mylen van u leggende.

't Lant ontrent 5 mylen bewesten Malaga bertoont hem aldus N. O. van u zynde. Fangerola komt dan aen 't oost einde van 't laege dubbelde land / en een valeye daer regt boven.

Dus bertoont hem 't land bewesten Malaga, als gy uit de west komt / en d'hoge berg N. O. ontrent 5 mylen van u is / dan kent gy 't Kasteel sien / dat staet ontrent 4 mylen van Malaga; ook siet men een Kloester aen den hooge berg / gelyk als hier afgebeelt is.

Dese hoek leid bewesten Malaga, de Stad komt omtrent een myl beoosten d'hoek / als men dat wat na by komt / so kan men wel 3 of 4 toorens op den hoek sien.

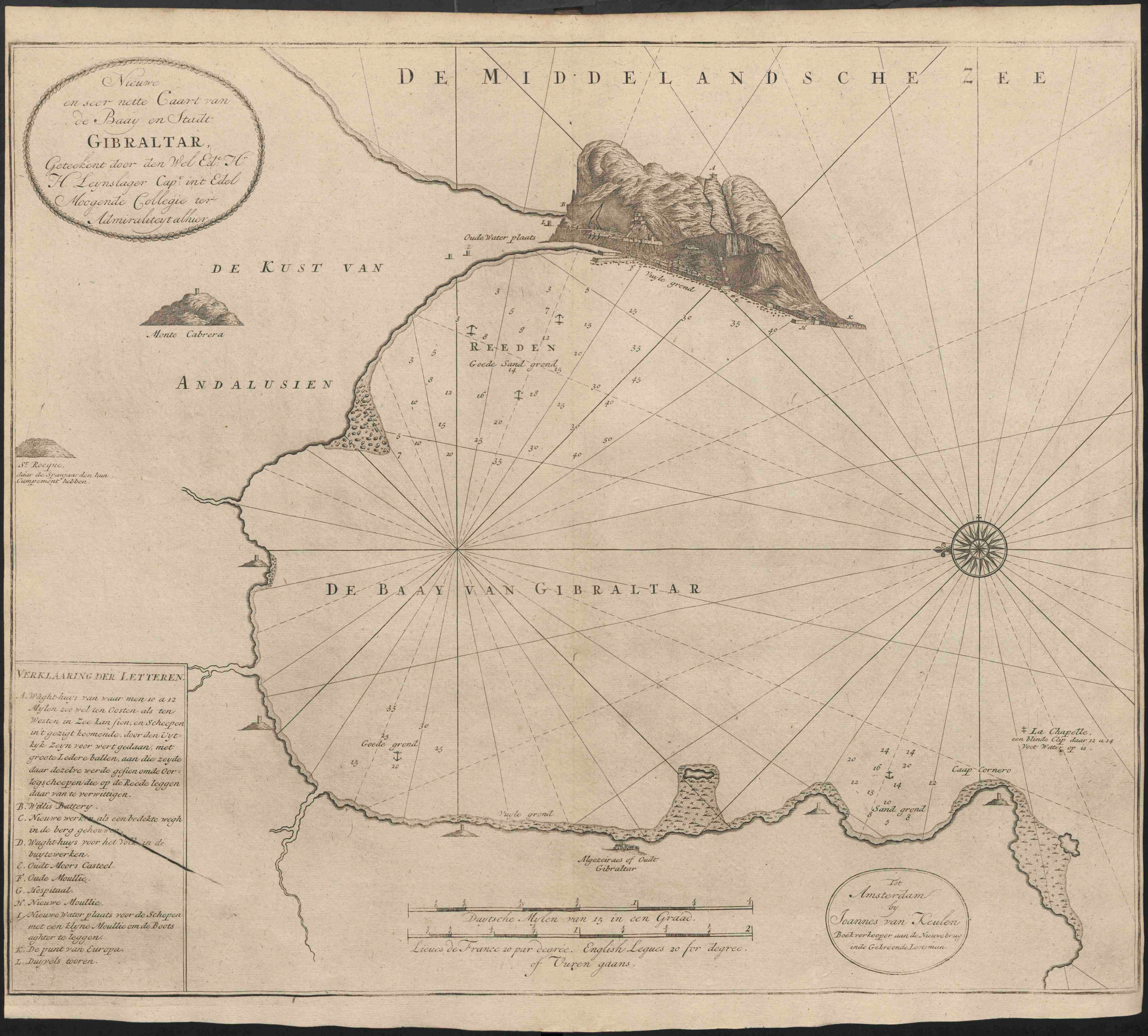
Nieuwe en seer nette Caart van de Baay en Stadt GIBRALTAR, Geteekent door den Wel Edl.e H.r H. Leynslager Cap.t in't Edel Moogende Collegie ter Admiraliteyt alhier.
DE MIDDELANDSCHE ZEE
DE KUST VAN
ANDALUSIEN
Monte Cabrera
St. Rocque, daar de Spanjaarden hun Campement hebben.
Oude Water plaats
Vuyle grond
REEDEN
Goede Sand grond
DE BAAY VAN GIBRALTAR
Goede grond
Vuyle grond
Algezeiraes of Oudt Gibraltar
Sand grond
Caap Cornero
Ia Chapelle, een blinde Clip daar 12 a 14 Voet Water op is.
Duytsche Mylen van 15 in een Graad.
Lieues de France 20 par degree. English Legues 20 for degree. of Vuren gaans.
Tot Amsterdam by Joannes van Keulen Boekverkooper aan de Nieuwe brug inde Gekroonde Loodsman.
VERKLAARING DER LETTEREN.
A. Wagh-huys van waar men 10 a 12 Mylen zoo wel ten Oosten als ten Westen in Zee kan sien, en Scheepen in't gezigt koomende, door den Uytkyk Zeyn voor wert gedaan, met groote Iedere ballen, aan die zeyde daar dezelve werde gesien om de Oorlogs scheepen die op de Reede leggen daar van te verwittigen.
B. Willis Battery.
C. Nieuwe werken als een bedekte wegh in de berg gehouwen.
D. Waght huys voor het Volk in de buytewerken.
E. Oudt Moors Casteel.
F. Oude Moullie.
G. Hospitaal.
H. Nieuwe Moullie.
I. Nieuwe Water plaats voor de Schepen met een klyne Moullie om de Boots aghter te leggen.
K. De punt van Europa.
L. Duyvels tooren.

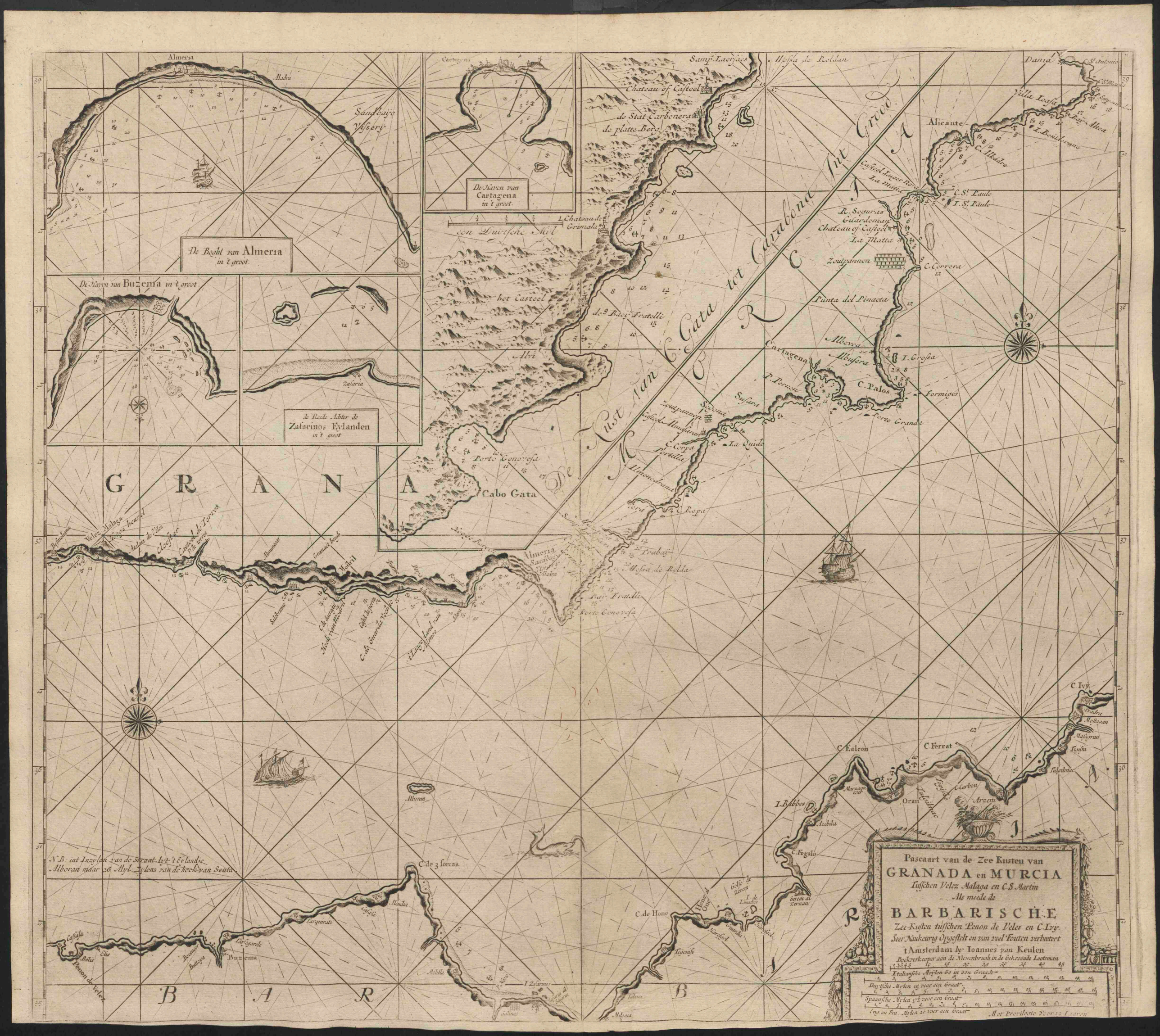
Pascaart van de Zee Kusten van
GRANADA en MURCIA
Tusschen Velez Malaga en C.S Martin
Als meede de
BARBARISCHE
Zee-Kusten tusschen Penon de Veles en C.Ivy.
Seer Naukeurig Opgestelt en van veel Fouten verbeetert
t'Amsterdam by Ioannes van Keulen
Boekverkoper aan de Nieuwenbrugh in de Gekroonde Lootsman
De Boght van Almeria in t groot.
De Haven van Buzema in t groot.
de Reede Achter de Zafarinos Eylanden in t groot
De Haven van Cartagena in t groot.
een Duitsche Mil
Italiaansche Mylen 60 in een Graad
Duytsche Mylen 15 voor een Graad
Spaansche Mylen 17½ voor een Graad
Engs en Fra. Mylen 20 voor een Graad
Met Privilegie voor 15 Jaren
GRANADA
BARBARIA
Cabo Gata
Almeria
Alicante
Cartagena
Buzema
Oran
Arzeu
C.Palos
C.Ferrat
C.Falcon
C.Ivy
C.de Hone
C.de 3 forcas
Alboran
Chateau of Casteel
de Stat Carbonera
de platte Berg
Chateau de Grimala
het Casteel
Punta del Pinacta
Zoutpannen
Porto Grande
Formiges
Porto Genovesa
Trabaj
Mesa de Rolda
Villa Iosa
Dama
Velez Malaga
Malaga
Tarquirolo
Tarigarede
Mellilla
Tetuan
Tangier
Salines
Mdonia
Tisenth
Arzeu
Oran
Mazagan
Azebiba
C.Fegalo
I.Bibbes
C.Carbon
Mostaran
Tlemsen
Tudmiac
Malgoran
Tunsin
Sierra de Zerzan
Golfo de Zerem
I.de Limaches
Hone d'Ore
Tarefbed
Guarda
Tisenth
Mdonia
Tabaca
Salines
I.Zafarinos
Penon de Velez
Bedia
Elis
Bocenor
Buttoya
Cassasa
Tarigarede
Tarquirolo
Mellilla
Mauda
Cataja
Almeria
Sandbaije Visserij
Cartagena
Sampt Laurijas
Mesa de Rolda
Villa Iosa
Alicante
C.Mladre
C.St Paulo
I.St Paulo
R.Segurias
Guardomar
Chateau of Casteel
La Matta
Zoutpannen
C.Correra
Punta del Pinacta
Albovera
Albufera
I.Grossa
C.Palos
Formiges
Porto Grande
Sussera
Zoutpannen
Casteel Almenara
C.Ropa
La Quide
Porto Genovesa
Cabo Gata
Almeria
Trabaj
Mesa de Rolda
Batj Fratelli
Porto Genovesa
Kust van C. Gata tot Carthagena int Groot
Alboran
Alboran maar 28 Myl Zylens van de heede van Seuta.

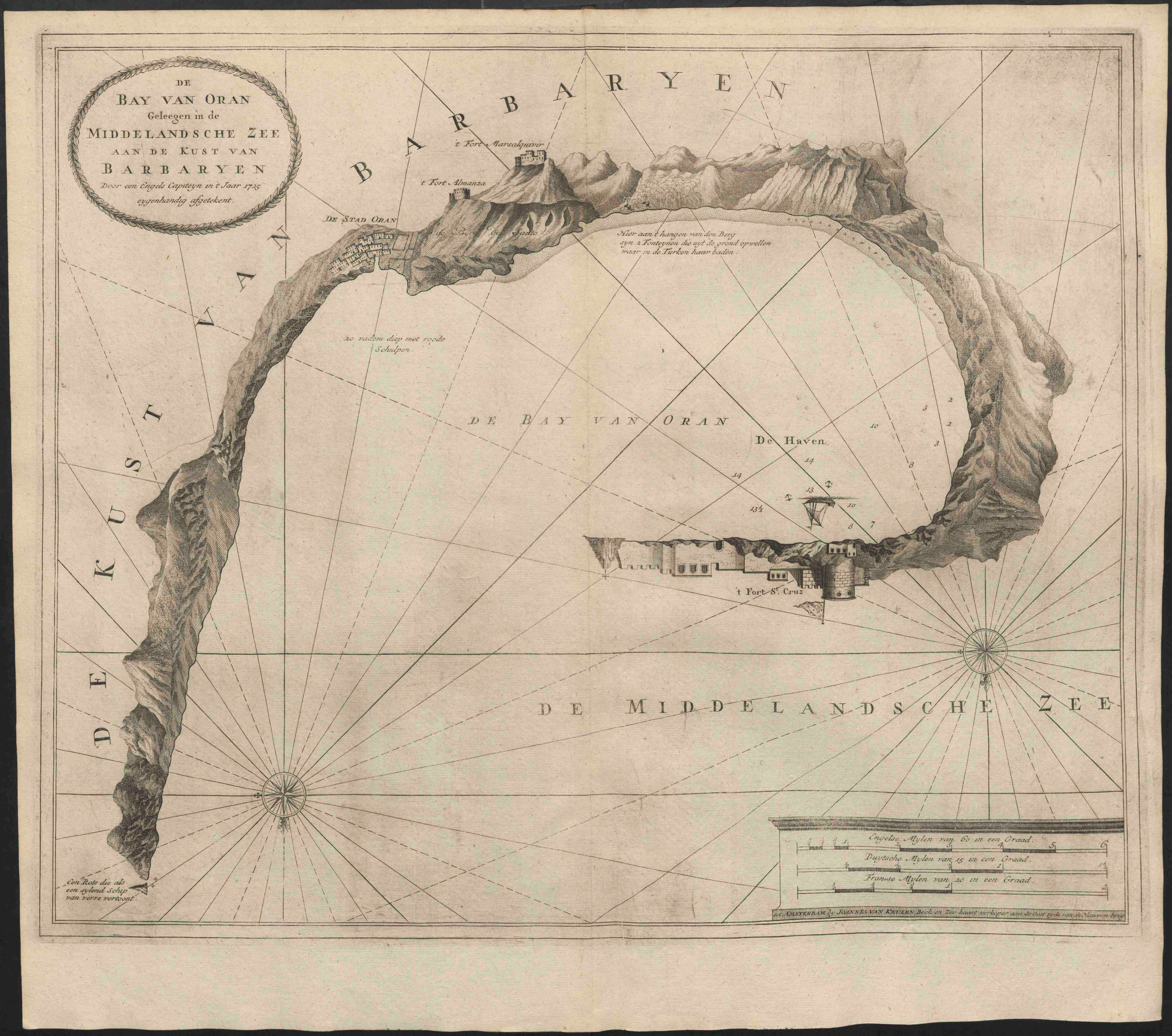
DE
BAY VAN ORAN
Geleegen in de
MIDDELANDSCHE ZEE
AAN DE KUST VAN
BARBARYEN
Door een Engels Capiteyn in 't Jaar 1725
eygenhandig afgetekent.
BARBARYEN
't Fort Marsalquivir
't Fort Almanza
DE STAD ORAN
Hier aan 't hangen van den Berg
syn 2 Fonteynen die uyt de grond opwellen
maar sy de Turken haar baden.
20 vadem diep met roode
Schulpen.
DE KUST VAN
DE BAY VAN ORAN
De Haven
't Fort St. Cruz
DE MIDDELANDSCHE ZEE
Een Rots die als
een sylend Schip
van verre vertoont.
Engelse Mylen van 60 in een Graad.
Duytsche Mylen van 15 in een Graad.
Fransse Mylen van 20 in een Graad.

Aldus vertoont 't land bewesten Malaga, als 't N. O. en N. N. O. ontrent 3 mylen van u is / dan siet men de Stad Malaga bewesten den hoogen Berg leggen / gelyk in dese volgende Figuur vertoont wort.

Dese Figuur volgt aen de bovenstaende / de krupsliens aen malkanderen. De kerk van Malaga komt dan regt beneeden 't kasteel te staen / dat leid dan ontrent noord 5 mylen van u.

Aldus vertoont 't lant van Malaga, als gy daer ontrent 4 mylen af zyt / zynde de west-hoek N. N. W. van u.

Aldus vertoont 't lant beoosten Malaga, als 't N ten O. en de Stad Malaga noord van u is.

Aldus vertoont 't lant bewesten Malaga, als gy daer digte by zyt / en de hoek daer bewesten / daer de buur tooren op staet / noord noord west van u is.

Dit volgt beoosten 't voorgaande / en gy zyt dan 3 of 4 mylen van de Stad / die gy wel meugt sien / by klaer weder soude gy de Scheepen wel op de Reede van Malaga sien leggen.

De Spaanse Kust. De Barbaryische Kust.

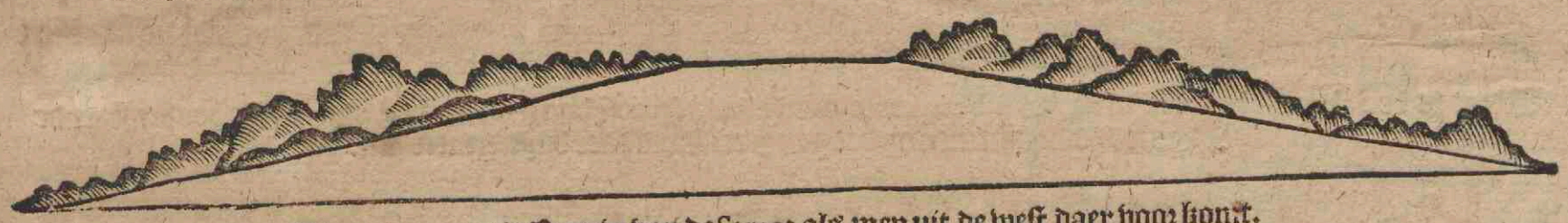

Aldus vertoont 't Naeuw van de Straet als men uit de west daer voor komt.

Dus vertoont Scherminkel-berg, leggende Z. W. 7 of 8 mylen van u.

De Kust van Barbaryen.

Als de Scherminkel-berg Z. W. en Gibralters-berg, W. Z. W. van u leggen / soo vertoonen sy haar met de Spaensche Kust benoorden / en de Barbaryische Kust bezuyden de Straet, gelyk in dese 4 Figuuren vertoont wort. Maribela siet gy dan noorden ten weste van u.

Scherminkel-berg. Gibralter.

De Straet.

Dit behoort aen 't voorgaande / de krupsliens aen malkanderen.

De Kust van Spanjen.

Dit vervolgt aen 't voorgaende / de dubbelde krupsliens aen malkanderen.

Maribela.

Dit behoort nog aen 't voorgaande / de lange krupsliens aen malkanderen.

Dus vertoont C. Spartel, als 't oost ten zuiden vierd'half myl van u is.

Dus vertoont C. Spartel, als 't zuydoost ten oosten 6 mylen van u is.

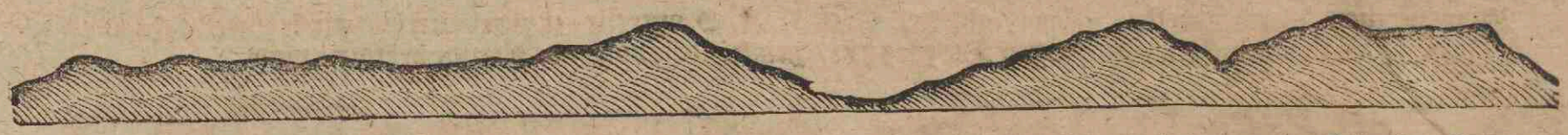

Als men uyt de west tegen de Straet komt / soo vertoont de Kust van Barbaryen aldus / als de noordoost-hoek oost ten Z. en 't zuyd eynd Z. O. ten O. van u is / en gy nog wel 6 mylen daer af zyt.

Scherminkelberg. C Spartel.

Aldus vertoont 't Land van Barbaryen tusschen C. Spartel en de Scherminkel-berg, als C. Spartel Z. O. ten Z. 4 mylen en de Scherminkel berg oost ten zuyden 9 of 10 mylen van u zyn.

Als men de Straet in zeylt en de zuydwest-hoek zuydwest van u is / soo vertoont 't Land aldus.

Tanger

Tanger leyd dan bewesten deese valye regt binnen de Berg / soo dat gy weinig van de Stad sien kent / maer men kanse zien / als men daer neffens is.

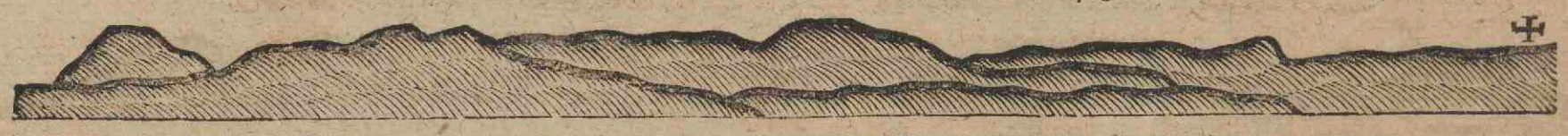

Dit Land volgt beoosten aan het voorgaende / de kruysskens aen malkanderen.

Dit volgt nog beoosten aen het bovenste / en strekt al na de Scherminkel-berg toe / en vertoont aldus / als 't Z. Z O. van u is.

Scherminkelberg.

Aldus is de Scherminkel-berg of de Apen-berg vertoonende / als hy oost van u is / en vervolgt aan de boovenstaende Figuur / dan kan men op dat pas geen Land daer buyten meer sien.

Dit Land met de Huysen en Tooren komt beoosten aen de Scherminkel-berg na Seuta toe / en vertoont aldus / als men daer neffens is.

Dit Land vervolgt beoosten aen 't boovenste / en leyd regt bewesten Seuta, Seuta leyd in een valeye tusschen 2 hooge bergen.

Dit is den Berg beoosten Seuta, en vertoont aldus / als hy zuyd van u is. Daer gaet een muur boven op 't hoog om den Berg / de Stad leyd daer bewesten in een valeye.

Z. ten W. Z. W. ten W.

't Land van Targa aen de Barbaryysche Kust beoosten Tetuan leggende Z. ten W. van Malaga, doet hem aldus op / als 't oost eynd zuyd ten oosten / en 't west-eynd zuyd ten westen van u leyd. 't Is hoog Land / men kan 't wel 16 mylen in Zee sien.

De Tweede Vertooninge van de

Zee-Kusten van Granaden en Murcia, tusschen Velez-Malaga, en C. St. Martin, met de tegen-over gelegene Zee-kusten van Barbaryen tusschen Penon de Velez en C. Ivy.

VAn Velez Malaga tot Almuneçar is de cours O. en O. ten Z. schaars 5 mylen / tusschen beiden is de kust schoon / men kan 't agter alle hoeken tusschen beiden setten. Maar 2 mylen bewesten Almuneçar is een hoek / daer een duur-tooren op staet / daer agter is een goede Reede voor de weste wind. De ankerplaats beoosten de westhoek van P. de Tores, staat in de Kaart bekent.

Almuneçar. Tot Almunecar set men 't bewesten de klip / daar 't Capelleken op staet / op 12 vadem goede grond / en men leid daar beschut voor Oosten en W. N. westen winden. Volgens den Portulan kan ook beoosten die klip of dat eylandje op 12 vadem steekgrond geankert worden.

De strekking van deeze kust is in den Portulan dezelve / die by ons van ouds is opgegeeven / maar de Franse Academie in de Kaart van 1737. doet hem meer als een geheele streek Noordelyker strekken.

Salobreña leid 1½ myl beoosten Almuneçar ofiets zuydelyker. 't Is een klein steedeken met een Kasteelken leggende op een berg. Een weinig om d'oosthoek van Almuneçar regt voor Salobrenna leid een klein Eilandeken / daer men bewesten setten kan en beschut leggen voor oost-noordooste en weste winden / hebbende kuyte van d'Oosthoek van Almuneçar. Want 't is de beste Reede / en daer leggen alle scheepen op 14 en 15 vadem steekgrondt / want op 16 vadem leidt men daer al wat uiteryk / al hoewel men beoosten en benoordoosten dit Eilandeken mede setten kan / doch de grond volgens den Portulan zoo goed niet. Dit Eilandeken is rondom schoon / gy kent daer sonder schroomen digte by omloopen / ook ter nood tusschen dit Eilandeken en 't vaste land doorlopen / want 't is tusschen beiden 16 of 17 voeten diep. Salobrenna.

Twee mylen beoosten Salobrenna leid Modril in den selven Inham / wel een half myl landewaart / hebbende 2 Kerken en wat geboomte daer omtrent: op d'oever staet een vierkante tooren. Men set het neffens dien tooren op 12 of 13 vadem / also dat men 't toorenken op de Oost-hoek buiten d'andere hoek effen zien kan / of wel pas een quart myl bezuyden 2 à 3 visschers Magazynen / daer agter eenige groote boomen staan / op 15 / 18 / 20 vadem steekgrond. Men leid daer op een schoone grond / beschut voor d'ooste wind. Maer een zuydoosten en zuide wind maekt aldaer (gelyk tot alle plaetsen aen dese kust) een laeger wal. Modril.

Als gy van Cabo de Gato afkomende te Modril weesen wilt / soo sult gy 't laege land van Almeria 3 of 4 mylen gepasseert zynde / en ontrent 3 of 4 mylen buyten de wal zeylende / een langen schuynen hoek seer slegt voor u sien leggen / en ontrent 3 mylen daer bewesten / sult gy nog gewaar worden een andere heuvelagtige hoek / dat is d'Oosthoek van Modril, genaamt C. de Sacraltif, daer bewesten leyd Modril. C. Sacraltif word bericht te leggen omtrent O. Z. O. van de hoek van Salobrenna 2½ myl.

Van d'Oosthoek van Modril tot 't kleyne Kasteelken Castel de Ferro, leggende aen de Water-kant op een ronden berg / is 't O. ten N. wel zoo noordelyk 1 myl / daer neffens is Reede voor de Weste wind / doch volgens den Portulan niet al te goed / behalven dat men met een Zeewind onder zeil gaande / door de diepte aldaer in gevaar zoude staan / tot dat het anker op was / om tegen de wal te dryven. Castel de Ferro.

't Kasteel Berja leid van Castel de Ferro O. iets Z. rechtwyzende 1½ myl / zynde een groot vierkant wit huys / aan de zee strand in een zand baay gelegen op een lage vlakke grond; men kan 'er op ¾ uur Z. W. daar af op 9 a 10 vadem steengrond ankeren. Z. Z. O. van Berja niet wel ½ myl leid de hoek van Berja, daer onder men voor Ooste winden beschut is / maar de Z. W. winden zyn 'er zeer gevaarlyk.

Van Castel de Ferro tot Adera is de cours O. wel zoo Z. 6 mylen / doch volgens de Portulan maar 4 mylen. De buytenkust is daer omtrent al laeg slegt landt geheel tot Almeria toe / soo dat gy tot sommige plaetsen / een myl buyten de wal zynde / 't buyten-landt niet sien kent / maer 't binnenlandt is geheel hoog. Adera.

Tot veel plaetsen in de Middelandsche Zee, enbooznaemlyk omtrent dese gewesten / moet men soo wel aen de laeger wal als aen de hoger-wal setten / want daer zyn dikwils niet veel Havens te bezeylen. Maer als gy op een Reede legt / soo pas wel / dat u tuyg vaerdig is / om / wanneer 't stormen wil / u Ankers daar tegen uyt te brengen. Als 'er onweer voor handen is / soo wort men 't somtyds wel byna een halve dag te vooren gewaer aen 't raesen van de Zee. Als de wind dwars op de wal is / so heeft men geen grooten nood van de wind / om datse tegen de hooge landen aen dood waeyt / maar daer staet wel grof water / daer men een goed anker en touw moet tegen setten om dat onweer af te ryden.

Van Adera tot Almeria is de cours N. O. iets O. 2 mylen. Almeria leid in een mope Inwyk of bay / daer men overal setten kan / waer men wil / leggende beschut voor een west-zuyd weste en oost-zuyd ooste wind. Wilt gy 't Almeria ten anker loopen voor westelyke N. W. en Noorden winden / soo brengt C. de Gato oost zuyd oost / de hoek van 't laege land bewesten de stad zuyd-west wel soo westelyk / en 't Kasteel Aladra noord wel soo oostelyk van u / en set het op 16 vadem schoone zandgrond. Om voor Almeria te setten / zoo loopt tot een Gotelingschoot van land op 15 a 16 vadem / zoo dat Almeria Noord Noordwest van u leid / want de stad Noorden van u is 't diep 20 à 22 vadem / hoe westelyker / hoe dieper / en geen ¾ myl van 't land is 't 12 vadem diep. Van Almeria omtrent ¾ myl Oost-Zuyd Oost op / strekt laag land met een weinig geboomte / daer op het oost eynde een dikke plompe tooren staat / en schiet van het zelve eynde een Land-Rivier af. Almeria.

Omtrent zuiden / zeewaert ½ myl van daar strekt het land omtrent ½ myl Oost-Noord Oost / en na gerade Oostelyker en daar bezuiden tot Caap de Gato toe.

De Reede voor 't Kasteel Roquera is O. Z. O. een gootelingschoot daer af / en van de hoek met trif N. O. / Almeria leid van daer 2 mylen benoorden: 't Kasteel Aladra leid noordooost ten oosten 3 of 4 mylen / en C. de Gato oost ten zuyden omtrent 5 mylen van die Reede.

Van Almeria tot C. de Gato de westhoek is de cours zuyd oost omtrent 4 mylen. Over de westzyde van C. de Gato is 't meede goet setten voor oostelyke winden / maar zuyd ten westen / zuyd zuyd-west / en zuyd west omtrent een vierendeel van een myl van dien hoek leid een blinde klip of steenbank 8 of 10 voeten / of na 't seggen van eenige niet meer als 4 of 5 voeten onder water / daer gy u voor wagten moet / 't zy dat gy uyt d'oost komende by de Caep om na Almeria gaet / of dat gy van Almeria af komende by de Caep wilt uytloopen of daar agter setten. Men kan hem lichtelyk sien barnen / als 't hard waeid. Ook spreekt den Portulan van nog een droogte 1 uur meer uytwaards Z. W. ten Z. daar af / die by ons nog niet bekent is. Van de W. hoek van C. de Gato tot de O. hoek is meest recht O. 2 groote mylen. Cabo de Gato.

Omtrent een myl beoosten C. de Gato leid een schoone Inham bequaem om Reede te maekten voor westelyke en zuide winden / maer Z / Z. O. en O. Z. O. winden maekten daer laeger-wal: 5 of 6 mylen benoord-oosten C. de Gato leid nog een goede Reede voor de zuyd-weste wind. Men set het daer regt beoosten den hoek / daer een kleyn klipken by leid boven water / op 13 of 14 vadem / doch 't is daer schor. Omtrent 7 of 8 mylen benoord-oosten Cabo de Gato leid 't Kasteel Muxacra in een schoone Zandbay / genaamt Trabay digt aen de waterkant / daer neffens is goede Reede voor noorde en westelyke winden: 't Landt strekt daar omtrent Z. W. ten Z. en N. O. ten N. / iets meer Z. en N. van d'eene hoek tot d'ander / en 't Kasteel leit regt in de bogt tusschen beide hoeken. De Franse Academie trekt den inbogt tusschen C. de Gato en Almazaron veel meer om de west in / als volgens den Portulan en onze narichten weezen kan.

Tusschen C. de Gato en Muxacra geeft den Portulan nog een ankerplaats aan / voor S. Pedro voor westelyke winden en een Zand baaytje.

Carbonera eene andere kleyne bay / zoude volgens onze narichten een paar mylen omtrent bezuydwesten Muxacra leggen / maar volgens den Portulan ruym zoo veel daar benoordooosten by het rivierije Vera. Het kan mogelyk zyn / dat den Portulan dit beter heeft / dan wy; hoewel de France Caarten ons hier in gelyk geeven.

Maar wie Almazaron op aanwyzinge van den Portulan zoude opzoeken / gelooven wy zekerlyk zoude verdwalen: want

want hy strekt C. Sabia 8 à 9 mylen (van vyf en seventig in 1 graad/) dat is/ pas 2 duytse mylen W. N W. van Carthagena, en ten halven tussen beide Almaçaron.

Almazaron. Van C. de Gato tot Almazaron is volgens ons de cours noord oost ten noorden van ouds 18 mylen. Almazaron leid in een groote Inham / daer leid een Kasteel / en een weinig beoosten 't Kasteel leid een Klip / daer een waeltooren op staet / daer kan men 't by setten / de grond is daer schoon.

Carthagena. Van Almazaron tot Carthagena is volgens ons de cours oost noord oost en oost ten noorden 5 mylen / 2 mylen bewesten Carthagena leid een seer kennelyken platten berg. Wilt gy uyt d'oost koomende te Carthagena in de Haven loopen/ soo gaet tusschen d'oost hoek en 't Eilandeken deur/ 't is daer niet wyd maer geheel diep/ te weeten 15,16,17 vadem en dieper/ Singel grond/ en loopt dan al noordwaert in. 't Ooster gat strekt van de buitenste hoek tot de binnen hoek west noord west en oost zuid oost. Als gy de bogt / die in 't noord oost leidt/ voorby zyt/ soo verlaet d'oostwal en giert na de westwal / want de tweede hoek van d'oostwal is niet schoon / daer leggen blinde klippen 10 of 12 voeten onder water. Regt midden in de haven leit ook een blinde klip van oneffene en barre klippen / daer niet meer als 4 of 5 voeten water op is/ maer aen beide zyden van de klip is 't ruym en wyd. Gy moet wel verdagt zyn / als gy te Carthagena in de Haven zeilt / dat in 't midden van 't gat van de Haeven binnen den hoek een blinde klip leid ontrent N. N O. van de West-hoek, daer het Kasteeltje op staat / 2 à 3 Cabels-lengte, daer op 4 voet water is; als ook aen de oosthoek schuins over het Casteeltjen, eenige klippen / 12 à 13 voeten onder water / ¼ Cabels-lengte van de wal / en voor de Haeven een hoog maer geen lang Eiland en ontrent west 200 of 300 vadem daer af een steen met 2 scherpen punten / onder een voot langte / boven breed maer aen beide zyden steyl en spits / 11 voeten onder water Als gy op deese steen zyt/ soo komt de oost hoek van 't gat van de Haven aen de steilte van 't hooge Kasteel van de Stadt / en als de witte tooren in de leegte van de Stad komt aen de west kant van d'oude meulen/ de westelykste van de 2 die op 't hooge staen/ dat zyn 2 goede langsmerken / maer tot een dwars merk komt de hoek / die beoosten leid / regt over de hoek van 't Eyland. Dit is 't merk om de voorsz. klip te myden. Anders is 't ruim en wyt om in de haven te labeeren Als gy in de Haeven komt / en brengt de witte meulen / die bewesten de Stadt een stuk weegs in 't landt staet / regt over 't laegste glop of dal van allen / die gy in 't veerste binnenland bewesten de Stad ziet / soo ziet gy regt op die voorsz. blinde klip / maar gy moet de meulen aen een van beiden zyden van 't glop houden / en dan sult gy die klip misloopen. Als gy van bewesten de Haven van Carthagena inloopt / soo hebt gy ruymte en wyte genoeg om in te labeeren / en gy hebt niet te myden als 't voornoemde Eilandeken / dat is aen de west zyde vuil / en die voorsz. blinde klip / die midden in 't gat leidt / maer loopt noord aen regt na de Stad toe / en settet daer voor de west-wal naest op 5 , 6, 7 of 8 vadem / daer sal d'oost-hoek zuid zuid oost en de west hoek zuiden ten westen en zuid-zuidwest van u leggen. Digt voor de Stad is 't 8, 9 en 10 voeten diep. Tot hier toe / de oude instructie van 't inzeilen van Carthagena. Volgens de Portulan is Carthagena kenbaar aan 't eyl. Cambrera, leggende ontrent 1 uur Z. Z. O. (misw.) buyten het inkomen; dwars van dat eyland af zynde / ziet men het inkomen / dat heel naauw is / tusschen 2 bergen / en redelyk diep in / het Casteel en de Stad daar onder. Ter slinker hand in 't inkomen is een Fortje met 6 Stukken / en ter regten 2 tamelyke Batteryen. Voor de Stad is een moeije of hoost / om aan te landen.

Klip in de Haven van Carthagena.

In den inkomst binnen den hoek ter slinker hand recht N. ten O. (misw.) 150 roeden of 1½ Cabellengte is een steenbankje / 10 à 12 roeden breed / omtrent gelyks waters / daer op men het by 't minste hol water ziet storten: rondom deeze bank is 5 / 8 à 10 vadem / tot aan 't Fort voorzeid / zoo dat men wel daar tusschen zoude door komen; doch best is dit bankje op de linker hand te laaten. Als men 't vlagge stokje tusschen 2 toorens door een deel moolens achter de Stad / den een door den ander ziet / loopt men 'er recht op aan. Derhalven moet men de groote tooren bewesten de moolens houden / en op het Casteel aangaan / tot dat men het bankje voorby is / dan is de beste anker plaats recht over de Stad aan de westzyde des havens by een groot stuk land / daar men touwen vast aan kan brengen / in 4 / 5 / 6 vadem waasgrond. De Stad dient op 3 Cabbellangtens niet genadert / zynde daar zeer ondiep / gelyk ook bewesten de Stad in een inham / daar de grond ook niet goed is.

Ter rechter hand van 't inkomen omtrent 50 roeden buyten den uythoek zyn klippen onder water / daar op maar 9 à 10 voet. Derhalven inloopende moet men het midden van 't inkomen vatten / en op 't Casteel / als voorzeid aangaan. Aan de O. kant van de haven kan men ook ankeren in 4, 5, 6 vadem waazige grond.

Bezuydoosten de Haven van Carthagena, achter het eiland As Combreras, dat bezuiden de haven leid / is een groot Zantbay / alwaar 't best leggen is recht voor het Capelletje / voor noord weste / noorde / en ook voor noord ooste winden / als men wat diep in zeilt / op 5 à 6 vadem zandgrond / of wel dieper in / op 8 à 9 vadem waasgrond. Aan de W. hoek van 't vaste Land zyn de voorverhaalde klippen onder water; daarom houd het eyland 't naast.

Van Carthagena tot Cabo de Palos is de kours oost ten zuide 5 mylen. Onder C. de Palos dat rondom met klippen onder en gelyk water is bezet / is 't aan de west zyde ook goed setten voor ooste en oost noord ooste winden. Op de kaep staet een groote vuur-tooren. Porto Genovese ten halven tusschen Carthagena en C. Palos is maar voor 3 à 4 Galeyen te gelyk / volgens den Portulan.

Cabo de Palos. Oost noord oost (of N. O. ten O. volgens den Portulan) wel een derde van een myl 't Zee van C. de Palos af leggen 2 klippen boven water / waer van d'oostelykste de grootste is / zynde Formigues genaamt / en van beoosten vuil / en tusschen beide deze klippen leidt ook een blinde klip. Men kan tusschen C. de Palos en dese 2 klippen wel deur zeilen / houdende C. de Palos, iets nader als midwaters / wegens eene zeer gevaarlyke droogte achter de verste klip van 't eyland / daar op maar 7 voet is.

Ilha Grossa. Twee mylen benoorden C. de Palos leid de groote klip Ilha Grossa, want van de kaep tot deeze klip is de kours regt N. 400 Roeden: beoosten I. Grossa is een klip boven water / met eenige rudsen / en nog 600 roeden oostelyker eene onder water / daar op men verdagt moet zyn / als men tusschen 't eyland en de vaste wal niet door kan / dat dog de beste passagie is / en daar men ankeren kan ¼ uur van 't eyland af op 7, 8, 9, vadem zand grond / voor N. O. en Z. O. winden.

Een half myl benoorden C. de Palos, of een gooteling schoot benoorden de vuur tooren op d'uyterste hoek van de kaep staende / is een moye Zandbay / daer is 't goet leggen voor westelyke winden op 8 vadem zandgrond / tussen die voorsz. vuurtooren en 't Eiland in / dog de tooren naest: Gy kent hier branthout genoeg krygen / soogy de moeyte niet ontsiet om die van 't land te haelen.

Van C. de Palos na Alicanten toe is de geheele kust een schoone strand / men kan tot Alicante toe by de wal langs zeylen op 12 of 13 vadem. Maar 't land benoorden C. de Palos wel 5 of 6 mylen weegs na de bogt van Alicante toe / is al leegagtig en duynig land by de Zee langs / en 't binnen land is hoog. Daerom by nagt in die bogt leggende so syt 'er op verdagt / dat gy niet op de strand zeilt / want 't hooge binnenland kan u ligt bedriegen. Pas ½ myl benoorden C. Severa of Gerra kan men ankeren op 7, 8, 9 vadem fyn zand grond / voor een groote vierkante Tooren met eenige huyzen rondom / ook wel nader aan C. Cerrera, voor Z. W. / W. / en N W. winden.

't Eyland S. Paulo. Van C. de Palos na Alicanten tot 't Eyland Plane of S. Paulo ig de kours noord noordoost 11 mylen / en voorts van 't Eyland S. Paulo tot Alicante is de kours noord iets weste 3 mylen. Als gy by S. Paulo komt / soo myd 't Kiftken / dat daer af zuidwest ten westen en noord oost ten oosten in zee loopt / dog gy kent het op 7 of 8 vadem wel overloopen. Tusschen de wal en S. Paulo deurloopende / moet gy een klip / die ten halven / doch 't eyland 't naast / tusschen beide leit / schouwen. Ook kent gy tusschen dese klip en 't Eiland deur. Als gy hier tusschen deur zyt / soo gaet noordwaert na Alicante toe / gy kent zonder misdoen op 4 of 5 vadem by de wal langs loopen. Buyte om 't eyl. S Paulo moet men niet anders als vry ver afloopen / wegens 2 groote en verscheide kleine klippen boven en onder water daer kort bezuyd oosten. Gy moet het regt voor thoofd te Alicante setten / dat gy de Poorten van 't hoofd kent deur sien / op 5, 6 en 7 vadem / daer is de beste Reede / dan leid d'oost hoek oost noordoost van u. Gy kent 'er ook setten op 10, 12 of 13 vadem / als 't u lust. Onder Les Mattes kort bewesten Alicante willende ankeren / moet men dien lagen hoek niet naby komen / om dat die wel 300 Roeden onder water uytstrekt / en de grond niet goed is.

Alicante.

Alamatta. Wilt gy van Alicante komende om zout na Alamatta loopen / soo gaet op 4 vadem by de wal langs zuid aan tot om de hoek van S. Paulo. Om den hoek koomende soo wort gy 't Kasteel Lugar gewaer / set 'er / dat 't Kasteel noord oost van u is / op 4 vadem / soo leid d'oostelykste hoek oost ten noorden en 't Kasteel Guardamar zuidwest / en 't land bezuyden 't Kasteel zuid zuidwest van u. Dit is een schoone Reede voor een noordooste en zuidwestе wind. 't Kasteel Guardamar leid op een berg / en een wemig daer bezuiden leid Alamatta in een laegte / en is een vier kante vuur tooren met een muur / sonder eenige huysen daer ontrent / en 't is de eerste Tooren bezuiden 't Kasteel. Met oostelyke en zuidelyke winden is 't voor Alamatta niet wel te leggen / daerom moet men digt voor 't Kasteel Lugar Nuovo setten / maer soo gy om 't haestig laden voor Alamatta setten wilt / soo set 'er regt neffens de vuurtoorен op 7 of 8 vadem / daer en kent gy uyt de marsch 't zout op het land wel

siet

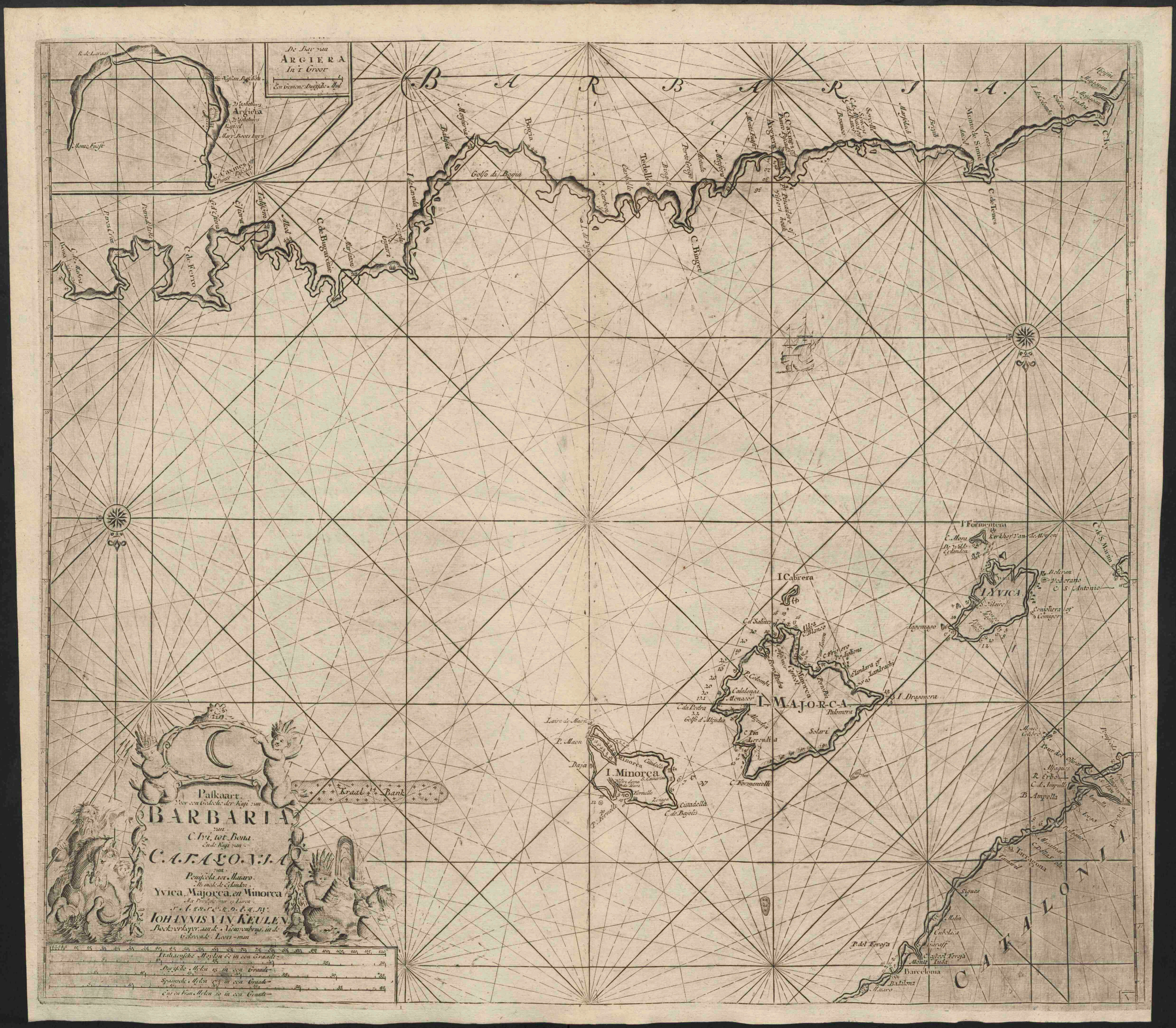
De Bay van
ARGIERA
In 't Groot
Argiera
B A R B A R I A.
Golfo di Bogia
Bogia
Tedellès
C. Bugeet
C. de Tenes
Mont de Simie
Bresk
Marsalach
Oran
Mers el Kebir
C. de Ferro
Tellem
Alad
C. de Bugaroni
Mesgiton
Gd Cairoan
Porto Pisano
Porto d'Arbi
Porto Crux
Cale Mabrat
Bona
Mont Fausf
Gulf of Tunis
Kaffan Bashiba
Mashomes
Mashomes
Kaffed
Marr Boots hav's
C. Caxines
Porto Pisano
Argiera
Pe Pescadore of Pescators hook
Bosnee
Cale Rumiz
Cale Rumiz
Seville
Mesgiton
Balsfia
Mesgiton
Porto Gregio
Mesgiton
Mesgiton
Mesgiton
I. de Pisan
C. Carbon
Carbolo
Bugeet
Mesgiton
Mesgiton
Mesgiton

sien / en legt daer beschut voor de zuidweste wind / maer gy moet oppassen / dat de Galeyen u niet overvallen.

C. Alcadre of de la Houarte is buit tot op 30 roeden uyt; daarom van Alicante om de O. willende weezen / moet die geuyd worden.

Van Alicante tot het half-Eilandt en uythoek Benidorme is de kours noord-oost wel zoo O. 3½ mylen. Neffens Benidorme leyd een schoone Zandbay / daer leyd men wel beschermt voor de zuydweste en weste winden / maer niet voor de Turken / om dat daer geen sterkte is. Benidorme, is ook een klein hoog Eyland / en leyd een kleyne myl van het land.

Volgens den Portulan Z. W. van Benidorme, zoude leggen het Eyland Joasa, tegen over het steedje van gelyke naam / daar voor men ankeren zoude konnen voor O. en N. O. winden. Maer volgens onze narichten zoude de Stad Joasa omtrent N. O. van Benidorme leggen / onder wiens N. N. O. kant men by goed weer ankeren kan / volgens den Portulan; voor Z. Z. W. winden op 7 a 8 vadem zand grond. Joasa.

De berg Carpi niet wel 1½ Duytsche mylen omtrent N. O. van Benidorme zoude maken de O. hoek van den Inham van Altéa, en zig als een Eyland vertoonen / als men uyt den O. komt of van C. S. Martin. Aan desselfs N. O. kant kan voor Z. W. winden / en aan de Z. W. kant voor N. O. winden geankert worden. Carpi.

Omtrent 1½ Duytsche mylen daer benoordoosten is C. Maurera, en kort daar buyten een groote klip met een wagt-tooren; in de bogt tusschen beide kan men voor Z. O. winden onder C. Maurera ankeren op 7, 8, 9, 10 vadem. C. Maurera.

1 Groot myl verder Noordoost is Punta de Emperador, by de Fransen C. de la Nau geheeten / daar benoordwesten een groote halve myl de Portulan C. S. Martin plaast / en een kleine myl N. ten W. van C. S. Martin de C. S. Antonio.

Voor C. S. Martin leyt een groote klip / en tusschen C. de la Nau en S. Martin een hoog rond Eyland / dat door een steenbank aan de kust vast is. Cabo de St. Martin.

Van Benidorme tot Cabo de Sant Martin, is de kours oost noordoost 4 mylen. Deze Kaep is een hooge steile-hoek / maer geheel laegagtig buiten land. Als gy uit de west koomende / nog 8 of 9 mylen van u de Kaep gewaer word / soo siet gy 't buiten land niet / dat nogtans een groot stuk buiten den hoogen berg leidt / die gy siet / daerom moet gy u kours wat oostelyker nemen / als na den hoogen berg / of gy soud 's nagts / of donker weeder zynde / ligtelyk op de kaep zeylen.

West zuid west van de westhoek van 't Eiland Alboran leggende tusschen de Kusten van Granaden en Barbaryen in 't vaerwater is 't 12 vadem diep vaste Zand grond / daer leidt gy beschut voor d'ooste wind / en nooyt is de grond hier scherp: het eiland Alboran leit 2 mylen westelyker en 6 a 7 mylen Noordelyker als C. tres Forcas, recht Oost van de hoek van Seuta, 30 mylen. Alboran.

De Kusten van Barbaryen.

Van Penon de Velez tot Bottay is 7 mylen. Om den hoek van Bottay is de bogt van Buzema omtrent 2 mylen breed zynde / en loopende ontrent een myl inwaert. Hier in leidt men by d'oost hoek beschut voor d'ooste winden / maer by de westhoek voor de weste winden: binnen de West hoek leid een Eyland / als gy daer omtrent komt / soo loopt op 't lood daer bezuiden om en set 't daer binnen op 3 of 4 vadem / soo gy goede grond begeert. Daer benoorden na de wal toe leyd een kleyne klip / soo dat gy agter dat eyland beschut legt voor alle winden / behalven de noord noordweste wind / die blaest daer regt in / en de Zee slaet aen de buytekant van de Westhoek tot d oosthoek / gelyk of 'er banken en ondiepe plaetsen waren. Maar in de bay / hebt gy geen groote onstuymige baeren / soo dat dese bay is de beste Reede op de geheele kust van Barbaryen. Hier wort somtyts voor Ammunitie van Oorlog en Slesiger lynwaed gehandelt Wasch en Daedels / die op de Christen-Kusten weverom gesleeten worden. De kooplieden hier zyn Jooden / maer de Mooren hebben 't gebied / die ligt de Jooden de waeren ontnemen / en de Schipper of koopman onbetaelt laten gaen. Buzema.

Van Buzema tot Cabo de tres Forcas, is de kours oost noordoost 9 mylen. Agter de Kaep is goede Reede voor alle winden / uitgenomen de zuidooste wind / die blaast uit de Golf van Melilla daer regt op aen / maer gy moet 'er op een Gooteling schoot daer by omloopen / want de hoek van die Kaep is buyt / en 't meestendeel van die klippen leggen boven water. Cabo de tres Forcas.

Van C. de tres Forcas tot Melilla is de kours zuyd zuydoost 7 mylen / de plaets is Portugys / en heeft een stenkje voor Fregatten / maer de Schepen / die daer te doen hebben / moeten in openbare Zee ryden. De bogt van Melilla is volgens onze narichten veel dieper Zuydwaarts in / als by de Fransen / die daer niet belient schynen. Melilla.

Van Cabo de tres Forcas tot de drie Zefarinische Eylanden, is de kust droog en buyt / 't Westerse van dese Eylanden is 't grootste en hoog / maer wel te onderscheyden / als men uyt de noord daer na toekomt. d'Andere twee zyn lager / maer leggen digt by malkanderen / makende t'samen een halve Maen. Tusschen d'Eylande en de vaste wal is 12 vadem klep grond / soo dat ankers / die wat mager zyn / door de beweeging in 12 uuren tyds daer seer vast in kleeven; maar naby 't oosterse Eyland is op 6 vadem harde gront / daer kent gy by de kust sonder kappen bevryd voor alle winden ryden. Wilt gy daer setten / soo zeilt by rontom deur en weer deur d Eylanden sonder vrees / maer myd de vaste wal / om dat 'er daer voor soo geheel droog is / en de bank is aen de uyter kant schor. Van 't westersche Eyland tot de vaste kust is 't een Canon schoot wyd / maar van 't Oosterse is 't wyder en dieper / hier is 't water onstuymig. Hier zoude wel goede Handeling zyn / indien de Barbaren goed en getrouw waren. Ik waarschouw alle getrouwe Zeelieden / soose tot haer vernoeginge soekten te koomen / datse 't Westerlyke Eyland niet aen doen. De Zefarinische Eylanden.

Van Cabo de tres Forcas tot Cabo de Hone is de kours meest oost ten zuiden 16 mylen / maer van C. de Hone tot Cabo Figalo noord oost ten ooste 8 mylen. Tusschen beiden in de Golf Sereni leid 't Eyland genaemt Ilha de Limachos In dese Golf of Inwyk is goede Reede / maer oopen voor de noordelyke winden. Hier is by de Tremisen profyt te soeken in kostelykheden / want de zyde is hier by meenigte. Cabo di Hone.

Van C. Figalo tot Cabo Falcon is de kours noord oost agt mylen; tusschen beide leid een Eyland aen de kust. Cabo Falcon.

Bibis zyn 3 Eylandekens / daer de Galeyen met planken te lande om water gaan. Daer is niet dat hinderen mag of men siet 't boven water. Men kan daer binnen deur / 't is 3 mylen wydt. Op 't Westerse zyn Konynen / en neffens dat en 't noordelykste is Reede voor d'Ooste wind / maer aen de oostkant van 't Oostelykste / neffens een zandbay / die schoon water heeft / is Reede voor de weste windt.

Beoosten C. Falcon leid Oran. Die daer wesen wil / gaet van C Falcon zuid oost aen / tot dat hy by een andere hoek komt leggende 2 mylen van C. Falcon af / en van die hoek al leit een klip booven water / daer een kruys op staet. Loopt daer bye digte by in / want 't is een wyde baay / en wykt dan westwaert op by 't Kasteel Marzalquivir, dat groot en sterk is / en daer boven om hoog staen 2 Wachtoorens / en set 't daer op 12, 9 en 10 vadem schoone grondt Van Marzalquivir, tot Oran is 't een myl. De Stad leid om laeg aen strand / hebbende een klein Haeventje / maer geen beschut voor noordelyke Winden. Aen de west-zyde van de Haven in 't inkoomen staet op 't hooge een Kasteel / en 't gebergte nog regt daer boven vertoont met een dal gelyk een Zadel. 't Is seer kennelyk / want men kan 't verre in Zee sien. Oran.

Van C. Falcon tot C. Ferrat is de kours oost wel soo noordelyk 7 mylen. Voor Tugilmac, dat beoosten C. Ferat en Cabo Corbon is / agter een klein Eylandje is goede Reede voor kleine scheepjens / want 't is 'er ondiep en droog / en de kust is schoone Zandgrond geheel tot Mullagan, maer op alle plaetsen is een open Reede. Cabo Ferrat.

Van C. Ferrat tot C. Ivy is de cours oost noordoost ontrent 9 mylen. In de Inham hebt gy ook de Stad Arzenia. C. Ivy.

Streckingen en Courssen.

Van Velez Malaga tot Almuneçar is de cours O. en O. ten Z.	5 mylen
Van Almuneçar tot Salobrenna O. en O. ten Z.	1½ myl
Van Salobrenna tot Modril O. schaers	2 mylen
Van Modril tot C. Sacrastyf O. Z. O. iets Z.	1 kleine myl
Van C. Sacrastyf tot Castel de Ferro O. ten N.	1 myl
Van Castel de Ferro tot Adera O. iets Z.	6 mylen
Van Adera tot Almeria N. O. iets O.	2 mylen
Van Almeria tot C. de Gato Z. O. omtrent	4 mylen
Van Cabo de Gato tot Almazaron N. O. ten N. ontrent	18 mylen
Van Almazaron tot Carthagena O. N. O. en O ten N.	5 mylen
Van C. de Gato tot Carthagena N O. iets O.	21 mylen
Van Carthagena tot C. de Palos O. iets N.	5 mylen
Van C. de Palos tot Ilha Grossa N.	2 mylen
Van C de Palos tot 't Eiland S. Paulo N. N. O	11 mylen
Van S. Paulo tot Alicanten N. iets W. omtrent	3 mylen
Van Alicanten tot Villa Joasa N. O. wel soo oostelyk	3½ myl
neffens Villa Joasa leid Benidorme een kleine myl van de wal.	
Van Benidorme tot Cabo de S. Martin N. O.	4 mylen
Van C. de Gato tot C. de Palos N. O. ten O. wel soo N.	25 mylen
Van C. de Palos tot C. de S. Martin N. O. ten N.	20 mylen
Van Alicante tot 't Eyland Formentera O. wel soo N.	17 mylen
Van Penon de Velez tot Bottoy O. wel soo noordelyk	7 mylen
Van Bottoy tot C. de tres Forcas O. N. O.	9 mylen
Van Mallaga tot C. de tres Forcas Z. O. ten O. niet wel	30 mylen
Van Seuta tot C. de tres Forcas O. ten Z.	33 mylen
Van C. de tres Forcas tot Melilla Z. Z. O.	7 mylen

Van C. de tres Forcas tot de Zefarinische Eilanden	3 o. 11 of 12 m.
Van Ilhas Zefarinas tot Melonia O ten Z.	4 mylen
Van C. de tres Forcas tot C. di Hone O. ten Z. iets O.	16 mylen
Van C. di Hone tot C. de Gato N. N. W. omtrent	20 mylen
Van C. di Hone tot C. de Palos N. N. O. omtrent	36 mylen
Van Seuta tot Alboran O. rugum	30 mylen
Van C. di Hone tot C. Figalo N. O. ten O.	8 mylen
Van C. Figalo tot C. de Gato N. W. omtrent	20 mylen
Van C. de Figalo tot C. Falcon N. O.	8 mylen
Van C. Falcon of Oran tot C. de Gato W. N. W.	20 of 21 mylen
Van Oran tot C. de Palos N. en N. ten O.	26 mylen
Van C. Falcon tot C. Ferrat O. wel soo noordelyk	7 mylen
Van C. Ferrat tot C. Ivy O. N. O.	9 mylen
Van C. Ivy tot C. de Gato W. ten N. wel soo westelyk	34 mylen
Van C. Ivy tot C. de Palos N. W. ten N. omtrent	24 mylen

	Hoogten.
Velez Malaga leid op	36 graden 52 min.
C. de Sacrastyf en Adera leggen op	36 graden 44 min.
C. de Gato leit op	36 graden 38 min.
Carthagena op	37 graden 37 min.
C. de Palos op	37 graden 34 min.
Alicante op	38 graden 26 min.
C. de S. Martin op	38 graden 44 min.
Alboran op	35 graden 56 min.
Penon de Velez op	35 graden 25 min.
C. de tres Forcas op	35 graden 30 min.
C. di Hone op	35 graden 17 min.
C. de Falcon op	35 graden 57 min.
C. Ivy op	36 graden 16 min.

Hoe haar dese Landen uyt der Zee vertoonen.

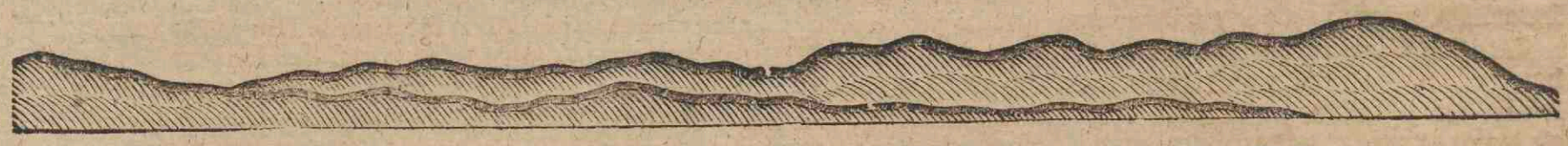

't Land beoosten Malaga tot Velez Malaga toe vertoont aldus / als den hooge berg N. O. ten N. van u leid.

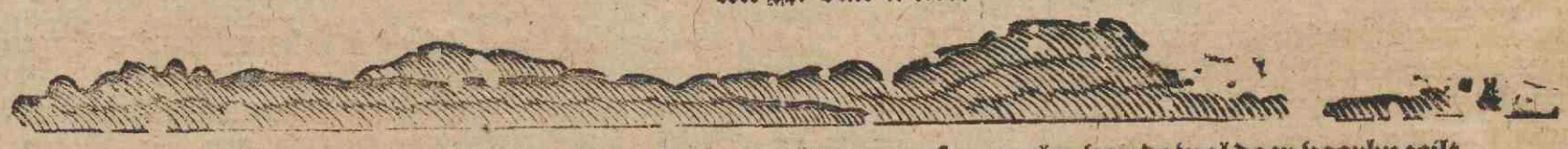

Aldus vertoont 't land by Velez Malaga, als men 9 of 10 mylen van de wal daer voorby zeilt.

Aldus vertoont 't lant by Velez Malaga, als men daer voorby zeilende 9 of 10 mylen dwars af is.

Dit volgt aan 't voorgaande / de AA aen malkanderen.

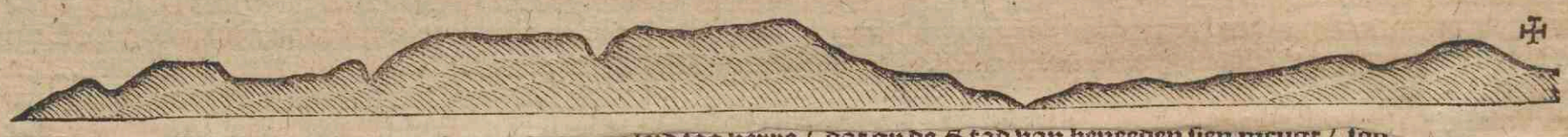

Als Velez Malaga, N. ten O. van u leid soo verre / dat gy de Stad van beneeden sien meugt / soo vertoont 't land regt beoosten Velez Malaga, aldus.

Dit behoort aan 't bovenstaande / de kruysliens aen malkanderen

't Land van Almuneçar vertoont aldus / als de westhoek N. N. O. / en d'nosthoek N. O. omtrent 7 mylen van u leid.

Dit is 't vervolg van de bovenstaende / de TT aen malkanderen.

Dit Land beoosten het voorgaande / en 't Land tot Almuneçar toe / en vertoont aldus / als het oost einde noordoost en het west eynde noord ten westen van u is.

Dus vertoont het Land tusschen Velez Malaga en Almuneçar, als men daer voorby zeilt 9 of 10 mylen van de wal.

Als 't west-einde van 't Land ontrent Almuneçar noord ten westen 7 of 8 mylen van u is / soo is 't dus gedaen.

Dit volgt aen de bovenstaende / de dubbelde kruysliens aan malkanderen.

Als de west-hoek van het Land by Almuneçar noord noordoost / en de oosthoek onteent 7 mylen van u leid / so doetse zig dus op.

T

Dit behoort aan 't voorgaende / de TT aen malkanderen.

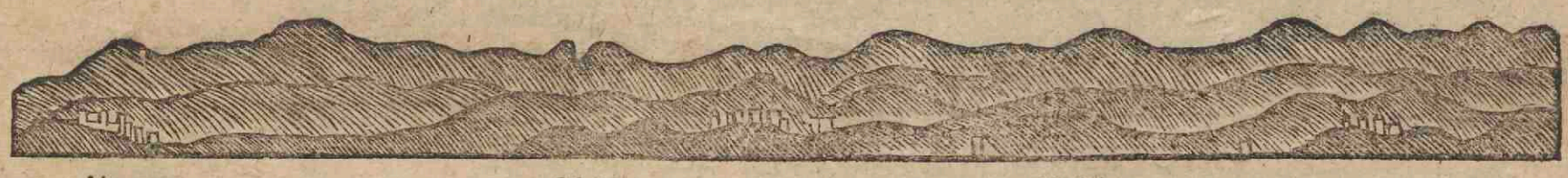

Almuneçar. Salobrenna. Modril.

Dus vertoonen Almuneçar, Salobrenna en Modril, als Salobrenna noorden ten westen ontrent 3 mylen van u is.

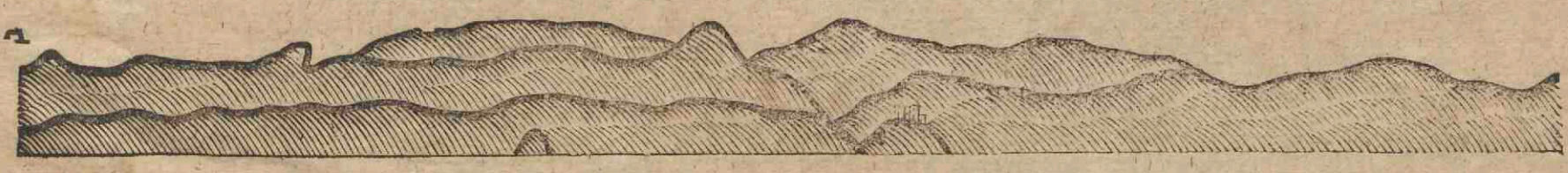

Dit behoort aen de voorgaande / de AA aen malkanderen.

Salobrenna. Modril.

Als 't Casteel de Ferro noord oost 4 mylen van u is / so vertoont de kust aldus. Salobrenna en Modril kent gy beide sien.

Granaad-berg.

Dus doet hem 't land op / als de west-hoek noordwest ten noorden / de Granaad-berg noord en d'andere hoek noord-oost ten noorden 10 mylen van u zyn.

't Land bewesten de Granaad-berg noordwest en noordwest ten noorden van u vertoont aldus.

Als d'hoek van de Granaad-berg noordwest van u is / zynde 8 of 9 mylen van land / zo vertoont hy aldus.

Een geheel Jaer deur leyd de Granaad berg boven met sneeuw bedekt.

Dit volgt aen 't voorgaande de kruysliens aen malkanderen.

Dus doet hem de Granaad berg op / als die noordwest ten noorden ontrent / en 't oost einde van 't land ontrent noorden ten oosten van u zyn.

't Land bewesten Almeria noordwest 7 mylen van u vertoont aldus.

Dit behoort aan 't boovenstaande / de AA aen malkanderen.

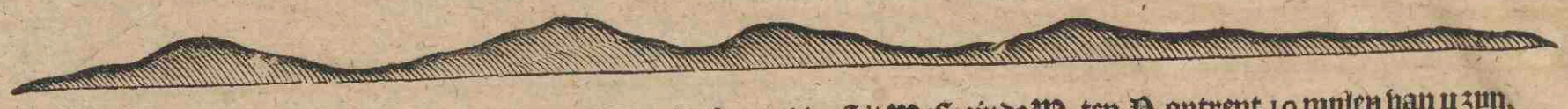

't Land by Adera vertoont aldus / als 't oost einde west noordwest 't West einde W. ten N. ontrent 10 mylen van u zyn.

Aldus vertoont 't gebergte van Granaden, als de west hoek west noordwest 10 mylen van u is.
C. de Gato leyd dan noordoost 5 of 6 mylen van u.

Dit behoort hier boven aen / de dubbelde krupskens aen malkanderen.

Dit behoort aen de 2 voorgaende / de krupskens aen malkanderen.

N. N. O. 5 myl, C. Gato.

Aldusvertoont C.deGato.

Westhoek van C de gato N. ten O. 4 myl.

Witte plek.

Punto de la Carbonera.

Als men voorby de hoek A is, genaamt by de Spanjaard Punto de la Carbonera, in een groote Baay, daer men kan ten Anker leggen met groote Scheepen / is goede Anker grond / en voor alle winden beschut: beoosten de Witte Cleven, is ook goet leggen voor een Weste Wint / die Baay is tussen de hoek A en de Cleven.

Als 't heuvelige Land oost ten noorden ontrent 7 mylen van u leid / dan kent gy tusschen dese heuvelen geen land meer sien / en 't strekt na C. de Gato toe / men kan ook geen land meer buiten den hoek sien.

Dus vertoont 't Land bewesten C de Gato, als 't west eynde west ten N. en 't oost eynde N. W. ten N. van u leggen.
C. de Gato leid dan 8 mylen / en 't ander eynd 14 mylen van u.

Aldus vertoont C. de Gato N. O. van u soo veer / dat gy 't essen van beneden sien kent.

C. de Gato 9 of 10 mylen van u vertoont aldus.

C. de Gato N. O. ten N. 7 of 8 mylen van u doet hem aldus op.

C. de Gato N. 7 mylen van u vertoont aldus.

Aldus vertoont C. de Gato N. ten W. 4 of 5 mylen van u leggende.

Dit

Dit behoort aen 't voorgaende/ de dubbelde krupskens aen malkanderen.

Dus vertoont C. de Gato W. N. W. 3 mylen van u/ d'hoek van Almeria is dan W. ten N. van u.

Dus vertoont C. de Gato met 't binne land hooger als de kaep/ wanneer die N. W ten N. 4 mylen van u leydt.

Dit volgt aan 't voovenstaende/ de krupskens aen malkanderen.

C. de Gato 4 mylen van u doet hem aldus op.

Als gy uit d'oost komende C. de Gato west of west ten noorden 12/ 13 of 14 mylen van u krygt/ soo siet gy d'oosthoek van de kaep qualyk/ maer dan siet gy twee Bergen digt beoosten aen de kaep genaemt Zaadel berg of de Bergen met de dal: ook siet gy 't hoge land bewesten de kaep met de Granaadberg over de kaep heen. Met klaer weder kent gy uit de Marsch de Kust van Barbaryen sien/ als ook 't land ontrent C. de Palos, dat hem dan uit de marsch vertoont/ of 't al t'samen Eylanden waeren.

Zuyd. Zuyd ten westen.

't Hooge land siet gy benoorden C. de Gato, als de kaep zuyd 6 mylen van u is.

Als C. de Gato west ten zuyden ontrent 8 of 9 mylen van u is/ so vertoont 't land van daer noord aen na Carthagena toe/ gelyk dese en de volgende Figuyren afbeelden.

Dit behoort aen 't voovenste/ de krupskens aen malkanderen.

Dit land is neffens Almazaron. Deese heuvelen leggen noord ten oosten van u, vertoonen haer als Eylanden.

Dit volgt aen 't voorige/ de krupskens aen malkanderen.

C. de Gato zuidwest ten westen.

Deze en de 4 naestvolgende Figuuren behooren aen malkanderen/ en vertoonen de gedaente van de kust tusschen C. de Gato, en C. de Palos, en zyn met klaer weder en goed gesigt uytgeteykent/ als C. de Gato zuyd west ten westen en C. de Palos noord oost ten noorden aflaegen.

Dit behoort aen de bovenste/ de krupskens aen malkanderen.

Dit volgt aen 't bovenstaande/ de dubbelde krupskens aen malkanderen.

Dit is ontrent Almazaron.

Dit volgt hier boven aen/ de krupskens aen malkanderen.

Hier leid Carthagena.

Dit vervolgt hier boven/ de krupskens aen malkanderen.

't Land bewesten Carthagena vertoont aldus / zynde noord noordwest af dwars van u. Is seer kennelyk aen den platte berg / die ontrent 2 mylen bewesten Carthagena leyd.

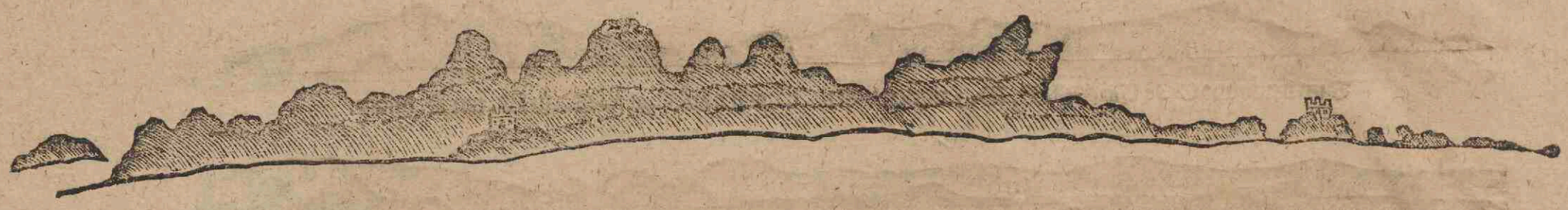

Oost punt van Carthagena. Caap de Palos N. O. ¼ N. 2 mylen.

Land vertooning van de kust tusschen Carthagena en C. de Palos aan de kust van Murcia.

Carthagena. C. de Palos.

Aldus doet hem 't land bewesten C. de Palos en al voort vervolgens tot Almazaron toe op / als in dese en de twee volgende Figuuren vertoont wordt.

Desen platten berg leyd twee mylen bewesten Carthagena.

Dit behoort hier boven aen / de AA aen malkanderen.

Aldus vertoont 't land bewesten Carthagena ontrent Almaçaron. Dit volgt aen 't voorgaende / de BB aen malkanderen.

C. de Palos vertoont aldus / als hy N. O. wel soo noordelyk 9 of 7 mylen van u is.

Dus vertoont C. de Palos noord 7 mylen van u.

Als men voorby C. de Palos zeylt ontrent 5 mylen van de wal / soo doetse zig aldus op.

Dit behoort aan 't bovenstaende de TT aen malkanderen.

C. de Palos noord noord west van u vertoont aldus.

C. de Palos vertoont aldus / noordwest ten noorden 5 mylen van u zynde.

Dus doet hem C. de Palos op 7 of 8 mylen van u zynde / als 't oostelyke land daer benoorden ontrent noord ten oosten van u is / het vertoont hem geheel aen heuvelen / of 't Eylanden waren / maar 't is al vast land.

Dus vertoont C. de Palos noordwest ten westen 4 mylen van u.

Dit behoort aan 't bovenste / de kruyskens aan malkanderen.

C. de Palos noord van u vertoont aldus.

Dit

Dit land leyd benoorden C. de Palos, en vertoont aldus / als 't nog wel 14 mylen van u is. Dit is hoog land / en dan hebt gy C. de Palos west ten noorden.

C. de Palos west ten noorden en west noordwest 6 of 7 mylen van u vertoont aldus.

't Land bewesten de Kaep na Carthagena toe.

C. de Palos vertoont aldus / als de zuydhoek west noordwest / en de noordhoek noordwest van u is / weesende 5 of 6 mylen van de Kaep.

C. de Palos Z. west ten zuyden.

C. de Palos zuydwest ten zuiden 9 mylen van u vertoont aldus. 't Land benoorden de Kaep schynt dan al gebrooken landt / als gy daar verre af zyt.

Dit behoort hier boven aan / de CC aen malkanderen.

C. de Palos zuydwest ten westen ontrent 10 of 11 mylen van u vertoont aldus / dan siet gy nog een deel daer beoosten als hier onder afgebeeld staet.

Dit Land vertoont hem recht benoorden C. de Palos, als men uyt d'Oost komt en die essen sien mag / dan is men 'er noch wel 12 of 14 mylen af.

C. de Palos.

Aldus vertoont C. de Palos, 6 of 7 mylen van u / maar als de Kaep noordwest en noordwest ten westen van u is / soo leggen die twee hoogen bergen regt agter C. de Palos, alsoo dat de Kaep beoosten en bewesten dese 2 bergen kan verzeylt / of in 't voorby zeylen verschoven worden. De 2 volgende behooren hier aan.

Dit volgt aen 't voorgaende / de kruysliens aen malkanderen.

N. ten W.

Dit behoort aen 't voorgaende / de AA aan malkanderen / en streekt hem na Alicante toe. Dese berg aen 't eynde leidt dan noord ten westen van u.

Les Forges.

Aldus vertoont Caap Palos en Los Formigos N. N. O. 3 myl van u zynde.

Caap de Palos. Los Formigos. Isle Grossa

Aldus vertoont C. de Palos, als het O. N. O. 3 mylen van u is.

Aldus vertoont den berg van Alicanten, leggende noordwest ten westen van u. Hy is goet te kennen / want hoe gy hem verzeilt / hy blyft meest van een gedaente.

't Land van Alicanten vertoont aldus west ten zuyden ontrent 6 mylen van u zynde. Men kan 't dan eyssen van beneden sien.

Dit behoort aan 't voorgaende / de kruyskens aen een.

Dus vertoont Cabo de S. Maatin noordwest ten noorden ontrent 6 mylen van u zynde.

Als C. de S. Martin noord ten westen en west noordwest 4 mylen van u is / soo vertoontse aldus / maar soo gy wat verder daer af zyt / soo kent gy dat lage voorland of buyten land niet sien.

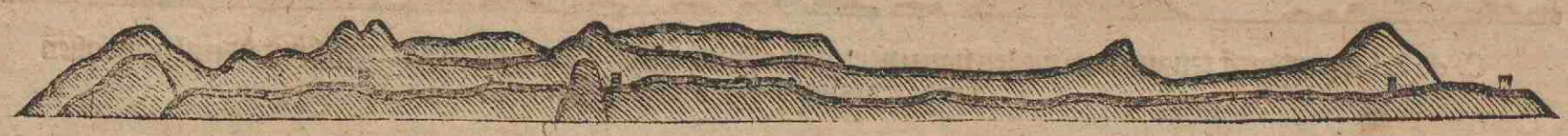

C. de S. Martin noordwest van u leggende / vertoont aldus.

't Eiland Alboran zuyden 2 mylen van u vertoont aldus.

Z. ten O. en Z. ontrent 9 mylen.

't Eiland Alboran zuydwest van u / doet hem dus op.

C. di Hone.

Dese Figuur / en de twee volgende vertoonen de Kust van Barbaryen, van C. di Hone tot 't land neffens Masagam C. Falcon.

Z. O. ten Z. C. Ferrat.

Aldus vertoont Mastagam oost zuydoost van u.

Als Mastagam zuydoost van u is / so doetse zig dus op.

't Land beoosten Mastagam zuydoost ten oosten ontrent 18 mylen van u / vertoont aldus.

De Derde Vertooninge, van de

Zee-kusten van Barbaryen, tusschen C. Ivy en C. de Mabra.

Monte de Simie.

VAn Cabo Ivy tot Monte Simie, geleegen op Cabo de Tenes is de kours noord oost ten oosten wel soo oostelyk 11 mylen. Tusschen beiden leydt / 't Eyland Ilha de Colombi. Agter 't Eylandt / dat beoosten C. de Tenes leydt is goede Reede voor kleyne scheepkens / maar 't is 'er naenw om uyt en in te koomen. C. de Tenes heeft een seer kenbaer landt daer ontrent. Tusschen C. de Tenes en de Stadt Tenes daer bewesten leggen eenige rudsen boven water / 't is gevaerlyk / als men daer kort bewesten set / om met een weste wind niet te kennen ruymen.

Cercelli leyd volgens de Fransen 8 mylen beoosten C. de Tenes en 8 mylen bewesten Argier, zynde onder de gehoorsaemheid van d'Admirael van Argier. Daer is een gaetje / waer de Fregatten uyt en inkoomen / want voor Cercelli leid een Eylandeken / dat de begraefplaets der Inwoonders is.

Cabo d'Albatel, anders Cabo Batter genaemt / leggende beoosten Cercelli, is seer kenbaer / en vertoont of 't een Eyland was / want het is hoog land genaemt Synova gelyk 't hooge land bewesten Cercelli. Aen d'oost zyde van Synova is een groote bay / maer droog en open voor alle noorde en noord ooste winden / en onbruykbaer / uytgenomen voor Galeyen en Solken.

Van

DE STAD HAVEN EN MOUILLIE VAN ALGIERS NEVEN DESSELFS KASTEELEN.

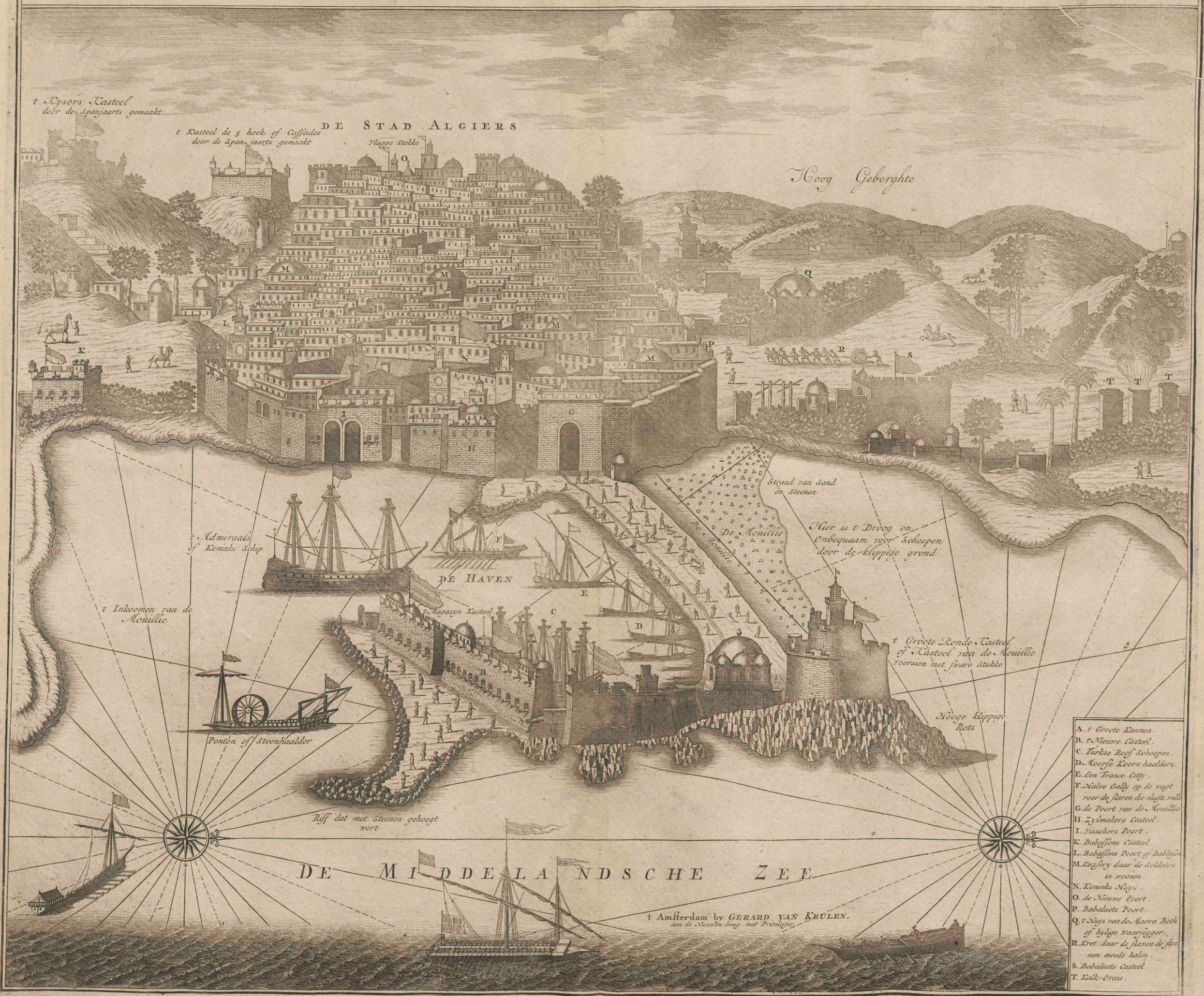

Van Monte de Simie tot Cabo Caxines, anders Punta Piscado genaemt / is volgens de Fransen de kours O. ten N. ½ N. 15 mylen. C. Caxines is wel te kennen / want van Synova af tot hier toe is de kust reedelyk laeg met dubbeld hoog land inwaert / maer de Haep loopt hooger op: regt buyten de Haep leggen 2 klippen / een musquet schoot van de wal. Bewesten de Haep is eene kleyne Haven daar een Tooren by staet / doch onbruikbaar voor groote Scheepen. Cabo Caxines.

Liegt beoosten C. Caxines leid de stad Algier, zynde de Hooftstad van 't omleggende land. Als gy C. Caxines west ten noorden van u hebt / en datgy de klippen open of doorheen siet / set gy op 30 vadem schoone kley-grond / dat is een goede Reede / en d'oosthoek is dan omtrent oost ten noorden en de stad of 't hooft W. ten Z van u. Met scheepen van 120 laste kan men met weste en noorde winde binnen 't hooft sette / maer O. en O. noordooste winden zyn hier hinderlyk / mits de Zee hier dan een groot slag maekt en swarigheid om de Scheepen aan malkanderen te stooten. Om daer in te loopen / set men de kours een weinig buyten 't Kasteel aen 't hooft: want voor d'eerste hoek of bogt leggen 3 of 4 blinde klippen / daarom loopt men aen d'oostkant digte by 't Kasteel na de Haven toe. 't Is daer schor nedergaende tot 6 vadem / aen de zuyd kant van 't Hooft is 't naby 9 en 10 vadem goede grond. Binnen 't Hooft is 't 4 en 6 vadem diep / en goede Reede / uytgenomen voor noord ooste / noord noord ooste / en noord oost ten noorden winden / om de verbolgen Zee / gelyk verhaelt is. Maer buyten 't Hoofd ryd gy sonder gevaer / want de geheele bay is seer goede zand en kleygrond. De Stad vertoont hem witagtig. Agter Monte Feuit is 't goed setten voor ooste en zuid ooste winden. Algier.

Oost noord oost wel zoo O. 9 a 10 mylen van C. Caxines leid Cabo Binget, en daar bewesten / en oost noord oost 7 mylen van Algier leid Porto Grego, een goede Reede voor alle noordooste / ooste en zuyde winden / zuyvere Zand-grond / en zo diep en droog als gy 't begeert. 2 Mylen beoosten C. Binget leid de stad Tedelles, daar leggen eenige klippen voor / maekende alsoo eene Haeven voor Tartanen. Hier komt een kivierken uytvallen. P. Grego. Tedelles.

By C. Carbon is een reedelyke Haeven / en noord oost van de Haep leyd een Eyland / een stukje van de wal.

Bogia is een schoone groote bay / daar men bevryd is voor alle noorde winden. Maar noord ooste tot 't zuidooste toe / maekt een groote Zee. Wilt gy 't daer setten / soo doet de noordoost hoek sonder vrees aen / en dan na de laege hoek daer bezuyden en settet voor Marabuts kleyne Huiskens naest 't Kasteel op 16 en 17 vadem klei-grond / en maekt het met een touw aen land vast. Maer daer over is een goede en beter Reede / maer alleen voor kleyne scheepen. Bogia.

Voor Zizyla agter een lange steene klip is goede Reede voor Tartanen en kleine scheepen.

Van C. Binget tot Cabo de Bugaronie is de kours meest oost ten noorden 32 mylen. Cabo de Bugaronie of de zVaepen / is alsoo genaemt om de groote vreeselyke Zee die daar gemeenlyk is / en ook erger wort door de Golf van Narbona, en breekt of 'er banken en Zandplaeten laegen / 't is ook of 'er een klip of droogte leyd noord noord west omtrent 4 mylen breedt / al voort strekkende na de Golf van Narbona of d'oosthoek van Minorca heen. Ik geloof seekerlyk / dat de tegen aen malkander loopende stroomen daer d'oorsaek af is / hier van breeder in de beschryving van de Golf van Narbona. C. de Bugaronie.

A L C O L.

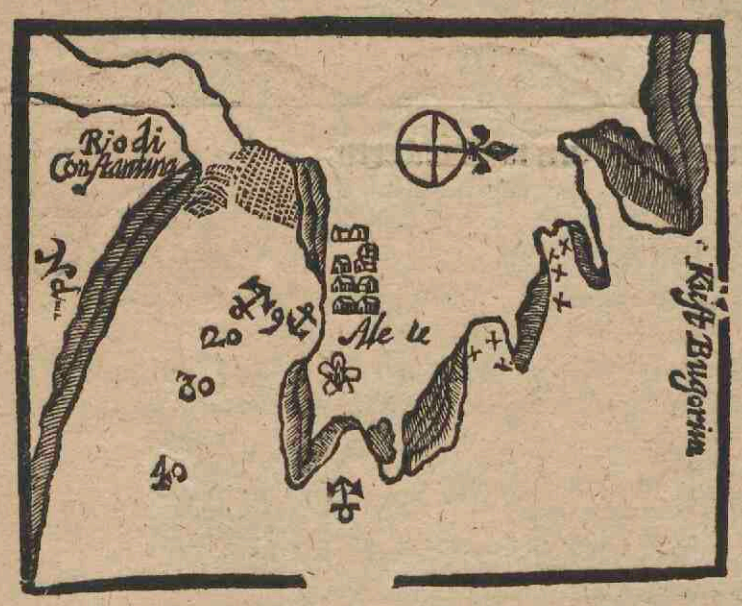

Van Cabo de Bugaronie tot Cabo de Ferro is de kours oost agt mylen / hebbende tusschen beyden een groote Inwyk.

d'Eerste Haeven in dese Inham beoosten C. de Bugaronie is voor de stad Alcol, als gy zuyden inloopt / zoo zult gy 3 Hoeken gewaar worden / en dan loopt de bay west zuyd west in / en settet voor een kleine bogt / daar de stad aen leyt / op 9 of 10 vaden / en maekt u touw vast aen land aen d'oostkant van de Kerk / daer is goede grond en bevryd van alle winden. Alcol.

Drie mylen zuyd oost van Alcol is een andere goede Haeven / maer onbekent. Maer de Haeven van Estora is een goede haeven / daer de Franken en Genoveesen meenig goed laeden. Uyt der Zee komende zoo stelt u kours bewesten Cabo de Ferro zuyd zuid west inwaert / en loopt langs de gladde Kust zo verre dat gy een Eyland ontdekt / zeylt daer op aen / en houd daer bewesten om / de haven opent hem selven dan / en settet agter 't Eyland / waer gy wilt. Estora.

Tusschen C. de Ferro en C. Mabra is een andere rede beooste Cabo de Ferro, die strekt uytwaert aen / vertoonende als een Eiland / maer onbequaem voor groote scheepen.

Streckingen en Courssen.

Van C. Ivy tot Monte de Simie is de kours N. O. ten O. wel soo oostelyk	12 mylen
Van Monte de Simie tot C de Gato west	46 mylen
Van Monte de Slmie tot C. de Palos N. W. ten W. wel soo westelyk	30 mylen
Van Monte de Simie tot C. de S. Martin N. N. W. iets W.	35 mylen
Van Monte de Simie tot de oosthoek van J. Formentera noord wel zoo oostelyk	29 mylen
Van Monte de Simie tot Cabrera N. N. O. wel zoo oostelyk	40 mylen
Van Monte de Simie tot C. Caxines O. ten N. ½ N.	15 mylen
Van C. Caxines tot C. de Gato W. iets Z.	61 mylen
Van C. Caxines tot C. de Palos W. N. W. wel zoo westelyk	52 mylen
Van C. Caxines tot C. de S. Martin N. W. en N. W. ten N.	31 mylen
Van C. Caxines tot J. Cabrera N omtrent	34 a 35 mylen
Van C. Caxines tot C. Binget O. N. O.	9 a 10 mylen
Van C. Binget tot C. de Bugaronie meest O. ten N.	32 mylen
Van C. de Bugaronie tot J. Cabrera N. W. ten W.	49 mylen
Van C. de Bugaronie tot de Z. O. hoek van Minorca N. W. ten N. ½ N.	45 mylen
Van C. de Bugaronie tot J. S. Pedro N. O. ten O. wel zoo noordelyk	34 mylen
Van C. de Bugaronie tot C. de Ferro O.	8 a 9 mylen
Van C. de Ferro tot J. S. Pedro N. N. O.	20 mylen
Van C. de Ferro tot 't Eyland Galita O. N. O.	20 mylen
Van C. de Ferro tot C. de Mabra O.	8 of 9 mylen

Hoogten.

C. Ivy leyd op	36 graden 16 min.
Monte Simie op	36 graden 36 min.
C. Caxines op	36 graden 51 min.
Algier leid op	36 graden 42 min.
C. Binget op	37 graden 0 min.
C. de Bugaronie, C. de Ferro en C. de Mabra leggen op	37 graden 16 a 18 min.

A A N M E R K I N G E N.

Van de Haven van Algier, uyt de Potulan, pag. 160.

By C. Metiforo of Matifou zyn veele klippen boven en onder water. N W. iets W. omtrent een half myl daar af is een steenbank / buyten dewelke men een groote omweg moet neemen / als men uyt de O. komt / en alhier wil ankeren. Nog eene steenbank is N. N. W. iets N. van dito punt omtrent een half myl / behalven nog een paar eylandjes O. N. O. iets N. daar af.

De beste ankerplaats is O. N. O. iets N. van de Stad / op 18 en 20 vadem modder-grond / dog meer na buyten is 25 a 30 vadem. N. O. N. en N. W. winden maken hier lager wal / en zwaare Zee.

Hoe haar deeze Landen uyt der Zee vertoonen.

Aldus vertoont C. Cercelli zuydwest van u zynde.

Dus vertoont 't land tusschen C. Cercelli, en C. Albatel, zuyden van u leggende.

C. Albatel, zuyden van u/ doet hem aldus op.

C. de Caxines, de hoek bewesten Algier, zuydwest van u/ vertoont aldus.

Aldus vertoont C. Caxines, en 't hooge Land daar beoosten/ als dat hooge Land zuyd zuydwest van u leid.

Als dit hooge Land beoosten van u is/ zoo vertoont de Stadt Algier aldus.

Den hoek van Gigiari bewesten C. de Bugaronie zuiden van u zynde/ vertoont aldus.

C. de Bagaronie zuidwest 13 mylen van u/ doet zig aldus op/ leggende 8 of 9 mylen bewesten C, de Ferro, en tusschen beiden is een groote inham/ daar gy 't land ook effen van beneden sien kent.

Dus vertoont d'hoek van Alcol, zuiden ten westen ontrent 9 mylen van u zynde/ is hoog land/ en vertoont van verre/ of 't een Eyland was.

Dus vertoont C. de Ferro zuid ten oosten en zuidoost van u zynde/ soo verre/ dat men 't met klaar weder effen sien mag/ en 't doet hem op al in hooge heuvelen/ of 't Eilanden waren. De hoek van Alcol is dan zuid west ten zuiden van u/ en die kan men dan ook effen sien/ en is wel soo hoog als C. de Ferro.

Aldus vertoont 't land beoosten C. de Ferro, daer by langs zeilende/ als Cabo de Ferro zuydwest ten zuiden 12 mylen van u leit. Galita leid dan van u omtrent oost ten noorden 10 mylen/ maer gy kent Galita dan niet sien/ de stroomen vallen hier hard dwars op de wal/ daar men op dient te letten.

Dit volgt aan 't bovenstaende/ de kruyskiens aen malkanderen.

De

De Vierde Vertooninge, van de

Zee-Kusten van Valencien, Catalonien. Languedocq en Provence, tusschen Cabo de S. Martin en Cabo de Toulon als mede d'Eylanden Yvica, Majorca en Minorca.

C. de S. Martin.

CAbo de St. Martin is een laege hoek / daer 3 vuurtoorens een weinig van malkanderen op staen / en regt om de hoek leyt een vry hoog Eylandeken loopende met een rif aen 't vaste land vast / zoo dat men daer niet tusschen beide deur zeylen kan. Uyt de west komende / dient volgens den Portulan tot verkenning een Tooren op de Caap S Martin, staande op eenen hoogen berg. Zie de Portulan pag. 23 / en 37.

C. de S. Antonio.

Van C. de S. Martin tot Cabo de S Antonio is de koers noordwest ten noorden / iets noordelyker 1 myl / maer tusschen deeze hoeken is een Inwyk / daer is een goede Reede op 14 / 13 en 12 vadem. In deeze Inwyk staen 2 Torens met ook 't Stedeken Xabea. C. de S, Antonio is mede een hooge slegte steyle hoek / op wiens eynde staet een Tooren / maer regt neffens de Stad Xabea staen 3 Meulens op 't hooge land. Wilt gy 't voor Xabea setten / zoo zet 't midden in

Xabea.

de Baay op 14 a 15 vadem / of wel digt aen 't hooge land van C. de S. Antonio, daer de 3 Meulen op staen. Men leyd daer met 2 Ankers t'Zeewaert / en met een touw aen land. Een Oost Zuyd Ooste / Ooste en N. O. wind is daer laeger wal. Regt benoorden Xabea leyd den Hooyberg

Hooyberg.

of Mongon, zynde een hoogen Berg van onze Schippers alzoo genaamt / om dat hy alleen in 't laege land leyd afgescheyden / en uytsteekende boven 't andere hooge Gebergte.

By Z. en Z. W. winden kan men in deeze Zandbaay ankeren aen C. S. Martin, binnen een groote klip / leggende aan de punt van deeze Caap / een Musket schoot van de kust af / in 4, 5, 6 vadem Zoop en Zand grond; doch niet al te dicht aan de kust / wegens steenen / van de Bergen afgevallen / daar de Cabels aan zouden beschadigt worden.

Achter de Visschers Magazynen nevens den N. westelyken Toorn / is goet water halen.

C. S. Antonio is te kennen volgens den Portulan, aan een Clooster / en 4 a 5 Wind Moolens wat verder in.

Denia.

Een myl benoordwesten C. de S. Antonio leit Denia, hebbende een kleyn Havenken / dat omtrent 15 voeten diepten heeft. Wilt gy daer in wezen / zo moet gy een Loodsman gebruyken / daer om loopt voor 't gat op 6 of 7 vadem / en schiet een schoot / zoo zullen de Loots luyden wel aen u boord komen. Het kasteel is wit en van verre te zien.

Bewesten Denia is 't altemael een schoone zand-strand.

Van Denia tot Gandia is 't Noord West 3 mylen. Men

Gandia.

ankert een Canon schoot van de Magazynen / op 8 / 9 a 10 vad. grof Zant en Zingel. Nevens de Magazynen staat een ronde Toorn.

Van Denia tot Cullera is Noord West ten Noorden 6½ mylen / daer is geen goede Reede / maer een vuyle grond; doch

Cullera.

zoude men volgens den Portulan iets daar buyten op 5 / 6 / 7 / 8 vadem konnen ankeren.

Van Cullera tot voor Groa de Reede van Valence is de koers

Groa. Valence.

volgens den Portulan pag. 39. Noord Noord west 5½ mylen / dat ook met de breete van Valence, die vast is / wel uytkomt. Valence is een groote Stad te landewaert in leggende / maer Groa is een kleyn stedeken leggende op de Zee kant. Gy moogt voor Groa zetten op 8 / 9 of 10 vadem de wal zoo na als 't u belieft: Groa is kennelyk aan een Tooren daar benoorden.

Drie a 4 mylen Noord van Valence leyd de groote Stad Morvedro, en een weinig voorby Morvedro staet een groote

Morvedro.

ronde Vuur-Tooren aen de Zee kant.

Van Morvedro tot bezuyden C. d'Oropesa is de koers meest Oost Noordoostwaert 8 mylen. C. d'Oropesa is een hoogen hoek / en aen de westhoek staet een rond Kasteel op een Berg /

C. d'Oropesa.

daer aen is deeze Kaep zeer kennelyk. Bewesten deeze hoek is goede Reede. ½ myl bezuyden den uythoek van deeze Caap is een zeer gevaarlyke klip / in onze Caart bekent.

Van C. Oropesa tot Peniscola is de koers meest noord oost

Peniscola.

5 mylen. Peniscola vertoont hem als een Eyland / en daer digt beoosten is een groote Bay om Reede te maeken / aen de Stad is 't 10 vadem diep / gy kent u Touwen aen de Wal vast maeken / en 't anker t'Zeewaert setten.

Een groote myl meest noordwaert van Peniscola leyd de Stad Benicalon; en daer regt bewesten staet een vierkante Tooren met wat Geboomte.

Benicalon.

Een groote myl N. N. O. van Benicalon leid de stad Vineros digt aan de Zee kant / is laegagtig Land / alwaer een ronde Vuur Tooren by staet.

Vineros.

Een myl benoordoosten Vineros staet een witte Tooren / en van daer Oosten ten noorden is wel 2 groote mylen weegs al laeg Land / genaemt d'Alfaques van Tortosa, zynde een Eyland / hebbende daer bewesten een schoone Baay / daar 't voor meest alle winden goet setten is. Zoo gy die Baay in wilt / zo loopt by 't vaste Land in / want 't Eyland is vlak / en die vlakte strekt verre van 't Eyland af na 't vaste Land toe / zeylt vry een myl inwaert en set 'er over al na u begeeren op 6 / 7 of 8 vadem schoone Zand grond. Dit Eyland is zoo laeg / dat by hoog water de Zee daer over loopt / en 't is ook aan de binnenkant geheel vlak en bekwaem / om daer Scheepen op te setten en schoon te maeken. In de Baay staet de Tooren S. Jan, daar wort veel Zout gemaekt.

d'Alfaques. van Tortosa.

Buyten Tortosa of het hooge Land / leit wel 1½ a 2 mylen het laage en op veel plaatsen gebrooken land / loopende de Rivier daar door heen aan de Oost uyt; dit laage gebrooke Land noemt men de Caap Tortosa, hebbende ontrent in 't midden by de Zout pannen en op 't Oost-eynd een Tooren / ontrent als die van Sint Jan in de Alfaques, maar aan de Westkant loopt een staart af wel 1½ myl lang van het vaste Land af / langs de wal / dat men de Alfaques noemt / daar achter heel goede Reede is voor alle winden / om dit gat in te loopen / zo zeilt (wanneer gy de Noordhoek van Alfaques ontrent Noorden van u hebt) regt op de Westelyksste ronde Tooren / die op de waterkant staat / aan / tot op 5 vadem aan het vaste Land / draayt dan om de Oost by de wal langs / laterende ontrent twee derde water aan stuurboort / en ⅓ aan bakboort / tot by de Tooren Sint Jan, indien gy zoo ver in wilt weezen; men heeft in dit gat / als in de Baay / niet meer als 4 vadem water steeligrond / zoo dat men de Ankers kwalyk lichten kan / en kan men de Wallen zoo na loopen op het loot / als men wil / buyten kan men dezelve op 6 / 7 / 8 a 9 vadem aanloopen.

De Rivier van Tortosa loopt ontrent ten halven de Tooren by de Zout-Pannen / en de Tooren die aan 't Oost eynde staat / in Zee: tusschen de Tooren aan 't Oost-eynd en het vaste Land / is een groote Baay / genaemt de Baay St. Jorge, daar men 't setten kan voor meest alle winde / op 9 / 8 / 7 / a 6 vadem goede steeligrond / doch op eenige plaatsen al wat week. De Noordwesse Winden waayen hier zomtyds breesselyk hart / en de Ooste wind maekt laeger Wal; doch die goede ankers en Touwen heeft / behoeft niet te vreesen. Op de vaste kust staan verscheide Toorens / en van ontrent twee mylen beoosten de Reede leggen verscheiden Dorpen en vaste Steden / tot aan Caap Salou toe / daar mede een goede vastigheid leyd; daar ontrent 1½ mylen benoordooste leid de Stad Tarragona.

Beoosten deeze Baay volgt de kust van S. Jorge, daer Kust van St. Jorge.

Huysen nog Toorens op staen. Hier wagten de Turken gemeenlyk op de Barken koomende van Catalonien, Majorca en Minorca, om die te nemen.

Benoordooste de kust van S. Jorge leid een witagtige uythoek / daer een ronde Vuur Tooren op staet / en daer bewesten staet 't verballen Kasteel Miramar, daer neffens is goede ankergrond op 7 of 8 vadem / en beschut voor de noordooste wind.

Miramar.

Benoordoosten Miramar leid de Stad Tarragona een weinig van de Zee te Landewaert / en digt by de Stad op 't hoog staet een vierkante Tooren / regt beoosten die Tooren in de Reede van Tarragona.

Tarragona.

Een myl benoordoosten de voornoemde Tooren leyt 't stedeken Tamaril in een Valeye / en 4 mylen bet om de noordoost staet een Vuur-Toren op een ronde Heuvel / noord oost

Tamaril.

van dese tooren af leid de groote Hoopstad Barcelona in een Inham / alwaer een hooft is so lang als 't hooft tot Genua, maer 't strekt dwars t'zeewaert / en men leydt daer bewesten 't hooft met twee touwen aen 't hooft / en met 2 ankers om de west t'zeewaert. Dit hooft beschut u voor d'oostelyke winden / en 't hooge land voor de westelyke winden. Maer de zuyde wind maekt hier lager wal. Want de Berg Monte Juive, daer een vierkante waektooren op staet / leid bewesten de stad. En voor de stad is Reede op 9 of 10 vadem / en voor 't west-eynde op 15 of 16 vadem.

Barcelona.

Van Barcelona tot Cabo Dragonis anders Cabo Dagofredi genaemt / is de cours noordoost ten oosten 13 ½ mpl. Op dese hoek staet den Tooren S, Sebastiano. Twee mylen benoorden desen hoek is de groote bay / genaemt Golfo de Rosas, strekkende noord west in. Aen de zuidhoek van dese Inham leggen 2 klippen of eylandekens / daer op staen 2 Rondeelen aen te sien als Slootkens. Men loopt by de wal in en set 't aen de noordzyde van de bay op 6 / 7 en 8 vadem / weesende beschut voor alle winden / behalven een oost zuyd oosten wind / die blaest 'er open in. 't Land daer buyten strekt noorde ten oosten, en zuyden ten westen.

G Dragonis. Golfo de Rosas.

Van C. Dragonis tot Cabo de Creos is de cours N. ten O. half O. 6½ mpl: op desen hoek staet een ronden tooren / en onder dese hoek is goed ankergrond op 15 en ook op 20 vadem.

C. de Creos.

Benoorden C. de Creos is een goede Reede genaemt Lansan, daer men setten kan op 8 / 9 of 10 vadem na believen: en een weynig daer benoordwesten is Porto Venere, een schoone Reede om te setten op 6 / 7 of 8 vadem.

Lansan. Porto Venere.

Tot meest alle plaetsen aen de westkust van de Golf van Narbona van C. de Creos af tot Narbona toe is 't over al goed setten.

De Golf van Narbona.

In dese Golf van Narbona en in 't vaerwater tusschen C. Dragonis en C. de Toulon bevindt men 't geen men in 't Ras van Fontenay, in 't Ras van Poortland, in 't Ras van Ornay en meer andere plaetsen siet geschieden / dat de Zee by sommige tyden met harde wind soo hol en kort gaet / en ook soo vreeselyk breekt en stort / dat de scheepen op zyde en ook geheel om gesmeeten worden. De oorsaek hier van is niet seker / maer 't is waerschynlyk dat de stroomen dat veroorzaeken. Want de stroom die 't Nauw van de straet inhalt / loopt gemeenlyk by de Barbarische kust soo sterk oost aen / dat gy in 12 uuren soo veel kent voort zeylen als in 18 uuren om de west / en komende beoosten C. de Bugaronie daer gaet een ligten stroom vermengt met kruys stroomen / welke stroomen na gissing dan sterk na de westkust van Italien loopen / en ontmoeten de westkust van Sardinia en Corsica, en daer stuytende vallen dan na de Golf van Narbona, en veroorzaeken daer door 't hooge en korte water / niet tegenstaende de slappe stroomen / die op de Spaensche kusten omtrent Valence en elders zyn / en die meer om de west dan om d'oost loopen. Men sal hier ook de bovengemelde stortinge en stroomen 3 of 4 dagen voor d'ooste winden hebben. Maar 't vreemste van allen is / dat dit water dan altyt schynt vermengt te zyn met zand / gelyk of 't daer vol zanden en droogten lag / daer nogtans geen grond op 25 vadem is te werpen / als ook dat hier geen Eylanden leggen als in de bovengenoemde kassen / soo dat de drayingen der stroomen door d'Eylanden dit niet kan veroorzaeken.

Om dese vreeselyke Zee is 't geen wysheid met oostelyke en zuydelyke winden de Golf in te loopen / zoo om dat gy geen land / van Marsilien af geheel tot C. Cette toe kent gewaer worden / om dat die kust laeg en vol geboomte is / als ook om dat gy in geen Haven setten kent als voor 't hooft van Agde, daer is 't suyver / daer is goede Reede om goede wyn te laeden. Daer vallen eenige plaeten droog.

Agde.

A G D E.

't Hooft van Agde strekt zuyd zuyd west in Zee / en daer buyten staet een kasteel op een klip / daer binnen is reede op 2 / 3 / 4 / 5 en 6 vadem / na dat gy 't hooft na komt / en beschut voor alle winden / behalven de zuyd zuyd weste / zuyd weste en zuyde winden. Die goede touwen heeft / heeft geen gevaer / want de grond is schoon.

Vier mylen beoosten 't hooft van Agde leid C. Cette van waer noordwaert 't Eyland Magdalena leyt. Van Magdalena tot Agua Morte is 't oost 4 mylen. Van C. Cette tot Madonna de la Mar is 't meest oost 7 mylen. En van Madonna de la Mar tot Rio d'Arle Z. O. ten O. 3 mylen. Van de mond van Rio d'Arle tot Les trois Maries is 't noord noordwest 4 mylen / maer Tour de Bouc leyd beoosten de mond van Rio d'Arle, en is 5 mylen westen ten noorden van Marsilien.

Van C. Dragonis dwars over de Golf van Narbona tot Marsilien is de cours meest N. O. 31 mylen. Buyten Marsilien omtrent een myl van C. de Crosette, dat de zuydhoek van de bay van Marsilien is / staet een oude tooren op de droogte of kif / daer de stad wel by te kennen is. Gy moet met een weste wind daer bewesten / maer met een ooste wind / beoosten om / en daer voorts noordwaert aen / soo gy na Marsilien gaet. De Stad leyd in een groote wyde en breede bay / daer 3 eylanden in leggen / waer van Cagastracia en Lila de grootste zyn / leggende digt by malkanderen / die gy beyde zyden om en ook tusschen beyden deur zeylen kent / om dat 'er rontom schoon is / en daer bewesten is 't ook wyd en breed. Maer Castel Dito is 't kleinste / leggende wat meer van d'andere af na de oost-wal en de stad toe / daer op staet een kasteel en een Windmeulen. Tusschen Kastel dito en Lila is 't goed setten / op 7 / 8 of 9 vadem / na dat gy Lila na zyt / maer de Franceen setten 't meest tusschen Lila en Cagastracia, als de beste Reede op 8 vadem met 2 ankers t'zee en een touw aen Lila vast.

Marsilien.

Tusschen Castel dito en d'oostwal kan men deur zeylen en soo voort na de Stad toe / daer ontrent tusschen beyden leyd een rye blinde klippen / die men schouwen moet. Ook leggen beoosten 't Castel Dito digt onder de wal Eylandekens / daer men ook agter om zeylen kan / op 9 / 8 / en op 't droogst op 5 vadem / en voorts by de wal langs na de Stad toe / maer tusschen Castel dito en de 2 grootste eylanden is 't gemeenste en beste vaerwater.

Onder Castel Dito kan men 't wel setten. Maer als 't gebeurt / dat gy in de haeven of onder d'Eylande niet komen kent door harde winden af anderen ongelegentheden / soo loopt benoorde of bewesten alle d'Eylanden om / gelyk gesegd is / want 't is daer over al suyver / ook wyd en breed / en set het benoorden de Haeven van de Stad op 8 / 9 of 10 vadem schone zandgrond / want 't is daer goed leggen.

Als men voor de Stad komt / soo set het voor de boom / en kort het Schip met trossen de boom in / tot binnen de Haven / in t gat of in de boom is niet meer dan 12 voeten waters. Daer om moet men met groote en diepgaende Scheepen tusschen d'Eylanden setten / en daer ligten / tot dat men in de Stad komen kan / want aen de zuydoost kant van Cagastracia is een Haven voor 4 of 5 Scheepen / daer men aen de noordkant leyd met een anker t'zeewaert / en voort met twee touwen aen een klip vast.

't Land bewesten Marsilien is al schoon slegt land geheel tot Boccar toe / en 't kasteel van Marsilien staet bezuyden de Stad op een hoogen berg.

Voor C. Crosetten leggen 4 of 5 eylandekins daer gy tusschen elk en de kaep niet deur kent.

C. de Crosette.

Van C. de Crosette tot La Cité is de cours oost drie mylen. West ten zuyden van La Cité en zuyd zuyd oost van Cassy (dat een kleyne haven heeft) omtrent een half mpl van de wal leyt een klip even hoog als 't water / die gy by nagt schouwen moet. 't Eyland Aquila leyt voor La Cité, daer kan men aen beyde zyden omloopen / en ook agter setten op 10 vadem: 't vaerwater (om daer tusschen in te zeylen) strekt noordoost in. Wilt gy bewesten Aquila inloopen / soo laet twee deelen waters aen 't eyland en een deel aen de wal / en loopt soo by de hoek van 't vaste land in om de droogte van 2 vadem / die tusschen de westhoek van Aquila leyt te schouwen / en als gy binnen Aquila zyt / loop dan oostwaert op / en set 't ouder 't Eyland: ook kent gy met een schip / dae niet diep gaet / op 14 voeten agter t hooft voor de Stad leggen. Maer beoosten Aquila is de beste uyt en inzeyling / en daer settende maekt gy u touw aen 't eyland vast en u anker noordwaert in Zee. Hier zyt gy beschut voor ooste en noorde winden. Maer de zuydweste wind maekt hier laeger wal.

La Cité.

Twee mylen beoosten La Cité is de Reede van Senari voor kleyne scheepkens. De Bay van Senary is groot / maer droog / behalven agter de eylandekens daer bezuyden voor 't zout land / daer is 't goed setten op 5 vadem om zout te laeden. Wilt gy daer zyn / so schout 't uyterste eylandeken een weynigjen aen de zuydwestkant / want is daer droog / en loopt inwaert aen de noordkant van 't eylandeken / en set 'er voor de voorsz. zoutpannen. Daer beoosten staet het prachtig slot van Sitorne, als ook een waektooren en de Kerk De la Madonna de la Guardia, op een hoogen heuvel / genaemt C. Citziers. Aen d'oostkant van de

Senari. C. Sitziers.

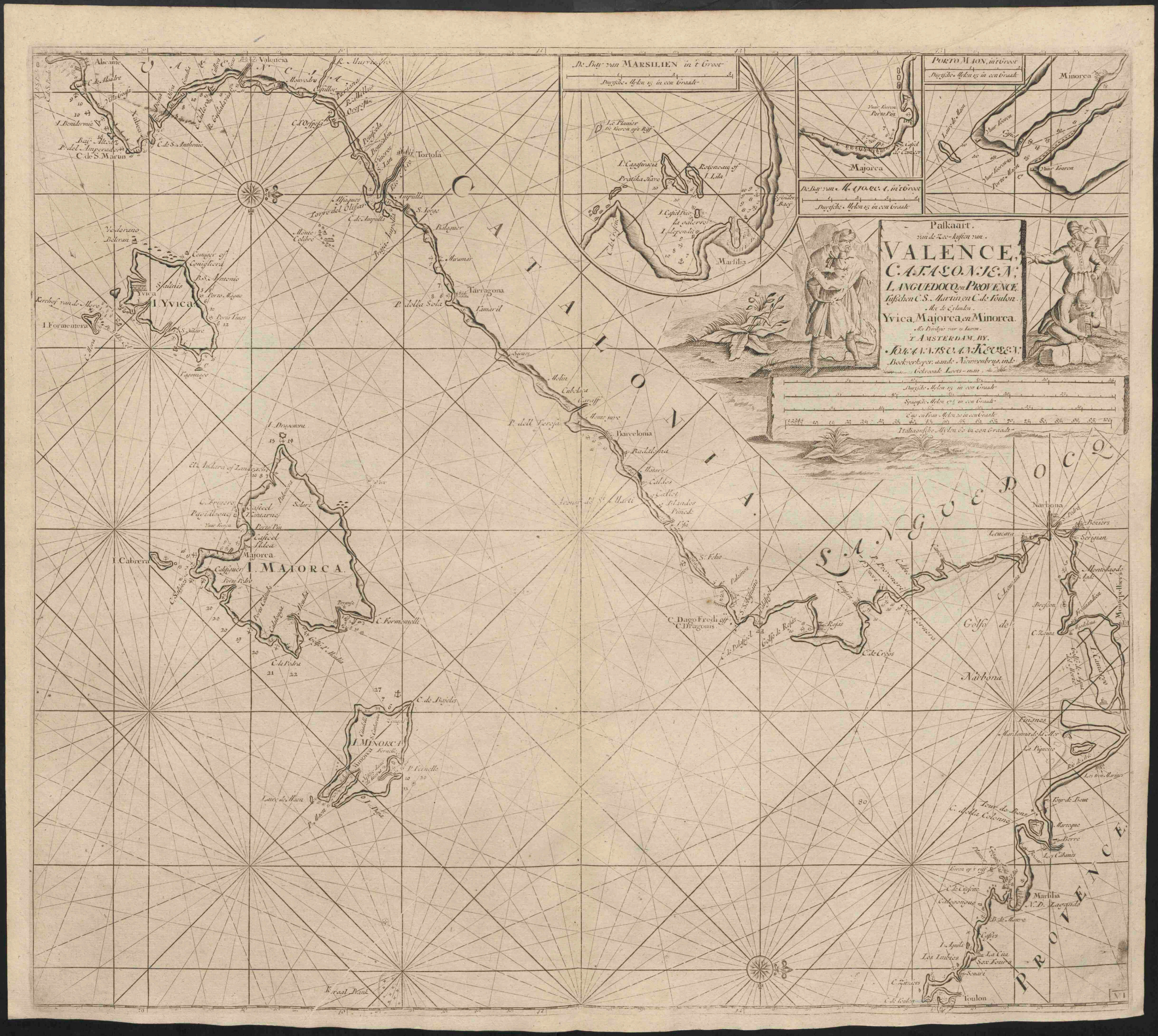
Palkaart,
van de Zee-kusten van,
VALENCE,
CATALONIEN,
LANGUEDOC, en PROVENCE,
Tusschen C. S. Martin, en C. de Toulon.
Met de Eilanden.
Yvica, Majorca, en Minorca.
Met Privilegie voor 15 Jaren.
T'AMSTERDAM, BY,
JOHANNES VAN KEULEN,
Boekverkoper, aan de Nieuwenbrugs, in de
Gekroonde Loots-man.
Duytsche Mylen 15 in een Graade.
Spanjaersche Mylen 17½ in een Graade.
Engelsche Mylen 20 in een Graade.
Italiaensche Mylen 60 in een Graade.
De Bay van MARSILIEN in 't Groot
Duytsche Mylen 15 in een Graade.
De Bay van MAJORCA, in 't Groot
Duytsche Mylen 15 in een Graade.
PORTO MAON, in 't Groot
Duytsche Mylen 15 in een Graade.
Alicante
Valencia
Tortosa
Tarragona
Barcelona
Narbona
Marsilia
Toulon
Majorca
Minorca
I. Yvica
I. Formentera
I. Cabrera
I. MAJORCA.
I. MINORCA
C. de S. Martin
C. de Toulon
C. de Creos
C. de Begur
C. Formentelli
Marsilia
Narbona
Toulon
Mar Mediterraneo
CATALONIEN
LANGUEDOC
PROVENCE

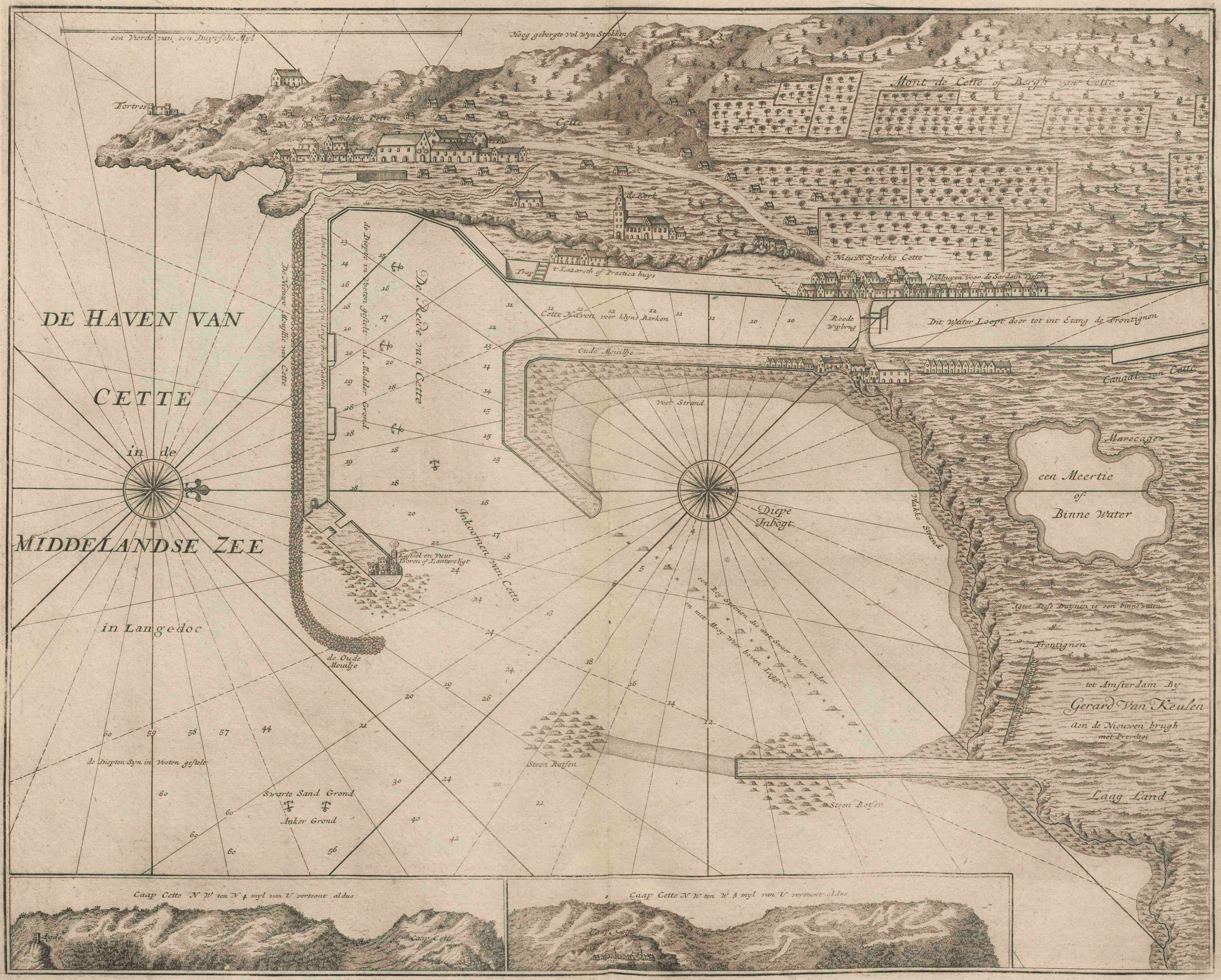
DE HAVEN VAN
CETTE
in de
MIDDELANDSE ZEE
in Langedoc
een Vierde van een Duytsche Myl
Hoog gebergte vol wyn Stokken
Fortres
Oude Stedeke Cette
Cette
Mont de Cette of Bergh van Cette
de Kerk
t Meuwe Stedeke Cette
Trap
t Lazareth of Practica huys
Pakhuyzen voor de Sardain Visschery
De Reede van Cette
de Diepte in Voeten gestelt
al Modder Grond
De Nieuwe Moyllie van Cette
Cette Haven
voor klyne Barken
Roode Wipbrug
Dit Water Loopt door tot int Etang de Frontignen
Oude Moyllie
Voet Strand
Canaal van Cette
Marecages
een Meertie
of
Binne Water
Diepe
Inbogt
Hekke Strand
Inkoomen van Cette
Kasteel en Veur
Toeren of Lanture ligt
de Oude
Moulje
een Rey Steenen die met Swer Weer onder
en met Mooy Weer boven Liggen
Igter Aest Duynen is een binne water
Frontignen
tot Amsterdam By
Gerard Van Keulen
aen de Nieuwen brugh
met Privilegi
Steen Rotsen
Steen Rotsen
Laag Land
de Diepten Syn in Voeten gestelt
Swarte Sand Grond
Anker Grond
Caap Cette N W ten N 4 myl van U vertoont aldus
Hyde
Caap Cette
Caap Cette N W ten W 3 myl van U vertoont aldus
Caap Cette

de klaep is een zeer hoogesmalle en steyle klip/by welke deze kust wel te kennen is / en dat gy niet verre van de Bay van Toulon zyt / om dat 't land benoorden geheel laeg en klyn is / en dat gy van 't opperblak des schips de Stad Toulon met de binnen bay heheel sien kan. Menig schip is hier met een zuyde wind tegen dese klip gesmeeten. Als gy uyt de zuyd komende beweste Toulon vervalt / zoo weet dat de kust van C. de Crosette tot La-Cité is hoog en effen / maar beoosten La Cité is de kust laeger en bergagtiger tot C. Cietziers toe / die is hier hooger dan eenig land daer ontrent / zo wel om d'Oost als om de West / en daer op staet de voor verhaalde wagt tooren. Van C. de Crosette tot C. de Cietziers is de kours zuyd oost ten oosten 5 myien / maer van C. Citziers tot C. de Toulon Oost ten Noorden een Myl.

Nader Beschryving der voorgaande Custen van Peniscola af tot aan C. Toulon, getrokken uyt den Portulan, van pag. 39 tot 81.

Aen de Zuyd kant van Peniscola is de grond niet goed; te meer om dat ¼ uurs Zuydwaars van deze Punt eene gevaerlyke klip onder water is.

Voor Vineros kan men met Land winden ankeren op eenen kleinen kanon schoot / daer is 6, 8 à 9 vadem modderig Zand / zoo als ook de heele Baay langs.

Aen de Z. W. Punt van la Ravitta, is een groote en zeer hooge Berg/die de inkomst van de groote Bay van Alfaques maekt; aen de slinker zyde komt men 'er in; van wat zyde men deezen Berg ook ziet / vertoont zig deese als eene Tent van eene Galley / en hy vertoont zig al van zeer ver / het zy men deeze van de Z. W. of N. O. zyde ziet / hy vertoont zig als een Eyland.

Alfaques. De Baay Alfaques is zeer groot / en bestaat uyt verschyde laege moerassige Eylanden/die omringt zyn met groote Zand-Baayen.

Men kent de inkomst deezer Baaye door den Berg de la Ravitta, die men van verre ziet; maar men kan de laege Land streeken / die aen de regter zyde deezer Baaye zyn / niet ontdekken / ten zy men 1½ a 1¾ mylen by na daar af gekomen is.

Wanneer men uit de Zuid komt / om in de Baay Alfaques te ankeren / moet men op een kleine kanon schoot na by de kust van den Berg Ravitta loopen / daar men eenige Wagt-toorens aan de Zeekant ziet: maar alzoo aen de regter zyde aldaer laege Landeryen met lange Zand Punten onder water twee mylen van de Strand af strekkende zyn / waer op zeer weinig water is; moet men agt geven / dat men altoos ⅔ van den weg der inkomste aan de regter zyde laete / zoo zal men alle deeze gevaaren myden.

Tusschen deeze laege Punt en de kust de la Ravitta vind men 4 a 5 vadem meest overal door/met eenen zagten Modder grond/ daar men in nood een Schip zoude konnen bergen.

De gewoonen Anker-plaats is regt over een oud vervallen kloester/dat aandenvoet van den Berg de la Ravitta eenen kleinen kanon schoot af staat / men is daar op 4 vadem zagten Modder grond / alwaar de Ankers wel houden.

Men kan / daar men begeert / ankeren tusschen deezen Tooren en het kloester / omtrent ¼ myl van de wal; dog om niets te wagen / en hoger op te wezen / moet men niet Noordelyker dan dit kloester komen.

Men kan ook beoosten de laege Punt ankeren / omtrent 4 mylen van dit kloester / eene groote ⅔ myl van de laege Landstreeken af blyvende; men zal daer ook op 4 vadem water wezen en Zand en Modder grond hebben.

De winden / die hier bot in Alfaques waeyen / zyn die van het Z. Z. O. tot het Z. Z. West.

Men merkt aen / dat doorgaans des Zomers by dag de Z. weste winden hier het meest regeeren / dat men Lembas noemt / en des nagts loopt de wind Noorde en N. Oost / wegens de legging der Landstreeken.

De N. W. wind is hier zeer onstuymig / dog van den Wal waeyende / veroorzaekt hy geen hooge Zee.

Wanneer men van de kant van Salo komt / en na de Reede van de Alfaques wil / moet men zig van die laege Landen af houden / hier vooren gemeld / zynde gewisselyk de Stroomen op den Wal trekkende / wegens de Rivier en de Poelen; ik hebbe eenige Scheepen op deeze Strand zien blyven / zoo dat men van de Reede von Salo gaende / om naer Zoffa te zeilen / Z. W. ten Z. / voor al des nagts / stuuren moet.

Men moet van de Alfaques eenen grooten omweg nemen / om in de Rivier van Tortosa te loopen / en ten minsten zig ¼ myl van die Eilanden afhouden / daer men 4 a 5 vadem water zal vinden: omtrent ⅔ des wegs van de Alfaques tot de inkomst der Riviere van Tortosa, ziet men op die platte Eylanden verscheide Zout hoopen / die van verre zig zeer wit vertoonen / en twee Wagt toorens / waer van de eene / die aen de N. O. zyde staet / vierkant is / zynde daer eene groote Hut tusschen beide; men ziet mede verscheide Heuvels met Hey en Struwellen/van verre zig als Boomen vertoonende; en de Tooren Saint Jean, die zig boven die laege Landen vertoont / en zelfs schynt daer aen vast gehegt te zyn.

Tortosa. Men word den mond der Rivier van Tortosa gewaer/eerstelyk door het trouble en witagtig water / dat daer uit komt vallen; ten anderen aen eenige Visschers Hutten / die op de regter hand in het inkomen zyn / en aen de slinker hand ziet men de Toorens van de Zout Pannen/en dien van Saint Jean een weinig verder.

Men kan aen den mond deezer Rivier ankeren ¼ uur van den Wal / daer men 4 a 5 vadem zagten Modder heeft.

De Z. O. wind waeyt blak den mond in.

Zynde regt dwars van de Rivier de Tortosa af / begint men de Punt van Salo te ontdekken / welke zig als een klein zwart Eylandje vertoont / met eenige vlekken wit Zand; men ziet deeze aen de Oost kant van het zelve.

De Reede van Salo is bewesten eene lange ¼ uur in Zee steekende Punt / van eene middelbaere hoogte / en heeft by na aen het einde eenen ouden vierkanten Tooren / die vervallen is / welke mede tot kennisse hier van strekt; een weinig meer binnen deezen Punt is een andere agtkantige Tooren/met 3 Stukken kanon tot weering van de Anker plaets voorzien. Salo.

Bewesten deezen Tooren aen de Zee Strand / is een andere vierkante Tooren met eenige oude Puin hoopen daer rondom/ en twee Visschers Magazynen / die digt aen Zee zyn / omtrent N. W. ⅓ uurs van den grooten Tooren gelegen.

De ordinaere Anker-plaets van Salo is tusschen deeze twee Toorens / regt over dit Strand een goed ¼ uurs ver af / daer men op 6, 8 a 9 vadem Steek grond zal zyn: de Ankers houden hier zoo / dat men van tyd tot tyd is genoodzaekt deeze te ligten.

Men kan hier overal met Scheepen en Galleyen ankeren; dog met Scheepen moet men zoo na aen de Strand niet gaen leggen / uit vrees voor Zuidelyken wind / met welken men niet boven de Punt zoude konnen komen / als men onder zeil begeerde te gaen.

De winden van O Z. O. tot W. Z. W. waeyen blak in de Reede / dog dit doen het meest die van het Zuyden.

Men merkt egter aan / dat deeze wind hier zelden waeyt / maar de Zuydelyksche Zee / die hier zomweylen tegen den N. westen wind inkomt/maekt zware rollingen/welke laetste wind hier zomtyds / alhoewel hy van land komt / zeer zwaer is.

Als men van de Oost komt langs de kust / en men nog 5 a 6 mylen van de Punt van Salo is / kan dezelve nog niet gezien worden / ten zy men 1½ a 1¾ mylen van de kust is; om dat men digt aan de Strant zynde / de Punt van Tamaril eerst ontdekt / welke na die van Salo wel gelykt / dog wat naderende/ziet men die van Salo. Deeze lykt wel een Eyland en is gelyk zwarte Bergjes; egter nog al meer naderende / ziet men eenige witte Zant vlekken / die hier van alzoo wel kenning geeven / als de oude Tooren / die op deeze Punt staet: men kan aen de Oost kant van de Punt van Salo ankeren / zoo men boven deeze niet kan zeylen. Tarragona is 1½ myl verder N. O. ten N. iets N.

Men ankert gemeenelyk Z. West van de Moelje van Tarragona, eene kleine kanon schoot daer af / op 8 a 9 vadem fyne Zand grond / dog deeze Anker plaets is niet heel goed / ten zy de winden van den Wal waeyen.

Men kan ook beoosten de Punt van Tamaril met Barken en Tartanen ankeren / gelyk mede langs deeze geheele kust tot aen Barcelona.

Van de Punt van Salo tot die van Castel Ferro is de kust meest effen. Het Land is aen de Zee laeg / en met Zand strand bezet / maer Landwaerts in zyn het hooge Bergen / en verscheide Steeden / Dorpen en Wagt-toorens langs de Zee kant / voor welke men met Land winden kan ankeren. Castel Ferro.

Caap de Ferro is een lange Punt van zwartagtige klippen / op welkers uiterste einde een Wagt tooren staet. C. de Ferro.

Beoosten Caap Ferro is / aen de Zee Strand / een klein Dorpje; en op eenen Heuvel / daer boven / legt Castel Ferro.

Regt over dit Dorp is een weinig Bogt / alwaer men voor W. N. W. en Noorde winden / op 8, 9 a 12 vadem Zand grond kan ankeren.

Van de Punt van Castel Ferro tot de Berg van Montjouy, welke digt by Barcelona legt / is een groote vlakte / met Boomen beplant / en een lange Zand Strand / waer van eenige Zand Riffen zig ver in Zee uitstrekken; deeze zyn het / welke men Plages du Bregat noemt / zoo dat men / van Castel Ferro na Barcelona gaande / eenen grooten omweg moet doen om deeze Riffen te myden.

De Stroomen loopen gemeenlyk zeer snel langs deeze Stranden om de Z. West.

De kenning van Montjouy is gemakkelyk / om dat hy zig verre vertoont / als of het een Eyland was / en wel gelykt na de Tent van eene Galley / waer van het hoogste aen de Zee kant is / maer aen de andere zyde legt het Land zeer laeg. Montjouy.

Men kan geheel langs de Strand van Bregat ankeren / volgens de wind / die men heeft; dog men legt gemeenlyk digt aen de Kiviere / soo dat de Tooren W. N. W. byna ¼ uur van u blyft; want deese staat wat ver van de Zee kant en na binnen toe; daer sal men 14 a 15 vadem Modderige kleigrond hebben / daar de Ankers so geweldig houden / dat men deselve van tyd tot tyd moet ligten.

Voor de Stad Barcelona is een Moelje / die sig om de Zuid in Zee byna 400 Roeden uitstrekt / aan welkers uiterste eene Battery legt / en een soort van vierkante Tooren / by wyze van eene Pyramide of Spits staet / waer op eene Lantaarn is / die des avonds ontstooken word om de inkomst des Havens te weten; ook is 'er op deeze Moelje tusschen de Stad en den Vuur tooren nog eene andere Batterye met Geschut.

Wanneer men in de Haven of Moelje van Barcelona wil loopen / moet men eene kabel-lengte van de Punt der Moelje af blyven / wegens eenige afgevalle en swaere Steenen / die hier buiten leggen; aen de kant van Montjoüy is 'er niets te vreesen / en men kan 'er op midsvaerwater passeeren / om daerna / binnen de Vuur-tooren / tegens de tweede Batterye over te ankeren / in agt nemende van te gaen leggen langs de Moelje / met de Agtersteven na de Stad en Voor steven na Zee / brengende twee Ankers vooruit en twee Touwen aen de Moelje; men moet egter niet al te na by de Moelje komen / nog daer te diep in loopen / zynde hier meer als 7 à 8 voet water eene Galleys lengte van de Moelje.

Men moet 'er niet verder in dan het Kapelletje / zelfs dit niet dwars af komen / want daer is maer 6 voet water.

Maer in het midden des Haven / daer de Scheepen ankeren / is 15 à 16 voet.

Wanneer de winden Z. Z. O. zyn / die hier klak in waejen / is de Zee heel hol / en men ziet een groote branding / zoo dat men moeite heeft om aen de Moelje aen land te komen.

Men ankert met de Scheepen / gemeenlyk ook eenen Kanon schoot aen de oost kant des Vuur tooren / op 15, 18 à 20 vadem modder en klep grond / waer men van tyd tot tyd zyne Ankers voor het te diep inzakken moet ligten.

De Stroomen loopen gemeenlyk sterk om de Z. W. en somwylen om de N. O. naer de winden / die gewaeyt hebben.

Men kan voor Mataron, 3 mylen verder N. O. ten O. iets N. eenen Kanon schoot van de Tooren / op 9 à 10 vadem modder en zand grond ankeren; dog men heeft hier geen de minste beschutting / dan voor Land winden.

De Visschers hier van het Land zeggen / dat ½ myl van Strand / voor Mataron, eene Steenbank is / waer op maer 5 à 6 vadem water staet / waerom / zoo men begeert voor de Stad te ankeren / moet men ten minsten een ½ myl van Strand af gaen leggen / en alles naer gedagten of verder goed vinden van den Lootsman doen. Mataron.

Het Dorp Blane is aen de Ze gelegen / ½ myl beoosten den mond der Kiviere / omtrent 6½ mylen benoordoosten Barcelona.

Regt over dit Dorp is een groot Kloester / dat vervallen lykt / dat geeft hier van een kentekeen / en tusschen de Kiviere en dit Dorp ziet men op een Bergje een soort van Tooren.

Beoosten van dit is eene groote zig in Zee uitstrekkende Punt / op welker uit-einde een groot Kapuseyner Kloester staet; van verre schynt deeze punt een Eylant te zyn.

Bewesten / digt aan deese punt / zyn 2 à 3 klippen boven water; men kan met Galleyen en ook met andere kleyne Vaertuigen / tegen het Dorp Blane over / met Land winden ankeren / en men kan daer voor Weste winden beschut zyn door den hoek der Kiviere / welke zig Zeewaerts uitstrekt.

Komende uit de West / en Zeewaerds zynde af en aen deeze Kust / zoo ontdekt men tusschen Mataron en Blane, min of meer nader aen Mataron, eenen hoogen Berg in de gedaente van een Suiker brood en redelyk scherp / en beoosten deezen Berg eenen anderen / die geheel plat op den top is / die tot kentekken van deeze plaets kan strekken.

De stroomen langs deeze Kust gaen meerendeels om de Z. W. en somwylen om de N. O. gelyk langs de andere.

Men kan gemakkelyk / voornamentlyk alhier den loop der stroomen weten; men heeft maer agt te geven op de kurke Boeyen / die de Visschers op haare Netten strekken / zeeker waer na toe deeze worden gehaalt / door dien het dan zeeker is / dat de stroom deezen weg loopt: men heeft waer genomen / op de Kusten van Spanjen, dat Zuyde en Z. W. winden / die men l'Embas noemt / hier meest in den Zomer des daegs regeeren / op den avond verslauwen / en des nagts uit den Wal komen.

In het goede sayson kan men langs deeze heele Kust ankeren / te weten van Barcelona tot aen l'Eoret, maer van l'Eoret tot aen Saint Philiou is het alles hoog en styl Land / daer geen Anker-grond is.

Een myl omtrent N. O. iets O. van Blanes is het Dorp l'Eoret, aen de Zee kant gelegen / in eene inham of Zand Baaytje / die byna ⅓ myl opening heeft; men kan met Landwinden voor dit Dorp ankeren op 10 à 12 vadem Steekgrond / zelfs met de N. O. winden / voornamentlyk kan men dit met Galleyen en andere middelmatige soort van Vaartuigen doen. l'Eoret.

Aan de Oost Punt van l'Eoret, digt aen land / zyn eenige klippen boven water.

Een myl O. ten N. iets N. van l'Eoret, is het Dorp Touse, aen de N. O. Punt van deeze Inham zyn eenige kleyne klippen boven water. Touse.

Langs deeze Kusten / ziet men des nagts verscheide vuuren in de Visschers Barken / die heen en weer gaan; dit is eene manier om Anjovis en Sardymvis te vangen: Ik heb het nodig geagt hier van te waarschouwen / op dat men deeze voor vuuren op het land niet aanzie / 't welk zomwylen zoude konnen van de regte koers doen af gaan.

Men ziet ook van verre in het Gebergte veel Koolvuuren.

Een groot myl O. N. O. iets N. van de punt van Touse is die van St. Philiou, tusschen beyde deeze punten is de Kust zeer schoon en steyl / meest overal; en byna halfweg / is een kleyne vierkante Toorzen op eene punt digt aen Zee / en een andere daar boven op een Heuveltje. St. Philiou.

Deeze punt is zeer hoog en aan haar buitenste heeft deselve eene groote klip / die zoo digt daer by is / dat hy van den Wal niet lykt af te leggen.

Uyt de Oost komende / omtrekt men de Oost punt Saint Philiou, welke meede zeer hoog is / en men kan deeze kennen aan twee Pylaaren / die daer op staen; aen het uiterste eynde van deeze punt zyn twee a 3 groote klippen digt aan den Wal / en eenige andere / zig gelyk Barken vertonende / wat van de Kust af gelegen.

Tusschen deeze punten is een Sluip-haven met Zand Strand byna 450 Roeden diep / en hy heeft omtrent zoo veel opening; men ziet binnen in dit Haventje de kleine Stad St. Philiou, gelegen in een zeer schoone vlakte.

In het midden der anker-plaatsen is 7, ook 8 a 10, en tusschen de punten in / 18 a 20 vadem.

De Z. Z. O. wind waayt hier bot in: men legt hier zeer bloot voor de Zee wind / en men moet agt geven / dat men zig niet laat overvallen door deeze winden.

⅓ Myl N. O. van de punt van St. Philiou, is een lange en redelyke hooge punt / die de Z. W. hoek van de bogt van Palamos maekt; aen het einde van deeze is eene droogte gelyks water / waer men zomtyds de Zee op ziet breeken / deeze is een kabel lengte van den Wal.

Van deeze punt tot een andere / bewesten Palamos, is 1 groot ½ myl N. N. O. iets N.; men ziet op deeze laatste punt eenen grooten Tooren en eenige huize daar by: tusschen deeze punten is / een weinig in / eene groote Zand Baay / en eene zeer fraaye Valley / daar men een groot Dorp ziet / La Valda genaemt.

De punt van Palamos is byna 2 mylen N. O. iets N. van de punt van St Philiou; tusschen deeze twee punten is een groot bogt met een Zand Strand / aan de Oost zyde van welke / om den Oever is de kleine Stad Palamos gelegen. Palamos.

Dit plaatsje heeft een Moelje omtrent 80 Roeden Westwaerds / die zig in Zee uitstrekt / daar is agter de Moelje 2 à 3 vadem Wazige grond.

Men diend zorg te dragen om zig aan de N. W. zyde wel te besorgen / alhoewel deeze wind van den Wal waayt / egter / tusschen twee Bergen door komende / waayt hy zeer hard / en het Land-volk verzekert / dat geen Vaartuigen dan met deezen wind daar blyven / de Zee winden van Z. W. tot O. Z. O. waayen klak in de Bogt van Palamos.

Digt aan deeze punt zyn twee klippen / tusschen welke en den Wal men niet dan met Barken kan passeeren.

Wanneer men / uit de Oost komende / binnen de Moelje van Palamos zal willen ankeren / moet men zig / van de punt tot aan de Moelje / nitt na aan de Kust begeven / wegens verscheide klippen / die hier zoo onder / als boven water zyn.

Te meer / om dat aen de Z. W. punt / onder water / nog eene klip van een half kabel lengte is / dog men moet zig egter niet verder dan eenen Musket schoot van deezen hoek houden / wegens een ander gevaer / waer van wy zoo zullen melden.

Byna eenen Kanon schoot Z. Z. W. van de Moolen / die op de N. O. punt van Palamos staet / is een zeer gevaarlyke klip onder water / waer op maer 8 voet diepte is: dezelve heeft

heeft weynig uytgestrektheyd / en rondom die is 12, 15 en 20 vadem water.

Wanneer myn regt boven deese klip is / blyft de Moolen / waar van gemeld is / tot merk N. N. O. iets N. van u / en voor het andere merk moet men een Huis zien / welk op eene kleine hoogte / omtrent midden in de Bogt / tusschen twee swarte klippen / die aen strand aenleggen / staat / en toezien / dat deese klippen u in het N. W. iets W. blyven.

Men kan met Schepen in de geheele midden des Inhams van Palamos ankeren; dog het beste is aan de west zyde over den Tooren / die op de punt staat.

Men kan langs deese geheele strand ankeren / volgens de winden die daer waayen: en op eene Punt die laag is / en aan uwe regter zyde van deese Bogt legt / zyn eenige Huyzen.

Een kleyne myl O. ten N. iets N. van de hoek van Palamos zyn eenige klippen boven water / die men Fornigues noemt / eenen kleynen Kanon schoot van de Kust af gelegen.

Men kan zonder schroom met Galleyen tusschen de Fornigues en den Wal door / zynde daar 5 a 6 vadem water; dog men moet de klippen wat nader dan de Kust nemen / wegens eenige andere klippen gelyks water aan de landkant / alwaer ook eene ondiepte van eene Zandpunt onder water uytstekende is.

Zoo men wil buyten de Fornigues heen loopen / moet men zig daar naar behooren af houden / terwyl daar meer dan eene en eene halve Cabel lengte nog klippen onder water zeewaards zyn.

Tusschen de Punt van Caap Gros, by Palamos, en de Fornigues, is eene kleyne Bogt met een Zandstrand / in welke een kleyn Dorp legt / van de Visschers genaemt Pale Fregeau; aan de oostkant is een Wagt-tooren / welke op eene punt met Rotsen / en daar op eene muur / waarin eenige schietgaten zyn / staat.

Omtrent ½ myl N. O. ten O. iets N. van de Fornigues van Palamos, is de zeer groote Caap St. Sebastiaan, het meest van deeze kust uytstekende / en op de hoogte van dezelve is een byna ovale Tooren met eenige huyzen daarby.

Een half myl N. N. O. iets N. van Caap St. Sebastiaan is Caap de Begu, en tusschen deeze beyde is een groote en een weynig in Zee stekende Punt / die men Caap St. Antoine, noemt; digt aan en bewesten deeze zyn 2 a 3 Huizen; hier is meede eene klip boven water / tusschen deeze twee Kapen is geen Ankerplaats.

Eyl. des Medes.

Een myl om de noord van de N. Punt van C. Begu, zyn de Eylanden des Medes; tusschen deeze en de voornoemde Punt is een kleyne Inham met Zand-strand / die een half myl diep is / welke gemeenlyk Zandbay van Tourille genoemd word / waarin men met Landwinden kan ankeren / dog men moet zig niet te na by de strand begeven / voral aan de Caap Begu, regt over een kleyne blakte / daar eenige Visschers Magazynen zyn; om dit te kennen / ziet men het oude Kasteel en den Tooren / welke zig van de andere zyde vertoonen.

Men ankert af en aan deese Zandbay op de verheyd / die men begeert; want een kleyne Kanonschoot van Land / is 10, 12 a 15 vadem steekgrond.

N. W. iets W. van de plaets / daar men ankert / is een kleyne Wagt-tooren en eenige Visschers Magazynen op den over der Zee; deese Ankerplaats dient nergens anders voor / dan wanneer men om de West wil / men is bedekt door de Punt van Begu voor de Z. Z. O. tot Westelyke winden.

Aan het uyterste van deese Zandbay zyn 2 of 3 kleyne Eylanden / die men Eylanden des Medes noemt / zynde van de kust eenen musketschoot af: het grootste van deese is dat / welk het naaste aan den Wal legt; op de hoogte van het tweede / dat zeer steyl is / staat een kleyn Fort met twee stukken Kanon / welk de Ankerplaats dekt.

Buyten dit Eyland / seer digt aan het selve zyn twee groote klippen / waar van eene als een Zuykerbrood is / en zig van verre als een Vaartuig vertoont / dat onder zeyl schynt te zyn / voral wanneer de Zon daarop staat; men kan daar soo na als men begeert aanloopen / en men kan ook landwaards van het groote Eyland door / sonder iets te schroomen / half weg af / mitds-baarwater houdende; daar zyn twee klippen van de groote als twee Tonnen boven water / die digt aan de landkant van het groote Eyland zyn / dog hier is niets te dugten.

Het geen men gemeelyk l'Estardies noemt / is eygentlyk de Ankerplaats des Medes, welk een kleyn Inhammetje aan het Eyland des Medes is / alwaar twee Visschers Magazynen zyn / waar voor men ankert / te weten / tusschen het Eyland en den Wal / dog een weynig nader aan den Wal dan aan het Eyland; daer men 5, 6 a 7 vadem steekgrond vind / maer men moet zig niet te na aen de de West Punt van de Bogt van l'Estardies begeven / wegens eene Zandpunt / omtrent 2 Cabel lengte zig onder water uitstrekkende.

De wind Oostelyk synde / kan men bewesten het groot Eyland des Medes ankeren / een Anker ter Zee en een Touw op dit Eyland hebbende / maar men moet wel in agt nemen / dat men niet van de Zeewinden worde overvallen: de Stad Tourille is aan de Noordkant van deesen Inham / soo even gemeld; zy is een weynig van de Zee zyde af gelegen: boven langs deesen Inham ziet men veele Steeden en Dorpen / en byna in de midden siet men de Rivier du Ter, die voorby de Stad Gironne loopt / welke langs zynen oever met Bomen omringt is.

Van de Eylanden des Medes tot de Punt de Calafiguiere. de N. O. hoek van de Baay de Rose uytmakende / is byna Noorde 3 mylen; tusschen beyde is eene groote inkomst / de Baay de Rose genaamt / hebbende 2½ myl opening en ook zoo veel diepte. Calafiguiere.

De kenning van deese Baay is gemakkelyk / soo door den grooten Inham / om dat men van verre geen land siet / als aan de Eylanden des Medes, die / als men nadert / zig heel wel onderscheyde / en by de N. Punt of de Calafiguiere, die seer hoog is.

Men kan de geheele Baay de Rose door met alle soorten van Vaartuygen ankeren / zelfs met eene heele Vloot / soo na en ver als men begeert; dog de gewoone plaats is tusschen de Citadel en de Punt van Bouton de Rose.

Rose.

Andere ankeren nader aan de Punt du Bouton, waar op men Touwen brengt; daer legt men op 3, 4, 5 a 6 vadem wazige grond: die / welke digt aan deese Punt leggen / en een Touw aan de Wal hebben / zyn beschut voor O. Z. O. winden.

Men moet de Citadel niet te na komen / want daar is geen water.

De winden van Z. W. tot het N. W. zyn in deese Baay somtyds zeer swaar / zelfs is sodanig somwylen de Noorde wind / die tusschen twee hooge Bergen door komt; dog hy maakt geen swaare Zee / men kan ook in het diepste deeser Zandbaaye ankeren / regt af en aan de Stad Castillon, op 5 a 6 vadem / eenen Kanonschoot van de strand; De Scheepen ankeren meest in het midden der Baaye op 15 a 18 vadem steekgrond.

De Noordelykste Caep van de Baey de Rose, is eene groote steyle Punt / aan welker voet eene klip boven water is / en aan de andere zyde van deese Punt / om de Noord gaande / is daar eene groote Bogt en twee kleyne Zandbaaytjes / die men Calafiguiere noemt. Cadequies.

Van de Noord Punt van be Baay de Rose, een kleyne myl N. O. iets N. is de inkomst van Cadeguie, die een goede haven ook voor Scheepen is: deese Haven is gelegen tusschen de Baay de Rose en Caap de Creaux.

Men kent deeze Haven by eenen hoogen Berg / aan de slinker zyde op uw inkomen / en door eenen anderen / nog hooger en dieper in den Haven gelegen / aan welkers voet het Dorp Cadequie is / alwaar in het midden eene groote witte Kerk staat / die hier een kenteeken is.

Deese Haven diep in heeft eene bogt van eene kleine ¼ myl / en op sommige plaatsen is deselve 3 a 400 Roeden breed; buyten deese Haven / van de regter zyde inkomende / is een groote klip / van gedaante als een Zuiker brood / en nog eenige kleine zyn daar rontom.

Digt aan den Haven aan de N. O. kant is een kleyn Eylandje van eene middelmatige hoogte / en ook met kleyne klippen omcingelt; men kan landewaards van dit Eyland niet dan met Barken langs loopen.

Meer als half weg van de groote klip / hier vooren gemeld / en het Dorp Cadequie, zyn eenige klippen boven en gelyks water / die men binnen komende / op de regter zyde laat; men kan deselve na genoeg loopen / zynde de diepte 5 a 6 vadem daar digt aan; dog aen de land kant is niet genoeg water dan voor Barken.

Die wat dieper in willen ankeren / leggen het agterste aan den Wal na het Dorp / en maken zig met touwen vast / op 3 a 4 vadem wazigen grond.

Maar byklans midden in den Haven is 8, 10, 12 a 15 vadem; hier is ook eene Goot in de midden / zoo de Ankers daar niet inkomen / gaan zy zeer ligt door / daar men op verdagt moet zyn.

Wanneer men in deese Haven komt / moet men de groote klip aan de regterhand niet te na nemen / wegens eenige droogtens die daar by leggen; voral des nagts in komende / moet men de Punt aan de slinker zyde zoeken / die zeer hoog is / en ten minste maken ten eenemaal de opening des Haven te zien / bygevolg ook het dorp / dat het diepste daar in legt / waar op men moet aanstuuren / agt gevende op de kleyne klippen / die wy hebben gezegt / dat aan de regter zyde leggen.

Op de slinker zyde binnen komende / regt over deeze klippen / is een kleyne kreek / met een weynig Voet-strand / onder het geschut van Cadequié gelegen. Diep in den Haven lopende / is daer een Punt / byna een half Eyland zynde / aan welkers eynde eene kleyne klip of Kots bank is / die zig 30 roedenonderwateruytstreckt / die men vooral wel myden moet.

Omtrent half weg van deeze Punt aan het Dorp / is eene kleyne Steen bank onder water / daar de Touwen veel schaden op krygen / ten zy men die wel bezorge; daar is hier maer 5 of 6 voet water / waerom het beter is / zoo veel doenlyk / de Touwen Oost uit te brengen; de Z. Z. O. wind waayt hier bot in / dog dezelve veroorzaakt geen zwaare Zee / doordien de inkomst niet heel wyd is / en alle deeze bovengemelde klippen de Zee veel afstuiten / die daerom niet kan komen tot de plaats des goeden Anker grونds: de winden van het West / N. W. en N. O. zyn hier zomwylen zeer hard; om dat deeze door een Valley tusschen twee hooge Bergen door komen.

Port Ligat. Omtrent ½ myl N. O. van de inkomst van Cadequié, is eene groote kreek / die men Port Ligat noemt.

Aen de inkomst deezes havens / op de slinker zyde is een klip gelyk water / na aen de wal / daer op het breekt.

De Punt / aen de linker hand in het inkomen is een groot Eyland / waerby een ander / nog grooter / zo digt aen gelegen is / dat het zelve moeijelyk te onderscheyden is / dat het Eylanden zyn; tusschen door is geen weg om te passeeren / als voor Barken.

De Punt aen de regter zyde / is zeer hoog en steyl; de Noorde wind waeyt zeer hard / en met zwaere bal winden hier over heen.

Fornigues. Om de O. Z. O. van de inkomst van Port Ligat, zyn twee groote Klippen / de eene digt aen de andere met eenige kleyne daer rontom / die men les Fornigues noemt; men kan zonder schroom tusschen deeze en den Wal door passeeren / deeze klippen behoorlyk na neemende / en zelfs daer (wanneer men den Haven van Cadequie niet kan krygen) ankeren / zynde hier een goede grond.

C. Crenux Byna 1½ mylen O. O. iets N. van de inkomst van Cadequié, is de Caap de Creau, maer om daer na toe te komen / gaande uit den Haven van Cadequié, is het nodig / voor al des nagts / wel op de Fornigues agt te geven / die men in deezen weg vind.

Caap de Creau is eene lange / hakkelige en zwartachtige Punt / welk het verste van deeze geheele kust zig Zeewaards uytstrekt; deeze maakt het begin der Golf van Lions, en is gemakkelyk te kennen aan eenen gerumeezden Tooren / omtrent op den hoek staande; aan het uyterste van deeze Punt is eene groote klip met eenige kleyne rondom; tusschen beyde kan men met Barken door: omtrent 3 a 400 roeden bevosten van deeze is een kleyn en meest rond Eylandje / welk redelyk hoog is; zonder schroom kan men tusschen Caap Creaux en dit Eylandje door loopen / mids waters houdende / daar 11 a 12 vadem water is. De stroomen loopen geweldig om de Z. W.; het is niet moeyelyker / uit de Oost komende / Caap de Creaux te kennen / dan van de West zyde / dewyl de zelve het uiterste der Kuste is / en daar ook de Golf van Lion begint / buyten dat het Eyland / dat aen de Punt is / hier van nog een schoone kennis geeft: men kan deeze Punt niet verder dan 5 a 6 mylen heen zien.

la Selva. Omtrent 1½ mylen W. N. W. van Caap de Creaux, is de Punt la Selva, waar van deeze Kaap tot kenning strekt / maar men kan de inkomst daar van niet gewaar worden / ten zy men al digt aan den Wal en aan de Oost kant is.

Deeze Punt is van een redelyke hoogte / hakkelig en met witte plekken / die men gewaar word over eenen zeer hoogen Berg.

De Reede van Selva is redelyk groot / en in nood konnen de Scheepen hier ankeren / voor al / als men uit de Oost komt en men Caap de Creaux niet te boven kan komen; het is eene groote Zand bay / waar binnen / aan de Oost kant / een kleyn plat Eyland is / alwaer verscheide Visschers Magazynen zyn. De Scheepen konnen in het midden van de Reede ankeren op 6, 7, en 8 vadem syne Zand-grond.

De N. N. O. wind / die klak in de mond van deeze Bay waayt / maekt alhier laager wal / dog digt aen de Magazynen / op 3 vadem / is men voor meest alle winden beschut.

De inwoonders deezer plaetse zeggen / dat in deezen Haven de N. W. wind alleen is te dugten / alhoewel dezelve van land komt; door dien hy over eenen hoogen Berg valt / is hy daer om te zwaerder / en waayt met Vlagen en Valwinden; by gevolg / geen andere dan deeze wind te dugten zynde / moet men digt aan de West zyde ankeren / en dat wel veel nader dan aen de Oost kant / en aldaer in dien hoek goede Touwen vast maakten.

Het is egter zeker / dat deeze plaets niet dan in noodzakelykheid goed is / en men moet nog wel zorg draagen / dat men niet worde overvallen; men kan ook regt in de midden ankeren / om volgens den wind / die dan opkomt / klaer te zyn om een Touw aen de eene of andere zyde te brengen.

Digt aen de punt / aen de slinker zyde / binnen komende / op 25 a 30 Roeden om de Z. W. / zyn eenige klippen onder water / waerop niet meerder dan 2 vadem diepte is.

Tusschen C. Negro en C. Bagnol iets nader aen Caap Negro, is een klip onder water / die zig 12 a 15 Roeden uitstrekt / op welke niet meer als 5 a 6 voeten water is. Deeze legt byna 500 Roeden van den Wal Zeewaerds / regt over het hoogste van den Berg.

Om deeze te myden / het zy men van Caap de Creaux na Port Vendre gaet / of van Port Vendre na Caap de Creaux wil / moet men maer het Fort St. Elme de Colioure ontdekken / dat men boven de punt van Port Vendre, aan de Landzyde / ziet; en wanneer men het zoo ziet / kan men verzekert weezen / dat men daer ver genoeg buiten voor by loopt / en by gevolg niet te vreezen is.

Tusschen deeze klip en den Wal / byna half weg / is er nog eene andere.

1 Groote myl om de Noord van de punt van Bagnol, is de Caap d'Esbiete, welke digt aen de inkomst van Port Vendre is; tusschen beide is een groote Bogt / daer eenige kleine Zand baeytjes zyn: in die / welke digt aan Caap Bagnol is / legt het Dorp van dezelve naem; wanneer men Port Vendre niet kan krygen / kan men / aen de West zyde van Caap d'Esbieres, ankeren voor een klein Zand-baeytje.

Caap d'Esbiere is een groote punt / het meeste van deeze in Zee steekende / digt aen welke een zeer laage klip boven water is.

Port Vendre is omtrent 1½ myl van Caap d'Esbiere N. W iets W. gelegen / aan den voet van verscheide Bergen. Port Vendre.

Men kent deezen aen een groote klip / die aen de slinker zyde en binnen komst legt / en omtrent 30 a 40 Roeden van de gezegde punt gelegen is; men ziet ook op de punt / aen de regter zyde / een klein puntje met eenige Stukken Kanon voorzien / in het midden van welk een klein vierkante Tooren staat; die men den Vuurtooren noemt.

In Port Vendre willende loopen / moet men tusschen de groote klip door / die men aen de slinker zyde laat / en den Vuur tooren / die aan de Regter zyde is / daer is nog byna 100 Roeden tusschen wydte / en 9 a 10 vadem diepte: men kan van de eene en andere kant na aen loopen / om dat 'er digt aan 5 a 6 vadem is.

De gewoone Anker plaets is van den Vuur tooren tot binnen de Magazynen / dog men moet deeze niet voorby ankeren: want het hier schielyk opdroogt.

De N. O. en O. N. O. winden maakten het hier lager wal en zomwylen ook eene hooge Zee; de Z. W. en N. Weste winden die tusschen het Gebergte heen komen / zyn hier zeer zwaar; waarom men op zyne hoede moet wezen.

Men zoude mede binnen de voorseide klip / in eenen grooten inham / konnen ankeren / zoo men in den Haven niet konde geraken.

Byna ¼ uur van Port Vendre, is de Stad Colioure.

C. Leucate. 6½ Mylen Noorde ten Westen van Port Vendre, legt de Caap Leucatte, eene lange punt redelyk hoog / en boven klak; waer op een Wagt-tooren staat.

Tusschen Colioure en deeze punt is eene groote Zand-baey / daar men heel laag Land en eene groote klakte gewaar word.

Van de punt van Colioure tot Caap Leucatte, zyn drie platte Eylanden / omringt van Zand Strand / aen de andere zyde van deeze zyn groote Poelen / welke byna 1 uur op sommige plaatsen wyd zyn.

Op het Noordelykste Eyland / is een Dorpje / Canet geheeten / aan Strand gelegen / waer voor men met Landwind kan ankeren.

C. S. Pierre. Omtrent 4 mylen N. O. ten N. van Caap de Leucatte, is de Caap St. Pierre, die eene groote en ver in Zee uitstreede Punt is / die benevens de eerste Kaap een grooten Inwyk of Golf maakt / die men Golf van Narbonne noemt / in het midden van welke de Rivier Narbonne is / waar op de Stad van dien naam / een myl van de mond af / gelegen is.

Het Fort Brescou is byna 2 mylen van C. S. Pierre Oost N. O.; en daer is / regt af en aen de Berg d'Agde, een klein Fort met 4 Bolwerken op eene platte klip gelegen / welk rondom van de Zee omringt is; deeze klip is van de kust 5 a 6 Roeden af gelegen.

Benoorden het Fort en aen den voet des Bergs d'Agde, is een lang Hooft van Steen / dat men de Moelje van Agde noemt / byna 160 Roeden lang; digt aen deeze staan 2 a 3 Visschers Huizen.

Tusschen deeze Moelje en eene laege punt / aen de kant van Agde, is een groote Zand-baey / die eertyds den Haven van Agde maakte / dog tegenswoordig is dezelve met Zand overgewaayt en geheel ondiep geworden.

Tusschen de punt der Moelje en het Fort Brescou, is eene klip

klip onder water / die omtrent half weg legt / waar op maar 4 voet water staat / maar rondom deeze heeft men 20 a 24 voet.

Daar zyn ook / buyten het Fort Brescous, verscheide klippen onder water / meer dan een kabel lengte na buiten / en aan de West zyde vind men / meest gelyks water / nog eene punt van Kotzen / die by het Fort haar begin neemen / en zig om de West N. W. meer dan 150 Roeden uytstrekken.

Men kan / landewaarts van het Fort Brescou, op eene kabel lengte af ankeren / daar men door die Kotzen en het Fort van de Z. W. Zee beschut is; men legt hier op 3½ vadem Gras en Modder grond / maer men moet zig voorzien tegen den N. Westen wind / die niet nalaet heel zwaer te zyn / al schoon hy van Land komt.

Zoo men zig op deeze Kust verhallen bevond / uyt de West komende / en men van gedagten was onder het beschut van het Fort Brescou, zelf met een middelmatig Schip / dat niet meer dan 12 a 13 voet diep treed / te gaen ankeren / diende men wel in agt te nemen / om het Fort / wegens de klippen / waer van hier voorzen is gewag gemaekt / niet te na te loopen / die zig zeer uytwaerds strekken; en omtrent tusschen het Fort en de laege Punt door passeeren / daer men 15 a 16 voet diepte heeft: doch hier binnen / als men tegens het Fort over is / word het dieper.

Zoo men om de Oost van daen kwam en hier in wilde / zoude men de Punt der Moelje behoorlyk na moeten loopen / om de droogte / hier voorzen gemeld / te myden / welke tusschen het Fort en de Moelje is / hier tusschen zal men 18 a 20 vadem vinden / maar de punt der Moelje voorby zynde / moet men na behooren digt aan het Fort ankeren / en niet te na aen de Strand-zyde komen; daer het geheel ondiep is.

Regt af en aen de Moelje / omtrent ½ uur land waerds in is de Berg d'Agde, die men redelyk verre zien kan / en zig rond en als een Eyland vertoont; nader by komende ontdekt men / dat 'er / byna op den Top / twee Huyzen / die hier van de kenning geben / gelegen zyn.

Berg d'Agde.

Zoo men uyt de Oost komt / en het Fort Brescou niet kan krygen / zoude men / om te stoppen / beoosten den Berg d'Agde konnen ankeren / digt aen eene Punt van zwartagtige Kotzen / die men gemeenlyk la Conque noemt; daer / aen de Oost zyde / en digt aen de Moelje / is 16, 18, a 20 voet water / maer hier / aen de West zyde / is het geheel met Zand vervult / welk van Duinen / die langs de Strand leggen / afgewaeyt is.

la Conque.

Byna 2½ mylen N. O. iets N. van het Fort Brescou, is de Berg van Cette, die wel na dien van Agde gelykt / als men uyt der Zee komt / doch / van de Oost kant komende / gelykt deeze na eene Tent van eene Galley / en zelfs hoe men hem ziet / vertoont deeze zig als een Eyland; op den Top van dezelve staet een Hermiten Huysje / en eenige Puinhoopen van geslegte Fortificatien / waer van zig heele roode plekken in den Berg vertoonen.

Berg van Cette.

Tusschen den Berg d'Agde en dien van Cette, is eene groote Zand-baay en laeg land / dat men Plage de Tau noemt / waer agter een groote Poel is / die zig van Agde geheel na Aigue morte uytstrekt; deeze komt in Zee / voor het Eyland Maguelone, by Aigue morte en les Saintes Maries uyt; men ziet aen de Oever van deeze Poel / aen de Zand kant / verscheyde Steden en Dorpen / en het Land is redelyk hoog / uytgenomen digt by de Zee.

Haven van Cette.

De Haven van Cette is / aen de Oost kant des Bergs / aen het eynde eener groote Zand baaye gelegen / alwaer een lang Hooft van Steen / of Moelje is / die zig omtrent 260 Roeden regt Oost uytstrekt; aen zyn uyteynde is een Batterye met Geschut / en een Toorzen in de midden / waer op eene Lantaarn des avonds tot kenteeken word opgestoken / wanneer men alhier des nagts komt.

Aan de N. O. kant van deeze Vuur toorzen / is een ander en lang steene Hooft in het midden van de Zand-baay; men heeft korzelings tusschen deeze Moelje en den Berg van Cette een ander steene Hoofd gelyk water / om het Zand te stuyten / gemaekt en de Moelje geleyt tot aen de inkomst van het Canaal Royal, dat in het dieyste des Havens is. Het is gesloten met eene Valbrug; dit Kanaal loopt tot in de Poelen / waar van hier voorzen gemeld is; het Dorp Cette is aen den voet des Berg / een weynig hooger dan de Zee / aen de Oost kant / en wat tegens den Berg op geleegen; om agter de Moelje van Cette te komen / moet men regt over den ingang des Haven loopen / die aen de Oost zyde is / en / op eene halve Galley lengte / byna het eynde der Moelje of den Vuur-tooren loopen / om dat aen de regter zyde geen diepte is wegens een Zand-bank / die zig meest dwars over de geheele inkomst uytstrekt; wyders gaet men langs de Moelje / daer de Vuur tooren opstaet / met een Anker om de N. O. / Touwen aen de Moelje en de Voorsteven na de Zee gekeert / ankeren.

Men kan heel diep binnen de Moelje gaen met Galleyen of Scheepen / meest overal is diepte van 12 of 16 voet water / met Modder en Zandgrond / en men heeft hier Werktuygen om den Haven uit te diepen; in de Inkomst des Haven / en digt aen den Vuur-tooren / is 18 a 20 voet water; maer min of meer buyten de inkomst is eene droogte / of Zand bank / op welke maer 3 vadem is; en waer op de Zee zeer stort / met de winden van O. Z. O. tot W. Z. W. / die hier de lager wal in de Haven maken / en het Land zo bedekken en benevelen / dat men het niet eer kan gewaer worden / of het zelve moet zeer naby zyn; alhoewel de Ooste wind bot in de inkomst des Haven waayt / egter veroorzaakt deeze geen zwaere Zee.

Van de Haven van Cette na le Gras de Maguelonne, loopt de Kust omtrent N. O. ruym 3 mylen; tusschen deeze twee plaetsen is eene groote Zand-bay / alwaer het land zeer laeg is / en niet dan eenige Zand-duinen heeft / voor by welke de Poelen van Montpellier zyn; maer omtrent 1 myl O. N. O. van de Moelje van Cette, tegens over de Stad Frontignan, is eene lange Zand en Steen kuf meer dan ¼ uur Zeewaerds loopende / daer op men / in het langs loopen van deeze kusten / moet zyn verdagt.

Gras de Maguelonne.

By nood zig in de Golf van Lions verhallen ziende by deeze kusten / zoude men in de Bogt konnen ankeren tegens over de inkomst van Ayguemorte, daer men op 4, 5 a 6 vadem bedekt legt voor Ooste winden / zelfs O. Z. O. / na maete men diep in de Golf wil loopen / en op de regter Punt van de inkomst van Ayguemorte, zyn eenige Visschers Huisjees; tusschen de Punt l'Espiguette en 't strand d'Ayguemorte, is een andere ingang / die na een kleyn Fort gelykt / dat men Fort van Pecaux noemt / alwaer verscheyden Zout Pannen zyn.

Alguemorte.

Om de Punt van l'Espiguette zyn verscheyde Visschers Huisjes / en digt daer aen de Oost kant / is eenen lange laege Zand Punt / waer by een Bosschagie van Pyn-boomen legt / waerom men deeze Punt de la Pinade noemt.

Deeze Boomen en Hutten geven hier de kenning van / want het Land / zoo laeg zynde / kan niet dan zeer digt by gezien worden.

1 Groote myl O. / van de Punt de la Pinade, is die des Saintes Maries, op welk meede eenige Huisjes / tot berging der Visschers staen.

De Punt des Tignes is 9 mylen O. ¼ Z. van de Haven Cette, en 2½ mylen Z. O. ten Z. iets Z. van de Punt des Saintes Maries. Tusschen deeze Punten is eene groote Bogt / daer in men by nood kan ankeren / zynde daer 5 a 6 vadem zagte Modder grond; men is daer beschut voor O. en Z. Ooste winden / maer men moet zorg draegen / dat men zig niet van de Zee-winden laet overhallen: want men zoude de Punten niet te boven konnen komen / nog over deeze / nog over de andere zyde.

les Saintes Maries.

C. des Tigues.

Dit is de plaets / daer zig de Rivier de Rhone uytwerpt / en alhier is 't gevaerlykste der geheele kust / wegens de Zee Strand / of Oever / die hier zeer laeg is.

De Rivier de Rhone heeft twee Monden / eene aen de West / en eenen aen de Oost zyde / welke afgescheyden zyn door een kleyn Eyland / Bauduf genoemt / dat zig het meeste Zeewaerds uytstrekt / en zeer laeg is; men zoude aan den Z. W. ingang / genaemt Gras de Sainte Anne, niet dan met kleyne Vaertuygen in konnen.

Deeze Mond kent men aan twee Visschers Huisjes / welke aen de slinker zyde der inkomste staen / en aen eenen langen Staek / na den Mast van een Schip gelykende / daer volk by is / om Teyn te doen van de inkomende Scheepen; men vind hier ook Boeyen om aen te wyzen / alwaer men door moet / dewyl het hier vol droogtens is / die geduurig door de beweeging van het water verloopen.

Een myl Noorden van de Punt des Tignes, of van het Eyland Bauduf, is eene groote vierkante Tooren / die men Toorzen van Tanpan noemt / op een laeg Land gelegen / boven op welke een zoort van Schilder huisje is / dat van verre deezen doet vertoonen als Zeylen van een Schip

Tooren Tampan.

Men word deezen Toorzen veel eerder dan de Landen / daar rondom / gewaar / zoo om de West als om de Oost van daen komende / en deeze strekt by gevolg tot kenning van die laege Punten.

De andere inkomst der Rivière de Rhone, die aen de N. O. kant van het Eyland Bauduf is / is de diepste / en hier door komen alle de Tartaenen en andere kleyne Vaertuygen / die na Arles gaen; maer dewyl hier eenige Zand-plaaten zyn / is het nodig alhier bekende Lieden Scheep te hebben / om dat deeze Zanden dikwyls verloopen na de overstrooming der Rivière of door de stormen / die de Zanden bewegen en verplaetsen; ook ziet men hier meest / ten zy met stilte of land winden / de Zee breeken; op de regter Punt / hier de Rivière Rhone in koomende / zyn verscheyde Visschers Huisjes en ook Zand duynen / die van verre zig als Eylanden vertoonen / en hier de kennis van geeven.

Men kent ook deeze punt des Tignes door de verandering van couleur / die het zoete water veroorzaekt / welk geheel witagtig op de Zee schynt / en ver af komt / gelyk meede door den naed der stroomen / die men gemeenlyk af en aen den mond deezer Rivieren ziet / waer van het water meest altyd om de Z. W. gaet: men kan by dag / met goed weer digt aen de Punt des Tignes loopen / zynde ¼ myl Zeewaerds daer van / 5 a 6 vadem water.

Daer staet nog aen te merken / wanneer men langs de Kusten der Golf van Lions zeyld / dat men / zoo veel doenlyk is / moet agt geeven op de verscheydene stroomen / die hier zeer irregulier zyn: want men merkt / dat met sterken regen de Poelen en Rivieren zwaar af wateren / en de Zee u meer van den Wal afzet / en in tegendeel / dat in den tyd van droogte deeze Poelen opswellen en de Zee u na den wal zet; buyten dat ook eene lange onderbinding ons leert / dat de Golven en Zand-bogten altoos de Zee na zig trekken / daer de Lootzen agt op moeten slaan. Mogelyk zal men my te gemoet voeren / dat / als men met een Schip uyt Zee komt / men niet kan weten het weer / dat in de Golf is geweest / dewyl het niet algemeen is; maer men moet weten / dat men ten minsten zal gewaarschouwt wezen / dat men zig voor alles moet wagten / en zig op de ruymte houden / ten zy de wind van den Wal af ware.

Men heeft goed gedagt wat breedvoerig te zyn over deze Kusten / door dien deeze zeer gevaarlyk zyn / en dat de Golf van Lions een scherp Vaerwater is / waer aen men geen ligt genoeg kan geeven / om de daer zynde gevaeren te myden.

Haven van Bouc. De Haven van Bouc is in een laege streek lands gelegen / zeer groot / dog daer is geen diepte dan in het midden; men zoude zig in nood in den Modder konnen zetten / de grond zynde weeke Modder en moerassig. De inkomst is hier zeer naauw / maar 150 Roeden opening hebbende; op welke een witte vierkante tooren staet / die van heel ver gezien word / geleegen op een laege Punt van een Eyland / welk van het vaste Land alleen door eene Beekje word afgescheyden.

Punt Languette, of la Leque. Foucard. De Punt / aen uwe slinker zyde in koomende / genaemt la Languette, of Leque, is zeer laeg en rondom met veele Rotzen / die men wel myden moet: omtrent 90 Roeden Oost van deeze Punt is een kleyne Steenbank / die het Landvolk hier Foucard noemt / waar op maer 5 a 6 voet water is; zeer gevaarlyk is het / wanneer men deeze niet kent; maer men kan dezelve altyd zien aen de breeking van de Zee met slegt weer; zoo men begeerd net de plaets te kennen / waer deeze legt / men heeft maer in eene Lyn de twee Schilder-huisjes / aen de Zee kant en op de Fortres staende / te brengen / en dit merk zoo te vervolgen / tot dat men het uyterste van de Punt de la Leque gewaer word / die aen de West kant blyft: op zoo een wyze zoude men regt boven de Klip komen / het geen tot een merk moet strekken / en te gelyk tot voorzorge om deeze te myden.

Wanneer men / van buyten komende / in den Haven van Bouc wil loopen / moet men het op een halve Galley lengte na aen de Fortres neemen / daer de Tooren van Bouc op staet / die aen de Zee-kant op de Regter zyde der inkomst is; te meer wyl het daer het diepste is; zeylende N. O. en N. O. ten O. / zoo moet men deeze koers blyven houden / tot dat men de ophael-Brug van het Kasteel gewaar word / die aen de Oost zyde is / en niet verder in komen / uyt vreeze voor een laege Punt onder water; want zoo drae men die gewaer word / moet men regt op het Dorp Bouc aenhouden / en dat aen de Noord kant / een weynig aen de slinker zyde / laten; zoo zult gy de droogte van Foucard myden / daer van al gesprooken is / zullende die dan buiten u blyven: wyders kan men na goed dunken ankeren / egter moet men in agt nemen om dit niet te na by het Dorp te doen / alwaer het schielyk droog word.

De goede Ankergrond deezer plaetse is O. N. O. van de laege Punt aen de slinker zyde / daer men zomtyds een Touw aen eenige klippen brengt / die boven water aen deeze zyde gelegen zyn; men heeft hier 15 a 16 voet / Modder en Moeras grond / zoo dat men hier niet veel ongemak zoude hebben / als het Schip aen den grond raekt; men zoude meede tusschen de Punt la Leque en de droogte van Foucard door konnen / zynde aldaer 14 a 15 voet water; dog om zulks te doen / diend men daer wel bekend te zyn / op dat men weete / waer de droogte zy.

De Z W. wind maekt het laeger in deezen Haven / die de Zee zomwylen zeer hol maekt.

C. Couronne. Omtrent 2 mylen Z. O. ten Z. iets O. van de Tooren van Bouc, is de Caap Couronne, die met Caap Croisette de groote Baay van Marseille maekt.

Tusschen Bouc en Caap Conronne is het land vry laeg / en langs deeze kust is geen Ankerplaets dan voor Barken.

Men kent Caap Couronne aen een laege effen Punt / die wy zoo hebben gezegt / dat eene der inkomsten der Baaye van Marseille is.

Om de W. Z. W. der punt van Caap Couronne, is eene klip en Zand bank onder water genaemt les Regas, by na ½ myl van den Wal af gelegen / waer op maer 5 a 6 voet water staet / waer door de Zee hier op breekt / wanneer de zelve onstuymig is / en tusschen deeze Bank en de kust vind men nog een ander kleyn Bankje / waer op maer weynig water is / egter zoude men met eene Galley tusschen dit en den Wal door konnen / dog dit zoude gevaerlyk zyn om zulks te ondernemen / zoo men daer van geen regte kennisse en onderbinding had. les Regas.

Omtrent 3½ mylen Z. O. ten O. iets O. van Caap Couronne, is de Caap Crosette, die te zamen / zoo als reeds hier vooren gezegt is / de groote Baay van Marseille uytmaken: deeze heeft 3½ mylen opening / en by de 2½ diepte na binnen: in deeze Baay zyn veerscheyde Anker-plaetsen. C. Crosette.

De kenning / uit de Zee komende / is gemakkelyk zoo door den grooten inham van het land / die deeze Baay maekt / als door Caap Couronne, die zeer laeg is / en die van Crosette, welke zeer hoog is / ten minsten digt by dezelve / als men uyt de west komt: want wanneer men 'er nog 7 of 8 mylen af is / ziet men in het Land eenen ronden Berg / genoemt Danube, anders den Berg van Aix, dog aen de Oost kant den Berg la Sainte Baume, en beoosten Marseille, omtrent aen deezen staende / ziet men dien van Saint Sery, die van verre na twee Zuykerhooden gelykt / buyten dat men ook nog / bezuyden Caap Croisette, het Eyland Riou, dat redelyk hoog en byna ½ uur van de kust af gelegen is / ziet; nader by komende ziet men nog een groot stuk van Land af / een plat Eylandje / op welk een Tooren staet / die men Toorzen de Planiez noemt; in het vervolg word men de Eylanden van het Kasteel d'If gewaer / welke in het midden der Baaye schynen te zyn.

Byna 4 a 500 Roede O. Z. O. iets O. van Caap Couronne is eene lange en redelyk hooge Punt / die men Riche noemt / tusschen deeze Punt en de kaay is eene groote Bogt met eenen Zand baay / genaamt Baay de Verdun, daar men ook met Land winden zoude konnen ankeren / en eenen Musket schoot boven deeze Baay ziet men het Dorp Couronne. Riche.

Byna ½ myl Oost van de Punt Riche, is eene platte klip boven water / die men le Ragnon noemt; digt by deeze is eene Tonyn Visschery / zo als hier langs deeze kust veele zyn / welke tot geheel diep in de Baay zig Zeewaards 4 a 700 Roeden uytstrekt met haare Netten (die men Madrague noemt) dog deeze worden niet / dan in den Zomer des daags / langs deeze kusten uytgelegt / waar op Boeyen zyn / waar by men dan kan gewaar worden / dat men die moet myden. le Ragnon.

Byna 1½ mylen Oost van Caap Couronne, is de Caap Mejan, welk eene groote / hooge en van alle kanten steyle punt heeft. C. Mejan.

Omtrent halfweg ziet men een Dorpje en een groot Huys of Kasteel / dat men Cary noemt / met eene rey Boomen / die tot aan de Zee zyde loopen / waar aan men het kennen kan; hier is een weynig bogt / in welke niet dan voor Barken plaats is; in zyn inkomst leggen verscheide klippen.

Van de Caap Couronne tot Cary, is de kust zeer laeg / en gaat / hooger wordende / opwaards tot Caap Mejan, die heel hoog is.

Bewesten Caap Mejan is eene groote kreek / daar men met twee of drie Galleyen zoude konnen ankeren; deeze is redelyk goed met Land winden / maar de Z. en Z. Weste winden waayen hier hot in / en veroorzaaken eene groote Weerzee / schoon aen de inkomst deezer plaatze en aan de slinker zyde eenige klippen gelyk water zyn / die ten deele nog voor de openbaare Zee beschutten.

Wanneer men hier wil gaan ankeren / moet men digt aan de groote punt / op de regter zyde / weegens deeze klippen loopen / daar is in het midden deezer doortogt 7 a 8 vadem / en / in het midden der kreek / 3 a 4 vadem / Moeras en Modder grond.

2 Quart mylen van Caap Mejan, en diep in de Baay van Marseille, is eene groote witagtige Punt / genaamt la Corbiere, en min of meer / of wat naar binnen is de Ankerplaats van l'Estaque, die de Westvaarders gemeenlyk Hollandsche Rhee, noemen: om hier wel te leggen / moet men geheel binnen loopen / en van de Punt la Corbiere 3 a 4 kabel lengte van den Wal blyven / en ook niet verder wegens een Madrague, dat is / Tonyn Visschers net / het geen hier des Zomers word gelegt / en schoon het zelve des Winters op gehaalt is / blyven hier egter nog veele Steenen / die gebruykt worden om dusdanig net aan vast te maken / leggen. La Corbiere. l'Estaque.

Om dies te gemakkelyker deeze voornoemde Steenen te myden / waar op de Touwen zoude konnen worden beschadigt / moet men / om ook wel te leggen / zien kunnen het uyterste der Punt van Caap Mejan, door eene Punt heen van witagtige klippen / le Moulon genaamt: deeze Punt is digt aan het Eyland l'Aire Vigne, en dan heeft men 12, 15 & 20 vadem / Modder en Moeras grond; de Z. O. / Z. / en Z. W. win-

winden / maken het hier lager / dag door de hoogte van het Land word de wind veel gestuypt / en hy waayt 'er dood.

Men moet in agt neemen / dat niet nader aan Land / dan binnen de Linie van la Corbiere getrokken / en den Vuurtooren van Marseille kan geankert worden / want Landwaerds is de grond zeer slegt / en daar en boven nog met Rotzen / en / byna door het geheele midden der Baaye / is van 30 tot 45 vadem water / en Modder grond.

De Eylanden van Chateau d'If zyn drie in getal / en ½ myl van den Haven van Marseille W. Z. W. gelegen.

Chateau d'If.

Het naaste aan Marseille, is dat van Chateau d'If, het welk eene groote klip is / van alle kanten gefortificeert.

Ratton-neau.

Dan volgt het Eiland Rattonneau aan de N. W. kant byna 300 Roeden daar af geleegen; op de N. O. punt van dit Eiland is eene Batterye met Kanon / en op het hoogste van het Eiland zyn eenige Fortificatien met eenen vierkanten Tooren in de midden. Dit Eyland is eene half uur lang / en bewesten heeft het eene groote klip / die men le Tiboullen noemt / tusschen welke men door kan / zynde hier 20 vadem water; maar digt aan de Punt van Rattonneau is eene drooogte / daar de Zee zomwylen op breekt / met eenige klippen / die boven water leggen.

S. Jean.

Het Eyland Saint Jean, gemeenlyk genaamt Pomegue, is gelegen om de Zuyd van Rattonneau en 120 Roeden daar af / men noemt het Kanael / dat deeze twee Eilanden maken / le Frion.

De Haven van Pomegue is aan den Zuidkant / en byna in het midden van dit Eiland; het is een groote kreek / welke door een klein Eiland gemaakt word / dat meest vast legt aan het Eiland Saint Jean. Daar is / in het diepste deezer kreek / van 3 tot 6 vadem / Moeras en Modder grond; de Scheepen uyt de Levant komende / gaan hier gemeenlyk om quarantaine te houden.

Men maakt zig met 4 touwen vast / en men heeft een zwaar Anker Zeewaerds / om de Oost: De N. O. wind maakt hier lager wal: men kan tusschen alle deeze Eilanden voornamentlyk dit / door loopen / door dien het hier zeer diep is.

Men kan op verscheyde plaatsen rondom het Eiland Rattonneau ankeren / maer zulks voor al aen de Punt van het Eyland Saint Jean, daar de Tooren staat / rondom eene klip / die regt over een Zand-baaytje van het Eyland Rattonneau is / en onder de Fortres / daar men 3, 4, a 5 vadem / moeras en modder grond heeft / men moet een Anker om de Z. O. hebben / die hier laager wal maakt / en een Touw op het Eiland Rattonneau, of op de klippen / na de plaats / daar men gaat leggen; zommige Galleyen brengen een Touw op het Eiland Saint Jean, en een Anker om de N. W.; men moet zig wel aan de kant van het Eyland Rattonneau vast maaken / wegens de Valwinden / die hier veel zwaar over heen komen.

Men kan gemakkelyk tusschen de twee Eylanden met Scheepen en Galleyen door loopen / daar men 6 a 7 vadem op het aller naauste heeft.

De Anker plaats tusschen Chateau d'If, en de Oost Punt van het Eyland Rattonneau, is regt over eene kreek van dit Eyland / alwaar men twee Galleyen kan leggen met 4 Touwen vast / met de Agter steven diep in de kreek leggende / daar is 3 a 4 vadem / moeras en modder grond / dog voor Scheepen en andere Galleyen is / in het midden / tusschen de twee Eylanden eene goede Anker-plaats / min of meer iets nader aan het Eyland dan aan het Kasteel / als men een Anker om de Z. O. heeft en een goed Touw om de N. W. / op het Eyland; men legt daar op 7, 8 a 9 vadem / en men heeft hier denzelven grond / als boven gemeld is / men moet zig tegen de Z. O. wind / die hier laager wal maakt / wel voorzien / men kan het Eyland / zoo na als men begeert / loopen / zynde aan de Punt van het zelve nog 6 vadem water.

Tusschen de Oost Punt van het Eyland Rattonneau en le Frion is / op het zelve Eyland en meest aan den voet van de Fortres / eene groote kreek met een weinig Zand strand / die men Saint Esteven noemt; regt af en aan welke eene klip onder water legt / die zeer gevaarlyk voor die geene is / welke hier onbedreven zyn / waar op maar 9 voet water / en 7 a 8 vadem geheel rondom staat / deeze is regt over de West Punt van deeze kreek / byna 80 Roeden; waarom men / van Marseille na de Anker plaats van Frion willende / en tusschen Chateau d'If en het Eyland Rattonneau door loopende / het Kasteel nader dan het Eyland neemen moet / tot dat men boven deeze kreek is / als wanneer niet meerder te dingten is: het geen gezegt is wegens het daar na toe gaan / dat zelve moet ook in het weder keren waargenomen worden.

S. Este-ven.

Omtrent 1 myl Z. W. iets Z. van Caap Caveaux, die het meest aan de Z. W. zyde van Saint Jean of Pomegue is / legt een kleyn Eyland / dat men Planiez noemt / door dien het zelve zeer plat en laag is / op welk een onbewoonde Tooren die hier alleen strekt tot kenmerk / staat; men kan tusschen dit Eyland en den Wal door loopen / zynde daar 40 a 45 vadem water / dog men moet hier niet te naa aankomen / voor al aan de Z. W. / Z. O. en Oost kant / wegens eenige klippen / die zig ¼ myl daar van uytstrekken / waar op weynig water is / en de Zee hier / voor al met slecht weer / overal op brand.

Regt in het Vaarwater van Chateau d'If, na den Haven van Marseille, zyn twee klippen onder water; de naaste aan Chateau d'If, is 4 a 500 Roeden daar af / en heet la Sourdara, waar op maar 3 voet water staat / en 100 Roeden daar af / op deeze streek voort gaande / vind men de drooogte le Canoubiez, op welk gemeenlyk maar 1 voet waters is; alzoo men deeze klippen regt midvaarwaters of in den vaarweg / van Chateau d'If gaande na het Eyland Daume, vind / is het zeer noodig de volgende Aanmerkingen hier waar te nemen om te strekken tot kentekken / waar deeze blinde klippen zyn / en / om zoo doende / dezelve te schouwen. la Sourdara. Canoubiez.

Wanneer men regt op de klip van Canoubiez is / ziet men de Tooren van het Eyland Saint Jean tusschen de twee Toorens van Chateau d'If door; en wanneer men op zyde van deeze klip is / ziet men in het midden tusschen de Punt der Zand baaye van Montredon, die men in het midden tusschen de Daume, en het eerste Eyland moet laten blyven.

La Sourdara is / zoo als reeds gezegd is / eene kabel lengte van Canoubiez af om de Z. W.: voor zoo weynig / als de Zee hol is / stort ze op de eene zoo wel / als op de andere.

Men kan zonder iets te schroomen / Tusschen Chateau d'If en deeze klippen door loopen / zynde daar 9, 10, en 12 vadem water / moeras en modderige grond; dog het beste is als dan Chateau d'If een weynig nader te nemen / dan de kant van Sourdara.

Men kan meede tusschen de Punt Daume en Canoubiez door loopen / 't geen ook gemeenlyk geschiet / dog het beste is / om als dan de kust na behooren digt langs te loopen. Dit zy genoeg voor deeze aanmerkingen / om die twee voornoemde blinde klippen te schouwen.

Wanneer men in deezen Haven wil loopen / diend men den Vuur-tooren / die aan de slinker zyde is / niet te na te nemen wegens eenige klippen onder water / die zy Mangevin noemen / maar men moet mids baar-water houden / min of meer aan de regter / daar en boven moet men het Schilderhuys zien kunnen / dat in de midden van het laagste van het Fort van de Citadelle van Saint Nicolaas staat / en regt over de Wind-moolen / die men daar voorby ziet / en deeze koers houden / tot dat men de inkomst des Haven gewaar word / als dan by den Vuur tooren omstekken / maar / om in te loopen / moet men den Tooren van Saint Jean iets nader dan den Pylaar neemen / wegens eenige Steenen / die van deezen laatsten af zyn gevallen. Mangevin.

In deeze Inkomst is maar 15 a 16 voet / maar door den geheelen Haven heeft men 18 a 20 voeten / en buyten vind men 4 a 5 vadem diep. By aldien de Ooste wind belet in te loopen / kan men buyten / regt af en aan de Stad / op 4 a 500 Roede ver ankeren / daar 12 a 15 vadem / moeras en modder grond is; dog het is niet goed de nagt over te blyven / doordien de N. Weste wind / die bot in de inkomst waayt / hier zomwyle zeer hard is.

De Polus hoogte is 43 Graden 18 Minuten / en de Miswyzinge 6 Graaden N. Westering.

Byna ¼ uur van den Haven van Marseille Z. W. / is eene lange laage Punt / welk men Punt van Daume noemt / aan welker eynde twee Eylandjes zyn; op de buytenste van welke eene kleyne Fortres nieuwlyks gemaakt is; men ankerd gemeenlyk Z. Z. O. van deeze Eylanden op 6, 7, a 8 vadem / moeras en modder grond; men brengt een Touw op de Eylanden en een Anker om de Z. O. / welke hier de lager wal maakt; men kan ook hier wel verder af ankeren / dog de grond geeft daar schielyk mee / en men is daar genoodzaakt zyne Ankers te katten / het geen ons de onderbinding leert; by noodzakelykheyt kan men tusschen de Punt van Daume en het eerste Eyland door loopen / maar niet tusschen beyde Eylanden door / wegens eenige klippen / schoon daar 3 a 4 vadem water is; men moet het Eyland / daar de Fortres op legt / niet te na loopen / wegens eenige klippen / die daar digt aan de N. W. zyde zyn. Alle de Scheepen / die uyt de Oost komen en na Marseille willen / loopen tusschen deeze Eylanden en Chateau d'If door / en houden de kust aan de regter hand / zoo als gezegt is / uyt vrees voor de Canoubiez, die van eenige Vreemdelingen de Galley genoemt worden / ten zy men tusschen Chateau d'If en deeze drooogte door wil loopen / gelyk als hier boven gemeld. Daume. C Croisette.

Omtrent 1 myl Zuyden van de Eylanden van Daume, is de Caap Croisette, die het uyterste der Baaye van Marseille

maekt; hier tusschen beyde / eer men aen de Haap komt / is eene groote Bogt en Zand baap / genaemt Plage de Montedon: men kan by noodzaekelykheyt by deeze Kust ook ankeren / te weten tusschen het Eyland d'Aume en Caap Croisette, daer overal 18 a 20 vadem is / dog men heeft hier geen den minsten beschut voor zee-winden.

Aen de Punt van Caap Croisette, die laeg is / legt een groot hoog Eyland / welk van alle zyden steyl en bar is / welk men Mayre noemt; digt aan welk / om de N. W. is een kleynder genoemt le Tiboulen de Mayre, daer men tusschen beyde door kan loopen / en hier is 7 a 8 vadem water / zoo men maer Tiboulen wat nader neemt / wegens eene klip / digt aen Mayre gelegen. Maire.

Omtrent 5 a 600 Roeden Z. Z. O. van het Eyland Mayre, legt het Eyland Jayre, welk redelyk hoog / en eenen Kanon schoot van de Kust gelegen is; men kan gemakkelyk tusschen deeze Eylanden doorloopen / want daer diepte in overvloed is / alzoo ook tusschen de Kust en het Eyland Jayre, daer 7 a 8 vadem is; dit is de gemeene passagie van Galleyen en Scheepen / men kan / digt aen dit Eyland / op 4 en 5 vadem / Moeras en Modder grond ankeren / de Scheepen en andere Vaertuygen / die de Pest hebben / houden hier haere quarantayne / en lossen hier haere Koop-goederen om dezelve te lugten en te zuiveren. Jaire.

Byna ½ myl om de Z. Z. O. van het Eyland Jayre is dat van Riou, dat eene groote / hooge en van alle zyden steyle klip is / waar op een Wagt tooren staet / dezelve is althans onbewoont; aen de N. W. Punt is eene kleyne klip boven water / en eene andere onder water daer digt aen. Rion.

Tusschen het Eyland Jayre en dat van Riou is een ander / dog kleynder en platter / genaemt Calasceraigne: tusschen dit en dat van Jayre is byna in de midden eene droogte / van gelyken is tusschen dit Eyland en dat van Riou eene klip boven water; men kan alhier by nood passeeren / als men het Eyland Calasceraigne het naeste neemt. Calasceraigne.

Aen de Oost-Punt van het Eyland Riou, is eene groote klip boven water / die men Kleyn Riou noemt; aen de Z. West Punt van dit Eyland is eene nog kleynder.

Van Caap Croisette tot Cassis, is de Kust zeer hoog en steyl; een groote myl Zuyden van de Stad Cassis, is eene klip onder water / die zeer gevaerlyk is / die men la Cassidaigne noemt; en van eene groote Punt / omtrent ¾ myl af / gelegen is; men ziet hier de Zee / zoo dezelve maer enigzints hol is / op breeken / zynde daer op maer 2 a 3 voet water; men kan na behooren hier na aen loopen en met een Schip vreyelyk landwaerds daer van passeeren; de merken / waer van men zig bediend / om te weeten of men regt by de klip is / zyn deeze / als men het Kasteel van Cassis ziet in eenen grooten witagtigen weg / die zig aen den Berg vertoont / of wel / het zelve Noordelyk van u brengende; het tweede merk / dat men hier toe kan neemen / is de Punt van Caap l'Aigle te zien / welke effen bry met het Eyland Verte de la Ciotat moet blyven / dat is byna het een door het ander; en dan zult gy regt boven deeze klip wezen / die zig niet ver uytstrekt; door dit middel kan men deeze myden / en landwaerds of daer buyten heen loopen. la Cassidaigne.

De Caap l'Aigle is zeer hoog en steyl aen alle zyden / en dezelve is gemakkelyk te kennen / zynde van eenen roodagtigen Steen / welker Oost Punt gelykt na den Kop van een Arend / waer van dezelve haren naem krygt. Op het hoogste van dees Berg is eenen Kapel / Notre dame de la Garde genaamt. C. l'Aigle.

Een 300 Roeden Oost van Caap l'Aigle, legt het Eyland Verte, of de la Ciotat, welk redelyk hoog is / meest in het midden; tusschen de Kaap en dit Eyland / is een klip / waer op 5 voet waeer is / en een weynig nader het Eyland dan de Kaap legt; men passeert egter gemeenlyk met de Galleyen tusschen dit Eyland en Caap l'Aigle door / de Kaap het naast neemende om de klip te myden / digt aen de Kaap is 18 a 20 vadem water: men zoude hier met een Schip konnen passeeren / als men eenen open wind heeft. Ile Verte of de Ciotat.

Van de andere zyde van Caap de l'Aigle, om de Noord omtrent ⅓ myl / is de Stat Ciotat, gelegen aen de Zee-kant.

De O. Z. O. wind maekt alhier lager wal / dog agter de Moelje is niet te vreezen / te meer om dat het Eyland Verte, waer van wy gesprooken hebben / voor de Zee en Zeewinden beschut / en met de Scheepen kan men het Eyland rond-loopen.

Men kan buyten de nieuwe Moelje ankeren / 2 a 3 Kabellengte daer af / op 4, 5 a 6 vadem / dog men moet hier geen nagt over leggen / men kan ook met Scheepen diep in de Zand baap van Ciotat ankeren / en hier regt af en aen eene Punt / waer op twee Moolens staen / leggen / eenen Kanonschoot van den Wal / op 6, 7, a 8 vadem en Zand-grond.

Omtrent 2 mylen Z. O. ten O. van het Eyland Ciotat, is het Kasteel Bandol gelegen op een redelyke hooge Punt / voor welke een kleyn Eylandje / welk ook tamelyk hoog is / legt waar by men aen de Oost kant eene klip boven water ziet / omtrent 100 Roeden daer af; Men kan tusschen het Kasteel en het Eyland niet door loopen / dan met Barken / men moet ook by de punt aen de regter zyde niet te na loopen / die men la Leque noemt / om dat eenige klippen zig hier af onder water uytstrekken; de Z. Z. W. wind maakt alhier laager wal / gemeenlyk koomen de Barken hier om Wyn te laden. Bandol

De Reede van Brusc is eene groote inham / byna ¾ mylen lang / en ruym ½ wydt / welke tot eenen inham door het half Eyland Embiez gemaakt word / op het hoogste en meest in de midden van welke een ronden Toorn staat / en aan den voet zyn eenige Huizen: dit half Eyland loopt om de West byna ½ myl uytwaards / en het zelve schynt van de Kust af gescheyden te zyn / door dien maar eene lange laage Punt het zelve landwaards aan de Kust voegt / aan het eynde van deeze zyn verscheyde klippen boven water / en eenige onder water / die men les Raveaux noemt: aan het uyterste van die / welke hier het verste af is / is eene Steenbank gelyks water / die zig 1½ Kabel lengte om de W. Z. W. uytstrekt / en zeer gevaerlyk is / waarom men / uyt de Oost komende / en alhier willende op de Reede loopen / eenen grooten omweg doen moet / om deeze te myden; om de Noord der groote klippen van Raveaux is eene Rots gelyk water 1½ Kabellengte daer af / daer men agt op moet geeven / gelyk meede aen een Tonyn-Visschers Net (Madrague) dat hier des Zomers word gezet / voor welk men moet af houden uyt vreeze van het Roer in de Netten te verwarren. Brusc. les Raveaux.

De Regte Anker plaets van Brusc, is aen de Noord kant des Toorens van Embiez, regt af en aen een kleyn Zand baaptje / daar eenige Huizen van de Tonyn Visschers zyn / waar by men niet te na moet kamen / zynde aldaer zeer weynig diepte; men ankerd op twee Kabel lengte gemeenlyk van de Kust af; of zoo men wil / brengt men een Touw aen land; men is hier op 5 a 6 vadem en moerassigen Modder grond: de Ankers houden hier zoo wel / dat men van tyd tot tyd dezelve eens moet ligten.

Men moet niet dieper in loopen dan de Oost Punt van het Baaptje / welk zoo even gemeld is / om dat het zelve schielyk op droogt; de Scheepen ankeren een weynig bezder van deezen Toorn af / op eene ruimte / maer even wel dwars af / en by eenige ongemak zonder ankers of diergelyke uit de Zee komende / kan men hier in komen / en het Schip het diepste in de Reede zetten / om daer hulp af te wagten.

Omtrent 1 groot myl Z. O. iets O. van de Punt des Embiez, is de Caap Sicié, welke zeer hoog en steyl van alle kanten is / waerop eene Kapel van Notre dame de la Garde, staet: digt aen de Kaep / aen de Oost zyde / zyn twee groote klippen als Brood zuykers van gedaante / die men noemt les Freres, of Gebroeders, door de gelykheyt / die de eene aen de anderr heeft: men kan daer zonder schroom tusschen deeze Kaap en twee klippen door loopen / zynde daer 10 a 12 vadem water / dog men moet regt tusschen beyde door loopen wegens eene klip / die digt aan de Kaap / en aan de Z O. zyde legt; nog is 'er eene / beoosten de Gebroeders, op eene Kabel lengte en eene half daer af gelegen. C. Sicié.

Een a 1½ mylen N. O. iets O. van Caap Sicié is de Caap Sepet, die de inkomst der Baape van Toulon maekt / en zeer hoog is. C. Sepet.

Tusschen deeze beyde Kaapen is een weynig Bogt en eene Zand strand / vooral aan de kant van Caap Sicié, met eene laage landstreek / waar voor men by noodzaakelykheyt kan ankeren.

Aan de Zuyd-Punt van Caap Sepet, is eene blinde klip eene kabel lengte van den Wal / alwaer de Zee zomwylen op breekt / dewyl dezelve het meest gelyks water legt.

Beoosten aan de Punt van Caap Sepet, is eene kleyne kreek / alwaar een Huys staat / voor welk men kan ankeren / by aldien men de Reede van Toulon niet kan krygen; men is daar digt aan den Wal / op 15 a 16 vadem / Moeras en Modder grond.

Y V I ç A.

De gekloofde klip Belcran leggende aen de westhoek van Yviça leyt van C. de St. Martin verscheyden Oost 8 of 9 mylen. Belcran.

Aen de noordwest hoek leyd de groote klip Comiger; daer een goede Reede agter is. Dikwils leggen daer Turken waekende op dese klip om de scheepen te verrassen. Tusschen Belcran en Comiger leggen nog meerder bry hooge klippen / 7 of 8, 1 a 2 mylen van de wal. Comiger.

Van de Westhoek tot de Noordwest hoek / is 't Noorden ten Oosten 2 mylen / en van de Noordwest hoek tot de Noord-Oost hoek strekt de Wal Oost Noord-Oost iets N. 7 mylen. Twee Haevens om te ankeren zyn tusschen beyden in.

In de Noord Oost hoek leyt een tamelyke groote schoone

Nieuwe
Afteekening van het
EYLAND
MAIORCA
Geleegen in de Middelandsche Zee Tussen de
EYLANDEN
MINORCA EN YVICA
Met alle desselfs geleegentheeden
In't Groot.

Tot AMSTERDAM By
IOANNES VAN KEULEN
Boek en Zee kaart verkooper Aan de
Oost Zyde van de Nieuwen Brug.

DE MIDDELANDSCHE ZEE

T EYLAND MINORCA

Cap Bajolis
Citadella
Cap de la Citadella
Schans
Cale Longue
Cale Fontaine
Cap Bajolis

Cap de Formentor
Colomer
la Naut
Ca Murta
BAYE DE POLANCE OF PUGILENZA
Castell di Pollensa
Cap de Begues
Casfellas
Cap del Pinar
Ferulas
Calobra
Tolmensa
la Mola
Tuyent
Torre Soca
Pedra Picada
Pe Soller
Formalleig
Soller
Sinaiaz
Cap de Monorca
ALCUDIA
GOLFO DE ALCUDIA
Cap de Ferruig
Ca Marjoc
Ca Estroja
Ca Mittana
Ca Ioria
Ca Trapu
Estanno
Capaner
la Pobla
Albufera
Selra
Mancor
Sugeri
St Madelena
Inca
Alaro
Bunola
Canall Berrui
Jall de Mosa
Banabufar
El Verger
Raca
Sinasale
Muro
St Margarita
Casfellubi
Casfellas
Costitbe
Sineu
Ariany
Petra
Llorito
Pina
St Tuan
Motuiri
Villa Franca
Kaca
Montasia
Porreras
Felanix
S. Salvado
Santueri
Campos
Ca Longa
Rafita
Cosfarrio
Porto Petro
Satanni
Ca Tiguera
Ca Satanni
Ca Salmona
Cap de las Salinas
Port de Campos
Estanella
Cap Blanc
Renana
Ca Pi
Cap de Galatiquera
Porials
Canalla
Torrassa
Galera
St Carlos
Illotas
Andraitx
Andritxol
Cal del Falco
Dragonera I.
Popia
Evangelica
C. de Grasioe
Stellenes
Spolles
Purpunent
Larcal
Caluia
Bolucr
Sepi
S. Seccl
Alcayda
Pourt
Llumajor
Marratxi
St Eugeni
Maria
Coscil
Binial
Castellubi
St Maria
Arta
Belpuig
Cap de Pedra
Cast de Pedra
Cap de Gerani
Cap del Masot
Cannamel
Cap del Librel
S. Llorens
Cervera
Punta del Brotat
Manacor
Ca Manacor
Estannol
Ca Magrander
Ca Murada
Porto Colon
MAIORCA
MAIORCA
GOLFO DE MAIORCA

T EYLAND YVICA
I. et Cape de Tagonago
Ca de Tanis

I. Cabrera als Capraria

MARE MEDITERRANEE

Lieues de France 20 par Degrez. Englisch Leaguas 20 for Degree.
Duytsche Mylen 15 in een Graad.
Lieuas de Espana 17½ son un Grado.

Generaale Explicatie.
Bischeplyke Stad.
Abdye.
Parochie Stad.
Dorp.
Kleyne Kasteelen.
Accademie Huyson.
Gesiot Toorens.
Vuur Toorens om de Inwoonders van Majorca en Alcudia te waarschouwen.

Deze Eylanden zyn Eertyds geweest onder de Mogt der Carthaginiense, van dewelke Honderd en Sestig Jaar, na het bouwen van Carthago, dat is ten tyde van Romulus of Numa, 700 Jaar voor Christus, daar na toe een volkplantinge hebben gebrogt, maar de inwoonders na het verwoesten van Carthago weerover zyn gestreeld, zynde onder Hompenen beoorlogt en van Q. Metellus die 630 Jaar NA Christus bouwen van Rome 122 Jaar voor Christi geboorte, aan Quintus Flavinius die geweerd is geweest, en daar van de Balcaris is genoemd Cendelyk het en zyn de inwoonders deze eilanden dan ook dikwyls geweest en haar inwoonders zeer geraakt als ongemaar zynde hebben haar ook toegelaatene in den oorlog tegen het dat zy in de 6de eeuw na Christi geboorte van de Gothen, die een groot deel van Spanien onder hun macht gebrugt hebbende, na deze Eylanden ook zyn overgeraakt en zyn bemeestert. De Saracenen vervolgens de Gothen overwonnen en verdreven hebbende, hebben omtrent het Jaar na Christus 900 een Rijk op deze Eylanden opgerigt, het welk geduurt hoofd tot het Jaar 1230 wanneer Jacobus de eerste Koning van Arragon de Saracenen en Mauritaniers verdreven hebbende, dezelve hoofd bomagtig en dierenring aan Jacobus zyn jongste Zoon hoofd gegeven, wiens over agter Neef de laatste Koning van de Balcaris, ook Jacobus genoemt, van Petrus de Vierde Koning van Arragon int Jaar 1343 van het Rijk beroofd en omgebragt is, en zyn Rijk is tot een Arragonis provincie gemaakt, Cendelyk de Rijken van Arragon en Castilie int Jaar 1492 onder Ferdinandus de Catolyke vereenigt zynde zo zynze gemaakt tot een deel van de Spaanse alleenheersing, waar van het Eyland Minorca int Jaar 1708 is afgescheurt van de Engelsche namentlyk ingenomen zynde en zelfs nu nog besoeden.

NIEUWE AFTEEKENING VAN HET EYLAND MINORCA GELEEGEN IN DE MIDDELLANDSCHE ZEE.

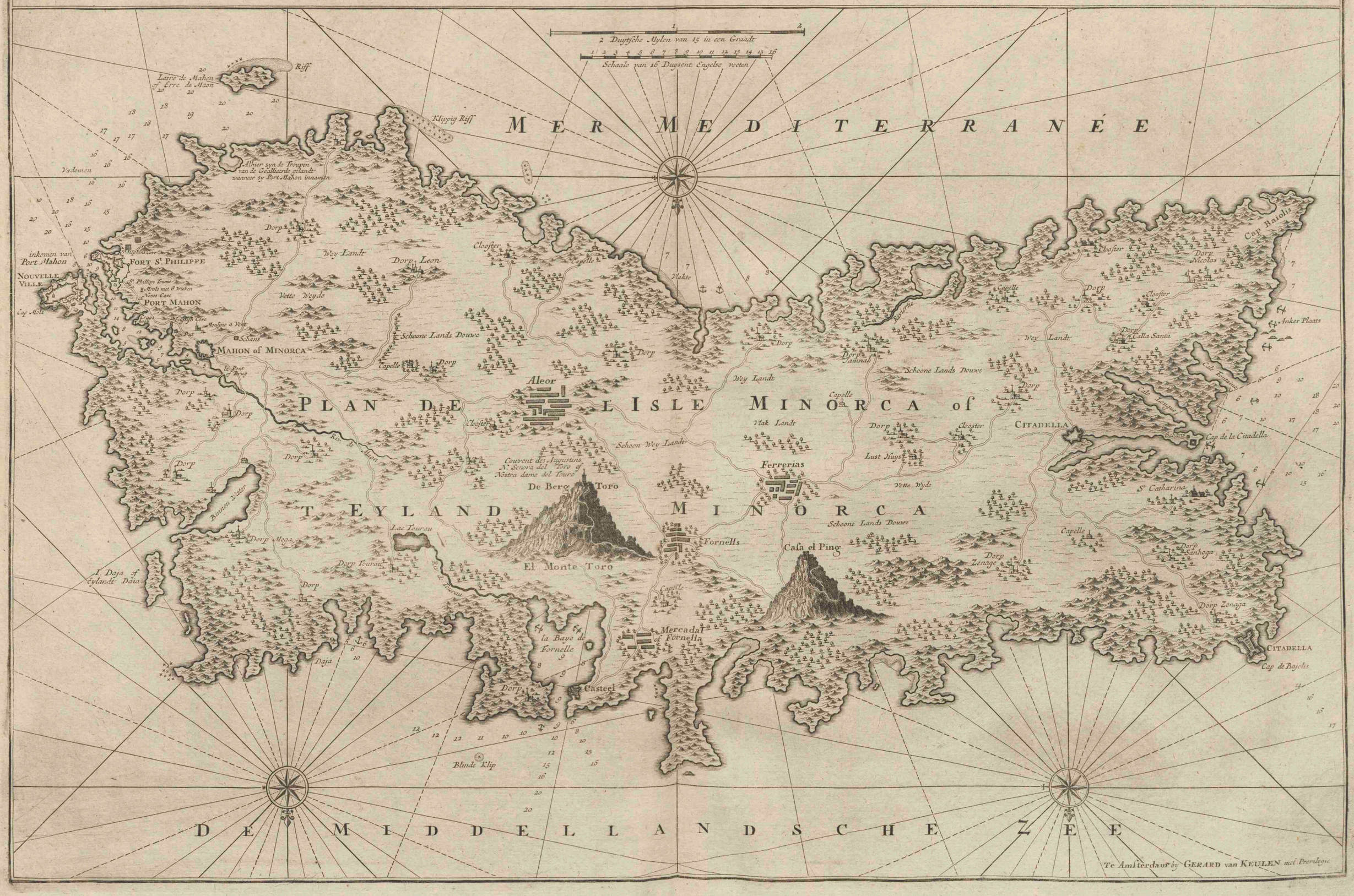

NIEUWE AFTEEKENING VAN DE RIVIER OF PORTO MAHON AEN DE Z. O. HOEK VAN HET EYLAND MINORCA IN DE MIDDELANDSCHE ZEE.

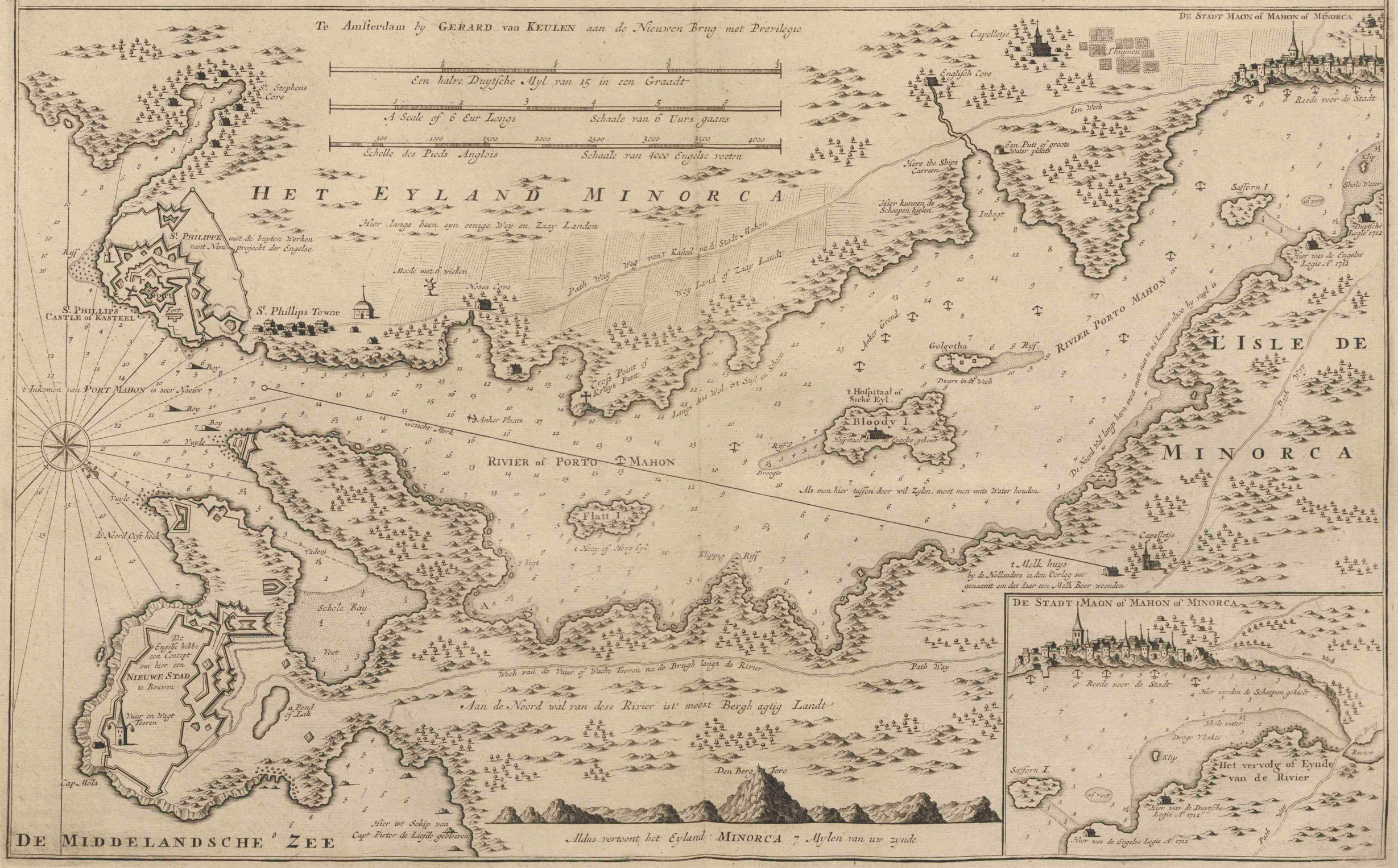

holle zandbay / maar aan d'Oostkant van de bay leyt een klip essen onder water / die men wel barnen siet / als 't wat dynt. Tusschen deze klip en de wal is 16 vadem diep. Ontrent een gooteling schoot van d'Oosthoek van deze bay af / leyt 't eilandeken Tago-Mago, daer tusschen beiden is 't goed zetten op 16 vadem schoone grond.

Tago-Mago.

Van d'Oosthoek tot de Zuidhoek strekt 't land zuid West ten Zuiden 7 mylen. De kust is vol uithoeken en zeer rudsig.

S. Hilaire.

Derdehalf myl bezuiden d'Oosthoek leydt de groote zandbay S. Hilaire, en daar staat een stuk van de waterkant te landewaart een klein Kasteelken / en op d'Oover 2 vuurtoorens / aan de Noordzyde van de Bay is 't vlak / maar beoosten de bay leggen 2 Eylandekens. Zuyd oost een kleine myl van deeze Eylandekens leid een blinde klip onder water / die men myden moet / tussen deze klip en de Eylandekens is ruimte genoeg om deur te zeilen op 16 / 20 ja 30 vadem diepte. Met hol water ziet men deze klip barnen / met slecht water wort menze gemakkelyk wys / mits de grond daar ontrent zeer week en wit is. Bewesten deze bay loopt een kil tusschen twee hoeken verre landewaert in.

Yviça.

Omtrent 3 mylen bezuid-oosten S. Hilaire leid de stad Yviça met een goeden haven. Tusschen beide is de kust bar / rudsagtig en klippig / dog al meest boven water en in 't gesigt / dat hinderlyk is. Daar leggen ook ontrent een half myl beoosten deze haeven twee groote klippen al meede booven water.

Wilt gy in Yviça zeilen uit den Oosten koomende / zoo houd de slag van de wal / tot gy de Stad / daer 2 of 3 meulens by staen / met 't Kasteel / in 't gesigt krygt / en loopt dan tusschen beyde landen de Haeven in / en set 'et zoo draa als gy binnen zyt. In 't inkoomen van deze Haeven kond gy geen schaede doen / als gy niet op de wal loopt / want aan beide kanten is 't schoon en diepte genoeg / want digt aan d'Oostwal is 't wel 20 vadem diep.

Weinig bezuiden de zuidhoek van Yviça leid 't Eiland Formentera, wiens Oosthoek van de haeven van Yviça verscheiden is Zuid Zuid Oost 3 mylen. 't Zuid eind is hoog en slegt / gaande na 't Noord einde / daar een oude tooren op staat / vlak needer. Aan d'Oost of Noord Oost zyde kan men goede Reede maaken in een zand bay / en zetten 't zoo digt aan de wal / die geheel schoon is / zoo na als men wil / maar nadien 'er geen Fortressen zyn / is 't 'er gevaerlyk te leggen om de Mooren en Turken.

1. Formentera.

Tusschen Yviça en Formentera, daar 't 5 vadem diep is / konnende de grond gemakkelyk sien / kont gy mits water door zeilen / ja ook beide wallen op 't loot wel genaeken op derdehalf vaedem zonder angst / maar loopt eerst na Formentera toe om een groote vlakte / die van de zuidhoek van Yviça afschiet / te schouwen / want de wal van Yviça is de vlakste / en op Formentera staat een toorn / als gezeid is.

Als gy uit d'Oost komt / zoo weest verdagt op een Eilandeken leggende om den hoek van Yviça, en benoorden dit Eiland is nog een gat van Yviça, maar niet bequaam als voor kleine Barquen en Fregatten. Daar een weinig benoorden is de Zuidwesthoek van Yviça, daar een ronde dikken waek-tooren op staat.

MAJORCA.

1. Dragonera.

Van d'Oosthoek van Yviça tot 't Eiland Dragonera leggende een vierendeel myl van de westhoek van Majorca. is de koers Noord oost iets N. 9 mylen. Men kan tusschen dit Eyland en de hoek deur zeilen / en ook Reede maken.

Zuid Oost 3 mylen van de Z. hoek van Dragonera leid de West hoek van de bay Majorca, om de hoek leggen 3 Eilandekens / en op 't Oostelykste staet een Tooren. Een stuk voorby deze Eylandekens is de Haeven Porto Pin, op wiens westhoek een vierkante vuurtooren staat / schynende dien hoek van verre een Eiland te zyn / om datze met laeg land aan 't land vast is. In deeze Haven leid men met een anker t'zee en met touwen aan land vast / wel beschut voor alle winden. Porto Pin is maer een gat voor kleine Scheepen / en heeft in de mont 3 baam water / wat na binnen 15 voet / een Schips lengte verder binnen 12 a 10 voet / en kan maar 4 a 5 Scheepjes bergen.

Porto Fin.

Daar een weinig beoosten leid de stad Majorca, en tusschen beiden / ontrent een musquet schoot van de wal / leid een blinde klip / 12 of 14 voeten onder water.

Die te Majorca weezen wil / die loopt tusschen die hooge witte vuurtooren / op de west kant van de Haeven staande / en 't hooft in / en wykt dan voort onder 't hooft voor de stad / 't is een groote wyde Inham / Men kan 't binnen 't hooft setten op 10 / 11 en 12 vadem schoone klei grond. Aen d'Oostzyde van 't hooft is 't goed legge met vlak gaende Scheepen op 12 en 13 voeten waters. De beste Ree voor de Stad Majorca is onder de Kalkboort wal; als men inkomt / zet men 't recht voor 't Lazareth; hebbende den hoek of punt daer de vuurtooren van Porto Pin op staat / van zig in 't Zuid West ten zuiden / laat men 't Zee anker vallen op 7 vadem / dan tuit men na de wal. Sommige maaken een touw aan 't Lazaret op 't Land vast. De Mouille heeft maar 2 baam water voor aan; wat na binnen toe subiet drooger / is maar voor Barquen.

Ontrent 3 mylen bezuiden Majorca leit een witten hoek met een witten tooren daar op / en bezuiden dien hoek kid 't eiland Cabrera.

Cabrera.

Van de witte hoek tot Cabrera is de koers Zuid Z. O. 4 mylen / en van de witte hoek tot de Zuid-hoek tegen over Cabrera Zuid Oost 3 en een half mylen / hebbende tusschen beide een schoone kust al met zand bayen om te setten op 12 en 13 vadem. Desgelyks is aan de west zyde van Cabrera onder de noordhoek goede Reede voor noord-ooste en ooste winden. Als men na Porto Pedro of naar 't noord oost einde van Majorca wil / zoo loopt men tusschen de zuid hoek van Majorca en Cabrera deur / leggende ontrent anderhalf myl van malkanderen / en hebbende tusschen beiden 15 vadem diept. / dan digt by de hoek kan men om zeilen op 7 vadem schoone grond / zonder eenige kuilen.

Porto Pedro.

Die mylen om de zuidhoek aan de zuid oost zyde van Majorca leid Porto Pedro, daar men mids waters in loopt noord west tusschen beide hoeken / die ontrent een koerschoot van malkanderen zyn. Aen de linker zyde staat een oud vervallen toozen. Daar binnen is 't goed leggen voor 6 of 7 scheepen en beschut voor alle winden / behalven de zuid ooste / die waait daar open in. Deeze zuidhoek is essen en slegt land / maar inwendig berghagtig.

Van de zuid hoek tot C. la Pedra de oostelykste hoek strekt de kust een stuk weegs noord oost / en dan voort noord noord oost / weezende deze geheele zuid ooste kust schoon / zoo dat men zonder angst daar wel digt by heen zeilen mag met veele schoone Bayen en Inhammen om te zetten voor westelyke en noordelyke winden.

MINORCA.

Van C. Formentelli de noordhoek van Majorca tot Cabo de Bajolis de noord-hoek van Minorca is de koers oost noord oost 6 of 7 mylen. De zuidkust van Minorca strekt west noord west en oost zuid oost ontrent 8 mylen. Aan de zuid oost kant van Minorca is Porto Maon eene mooye haven / aan wiens zuid zyde leid 't eilandeken Laire de Maon. Men kan tusschen de hoek en 't eiland deur zeilen. Op de hoek staat een ronde witten toozen / en noordoost daar tegen over op d'andere hoek staat ook een tooren / beide hoeken zyn laeg / en zuid-west van de toozen leid een blinden klip. Regt voor de haaven staat een Kasteel. 't Nauw van 't gat is ontrent een steen werp wyd / en de west wal van de haven is zoo schor / dat men met een Schip wel tegen de wal aanzetten kan. 't Is aan beide zyden steenig land / maar aan d'regter hand leid 't vol eilanden. De Haven strekt noordwest wel een myl landewaart in / waar in men overal setten kan / op 10 / en tot sommige plaatsen op 15 vadem goed grond. 't Stedeken Minorca leit westwaart op om een hoek / en is zo vast als een Slot.

Porto Maon.

Laire de Maon.

Aan de west zyde van Minorca is goede reede in d'Inham Citadelle neffens den witte toozen.

Aan de noord-zyde van Minorca is Port Fornelle Om in deeze haven te loopen / zoo zeilt by de kleine berg / die aan d'oost zyde leid / in / tot dat gy by een laag eiland komt / en set het daar op 6 of 7 vadem. In 't inkomen is 't 15 vadem diepte. Op het eyland Minorca ziet men een groote hooge berg / die verre boven al het land van Minorca uitstreekt / en het Z. O. Land of hoek van 't Eyland is laag slecht land / dat men met klaar weer van omlaag 4 mylen verre kan zien voor het meeste; dito berg Z. Z. W. van hem is recht voor Porto Fornelia, daar op de Oosthoek / zynde tamelyk hoog en styl / een waak toorn staat. Men loopt digt by de Oosthoek om. Deeze haven is met een goet Casteel bewoont. Ontrent een myl bewesten Porto Fornelia is een laag eiland van gedaante als de gemeide Oosthoek / daar een laag eiland legt.

Minorca. Citadelle. P. Fornelle.

Deze Eilanden hebben wel meer Havenen en Reeden / maer onveilig weegens de Turken / om datze met geen Fortressen voorsien zyn.

Ontrent noord oost 14 of 15 mylen van de noordoost hoek van Minorca leid een droogte van klippige rudsige grond 10 of 11 voeten onder water.

De Caart van de Franze Academie geeft in dit vaarwater eenige blinde klippen op / die nergens anders bekent zyn.

dewelke de Zeeman gelieft te mijden / en zo veel zonder schade geschieden kan / te onderzoeken.

Een blinde / 23 en een half mijlen O. Z. O. iets O. van 't inkoomen van Porto Mahon, op 39. graden 22 min. Noorder breete.

Een dito 9 en een half mijlen Z. O. van 't inkomen van Porto Mahon op 39 graad. 24 min. Noorder breedte.

Een dito Noord oost van 't inkomen van Porto Mahon, 9 mijl op 40 graden 16 min. Noorder breedte.

Een dito recht Noord van C. Bajoli 8 en een half mijlen / op 40 gr. 44 min. Noorder breete.

Eene dito / zomtijds boven water / N. en N. ten W. van C. Formentelli 4 en een half mijlen / op 40 gr. 18 min. Noorder-breete / diergelijke eene wel bij ons bekent is / maar veel Noordelijker.

De bank op 42 gr. 37 a 40 min. meest recht Z. van de uitwatering van de Rhone, heeft bij ons en de Fransse Academie 80 vadem / maar in de Caart van Marseille 1745 / maer 55 vadem.

Nader Beschrijving deezer voorgaande Eylanden, uyt den Portulan van pag. 23 tot pag. 37 getrokken.

Digt aan C. Comigeras is eene groote klip / daar agter men bij noodzaakelijkheit kan ankeren / te weten / aan de Zuidkant tusschen het Eiland Yviça en deeze klip / daar men 12 / 15 a 20 vadem goede grond heeft.

De geheele kust / van de West Punt van het Eiland tot den Noordhoek / is zeer hoog / stijl / en onbewoond / maar langs zeer schoon / en zonder eenig gevaar.

De beste Ankerplaats is / aan de Noord Punt / in het midden der Zandbaaje; men verzekert / dat de Kaapers van Algiers hier dikwils koomen schoon maken / zijnde deeze Zandbaaj geheel onbewoond.

Een vierde mijl beoosten de Punt van Tagomago, is een klein Eylandje omtrent rond / redelijk hoog / dat Tagomago genaamt word / tusschen welk en den Wal men door kan / dog men moet het Eyland Tagomago wat nader nemen dan den hoek van Yviça, tusschen beide zult gij behoorlijke diepte vinden.

Eenen Musket schoot benoorden de Punt van Tagomago is een Steen bankje / omtrent gelijks water / waar op men de Zee ziet storten.

Pas een quartiers uurs Z. O. van deeze klip is eene droogte onder water / waar op maar 4 voet staat; deeze is een klein bankje van Zand en Modder / zoo dat men met stilte de wittigheid van deeze grond ziet / en bij kiwaat weer breekt de Zee hier op.

Gemeenijk passeert men tusschen de klip / en deeze droogte zoo veel zeewaards / als men kan / na behooren de klip / die men boven water ziet / na nemende / daar is in deeze daortogt 12 / 15 / a 20 vadem water.

Een half mijl Z. W. van deeze Klippen is het Haventje van Saint Hilaire.

Daar is een vierkanten tooren onder de wagt tooren van Saint Hilaire; welke een goet kenmerk alhier is.

S. Hilaire. Aen de Z. W. zijde der Kiviere van Saint Hilaire is een groote Punt / die men Caap Saint Hilaire noemt / digt bij welke men kan Ankeren / tegens over den mond der Kiviere / op eenen Kanon schoot / daar is 4 / 5 / 6 vadem Steekgrond / en men is door deeze Punt beschut voor Z. Weste winden.

Men Ankerd zelden voor Saint Hilaire, als om water te haalen; om dat men daar voor de Zee winden zeer bloot legt; deeze plaats is niet dan om voor Land winden te Ankeren.

Een half mijl Z. W. ten Z. van Caap Saint Hilaire, zijn twee klippen boven water / die men Fornigues de Saint Hilaire noemt; men kan / zoo men wil / zonder schroom te landwaard van deeze klippen heen loopen.

Omtrent 3 quart mijlen W ten Z. van de Fornigues is de inkomst des Havens van Yviça, welke meest aan het midden van het Eyland aan de Zuidkant is.

Deeze Haven is van een ruime groote / dog niet diep.

In het inkomen dezes Haven / aan den linker hoek / is eene redelijke groote Fortres / deeze Punt is van eene middelbaare hoogte.

De Stad Yvica legt aan den voet van deeze Fortres / in den Haven.

Diep in deezen Haven / aan de kant van de Stad / is een klein Dorpje / en omtrent midden in den Haven zijn twee Wind moolens / digt aan welke men water haald.

N. O. van de Stad / is een redelijk hoog Eyland / en redelijk lang; komende van de Oost / lijkt het niet naar een Eyland / men kan / zelfs met geen Barken / te landwaard van dit Eyland heen loopen.

Aan de Oost zijde van dit Eyland is een groote Sluiphaven / zo dat veele / die uit de Oost koomen / deezen voor den Haven van Yviça nemen: verscheide hebben zig hier bedrogen / het zij bij gebrek van opiettendheid of kennis: het is eene plaats / die men moet mijden / de grond niet goed zijnde. Aan de punt van dit Eyland is eene groote klip / daar geen doorgang is als voor Barken.

De gewoone Ankerplaats is aan de zijde van het Eyland / waar van zoo eben is gesprooken / op 3 / 4 en 5 vadem water Steek grond.

Tusschen het Eyland en de Punt / waar op het Kasteel van Yviça staat / is het 5 a 6 vadem diep; voor de Stad is een kleine Moelje alleen om aan te komen. Daar konnen digt aan deeze Moelje niet dan Tartanen / of andere kleine vaartuigen komen.

De grond is losse Modder / waarom 'er digt aan het Eyland geankerd word.

De Z. en Z. O. winden waaijen hier klak in: 3 quart mijlen Z. W. ten Z. van de inkomst des Havens zijn twee klippen boven water / van de grootte als een Bark; tusschen beide kan men met Scheepen en Galleijen door loopen / zijnde 6 a 7 vadem diep.

Omtrent $1\frac{1}{2}$ mijlen Z. W. van den hoek des Havens van Yviça is eene lange hooge Punt / die men Caap Saline noemt.

C. Saline. Tusschen deeze twee Punten is eene grooten Bogt / in welke men digt aan de Punt van Yviça zoude konnen Ankeren op 6 / 7 / a 8 vadem / binnen de twee hier vooren gemelde klippen. Deese plaats is alleenijk voor N. O. N. en N Weste winden / zoo men de Haven van Yviça niet kan krijgen.

Een half mijl Z. O. van Caap Salines, welke Kaap het digste aan het Eyland Fromentiere legt / is een klip boven water en eenige andere rontom deeze Kaap / die ook rontom Zand banken heeft / die men wel moet mijden. Formentiere.

2 En drie vierde mijlen Z. iets W van de Stad Yviça en 1 mijl Z. Z. O. van Caap Saline, is het Eyland Fromentiere, in het midden is het zelve laag / dog de Oost en West is zeer hoog / bodzinamentijk de stijle Oosthoek / die men Caap Barbaryen noemt / en onbewoond is / daar is zeer veel Pijnen-hout / het geen daar gemakkelijk te bekoomen is.

Men kan rondom dit Eyland volgens de wind / dien gij hebt / Ankeren.

Omtrent een mijl Noorden van Formentiere, is een omtrent rond Eylandje met eene klip aan de Z. O. kant / en eene half kabel lengte oost van deeze klip legt eene ander onder water.

Men Ankert gemeenijk tusschen dit Eylandje en de Fromentieres op 20 / 12 / a 15 vadem Steek grond.

De Ankerplaatzen omtrent de Espalmadores, benoorden Formentera, zijnde meest maar voor Galleijen / zijn best voor de onzen niet te kennen / nog te bejzoeken. Espalmadores.

De Stroomen loopen meestendeels langs deze kust en om de N. O. / voornaamentijk met goed weer; want wanneer 'er harde wind is geweest / loopen de Stroomen nog meest / zoo als de wind is.

Aan de West Punt van het Eyland Majorca vind men etn groot Eyland / la Dragonniere genaamt / het is zeer hoog / op het hoogste van dit Eyland staat een Wagt-tooren. Dragonnere.

Men kan in nood tusschen Majorca en la Dragonniere door loopen / mids het Vaarwater houdende / is daar niet te vreezen / daar niets anders zijnde / dan eene klip boven water / die men wel kan zien / en moet gelaten worden aan de kant van Majorca; dog is het beter om niets te wagen / buiten Dragonniere om te loopen / digt aan dit Eyland is mede eene klip boven water: men kan tusschen deeze twee klippen door loopen / als wanneer daar niets meer te vreezen is.

Men kan ook aan de Z. Z. W. kant van de klip / het naaste aan la Dragonniere leggende / Ankeren op 12 / 13 vadem Grof Zand / en een Anker of Touw op het Eyland Dragonniere, brengen; men is daar beschut voor Weste en N. Weste winden / en bij Majorca voor N. O. tot Z. O. winden.

Omtrent 2 mijlen Z O. ten O. van la Dragonniere is de West Punt van Port Paquet, dezelve is zeer hoog / en stijl / men kan deeze kust zeer na neemen. Port Paquet.

3 Quart mijlen O. ten Z. van de West punt van Port Paquet is een lange Punt / Caap de la Savatte genaamt / waar op een vierkante Wagt-tooren is / tegens over welke een groot Eyland / met nog en wat kleinder daar bij legt; ook zijn 'er eenige klippen gelijks water en andere onder water / daar van men zig af moet houden / hier omtrent heenloepende. C. Blanc.

Bijna twee drie vierde mijlen bezuiden de Moelje van Majorca is de Caap Blanc, zijnde eene groote stijle Punt / op welk een ronde Wagt-tooren staat.

Om-

Omtrent twee en drie vierde mylen Z. O. ten O. van Caap Blanc is Caap Saline; tusschen beide is een weinig Bogt/ daar men kan Ankeren/ by noodzakelykheid/ op 8 a 10 vadem Grof Zand en Steentjes.

Tusschen deeze twee Punten zyn veele klippen boven en onder water/ zoo dat men den Wal niet moet naderen/ wanneer men daar wil Ankeren/ meer dan eenen Kanon schoot/ en Tooden/ voor het Ankeren/ van wegens den grond.

De Caap Saline is eene lange Punt/ die het meest in Zee uitstreekt/ om de Zuid van Majorca, het is het naaste land aan het Eyland Cabrera.

Gabrera. Het Eyland Cabrera is aan de Z. W. zyde van Caap Saline omtrent een groote myl/ het is redelyk hoog/ en kan 4 a 5 uuren in zynen omtrek zyn; aan het uiterste van byna dit Eyland/ aan het N. O. is een klein Eylandje/ waar by eenige groote klippen boven water zyn.

Een myl Z. W. ten W. van de N. Oostelyke klip is de Westelykste Caap van het zelve Eyland; deze is van eene middelmatige hoogte/ en vertoont zig heel hakkelyk uit de N. O. kant komende/ waar men deeze kent aan eene groote zwarte Plek/ welke een Spelonk is/ zynde aan de Z. O. van deeze Caap.

De Haven van het Eyland Cabrera is aan de N. W. zyde van het Eyland; hy is voor Galleyen zeer goed/ zelfs voor Scheepen/ de mond daar van is eenen Musket schoot wyd/ en eenen Kanon schoot is dezelve diep/ hy strekt Z. Z. O.

De N. N. W. wind waait hier klak in/ dog men is hier meest altyd beschut.

In deezen Haven komende/ moet men de regter hand houden om de inkomst wel te ontdekken.

Twee Galleyen lengte van den Haven/ kan men by deeze Punt aan de regter hand langs loopen.

Op de linker Punt/ die redelyk hoog is/ staat op eene hoogte van hakkelige klippen een kleine Fortres/ waar voor men/ zoo draa het Noorde van u is/ ankert/ men vertuid hier O. N. O. en W. Z. W. een Anker ter Zee hebbende op 9 a 10 vadem klei grond/ en een Touw aan land brengende/ kan men over al op 4 a 5 vadem Ankeren.

3 Mylen O. ten N. van Caap Saline, die wy hier boven hebbe gezegt de Zuid Punt te zyn van het Eyland van Majorca, legt Porto Pedro, tusschen beide is de kust effen/ en laag/ men kan dezelve redelyk na by loopen; een weinig nader aan Caap Saline dan aan Porto Pedro is een Sluiphaventje voor kleine Scheepen by wyze als eene Rivier/ dat zommige/ by vergissing/ voor Porto Pedro hebben genomen/ waar op men agt moet geven. P. Pedro.

De kenning van Porto Pedro is gemakkelyk/ zynde meest in het midden der Zuid kant van het Eyland Majorca, alwaar 5 Wagt-toorens zyn/ waar van de middelste die van Porto Pedro is/ deze is vierkant met een Huisje daar by/ en al de andere Toorens zyn rond; men ziet deezen verder/ om de West heen komende/ dan om de Oost/ zoo dat men de Toorens/ van Caap Saline af/ maar dient te tellen/ en men zal 'er twee vinden/ en de derde die is van Porto Pedro.

Zo is 't ook aan de Oost kant/ daar ziet men ook twee ronde Toorens/ en de derde/ de vierkante/ is die van Porto Pedo

Porto Pedro, zoo als reeds gezegd hebbe/ is aan de Zuidkant van Majorca in een laag land/ de inkomst heel naauw zynde maar 150 Raeden/ daar is ook geen diepte binnen in deezen Haven.

Op de linker Punt inkomende/ is een vierkante Tooren en een klein Huis daar by/ zo als reeds hier boven is gemeld/ en aan dezelve zyde van den Tooren/ is in dien Haven een Sluip-haventje/ alwaar geen diepte is/ dog aan de inkomst heeft men 15 a 16 vadem.

De Z. Z. O. wind waait hier klak in.

Men kan met Scheepen en Galleyen in deezen Haven Ankeren/ het beste is om aan de regterhand in te komen/ daar men het meest van de Zee winden beschut is; in het midden is overal van 10 tot 4 vadem water; men heeft een Anker uit en Touwen aan de wal vast/ zomtyds met 4 Touwen leggende met het Agter-schip om de N. O./ en dan is men op 3 a 4 vadem groene Zooi en klei grond.

Men moet de West Punt niet te na komen/ daar geen diepte is/ zoo min als diep in den Haven.

Op Caap le Pedre is een Wagt tooren in eene kleine Bogt aan de zyde van Caap le Pedre, alwaar een lange laage in Zee streekende en zeer hakkelige Hoek is/ die met een anderen kleine Hoek een Sluip-haventje uitmaken/ waar men by nood zoude konnen Ankeren/ daar is eene klip boven water aan het einde dezer Punt/ waar op men water kan bekomen.

Men ziet op eene hoogte een klein Dorpje met eenige Windmoolens/ omtrent net in de midden van deeze Bogt.

Men kan mede by nood Ankeren benoorden Caap le Pedre, tusschen deeze Punt en de Zuid Punt van de groote Baay d'Alcudy, daar gy 8/ 10/ ook 15 vadem Zand en Zooyen hebben zult.

Men kan hier mede aan het Strand versch water krygen/ van waar men ook ontdekt het Dorpje en de Moolens/ hier boven gemeld.

De punt van Caap le Pedre gaat neder hellende aan de Zee kant/ het is de oostelyke Punt van het Eyland Majorca, en maakt de inkomst der Baaye Alcudy.

De Punt van Caap le Pedre en die van Alcudy, zyn Z. O. en N. W. omtrent 4 mylen van den anderen.

Tusschen beide is de Baay van d'Alcudy, waar in een klein Eylandje is; de Stad Alcudy, of Alcudia, is digt aan Zee op eene laage landstreek gelegen/ men ziet digt aan de Stad eenige Wind molens. Alcudia.

Men Ankerd gemeenlyk tusschen de Stad en het Eylandje/ min of meer binnen het Eylandje/ en een ronden Tooren/ die zig opdoet en een weinig aan de Zee kant gelegen is; dan bevind men zig op 3/ 4/ en 5 vadem water en klei grond/ eenen Kanon schoot buiten de kust en byna eene kleine uur van de Stad Alcudy.

Caap d'Alcudy is een lange en zeer hooge Punt/ die de Baay Alcudy van de Baay de Poyance afscheid; deeze Punt is zeer hoog en styl aan de Zee zyde/ op den top is een Vuur tooren/ waar op zy Teinen doen.

1½ Mylen van Caap de Alcudy N. ten O./ is de Caap Fromentel; tusschen beide deeze Kaapen is eene groote Baay/ die men de Baay van Poyance noemt/ dezelve is 1 en een half mylen breed en 1 en drie vierde diep/ waar de Scheepen en Galleyen zeer gevoeglyk konnen Ankeren/ en men kan by nagt zonder gevaar daar in komen. Poyance.

Aan de Noord kant der Baaye is eene Punt/ een weinig in Zee uitstrekkende/ daar op een zeskantige Tooren staat/ met 3 a 4 Stukjes Kanon voorzien/ boven welken/ nader aan den Berg/ is een andere kleinder Tooren/ die rond is.

De gewoonlyke Ankerplaats/ is aan de andere zyde deezer punt op 3/ 4 a 5 vadem Zooyen en Slyk grond/ en daar vind men veele groote Paarlemoer Schulpen/ men brengt/ zoo men begeert/ op deeze Punt en Touw vast/ alwaar men beschut is voor ooste/ zelfs Z. ooste winden/ zoo dat/ wanneer men 'er eenigzins digt aanlegt/ men ook voor de Zee en Zee winden beschut is.

Wegens de Scheepen/ die een weinig verder af Ankeren binnen de Punt/ eenen Musket schoot van den Wal/ op 7 a 8 vadem/ is de grond als vooren.

De ooste wind waait hier bot in/ dog de Z. Z. W. is egter alhier de slimste/ komende over de Stad Alcudy, dewyl hy uit tene andere Baay komende/ tusschen twee Bergen door waait; deeze is zomtyds vreeslyk.

Van de Punt van Poyance tot Caap Fromentel, is omtrent 1 myl: tusschen deeze beide is een klein redelyk hoog Eylandje/ dat Eyland word Fromentelli geheeten/ digt aan land konnen niet dan Barken tusschen beide heen passeeren. C. Fromentel.

Caap Fromentel is van alle kanten een groote/ zeer hooge en style Hoek/ men kan daar zoo na by loopen/ dat de Riemen der Galleyen eben by van de Wal zyn/ hebbende dan nog 15 vadem; deeze Kaap is het Noordelykste van Majorca.

Van Caap Fromentel tot aan het Eyland Dragonniere is deeze kust onbewoont/ hoog en styl; men noemt deeze Solery kust/ alwaar geen Anker grond is/ en byna 1 en een half mylen over het midden deezer kust/ is een klein Steen en Zand bankje/ waar op maar 2 vadem water is. Een Hollands Schip is hier op gebleven.

Oost 5 Graden Noordelyker van Caap le Pedre, op het Eyland Majorca, omtrent 10 mylen/ is de Punt van Porto Maon, dat aan de Z. O. kant van het Eyland Minorca legt.

Aan de Zuid Punt van het Eiland Minorca, is een laag klein Eylandje/ genaamt Laire de Mahon, eenen grooten Musket schoot van de Punt van Minorca afgeleegen/ men kan met Barken en Galleyen landwaarts van dit Eylandje passeeren/ op het naauwste 4 vadem water daar hebbende/ waar van men de grond zeer gemakkelyk kan zien.

Omtrent eenen Musket schoot W. Z. W. van de Punt de la Garde is de inkomst van de Haven Mahon; die zeer goed en als eene Rivier is/ de wydte aan de inkomst is maar eenen halven Musket schoot en eene uur lang/ de Z. O. ten Z. wind waait hier klak in de mond van de Haven.

Men kan ankeren/ als gy de Citadel aan de inkomst des Haven zyt gepasseert/ maar men moet zig met 4 Touwen bezorgen: hier kan men ook in eenige kreeken water halen: men kan ook rondom de Eylanden die binnen den Haven leg-

gen / heen loopen / wanneer de nood het vereist / behalven aan de N. N. O. kant van dat Eyland / welk voor de Stad legt / daar geen passagie is.

P. Fornelle. Port Fornelle is een tamelyke goede Haven / voor alle soorten van Vaartuygen / gelegen aan de N. O. kant van het Eyland Minorca; de kennis daar van is een rond klein wit Toorentje / staande op de Z. O. Punt van de inkomst des Haven / en omtrent 1 myl N. W. ten W. van deeze Punt staat een andere / die zeer hoog en scyl is; tusschen beide ziet men eene groote Bogt.

Wanneer men van het Z. O. komt / om in Port Fornelle te loopen / moet men na behooren de Z. O. Punt na by neemen / waar op de witte Tooren / die aan de linker zyde blyft / staat; deeze koers houdende / ontdekt men de inkomst des Haven ende Fortres / die aan uw regter zyde is; de ingang is zeer naauw / niet meerder opening hebbende dan 200 vadem / doch deeze word wyder / na mate men na binnen komt / zynde omtrent een half myl lang en omtrend rond als eene Kom.

Daar is een klein Eylandje diep in de Haven.

De winden die hier blak in waayen / zyn van N. N. O. tot N. N. W. de Noorde wind waait'er bot in.

De gewoone Ankerplaats is aan de west kant / eenen kleinen Kanon schoot van de Fortres / op 4 a 5 vadem Steekgrond.

Aan de Oost zyde deezes Haven is 300 min diepte / als agter in de kom / zelfs zyn 'er Kotzen / die de Touwen ook beschadigen zouden; aan de inkomst is 10 a 11 vadem / en tot by het Eilandje 5 vadem.

Aan de Z. W. zyde van het Eyland Minorca is een klein Bogtje / daar men zoude konnen ankeren: dog aan deeze kust moet men niet te na komen / dewyl eenige klippen digt aan het Eyland zyn gelegen.

Omtrent 18 mylen N. N O. iets N. van Caap Saint Martin, en byna W. N. W. van het Eyland Dragonniere by Majorca mede omtrent 18 mylen / zyn de Eilanden Columbrettes, van welke het grootste / zynde het Noordelykste / omtrent 1 myl in zynen omtrek heeft; dit is redelyk hoog / voor al aan beide Punten / en het is van het eerste land daar by / zynde Caap Oropesa, 6 mylen af gelegen.

Monte Colibre, of les Colombrette. Aan de Oost kant van het voornaamste Eiland / is een kleine kreek / als een halve Cirkel / waarin men zoude konnen ankeren / met een Schip; de opening deezes Hoek is 110 Roeden / en byna 150 Roeden diep.

Aan de linker zyde van de inkomst zyn twee hooge klippen digt aan het Eiland / daar niet dan Barken konnen tusschen door loopen / door de kleine tusschen wydte van deeze klippen en het Eyland; deeze beschutten veel voor Z. Ooste winden / en men kan het aan de buyten kant zeer na neemen: aan de inkomst van deeze Hoek is 8 a 10 vadem / en in het midden 6 / 7 / ook 3 en 4 vadem Steek grond: dog hier leggen veele Steenen / die van tyd tot tyd door de Zee van Strand af worden gegooit / die de Touwen bylen / ten zy men deeze 10 a 15 vadem van het Anker af met goede kleding voorziet; te meer men hier nog een ander ongemak heeft / om dat men geen Touwen kan vast maken / zynde langs den Wal geen klippen / maar alles is 'er zeer effen en egaal: een weinig in de kreek / aan de linker zyde / zyn twee kleine puntjes van klippen boven water / dog deeze kan men zoo na koomen / als men begeert.

Men zoude zig hier niet moeten laten overvallen van N. N. O. tot Z. Ooste winden / want de Ooste wind waeid hier bot in / en geeft eene zwaare Zee.

Op het hoogste van het Eiland is niets als Hey / en weynig Landerpen; hier vind men veel Adders van een schrikkelyke groote / waar van deeze den naam van Colombrettes hebben.

Men kan geruskelyk het groote Eyland van de Colombrettes, voor al aan de N. Oost en Z. O. kant / na by loopen.

Dog omtrent 3 vierde mylen aan de Zuid kant is eene hooge witte klip / die zig van verre als eene Schip / onder Zeil zynde / vertoont / en een vierde uur Zuyden van deeze is eene nog lager / en tusschen het grootste Eyland en de klip / die zig als een Schip vertoont / zyn twee andere groote met verscheide kleine klippen; by nood kan men egter nog tusschen het Eyland en deeze klippen door.

Strekkingen en Courssen.

Van C. de S. Martin tot C. de S. Antoni is de koers Noord West ten Noorden iets Noordelyker 1 myl
Van C. de S. Martin tot de Westhoek van Yviça Oost 8 of 9 mylen
Van C. de S Martin tot de zuid Westhoek van Formentera Oost ten Zuiden. 12 mylen
Van C. de S. Antonio tot Denia N. W. 1 myl
Van Denia tot Cullera N. W. ten N. $6\frac{3}{4}$ mylen
van Cullera tot Grao voor Valence N. N. W. $4\frac{1}{2}$ mylen
van C. de S. Antoni tot Grao N. W. ten N. iets N. 9 mylen
van Grao tot C. de Oropesa N. O. iets O. 14 mylen
van C. d'Oropesa tot Peniscola N. O. omtrent. 5 mylen
van Peniscola tot d' Alfaques by Tortosa noord Oost ten oosten omtrent. 7 mylen
van d' Alfaques by Tortosa tot Taragona N. O. iets O. 11 mylen
van Taragona tot Castel de Fierro N. O iets N $6\frac{1}{2}$ mylen
van Castel Ferro tot C. Bregat Oost ten N. omtrent 3 mylen
van C. Bregat tot voor Barcelona N. O. ten N. iets N. 1 kleine myl
van Barcelona tot C. Dragonis N. O. ten O. $13\frac{1}{2}$ mylen
van C Dragonis tot 't eiland Asinara aan Sardinien O. ten Z. wel zoo oostelyk. 60 mylen
van C. Dragonis tot de Golf van Ajazzo in Corsica O 62 mylen
van C. Dragonis tot C. Rivela en Corsica O. ten N. wel zoo noordelyk. 62 mylen
van C. Dragonis tot Livorno O. ten N. wel zoo noordelyk $82\frac{1}{2}$ mylen
van C. Dragonis tot d'Eilanden van Eres O. N. O. iets N. 37 mylen
van C. Dragonis tot Marsilien N. O. een weinig O. 31 mylen
van C. Dragonis tot J. Dragonera Z. ten W. $32\frac{1}{2}$ mylen
van C. de S. Martin tot C. Dragonis N. O. ten N. 55 mylen
van C. Dragonis tot Golfo de Roses N. omtrent 4 a 5 mylen
van C. Dragonis tot C. de Creos N. ten O. $\frac{1}{2}$ O. $6\frac{1}{2}$ mylen
van C. de Creos tot C. Leucata N N. W. iets W. omtrent 10 mylen
van C. Leucata tot d'eilanden van Marsilien O. 24 mylen
van d' eilanden van Marsilien tot C. Citziers Z. O. ten O. 5 of 6 mylen
van C. Citziers tot C. de Toulon O. en O. ten N. 1 myl
van de Westhoek van Yviça tot de N. W. hoek N. ten O. 2 mylen
van de N. W hoek tot de O. hoek O. N. O. iets N. 7 mylen
van de N. Westhoek van Yviça tot de Z. hoek van Formentera Z. O. ten O. 4 mylen
De zuidoost zyde van Yviça strekt meest Z. W. ten W. en N. O. ten O. 7 mylen
van d'oosthoek van Yviça tot J. Dragonera N. O. iets N. 9 mylen
van de N. W. hoek van Formentera tot J. Dragonera Noord oost ten Noorden. 16 mylen
van C. de Formentelli tot C. la Pedra Z. Z. O. iets O 6 mylen
van C. la Pedra tot de O. hoek van J. Cabrera Z. W. 9 of 10 mylen
van C. Formentelli tot C. Bajolis O. N. O. 7 mylen
van C. de Bajolis tot Port Fornelle O. 3 mylen
van C. de Bajolis tot de zuydwest hoek van Minorca Z. Z. O. omtrent 3 mylen
van deeze Zuydwesthoek tot de zuyd oost hoek van Minorca O. Z. O. wel zoo Z.
van d'oosthoek van Yviça tot J. Cabrera O. iets Z. $12\frac{1}{2}$ mylen
van J. Dragonera tot C. Dragonis N. ten O. $32\frac{1}{2}$ mylen
van J. Dragonera tot Monte Colibre W. ten N. iets N. 18 of 19 mylen
van de Noord West hoek van Minorca tot C. Dragonis N. N. W $27\frac{1}{2}$ mylen
van de N. W. hoek van Minorca tot d'oosthoek van d'Eylanden van Eres Noord oost ten Noorden 51 mylen
van J. Formenteta tot J. Asinara aan Sardinien O. N O. wel zoo Noordelyk 82 mylen
van de noord-oost hoek van Yviça tot Algier Z. O. ten Z. iets Z. 37 mylen
van J. Formentera tot C. de Palos Z. W. ten W. 26 mylen
van J. Formentera tot Alicanten W. iets Z. 18 mylen

Hoogten.

C. de S. Martin leyd op	38 graden 45 min.
Valence op	39 graden 32 min.
Tarragona op	41 graden 6 min.
Salo op	41 graden 2 min.
Barcelona op	41 graden 26 min.
C. d'Oropesa op	40 graden 1 min.
C. de Creos op	42 graden 20 min.
C. Dragonis op	41 graden 56 min.
C. Leucate op	42 graden 57 min.
Narbona op	43 graden 11 min.
Marsilien op	43 graden 18 min.
C. de Toulon op	42 graden 59 min.
J. Formentera de Z. hoek op	38 graden 32 min.
J. Cabrera de Z. zyde op	39 graden 4 min.

Dai-

Laire de Maon aan Minorca op	39 graden 58 min.	Monte Colibre op	39 graden 58 min.
C. de Bajolis op	40 graden 10 min.	Porto Pedra op Majorca op	39 graden 20 min.
Majorca, Stad op	39 graden 30 min.	Port Vendre omtrent op	42 graden 30 min.
C. Dragonera op	39 graden 40 à 45 min.		

Hoe haar deze Landen uit der Zee vertoonen.

Dus vertoont C. de S. Martin, als gy de laage slechte hoek daar de Duurtooren op staat / van beneden sien kent / en noord West 5 mylen van u is / hebbende dan de westhoek van Yviça N. O. ten O. 4 mylen van u / dan siet men nog een wit Eilandeken daar bewesten / gelyk hier vertoont wort.

C. de S. Martin West Noord West 4 mylen van u vertoont aldus.

Als C. de S. Martin West 2 mylen van u is / zoo vertoont 't land daar ontrent aldus / hebbende C. de S. Antonio W. N. W. 3 mylen van u / en den Hooyberg (anders 't Suyker-bróod genaamt) W. ten N. van u. Den berg aan 't zuid einde / hier met A gemerkt / schynt dan een Eilandt / en leid dan Z. W. ten W. 3 mylen van u. Aan beide zyden is goede Reede / aen d'eene zyde voor noorde / en aan d'andere zyde voor Z. Z. W. en N. W. winden / en is altemaal een schoone zand strand.

C. de S. Martin Z. W. ten Z. ontrent 4 mylen van u vertoont met het land daar benoorden / als in deze 2 Figuuren vertoont wort. Hebbende dan C. de S Antonio Z. W. ten W. 3 mylen van u / en den Hooyberg Z. W. ten W. / en Denia W. Z. W. wel zoo westelyk Nessens de letter S. leid Xabea, daar is een goede Reede.

Dit behoort aan de dubbelde kruiskens aan malkanderen Gy siet dan W. N. W. van u een hooge Heuvelige berg / daar Oliva nessens leid. Dese Kust langs is de strand schoon.

Dus vertoont C. de S. Martin W. en W. Z. W. 4 of 5 mylen van u.

Dus vertoont C. de S. Martin Z. W. en Z. W. ten Z. 10 mylen van u. d'oosthoek van Yviça is dan O. Z. O. en de westhoek Z. O. ten Z. van u.

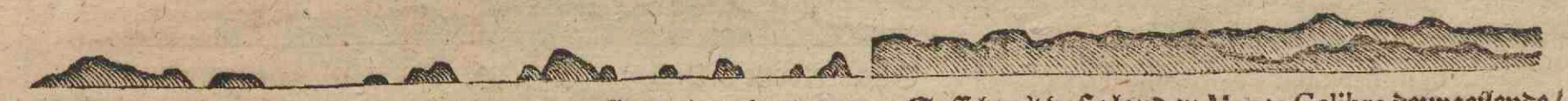

Tusschen 't vaste land en Monte Colibre deur zeilende / zoo vertoonen haar d'Eylanden of klippen van Monte Colibre aldus. Als het grooste Eyland oost zuid oost ontrent 3 mylen van u is / zoo zyt gy dan ontrent 3 of 4 mylen van 't vaste land / dat hem al dubbeld vertoont / en in 't binnenland is een zeer kennelyken scherpen Heuvel of Piek / west noordwest van u.

Tusschen 't vaste land en Monte Colibre deur zeilende / zo vertoond die scherpe Heuvel of Piek West Noordwest van u zynde / aldus.

d'Eilanden van Monte Colibre.

Dus vertoont de voorsz. heuvel met 't Land daar benoorden / als die West Noordwest van u is / en Monte Colibre tusschen u en 't vaste land is / dan siet gy regt tegen de voorsz. Piek of heuvel aan Monte Colibre leggende / wezende dan van C. de S. Martin N. N. O. ontrent 24 mylen.

De voorsz. berg West ten noorden en andere hier onder tot aan de volgende hoek / die na Tortosa strekt / N. W. ten N. van u zynde / zo vertoont 't land aldus: Monte Colibre leid dan bewesten den spitsen Heuvel / die kan men / als ook C. Formentelli op Majorca, dan van de strenig wel sien.

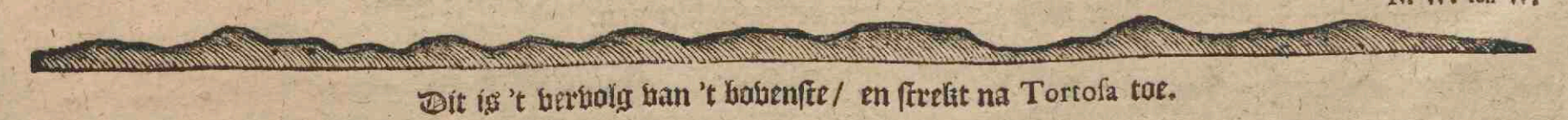

Dit is 't vervolg van 't bovenste / en strekt na Tortosa toe.

De voorsz. heuvel N. W. en N. W. ten N. 8 of 9 mylen van u zynde / zoo vertoont hem het land daar benoorden aldus.

Als de hooge Berg met de 2 ronde heuvelen west noord west van u is / zynde omtrent 3 mylen van de wal / zoo vertoont 't land aldus. Men is dan vooren Barcelona; dezen berg leid landewaart in / en gy behoud hem / wel 10 of 12 mylen by de kust langs zeilende / in 't gezigt / en vertiert zo agter 't land heen / als de Drommels in Noorwegen.

Tusschen Taragona en Barcelona zynde / dat den berg noord-west van u leid / zo vertoond 't land aldus.

Deze behoort aan 't voorgaande / de kruisskens aan malkanderen.

Dezen berg leid regt N. W. ten W. van Barcelona, en W. N. W. van Mataro.

Barcelona. Mataro.

Dus vertoont Barcelona N. W. ten W. van u.

B

Aldus vertoont 't land van Barcelona tot aan C. Dragonera, gelyk deze en de 3 volgende Figuuren vertoonen / als de westhoek west ten zuiden / en 't oost-einde noorden ten oosten van u is / zynde ontrent 6 mylen van land.

B

Dit volgt aan 't bovenste / de BB aan malkanderen.

Dezen hoogen berg leid dan Noordwest aan u.

A

Dit behoort aan 't voorgaande / de staande kruisskens aan malkanderen.

C. Dragonis.

A

Dit moet nog aan 't voorgaande / de AA aan malkanderen.

Dus vertoont C. Dragonis N. 9 of 10 mylen van u.

Dus vertoont C. Dragonis N. N. W. 5 of 6 mylen van u zynde.

C. Dragonis.

Aldus vertoont 't Land bewesten C. Dragonis, als de Kaep N. W. ten N. en N. N. W. omtrent 6 of 7 mylen van u is.

Deze hoek is digt by Barcelona. Is de Noordhoek van Golf de Rosas.

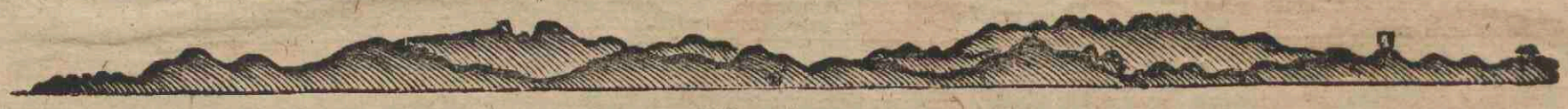

C. Dragonis.

Aldus vertoont C. Dragonis N. W. 3 mylen van van u.

West hoek N. N. W. en N. ten W. N. N. O. en N. O. ten N.

Dus vertoont 't land bewesten de Baay / en bewesten Marlsiien, van de laage hoek van Boccar, tot d'Eilanden voor Marsilien, als de lage hoek van Boccar N. N. W. en N. ten W. omtrent 6 mylen / en d'Eilanden voor Marsilien N. N. O. en N. O. ten O. ontrent 4 mylen van u leggen. De toren op 't Rif is dan N. N. O. wel zoo noordelyk 2 groote mylen van u. De twee volgende Figuuren behooren hier aan.

Cagastracia en Castel Dito Lila.

De Toren op 't Rif.

Dit volgt aan 't voorgaande de kruisskens aan malkanderen. Omtrent M leid de Marsilien, N. N. O. wel zoo noordelyk 4 groote mylen van u. C. de Crolette hier geteekent met PP, N. O. wel zoo noordelyk 4 mylen / den berg met S geteekent O. N. O. 6 mylen dan van u zynde.

Dit

Dit behoort aan 't voorgaande / de AA aan malkanderen / zynde de berg met B geteekent O. ten N. ontrent 8 of 9 mylen / en C. de Toulon, dat dan wel een Eyland schynt / oost 9 of 10 mylen van u. Dit land bezuiden Marsilien is kael kilppig land / en een barre kust sonder geboomte aan te sien / maer beoosten Marsilien siet men in de vallyen van de bergen veel boomen.

Dus vertoont het land tusschen C. de Crosette en C. de Toulon, als C. de Toulon oost ten zuiden ontrent 4 mylen van u is.

C. de Toulon.

Dese behoort aan 't voorgaende / de kruiskens aan malkanderen.

C. de S. Martin.

Dus vertoont de Spaansche kust aan heuvelen / als men uit d'oost koomende / bezuiden Yviça om zeilt / en nog 16 of 18 mylen van de Spaanse kust is / waar van d'oostelyke is C. de S. Martin, en d'andere 't hooge land van Alicante.

Dus vertoont Yviça, oost noord oost 5 of 6 mylen van u.

Dus vertoont de westhoek van Yviça N. O. ten N. van u / als C. de S. Martin N. W. 5 mylen van u is.

Dus vertoont C. de St. Martin, west noord west 7 of 8 mylen van u zynde.

Dus vertoont Yviça noordoost en noordoost ten noorden omtrent 7 mylen van u.

Dus vertoont d'oosthoek van Yviça west en west ten noorden van u zynde.

Dus vertoont 't Eyland Formentera, als de westhoek omtrent 5 mylen / en d'oosthoek N. O. ten N. van u leid.

Dus vertoont Formentera, N. ten W. van u; Yviça komt daar beoosten aan / gelyk hier vertoont word / als die ronde heuvelen N. van u zyn / en digt by Formentera komen.

J. Formentera W. ten N. 6 mylen van u / vertoond aldus.

Dus vertoont J. Formentera, als 't west einde N. W. ten N. / en 't oost einde wel zoo noordelyk als N. N. W. van u is.

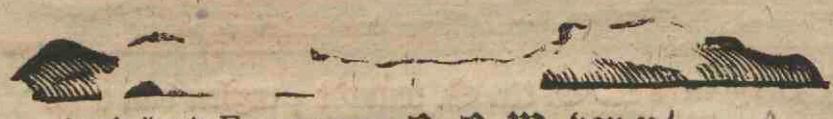

't Eyland Formentera N. N. W. van u / vertoond aldus.

Dus dertoont / J. Formentera, als de schotten hoek N. N. W. omtrent 2 mylen van u is.

Yviça vertoont aldus / als 't west-einde W. ten Z. / en 't oost-eind W. N. W. van u leid.

Yviça Z. Z. W. en Z. W. ten Z. van u / uertoont aldus.

I-Tagomago

Yviça vertoont aldus / als de noord-kant W. ten Z. 4 of 5 mylen / en d'oosthoek Z. W. ten Z. 3 mylen van u is. Als men wat zuidelyker komt / zoo word de lage hoek A de buitenste / en de steile noord-hoek verzeilt men dan daar agter.

't Oost-einde van Yviça Z. W. ten W. / en W. Z. W. van u vertoont aldus.

Wanneer gy uit d'oost komende / Yviça eerst gewaar word Z. W. ten Z. en Z. Z. W. 8 of 9 mylen van u / zoo doet 't hem op / of 't Eylanden waren / en gy zult de Z. O. zyde eerder zien dan de N. W. zyde / maakt daar gissing op om u kours te stellen / 't zy dat gy benoorden of bezuiden om wilt.

Dus vertoont Yviça Z. Z. O. en Z. ten O. 5 of 6 mylen van u.

Dit volgt aan 't voorgaende.

Dus vertoont Yviça, als 't oost einde O. Z. O. en 't west-einde Z. O. ten Z. van u leid / gelyk in deeze en de volgende afgebeeld is.

Dit vervolgt aan 't bovenstaande / de AA aan malkanderen.

Dus vertoont Majorca, N. N. O. en N. O. ten N. ontrent 4 mylen van u. d'Inwyk die gy in 't land na 't oosten ziet / daar in leit de Stad Majorca in 't lage land / dat van de Inwyk schynt te leggen / dat zeilt men haast buiten / als men om de Noord zeilt. De berg die alleen op 't oost einde / (als in de volgende vertoont wort) gezien word / is de zuidhoek van Majorca.

Dit behoort aan 't voorgaende / de kruiskens aen malkanderen.

Dus vertoont Majorca, als J. Dragonera noordoost van u leid.

Dus vertoond Majorca, als gy voor d'Inwyk van de Stad Majorca zyt / en dat gy de Stad zien kond / en daar ontrent twee mylen af zyt.

Dus vertoont J. Cabrera aan de zuidhoek van Majorca.

Dus vertoont J. Cabrera West ten Noord van u.

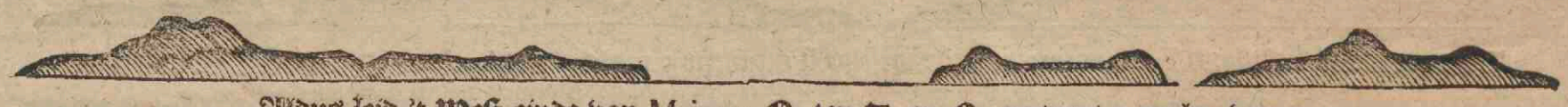

Aldus leid 't West einde van Majorca O. ten Z. en O. omtrent 7 mylen van u.

Aldus leid J. Dragonera Z. O. ten Z. 6 of 7 mylen van u / met de westhoek van Majorca.

Aldus vertoont Majorca Z. Z. O. ontrent 9 of 10 mylen van u.

Dus vertoont Majorca, als 't oost-einde O. ten N. / en J. Dragonera Z. O. ten O. ontredt 4 mylen van u is.

Aldus vertoont Majorca, als gy aan de west-kant ontrent midlands 6 of 7 mylen van de wal zyt / dan is 't oost-einde O. en 't west-einde Z. Z. W. van u. Gy kond dan tusschen den hoek en J. Dragonera deur zien.

Aldus is Majorca gedaan / als 't Oost-einde Z. O. ten Z. en 't west-einde Z. ontrent 8 mylen van u leid.

Dus vertoont Majorca, als 't O. einde O. Z. O. en 't West-einde Z. ten O. van u is / en ontrent 4 of 5 mylen af. Men kan dan ook de twee klippen / die aan 't west einde leggen / van beneden zien.

Dus vertoont Majorca, als 't oost einde zuid 6 mylen / en 't west einde Z. Z. W. 7 mylen van u zyn.

Majorca vertoont aldus aan heuvelen / als 't Zuidwest van u leid / zo verre dat gy 't effen uit de marsch zien kent.

De Oosthoek van Majorca O. 8 of 9 mylen van u vertoont aldus.

Aldus vertoont Minorca 7 mylen van u zynde.

De

Nieuwe Paskaert van de Zee Kusten van
PROVENCE en ITALIÆ
Tusschen Cabo de Toulon en de Hoek van Piombino
Met de hierleggende Eylanden Mitsgaaders
de Zee kusten van t'Eylandt
CORSICA
Zynde Naukeurigh op gestelt en van veel Fouten Verbeetert
Met Privilegie voor 15 Jaar
PROVENCE
ITALIÆ
MER MEDITERRANÉE
DE MIDDELLANDSCHE ZEE
DE CORSICASCHE ZEE
Golf van Genua
I. CORSICA
I. SARDINIA
Straet van Bonifacio
of Sardonicus Sinus
Toulon
Baia de Freiul
Freiul
Savona
Genua
Spetia
Livorno
Pisa
Bastia
Calvi
Bonifacio
Porto Vechio
Aiazzo
Alteria
Corso
Elba
T'AMSTERDAM
by Gerard van Keulen
Aen de Nieuwebrugh in de L.M.
Italiaensche Mylen 60 in een Graadt
Duytsche Mylen 15 in een Graadt
Spanjaerdsche Mylen 17½ in een Graadt
Eng. en Fr. Mylen 20 in een Graadt

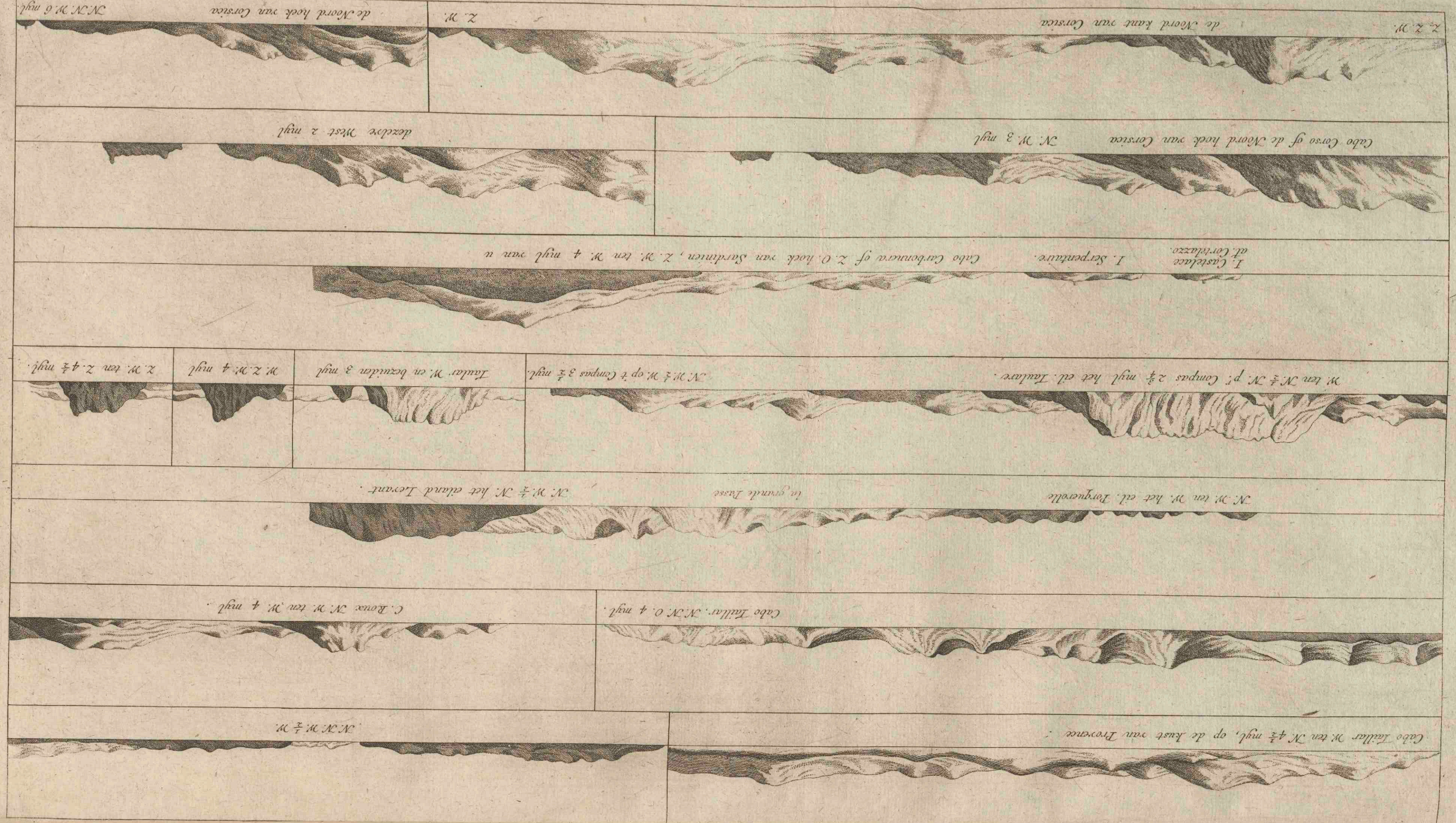
Cabo Taillar. N. ten N. 4½ mijl, op de kust van Provence.
N. N. N. ¼ N.
Cabo Taillar. N. N. O. 4 mijl.
C. Roux N. N. ten N. 4 mijl.
N. N. ten N. het eil. Porquerolle
le grande Passe
N. N. ¼ N. het eiland Levant.
N. N. ½ N. op 't Compas 3½ mijl.
Taular. N. en bezuiden 3 mijl
N. Z. N. 4 mijl
Z. N. ten Z. 4½ mijl.
N. ten N. ¼ N. p'. Compas 2¾ mijl het eil. Taularo.
I. Castellace
at. Cortellazzo.
I. Serpentaire.
Cabo Carbonara of Z. O. hoek van Sardinien, Z. N. ten N. 4 mijl van u
Cabo Corso of de Noord hoek van Corsica
N. N. 3 mijl
decabo West 2 mijl
de Noord hoek van Corsica
N. N. N. 6 mijl.
Z. Z. N.
de Noord kant van Corsica
Z. N.

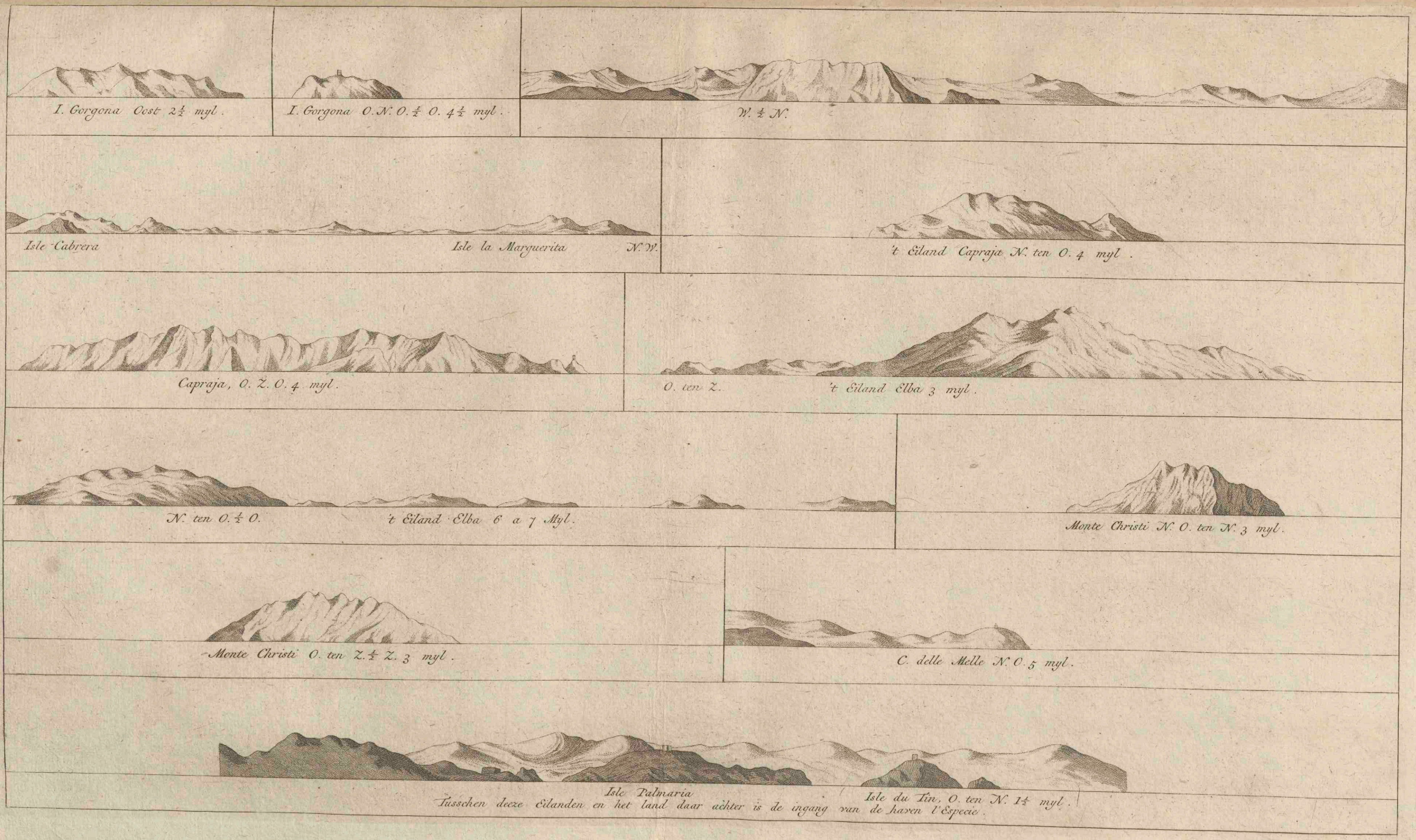
I. Gorgona Oost 2½ myl.
I. Gorgona O.N.O. ½ O. 4½ myl.
W. ½ N.
Isle Cabrera
Isle la Marguerita N.W.
't Eiland Capraja N. ten O. 4 myl.
Capraja, O. Z. O. 4 myl.
O. ten Z.
't Eiland Elba 3 myl.
N. ten O. ½ O.
't Eiland Elba 6 a 7 Myl.
Monte Christi N. O. ten N. 3 myl.
Monte Christi O. ten Z. ½ Z. 3 myl.
C. delle Melle N. O. 5 myl.
Isle Palmaria
Isle du Tin, O. ten N. 1½ myl.
Tusschen deeze Eilanden en het land daar achter is de ingang van de haven l'Especie.

De Vyfde Vertooninge, van de

Zee-Kusten van Provence en Italien, van Cabo de Toulon, tot Piombino, als mede 't Eyland Corsica.

C. de Toulon.

CAbo de Toulon is hoog dubbeld land / met 2 toppen of scherpten / zynde de Westerze langer dan de Oosterze. Die tot Toulon wil weezen / die zeilt al Noordwest in / hebbende in 't gat 25 vadem / maer 't droogt al zoetjes op / en als gy 't Kasteel van Toulon gepasseert zyt / zo zet u koers na de Stad / en zet 't daer op derdehalf vadem. Groote scheepen setten 't in de bogt / daer een Rivier komt uitvallen by 't zout Land / alwaer de grond kleyig en moerassig is / begroeit van Zee-gras / en alwaer een schip zonder schade op de grond leid. In deeze bogt leit een groot dorp / daer groote handeling geschied / maer een groot schip kan daer niet na aenkoomen / om de groote omtrek van de diepe plaetzen.

Om de haeven van Toulon in te zeilen met een open wint / zoo gaet tusschen Caap Toulon en het vaste land midswaters door / doch by het Casteel koomende / dat op de hoek aen stuurboord staet / en dat gy zo ver om de West zyt / dat gy de stad vry van het voorschreeven Casteel daer een weinig blak af ziet / omtrent een Pistool schoot aen Stuurboord / als dan by de oostwal langs tot voor de boom. Indien men by een westelyke wind inkomende moet laveeren / heeft men niet te schroomen / want gy kont de wal overal tot binnen een Pistool-schoot aenloopen. Indien u Schip wenden moet / zo hebt gy geen zwarigheid / en kont gy overal het Anker laten vallen / daer is goede steekgrond 10 / 12 / 15 a 18 vadem.

Voor de Stad van Toulon, tusschen de oude en nieuwe boom is 't vlak 8 / 10 / a 12 voet; maer zo ver om de west zeilende / dat gy de nieuwe boom regt inziet / zo kan gy tot voor de boom zeilen / tusschen groote boeyen en blokken door / die daer altyd voor ankers leggen / met ringen daer boven op / om de Oorlog scheepen by uit te laaten / of aen vast te maeken. En als boven gezeid is / by de oost-wal langs zeilt men tot voor de oude boom / hebbende in beide vaarwaters dieptens van 5 a 6 vaam: en of het gebeurt / dat gy binnen het Casteel aen de grond kwam te zeilen / daar is niet aen gelegen / want het is over al week / en gaet geen slag van water. Het gat van Toulon strekt W. N. W. in.

d'Afbeelding ziet in de Haven kaart.

d'Eylanden. van Eres.

Beoosten C. de Toulon leggen de Eilanden van Eres, zynde 5 in 't getal / het westelyke en C. de Toulon naest is Robadin, 't volgende is Polcairola, en 't oostelykste Bovena, Bonoma anders l'Isle de Tuan, en 't naeste daer bewesten Porto Crozo. Robadin, daer een kasteel op staet / is met een droog rif als een laegen dyk / aan 't vaste land vast / zo dat 'er geen Scheepen deur konnen. Ja 't is geheel laeg groen land en smal / daer drie bomen op staan. In deze smalle strook is ook een binnen water. Op de noord zyde aan de binnen kant van Porcairola staet een kerkskien / dat men zien kan / als men daer bezuiden om zeilt. Tusschen Robadin en Polcairola is 't diep genoeg voor groote scheepen uit en in te zeilen / alhoewel aen de zyde van Polcairola een blinde klip of twee leid / die men myden moet / zynde van de reede van Eres verscheiden noord noordoost en wel zo noordelyk / en zuid zuid-west wel zo zuidelyk / omtrent twee mylen. In dit Gat leid nog een klein Eyland makende de hoek van 't gat / zo dat 'er tusschen dit Eylandeken en Robadin Barken en Tartanen konnen deur zeilen. Daer leggen nog eenige Eylandekens tusschen beide in dit gat. Dit Gat inkoomende kent gy aen beiden zyden omwykende / zoo onder Robadin als onder Polcairola zetten / of loopen binnen deze Eylanden en zetten 't waer gy wilt / 't is daer over al schoone vaste Anker grond / maer beoosten Polcairola is 't gat heel wyt en breed om in te komen / leggende de oosthoek van Palcairola Zuid Zuid oost wel zoo Zuidelyk twee mylen van de Reede van Eres; maer 't middelste Eyland leid Zuid oost van de voorsz. Reede. Tusschen Porto Crozo en Bovena, op welke elk een kasteel staet / is ook een gat / daer men deur zeilen kan. Die uit de oosten koomende tusschen de Eilanden en 't vaste land deur zeilen wil / die moet / om te schouwen de klip / zynde omtrent zoo groot als een schuit / en leggende regt beoosten Bovena essen boven water / en ook zomtyds daar onder / Polcairola brengen essen binnen Bovena, en loopen dan West in / zo blyft de klip aan bakboordkoomende by Porto Crozo, daer een kasteel op 't West einde staet / daer tegen over leid een Eylandeken / dat een Haven maakt / zettet daer voor 't kasteel. Nessens t tweede Eyland na 't vaste land toe leid een swarte klip boven water / daer regt agter onder 't vaste land is 't goed zetten op zeven of agt vadem. Beoosten Cabo Berganzon digt aen land leid ook een swarte klip / daer Barken en Tartanen tusschen deur zeilen. Regt bewesten deze kaep leid een klein wit Eylandeken / daer 't groote kasteel Berganzon op staet. Bewesten dit kasteel tot voorby de Stad Eres langs de kust is een schoone zand strand / die men zo na zetten kan als men wil / op vier of 5 vadem. De Eylanden van Eres zyn met malkanderen omtrent strekkende oost en west zeven mylen / zynde binnen wyt en breed / en voorby 't middelste Eyland geheel diep; maar als men nessens Polcairola komt / daar krygt men blak water / gelyk de Haven kaart aan wyst.

C. Berganzon.

Van Cabo Larde tot C. Berganzon is de koers West Zuid West / drie of vier mylen. In dit vaarwater is 't geheel diep en niet te Ankeren / kommende daar met 35 vadem lyns tot geen plaetzen grond werpen: maar bewesten C. Berganzon is 't goed zetten op 8 / 10 / 12 / of 14 vadem en beschut voor de ooste wind.

Van 't kasteel Berganzon tot de Reede voor Eres is de koers West ten Noorden omtrent 2 mylen.

Als men uit de oost komende om C. Berganzon loopt / zo kan men de Stad Eres leggende een weinig landewaarts in / tegen een berg aen zien leggen / en men ziet ook dan de zout bergen (want hier is niet veel anders als zout te laden / dat daar alle jaaren veel gemaakt wort) tegen de waterkant aan met zommige huyzen. Men zettet boven of beneeden de Stad Eres op 4, 5, 6, 7, 8, 9, en 10 vadem schoone klare en goede Anker grond / zo diep als men wil / maar op tien vadem leid men wel een half myl van de wal.

Als men van de Spaanze kust af over de Golf van Narbona komt zeilen / zo wort men deze Eylanden van Eres eerst gewaar.

Van 't oost einde van Bovena tot Cabo Lardé is de koers Noord noord oost wel zo oostelyk 3 of 4 mylen.

C. Lardé.

Van Cabo Lardé op de welke een vuur-tooren staat / en waar voor een Eylandeken leid / wezende de West hoek van de bay van Frejus, tot in deze bay / is de koers Noord noordoost ses mylen / hebbende tusschen beide de inwyk van S. Turpé. Een half myl beoosten deze kaap leggen 2 of 3 klippen / tusschen dewelke en de wal dat men deur zeilen kan.

S. Turpe.

Wilt gy van C. Lardé komende tot S. Turpé weezen / zo houd de Westwal / 't zy binnen de klippen deur of buiten om / zo 't u belieft / doch buiten is de beste ruimte / hebbende niet verre van buiten de rudsen 15, 16, 17, 18, en 20 vadem / al na de kaap toe dieper / zynde digt aan 't Eyland voor de kaap 20 vadem diep / en voort Westwaart of inwaart na de Eylanden van Eres nog al dieper / gelyk geseit is. Regt benoorden de kaap is goede Reede / in een mooye groote zandbay voor Noord-Weste / West en Zuid weste winden / en digt om dien hoek hebt gy Golto de Grimault een groote inwyk in 't land. Als gy die hoek voorby zeilende Zuid Zuid west van u hebt / zo ziet gy 't stedeken S. Turpé leggen niet verre om de hoek op de waterkant en een kasteel daar nessen op 't hooge / daar tegen over leid 't kasteel of 't stedeken S. Maxime.

Frejus.

Als gy voorby S. Turpé loopende na de bay van Frejus gaat / zo ziet gy nog eenige klippen voor uit / laatze aan stuurboort / als gy daar bewesten om wilt / en loopt by de West wal langs tot voor de baay / daer leggen aan de oost wal 2 kleine Eylandekens Les Lions genaamt / leggende 't een digt aan de wal / en t ander een basse-schoot van de wal en een roerschoot van malkanderen: hier moet gy tusschen beiden op 20 vadem diepte harde zandgrond deur / en dan wykt gy ontrent een gooteling schoot Westwaart op / en zet 't daer op 12, 14 of 15 vadem zeer weeke en modderige grond / beschroejende de Ankers / die nogtans met hard weer kwalyk houden zullen / maar hoe gy nader de Eilanden zet / hoe harder grond en dieper / te weeten 20, 21 en 22 vadem: desgelyks is de gront vaster en beter om te houden / als gy de oostwal nader zyt; maar wilt gy om de oost weezen / zo zettet dat 't westelykste Eylandeken omtrent

trent oost Zuid oost van u is/ om met een weste wind boven de Eylandekens te koome/ maar wilt gy om de west/ zo zet de oosthoek vry na/ om met de oostelyke winden beter tusschen de Eylanden deur te geraken: men kan ook tusschen deze Eylandekens en de west wal in loopen/ want 't is daer wyt genoeg/ maer men moet 'er wel bedreven zyn wegens een rif van de westwal af komende met eenige blinde klippen/ die daar leggen en geschout moeten werden/ daarom zo gaet niet als tusschen de Eylandekens deur. Deze baay van Frejus is de beste Haven niet/ om dat gy daar met Oost Zuid Ooste en Zuide Winden hol water hebt en een weeke grond/ dat de Ankers niet houden konnen/ als gezeit is: daarom is 't beter/ als gy by deze landen met een ooste wind moet by leggen/ agter de Eylanden van Eres te loopen en agter Berganzon te zetten/ op 8, 9 of 10 vadem goede grond. Die van Frejus hebben in de Oorlog tegen den Hertog van Savojen haar Stad wel half afgebroken/ ook 't Dorpken op de Zee-kant aan de Oostwal in de Bay geheel gesiegt/ om haar Stad wel te fortificeeren en te bewaren.

Van de Reede van Frejus tot die hoek/ die niet zeer hoog is/ daar de vuurtooren op staat/ is de kours Zuid oost ten oosten 2 mylen/ en van daar Oost waart een myl leid Cabo de Rosa een hooge hakkelige hoek/ en van daar voort Oostwaart of Noord-waart tot de westhoek van Canano is 't zeer goed kennelyk hoog hakkelig land van verre aan te zien/ of 't een deel Eylanden waren/ maar t is vast land.

C. de Rosa.

Wilt gy in de haven van Canano, dat een zeer goede haven is/ wezen/ zo zeilt van C de Rosa komende al by 't land langs/ tot dat gy by de twee Eylandekens voor de Haven van Canano leggende komt; digt by t uiterste Eylandeken S. Honorato, daar een Kasteel op staat/ en daar een rif wel een Gotelingschoot t'zeewaart af strekt/ is 't 18 vadem diep/ maar op 't andere S. Margareta staan drie toorenkens. Deze Eylandekens voor by gepasseert zynde/ en wat beter inwaart koomende/ krygt gy 30 vadem. Loopt al Noordwaert in tot binnen 't Kasteel op 't Oost land en zettet daar met u Zee Anker op 8 of 9 vadem/ en uw touw maakt gy aan 't land vast/ leggende beschut voor alle winden behalven de Zuide wind/ die waait regt in 't gat in/ hebbende ook de Oosthoek Zuid Zuid-oost en de Westhoek Zuid West van u. Komt gy daar onbedreeven/ zo schiet een schoot/ op dat de Fransen komen en u binnen lootzen.

Canano.

C. Garopa.

Van C. Margareta tot C. Garopa is de kours Oost Noord-Oost; bewesten deze Kaap/ (dat een schumen hoek met een vuur tooren is) is een schoone zandbay om wel te leggen voor Oostelyke winden.

Een weinig benoorden C. Garopa leid 't Stedeken Antibe met een Kasteel daar beoosten/ leggende beide op de water kant. Daar is een hoofd van de Stad 't Zeewaart/ daar men met kleine scheepkens agter mag leggen voor Oostelyke en Zuidelyke winden.

Antibe.

Tusschen C. Garopa en Nizza is een groote wyde Inham in 't land. Met een Zeelyke of Oostelyke wind moetende by leggen/ als gy op deze kust verbalt/ zo moet gy u in deze Inwyk niet begeven/ want alhoewel daar over al schoone zandstrand is/ zo is de Reede nochtans niet goet/ om dat 'et daar overal uitnemende schor en steil is/ gy hebt hier tot veele (ja meest alle) plaatzen niet meer dan een boog-schoot van de wal 100 en 125 vadem. In 't midden van deeze bogt komt een Kivier uit 't land loopen/ daar neffens is op 25 en 30 vadem Anker grond. Aan de Oostzyde van deze bay leit Nizza een proper steedeken rondom bemuurt en digt aan de water-kant/ van Antibe oost noord oost 2 mylen/ en van C. Garopa n. o. 3 mylen verscheiden/ ja zo digt aan 't water/ dat de Zee met een storm tegen de muuren aan slaat; hebbende ook tot bescherming beoosten of bezuiden een groot sterk Kasteel op een hoogen berg/ en digt beoosten of bezuiden dat Kasteel is de Reede van Nizza, alhoewel een barre Reede en kwaet te leggen met zuidooste/ zuide en zuid weste winden/ die daar geheel hol water maeken/ die tegen de strand nogtans niet aan storten/ om dat de grond of strand daer zo kort en steil afgaat. Men leid daer met 2 Ankers 't Zeewaert/ en met een touw of 2 aen land om een steen vast/ de Ankers staen dan op 30 of 35 vadem/ en men leid dan de wal zo na/ dat men over een stelling van 2 of 3 planken/ die men op een boot of een bark leid/ (tusschen 't Schip en de strand in) de last uit 't Schip draegt. Als 't goed weder is/ dan zeilt men na Villa Franca, tot dat de Schipper zyn dingen geklaart heeft. De wal strekt voort van Nizza oost zuid oost/ en daar na een half myl oost tot Villa Franca toe/ hebbende een tamelyke bogt met 25 en 30 vadem diepte digt aen de wal.

Nizza.

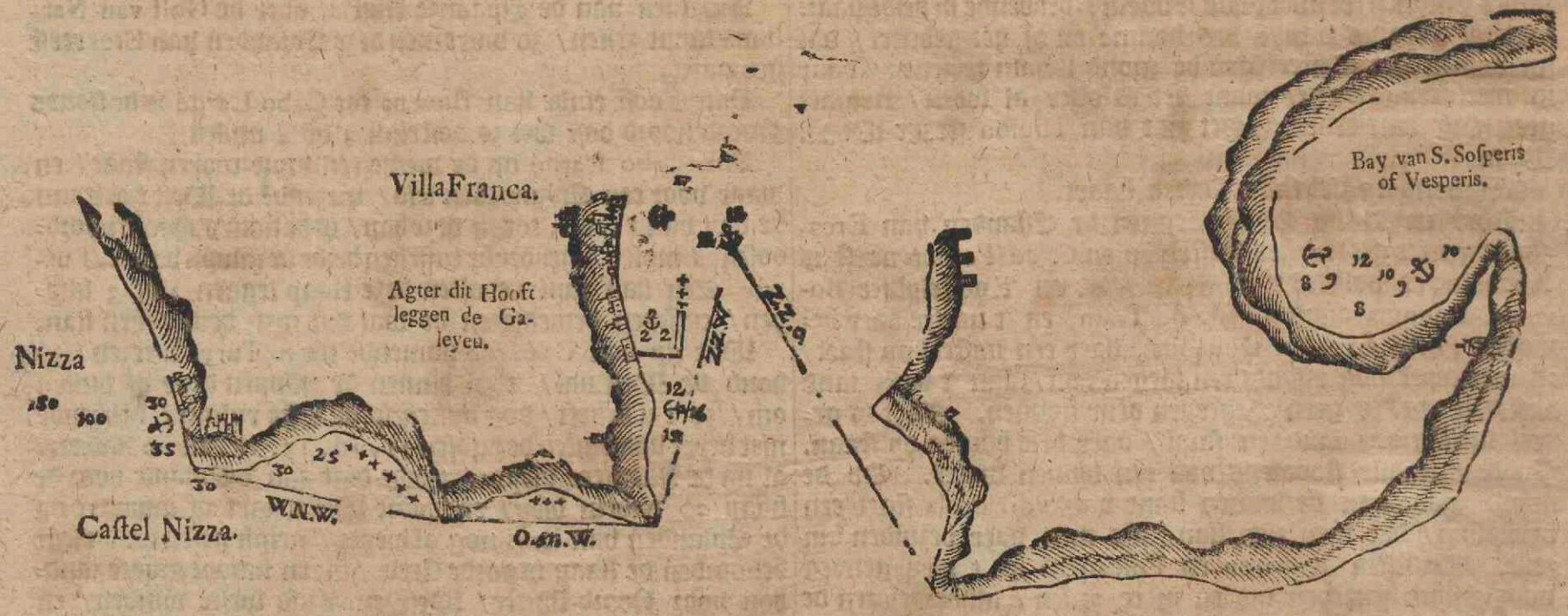

De Oostelyke en Westelykste hoek van de Bay van Villa Franca leggen van malkanderen West Noord West en oost zuid oost een klein half mylken. Maar deze Bay is ruim en wyd/ maar niet zonder perykel om met zommige winden en hol water daar in te landen aen beide zyden/ zo krygt men/ als men binnen de hoeken komt/ zomtyds dwarlingen en stilte/ zo dat men ligtelyk met de dryningen tegen de eene of de andere wal aangeworpen zoude konnen worden/ want daar is geen grond om te Ankeren. Maar een weinig binnen de Westhoek daar een vuurtooren op staat/ zo ziet men aan de Westwal een roodagtige plek aan 't land/ daar neffens by de wal is 't 14/ 15 vadem diep/ anders hebt gy in deze Baay geen grond/ voor dat gy komt by de stad leggende ook aan de westwal/ daar men 't digt voor zette kan op 9 of 10 vadem met touwen aan 't land vast/ hebbende dan de Oosthoek van de Bay van u Zuid zuid oost en de Westhoek Zuid Zuid West.

Villa Franco.

Een Zuide wind waaid hier open in. Een weinig bezuiden 't Kasteel op de Waterkant aan 't Zuid einde van de Stad staande is een hooft/ gemaakt voor de Galeyen of om Scheepen over te halen/ daar men agter leggen kan met Scheepen van 9, 10, 11, en 12 voeten diep gaande. Rondom in deze Haven is 't schoon en klaer/ zo dat men in 't inzeilen zig niet kan beschadigen/ zo lange men van 't land blyft. Men zoude ook wel beter inwaart konnen leggen/ maer aen de Westwal leid men zonder gevaer aen touwen aen land vast en aen Ankers t'Zeewaert.

Uit der Zee komende/ dat de Westhoek van deze Haven Noord of Noord Noord Oost van u leid/ zo ziet gy de Stad niet om de Westhoek/ die daer dan voor is/ daer staet een vuurtooren op/ als gezeid is/ maer de Oosthoek is een schuine hoek niet zeer hoog/ en een mooi stuk binnen dien hoek op de oostkant van de Haven staen 3 groote dikke witte ronde toorens/ die zeer kennelyk zyn/ en een half myl bewesten de Haven leid een groot Kasteel op een berg digt aen de waterkant wat beoosten Nizza, Dat zyn kennelyke merken om de plaatzen te kennen.

't Is niet geraden met Scheepkens kleinder als 80 lasten/ die op andere plaatzen tragten te komen/ daar Reede te zoeken om dat zy al haar goed vertollen moeten/ eer zy vertrekken moogen. Want zo yemand met Scheepkens voor genoomen hadde te zeilen na Genua, Livorno of elders/ en beoosten Villa Franca gekoomen zynde wierde door de ooste winden gedwonge daer Reede te zoeken/ die zoude/ om dat

dat hy de Haven voorby gezeilt hadde / Schip en goed verbeurt hebben / maar de Scheepen boven de 80 of 90 lasten groot verbeuren niet / maar mogen daar by inkomen / mits betalende omtrent 20 Realen voor Ankeragie en eenige andere kleine ongelden. Villa Franca en Nizza behoren onder 't gebied van den Hartog van Savoyen. Omtrent een mijl beoosten de Haven van Villa Franca leit C. S. Sospers of C. S. Vesperis een laagen hoek / daar staat een kapellekien op. Aan deeze kusten is 't overal schoon zonder eenige rudzen of klippen / maar over al by de wal geheel diep water.

S. Sospers.

C. S. Sospers of C. S. Vesperis.

Een weinig beoosten C. S. Sospers leid de Bay van S. Sospers of S. Vesperis. Zo gy daar weezen wilt / zo loopt digt by de kaap langs by de hoek / daar 't kapellekien op staat / om / en wykt dan Westwaart of Zuid Westwaart op / en zet 't waar 't u belieft / op 10, 11, 12 vadem / gy hebt niet te schouwen nog in 't inkomen nog daar binnen / als de wal alleen / 't is daar over al schoon zand grond. Gy legt daar ook beschut voor alle winden behalven voor de ooste wind.

Bay van C. S. Sospers.

Een mijl beoosten deeze Bay en 2 kleine mijltjens van C. S. Sospers leid 't steedekien Monaco op een uit hoek / daar is reede voor een Weste wind / doch ten minsten een Cabel-lange van de wal / wegens eenige blinde rudzen. By na midden in den inkomst leit volgens den Portulan een groot blind Anker / op 16 vadem gezonken.

Monaco.

Die in deze Havens weezen wil / die moet hem digte by de Wal langs houden / dan doen de Havens haar open / anders zynze kwalyk te bekennen. Men schynt de landen door haar hoogte (want de binnen landen zyn zo hoog / datze meest altyt met sneeuw bedekt zyn) altyd na by te zyn / al is 't dat men daar nog verre af is. Neffens Monaco leit een scherpe Heuvel in 't binnenland / waar aan Monaco wel te kennen is / als die Noorden ten Westen van u is / zynde omtrent 3 mylen buiten de Wal / zo leit Menton (dat van Monaco oost noord oost eene groote mijl afleid) noord noord West van u / wezende dien scherpe Heuvel dan tussche 2 hooge bergen in / die een weinig hooger als die Heuvel zyn / en omtrent een mijl daar bewesten leit een platagtigen berg op de Westhoek / dan leid Monaco noord west ten noorden / en de hoek van Villa Franca omtrent Noord West van u. Men kan 't een weinig beoosten Menton zetten op 8, 9, 10 en 11 vadem / doch Zuid West ten Weste winden maken daar hoekjes winden. Bewesten Menton deugt niet te zetten om de zeer buile grond / men moet hier wel voorzien zyn van goede touwen.

Menton.

De Kust van Monaco en Menton af / strekt al voort oost noord oost en oost ten noorden tot Cabo delle Melle toe / waar tusschen nog zommige steedekien leggen / als Vimimiglia, Bordiguera, S. Remo en anderen. Deze Kust langs is zeer betimmert met veel Kloosters / Dorpen en Steedekens / en heeft veel zandstranden / maer weinig uithoeken om daer reede agter te maeken / en geen Havens dan voor Barken. Een groote mijl van Menton leid Vintimiglia, wat grooter als Menton; en een kleine mijl van daar leit S. Remo, daar fruit wort geladen / en is een mooi groote plaets / leit op een hoek digt aan 't water met 2 toorens ofte Casteelen daer beoosten; een half mijl van daer leit Paglia, een klein plaatze. Een groot mijl van daar leit Porto Morizzo, een mooi groot plaats / met een mooi hoog toorentje / leit op een hoek een stukje van t water af. Een vierde mijl dan daer in de bocht leit Oneglia, meede een groote plaets; op deeze 2 plaetzen wort veel olyf geladen: doch moet men wel toezien / als daar wint begint te komen / dat men ten eersten zyn touw laet slippen / en zeilen om de hoek na Arrazza toe / leit om Caap delle Melle: maer voor Ooste winden leit men noch in de bogt van Oneglia beschut; maar by Porto Morizzo moet men niet ankeren / want de gront daer buil is. Beoosten deeze Caap Oneglia leit Diano, meede een groote plaats / leit mede in een bocht; doch geen plaets om te ankeren: een gootelings schoot af leit Caap de Ferro, daer een plaets op leit genaemt Ferro, van daer Oostwaert schiet weder een groote bocht in / en dan komt Cabo delle Melle; zoo dat 'er 3 Caapen leggen met inbochten / als Cabo Oneglia, Cabo Ferro en Cabo delle Melle: S. Remo leit ontrent 3 mylen westwaert van Cabo delle Melle aen 't water.

Deze Havens aan de Kust van Italien zyn meest schoone Havens om daar in te loopen voor die geene / die tusschen deeze Kusten en Corsica met ooste of noord ooste winden moeten by leggen / want nadien de stroomen met die winden geweldig om de West loopen / zoo kan men dan met labeeren geen voordeel doen.

Ontrent 2 mylen benoorden Cabo delle Melle leggen 2 steedekens aen de water kant / en neffens 't zuidelykste leit een klip met een buurtoorzen / daer neffens is een Inbogt in 't land om reede te maken voor Zuid-weste / weste noord weste en noorde winden / latende die klip van hem t'zeewaert leggen. Van daer noordwaert tot Cabo de Noli (die onteent noord noord oost 5 mylen van C. delle Melle af leid) langs deze kust is anders weinig Reede als Final, daer men veel Kyst laed.

Cabo de Noli is een steile barre hoek / en op 't einde van de hoek staet een kapellekien met een kleyn toorenkien daer op / men kan onder de kaep reede maeken voor een zuid weste wind: Deeze kaep heeft 2 hoekken met een inbogt tusschen beiden / daar in leid een klip boven water. Gy moet benoorden beide hoekken zetten / als gy daer zetten wilt / regt voor 't Slot digt aen de wal op 3, 4, 5, 6, of 7 vadem steeligrond / want niet verre van de Wal is 't vry diep. Een weinig benoorden de kaep om laeg aen de water-kant leid 't Dorp of steedekien Noli, maer ontrent een mijl bewesten de kaap is een groote witte plek in 't land digt aan de water kant / een kennelyk merk om de kaep te kennen.

C. de Noli.

Tusschen C. de Noli en Savona leid een plaets Vay genaamt / daer men ook Reede maaken kan.

S A V O N A.

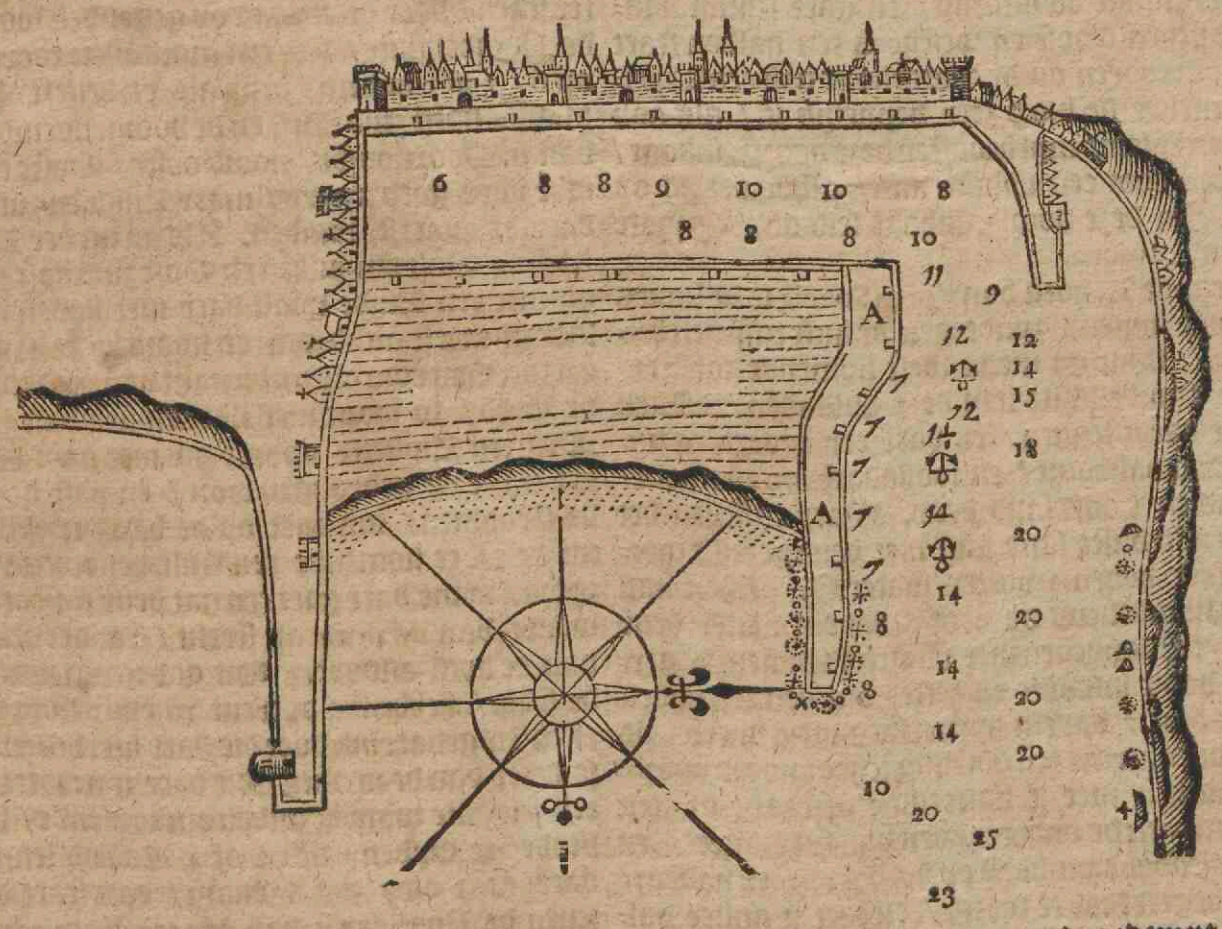

Savona.

Savona, dat een mooy steedekien is / daar veel Aerdewerk gebakken en van daer na veele Plaetsen vervoert word / leit van C. de Noli noorden ten oosten vier of vyf mylen / hier plagt wel eer een schoone Haeven te weezen / doch die van Genua (onder wiens gebied dit steedekien behoort) hebben deze Haeven met steen en zand gedempt om haer van haer vaert te berooven / en die tot Genua alleen te behouden / soo dat 'er tegenwoordig geen ruimte meer is dan om 6 of 7 scheepen te bergen / maar kleine barken 7, 8 of 9 voeten diep gaende hebben hier plaets. Wilt gy uit d'Oost komende te

te Savona weezen / zo loopt al by de Noord wal langs tot 't hooft toe / latende twee deelen waters aen bakboord / na 't hooft toe / en een deel na de noordwal van u leggen / en zoo draa als gy binnen 't hooft zyt / zo laet u anker vallen / daer is niet meer dan 14, 16 of 18 voeten waters / men leid daer met een touw aen 't hooft / en met een anker na de noordwal 't zeewaert / en also meest voor alle winden beschut / behalven ooste en oost zuidooste winden / maer die maken daer geen hol water / doch met zuidelyke winden kan 't daer vry wat deynen: maer barken of kleine Scheepen / die geheel binnen konnen leggen / die leggen daer / of zy een gragt lagen.

Tusschen Savona en Genua is de kust zeer betimmert met kloosters / Dorpen en kasteelen / hoe nader Genua hoe meerder / die men in 't voorby zeilen siet. Maer daer zyn tusschen beiden geen uithoeken / daer men Reede agter maeken mag: 't is ook niet geraden in deze bogt te loopen voor die geene / die tot Genua, Porto Fin of Porto Spezia begeeren te weezen om de stroomen / die hier altyt om de west loopen / zoo dat men met oost en Zuid ooste winden geheel qualyk uit de bogt kan komen / maer 't is beter / dat men hem beoosten de Plaetsen / daer men begeert te wezen / houd / als daer bewesten / ten zy by westelyke winden / die daer seer selden wayen.

Genua. Als gy C. Noli Noord west ten noorden 2 of 3 mylen van u hebt / zo kent gy de toren van Genua van beneeden zien / want zy leggen van malkanderen noord oost ten Oosten en zuid west ten Westen 7 mylen / maer Genua leid van C. delle Melle noord oost wel zo noordelyk ontrent 11 mylen. Die tot Genua wezen wil / die moet midswater tusschen 't hooft en de buurtooren op de hoek inzeilen / en myden die hoek / om dat hy wat vullagtig is / en binnen 't hooft zynde / zo moet hy 2 ankers 't zeewaert brengen en touwen agter 't hooft vast maeken.

Porto Fin. Van Genua tot Porto Fin is de kours oost zuid oost 5 mylen / zynde de kust tusschen beiden niet al te schoon / maer tot veele plaetzen klipagtig / en daerom ongeraden daer by ten anker te loopen ten zy by noot. Deze kust is ook zeer betimmert / hebbende meede 2 dorpen aen de water kant / waer aen 't oostelyksse digt aan Cabo Fin leid: bewesten C. Fin is een goede Reede voor oost en Zuid oost winden / als men digt onder den hoek set. Cabo Fin is een hooge uitstreekenden hoek met een buurtooren. Hier moet gy digt by in zeilen / als gy tot Porto Fin begeert te wezen / en wyken dan de Haven / die niet zeer wyd is / om / en zetten 't voor t steedeken Porto Fin op 7 of 8 vadem / dit stedeken kan men zien / als men een stuk om de hoek komt. Men moet niet te verre na binnen loopen / want verre mwaart is 't vlak water. Dit is een goede Haven tot beschutting voor alle winden. C. Fin schynt van verre wel een Eiland / dat tegen 't vaste land leid / te weezen / 't Oost einde of d'Oosthoek is laeg / maer de westhoek is hoog land. Als men wat verre in de groote inbogt beoosten Porto Fin is / zo siet men hem hoog en steil / maer uit der Zee siet men hem zo niet. Op 't Oost einde staet een muuragie met een kapelleken en sommige boomkens / en gaet schuin hakkelig needer / en tusschen d'oost en westhoek ten halven staet neffen de voorsz. buurtooren op de waterkant ook een kapelleken / aen welke merke de kaep zeer kennelyk is / als ook een berg leggende een kleine myl beoosten deze voorsz. inbogt / ziet men uit der Zee voor een Eiland aan / alhoewel hy op 't vaste land leid. In deze voorsz. inbogt leid ook 't groote Dorp of Steedeken Lavagna.

C. Fin.

Porto Spezia. Van Porto Fin tot de Z. hoek van Porto Specia is de koues zuid oost ten oosten 8 mylen / zynde aen de kust tusschen beiden veel uithoeken. Wilt gy uit de west komende tot Spezia wezen / zo laet 't zuidelykste van de 2 Eilanden / die aen de westhoek van de baert leggen / en daer een tooren of kasteelken op staet / aen bakboort / en loopt daer beoosten om / tusschen dit Eiland en 't oost land deur. Maer tusschen het naaste eilandeken en 't vaste land kan niet deur gezeild worden / om dat 'er niet boven 6 voeten water is. Men kan ook tusschen die Eilandekens op 3 of 4 vadem water deur loopen / houdende 't Eilandeken met 't kasteelken aen Stuerboort. Zeilt dan voort inwaert en zettet om de eerste hoek aen de westwal op 6 of 7 vadem by een laegagtig kasteel als een boeren huys / dat ontrent een goteling schoot noord noordwest van 't Eilandeken met 't kasteelken afstaat / of zeilt om den tweeden hoek aen de andere zyden van het kasteel / en zett'et daer in eene schoone zandbay op 8 / 9 / 10 / 12 vadem / na dat gy de wal begeert na te wezen / en laet u anker vallen een weinig benoorden het kasteel ontrent 2 kabels langte om den hoek op 8 vadem / daer legt gy beschut voor alle winden. Of loopt verder na binnen en zet'et midden in de vaart op 9 of 10 vadem. De grond is hier overal schoon. Men betaelt hier 12 Reale voor ankeragie. Het gat Porto Specia is een schoon / diep en makkelyk gat. Maer men moet beoosten het Eiland in / latende het Eiland aan Bakboord van zig / zoo na en dicht by het Eiland langs of zo verre als men wil / want de oostkant van dito gat is zuiver en schoon overal / en wat binnen Porto Specia leidt nog een ander klein Eilandeken / dat laet men ook aen Bakboord van hem in het inzeilen. Daer is bewesten het groot Eiland wel een gat / maer zoo naauw / dat men daer met een galy pas kan door roeyen / en als men het van buiten ziet / zou men zeggen / dat daer de grootste openinge was / alzoo alle blinden meest onder leggen. Binnen het grootste Eiland kan men het onder de Westwal ook zetten onder het Casteel / dan heeft men het kleine Eylandje nog binnen of benoorden van zig.

Via Regia. Van Porto Specia tot Via Regia is de kours zuidoost ten ooste 8 mylen / hebbende tusschen beiden hoog land / ja hoger dan Monte Negro, het gebergte van Livorno. Tot Via Regia ziet men in de openbaare Zee tegen het hooge Land aan. De grond is daer quaed / daerom moet men / als de wind zuidelyk loopt / hier van daan wyken / en na Porto Specia loopen.

Van Porto Specia tot Livorno is de kours zuidoost ten zuiden 12 à 13 mylen / en van C. delle Melle tot Livorno oost ten zuiden omtrent 26 mylen / en van C. Corso tot Livorno noord oost iets oostelyker 12 mylen.

Als gy van de hakkelige hoek C. de Rosa, by de bay van Frejus na Livorno zeilt / en regt oost aengaet / zoo zult gy verballen regt op het Eiland Gorgona, leggende van de voorsz. kaep ontrent 32 mylen. Neffens Gorgona komende / zo zult gy regt in het oosten het hooge langagtige en heuvelagtige gebergte Monte Negro sien / zynde het zuid-einde wat hoger dan het Noord-einde. Aen het noord einde lyd Livorno leggende van J. Gorgona Noord oost ten Oosten 5 mylen / en benoorden Livorno is laeg land / dat men niet siet / als men wat verre van de wal is. Wilt gy benoorden Gorgona zynde / tot Livorno wesen / zoo gaet Oost Noord Oost aen / zoo lange dat gy zyt voorby de klip Malora, want daer loopt een rif noord waart en een rif zuidwaert af; of loopt van Gorgona Oost waert aen / tot dat Gorgona West Zuid West van u is / loopt dan Oost Noord Oost wel zo Noordelyk / gy loopt regt op de Reede; of gy bynagt van Gorgona Oost Noord Oost af zeilt / gy zult zonder missen gewaer worden het buuren van de hooge buurtooren / die bezuiden de Stad rondom in 't water staet / dat 'er barken omzeilen konnen: maer als gy 't buur Oost noord oost van u houd / zoo kond gy aen de klip nog 't rif niet misdoen / om dat gy 'er verre genoeg bezuiden omloopt. Want de klip Malora leid wel zo Noordelyk als West ontrent anderhalf myl van deze buurtooren in Zee. Loopt de buurtooren ook niet te na / want daer af West Zuidwest in Zee strekken een rye Vuilen of klippen. Als gy op 12 vadem over de bank / dat verre genoeg bezuiden de klip Malora is / gelopen zyt / zo krygt gy wederom dieper water van 16 tot 20 vadem. Meer tegen de stad op 5 of 6 vadem komende / zo zeilt Noordoostwaert tot op een weinig benoorden de stadt / neffens 4 oude toorens / die benoorden de stad in 't water staen / daer geen wagt op gehouden wort / dan zomtyds op de Noordelykste / dat een grote witte tooren is / en sett'et daer op 6 / 7 of 8 vadem / zo na als 't u belieft / hebbende dan de klip Malora West zuid West en de voorgenoemde buur-tooren Oost van u. Voor noorde / noord ooste / Ooste en zuid-ooste winden is 't daer goed leggen / maer Zuide en zuid weste winden zyn daer de quaetstt winden. Als gy uit der Zee komende de klip Malora Oost ten zuiden en Oost zuid oost van u hebt / zo kond gy met een Zuide wind daer niet boven / want de stroomen loopen meest altyd om de noord by de bank langs na Via Regia toe. Daerom als gy by nagt van de Reede zeilt / met een opene wind / zo loopt niet Westelyker dan Zuid West en Zuid West ten Zuiden / op dat gy niet door de stroom noordelyker na 't rif gedrongen wort / en past ook wel op u loot en de stroomen / om niet op de bank te zeilen. Men kan ook uit der Zee komende een stuk benoorden de klip Malora om zeilen / want daer gaet een gat deur tusschen 't rif / dat Noordwaart van Malora af strekt / en de vlakte / die voor Pisa van de wal afloopt. Dit gat is nacuw en aen de beide zyde schor / hebbende ontrent 20 en 21 voete water / maer oneffen en gevaerlyk voor die daer niet bedreve is en geen kennisse heeft van de merken / die daer zyn: Het rif van Malhora met een schraale wind bezuiden omkomende / behoeft men dat niet verder te myden / als 3 of 4 Cabels lengte van Malhora af; daer is 't diep 5 a 6 baam / dan staet de Buurtooren tusschen de Noordhoek van Monte Negro en de naast volgende hoogte van Monte-Negro, in de dal. Dan staat de voornoemde Tooren ontrent Oost van u; reekenende hier een half streek Noord Westering.

Benoorden Malhora is ook redelyk in te zeilen; komende uit der Zee / en willende Benoorden in zeilen / zoo brengt de

J. Gorgona.

Livorno.

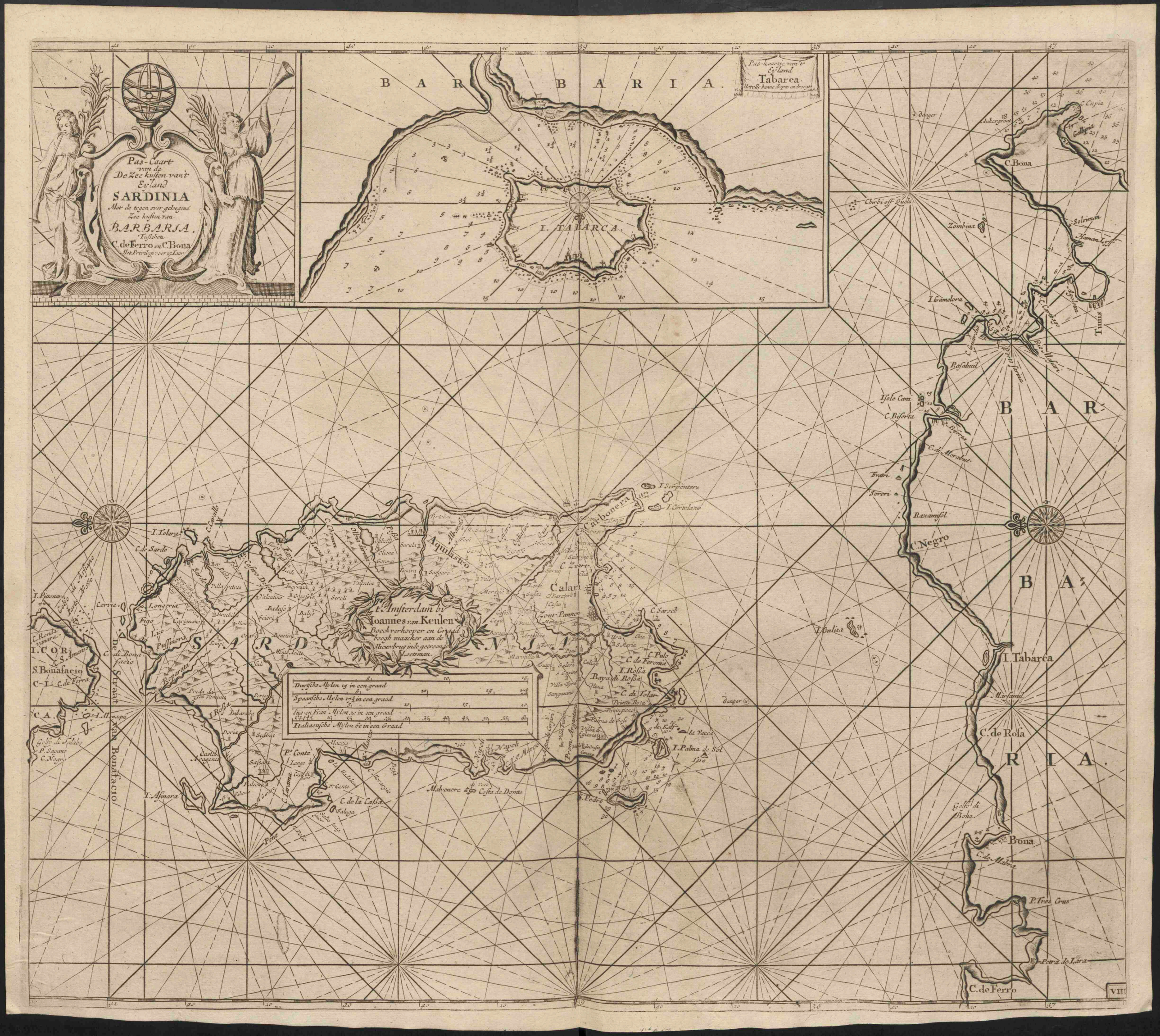
Pas-Caart van de De Zee kusten van't Eylandt SARDINIA Met de tegen over gelegene Zee kusten van BARBARIA, Tusschen C. de Ferro en C. Bona Met Privilegie voor 15 Jaren
B A R B A R I A.
Pas-kaartje van't Eylandt Tabarca Uitvallende hunne diepte en breedte
I. TABARCA
t'Amsterdam by Ioannes van Keulen Boekverkooper en Graadboogh maacker aan de Nieuwbrug inde geeroomde Lootsman.
Duytsche Mylen 15 in een graad
Spaansche Mylen 17½ in een graad
Fran: en Engl: Mylen 20 in een graad
Italiaensche Mylen 60 in een Graad
S A R D I N I A
De Straat van Bonifacio
B A R B A R I A.
C. Bona
C. Cupia
Galligaia
Soleiman
Haman Iyff
Zombina
Chirbi off Quels
I. Gamelora
Rosalmil
Isole Cani
C. Biserta
C. de Morabut
Fratri
Sorori
Raxamisol
C. Negro
I. Galita
I. Tabarca
Marsamul
C. de Rosa
Golfo di Bona
Bona
C. de Malvoz
P. Tres Grus
Petra de Lara
C. de Ferro
I. Tolara
C. de Sardo
I. Pittomaro
I. Cori
S. Bonifacio
C. de Ferro
C. A.
I. Asinara
Castel Aragonese
P. Conte
C. de la Cassa
Malvenere
Costa de Doma
Napoli
C. Carbonera
I. Serpentera
I. Cortelazo
Calari
C. Zuiere
C. Sarock
C. Pulo
C. de Feronia
I. Rossa
Bayra di Rossa
C. di Tolar
Palma de Sole
I. Palma de Sol
S. Pedro
Aquilastro
danger

NIEUWE EN NETTE AFTEEKENING VAN HET EYLAND CORSICA EN HET EYLAND ELBA VERTOONENDE alle desselfs HAVENEN, STEEDEN EN RIVIEREN

NIEUWE en NETTE AFTEEKENING van het EYLAND of KONINKRYK SARDINIA Vertoonende alle desselfs ZEE HAVENEN ANKER PLAETSEN RIVIEREN Dieptens Klippen STEEDEN en VASTIGHEEDEN als mede de STRAET VAN BONIFACIO aent EYLAND CORSICA, tot AMSTERDAM by GERARD van KEULEN aen de Nieuwe Brug met Privilegie.

de kruidtooren niet Oostelyker / als Z. O. van u / zoo zult gy op 6 a 7 vaem over het Rif zeilen / blyft zoo zeilende Z. O. of Z. O. ten O. tot dat gy de Zuidhoek van Monte Negro Z. t. O. en Z. Z. O. van u hebt / dan zult gy de hoek van Piombino pas buiten de Zuidhoek van Monte Negro zien met klaer weer; dat ziende / houd dat zoo staande / tot op de reede van Livorno. Maer de hoek van Piombino niet ziende / zoo houd de Z. hoek van Monte Negro Z. Z. O. of Z. t. O. van u / en zeilt zoo aen tot op de Reede; gy zult in dit voorzeide Vaerwater niet drooger hebben / als 7 a 8 vaam / ruim en wyd om in te labeeren / maer digt aen de Reede komende / is 't niet dieper als 5 vaem.

Om op de Reede van Livorno te Ankeren / zo zeilt de Toren van Malhora nevens het hoog van Gorgona, of de Toren van Gorgona eben bezuiden Malhora, en de Vuur toren tusschen twee Berge / daer is het 6 en 7 vaam steekgrond / dan zyt gy benoorden de bank / die van Malhora afstrekt tot aen de Mouille, en dan legt gy wel voor de Z. Z. W. wint / die daer de slimste wint is; want op de voorschreeve bank is 4 en een half a 5, en op zommige plaetzen 5 en een half a 6 vadem diep / de grond van grof scherp zand / zo dat het daer benoorden best is te leggen / met alle winden.

Om van de voornoemde reede 't zeil te gaen / benoorden 't rif heen / het Noorder gat uit / zo zeilt N. ten W. aen / tot dat de vuurtooren Z. Z. O. een vierde O. van u is / zoo komt de voorschreeve vuurtooren nevens 't kloester / dat op de berg staat; houd dit zo staende / en gaet N. N. W. een vierde W. aan / of N. N. W. / om dat de Noord wal schoon is / en dan zult gy het diep bevinden / 6, 7, 8 a 9 vadem al schoon grond / en dan zoo is de tooren op Malhora Z. Z. W. van u / en op 10 vadem Z. t. W. recht nevens de Punt van 't rif: zeilt dan op u N. N. W. Coers uit / Noord aen / en zult dan vinden / 11, 12, en 13 vadem water / en zeilt dan / waer het u belieft / dan zyt gy in zee.

Zo gy uit de Zee het Noorder gat in moet labeeren / zo brengt de tooren / zynde de vuurtooren / nevens het Clooster / dat zyn de rechte merken / om dit gat uit of in te zeilen op 't diepste water / en zoo gy dan daer nevens op 9 à 10 vadem bent / en gy dan Zuid waerts over staeg zoo lang gaat / dat de voorschreeven Tooren recht nevens de Berg staet / zoo droogt het wat op; dan dient gy te wenden / zoo gy het rif niet te na will komen / want zo gy zo ver om de Zuid kiep / dat de Tooren nevens het Clooster aen kwam te staen / zo zoud gy 3 a 4 en een half vadem steenachtige grond hebben / daerom past wel op u merken / en zo gy Noordwaert over zeilt / daer is niet te myden als de Strand / die kont gy looden tot 4 a 5 vadem / zoo na als 't u belieft / want zoo gy op 4 vadem komt / dan zyt gy dicht aen de Strant, en weest daer op verdacht / of het gebeurde / dat gy by nagt inwaert moest labeeren / en op de pyling van 't vuur moest werken / zo neemt de Strand niet nader als 5 vadem / en om dat het Buiten-land daer heel laeg is / zo weest daer wel op verdagt.

Piombino. Van Livorno tot de hoek van Piombino is de kours zuiden ten Oosten 12 mylen / zynde tusschen beide regt in 't vaer water ontrent 2 mylen van de wal een kleine steenagtige droogte daer niet meer dan 8 of 10 voeten water op is. Als gy van Livorno komende zoo verre om de zuid loopt / dat 't eiland Capraja essen benoorden C. Corso in Corsica is / zo hebt gy essen de langte van deze droogte / dat 's een dwars merk / en als gy een regte roying maekte van C. de Monte Negro de hoek van 't hooge land van Livorno tot de hoek van Piombino, die zoude essen binnen deze droogte deur loopen / dat is een regte langs merk. Gorgona leid daer wel zoo Westelyk als Noord West ten westen af.

J. Capraja. Van Livorno tot 't Eiland Capraja is de kours oudstyds opgegeven Zuid West 8 of 9 mylen / maer van Gorgona tot Capraja Zuiden ten Westen 4 mylen: maer deeze Coersen komen niet met de nieuwen Franse Caerten overeen / en de Franzen zelfs zyn hier in zeer verschillende. Aan d'Oost zyde van Capraja is een groote Inwyk en een schoone zandbay met een schoone grond goed om te zetten voor Zuid-Weste en Noord weste winden.

Van Livorno tot 't Eiland Elba zeilt men Zuidomtrent 12 mylen / latendt Gorgona en Capraja aen stuurboord / maer van Capraja tot Elba is 't Zuid Oost 7 of 8 mylen. 't West-einde van Elba is hoog land / 't welk men uit de West of uit de Noord komende wel 10, 12 of 13 mylen weegs sien kan / maer 't O. einde is zoo hoog niet / want dat siet men eerst met klaer gesigt daer 6 of 7 mylen van u zynde. Aen de Noord Oost zyde is Porto Ferrajo een goede Haven om beschut te leggen voor alle winden / alwaer men inzeilt tusschen 't Kasteel Cosmopoli en 't andere land in / latende 't Kasteel aen stuurboort / en als men binnen 't hooft komt / zoo zet men 't daer agter met touwen aen 't hooft vast / en met ankers t'zeewaert. Porto Ferrajo is een van de beste havens in de Middelandze Zee / men kan 'er eengeheele armade Scheepen in bergen; de grond is goede steekgrond. Men kan 'er overal met touwen aen land / en met een anker 't Zee leggen / of voor een anker / of vertuigen / zoo als men wil. Daer zyn oeverpaelen of ringen aen de muuren / en vers water kan men daer in overvloed bekomen. Men loopt de zee door / toe of open / of binnen de kom / daer leit men in Abrahams schoot; maer Oorlog-schepen mogen in de kom niet komen. De kom kan met lange houten aan 't anderen vast. Als men de kom open begint te zien / krygt men 't diepste water; en indien men zo verre overloopt / als tot op de overzyde van de kom / zynde nog daer buiten voor / maer naby de wal / krygt men subit droger water. Deze haven met 't Noorder gedeelte van Elba behoort onder 't gebied van den Hertog van Florencen, en leit ontrent 2 mylen van de hoek van Piombino. Aen de Zuid Oost zyde is de haven Porto Longone behoorende met 't zuider gedeelte van Elba onder 't gebied van den Hertog van Piombino. Tusschen Elba en den hoek van Piombino leggen nog twee kleine Eilandekens / daer by elk een waektooren.

J. Planosa. Twee groote mylen Zuid West van Elba leid Planosa een laeg en slegt Eiland bewossen met zommige boomkens / maer van Elba Zuid 4 mylen / en van de Zuidwest hoek van Planosa Zuid Oost ten Zuiden 4 mylen leid Monte Christi een zeer hoog Eiland. Monte Christi.

Formigue. Drie mylen bezuiden de west-hoek van Planosa en 3 mylen W. ten N. van Monte Christi leggen de Formigues, zynde een deel klippen by malkanderen / in 't geheel ontrent 2 of 4 scheeps langte groot / daer van leggen zommige onder / zommige gelyk en zommige boven water / maer de hoogste steeken niet hooger dan 4 of 5 voeten boven water / die gy / om dat 'er geen buiten afloopen / zoo na komen kond als gy wilt / behalven aen de Noord kant / daer loopt een staartje af / dat men wel branden siet. Uit de West of Noord komende en tusschen Elba, zo zeilt bry Zuid Zuidwest en Zuide ten Westen / gy zult met die gang geen schade aen Planosa doen / en als gy / 't zy by nagt of met donker weder / gist de langte van Planosa te hebben / zoo loopt Zuid aen / gy zult alzoo de Formigues niet aentreffen. De merken van de Formigues zyn deze: als de Noord hoek van Monte Christi regt Oost / en de Zuid hoek Oost ten zuiden ontrent 2 mylen / in de Noordwestkoek van Elba over 't laege land van Planosa leid / zoodanig dat anderhalf van de langte van Planosa buiten Elba steekt / dan zyt gy de Formigues zoo na / dat ze een musquet schoot Oost van u leggen. Hier kent gy gissing na maken / nadien menze om haer laegte niet sien kan / ten zy men daer zeer digt by is. Soo gy Monte Chaisti ziet en Oost van u houd / zoo loopt gy verre genoeg bezuiden de Formigues om / of zoo gy Monte Christi Oost-Noord-Oost van u houd / zo loopt gy ook verre genoeg benoorden de Forgues om.

Moet gy tusschen deze Eylandekens en Corsica by leggen / 't zy by nagt of by donker weder / zoo wagt u wel voor Corsica, want dat binnen land is hoog / en buiten land tot veel plaetzen laeg / zoo dat men dikwils aen 't binnen land zoude meenen nog verre van de wal te zyn / als men daer al digt by was / en gy zoud zoo / door 't hooge land bedroogen zynde / op de wal zeilen eer gy 't gewaer worde. Des gelyks als gy wat verre Oostwaert van Corsica afhoud / zo moet gy toesien voor de Formigues, als ook voor Planosa, om dat het geheel laeg is.

Nader beschryving der Kusten van de Middellandse Zee, van *C. Tonlon* tot aan *Piombino*, getrokken uit de *Porculan* van pag. 81. tot pag. 115.

Om de N. West van de andere zyde van Caap Sepet, is de groote Baey van Toulon, waer in verscheide goede Ankerplaetzen gevonden worden.

Men kan Ankeren tusschen de twee Toorens van Balaguier en Eguilette, of in de midden der Baeye / alwaer 8 a 10 vadem water is.

Wanneer men van Caap Sepet na de groote Reede gaet / moet men agt geeven op een Tonyn Visschers Net (Madrague) dat men des Zomers / omtrent half weg van deeze twee plaatzen / en dwars van eenen grooten hoek aflegt.

Omtrent een half uur N. W. van de Punt van Saint George, is de groote ronde Tooren / Balaguer; tusschen beide is eene groote Bogt / laeg land met een Zand-strand / alwaer gemeenlyk de Scheepen gaen leggen om Quarantaine te houden.

Omtrent 360 Roede N. ten W. van de Tooren van Balaguer, is een andere grote vierkante Tooren / voorzien met eeuen laegen onder Wal / gelegen aen den Oever der Zee / die men den Tooren van l'Eguilette noemt; men kan daer na believen / tusschen deeze beide Toorens / op 4 / 5 a 6 vadem water / Ankeren.

Omtrent 650 Roeden beoosten de Tooren l'Aguilette, is een anderen van gelijken aan de Zeekant geleegen / die men den groote Tooren noemt / mede met eenen laagen wal rondom. Men moet dezen Tooren voor het minsten 2 kabel lengte van zig laaten / dewijl daar af onder water zig eene lange Punt uitstrekt / welke geheel ondiep is. Bijna 400 Roeden Z. Z. W. van deeze Tooren / is een klein Zand-bankje / waar op maar 5 Vadem diepte is / en daar blak aan en rondom is 10 a 12 Vadem; dear is / N. W. ten W. van deeze Tooren bijna 350 Roeden / nog een klein bankje / waar op maar 3 en een half vadem is.

Van de andere zijde der twee laatst genoemde Toorens gaande om de Noord / is 'er nog eene groote Bogt / en een derde mijl benoorden den groote Tooren is de Stad Toulon: komende van buiten en op de kleine Reede Willende gaan Ankeren / die regt af en aan de Stad na den mond des ouden Haven is / of dat men wil in een van beide de Havens inloopen / moet men op een droogte agt geeven / die genoemt word la Tasse, zijnde meest af en aan den Groote Tooren, als men aan Regter zijde inkomt / een weinig inwaards eene goede kabel lengte / waar op maar 1 a 2 voet water is.

Waarom zo in als uitgaande moet men zig hier van wat af houden / als dan regt op de midden der Stad aanhouden / waar men 8, 7, 6 tot 3 Vadem water zal bevinden met modder grond en Moeras / tot aan de inkomst des ouden haven / die aan de oost zijde is.

Bewesten de Stad Toulon ruim drie vierde mijlen is een groote bogt / binnen in welke een groot Dorp is / genaamt la Seine, aan de Zeekant geleegen / men kan daar met middelmatige Scheepen leggen / dog men moet het midden van de Bogt houden / aan de Wal is het zeer droog / de grond is hier modderagtig met lang gras / egter is digt aan Seine 3, 4, a 5 Vadem water. la Seine.

De wind die de lager wal op de kleine Reede maakt / is de W. N. W. en van de groote Reede O. N. O. Wind / de N. Weste Wind is hier mede zeer hard.

Omtrent een vierde uur N. O. van den groote Tooren, is het Fort des Vignettes, voor welken men mede kan Ankeren / bij aldien men de Reede niet kan krijgen / men is daar beschut voor N. W. / N. en N. O. winden / en daar is 12 a 15 Vadem redelijk digt aan Land. Fort des Vignettes.

N. O. van Caap Sepet omtrent 1 mijl is de punt van Sainte Marguerite, die zeer sijl is; op de hoogte van deeze staat eene Kerk met eenige Huizen. C. S. Marguerite.

De Caap L' Escampe-Bariou is eene groote Punt / zeer steil aen de Zuid kant; van verre schijnt deeze als een Eiland te zijn / als men uit de West of uit de Oost komt / wegens het laege Land daer benoorden: op de hoogte van deeze Kaep zijn verscheide Boomen en een Huis / welk na een Kasteel gelijkt / daer een kleine Tooren bij staet; men moet deeze Punt niet te na boomen / weegens eenige daer rondom gelegen klippen les Fornigues genaemt en eene hooge Zee / welke hier gemeenlijk is. C. l'Escamde Bariou.

Van de Punt d'Escampe Bariou tot aen die der Badines is 1 groot mijl / en meest half weg is een klein meest rond Eiland / dat men Ribaudas of Ribadeaux heet.

De Golf of Bay van Hieres word gemaekt door twee lange Punten / van welke de Westelijkste word genaemt Punt des Badines, en die van de Oostkant Caap Benat: tusschen beide is eene groote Bogt met Zand strand omringt / en buiten deeze Punten zijn 'er 4 Eilanden / die deeze baay beslupten / het geen meede maakt / dat alhier verscheide goede ankerplaetsen zijn. Golf van Hieres.

Het Eiland Porquerolle, dat het eerste aen de Westzijde legt / is het voornaemste / het zij door zijne Fortificatien of om dat meerder bewoonbaer is dan de andere; deeze bedekt ook het meest voor de openbaere Zee de Anker-plaetzen. Porquerolla.

De Westpunt van dit Eiland / die men gemeenlijk le Langoustier noemt / is afgelegen van het Eiland Ribaudas, waer van wij zo eben hebben gemeld / omtrent een vierde uurs; men passeert gemeenlijk tusschen deeze twee Eilanden met Schepen en Galleijen / zijnde daer 8, 10 a 12 Vadem water / het geen men gemeenlijk ten opzigte der Galeijen de grande Passe, en ten opzigte der Scheepen la Petite Passe noemt. Deze Punt die laeg is / maekt een half Eiland / zoo als het zelve zig ook wezenlijk van verre opdoed / waer op eenige kleine Fortificatie-werken zijn / en wat hoger op staet een ronde Tooren / met 2 of 3 huizen daer bij / digt aen deeze Punt zijn hier en daer eenige klippen / waer op zeer weinig water is / egter kan men mits baarweg met groote Scheepen door / zonder eenigen schroom passeeren.

Dit Eiland is omtrent een half mijl lang / en hoog op zommige plaetzen voor al aen het Oostelijkste einde; daer is een klein Fort omtrent in de midden aen de Noord kant met een Tooren.

Aen de Oostkant is een andere op eene Punt en tusschen beide eene Bogt op eenige Zand Baaitjes / daer men met Scheepen en Galleijen kan Ankeren op 6 a 7 Vadem / Gras en Zand Grond; men is hier voor al de Zee winden beschut / maer van de Land winden moet men zig niet laten overvallen: ook zijn / aen de N. O. Punt van het Eiland / 2 groote klippen boven water en twee andere aen de Zuid zijde.

Omtrent 1 groote mijl oost van 't Eiland Porquerolle is een klein middelmatig hoog Eiland / dat men dat van Bagueaux noemt / zijnde onbewoont; dit is het kleinste en laegste van alle de Eilanden van Hieres, men kan bij deeze aen alle kanten aenloopen / behalven aen de N. O. Punt / waer een kabel lengte af zig eene droogte uitstrekt. De Grande Passe, daer gemeenlijk de Scheepen van de Koning doorlopen / is tusschen deeze twee laaste Eilanden / waer niets te schroomen is. Bagueaux.

Digt aen het Eiland Bagueaux is dat van Porto Cros dat de hoogste van alle is; van de kant van Bagueaux heeft dit een Bogtje / dat men Porto Cros noemt: aen de Punt / waer op het Kasteel is / zijn eenige rotzen / die men moet mijden / alhoewel dezelve digt daer aen leggen; men kan ook in noodzakelijkheid tusschen deeze twee Eilanden gaen / digt aen dat van Bagueaux op 15 a 16 Vadem / moeras en modder grond / een touw aen Land hebbende / om te zijn beschut voor de W. en N. W. winden / die het lager wal in Porto Cros maken; men kan zeer gemakkelijk met alle soorten van Vaertuigen tusschen deeze twee Eilanden doorlopen / om dat daer meer dan 20 Vadem water is. P. Cros.

Van de andere zijde van het Kasteel / aen de N. O. kant is eene groote klip.

Beoosten Port Cros is een groote Bogt / die men Porto Maye noemt / daer niet dan de N. W. wind te vreezen is.

Men ziet / binnen komende / op de slinkerhand een oude verballen Tooren / die hier de kennis van geeft; binnen in het Baaijtje is een water sijpong; tusschen het Eiland Porto Cros en dat van Levant, dat daer digt aen is / is eene klip onder water / meest midden in den doortogt; zo dat het zeer onvoorzigtig zoude wezen hier door te loopen / ten zij men hier zeer ervaren waere. Hier is ook / in de midden / aen de Zuid kant van dit Eiland eene kleine soort van Eilandje 2 kabel lengte afgelegen / daer 6 Vadem water tusschen beide is.

Omtrent een vierde urs om de Oost van het Eiland Porto Cros is dat van Levant, dat het laetste en grootste is van de Eilanden van Hieres, dat is niet bewoont / en daer is geen Anker plaets hier omtrent / behalven eenige weinige beschut of schuilplaatsjes / aen de Zuidzijde / voor zommige kleine Vaertuigen / die hier wel komen leggen; aen de Oost Punt van het Eiland / zijn eenige klippen onder en boven water / waer van eene onder andere wat ver aflegt / en aen eene Bank gelijkt / die men l'Esquinede noemt / deeze legt een vierde mijl bij kans van het Eiland af / buiten deeze strekken zig nog eenige kleide blinde klippen om de Oost uit / waer op de Zee / als deeze onstuimig is / breekt. Levant.

De Punt les Badines is 1 groote halve mijl N. O. van het Eiland Ribaudas, zo als hier vooren is gezegt; deeze Punt maekt het begin der Baeye van Hieres en deeze is van een middelmatige hoogte; digt aen Land / op het einde deezer Punt / is eene klip; men kan daer egter / aen de Noord zijde en eenen half kanon schoot van den wal af / of aen een Zand Baeytje / op 5 a 6 Vadem en Zand grond ankeren; deeze ankerplaets is goed voor Z. Z. W. en Weste winden / maer men moet zig hier van den oosten wind niet laten overvallen / als dan moet men gaen Ankeren voor Capeau. C. Les Badines.

Omtrent 2 mijlen N. O. iets N. van de Punt des Badines, is een groot Magazijn / welk zig van verre als een kasteel opdoet / welk men Capeau noemt / en gelegen is aen de waterkant. Capeau.

Aen de oost kant van het Magazijn zijn groote Zout Pannen en verscheiden Zout Bergen / die men Vackes noemt; de regte Ankerplaets is tusschen het Magazijn en deeze Vackes van Zout: de Schepen Ankeren regt over het Magazijn 1 uur van den wal / om dies beter in staet te wezen om onder Zeil te komen. Hier ziet men de Stad Hieres, welke / op eene hoogte / omtrent ¾ mijlen van Capeau is gelegen. Van de Punt des Badines tot die van Argentier is de kust laeg / met Zand strand en moeras omringt; die winden / die hier op de Ree van Capeau het ergste zijn / zijn Z. W.: de Z. O. de Z. en de Z. W. maekt eene holle Zee / dog de N. W. wind is hier zomwijlen zeer hard.

Omtrent 2 mijlen O. ten Z. iets O. van het Magazijn van Capean is een rond Eilandje / op welk is een oud Casteel / dat men Breganson noemt.

Een ½ mijl beoosten Breganzon is de Punt van Kaep Benat, die het uiterste der Baeye van Hieres maekt; deeze is zeer hoog en steil van alle kanten / men moet zig niet te na hier na begeven wegens eene droogte / eene kabel lengte C. Benat.

hier

hier af gelegen: aan de oost Punt is eene groote klip met eenige kleine rondom/ die meest gelijk water zijn en digt aan den wal leggen; men kan niet dan met Barken daer tusschen heen loopen.

Omtrent een half mijl N. iets W. van deeze klip/ is eene lange steen-Punt boven of gelijks water/ en aan de andere zijde een Inham met Zand strand/ die men Levandour noemt/ men kent deeze door eene soort van Casteel/ het geen men tegen eenen Berg ziet/ en eenige Visschers Huizen/ die aan strand zijn.

Een groote halve mijl N. O. ten O. iets N. van de Punt van Kaap Benat, of aan de klip/ is eene andere klip boven water/ welke na een Bark gelijkt/ die men la Butte noemt/ by welke men zonder schroom van alle zijden kort by kan loopen/ doch egter moet men hier/ voor al des nagts/ wel op zijn hoede zijn. la Butte.

Van Caap Benat na Caap Taillar is de koers O. ten N. iets N. byna 3 en een half mijlen; om de N. W. van deeze Caap is eene Punt/ een weinig om de oost uitstrekkende/ waar op een kleine en ronde Tooren en eenige Visschers Magazijnen staan/ dat men Cavalaire noemt/ maar men kan deeze Magazijnen niet zien/ voor al eer men aan de opening des Inhams komt. C. Taillar.

De Caap Taillar is eene lange zeer uitstrekkende Punt/ die van verre zig als een Eyland/ door een laage Zand Punt/ vertoont/ welke tusschen deeze en het hooge Land is; deeze punt is tamelijk hoog en daar op staat een Wagt tooren/ en digt aan de Punt zijn eenige klippen.

Een groote halve mijl N. O. iets N. van Caap Taillar legt Caap Lardiez, welke eene groote en rondom steile Punt is; aan het einde van deeze legt een Eylandje/ dat byna rond is/ buiten welk nog 2 klippen als twee Barken boven water zijn; beoosten de laatstgemelde klip en 3 Kabel lengte daar af/ is eene zeer gevaarlijke blinde klip/ zo dat men hier niet te na moet voorby loopen/ maar men moet liever tusschen de klippen/ waar van zo eben is gezegt/ door gaan.

Van het Eyland/ welk aan de Punt van Caap Lardiez is/ na de Caap de la Moutte, of Saint Tropez, is de koers N. ten O. iets N. 7 mijl/ en tusschen beide eene groote Bogt met Zand strand/ welk men Pampelone noemt/ in welke men op 5, 6 a 7 vadem Stek grond kan ankeren/ alwaar de ankers zeer wel houden; men ziet hier/ aan de Zuid kant/ eenige Visschers Magazijnen. Men is aldaar beschut voor de Z. W. en W. winden/ maar men legt geheel bloot voor ooste en Zuidooste winden.

De Caap de la Moutte. waar van zo eben gemeld is/ en die van Saint Tropez zijn voor het grootste gedeelte dezelfde; het is eene groote en tamelijke hooge Punt/ omtrent een half uur breed/ waar van de Zuidelijkste hoek de la Moutte. en de andere Saint Tropez heet; af en aan die van la Moutte. een vierde uur daar van af/ is eene groote klip/ die meede la Montte heet/ en byna een vierde mijl Noorde van deeze/ is eene Steen bank boven en onder water/ die zig een derde mijl van Caap Saint Tropez uitstrekt/ waar om men deeze/ daar na toe willende/ diend te mijden. Moutte. en S. Tropez.

Van de andere zijde der Punt van Saint Tropez, is eene groote Bogt/ die men Golf de Grimault, of Saint Tropez noemt/ welke 2 en een half kwart mijlen diep en een half kwart wijd is.

Zo dra men Caap Tropez omgestooken is/ ziet men het Steedje Saint Tropez op eene laage Punt/ en daar is tusschen deeze twee Punten een weinig bogt/ die men Canoubiez noemt/ in welke men met kleine Scheepen op 6 a 7 vadem/ Moeras en Modder grond kan ankeren; de regte plaats is in de midden tusschen deeze twee Punten/ doch het Steedje iets nader/ dan aan de andere zijde; maar men moet zig daar niet te diep in begeven; de N. W. wind waait alhier het zwaarste/ niet tegenstaande deeze van het land komt.

Het Steedje Saint Tropez is/ gelijk reeds gemeld is/ op eene laage Hunt/ in het binnenste van de Golf gelegen/ voor welke een kleine Moelje voor Barken is/ en boven de Stad op eenen Heuvel legt eene Fortres/ die men gewaar word/ zo dra men de Caap Lardiez om gestooken is/ en byna dit daer en boven eenige Wind moolen. Meest in de midden der inkomste van de Golf Saint Tropez, zijn eenige klippen gelijks en ook boven water/ die men les Sardineaux noemt/ maar men laat dezelve aan zijne regter zijde leggen/ en dan is er niets te vreezen. les Sardineaux.

Kuim drie mijlen N. O. ten N. iets O. van de Punt van Caap Lardiez, is de Punt de Nagaye, en tusschen beide deeze Punten is de Golf de Frejus, welke 1 en een half mijlen diep is.

Agter eene groote Punt aan de oost kant der inkomste van de Golf Frejus, is de reede van Nagaje, doch niet voor Scheepen.

De Caap Roux is een groote steile Berg met roodagtige vlekken/ en verscheide bomen rondom van de inkomst van Magaye O. N. O. iets N. by kans $\frac{1}{3}$ mijl afgelegen.

Meest half weg van Nagaye na Caap Roux, ziet men een Eylandje en eenige klippen/ die daer rondom zijn/ eenen goeden Musket schoot van den wal af; aan de Punt van dit Eyland is eene klip/ die het Volk van het Land la Vieille noemen/ en hier/ by na 100 Roeden Zuiden af/ is eene andere/ die na eene groote Ton gelijkt/ waer om men deeze la Boutte de Nagaye noemt: men kan tusschen deze twee laatste klippen zonder gevaar door loopen/ overmids men by la Boutte wat vader loopt: want digt by de andere klip zijn nog eenige Rotzen/ en 120 Roeden Zuiden van la Boutte, is eene Steen Rif onder water/ welke 25 Roeden uitloopt/ waar op maar 5 voet water is/ daar men de Zee/ als dezelve onstuimig is/ op ziet storten. la Vieille.

Derhalven is het allerzekerste buiten alle deze om te lopen.

Omtrent 2 mijlen O. N. O. iets N. van Caap Roux, zijn de Eylanden van Saint Honoré en Sainte Marguerite; tusschen deze beide heeft men eene groote Bogt/ die men Golf Napoulle noemt/ en een twee derde mijlen N. van Caap Roux, is eene groote Punt/ in Zee een weinig uitstrekkende/ agter welke een Dorp/ genaamt Napoulle, legt. S. Honoré en S. Marguerite.

Aan de Zuid kant der Abdye op S. Honoré zijn verscheide klippen boven en onder water/ en 300 Roeden Z. ten O. van deze Abdye/ ziet men hier eene steen Bank/ waar van ook een gedeelte onder water is/ die men les Moines noemt/ en zeer gevaarlijk is; de Zee breekt meest altijd op die/ welke het verste van het Eiland af is/ en aan dezelve zijde zijn er nog verscheide rondom dit Eiland gelegen; doch men ziet dezelve boven water komen. les Moines.

Af en aan de Oost Punt van het Eiland is een groote klip/ als eene Bark/ met nog eenige kleine daar by.

Aan de Zuid Punt van S. Marguerite legt een ander/ zeer klein en plat Eiland/ met klippen rondom/ zoo dat men hier niet dan met Barken door kan loopen.

Van de Punt van het Eiland Sainte Marguerite tot die van Garoup, is $\frac{3}{4}$ mijlen O. N. O./ iets N. en tusschen beide deze is eene groote Bogt/ die men gemeenlijk Reede van Gourjan noemt; daar verscheide Scheepen en Galleyen konnen ankeren. C. Garoupe.

Deeze Reede is gemakkelijk om te onderkken/ te weeten/ uit de West komende/ door de Eilanden Sainte Marguerite, gelijk zo eben uitgelegd is/ en uit de Oost komende door de Caap Garoupe, daar Notre Dame d'Antibes op het hoogste van deze Kaep staet.

Het is nodig/ uit de West komende/ agt te geeven/ dat men de Punt van het Eiland Sainte Marguerite niet te na neeme/ als men op de Reede van Gourjan wil loopen/ wegens de klippen/ welke hier vooren gemeld is.

Meest in de midden van deeze Kheede is eene klip boven water/ welke na eene groote Bark gelijkt/ die men la Boutte de Gourjan noemd/ en byna 80 Roeden Z. en ook Noorde van deze zijn twee andere meest gelijks water/ waer op de Zee zomwijlen breekt/ en die beide zijn eben verre van de Boutte af; buiten deze kan men de Boutte heel na loopen/ zijnde 5 à 6 vadem bewesten en beoosten deze klip; by gevolg moet men mids vaarweg tusschen Sainte Marguerite en la Boutte door loopen/ alhoewel het daar heel wijd is/ en men 10, 12 à 15 vadem water heeft.

Men kan meede gemakkelijk tusschen la Boutte en Caap la Garoupe door loopen/ die aan de Oost kant is/ door dien daar nog meerder ruimte is; maar men moet zig niet te na aan de eerste Punt van deze Kaap begeven: want daar eenige klippen eene kabel lengte af zijn.

Bykans halfweg/ tusschen la Boutte en Caap de la Garoupe, is eene Zand plaat/ waar op maer 3 vadem water is; met groote Scheepen moet men van de kant van het Eiland Sainte Marguerite of wel digt aan la Boutte passeeren; als dan van de eene of de andere zijde deezer Boutte passeerende/ gaat men diep in de Bogt ankeren/ binnen la Boutte, af en aan eenen vierkanten Toorren/ genaamt Tour des Gabelles, welke aan de Zee kant gelegen is/ waar men op 5 à 6 vadem en Stek grond/ en eenen kleinen Kanon schoot van de wal legt.

De Z. en Z. O. wind maakt hier laager Wal; wanneer de winden aan het N. W. zijn/ kan men gaan ankeren by eene groote Punt bewesten la Tour des Gabelles, die men Punt de Cane noemt/ en Touwen aan land brengen. Hier is 5 à 6 vadem.

Des gelijks/ wanneer de winden O. en N. O. zullen wezen/ kan men ankeren by de Caap de la Garoupe, te weten/ aan de N. O. kant/ voor een weinig Zand grond/ dat men le Pilon noemt/ op 4 à 5 vadem water/ Moeras en Modder grond/ zelfs kan men Touwen aan den Wal brengen/ wel in agt nemende/ dat men de Kust niet te na kome/ daar eenige klippen rondom zijn; men kan water halen by la Tour

des Gabelles, digt by eenige Huizen die daar zyn.

De Caap de la Garoupe is eene lange laage Punt / die omtrent 1 mpl in den omtrek heeft; meest in 't midden / en op den top van deeze Punt is een vierkante Tooren / en eene kapel / genaemt Notre Dame de la Garde d'Antibes; men moet daer niet ten eenen maal by het uiterste der Punt van deeze Caap loopen / wegens eenige Rotzen / die daar digt rondom zyn.

Byna 1 klein uurtje om de Noord van Caap de la Garoupe, is de Stad Antibes, en tusschen beide een Bogt en
Antibes. eenig Zand strand / dat men Vacon noemt; regt over de Zuid Punt / en over Notre Dame d'Antibes, is een groote klip boven water / die by kans 200 Roeden daer af is; tusschen beide is 2 a 3 vadem water; meest in het binnenste van deeze inham is eene andere boven water; maer men kan tusschen deeze beide klippen / op 4 a 5 vadem / Moeras en Modder grond ankeren: men is daer beschut voor Z. en Z. W. winden / en de andere verdere winden waayen hier meest alle in.

Om de N. N. O. iets N. van de Punt van het groote Bastion / dat in het midden der Moeije is / omtrent 110 Roeden / is een kleine Steen-bank van weinig uitgestrektheid / dog gevaerlyk / op welke zomwylen maer 9 voet water blyft / alschoon digt daer aen 16, 18 a 24 voet is / men zoude landwaerds van deeze Bank konnen passeeren / tusschen de halve Maan / daer 20 a 25 voet water is: dog men moet de halve Maan het naaste neemen / maar het zekerste is aen de regter zyde van gezegde klip of Droogte heen te loopen / en digt by het vierhoekige Fort na behooren lopende / passeeren; deeze klip is Z. O. iets O. van de midden van dien Haven.

Omtrent 3 mylen N. O. van Caap la Garoupe, is de West Punt van Ville Franche, waer tusschen beide eene groote Bogt met Zand-strand is / en meest in de midden van deeze is de Rivier / die men le Var noemt / die Provence van Savoyen af scheid.

Villa Franca is een verfallen Steedje aen de Zee kant
Villa Franca. en op den voet van een Berg gelegen / binnen in een Baay / die omtrent een half mpl diep is / en een klein vierde uurs wyt; uit de West komende / is 'er een klein vierkant Fort / leggende boven de Stad / het geen men Montauban noemt: op eene hooge punt tusschen Nize en Ville Franche, en aen het uiteinde deezer punt staet eene Wind moolen / en uit de oost komende / ziet men het Fort Saint Soupir in den Hoek van Mala langue, die zeer hoog is / en in de midden steekt een groot end Zeewaards uit; tusschen beide punten der inkomste is 35 a 40 vadem water.

Gemeenlyk gaet men voor de Stad ankeren op 15 a 18 vadem / O Z. O. iets van de Stad.

Na de ankerplaets lopende / moet men niet naby eene punt af en aen het Kasteel komen / wegens eene klip gelyks water. De zuide wind maakt hier lager wal / en met een styve Z. W. wind is hier eene zwaare rolling.

De oost punt der Baaye van Villa Franca word genoemt
Mala langue. mala Langue, welke hoog en in Zee uitstrekkende is / het uit einde van deeze is laeg / en iets binnen deeze hoek / aen de West kant / is eene klip meest gelyks water / daar de Zee op stort; dog deeze legt niet ver af.

Het Fort Saint Souspir, legt byna ½ mpl N. O. iets N.
S. Souspir. van de punt van Mala Langue op eene hooge rotzige punt / welke van alle zyden steil is / en tusschen deeze punten is een weinig Bogt.

Tusschen den Tooren van Bose en Saint Soupir is eene groote Bogt / waar in men met Scheepen en Galleyen kan ankeren / als men komt uit de oost / en Villa Franca niet konde krygen / daar is 10, 12 a 18 vadem water / men zoude het Fort van Saint Souspir behoorlyk na moeten nemen / daar is maer 7 a 8 vadem: regt af en aen de Fortres eene kabel lengte / daer is eene kleine steenbank gelyks water / waer by men niet moet komen; deeze ankerplaets is van weinig gebruik / wegens de nabyheid van die van Villa Franca.

Monaco. Wanneer men uit de Zee komt / kent men deze kusten aen eenen hoogen Berg / waer van de top na eene Tafel gelykt / waerom dezelve gemeenlyk genoemt word de Tafel van Mourgues, zynde byna 1 mpl N. O. van Monaco; maer daer boven word men nog eenen andere Berg gewaar een weinig oostelyker van Menton. welke zig na de kant van Vintimille uitstrekt / en als een Suiker Brood van maakzel is / maer deeze is zeer scherp aen den top / die men de naalde van Menton noemt: den eenen en anderen van deeze ontdekt men van zeer ver af uit der Zee komende / waarom deeze goedt kenmerken zyn.

O. ten N. iets N. byna 3 mylen van Monaco is de punt
La Bordiguiere van La Bordiguiere, en hier af ½ mpl N. W. iets W. is het Steedje Vintimille aan Zee gelegen / beoosten eene groote punt en aan den oever van een Rivierije / daer eene brug is.

La Bordiguera leit op een tamelyke hooge Punt leggende rondom in zyne muuren / en schynt van verre eene Fortres te zyn / bewesten aan de Zee staat een wagt Toren en eenige Visschers Huizen / men kan deeze Punt redelyk na neemen / al schoon hier eenige klippen / dog zeer digt aan den Wal / leggen.

De West punt van Saint Remo, die eene kleine uur Oostelyker legt / is eene groote en byna ronde Punt / op welke een vierkante Wagt Tooren en daer by een klein huisje staet / en 1 mpl Oost iets Z. van deeze Punt is de oost Caap van S. Remo, die meest is gelykende na de voorige / waar op ook een vierkante Tooren staat / tusschen deze twee Punten is een groote inham / en meest in de midden is het Steedje Saint Remo.

Men kan met Scheepen en Galleyen af en aen de Stad byna ½ mpl af / en op 7 a 8 vadem Stek-grond ankeren: de Scheepen gaen een weinig meer op ruimte leggen / om des te beter onder Zeil te konnen komen; men legt hier voor alle Zee winden bloot en niet beschut dan voor Landwinden / maer de grond is hier zeer goed.

Ruim 1 en een half mylen O. N. O. iets N. van de Oost Punt van Saint Remo is eene Punt min of meer in Zee uitstekende / waer by een Dorpje legt / dat men Saint Esteven noemt.

Een en een half à een en drie vierde mylen O. N. O. iets N. van de Punt Saint Esteven is Port Maurice.

Vier mylen O. ten N. van de Oost Caap van Saint Remo,
en een half mpl O. Z. O. van Port Maurice is de Caap d'O- Oneglia.
neille of de Dian, waar meest in de midden / iets meer nader aen de Caap / de Stad Oneille legt.

Men ankerd met de Galleyen af en aan de Stad / eenen halven kanon schoot van den Wal / op 5 a 6 vadem water / Moeras en modder grond / en de Scheepen / die hier Olye komen laden / houden zig wat meer op de ruimte om by noodzakelykheid rasser te konnen onder Zeil komen / alhoewel de grond hier zeer goed is.

Van Caap Oneille N. O. ten N. iets N. 1 en drie vierde mylen / is de Caep delle Melle: die van Oneille is eene groote ronde Punt / waer op een ronde Wagt tooren / en daer onder een Hermyten Huisje aen de N. O. kant met nog eenen anderen Tooren; men noemt deeze zomwylen Caap de C. delle
Dian, als leggende tusschen Oneille en Dian. Melle.

Men kan ankeren voor het Dorp Dian op 7 a 8 vadem / byna een vierde uurs van land / en / om op de beste plaats te leggen / moet men eenen Tooren van eene kerk in het Dorp zien in een ander / die daer boven is / en zo in den anderen houden: de Scheepen ankeren wat meerder op ruimte / om in nood de Punten te konnen te boven zeilen: de grond is fyn Zand en Modder / alwaer de Ankers zeer wel houden.

De Caap delle Melle is eene groote / hooge en omtrent ronde Punt / waer op een vierkante Tooren met eenige Huizen daar by / deeze is het meeste in Zee uitstekende van deze gehele kust.

Regt over Albengue, byna eene kleine mpl / is het Eiland
van de zelve naam / omtrent een vierde mpl in zynen omtrek Albenga.
hebbende / zeer hoog / en dat heeft eenen Wagt tooren; men kan voor het Dorp Araiche ankeren een vierde mpl ver af / dog om de beste plaats te hebben / moet men de kerks-toren van het Dorp en een ander / by den Berg daer boven gelegen / in een houden / zo veel mogelyk is / dan zuit gy op 15, 18 à 20 vadem water en Stek grond zyn: zelfs moet men hier van tyd tot tyd de Ankers ligten / dewyl de grond zo goed is en vast houd. Men neemt hier waar / dat de Stromen altoos om de Z. W. lopen / dat oorzaak geeft / dat de Vaartuigen wat op den wind konnen leggen / als de laager waait / dat is de Z. O. en Z. Z. O. wind; wegens de Zee winden moet men niet te na aen het Dorp gaan leggen.

Men kan te landwaards van dit Eiland met Scheepen en Galleyen ankeren / daar is 10, 12 en 15 vadem / in agt nemende het Eiland wat nader te nemen dan de kust / wegens eene lange en laage in Zee uitstekende Zand punt / zynde die van de Rivier d'Albengue, buiten dien zyn nog eenige klippen digt aan de punt / en tegens over het Eyland Albengue.

Van het Eyland Albengue naar Caap Noli, is de koers C. Noli.
N. O. iets N. 4 mpl / tusschen beide is eene groote Bogt / daer men verscheide Steeden en Dorpen ziet / langs de Zee kant / waar van de eerste Albengue is / daar aan la Suria, Barquetta, Louva, Laprea, Final en Varigoulla.

Men kan voor Noli, om te stoppen / met tegen wind ankeren / voor de Z. West en N. weste winden.

Espetourne is een ander Dorp / van Noli een half mpl N. iets W. gelegen en ook aen de Zee kant / in een Zandbaayt.

baaytje / waar voor men meede kan ankeren / met Land winden.

Omtrent drie vierde mylen N. N. O. iets N. van Caap Noli, is een klein Eiland genaamt Brazily. Men kan meede aan de West zyde van dit Eiland ankeren / niet konnende de Kheede van Vaye krygen / daer is digt aan het Eiland 14 à 15 vadem.

Een kleine halve myl N. O. iets N. van dit Eiland is de Caap Vaye. Cabo Vaya.

Daar by is een groote Zand inham of bogt / die gemaakt word door eene grote Punt / welke men Caap de Vaye noemt / zig in Zee uitstrekkende en van verre witagtig vertoonende.

Men moet zig niet te na aan het Fortje begeven wegens eenige blinde klippen.

De Scheepen konnen op deeze Reede ankeren: de Ooste en Z. Ooste winden / welk alhier de lager wal maken / veroorzaken gemeenlyk een holle Zee; dog de grond hier zeer goed zynde / is niets te vrezen; van gelyken / de wind Z. W. zynde / is alhier eene groote Rolling; men moet zig mede tegens de N. W. winden voorzien / want deeze zeer zwaar alhier zyn.

De kenning der Reede van Vaye is gemakkelyk genoeg by Caap Noli, en / uit de West komende / by het Eiland Brazili en aen de wettigheid der overblyfzels / welke op de hoogte der Caap Vaye zyn.

Van gelyken / uit de Oost komende / ziet men Caap Noli en Caap Vaye, die dezen grooten inham maken / gelyk wy gemeld hebben / die twee Dorpen en het Fortje in de midden / buiten dat men ook nog ziet de Stad Savone en hare Fortres digt aan Zee / die genoeg de kennis hier van geven.

Byna drie vierde mylen N. O. iets N. van Caap Vaye is de Stad Savone.

Omtrent 5 mylen O. ten N. iets N. van de Punt van Vaye, is de Vuur-tooren van Genua, die men zeer onderscheidenlyk ziet met een klaare lugt.

Voor de Stad Genua is een groote Haven / door konst gemaakt met twee Moeljes beslooten / die zig in Zee uitstrekken om den ingang dies te naauwer te maken / zoo dat deeze maar 350 Roeden is; het Hooft / dat aen de West kant der Stad is / en men de *nieuwen Moelje* noemt / strekt zig Z. O. uit / en *is byna* lang 280 Roeden. Genua.

Buiten deze Moelje aan de West op eene groote / hoge en gefortificeerde klip is 'er een witte / vierkante en zeer hoge Tooren / die men den Vuur-tooren noemt / waarop een grote Lantaarn / welke men des nagts ontsteekt voor de komende Vaartuigen / en des daags word hier Zein gedaan voor Scheepen en Galleyen onderscheidenlyk door groote ledere Ballen / en wimpels voor de Galleyen.

De onde moelje is voor en het aller naaste aan de Stad / en strekt zig byna 250 Roeden uit na de Punt der nieuwe Moelje toe. Men kan de Punt der nieuwe Moelje zeer na neemen / wanneer men daar gaat ankeren; om dat daar digt aan 10 à 12 vadem is / dog de Punt der oude Moelje zoo na niet wegens eenige blinde klippen / daar afstekende: De grote Scheepen en die gereed zyn / of op haar zeilen leggen / ankeren gemeenlyk in het midden des Haven voor twee Touwen op 8 à 10 vadem / vertuid N. W. en Z. O. / en de middelmatige Vaartuigen komen aan de oude Moelje / waar de zelve van gelyken / als de Galleyen / met de Agtersteven aan de Moelje leggen / met twee Touwen daar op / en twee Ankers ter Zee.

Wanneer de winden aan het Z. O. / Z. en Z. W. zyn / die de lager wal van de Haven maken / is de Zee hier zeer hol / en maakt eene groote Weer-zee en Rolling in deezen Haven; de Noorde wind is hier zeer hard; zy noemen deze la Sereuse en de Z. Z. Ooste wind waait hier bot in; de winden / die hier gemeenlyk het meeste regeeren / zo als meest op deeze heele kust des Zomers van 8 à 9 uuren des morgens tot des avonds / zyn de O. Z. O. tot Z. W.; men noemt deze l'Embas en des nagts komen zy uit den Wal.

Byna eene myl beoosten Genua, is een groot Dorp / genaamt Bazigne. Van de Moelje van Genua tot aan Porto Fin, is de koers Z. O ten O. omtrent 2 en een half mylen / in deze uitgestrektheid maakt de kust een weing Bogt / het land is hoog / vol met Steeden en Dorpen omringt / en met pragtige Palleizen. Porto Fin.

De Berg van P. Fin is eene groote Punt / zig van verre rond vertoonende / van alle kanten zeer steil.

Van de Punt van Monte Porto Fin tot aan de Punt van Porto Fin, is omtrent 1 myl Oost / iets N. / tusschen beide is alles hoog en zeer steil land.

De punt van Porto Fin maakt de inkomst der Golf van Rapallo die zeer groot is / het Dorp dat aan de Westkant is / noemt men Sainte Marie, en het andere Saint Michel: men zoude hier voor 15 à 20 vadem konnen ankeren; daar zyn niet dan de Z. O. winden / die hier bot in waaijen: van de andere zydevan het Dorp Saint Michel, is het kleine Steedje Rapallo, voor welk men zoude konnen ankeren / dog by eene noodzakelykheid; dit is aan de Zee kant gelegen / maar in het midden der Golf is het zeer diep; digt by deze Stad legt ook het Dorp Parage, Rapallo. Parage.

Twee à 2 en een half mylen O. Z. O. iets O. van de Punt van Porto Fin, is een grote Punt / zig als een Eiland vertoonende / agter welke een Steedje is / Sestri de Levant genaamt; aan de Noordkant van de Punt van Sestri, is eene grote Bogt ten Zand strand / daer men met O. en Z. O. wind kan ankeren / dog men moet zig door den N. W. niet laten overvallen. Sestri de Levant.

Omtrent 5 en een half mylen Z. O. iets O. van de Punt Porto Fin, en 2 en een half van die van Sestri is Caap Sincoterre.

Porto Venere is aan de inkomst der Golf d'Especia, daar legt een klein Steedje aan de Zeekant / aan den voet van een Berg / vol met Olyf Boomen beplant. Porto Venere.

Af en aan Porto Venere, is een groot en hoog Eiland / dat men Palmaria noemt; dit Eiland maakt den Haven Porto Venere; welke met zyne West Punt van de Stad byna maar 40 Roeden af gelegen is. Palmaria.

Digt by het Eiland Palmaria aan de Zuid kant is een nog kleinder / welke mede zeer hoog is; dat men le Tin noemt; byna 300 Roeden Z. W. van dit Eiland legt eene klip boven water en eenige blinde klippen / die men moet schuwen. Uit de West komende / om tot Porto Venere te ankeren / loopt men gemeenlyk tusschen deze twee Eilanden door / alwaer het diep genoeg is: Wyders loopt men Palmaria om / en men komt in de Golf d'Especia, na behoren by lopende een Vierkant Fortje / dat op eene klip is gelyks water aen de Oostkant en digt aen het Eiland Palmaria; men kan meede tusschen het Eiland en het Fortje door / het laaste weinig nader nemende dan het Eiland / ten minsten regt in de midden / zynde daar 3 vadem diepte; men moet agt geven op eenige blinde klippen / die alhier by leggen; hebbende dan dit Fort op eene of andere manier te boven gelopen / gaat men wyders ankeren in de midden eenes inham aan de N. W. kant / daer *eenig singelstrand is / binnen* komende *moet* men 2 Kabel lengte van de Punt af blyven / daar het Franciscaaner Kloster op is / dewyl het rondom schielyk op groogt / men haalt water aan eene Put buiten de Stad / en zomwylen uit het Kloster.

De wind / die in de grote Passagie / hier vooren gemeld / lager wal maakt / is de O. Z. O. en die het in de kleine Passagie doet / is de Z. W. dog geen van beiden konnen hier holle Zee veroorzaken.

Golfo di Specia is zeer groot / en heeft 1 groote myl Bogt en byna drie vierde mylen wydte / en een vierde uurs van de N. O. Punt van Porto Venere in eene redelyke vermaerde citadelle / genaemt Sainte Marguerite, gelegen op het uiteinde van eene lage en kudzige Punt en rondom gefortificeert.

Van deeze Punt na de Stad d'Especia, die binnen in de Golf legt / is omtrent drie vierde mylen; tusschen beide zyn verscheide grote kreeken / daer men met Galleyen zoude konnen ankeren. Specia.

De Stad binnen de Golf / is klein / meest vierkant / in eene zeer schone Valley aen de waterkant / voor welke men eene kleine haay ziet / dog men kan daer niet dan met Barquen als op een half een vierde uurs by aankomen; by de Stad op de regter zyde ziet men een Kloster / en eenige Boomgaarden / op eene uitstekende Punt / digt aan welke twee oude Toorens zyn / in Zee staande met eenige klippen rondom / en voorby die Punt / om de Oost gaande / is eene grote vlakte met riet en Moeraassen omringt met Zandstrand / men kan door de geheele Golf met Scheepen ankeren op 10, 15 à 18 vadem water; zelfs zoude men het hier diep in voor de Stad / by nood / in den Modder grond zonder schade konnen zetten: de Z. O. tot Zuide winden waaijen hier bot in en maken lager; maar alzo men eene Zandbank aan de inkomst dezer Golf vind / waar op maar 10 à 12 vadem is / belet het / dat hier de Zee niet zeer hol word.

Byna 9 mylen Z. Z. O. à Z. O. ten Z. van het Eiland de Porto Venere, is de Stad Livorno: tusschen beide is eene grote Bogt en hoog Land / voornaamentlyk tot aen Via Regia en Luques, waar de groote vlakte van Pisa begind / wyders ziet men de vlakte van Pisa, en men ziet de Toorens deezer Stad / al schoon deze wyd van Zee gelegen is / en men langs een Rivier passeert / die daar digt voorby loopt / verders eene Tooren aan Zee staande / een Dorp daar by / dat men Saint Pierre noemt en van Livorno maar 1 grote myl legt; tusschen beide zyn verscheide Armen van Rivieren en Canaalen. Livorno.

Via Regia. Deeze geheele Kust van Via Regia, waer de blakte begind / is rondom met Zand strand / daer men eenige punten vind / zig onder water afstrekkende; maer voor al over de kerk van Saint Pierre, daer eene Bank is / die zig 2 mylen Westwaers strekt / waer op maer 8 a 6 vadem / en aen zyn uiteinde is eene andere Zandbank / waer op maer 2 vadem water is.

Wanneer men uit de N. W. komt / of van Porto Venere, moet men de Strand kant niet te na / nog ook niet al te veraf nemen / wegens deeze Zand bank / waer van wy hebben gesproken; maer men moet regt op het Hooft der Moelje aenhouden; de Scheepen loopen nooit te Landwaerd van La Malora wegens deze droogtens / als des noods zynde; komende uit de West kan men de Stad Livorno niet als op 2 ½ mylen zien / wegens haere laegte; men ondekt alleenlyk Monte Negro, die 2 uuren daer voorby legt.

Voor de Stad aen de westkant zyn twee Dokken / deeze worden met Kettingen gesloten; om hier in te komen / moet men eene zeer nauwe sleuf of kil door tusschen 2 Fortressen passeeren.

Buiten deeze Dokken / is eene groote Moelje / langs welke de Scheepen konnen ankeren aen de Regterhand inkomende / want in de midden geen diepte is / zynde hier eene Steenbank / van de welke eene boven water is / zodanig dat / wanneer men in deeze Moelje wil komen / moet men zo veel mogelyk deeze na neemen / of het voorste der Schepen / die hier gemeenlyk aen leggen; wyders heeft men een anker aen de slinker zyde en het agtergat na de Moelje gedraeit / en de voorsteven na de Stad; men moet zig met vier touwen vast maken / daer is 12 a 15 voeten Modder grond / en hoe nader men aen de Moelje is / des te betere leg-plaats heeft men / als zynde hier het diepste: de Koopvaerdy Scheepen leggen van gelyken het agter gat na het einde der Moelje / daer 18 a 20 voet water is.

De Stad naderende / ziet men twee kleine Toorens / rondom door de Zee bespoelt / waer van de hoogste wit is / men noemt dezen La Martoque; men moet zig hier afhouden / om dat veele blinde klippen hier rond om leggen; daer zyn ook aen de opening der Moelje verscheide klippen / en op de grootste is een Wagt huisje; deeze moet men naby loopen / om in de dokken te komen: maer men moet eenen Loots dezer plaatze hebben om hier in te zeilen: aen het einde der Moelje zyn twee Batterijen boven den anderen zeer groot.

De noorde wind maekt hier lager / maer geeft geen hol water.

Buiten de Moelje 4 a 5 Roeden om de Zuid is een tooren op eene klip gelegen rondom in Zee / op welkers hoogte een lantaern staet / die men des s'nagts aensteekt tot kenmerk / en men den buur Toorren noemt / aen alle zyden van dezen leggen klippen en blinde klippen / die men niet te naby moet komen / omtrent 300 Roeden in Zee uitstekende. Byna 1½ mylen Z. Z. O. der Moelje van Livorno is de punt van Monte Negro; tusschen beide en meest half weg is een Fort op eene lage punt / regt over welke eene Steen Rif onder water is / dat zig wyd afstrekt / daer zyn 'er ook langs deeze geheele Kust / die men myden moet.

C. de Monte Negro. De Caap Monte Negro is zeer hoog en maekt de inkomst der Golf de la Cheaume digt aen Vade; men ziet omtrent aen de midden van deeze Berg / aen de zyde van Livorne, een Klooster van Notre dame de Monte Negro, en eenige huizen daerby / die de kenning hier van geven.

La Malhora is eene Bank van klippen meest gelyks water / die West van de Moelje van Livorno legt byna 1 myl / deeze heeft 50 a 60 Roeden uitgestrektheid boven water: men heeft in de midden eenige steenen en een kruis opgeworpen om dies te verder die te konnen gewaer worden. Rondom deeze Bank ½ uur zyn eenige blinde klippen meest aen de Noord zyde / waer byna ½ uur af eene Zand bank is / waer op maer 6 a 7 voet water is / alwaer de Zee zomwylen op breekt.

In deeze zelve streek / 3 vierde mylen van deeze bank / is een andere / waer op maer 2 vadem / en die aen het uiteinde is van deze groote Bank / waer van wy zo even hebben gemeld / die begind aen de strand van Saint Pierre: bygevolg moet men aen de Noord zyde Malora niet te na komen / maer eene kleine ½ myl bewesten en bezuiden is niet te vreezen.

Wanneer de Schepen uit de West komen / en na Livorno gaen / moeten zy eerst het Eyland Gorgona aendoen / wyders loopen zy bezuiden Malora, gelyk wy zo even hebben gezegt / en ankeren ½ uur W. N. W. der Moelje van Livorno, daer de groote Ree is op 7, 8 a 10 vadem / en Modder grond: geen beschut is 'er dan voor Land-winden; door dien deze Ree meest met Zand banken is omcingelt van het Z. W. om tot het N. O. / en dat de klip van la Malora deze bedekt: dit alles te zamen belet / dat de Zee niet al te zwaer staet en maakt deeze Ree goed.

Gorgona. Gorgona is omtrent 6 mylen W. ten Z. iets Z. der Moelje van Livorno, het is een groot en zeer hoog Eyland / welk zig meest rond vertoont / daer zyn eenige Vissehers Huizen / en van alle zyden kan men hier kort langs loopen. Van hier komt de aller beste Ansiovis / die op deze Kusten gevangen worden.

La Cabrera is een ander Eyland / dog grooter dan dit voorige / zynde 1 myl lang / Z. W. iets zuidelyker der Moelje van Livorno byna 10 mylen leggende.

Zynde op de Moelje van Livorno, ziet men niet alleen deeze twee Eylanden / maer ook een gedeelte van dat van Corsica en de hoogtens van dat van Elbe.

Men kan van Livorno Caap Baratte en Caap Piombino met zien / men ziet alleenlyk 2 of 3 Bergjens / die Eylandjes schynen te zyn / welke een gedeelte van het Eyland Elbe maken: Elba.
Baratta is te weinig om de oost van Porto Ferrajo, wyders ziet men uitdrukkelyk den West hoek van dit zelve Eyland / die de hoogste is / waer van Caap Saint Pedro het uiterste is; maer / zynde omtrent half weeg van de eene na de andere / ontdekt men in het geheel het geheele Eyland al zo ook Caap Baratte; op het hoogste der oost punt van het Eyland Elbe is een andere Tooren / die men van verre ontdekt / en zynde een weinig meer uitwaerds outdekt men tusschen Piombino en het Eyland Elbe de twee kleine Eylandjes van Palmaria, die meer als half weg tusschen Piombino zyn.

Van Livorno na Porto Ferrajo, op het Eyland Elbe is de koers Zuiden / en de veerheid is 11 myl.

Van de punt van Monte Negro na Caap Baratte is de koers Z. Z. O. en tusschen beide is eene groote Bogt / en meest in de midden en in dezelfde Linie van de eene Caap na den andere / is eene droogte / die men zegt te zyn de oude Stad Vade, die onder gespoelt is / op welke maer 3 a 4 voet water; deze is bewesten den Tooren van Vade, die in het binnenste dezer bogt omtrent ½ myl legt / de Tooren van Vade legt digt aen de Zee in eene laage Land streek; men ziet by deezen Tooren een Dorp en daar boven eenen anderen Toorren en eene groote Land streek / die hier van de kenning geeft / maer / in agtnemende niet binnen de streek van Caap Monte Negro en Caap Baratte te komen / zal men deeze droogte ten vollen myden.

Langs deze geheele Golf is het Land zeer hoog / behalven by de Caap Baratte.

C. Baratte. C. Baratte is eene groote hooge punt / op welke aen de N. W. Zyde een Steedje is met 'een Kasteel en eenen Toorren in de midden / en op eene andere hoogte / aan de Noord-kant by de Stad / is een soort van Reduit.

Aan de N. O. van deze punt is eene groote Zand baay en eene punt van klippen in Zee / die tamelyk hoog uitstrekt: Caap Baratte vertoont zig van verre als een Eyland van weerzyde wegens de lage Landen / die daer agter leggen.

C. Piombino. 1 Myl Z. Z. W. iets van de punt van Caap Baratte is de Caap Piombino, die het meeste uitstreekt en met het Eyland Elbe die doortogt maakt / die men gemeenlyk het Canael van Piombino noemt; aan het einde en digt aen deeze punt is eene groote klip en eenige andere daar by. De Stad Piombino is van de andere zyde van deeze punt / en byna ¾ myl om de Zuid oost.

Omtrent 2½ mylen W. Z. W. iets Z. der Stad Piombino is de noord punt van het Eyland Elbe, dat het naaste Land aan Piombino is / meest van alle zyde is het zeer hoog; aen de oost kant is een goede Haven / die men Porto Longone noemt / en aan de Noordkant is Porto Ferrajo: van de N. O. punt van het Eyland Elbe na Porto Ferrajo is het 1½ mylen Z. W. ten W. iets Z.

P. Ferrajo. P. Ferrajo is een groote Baay gelegen aen de Noordkant van het Eyland Elbe, en heeft byna ¾ mylen in lengte en breedte: op de West punt of regter zyde inkomende / is de Stad Ferrajo, welke niet dan eene kryggs Stad is op eene lange en hooge punt gelegen / wel gefortificeert en steil van alle zyden. Deeze Punt is een half Eyland / hier van af byklans 500 Roeden is een rond Eylandje; men kan tusschen dit en de wal zonder schroom door / mids baarweg houdende; Benoorden dit Eyland / eene half kabel lengte af zyn eenige klippen; aen de Zuid kant deezer Stad in die Baay is een Haven die met een Ketting word afgesloten: willende dan te Porto Ferrajo ankeren / moet men op twee kabel legte de punt der Stad met naderen / wyders / daer om zeilende / komt men ten anker af en aen eene Tooren / die men aan de inkomst der Moelje vind / en in Zee steekt / daar zal men op 6 a 7 vadem wezen; de grond is zeer goed van Moeras en Modder; de Galleyen ankeren alhier by en omtrent / de Scheepen op wat meerder ruimte / om gemakkelyker en gereeder te konnen onder zeil gaan.

Wanneer men in deeze Haven komt ankeren / moet men zig niet te na aan de Stad begeeven / alwaar het laag land

is

is / want het daer zeer ondiep is / nog ook niet te diep in de Baey loopen / al schoon deeze eene groote ruimte heeft / maer zig wel 3 a 4 Kabel lengte van den Tooren afhouden.

Omtrent een groote mijl N. W. ten W. van de Punt der Stad Porto Ferrajo, is 'er eene groote punt / waer digt aen twee droogtens / twee Kabel lengte van de Wal af / zyn / alwaer de Zee zomwylen op breekt.

Omtrent 2 mylen West iets Z. van deeze punt is de Caap Saint Pierre, zeer hoog en scherp / en de landstreek aldaer is het hoogste van het Eiland; men kan na begeeren hier naby loopen / al schoon eene klip aen de punt / dog zeer na aen de Wal legt.

Van Caap Saint Pedre na Caap Saint André, is byna 3 mylen O. ten Z.

C.S.Andre. Caap Saint André is aen het uiteinde laeg / en heeft eenige witte blakken / dog aen de West kant dezer Caep zyn eenige klippen boven water.

Omtrent $1\frac{3}{4}$ mylen Z. W. van de Hoek / aen de regter zyde des inkomen van Saint Pedro, is het Eyland Planouse, welk zeer laeg en vol Hey beplant is / en byna $\frac{3}{4}$ mylen in zyn lengte en een $\frac{1}{2}$ uur breed is: men kan hier aen de N. en N. W. kant byna aenloopen / dog aen de Zuid-kant zyn veele klippen boven water / meer dan $1\frac{1}{2}$ mijl afstrekkende: aen de West en N. O. zyde / na dat de wind is / kan men ankeren / egter diend men altoos klaer te zyn om te ligten om boven het Eyland aen de Noord-punt te kommen komen / daer het nog al heel schoon is. Men haelt hier ook goed brandhout; men ankert $\frac{1}{4}$ uurs van het Eyland op 10 a 12 vadem water.

Van de Caap Saint André op het Eyland Elbe tot het Eyland Monte Christo, is de koers Z. ten W. iets Z. byna $5\frac{1}{2}$ mylen. M. Christo. Dit Eiland is zeer hoog en van verre meest zig rond vertonende / en het is omtrent aen de Oost kant $1\frac{1}{4}$ a $1\frac{1}{2}$ mylen lang. Daer legt digt aen eene grote klip; by noodzakelykheid zoude men aen de Z. O. zyde kommen ankeren.

Byna $1\frac{1}{2}$ mylen N. W. ten W. iets W. van het midden van Monte Christo, is eene steen Bank van $\frac{1}{4}$ uurs uitgestrektheid / genaemt de Formigues. Formigues. Eenige deezer klippen zyn boven water / andere tusschen wind en water / ook zommige onder water: dieswegen zyn deze zeer gevaarlyk / door al des nagts / en wanneer men zig in stilte daer digt by bevind / moet men wel op zyne hoede zyn / door dien de Zee en stroomen daer op vallen.

Een grote mijl N. O. van de Caap de Saint André op het Eiland Elbe, is Porto Longon, welke aen de Oostkant van het Eiland en diep in geleegen is. Daer zyn verscheide Ankerplaetzen / in een grote diepe kreek; de O. Z. O. wind maekt hier de lager Wal.

Byna $\frac{1}{2}$ mijl van de Punt van Porto Longone, is hier een zeer kleine inham / die men Ferriera noemt / alwaer eenige Huizen / en verscheiden Yzer Mynen zyn; des noods kan men voor de Magazynen ankeren op 18 à 20 vadem water / en groten groven Zingel grond / die gansch niet goed is; men heeft ook geen de minste beschut voor Zee winden.

Op den Z. O. Hoek is een Wagt-tooren; by deeze Punt is eene groote klip.

't Eiland Corsica.

C. Corso. CAbo Corso de Noordhoek van Corsica heeft twee hoeken / die van malkanderen O. ten Noorden en West ten Zuiden een groot mijl leggen / hebbende tusschen beiden een groten inwykt Zuid waert op. Aen d'Oost zyde van de Oostelykste hoek / dat eigentlyk C. Corso is / is eene schone grond om reede te maken voor West of Zuidweste Winden.

Omtrent een mijl bezuiden C. Corso aen de Oostkant van Corsica leid een Eilandeken met een Vuurtooren daer op / en van dat Eilandeken Zuid-Oost / twee kleine mylen staet nog een Tooren op zommige laege rutzen by de water kant / die schynen / als men uit de Noord komt en ze eerst gewaer wort / van 't Land verscheide te zyn / maer zy zyn aen Corsica vast.

Omtrent een mijl bezuiden die voorsz. Tooren op de rudzen schynt wel / als men daer voorby zeilt / een schone zand bay te wezen tusschen 2 schuine hoeken / en aen de Zuid zyde van de Bay een Kasteel of Pakhuis / 't laet hem van buiten aensien / of men beschut zoude leggen voor Zuide / Zuid. Weste en Weste winden / doch of daer goede Anker-grond is of niet / is onzeker. Na 't Noorden toe is 't land veel hoger als na 't zuiden / zynde aen deze Oostkust van Corsica, na 't getuigenisse van de voorby zeilders / veel uithoeken en zand-stranden / dog onzeeker of 'er goede anker grond en Reede voor de Weste en Zuide winden zyn.

Omtrent mitsweegen Corsica, of wel zoo zuidelyk / is een laeze hoek / daer een heuvel op staet / daer neffens van de wal Oostwaert ontrent 4 mylen lid een blinde klip / daer aen 't branden van 't water niet meer als 2 of 3 voeten water op schynt te weezen / een weinig groter als een boots-lengte / neffens deze klip konde Pouwel Jansz. van Alckmaar in 't Jaer 1611 met 30 vadem lyns geen grond werpe / met stil wieder of by nagt is het quaet te schouwen / nadien men met slegt water geen branden zoude bemerken. Blinde Klip.

Niet verre van 't Zuid einde leid Porto Vecchio een goede haven / maer geheel aen 't Zuid einde leid S. Bonifacio ook een goede haven / daer staet een Kasteel op de hoek / en by de haven leggen 2 klippen genaemt Le Vegie. In 't inkomen van Porto Vecchio heeft men niets te mijden / als de twee klippen voor aen / die zo hoog boven water leggen / als een zwarte omgekeerde boot / en men kan tusschen die klippen door vry en onbeschroomt inzeilen / als men de klippen maer mijd / ook kan men om de Noordhoek zoo na omzeilen als men wil; men heeft in 't inkomen al goede Ankergrond / en de diepte hier naest al met vadem aengehaeld: als men by de Noordwal inkomt / steekt men over na de Zuidwal / en loopt daer zo na aen / dat men maer een Cabel lengte van de wal af blyft. Men ziet wat na binnen van de Zuidwal een klein zandig puntje ter zyden afstreken / dat men met verder moet mijden als 't wyd is / dat gepasseert zynde kan men ankeren / en een Cabel aen de Zuidwal langs door vast maken. De meeste Schepen ankeren by het binnenste Eilandje, en maeken daer een touw vast / daer legt men op $4\frac{1}{2}$ vaem. Als men binnen dat Zand puntje is / legt men met een touw aen 't land / voor alle winden beschut. Het inkomen van de Haven is ontrent $\frac{1}{4}$ mijl breed / en loopt toe aen 't binnenste Eilandtje: een mijl in is vers water / brandhout en ballast in overvloed: deze Haven strekt meest Oost en West / al grond met zwart rut bezet. Een Schip 19 voet diep gaende is 'er in gelaveert. Porto Vecchio S. Bonifacio.

Die met Zuidelykie winden neffens d'Oostkust van Corsica moet byleggen / die kan met laveren geen voordeel doen / na dien de stroomen daer sterk om de Noord trekken / en is daerom best eenige Reede te zoeken.

Bezuiden C. Corso aen de West zyde leit d'Inham van Fiorenzo, daer een goede Haven is. In de grote Baey van Fiorenzo legt men beschut voor alle winden / behalven van N. W. ten N. tot N. ten O. Men kan daer met een geheele Armade Schepen leygen / op 20, 17, 12, 10 en 8 vaem / al goede steek grond. Van het Stedekien / dat men daer by kan leggen / leit een blinde klip af; maer eer men daer by kan komen / zoude men al op 5 vaem water zyn; men hoeft zo verre niet te loopen. Fiorenzo.

Tien mylen bewesten C. Corso leid de Stad Calvi regt beoosten C. Rivola, daer is een goede haven en een van de voornaemste van geheel Corsica. Calvi.

Regt benoorden Calvi leid 't Eiland Rossa, daer agter is 't goed zetten. J. Rossa

Voorts langs de geheele West kust van Corsica kan men nergens quaed doen met zetten / maer waer men slegts een hoek sier / daer mag men vry zonder schroomen onder ter Reede loopen / 't is daer over al schoon en klaer.

Nader beschryving van het Eiland *Corsica*, uit den *Portulan* getrokken van pag. 151, tot 159.

De Caap Corso is die / welke zig meest om de Noord uitstrekt van het gehele Eiland / redelyk hoog en digt aen Zee / maar op het land zyn hoge Bergen. Digt aen de Punt van Caap Corso is een klein Eilandje redelyk hoog en rond / waer op men eene Wagt-tooren ziet. Men kan te landewaert hier aen lopen. Beoosten Caap Corso is een weinig Bogt met Zand strand / waer voor men met Westelykie winden zoude kommen ankeren / maer men diende zig niet van Oost en Z. O. winden te laten overvallen.

3 Mylen Z. Z. O. iets O. van Caap Corso is Caap Sagry, eene grote en weinig uitstekende Punt.

Caap Sino strekt zig het meeste van geheel Corsica om de Oost uit / redelyk hoog aen de Zee kant / maer digt by is een hoge Berg / als een Suiker-brood / en een Dorp met eenige Wagt-toorens.

N. O. van deze Kaep 1 mijl / is eene zeer gevaerlykie klip / en / beoosten deze Kaep op dezelve verheid / is meede nog eene andere / waerom men niet op 2 mylen / om niets te wagen / hier naby moet komen.

Byna 6 mylen Z. Z. W. van Caap Sino is die van Mescaria, en in het land zyn het alle hooge Bergen. Aen de Noord-kant en digt aen legt een klein Eilandje.

Porto Vecchio is eene grote Baey / waer in men met verscheide Schepen en Galleyen kan ankeren / en van veele winden beschut zyn. Deeze legt aen de Oost zyde van Corsica by den Zuid hoek / en is gemakkelyk te kennen / voornaementlyk uit de Oost komende. Men ziet eene lage land-

streek eenen hogen en zeer hakkeligen Berg leggen / en een weinig Zuiden van dit land is Porto Vecchie.

Wanneer men digt aan komt / wordt men eenige kleine klippen / als Barken / die buiten de inkomst leggen / gewaar / een ¼ uur af midden in de inkomst / en de andere aan de slinker zyde van de inkomst / ter lengte van eenen Snaphaan schoot.

O. N. O. 2 kabel lengte der Noordelykste klip legt eene droogte. De Punt van de regter zyde binnen komende is zeer hoog / waer op een Wagt-tooren staat en eenige klippen zyn boven water daar by / ook Zand-strand rondom. Men ziet bewesten den ingang op eene laage Punt eenen anderen Tooren / rondom zoo met blinde klippen als boven water omringt.

Tusschen beide deze Punten is een weinig Bogt en een Zand strand met een klein Rivertje / daar men water haalt.

C. Cigli. ¼ Mypl W. N. W. van Caap Cigli is eene groote hoge Punt / die de inkomst van deezen Haven maakt: aan den voet van deeze is een Zand Rif 1½ kabel lengte af / daar men op moet zyn verdagt. Men moet ook niet te veel aan de regter zyde komen / nog al te na by de Punt diep in / alwaar deze Toren is / want daar leggen klippen onder water wyd en breed uitgespreid

Meest binnen deze Baay en aan de West kant is het vol klippen zo boven als onder water / zo dat men hier niet te na moet lopen.

Willende dan in Porto Vecchio komen / uit de Noord van daan / moet men de klippen aan de inkomst aan de slinker laten: en komende uit de Zuid / kan men midden door de groten klippen lopen / waar van wy hebben gemeld / of tusschen Caap Cigli, dat de Z. O. Punt van de Havens is / en de eerste klip / alwaar 10 vadem water / dan wat van de slinker punt afdraayen wegens het Zandrif / mede gemeld.

Als men die te boven is / zal men langs de kust loopen tot digt aan een Eylandje op 3, 4 en 5 vadem / Moeras en Moddergrond. Men ziet naauwlyks de Zee wegens de punten.

De lager is van Porto Vecchio de O. N. O. wind / maar men kan die op de ankerplaats niet veel vernemen.

Om de Zuid der laaste punt van Porto Vecchio, dat is Caap Cigli, ruim 1 mpl is een klein rond Eylandje en eenige klippen daar by om de oost / dat men Eyland Gary noemt. Men kan zonder schroom te Landwaard hier van passeeren.

Byna 3 mylen Z. W. ten Z. iets Z. van Caap Cigli is
C Messa. Caap Santa Messa, of Meza, waar tusschen beide een bogt en Zandstrand is.

De Caap Santa Messa is een lange in Zee uitsteekende Hoek en redelyk hoog / waar op een wagttooren / en / meest in de midden van de Bogt / is een andere Tooren / op eene Heuvel staande.

Aan de Noordkant van de punt van Santa Messa is een weinig strand / dat inloopt / daar men zoude konnen ankeren door Z. Z. W. en weste winden / daar is 8 a 10 vadem / Moerassige en Modderagtige grond.

Omtrent 1½ mpl zuiden van deeze Kaap is eene groote klip boven water / en nog veel buiten deeze: 3 vierde mylen om de Z. W. van de eerste klip is eene Steenbank onder water / die zig meest Z. W. 2 mylen afstrekt.

Van 's gelyken van de kant van de Punt Santa Messa komende na deeze klip zyn eenige blinde / die meest halfweg van de etne tot de andere loopen.

Men kan tusschen de eerste klip van Santa Messa en de buiten leggende niet door / alhoewel zulks toeschynd / want het vol blinden legt.

Maar tusschen deeze en het Eyland Gary, reeds genoemd / kan men tusschen door loopen.

Daar is alhier digt by de klip 13 a 14 voet / en / deeze te boven zynde / is 'er niet meer te vreezen.

Men ziet de grond zeer klaar / en men kan hier stoutelyk door zeilen in goed weer / dat de Zee niet hol is.

Men moet ook agt geeven / wanneer men deeze klip te boven is / om op Caap Bonnet de Juif, dat is Jodenkap, aan te houde om zo te myden de klippen aan de slinker zyde digt aan die / waar van wy reeds hebben gesprooken.

Pas 3 mylen Z. W. iets Z. van Caap Santa Messa is de eene punt die men Bounet de Juif, dat is Joodemuts of Kap noemt. Tusschen beide deeze punten is een weinig Bogt en laag Land met Zandstrand omringt / waar voor men met N. W. en Weste winden kan ankeren. Aan 't uiteinde van Bonnet de Juif is eene groote klip en eenige kleine rudzen / en Z. W. byna een kabel lengte van deeze is een droogte.

Z. O. van de gezegde punt is een ander klein plat Eylandje / en eenige klippen gelyks water zeer gevaarlyk.

Van Bonnet de Juif tot Caap Blanco is byna een klein uur
C. Blanco. W. ten Z. Caap Blanco is een lange punt van witte klippen / waar van deeze de naam krygt: waar by een groote klip boven water is.

Deeze punt is de naaste van het Eyland Sardinje, van waar dezelve maar 2 mylen is. Men ziet ook in deeze doortogt 3 a 4 groote Eylanden langs de Noord-punt van Sardinje, die men de Eylanden van Magdalena noemd / zo dat tusschen deeze en het platte Eylandje / digt aan Bonnet de Juif, maar een mpl opening blyft / dat is het / welk men Canaal of Mond van Bonifacius noemd. Men kan daar gemakkelyk met Scheepen posseeren / een weinig nader de Eylanden van Magdalena nemende / of Sardinien, als Corsica, en voor al agt gevende op de zwaare Stroomen / als men een goede open wind heeft / is 'er niet te dugten.

Ruim ¼ mpl N. W. iets W. van Caap Blanc is de ingang van de Haven Saint Bonifacius, gemakkelyk te kennen door de regter punt binnen komende / zeer hoog en steil zynde met witte vlekken.

Digt aan deeze punt om de oost is eene klip / waar op maar 4 voet water / maar alleen 15 roeden van Land gelegen. De inkomst van den Haven Saint Bonifacius kan men niet zien / of men moet daar dwars af zyn. Het schynt een Rivier te zyn / en heeft maar 80 roeden wydte en ¼ uur diepte inwaards.

Aan de ingang is 15 / 14 en 12 voeten water. Op de slinker zyde inkomende en een weinig binnen zyn 2 a 3 klippen boven water / maar men kan digt aan de zelve loopen / maar men moet altyd mids baarweg tot de Stad houden / waar 5 a 6 vadem is / zynde niets van geene zyde te vreezen / in deeze Rivier is de kust zeer hoog en schoon.

Byna 1 mpl West iets Z. dan de inkomst des Haven Saint Bonifacius is de Caap de Son, eene laage in Zee uitsteekende Punt om de Z. W. redelyk hoog / hakkelig ende zwartagtig. Hier by zyn eenige klippen boven water; tusschen beide deze Punten is een weinig Bogt en in de midden eene kleine kreek van klippen / aan welker inkomst een Eilandje is. C. de Son.

3 Mylen N. W. iets W. van Caap de Son, is Caap de Fieno: tusschen beide is eene groote Bogt en weinig Strand en klippen langs de Punten / maar digt aan Land. C. Fieno.

Binnen in deeze Bogt is een kleine Stad aan den Zeeoever / die men Figari noemt. Digt aan deeze Punt is eene klip / zynde zeer scherp en na eenen Tooren gelykende. Aan de Punt van Caap Fieno is een grote klip met eenige kleine daar by.

W. N. W. 2½ mylen van Caap de Son en 1 mpl regt Zuiden van Caap Fieno is eene Steenbank boven water / daar zyn ook blinde ver af om de Z. W. van deeze klippen strekkende / zo ook van de O. Z. O. kant der geene / die boven leggen. Daar is nog eene andere reeks klippen onder water een quart uur ver af; zo dat deze bank ruim ¼ mpl lang is / en strekt meest N. O. en Z. W. Zo men te landwaart van deze klippen wil lopen / diend men mids baarweg te houden tusschen de kust en de klippen / die boven water zyn: en zo men Zeewaard hier van loopt / moet men dezelve wel ½ mpl schouwen.

Een mpl N. W. ten N. iets W. van Caap Fieno is Caap
Negret, waar op ten Wagttooren is. Aan de Punt dezer C. Negret.
Caap zyn twee grote klippen / dog na aan de wal / en men kan digt by deze langs lopen.

Byna 3 mylen N. N. W. van Caap Negret is de Zuidhoek der Golf van Ajazzo, tusschen beide eene grote Bogt / het geen men Golf van Campo Demore noemd / waar in men drie Wagttoorens op hooge Punten ziet staan / en digt aan deze Hoeken hebt gy op sommige plaatsen wat Zandstrand met Bogtjes / daar men met Landwinde zoude konnen ankeren / maar men moet zig van geen Zeewind laten overvallen: want bezwaarlyk zoude men het hier afhalen. Op de Zuidpunt van Ajazzo is een Wagttooren. Men ziet langs deze Cust tot binnen in de Golf 3 andere. Mede hebt gy by dezen hoek 2 grote klippen met eenige kleine daar by / ook is hier eenig Zandstrand. Komende uit de Zuid langs deze kust / kan men deze Torens niet zien / of men moet hier op zyde zyn.

Omtrent 2½ mpl N. N. W. van de Zuidhoek der Golf Ajazzo hebt gy Caap Sangonaire, waar by digt aan de Eilan- C. Sangonaire.
den van dezelve naam leggen. Tusschen deze twee hoeken is de Golf Ajazzo 2 mylen diep in zynde / alwaar een lange Zandstrand met eene lage Zandstreek is / en in de midden klippen boven water. Aan het einde dezes Noordhoeks zyn vele klippen boven en onder water / een Musket schoot 't Zeewaard strekkende / waar op men diend te zyn verdagt / voorzal langs de Noord wal komende / waar meest halfweg der Caap Sangonaire en der Stad Ajazzo eene klip legt digt aan Strand / of en aan de welke 1½ kabel lengte eene droogte is / waarom men op ¼ uur niet na aan deze kust moet komen. Langs deze kust leggen verscheide klippen / maar zy zyn na aan het

Land-

Land. De Scheepen konnen hier ankeren / dog op ruymte; men moet niet dieper / zelfs nog zo diep niet inlopen als het Capucyner klooster wegens eenige klippen en Blinden / leggende diep hier in / en wel meest in het midden. Z. O. van de Stad legt eene Steenbank boven en gelijks water / van welke te landwaerd Zeestrand is met een Kibiertje aldaer. Men kan / zo men begeert / met Scheepen tusschen de Strand en deeze klippen gaen leggen / en de Schepen / die niet binnen den hoek der Stad willen ankeren / konnen bezuiden deeze punt leggen op 15 a 20 vadem / dog zy hebben geen beschut voor Zee winden / die hier hard zyn. De Z. O. wind geeft hier lager / als men legt digt by het Capucyner klooster / maer geen holle Zee konnen dezelve geven. Men is hier voor Zee winden en Rolling beschut.

C. Sangonaire. Men kan ook met N. en N. W. winden binnen Caap Sangonaire ankeren / daer Zandstrand / en 12 a 15 vadem / ¼ uurs van Land af.

De noord punt der Golf Ajazzo aen het einde dezes Hoeks / die als een Eyland vertoond / digt by eene klip boven water / is genoemt C. Sangonaire.

½ Myl W. Z. W. iets Z. van Caap Sangonaire is het groot Eyland Sangonaire zeer hoog. Aen het uiteinde van dit Eyland zyn veele klippen en blinden wyd afgelegen. Aen het ooste van het Eyland zyn 2 a 3 groote klippen; daer is geen doorweg tusschen deeze en het Eyland / maer tusschen Caap Sangonaire en de groote klip is een 4 à 500 roeden breete en 6 vadem diep / zo dat men met alle Vaertuigen hier tusschen door kan / mids vaerweg houdende / dog de klip een weinig nader dan de Caep nemende.

C. Sabon. Caap Sabon is ruym 1½ mylen Noorde van Caap Sangonaire, zynde eene groote punt / waer op een Wagt-tooren staet / digt by de welken om de Z. W. een Eylandje is en eene klip.

C. Roux. Caap Roux is 3 mylen benoorden Caap Sabon, zynde eene groote punt en van verre als een Eyland toonende: tusschen beide is eene groote bogt / waer men met land-winden zoude konnen ankeren.

C. Lougarbe. C. Lougarbe is 2¼ a 2½ mylen benoorden Caap Roux, zynde eene groote punt / diens top zeer hatkelig is / aen het einde van welke punt een Eylandje legt / waer op een Wagt-tooren staet. Hier kan men niet dan met barken tusschen deezen hoek en het Eylandje door / en dan moet men het zelve niet te na komen.

C. Rivela. C. Rivela is 4½ mylen N. O. ten N. van Caap Lougarbe. Tusschen beide is eene groote bogt / en byna in het midden is een Dorp / Girelatte geheeten / waer men eenen Tooren bewesten ziet / daer men mede met Land winden zoude komen ankeren.

Porto Galera. Beoosten Girelatte agter eene hoek is eene andere en kleine Bogt / die men Porto Galere noemt / daer men met N. O. winden kan ankeren / en hier by / om de N. oost is een groote Hoek / Caap Cavelle genaemt / waer een wagt-tooren staet / en digt aen de punt eene groote klip. Men ziet wyders eene groote punt / die men La Revelatte heet: bewesten is wat bogt en klippen / en byna ¼ myl O. N. O. van deeze punt / Caap de Rivela, die de inkomst der Baeye van Calvi maekt. Digt aen deeze Kaep is eene groote klip / tusschen welke en den wal men met barken kan passeeren. Aen de klip is 6 à 7 vadem water. De kenning van Calvi is by deeze klip gemakkelyk / buyten dien ziet men nog eene Bogt / waer men in de midden op eene hooge Rots de Fortres van Calvi gewaer word.

C. Despano. Omtrent 1½ mylen oost ten noorden van Caap Calvi is Caap Despano, tusschen beide eene groote Bogt / die de Baey van Calvi maekt / en ¾ mylen Z. oost ten oosten van Caap Rivella is de Stad Calvi. Het is zeer steil aen de Zee kant / en bewesten de Fortres is de punt van eene groote en hooge Rots.

Van de anderen zyde en bezuyden de Stad Calvi is eene Zandbaey. Men kan hier overal wel ankeren / maer het beste is op twee kabel lengte digt aen de Stad / daer is 4 / 5 en 6 vadem / Zand en Modder grond / een anker hebbende Zeewaerds om de Z. ooste en een Touw aen land om de N. West. Men moet niet dieper in dan het laetste Bastion der Stad.

Men is beschut voor de N. N. ooste wind / die hier laeger is in de Baey / maer zynde op de regte Reede / zo als wy komen te zeggen / ziet men geen Zee / alleenlyk heeft men hier maer rolling. Men kan zo na aen den Hoek der Stad komen / als men begeert / zynde 3 vadem water. De Z. en Z. W. winden moeten hier zwaer zyn / komende tusschen hoogen bergen / en met val winden / dog dezelve geeven geen holle Zee. Hier zyn ook Moerassen en een Poel; anders zyn daer rondom hoogen bergen. Men vind hier veel verversching tot eenen behoorlyken prys / en veel Schapen en gevogelte: gy haelt watee aen een Kibiertje omtrent 2 mylen beoosten uw / waerby een groot Huis is / daer aen men het kan kennen.

Byna 4 mylen oost noord oost 5 graden oostelyker van Caap Despona, is een klein Dorp / genaemd Salgalogno, byna ¾ mylen N. N. W. van dit Dorp is eene droogte / waer op maer 4 voet water is.

N. oost ten oosten van Caap Despano, byna 2 mylen / is Caap la Cholle.

2 Mylen oost noord oost iets noord van Caap Despano is het Eyland Rousse, zynde meest af en aen Caap la Cholle, en digt daer by op de Z. W. punt van dit Eyland is een Wagt tooren met twee Stukjes Kanon voorzien. Men kan niet te landwaerd van deeze dan met barken passeeren. C. la Cholle.

Digt aen dit Eyland is een groote klip boven water. Men zoude aen de oost kant hier alleen konnen ankeren. Van de Stad Calvi tot Caap Corso is de koers noord oost byna 9 mylen. Tusschen het Eyland Rouse en Caap Corso is eene groote bogt / die men Golf van Fiorenzo noemt.

Alle deeze Kusten zyn zeer hoog / vooral by Calvien Caap Lougarbe, ontwaer men eenen hoogen berg gewaer word / die men Relevé de Calvi noemt.

Strekkinge en Coursen.

Van C. de Toulon tot de W. hoek van Porquerola is de koers O. ten Z.	3 mylen
d'Eilanden van Eres strekken haer O. iets N. en W. iets Z.	5 mylen
Van Bovena tot C. Rivela in Corsica is de koers O. ten Z. omtrent	25 mylen
Van C. Lardé tot de bay van Frejus N. N. O. iets N.	3 mylen
Van de bay van Frejus tot J. Rossa aen Corsica O. Z. O. en O. ten Z.	27 mylen
Van Bovena tot C. de Rosa N. O. omtrent	6 mylen
Van C. de Rosa tot J. Gorgona O.	32 mylen
van C de Rosa tot de bay van Canano N. O. ten N.	3 mylen
van de bay van Canano tot C. de Garopa O. N. O.	3 mylen
van C. de Garopa tot Nizza N. O.	3 mylen
van Villa Franca tot C. S. Sospers O. N. O.	1 myl
van C. S. Sospers tot J. Rossa in Corsica O. Z. O. wel zo oostelyk omtrent	20 mylen
van C. S. Sospers tot Monaco N. N. O.	1 myl
van Monaco tot Vintimiglia O. ten N.	3 mylen
van Vintimiglia tot Bordiguero O. ten N.	1 myl
van Bordiguero tot C. delle Melle O. ten N.	7 mylen
von C. delle Melle tot J. Rossa aan Corsica Z. Z. O.	20 mylen
van C. delle Melle tot C. Corso in Corsica Z. O.	22 mylen
van C. delle Melle tot Piombino O. Z. O. iets Z.	34 mylen
van C. delle Melle tot Livorno O. ten Z omtrent.	26 mylen
van C. delle Melle tot de Z. hoek van Porto Specia O. ten N iets O. omtrent	27 mylen
van C. delle Melle tot Porto Fin N. O. ten O. omtrent	14 mylen
van C. delle Melle tot Genua N. O. en N. O. ten N	11 mylen
van C. delle Melle tot C. de Noli N. N. O.	5 mylen
van C. de Noli tot Savona N. ten O. omtrent 2 of	3 mylen
van Savona tot Genua O. iets N.	4 mylen
van Genua tot C. Corso in Corsica Z. ten O. omtrent	2 mylen
van Genua tot Livorno Z. O. en Z. O. ten O.	23 mylen
van Genua tot Porto Fin O. Z. O. omtrent	4 mylen
van Porto Fin tot de Z. hoek van Porto Specia Z. O. ten O.	8 mylen
van Porto Specia tot Livorno Z. O. ten Z.	12 á 13 mylen
van Porto Specia tot Via Regia Z. O. ten. Z	8 mylen
van Via Regia tot Livorno Z. ten O.	4½ mylen
van Livorno tot C. Corto in Corsica Z. W. iets W.	17 mylen
van Livorno tot C. Dragonis W. ten Z. wel zo Zuydelyk	82 m.
van Livorno tot J. Gorgona Z. W. ten W.	4 mylen
van Livorno tot J. Elba Z. iett O.	12 mylen
van Livorno tot Piombino Z. ten O.	12 mylen
van Piombino tot C. Corso W. wel zo Noordelyk.	15 mylen
van J. Elba tot J. Gorgona N. N. W.	9 mylen
van J. Elba tot J. Gorgona N. W.	6 mylen
van 't Noordwest einde van J. Elba tot Planosa Z. ten W.	4 myl.
van J. Elba tot C. Corso W. ten N. omtrent	12 mylen
van Planosa tot de Formigues Z.	3 mylen
van de Formigues tot J. Monte Christi O. ten Z.	2 mylen
van 't Zuid Oost einde van J. Elba tot J. Monte Christi Z.	5 m.
van C. Corso in Corsica tot J. Elba O. ten Z.	12 mylen
van C. Corso tot Piombino O. wel zo Zuidelyk.	15 mylen
van C. Corso tot Livorno N. O. tets O.	12 mylen
van C. Corso tot Genua N. ten W. omtrent	23 mylen
van C. Corso tot de Golf van Fiorenza Z Z. W.	5 mylen
van C. Corso tot J Rossa W. Z. W. omtrent	5 mylen
van J. Rossa tot de bay van Frejus omtrent W N. W.	26 mylen
van J. Rossa tot C. S. Sospers N. W. wel zo Westelyk omtrent	20 mylen

Van J. Rossa tot C. delle Melle N. N. W. 20 mylen
Van C. Rivela tot 't Zuid-einde van Minorca Z. W. ten W. wel zo Zuidelyk. 63 mylen
Van C. Rivela tot C. Dragonis W. / en W. ten Z. 64 mylen
Van C. Rivela tot de Eilanden van Eres W. ten N. omtrent 25 mylen
Van de Golf van Ajazzo tot C. Dragonis W. / omtrent 63 m.
Van S. Bonifacio tot J. Asinaire Z. W. ten W. 8 of 9 mylen

Hoogten.

C. de Toulon leit op 43 graden 2 min.
C Lardé op 43 graden 6 min.
C de Rosa op 43 graden 15 min.
C delle Melle op 44 graden 0 min.
Genua op 44 graden 26 min.
Livorno op 43 graden 28 min.
Piombino op 42 graden 55 min.
J. Monte Christi op 42 graden 17 min.
C. Corso op 43 graden 0 min.
C. Rivela op 42 graden 40 min.
De Golf van Ajazzo op 41 graden 55 min.
S. Bonifacio op 41 graden 20 min.

Hoe haar deeze Landen uyt der Zee vertoonen.

Aldus vertoont 't land tusschen C. de Crosette en Bovena, als deze voorsz. haap N. W. ten N. omtrent 8 mylen van u is / als ook den berg C N. W. ten N. omtrent 5 mylen.

Dit behoort aen 't bovenste / de BB aan malkanderen / zynde C. de Toulon N. N. O. ontrent 5 mylen van u.

Noordoost en Noordoost ten Oosten d'Eylnnden van Eres.

Dit volgt aan 't voorgaande / de CC aen malkanderen. Den hoek D leid dan Noord oost en noord oost ten oosten 7 of 8 mylen van u. d'Eilanden daer beoosten kan men dan essen of qualyk uit de marsch zien.
Bovena doet hem aen 2 heuvelen op.

C. de Toulou.

Als C. de Toulon Noord west ten noorden ontrent 4 mylen van u leid / zo vertoontze aldus met t land daer bewesten / en beoosten / met klaer weder kan men over de kaep heen meer hoog land zien.

Dus vertoont C de Toulon Noordoost ten oosten wel zo noordelyk 4 mylen van u / wat westelyker of noordelyker zeilende / zo verschiet de hoek met 't kruis agter C. de Toulon,

Dus vertoont C. de Toulon oost 5 mylen van u / dan is C. de Crosette noordwest ten noorden ontrent 6 mylen van u / en bewesten C. de Croisette siet men dan geen land meer.

Aldus vertoont C. de Toulon noorden ten oosten omtrent 6 of 7 mylen van u leggende.

Aldus doet hem C. de Toulon op / zynde noord noord west ontrent 6 mylen van u.

Aldus doet hem Bovena 't oostelykste eiland van Eres op / als 't noordwest ontrent 6 mylen van u is.

Aldus vertoont 't land van Toulon West ten noorden 6 of 7 mylen van u zynde.

De vertooning van de bay en Eylanden van Eres, als gy daer op de Reede leit / is in de Haven-kaart afgebeelt.

Dus vertoont Bovena t oostelyke Eyland van Eres west ten zuiden van u.

't Land benoorden d'Eylanden na Frejus toe vertoont aldus.

Dit volgt aen 't voorgaande / de kruiskens aen malkanderen.

Noord West ten Noorden.

Dit volgt aen 't bovenstaande / de CC aen malkanderen / dezen hoek leid dan noord-west ten noorden. 4 mylen van u.

Cabo de Rosa.

Cabo de Rosa west 8 mylen van u doet hem aldus op.

C. de Rosa.

C. de Rosa Noord noord oost en 't westelyke land west zuid west van u leggende / zyt gy regt voor de Bay van Frejus, en daer vertoont 't land / als in deze en de 5 volgende opdoeningen vertooot wort.

dit volgt de boovenste / de A A aen malkanderen.

Dit volgt de tweede / de BB aen malkanderen / en strekt na de bay van Frejus toe.

Dit volgt de derde / de CC aen malkanderen.

Dezen berg onder H leid heel diep in de bogt van Frejus: als die Noord west ten westen / en C Lardé west omtrent 8 of 9 mylen van u leit / zo vertoont 't Land aen beiden zyden van de bay aldus. 't Land met M geteekent leit bewesten C. de Corso omtrent een myl / en d'Inham van Canano Noord noord west 5 mylen / Villa Franca N. en N. ten O. 6 mylen. Dit is met dyzig weer geteekent. Als men dan nog noord oost ontrent 3 mylen opzeilt / zo komt deze berg B aen 't land M en 't land PP doet hem dan aen de 3 Eylanden. C. de Rosa leid dan van u west noort west wel zo westelyk / C. delle Melle Noord oost en N. O. ten O. en C. Lardé west ten zuiden wel zoo zuidelyk. By klaer weder kan men in 't voorby zeilen alle Kapen van beneeden zien.

West ten Noorden.

Als 't hooge land bewesten C. Lardé west ten zuiden omtrent 10 mylen van u leid / zo vertoont 't Land tusschen C. Lardé en Villa Franca, als in deze en de 3 navolgende opdoeningen afgebeelt staat

Dit volgt aen 't voorgaande / de kruishens aen malkanderen. Hier ziet gy den berg H in de bay van Frejus en t land MPP verzeilt / en schynen aen Eylanden te leggen door de veerheit. C. de Rosa leid dan west Noordwest 7 mylen van u.

Dit behoort aen de tweede / de AC aen malkanderen. Neffens C de Crosa leid d'Inwyk Canano, dit hooge binnen-land lag in een wolkagtige dyzigheit / dat 't niet wel gezien konde worden / maer by 't beneeden binnen-land was geheel klaar / doe dit geteekent wierd.

Dit komt aen de derde / de BB aen malkanderen. 't Heuvelken neffens B leid dan west 5 mylen van u / en Nizza N. noord west omtrent 4 mylen: omtrent een half myl daer beoosten leit Villa Franca in een bogt / 't binnenland lag met wolken bedekt / zo dat het niet konde gezien worden / doe dit geteekent wierde.

Aldus vertoont C. de Rosa W. ten noorden 6 of 7 mylen van u leggende.

C. de Rosa Noord west ten westen 5 of 6 mylen van u zynde / zo vertoont 't land omtrent de bay van Frejus, en daer bewesten aldus.

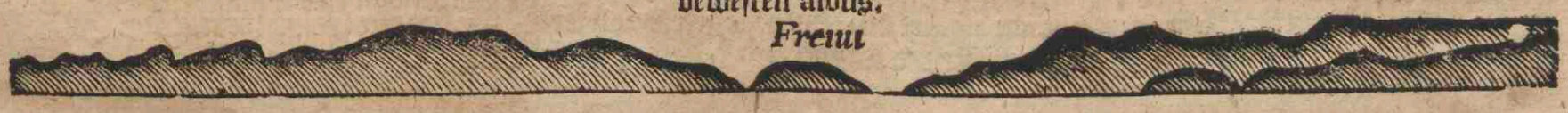

Dit behoort aen 't voorgaande / de CC aen malkanderen.

Aldus vertoont C. de Rosa, W. ten Z. 2 mylen van u / van verre zeer hakkelig aan te zien. Als men uit de oost komt / 8 of 10 mylen daer afzynde / doet 't hem op als 3 of 4 Eylanden. Tusschen C. de Rosa en den schuinen hoek is een groote Inwyk / 't land neffens de kruishens strekt na Canano toe.

Dus vertoont de hoek tusschen Canano en Antibe N. O. omtrent 3 mylen van u. Bewesten agter dese hoek is een schoone Zandbay om ter kleede te loopen op 7, 8, 9, 10 vadem schoone zandgrond voor de ooste winden.

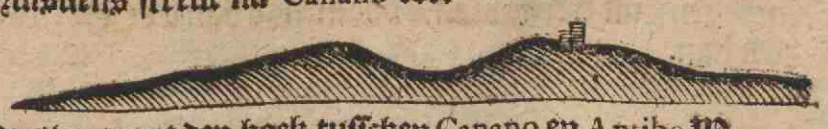

Dus vertoont den hoek tusschen Canano en Antibe W. N. W. 3 mylen van u. 't Is een zeer kennelyken slegte hoek. Als men uit de oost komt / zo staet de kerk beoosten de hoek / maer als men uit de west komt zo staet de kerk ook bewesten de hoek.

C. de Rosa.

Als men ontrent anderhalf mijl van de wal is / hebbende Villa Franca noord-west ten weste van zig / vertoont C. de Rosa met 't land daar bewesten aldus.

Dit volgt aan 't voorgaande de kruisskens aan malkanderen.

Dit behoort aan de bovenstaande / de AA aan malkanderen.

Aldus vertoonen de kusten van Provence en Italien, als C. de Rosa W. ten N. en C. delle Melle N. O. ten N. van u zijn / gelijk deze en de 5 navolgende opdoeningen aanwijzen.

C. de Rosa.

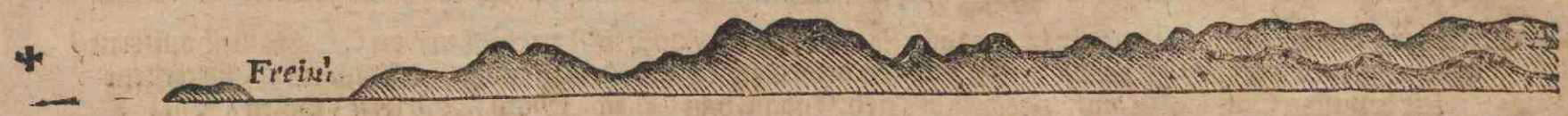

Dit behoort aan 't voorgaande / de kruisskens aen malkanderen / en is de kust ontrent de bay van Frejus en C. de Rosa.

Dit volgt aan 't bovenstaande / de AA aan malkanderen / en is de kust ontrent Canano en Villa Franca.

Dit behoort nog aan 't voorige / de BB aan malkanderen.

Dit behoort nog aen 't bovenstaende / de CC aen malkanderen / strekt na C. delle Melle toe.

Dit volgt nog aan de voorgaande / de DD aan malkanderen.

d'Oosthoek. Zuiden ten Westen.

C. de Rosa noord 3 mijlen van u vertoont aldus.

Als Villa Franca noord noord west van u is / zynde een groot stuk buiten de wal / zo vertoont 't land aldus / en den schume hoek leid ontrent een mijl bewesten Villa Franca. Als dezen Piek noord noord west van u is / zo is Villa Franca ook noord noord west van u. Dit land is geteekent / hebbende J. Rossa in Corsica zuid west en C. Corso oost ten zuide van hem. Neffens deze kruisskens is zeer hoog / heuvelig / en hakkelig binnen land / dat de meesten tijd altijd met sneeuw bedekt leid. Omtrent 2 mijlen beoosten deze opdoening van 't land leid de Reede Menton, daer veel zout van Yviça gelost word.

't Kasteel Nizza. Zand bay. In deze Bogt Villa Franca. C. S. Sospers.

Dus vertoont 't land / als 't Kasteel Nizza noord 3 mijlen en C. S. Sospers noord oost 3 mijlen van u is / 't binnenland is hier hoog / maar konde die niet sien / doen dit geteekent wierde / om dat met wolken bedekt lag. Regt bewesten 't Kasteel leid Nizza op klak land.

't Casteel tusschen Nizza en Villa Franca. Zantbay.

Dus vertoont d'hoek van Villa Franca west noord west omtren 3 mijlen van u / d'oost-hoek O. leit voor de westhoek W.: de west-hoek is hoger dan de oost-hoek O. / maer is aan de buitenkant mede een stuk weegs klak / dat men zo van d'oosthoek niet zien kan.

Dus vertoont de scherpe heuvel neffens Monaco W. N. W. van u / zynde 5 of 6 mijlen buiten de wal.

Dus vertoont C. delle Melle noord noord oost 6 of 7 mijlen van u aldus.

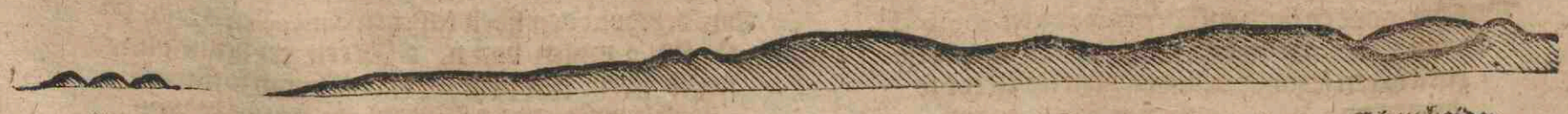

Als C. de Rosa west ten noorden 10 of 11 mijlen en C. delle Melle noord van u is / zo vertoont 't land tusschen beiden als deze en de 2 navolgende opdoeningen afsbeelden.

Dit

Paskaart,
der Zeekusten van,
ITALIEN
Sicilien,
Piombino, en C. dell Armi
Met de
Noord-kust van 't Eyland
SICILIA
Met Priviligie, voor 15 Jaren
't Amsterdam, by,
JOHANNES VAN KEULEN
Boekverkoper, aan de Vieuwenbrug, Inde
Gekroonde Loots-man.
Duytsche Mylen 15 in een Graade
Spanjsche Mylen 17½ in een Graade
Engl. en Franse Mylen 20 in een Graade
Italiaansche Mylen 60 in een Graade
ZEE VAN TOSCANE
DE MIDDELANSCHE ZEE
DE ZEE VAN MER MEDITERRANÉE
NAPELSCHE ZEE
SARDINIA
VULCANUS EYLANDEN
TERRA DI LAVORO
PRINCIPATO ULTERIORE
Golfo di Napoli
Golfo di Gioia
Golfo di St Eufemia
Golfo di Scala
Golfo di Mazara
Golfo di Catania
Golfo di Salerno
Golfo di Policastro
Golfo di Gaeta
Golfo di Pozzuolo
Golfo di Palermo
Golfo di Trapano
Golfo di Sorrento
Golfo di Cosenza
Golfo di Sciacca
Golfo di Terranova
Golfo di Melazzo
Golfo di Messina
Golfo di Marsala
Golfo di Castellamare
Golfo di Castellammare
Golfo di Ischia
Golfo di Pozzuolo
Golfo di Gaeta
Golfo di Salerno
Golfo di Policastro
Golfo di Sorrento
Golfo di Cosenza
Golfo di Sciacca
Golfo di Terranova
Golfo di Melazzo
Golfo di Messina
Golfo di Marsala

Dit behoort aan 't voorgaande / de AA aen malkanderen.

C. delle Melle

Dit land leid benoorden C. delle Melle.

Dit volgt aan 't bovenstaande / de BB aen malkanderen / en is C. delle Melle met 't land daar benoorden noord van u.

C. delle Melle.

Aldus vertoond C. delle Melle West noord-west 5 mylen van u zynde.

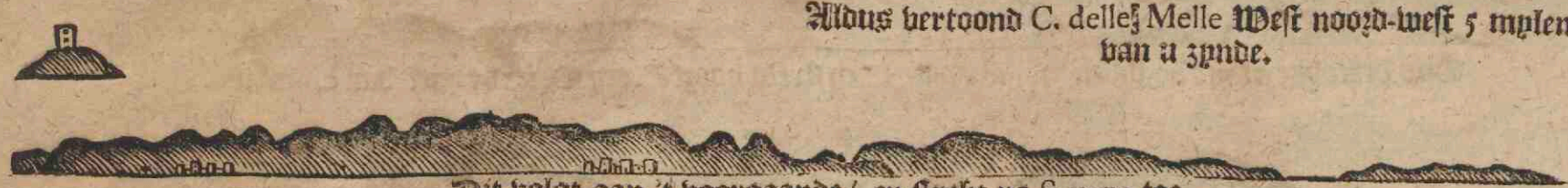

Dit volgt aan 't voorgaande / en strekt na Savona toe.

Aldus vertoont C. de Noli Noorden ten oosten 6 mylen van u zynde.

West Zuid West.

Aldus vertoont 't land tusschen C. de Noli en Genua, als men daar by langs zeilt 4 mylen van de Wal / als 't west-einde West Zuid-west en 't Oost einde (dat hier onder volgt) oost ten noorden van u is.

Dit volgt aan 't bovenstaande de kruisliens aan malkanderen.

Savona.

Aldus vertoont Savona met 't land daar nessens / als men daer langs zeilt.

Genua.

Aldus vertoont Genua, met 't land daar ontrent / en vervolgt 't Land hier boven van Savona af Oost waart.

Aldus vertoont Cabo Fin, als de westhoek noorden ten westen 2 mylen en d'Oosthoek noord oost 3 mylen van u is.

Aldus vertoont de hoek van Porto Specia, als gy uit de west komt / en dat 't eilandeken of de klip met 't kasteelken daar op / dat in 't gat leid / noord oost ten noorden van u is / zynde omtrent 4 mylen daar af. J. Gorgona leid dan zuid zuid oost ontrent 9 mylen van u.

Blauw donker land

Noordoost ten Noorden.

Dus vertoont de westhoek van Porto Specia noord oost 5 mylen van u.

O. ten Z.

Dus vertoont 't land tusschen Porto Specia en Pisa, als deze oostelyke hoek oost ten zuiden van u is. Via Regia leit dan tegen 't hoge land aan / en heeft een klein torenken. De toren van S Pedro staande ontrent een myl buiten Pisa, siet gy dan effen van beneden oost zuid oost van u. Beneden aan de voet van dit hoge gebergte leit een lage voetstrand vol geboomten / dat men qualyk sien kan / of men is daar al digt by.

Aldus vertoont 't zelve hoge gebergte een stuk benoorden Livorno, als men neffens J. Gorgona is.

Aldus vertoont Monte Negro agter Livorno, als de Zuid-westhoek Zuid-oost ten zuiden omtrent 8 mylen van u is. Men kan 't dan passelyk wel van beneden zien.

Aldus vertoont Monte Negro agter Livorno. als de noordhoek oost ten noorden en de zuidhoek oost ten zuiden van u / zynde regt benoorden J. Gorgona. 't Hier onderholgende lage land komt daar bezuiden / Z. O. ten O. van u is; en strekt na Piombino toe. Livorno leid aan 't Noord-einde van dic gebergte.

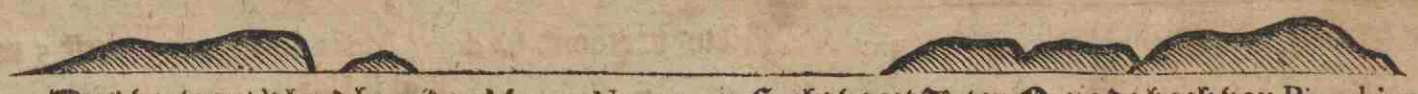

Dus vertoont 't land bezuiden Monte Negro, en strekt voort Z. ten O. na de hoek van Piombino.

J. Gorgona O. ten Z. en O Z. O. 3 of 4 mylen van u vertoont aldus.

Als J. Gorgona N. drie mylen van u is / vertoont het aldus.

J. Gorgona Zuidoost 2 of 3 mylen van u vertoont aldus.

J. Gorgona Z. Z. O. 2 of 3 mylen van u vertoont aldus.

Aldus vertoont I. Capraja Oost ten noorden van u / als gy het buiten de noordhoek van Corsica eerst gewaar wort / zynde van dien hoek 3 of 4 mylen verscheiden.

Aldns vertoont I. Capraja Zuid oost 6 of 7 mylen van u zynde.

Aldus vertoont I. Capraja Zuiden ten oosten 6 of 7 mylen van u zynde.

Aldus vertoont I. Capraja Zuyden ten westen van u zynde een weinig bewesten I Gorgona heen / als men benoorden I. Gorgona is.

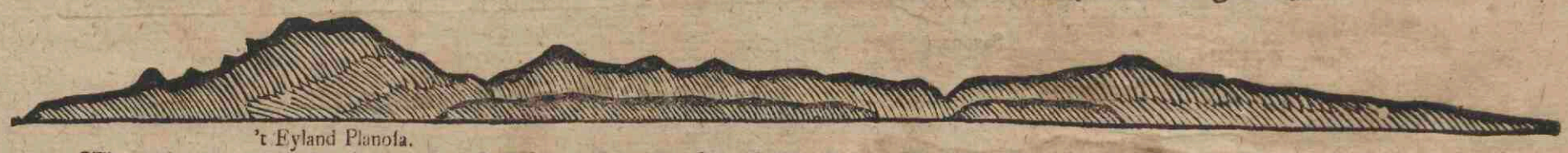

't Eyland Planosa.

Aldus vertoont de Zuidzyde van I. Elba, als de westhoek N. O. 5 of 6 mylen van u leid / en b'oosthoek O. N. O. 7 of 8 mylen. 't Eyland Planosa ziet men van tegen I. Elba aanleggen. 't Laage land met de kruisskens is I. Planosa.

Aldus vertoont I. Elba O. N. O. een groote myl van u zynde.

I. Elba Z. O. ten Z. 9 mylen van u vertoont aldus.

't Eylandeken Planosa 2 of 3 mylen van u vertoont aldus. 't Is laag slegt land met ruige of kreupel bosch bewassen.

I. Planosa oost 2 mylen van u vertoont aldus.

Planosa by I. Elba vertoont aldus / als men tusschen beiden door loopt.

I. Monte Christi Zuid oost 5 of 6 mylen van u vertoont aldus.

Aldus vertoont I. Monte Christi O. Z. O. ontrent 3 mylen van u zynde.

I. Monte Christi Noord-west 8 mylen van u vertoont aldus.

Zuid-Oost ten Oosten.

A

Als t Noord-einde van Corsica Zuid-oost ten oosten / en de westhoek Zuid zuid oost van u leid / en gy daar omtrent 9 of 10 mylen af zyt / zo vertoont 't land gelyk deze en de volgende opdoening aan wyzen.

A

Dit behoort hier boven aan / de AA aan malkanderen.

Al-

Aldus vertoont Corsica Zuid-oost van u / als C. de Rosa in Provence west en west ten noorden 6 of 7 mylen van u leid.

C. Martella oost omtrent 10 mylen van u vertoont aldus.

Aldus vertoont C. Rivela Noord-oost 9 of 10 mylen van u zynde.

Aldus vertoont C. Corso Zuid ten oosten 9 of 10 mylen van u zynde.

Noordhoek Noord Oost — Corsica. — Zuidhoek Zuid Zuid Oost.

Aldus vertoont Corsica, als de Zuid-hoek zuid zuid-oost en de noord-hoek noord-oost 6 mylen van u zyn.

C. Corso.

Aldus vertoont Corsica, als C. Corso oost noord oost 2 mylen en I. Rossa Zuid zuid-west 6 mylen van u is.

Aldus vertoont d'oost kust van Corsica wat noordelyker als half weegen daar neffens zynde / als de noordhoek noord noord-oost en de Zuidhoek west ten Zuiden van u is. Bezuiden deeze opdoening ziet men nog eenig laag land / en neffens P hier boven en neffen B hier onder zyn groote inbogten / en daar schynen in 't voorby zeilen zand stranden te zyn.

B

Dit behoort aan 't bovenstaande / de kruiskens aan malkander.

C. Corso Oost zuid-Oost 3 mylen van u vertoont aldus.

Dus vertoont C. Rivela Zuid 3 mylen van u / en is hoog en zeer hakkelig land.

Aldus vertoont C. Corso oost 2 mylen van u zynde.

De Sesde Vertooninge, van de

Zee-Kusten van 't Eyland Sardinien met de tegen overgeleegene Zee-Kusten van Barbaryen tusschen C. de Mabra en C. Bona.

HEt baar-water tusschen Sardinien en Corsica is omtrent 2 mylen wyd. Aan het Eiland Sardinien leid op de West kust het Eiland Asinara, daar een goede reede achter is / maar vuile grond. Men kan tusschen het Eiland en de vaste wal niet doorlopen als met Barquen. En aan de Zuidzyde van Caap de la Cassa is meede een schone Haven voor groote Schepen / al waare het met 100 stukken / om te leggen. Men heeft daar om in te zeilen niet te myden. In deze haven leid men bewaart van twee buurtoorens / een met 2, en een met 4 stukken geschut.

Porto Napoli is mede een schone Haven voor groote Schepen om te leggen. In 't inzeilen moet men aldaar de Bakboort wal een weinig myden. Midden in 't baarmater is 't best. Men legt daar by een grote Stad genaamt Choristian, alwaar men alderley verversching brygen kan. Men legt aan de Stuurboord-zyde beschut voor alle winden. Men kan daar leggen / al waare 't met een heheele Armade Schepen.

Van S Bonifacio in Corsica tot 't Eiland Asinara is de koors zuid west ten westen iets west ruim 9 mylen / en van I. Asinara tot Pene de Noordwesthoek van Sardinien Zuiden iets Westel. 5 of 6 mylen / en van Pene tot Costa de Dona Zuiden ten oosten 12 mylen / en van Costa de Dona tot C. de S. Marco Zuid oost omtrent 2 mylen / en van C. de S. Marco tot 't Eiland S. Pedro Zuiden iets Westel. 9 mylen. Om van de noord achter het Eyland S. Pedro te lopen / is 't zeer putachtig en klipagtig grond / zomtyds gooit men 16 baam / dan weer 7 baam / dan 10 baam / al klipgrond. Maar om van de Zuid achter het Eiland S. Pedro te zeilen / zo houd C. S. Marco te midden / recht tusschen het klein Eiland

land / en tusschen den hoek daar men het Casteel op ziet staan / en loopt zo ver daar op in / tot de witte Zandplekken op S. Pedro N. W. van u staan / dan zal de klip Toro een à een en een halve Scheeps lenghte buiten het land staan / en zet het daer op 5 vaam zand-grond met zwarte plekken / als of 'er korrelen by de grond lagen. De grond loopt hier wat puttig / zomtyds wel 1 à ½ vaam droger / dan weer dieper; want het Eiland S. Pedro naast vint men droger onder water / en putachtiger grond / als of het van klippen waren / maar is anders niet als hooge ruggen van Land / en over al schoone Ankergrond / hoe nader in de midden van 't vaarwater / hoe dieper: een schip 16 voet diep gaande / is 'er uit gelaveert / zonder iets ontmoet te hebben / daer aen men schade nemen kan / als dicht aan de kanten.

S. Pedro. S. Pedro is in 't aansien een bar rudsig Eiland / ros-agtig van couleur / aan 't Westeinde hoog / aan 't Oost-einde schuins nedergaande. Omtrent een vierendeel van een myl bewesten de hoge hoek leid een Rudse of Eiland boven water / en aen de voorsz. hoek leggen zommige klippen / eenige onder / en boven water. Daer is mope ruimte tusschen S. Pedro en Sardinien, nadien zy een mooy stuk van malkanderen leggen / om tusschen beiden te laveeren. Onder S. Pedro is goede Reede voor Westelyke winden.

Palma de Sol. Omtrent 2 mylen bezuiden of beoosten S. Pedro leid I Palma de Sol ook een goed stuk van de wal / alhoewel niet wel zo verre als S. Pedro, zo dat 'er ook een ruime wyde vaart tusschen beide is. Agter deze Eilanden onthouden zig veel Turken om de Schepen te verassen / die hier ontrent komen en na de bay van Rossa of Calari willen wezen. Digt by I Palma de Sol leid de groote klip Vacca vergeten zynde in de Caart van de Franse Academie / maar bekent zynde in die van 1745 te Marseille is gemaekt / maer de klip Toro leit een groot stuk van lant af / en meer om d'oost als Vacca maer niet zo groot / en leid van S. Pedro zuid oost ten Z. 5 myleu. Toro en Vacca leggen Zuid west ten zuide en noord oost ten noorden van malkanderen. Die tusschen Vacca en het Eyland Palma door willen zeilen / die moeten den blakken hoek van Palma naast houden / ofte midden in 't vaerwater / alzo het van Vacca aan die kant een klinde afleggende heeft. Die in de Golf van Palma ter rede wil lopen / die loopt zo verre in / tot dat de klippe Toro tusschen de klip Vacca en het Eiland Palma in staat / en zetten het daer op 6½ vadem steeligront / dan legt den hoek van 't Eiland Palma zuid west ten westen en de hoek van de Stuurboordwal zuid zuid oost van u. Men kan ook wel verder buiten leggen / of verder oost / zo als men wil / alzo het over al schone grond is; het Eiland Palma loopt met een rugge op het Eiland Sardinia. Van het Eyland Palma strekt ook een klein rif af / zo dat men 't midden vaarwater tusschen Vacca en Palma moet doorlopen. Als men op de 6 vaam geankert legt / heeft men in 't Z. t. O. en Z. Z. O. 1 à 1½ mylen van hem veel plaatzen / van 7½ à 8, 8½ à 10 vaem water; deze gepasseert zynde in 't na binnen zeilen / valt men weer op 11 à 12 vaem / maer als men 6 vaem krygt / moet men ankeren. Deze droogte is van de kant / en op 2 Cabel lengte nader droogt het geen ½ vaam op / zo dat een blakke traeg opdrogende strant is: onder de oost-wal kan men 't zetten / dat de hoge hoek van de oost wal Z. of Z. ten W. van hem legt; dan legt den hoek van Palma W. ten Z. van uw / men kan daar ook de bocht zo verre inloopen als men wil / noord noord-oost aen / na een wit Huis of Tooren, en zetten 't daer op 8, 7 a 6 vaam al grond met witte Zand-plekken.

Vacca Toro.

C de Tolar. Van de klip Vacca tot Cabo de Tolar de hooge barre gekloofde westhoek van de bay van Rossa, is de kours omtrent oost vier mylen. Regt beoosten C. de Tolar is een mope zandbay en blakke grond / goed om Reede te maken voor Westelyke winden.

J. Rossa Van C. de Tolar tot 't Eiland Rossa is de kours noord oost iets oost 2 mylen. In de Bay van Rossa is 't over al diep water / nadien men daer met 25 vadem lyns geen grond werpt: 't Eiland is steenagtig / rood en plat / tamelyk groot al van rode klippen / daer bewesten neffens 't Eiland is een schoone Zand bay / digt bewesten 't Eiland is 't over de 20 vadem diep / maer beoosten 't Eiland 8, 10, 12 en 20 vadem / na dat men verre van de wal is / en al schoone zand grond. Dit is een schone en klaare bay / om by nagt of donker weder daar in te komen / men misdoet daer niet ligtelyk met 't inzeilen / als men niet op de wal zeilt.

C. de Feronia. Van J. Rossa tot Cabo de Feronia is de kours zuiden ten oosten 2 mylen. De Franzen komen in deze strekking nog met ons nog met zig zelfs overeen. Op de kaap staat een waek-toren / en daar beoosten in een bogt is een schone zandbay / bequaam om reede te maken voor westelyke winden / schone Zandgrond 6 a 7 vadem.

C. Pulo. Van C. de Feronia tot Cabo Pulo, dat de laagagtige west-hoek van de bay is van Calari, is 't ontrent een groot myl oost zuid oost / zynde tusschen beiden al een rudsagtige en klippige kust. Op sommige plaatzen is 't aan deze kaap klipagtig en tot sommige plaetsen met kleine Zand bayen. Als gy uit de W. komende om deze hoek en van noord oost na Calari toe op loest / daer hebt gy aen de kust al schoone Zand-strand en digter by de kaep 16 / 18 en 20 vadem diepte / alhoewel niet goed om daer te ankeren / want de kust is daer steil / en scheen aan de geene / die 't lood geworpen hebben / hard en steen-agtige grond te weezen / 't land is daer vol met kleine boomkens.

C. Saroch. Van C. Pulo tot C. Saroch is de kours noordoost vier mylen / de welke eerst hem aen heuvelen als Eilandekens op doet / maer is vast land / daer twee vuurtoorens op staen. Tusschen deze kapen is 't meest altemaal een schoone klaare Zand strand.

Calari. Van C. Saroch tot de stad Calari is de kours Noord Noordoost 3 mylen / alwaer tusschen beiden 't land ontvalt aan de Westzyde met een groote bogt / en by de water-kant is al laegagtig land / en altemael een schoone blakke opgaende zandstrand geheel tot de Stad toe / en over al goed om te ankeren.

Men leid ter reede voor de Stad op 5, 4 en 3 vadem zandgrond / drooger of dieper / na dat men de Stad nader of verder af zetten wil. Onder 't Casteel leid men daer voor de Mooren wel bewaart / daer gaet ook zonderling geen slag van water / overmits de groote en breede blakte / want een myl van de reede is 't maer 7 of 8 vadem diep / gelyk ook de geheele bay deur. Twee / 3 of 4 mylen van Calari hebt gy overal grond op 12, 14, 16 vadem blakke zand grond. Agter de hoek van Cagliari is het goed en makkelyk vers water en brandhout halen; 't vers water komt uit een klein riviertje afloopen / daer men met geen boot in kan vaaren; men brengt de buitenste vuurtoorens Z. W. ten Z. van zig / of het buitenste van de klippen Z. Z. W. dan legt men digt aen de wal op 8 vaam goede steeligrond / dat men 'er het loot qualyk kan uittrekken. Deeze vuurtoorens staen op groote klippen / die digt aan de wal leggen: op ieder vuurtooren legt wel 6 à 8 stukken geschut. Als gy voor deeze Creeke wilt leggen / daer 't vers water uitloopt / brengt de binnenste vuurtooren Z. ten W. van u / omtrent een 4 pondings schoot / daer legt men op de diepte / als booven. Men kan ook verder afleggen op 12 à 14 vaem / en ook wel nader aen / te weeten / in de bogt; men heeft in de bogt / daer men 't water haalt / niet drooger als 5 vaam. De Mouille van Cagliari is tusschen beide naeuw om in te komen / en is zo in de mond van beide de Mouille, als in de Comme, 15 voet diep / al zagte grond; zo dat men met een Schip van 14 a 15 voeten diep gaande daer zoude konnen inhalen / en kan omtrent 15 à 16 Scheepen bergen.

Omtrent anderhalf myl Zuid oost van de Stad Calari leid de uithoek C. Suart leggende van 't Eyland Cortelazo Noord-west ten westen 4 mylen. Als gy van I. Cortelazo afkoomende na Calari desen hoek in 't gesigt krygt / schynt hy eerst een hoog Eiland te weezen / want hy is noordwaert met een laegagtige hals aen 't land vast: regt buiten den hoek leid een Eylandeken / maer op de hoek staat een kerk met een plompe tooren. Beoosten deze hoek is een groote Inham met een blakke opgaende zand grond om overal te zetten / gelyk daer bewesten in de bogt voor Calari, gy kent nergens kwaat zetten / als gy niet te blak en te na aen de wal zet. Daer gaet ook / gelyk voor Calari, geen slag van water om de groote en wyd strekkende blakte: komt gy by nagt of donker weder in deze bay / dat gy de Stad Calari niet in 't gezigt krygen kent / zo laet u anker vallen / 2, 3 à 4 mylen van de Stad op 12, 14 en 16 vadem / want gy vint daer overal goede grond / want 't is in deze Bay overal schoon en klaer / en niets in de weg / dat u deeren kan.

't Eyland Cortelazo aen d'oost hoek van de bay van Calari leid van C. Suart Zuid-oost ten Oosten 4 mylen / maer van C. Pulo O. ten N. 7 mylen / de westhoek van dit Eyland is J. Cortelazo.

vuil /

wuil / die moet men schouwen. Onder dit eyland is goede Reede voor weste en noordwesse winden om daer te setten / voor die uit de oosten komende tot Calari begeren te wezen / maer door de westelyken winden verhindert worden daer te komen; maer zo zy 't niet beschaen derven / om datze daer onbedreeven zyn / zo lopenze bezuiden I. Serpentera en I. Cortela zo om / en loeven by om de C. Carbonera de Zuid-hoek van Sardinien noordwaert op / zo zullen zy noordwestwaert van haer sien leggen een schuinen hoek en daer nessens een ronden berg / zy lopen dan al noordwaert by de wal langs / tot dat zy alle barre klippen en hoeken als ook deze voorsz. hoek met de ronde berg gepasseert zyn / dan komen zy nessens een grote waektoren / daer zy een weinig benoorden zetten konnen op 12 of 14 vadem goede Zant grond. Nessens deze tooren is geen strand om te zetten. Drie mylen benoorden deze Reede is een eilandeken / daer een waektoren op staet. Tot dat eilandeken toe is deze gehele Kust een schoone Zandstrand goed om te zetten. Hier kan men versch water / Brandhout / ossen en schapen bekomen.

Beoosten I. Cortelazo leit 't eiland Serpentera van grauwe barre klippen / en op beide deze eilanden staet een waektoren met een vierkante muragie / daer eenig klein geschut op leid.

Ontrent 16 mylen benoorden C. Carbonera leid een eiland / dat vertoont aldus / als 't noord west ten westen omtrent 3 mylen van u leid / en is ongevaer een half myl lang / daer staen

2 vuur-toorens op / d'eene op 't Zuid einde en d'ander op 't hoogste van 't Eiland. Agter 't Eiland en daer bezuiden zyn schone Zand-bayen om te setten voor Z. W. / W. en N. W. en N. winden.

Ontrent 3 mylen bezuiden dit Eiland staet een grote witte tooren op 't vaste land van Sardinien, en een myl daer benoorden staen zommige graeuwe plekken in 't vaste land digt aen de waterkant / daer nessens is zeer hoog binnen-land. Benoorden dit Eyland is 't land bar en kael / maer daer bezuiden is 't land schoon bezaeit of bewassen / en schynen in 't voorby zeilen daer ook schone Zand bayen te wezen.

Als men is nessens dat voorsz. Eiland / zo leit omtrent 4 mylen daer bezuiden nog een hooge barre hoek Zuid west van u / van gedaente als hier vertoont wort. Tusschen deze hoek en 't Eiland leid dan een bergje tegen 't hoge land aen / een groot stuk van de water kant / van opdoening als hier nessens A vertoont wort.

Omtrent drie mylen benoorden dit voorsz. Eiland leid een hooge kaale barre hoek van gedaente aen te zien / als deze opdoening vertoont Cabo Conuto, of Chonum is 3 dubbeld Land / landewaert in hoog en graeuw / ja zo hoog als eenig land op deze Kust. maer laeg afgaende na 't water / met zeer hakkelyk voorland; digt aen de Zee is een stad Olbia, in eene grote bogt / daer Vukergrond is; deze Berg is maer weinig lager als het hoge Land van Cabo Conuto. Daer bezuiden die Berg krygt men het lange hoge Land van Aquilastro; Dit Land heeft aen de Zee een steile graeuwe Oever tot aen Aquilastro toe.

Ontrent 4 mylen bezuiden 't noord einde van Sardinien leid 't Eiland Tolara een goed stuk van de wal / en is hoog en plat / alwaer regt benoorden / een roer schoot daer af nog een klein Eilandeken leid / waer aen 't noord oost einde van Sardinien geen zo kennelyken Berg of Eiland leid: 't Eiland Tolara vertoont aldus / als 't westen ontrent vier mylen

van u is / en het inwaert leggen nog 3 of 4 langagtige Eilandekens / zo dat daer aen 't noord einde van Sardinien veel gebroken land leid. Die daer by langs gezeylt hebben / hebben verhaalt / dat 'er agter deze Eilandekens veel schone Bogten en Inhammen waren / waer door zy vermoeden / dat 'er veel schone Reeden zyn. Als 't Eiland Tolara meest ontrent 4 mylen van u is / zo vertoont ontrent een myl daer benoor-

den nog een Eilandeken aldus. Maer 't Eiland Tolara

Noordwest ten westen 8 of 9 mylen van u vertoont aldus / en 6 of 7 mylen daer bezuiden leid dan nog een hoog Eilandeken West ten Zuiden van u / dat vertoond hem dan aldus.

't Eiland Galita.

Van C. de Ferro tot 't Eiland Galita is de koers oost ten noorden en oost noord oost 22 of 23 mylen / maer van C. de Mabra tot Galita oost noordoost en noordoost ten oosten 14 mylen. Galita is een klein Eiland / dor en klippig / daer nog Loover nog Gras wast / qualyk een myl lang / leggende gestrekt meest oost en west / aan 't West-einde leggen eenige grote Eilandekens / maer 't Oosteinde is een hoge hoek met een scherpe piek gelyk een Zuiker-brood / daar sommige klippen by leggen. De beste Reede is aen de Zuid-zyde / want daer zyn twee inbogten / die hier en daar een weinig zand strand hebben / pas om met een sloep of boot aan land te komen. Wilt gy hier te Reede lopen / komende uit de oost / zo loopt op de Oost-hoek aen / daer gy drie Eilandekens of klippen / die gy daar siet leggen aen stuurboort laten zult / en daar by omlopen / daar hebt gy 8, 9, 10, 11 en 12 vadem diepte / ja loopt vry zonder schroomen op een kabel langte by d'Oosthoek om / daer hebt gy 7, 8 en 9 vadem zand grond / loeft dan Westwaart den eersten inwyk voorby / tot nessens de tweeden bogt / ontrent midswegen 't Eiland / daer zult gy in 't land / niet verre van de water-kant / sien een witte of grauwe

De Réde onder Galita.

Dus vertoont de Reede onder Galita, de klippen by de Oosthoek zyn dan agter de hogen hoek / dat men die niet zien kan.

agtige plek / daer is de beste Reede en goede zand grond / en zet 't daer op 10, 12, 15, 18 of 20 vadem / na dat gy de wal na wilt leggen / want op 10, 11 of 12 vadem legt gy vry digt aen de wal / nadien 't daer vry steil is / en beschut voor Noord-ooste / noorde en noord weste winden. Gy legt hier voor een Weste wind en beschut voor de Eylandekiens aen 't West einde van Galita leggende / maer met een storm uit de noorde schiet de Zee rontom 't Eiland van beide zyden / dat de Scheepen vry wat leggen te rollen / als gy wat verre van de wal legt / dog de touwen leiden hier weinig last. De stroom loopt op deeze Reede meest al om de oost langs 't Eyland.

Zo gy met een storm uit den noorden / noord westen of N. N. W. om de oosthoek kwamt / zo zyt 'er op verdagt / dat de wind over de hooge Piek op de oosthoek by vlaagen zo vreezelyk dwarrelt / dat de eene vlaag het water als brandingen uit malkanderen waait / en de ander vlaag is 't zo stil / dat de zeilen tegen de Mast slaan / zo dat gy daer kwaat zeil na maken kond. Zo gy met zulken voorval de Reede niet krygen kond / zo zet 't agter de oost hoek op 20 en 22 vadem schoone zand-grond / vlak in 't afgaen / gy legt daer niet verre van 't Land / de noord-noord ooste wind is daer hoekjes wind / gelyk West zuid weste van de andere of westhoek.

Zo gy uit de west komt om hier op de Reede te zetten / zo loopt tusschen de Eylandekiens aan 't westeinde van Galita en Galita deur / latende Galita aen bakboort en de Eylandekiens aen stuurboord / en om de West-hoek komende zo wykt oostwaert op en loopt na de voorsz. Reede. Digt by de wal (gelyk geseid is) is 't vry steil en van de 10 vadem komt men dra op 20 vadem / maar van de 26 vadem tot de 36 vadem duurt lang / en daer gaet de grond vlak na de Zee toe. Hier kan men op de Reede 't hoge land van Barbaryen van beneden sien leggen. C. Negro siet gy dan van u zuid oost / maar 't eiland Tabarca leid van zuiden ten westen 7 mylen van u.

Een groote myl zuid west ten Westen van Galita leggen zommige rudzen onder water.

De Kusten van Barbaryen.

Bona. DIe na Bona wil / die gaat na C. de Mabra, die gy van een hooge gebergte ziet neer loopen. Bewesten Bona leid een klip gelyks water / daar moet gy buiten om loopen / en loopen Zuid West na de Wal toe / tot dat gy de binnenste steenen hoek noordwest ten westen van u hebt / en laat daar u anker vallen op 4 vadem / en maekt u touwen aen de voorsz. steenen hoek vast / en u anker aen de Zandstrand zuid zuid oost na 't Kasteel / gy legt daer voor alle winden beschut. Daer is ook Reede voor de Stad in de vaert / maer zo goet niet als de andere / want de grond is daer geheel los door uitspoelen van de Rivier / en een Noord ooste wind maekt daer een grote woedende Zee. Binnen de Rivier is 't 5. vadem diep / maer daer voor is 't vol droogten en klippen / dat 'er geen groote scheepen binnen konnen. In de Bay van Bona is overal goede Reede / dog verre binnen daer is de grond geheel los / om de twee Rivieren / die haer daer van de afslevende vuiligheden ontlasten. De Kust is hier overal zandgrond. Noord Noord Oost van 't Kasteel leit een klip een groot musquet schoot van de wal en 4 of 5 voeten onder water / die moet gy myden / als gy na de Stad gaet. Bewesten C. de Rosa ontvalt 't land een weinig in een bogt al met schynne hoeken / dog zo klippig niet als daer beoosten. Bezie de Haven kaert.

Van C. de Mabra tot C. de Rosa een hoek van rosagtige harre Steen of klippen / is de cours oost 4½ mylen. Een weinig beoosten C. de Rosa leit Marsamil, daer de Francen goede handeling maken: van de West kust loopt een laege hoek af / makende een goede Reede voor kleine Scheepkiens: met een N. N. O. wind stoot de Zee hier vreezelyk op aen.

Marsamil.

I. Tabarca. Vyf mylen beoosten C. de Rosa leid Tabarca een klein Eylandeken naauwlyks een myl in 't rond in een groote inwyk / een goteling schoot van 't vaste Land van Barbaryen, en behoort onder die van Genua, en wort ook van Genuesers bevoont. Eertyds hebben zy grote vyandschap met de Turken en Mooren gehadt / maer hebben nu bestandt / en varen en handelen over en weder met malkanderen. De Turken verkoopen aen de Christenen Jaarlyks veel Tarwe / Garst / Haver / Boonen / Huiden / Was / Dadelen / Wolle en verderhande koopmanschappen en Eetbare ware / die de Christenen van daer op Genua Schepen.

Omtrent een myl bewesten Tabarca staet een klein Kasteelken op een hooge hoek / dat wel eer van de Christenen geboud en daer na van de Turken gewonnen is. Daer nessens is een kleine inwyk met wat voetstrand: 't land bewesten Tabarca is hoog bar steenig land. Een myl bewesten Tabarca staet een witte Turksche Wagt-toren: westwaert tegen over 't Eyland aen de hoek van 't vaste land liggen zommige groote klippen en rudzen boven water. Nessens Tabarca en voort westwaerts langs de Kust van Barbaryen digt by de wal is 't al 15, 16, 17 en 18 vadem diep / en al meest al steenagtige grond en korale grond / en over zulks ongeraden bewesten Tabarca te ankeren.

't Eyland Tarbarca (op wiens noord-kant een tamelyk groot Kasteel niet verre van de waterkant staet / als ook nog 4 of 5 Kasteelkiens rontom 't Eyland / om dat voor de Turken en Moren te bewaren /) is rondom klippig en vuil / behalven aen de zuidzyde / daer is een kleine zand strand / daer die van 't Eyland by kwaed weder haer sloepen op bergen.

Reede aan de Oostzyde van Tabarca. Met een Noord Ooste en noord weste wind uit der Zee komende om op de Reede van Tabarca te zette / zo loopt op de Oosthoek van Tabarca aen / daer op staen om laeg by de waterkant 2 Korenhuizen / en omtrent een Scheeps langte of 2 benoorden deze Huizen loopt een steen rif van louter harde rudzen en klippen / omtrent 2 Kabel-langte van de wal of 't Zeewaert / van de welke die digt aen de wal zyn / droog leggen / maer voorts van de wal af leggen 'er ook 3, 4, 6, 8, 10, 12 voeten onder water / die aen 't branden / bezonderlyk met een noorde wind wel te kennen zyn: en by de Oosthoek komende / zo laet 3 of 4 scheeps langte beoosten dit rif u Anker vallen op 4 of 5 vadem / dan hebt gy bot genoeg / maekt dan een touw aen Land vast of een anker met een goed touw / en zet dan een half scheeps langte van 't noordelykste Koren huis. Maer zo gy 't u zelf niet betrouwt door de harde wind of anderzints dat met de Boot te doen / zo roeit aen land of schiet om een Loots / die zal u met een grote bark aen boord komende u touw wel aen land vast maken / op dat gy u Schip een scheeps langte 2 of 3 na Land toewind / zo zyt gy beschut voor dit rif / daer de Zee op breekt / en buiten gevaer van de slag van 't Water. Deze 2 touwen zyn u voor-touwen / maer nog 2 Touwen moet gy agter uit brengen / te weten u Tui Anker aen stuurboort te Zeewaerd / en een van de beste Touwen aen bakboord te Landewaert om een klip vast / die 3 of 4 voeten boven water leid / maer dit touw te Landewaerd aen de klip moet wel verzien zyn van slapping en kleeding wel 5 of 6 vadem van de klip af / om de scherpe rudzen onder water / want met een storm is 't onmogelyk eenige hulpe aen dit land-touw te doen / en zo u dat begeeft / zo is u Schip verloren en u lyf in gevaer: Agter dit Eyland komt een Rivier uit 't land / daer dikwils een geweldige afwatering uit komt / met welke stroom en noord weste winden daer by een Schip veel te lyden heeft om vast te leggen en wel te houden. Gy hebt op deze Reede agter 't rif / 17, 19 en 20 voeten / na dat gy de wal na legt: hier gaet met een storm uit de West of West Noord-west weinig slag van water / maer met een storm uit 't noord of noord noord west / is 't niet geraden op deze reede agter 't rif te lopen / om dat 't water zo hol aen schiet / dat gy u Touwen agter aen 't Land niet zou konnen uitbrengen en vast maekken / maer gy moet 't dan buiten dit rif nessens t Kasteelken / dat beoosten 't grote Kasteel staet / zetten / en laten daer 2 ankers vallen op 8 of 9 vadem / en zo gy dan wat digt aen de wal toe legt / zo kent gy daer nog wat beschut hebben / voor de West en West Noordwest-dyningen; vreest voor de Ooste en Zuid-ooste winden niet / want die wayen hier selden: als 't weder bedaert / dan zal een Loodsman van Tabarca u wel agter 't rif helpen / en voort van alles onderregten / hoe gy u schip uitbrengen en vast maken zult. Dit is voor scheepen / die niet dieper dan 10, 12, 13 of 14 voeten gaen; maer zo zy 17, 18, 19 of 20 voeten diep gaen / zo kent gy agter dit Rif niet leggen / nog u zo verre inwaert begeeven / maer buiten 't rif digt aen 't Eyland blyven leggen op 6, 7 of 8 vadem / om van 't Eyland beschut te zyn voor de weste winden / maer voor de Noorde en Noord Noord-weste winden hebt gy daer geen beschut.

Daerom wilt gy op Tabarca varen / zo voorziet u voor alle dingen wel van goede ankers en touwen / want de Reede is bar / en met een Oost Zuid Ooste wind lager wal / maer weest 'er niet bevreest / want die winden hebt gy daer zelden / als zomtyds in de Maanden van Januario / Februario en Martio.

Reede aan de westzyde van Tabarca. Daer is ook Reede aen de West-zyde van Tabarca voor kleine scheepkiens 7, 8, 9 en 10 voeten diep gaende. Van de West hoek strekt een rif af / tusschen dewelke en 't vaste land van Barbaryen men deur zeilt / latende dat rif aen bakboort / en 't vaste land aen stuurboord. Men heeft buiten 't rif 8, 9 en 10 vadem / maer daer binnen is 't vlak water. Binnen den hoek om 't rif komende zo wykt men noordwaert op agter 't eiland / nessens de strand / daer de sloepen op staen / als gezeid is / daer maekt men 't aen vier touwen vast / beschut leggende voor west-noord weste winden / die daer de quaetste winden zyn.

Wilt gy uit de noord komende na Tabarca wezen / zo zoekt 't eiland Galita eerst aen om een vaste koers te stellen / en daer wc-

wezende / zo zet de streven wat westelyker als Zuiden ten Westen om de gewoonlyke weste winden / waer door de stroom gemeenlyk om de oost gaet. Want zo gy oostelyker verbalt / za kent gy om de weste winden niet wel weder om de West komen. 't Land beoosten Tabarca strekt noord oost en zuid west geheel tot C. Negro toe 6 mylen / en is duinig land / geheel anders van gedaente als daer bewesten / te weten klippiger en steeniger / en met witte zand blenken / goede merken om beide deze kusten 't onderscheiden. Op deze kust leggen ook duynen te landewaert in. De strand is geheel schoon / die gy aen loden kent op 6, en 7 en 8 vadem / behalven ontrent anderhalf myl beoosten Tabarca leit een rudsagtige hoek digt aen 't water / maer buiten in Zee is de grond eenparig effen en vlak als op andere plaetzen neffens de zand-strand / en van gelyke diepte / zo dat ontrent deze kust overal goed ryden is voor een schip / dat daer op lager wal bezet is.

C. Negro. Cabo Negro leit (als geseit is) van Tabarca noord oost 6 mylen / en is de noordelykste hoek van geheel Africa, zynde een langen uithoek / van verre uit d'oost komende aen te sien als een Eyland: om de hoek komende / is daer bewesten een weinig inbogts / en om den hoek zynde / zoo loopt gy nog 3 of 4 hoeken voorby / en dan ontmoet gy 2 eilandekens / 't westelykste is 't kleinste en 't oostelykste 't grootste / en daer beoosten leit nog een kleine klip geheel spits als 't spits van een klein torentje / zynde 3 of 4 vadem hoog. Benoorden 't grootste Eylandeken zynde / zo kent gy om dat er een gat in is / daer dwars deur heen zien / en daer af Zuidwaert is een schoone Zand bay aen 't vaste Land. Van daer voort Oostwaerts is 't al een schoone kust met veel Zand bayen / die gy al tamelyk digt bezeilen kont / en strekt Oost en Oost ten zuiden omtrent 7 mylen van C. Negro tot Marabut.

C. de Marabut. Cabo de Marabut heeft een ronde berg / en van daer na Cabo Biserta is de kours O. ten zuiden en O. zuid O. 2 mylen. So gy tot Biserte zetten wilt / zo werpt u anker uit regt beoosten 't Kasteel / dat benoorden de stad staet / op 6 of 7 vadem / hebbende de stad zuid zuid west van u / en leggende beschut voor alle winden behalven noord noord weste / noorde / noord oost en oost noord ooste winden / die wayen daer regt in.

In de mond van de binnen haven hebt gy 12 en 13 voeten diepte / en daer kan geen schip boven de 120 lasten binnen / maer daer word dagelyks groote naerstigheid gedaen om 't hooft langer en de haven dieper te maken.

Cani. Oost wel zo noordelyk omtrent een kleine myl van C. Biserta leggen de 2 eilandekens of klippen Cani, maer zeer periculeus en rondom daer omtrent zeer buil. Tusschen deze klippen en 't vaste land kent gy zonder gevaer westwaerd in / en zuidwaert wederom uit zeilen op 15 vadem en meer diepte. De oosthoek van Biserta leid daer van zuid en zuiden ten oosten ontrent een half myl / maer Biserta leit van deze klippen Cani zuidwest andehalf myl / maer 2 mylen oost zuid oost van Cani leid C. Rasallmil en van daer tot C. Guardia zuiden is ten oosten en zuid oost drie mylen.

C. Guardia. Bewesten C. Guardia ontrent een roer schoot van de wal leid een hoge spitze klip / daer men bylyk rondom lopen mag. Set u kours uit de west komende regt op de kaep aen / dat is hoog schynn land / daer benoorden loopt een ondiep plaetken of rifken af / maer wort in 't water dieper / die kond gy op 8 vadem loden.

J. Gamelora. O. N. O. wel zo oostelyk en ander half myl van C. Guardio leid 't vlakke eiland Gamelora; daer mogt gy bylyk neffens 't einde loopen / 't is daer 12 vadem diep / maer een Pistool-schoot binnen schoud daer de kaep / waut daer leid een blinde bank voor / maer digt by de kaep is 't rondom schoon. Als gy uit de W. of N. komt met storm / dan schynt 't wel tusschen beiden droog te zyn door 't slaen van de Zee / maer daer is geen gevaer: en binnen komende kond gy 't over al zetten de kaep zo na en verre af als gy wilt / daer is goede grond en slecht water met alle winden / behalven met de oost zuid ooste / zuid ooste en zuide winden. Zo gy in porto Farina wezen wilt / loopt zo by de kaep langs / en dan Porto Farina. van daer Zuidwest na een laege vlakke hoek / en loopt die niet te na / maer schout hem wat / want daer zyn 2 ondiepe plaatsen nederwaerts niet boven een ruime musquet-schoot in Zee. By deze west zuidweste hoek of vlakke zout-land komende / zo zet'et Noordwaert beoosten 't Kasteel op 4 vadem / daer is de beste grond in de geheele Porto Farina: deze Haven is ontrent een myl west ten zuiden en oost ten noorden strekkende / ontrent een roer schoot wyd en 6 vadem op 't diepst / alhoewel op de meeste plaetzen tusschen de 4 en 5 vadem. By de West hoek komt de Rivier Maliara uitvallen / en maekt de haven Modderig en de Grond niet zeer vast. 's Winters vallen hier over 't hoge land grote Dwarrel winden met een Noordweste wind / beoosten deze Rivier strekt een grote ondiepe bank in Zee wiens einde is zuid van 't Kasteel / en een vierendeel myl van de voorsz. laage hoek.

Van C. Guardia tot C. Carthago is de kours Zuidoost ten zuiden 4 mylen / van de welke noordoost af ontrent een groote Musquetschoot van de wal leid een ondiepe blinde klip / C. Carthago. die moet men myden. Daer binnen is een reede voor alle zuide en zuidweste winden / van daer 3 kleine mylen zuidwaert leid Agoletten op 't nauw van den Haven van Tunis. De beste Reede is als gy de deuren van 't oude Kasteel open hebt / Agoletten. en regt benoorden van u op 5 vadem vaste grond / maer groote Tunis. Scheepen zetten 't oost zuidoost van 't Kasteel af op 7 of 8 vadem. De Noordooste winden maken hier hoge dwars golven uit 't O. Z. O. / en Z. O. van de hoek van de bay van Soleiman, daer om versiet u van goede kabeltouwen onvast te leggen / d'een om de W. en d'andere om de O. / zo gy daer vry van alle gevaar leggen wilt.

Van Guardia tot 't Eiland Zombina, anders Siaomara genaemt / is de kours O. 5 of 6 myl / onder welk eiland aen de zuidzyde rede is voor Galyen en kleine scheepen / z. o. vierdhalf myl daer af leid een ander eylandeken. Aen de Noord-kant ontrent een Roerschoot van de wal leid een ondiepe plaet onder water. Van J. Zombina tot C. Bona is de kours O. ten N. ontrent vier mylen: bewesten de kaep in een kreek of I. Zombina. swin is reede voor O. en Z. ooste winden / daer is goede grond.

Neffens deze gehele kust van Barbaryen van C. Negro na C. Bona toe loopt de stroom den meesten tyd van 't Jaer om de O. / daerom die op plaetzen aen deze kust leggende wezen wil / die neemt daer acht op / dat hy hem om de W. boven gaets houd / want de winden wayen hier meest uit den Z. westen / Westen en Noordwesten.

Benoorden de Golt van Tunis, van J. Galita O. iets N. ontrent 23 mylen / en van 't Eyland Favagnana W. en W. ten Zuiden 17 of 18 mylen leggen de klippen C. Chirbi, Esqerqui of de Quels, wiens punten maer een wennig boven 't water steeken / daer de Zee geweldig op breekt en stort / en zyn uitnemende steil / maer een Musquet schoot daer be- De klippen. zuiden / is 't wel 30 vadem diep / men kan daer aen beide Chirbi. zyden by heen Zeilen.

De Franzen voornamelyk van Marseille geeven ook nog een nieuwer Esquerqui op / ontrent W. iets noordelyker dan de oude / en daer-en-boven nog 2 blindens / de eene N ten W. van oud Esquerqui op 38 gr. noorderbreete / en de andere N. iets W. van oud Esquerqui op 38 gr. 15 min. dog deeze 2 laetste by de Academie onbekend.

Nog eene beoosten Cortolazo 9 mylen / en een ander daer regt N. af / beooste Aquilastro op 39 gr. 45 à 50 m. / alwaer by ons en de Academie twee in plaets van eene bekent staen.

Nog eene meest regt O. van J. Tolara op 40 gr. 50 m. ten naasten.

W. ten Z. van C. S. Marco 5½ myl eene dito by de Academie alleen bekend.

Strekkingen en Courssen.

Van J. Asinara tot C. Dragonis is de kours W. N. W. wel zo westelyk.	60 mylen
Van Pena of C. Falcon tot Costa de Dona Z. ten O.	12 mylen
Van C. de Dona tot C. de S. Marco Z. O omtrent	3 mylen
Van C. de S. Marco tot J. S. Pedro Z. iets W.	9 mylen
Van J. S. Pedro tot de Z. hoek van Minorca W. N. W. iets W.	45 mylen
Van J. S. Pedro tot J. Palma de Sol Z. O. ten O.	2 mylen
Van J. S. Pedro tot de klippe Toro zuid-oost ten zuiden	5 mylen
Van Toro tot C. Pulo O. N. O. iets O.	5 of 7 mylen
Van de klip Vacca tot C. Tolar O.	5 mylen
Van C. Tolar tot J. Rossa N. O. iets O.	2 mylen
Van C. Pulo tot J. Galita Z. iets O.	17 of 18 mylen
Van C. Pulo tot J. Cortelazo O. ten N.	7 mylen
Van C. Saroch tot C. Pulo N. O.	3 mylen
Van C. Saroch tot Calari N. N. O.	4 mylen
Van Calari tot C. Carbonera of J. Cortelazo Z. O. ten O. nrby	5 mylen
Van C. Carbonera tot J. Maritimo O Z. O. omtrent	30 mylen
Van C. Carbonera tot Trapano O. Z. O.	35 mylen
Van C. Carbona tot J. Ustica O. iets Z.	43 mylen
Van C. Carbonera tot J. Capri by Napels O. N. O. wel zo noordelyk	58 mylen
Van I. Calita tot I Tabarca Z. ten W.	7 mylen
Van I. Galita tot de klippen Chirbi O. iets N.	23 mylen
Van C. de Mabra in Barbaryen tot C. de Rosa O.	4½ mylen
Van C. de Rosa tot I. Tabarca O. en O. ten Z.	5 mylen
Van I. Tabarca tot C. Negro N. O.	6 mylen
Van C. Negro tot C. de Marabut O. en O. ten Z.	5 mylen
Van C. de Marabut tot I. Canni O.	omtrent 6 mylen
Van I. Canni tot C. Raselmil O Z. O.	2 mylen

Van C. Raselmil tot C. Guardia Z. ten O. en Z. Z. O. 3 mylen
Van C. Guardia tot I. Gamelora O. N. O. wel zo oostelyk een half myl
Van I. Gamelora tot I. Zombina O. ten Z. 4 mylen
Van I. Zombina tot C. Bona O. ten N. 4 mylen
Van C. Carthago tot C. Bona O. N. O. 8 of 9 mylen

Hoogten.

I. Asinara op 40 graden 59 min.
I. S. Pedro Z. hoek op 39 graden 2 min.
I. Pulo op 38 graden 55 min.
Cortelazo op 39 graden 0 min.
Galita op 37 graden 40 min.
C. de Mabra op 37 graden 16 min.
C. de Negro op 37 graden 20 min.
I. Canni op 37 graden 21 min.
I. Camerola op 37 graden 16 min.
Agoletta by Tunis op 36 graden 50 min.
I. Zombino op 37 graden 15 min.
De klippen Chirbi op 37 graden 50 min.
C. Bona op 37 graden 10 min.

Hoe haar deeze Landen uit de Zee vertoonen.

De West-hoek van Sardinien, W. N. W. en W. ten N. 4 mylen van u vertoont aldus.

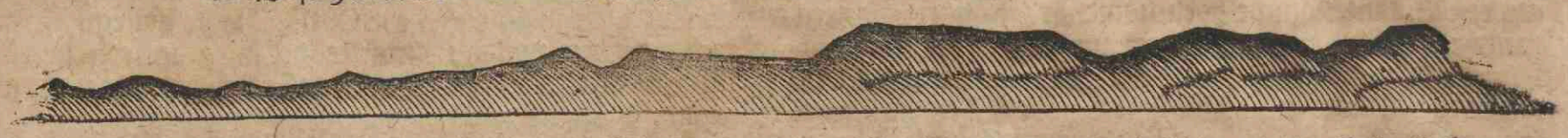

Aldus vertoont Sardinien, als men uit de west komende omtrent 't midden daer op verbalt / zynde de N. hoek N. O. ten oosten omtrent 4 mylen van u / dan vertoonen daer 2 zandbayen / waer van de Zuidelyksse en grootste Z. O. ten ooste van u is / t Landis daer zeer hoog / en noordwaert is 't laeg. Men kan dan Noordwaert geen meer Land sien / en Z. waerd ontbalt 't in een bogt / die men tot zommige plaetzen essen sien kan / 't zuidelyksse Land leid dan Z. O. ten Zuiden van u.

Dit behoort aan 't voorgaande / de dubbelde kruiskens aen malkanderen.

Aldus vertoont de Westhoek van Sardinien van u noorden ten oosten zo verre / dat gy die van beneden sien kent.

De 2 hooge bergen.

Aldus vertoont de West kust van Sardinien O. ten N. van u / men siet dan nog een stuk weegs daer bezuiden 2 hoge bergen leggende 7 of 8 mylen benoorden de Zuidwest-hoek van Sardinien, en bezuiden deze 2 hoge bergen kan men 't eiland S. Pedro uit den Marsch sien.

De Zuidhoek van Sardinien N. O. ten N. van u doet hem aldus op.

d'Eilanden aen de Z. W. hoek van Satdinien vertonen aldus / als 't hoogste Eyland N. O. ten O. en de steile hoek O. ten noorden van u zyn / en dan komende de 3 klippen regt bezuide / maer me 3 zeiltze door malkanderen heen: daer agter is een grote inham / daer komen dan deeze klippen in / en vertieren alzo deur 't land.

Noord Oost ten Oosten.

Aldus vertoonen d'eilanden aen de Z. W. hoek van Sardinien, als 't eilandeken / daer 't kruisken boven staet / O. ontrent 6 mylen van u leid.

Aldus vertoont C. Pulo N. omtrent 8 mylen van u leggende / in 't middelland leid een uithoek.

De Bay

Aldus vertoont C. Pulo N. W. ten N. omtrent 7 mylen van u zynde.

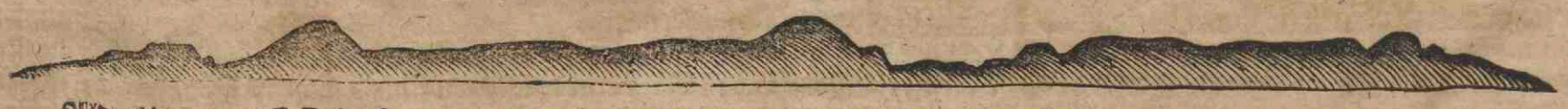

Aldus vertoont C. Pulo N. ontrent 7 mylen van u zynde / 't Land beoosten de bay van Calari kan men dan niet sien.

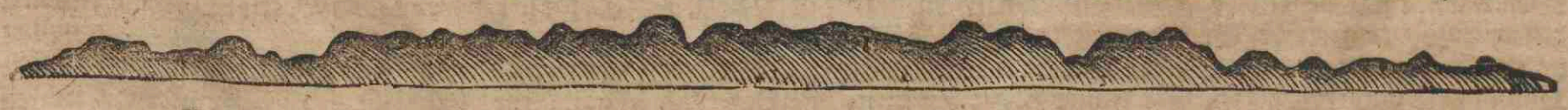

Aldus vertonnt C. Pulo N. N. W. ontrent 4 mylen van u leggende / Galita kond gy dan niet sien.

De

N. ten W. en N. N. W. 6 of 7 mylen.

De zuid west hoek van Sardinien vertoont na deze 4 agter een volgende opdoeningen.

De zuid west-hoek van Sardinien noorden ten oosten en noord noord oost ontrent 4 mylen.

Dit vervolgt aan 't voorgaande.

Hier kan men geen land sien.

O.N.O en N. O. ten O.

Dit vervolgt nog aan 't voorgaande.

C. Pulo.

C. Saroch.

Aldus vertoont 't land tusschen C. Pulo en C. Saroch, als C. Pulo west noord west wel zo westelyk 8 mylen / en C. Saroch noordwest 9 mylen van u leid.

C. Pulo noorden ten oosten van u zynde vertoont aldus.

C. Pulo N. ten O.

Dezen hoek loopt men om na Calari.

Dit behoort nog aen 't voorgaande.

Aldus vertoont C. Carbonera met 't Land daer bewesten of benoorden / als de westelykste hoek noord noord west ontrent 4 mylen van u is / de oostelykste van 't Land beoosten of benoorden de kaep leid dan noord omtrent 8 mylen van u / men siet 'er ook eenige blenken met toorens tegen 't Land aen / dat zyn d'Eilanden Cortelazo en Serpentera, men kan dan 't Land in 't midden van de bay van Calari niet sien als alleen 2 hoge bergen / leggende dan noordwest ten noorde van u.

C. Carbonera oost ten Zuiden 5 mylen van u vertoont aldus.

C. Carbonerr noord west ten westen 2 mylen van u doet hem aldus op.

C. Carbonera noord noord oost ontrent 6 of 7 mylen van u vertoont aldus.

Aldus vertoont 't Zuid einde van Sardinien, als de westhoek west noord west en d'oosthoek noord ten oosten van u is / zynde 4 mylen daer af. Maer 't verandert zo rasch / als men daer digter by komt / want dan is 't land 3 a 4 dubbeld / en dan komt daer beoosten nog een heuvelken / daer een buur-tooren op staet.

Noord West ten Noorden.

De Zuid oost hoek van Sardinien vertoont aldus noord west ten westen van u met 't noordelykste heuvelken noord west ten Noorden. Dit heuvelken is al vast land om de noord strekkende.

Noord west.

De Zuid Oosthoek van Sardinien west noord west omtrent 6 mylen van u vertoont aldus / dan siet gy de noordelykste heuvel noord west van u / en noordelyker siet gy geen land.

West

West Noord West.

Aldus vertoont Sardinien, als de Zuid oost hoek west / en 't noord einde west noord W. van u leyd. 't Noord-eind vertoont als een Eiland / want daer leggen 2 bergen.

West Noord West. NoordWest ten Noorden

Sardinien vertoont aldus / als deze Zuid-hoek west noord west ontrent 5 mylen / en 't Noord einde Noord west ten noorden ontrent 6 mylen van u zyn. 't Noord einde zyn 2 hoge bergen. Daer leid nog meer land benoorden.

d'Oosthoek van Sardinien noord west 5 of 6 mylen van u vertoont aldus.

I. Galita oost ten Zuiden van u vertoont aldus.

I. Galita Zuid oost ten oosten van u vertoont aldus.

Aldus vertoont I. Galita Zuid oost ten Zuiden ontrent 4 mylen van u zynde.

Aldus vertoont I. Galita Zuid oost ontrent 6 mylen van u. Men siet dan niet meer dan een eilandeken daer by.

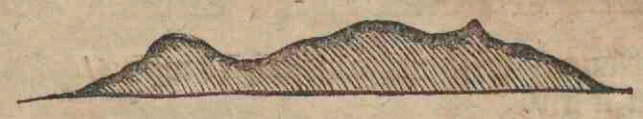

I. Galita zuid zuid west 7 mylen van u vertoont aldus. Men siet dan C Pulo essen van beneeden.

I. Galita zuid west ten westen ontrent 10 mylen van u vertoont aldus. 't Doet hem op als 2 eilandekens / en verder afwezende / als 2 klippen / d'andere die daer by leggen / kan men dan niet sien / om datze te klein zyn.

I. Galita Z. W. en Z. W. ten W. 7 mylen van u vertoont aldus.

I. Galita zuid west ten Z. 10 mylen van u vertoont aldus.

Aldus vertoont I. Galita, als den berg op 't oost einde west ontrent 2 mylen van u is.

Aldus vertoont I. Galita oost ten Zuiden van u zynde.

Als men zo verre bewesten I. Galita is / dat men 't met klaer weder van de marsch niet zien kan / Zo vertoont aldus de kusten van Barbaryen Zuiden ten oosten en Z. Z. O. van u zynde zo verre / dat men die essen van beneeden zien kan.

Aldus vertoont C. de Mabra aen de kust van Barbaryen.

C B

I. Tabarca

Aldus vertoont 't land / zo bewesten als beoosten I. Tabarca en de oosthoek van I. Galita noord noordoost omtrent 2 mylen en I. Tabarca Zuyden ten westen 7 mylen van u af. Men kan Tabarca met klaer weder wel uit de Marsch maer qualyk van beneeden zien. Den berg geteekent met B is dan zuid west ten zuiden 10 mylen van u / en schynt een Eiland op zyn zelven te weezen / is vast land leggende van I. Galita zuid zuid west en noord noord oost. Daer de kruisliens staan / en is een geheele blakke zand strand met witte duinen beoosten Tabarca, en daar deze kienken eyndigen / daer nessens leid Tabarca in een bogt. Den berg geteekent met C leggende regt bewesten Tabarca is zeer kennelyk. Dat zyn goede merken om koers na te zetten. als men Tabarca niet wel zien kan.

Dit volgt aen 't voorgaande / de AA aen malkanderen.

Tabarca.

Aldus vertoont I. Tabarca 3 mylen van u zynde met den berg daer bewesten / daer men nog veel hoog binnen-land over heen ziet. Als men omtrent 4 mylen meer Noordwaert van Tabarca is / ziet men daer niet af / dan 't noorder kasteel gelyk met 't water.

Aldus vertoont C. Negro oost noord oost omtrent 6 mylen van u: de uiterste hoek schynt een Eyland te zyn / maer is vast land. Tabarca leid dan Zuid 3 kleine mylen van u / beoosten deze kaep kan men een groot stuk weegs 't land na Biserta toe zien.

De Westhoek van Tunis Zuid omtrent 7 mylen van u vertoont aldus.

Dit land volgt aen 't voorgaande / en is omtrent Tunis.

I. Zout-

I. Zombino Zuiden ten Oosten/ en C. Bona Z. O. ten O. van u zynde / vertoont 't land bezuiden u aldus.

I. Zombino Z. Z. O van u vertoont aldus.

I. Zombina Z. Z. W. van u vertoont aldus.

I. Zombina W. en W. ten Z. vertoont aldus.

I, Zombina Z. ten O. 5 mylen vertoont aldus.

Dus doet zig I. Zombina op Z. W. van u leggende.

C. Bona Zuid oost van u vertoont aldus.

C. Bona Z. 8 of 9 mylen vertoont aldus.

Aldus vertoont C, Bona met 't Eyland Zombina daer bewesten / als de Kaap Zuid en Zombino zuiden ten westen van u leggen / dat menze beide zien kan.

't Land bewesten C. Bona vertoond aldus.

C. Bona is zuid west 6 of 7 mylen van u / als Zombina zuid west ten zuiden 7 of 8 mylen van u leid en hem aldus vertoont.

C. Bona zuidwest 7 mylen van u vertoont aldus.

C. Bona west zuid west omtrent 3 mylen van u vertoont aldus.

C Bona W. wel zo zuidelyk 10 mylen van u vertoont aldus / dan kent gy I Pantalaria sien / als ook de Westelyksste klip van Sicilien noord wel zo oostelyk van u.

C. Bona zuid-west ten westen en west zuid west 7 of 8 mylen van u vertoont aldus.

C. Bona zuid oost en zuid oost ten zuiden 10 mylen van u vertoont aldus.

De Sevende Vertooninge, van de

Zee-Kusten van Italien tusschen Piombino en 't naauw van Messina met de Noord-Kust van 't Eyland Sicilien tusschen 't naauw van Messina en Trapano.

VAn 't zuid oost einde van 't Eyland Elba tot Monte Argentato is de kours O. Z. O. wel zo oostelyk ruim 9 mylen. Bewesten Monte Argentato is 't goed zetten.

Aen de oosthoek van Monte Argentato leid de schone haven Porto Hercule, en om daar in te komen moet men by land van Monte Argentato langs zeilen tot voor de haven / en voort tusschen de twee kasteelken inloopen / en binnen 't anker laten vallen. Porto Hercule.

Bewesten Monte Argentato leid 't Eyland Giglio of Iulio, maer van Monte Argentato Z. ten W. 3 mylkens leit 't Eyland Sanuti, en van Monte Argentato N. W. 3 mylen leggen de Formigues, dat zyn 3 Eylandekens / waer van de 2 oostelyksste geheel klein zyn / maer 't westelyksste wat groter is. J. Giglio. J. Sanuri. J Formigues.

Van Porto Hercule tot Civita Vecchia is de kours Zuid oost ten oosten 7 mylen. Tot Civita Vecchia staet een oude muur in 't water omtrent een vadem boven water / waer agter dat de Haven is / en op 't west einde van deze muur staet een waektooren. Men kan na believen zo beoosten als bewesten deze Muur inloopen / maer beoosten is 't diepste / te weten 5 vadem. Maer men moet een rif van de hoek van 't land af komende schouwen: in 't gat bewesten de muur is 3 vadem water / maer binnen de muur 5 en 6 vadem. Men zet 't agter de muur met touwen aen de muur vast / en met ankers te zeewaert Cività Vechia.

Van Civita Vecchia tot Ostia de rivier van Romen is de kours Zuid oost iets ooste omtrent 7 mylen. In de mond van deze rivier leid een Eyland / om wiens beide zyden den Tyber daer in Zee loopt / en beoosten dit Eyland leid Ostia, dat de haven van Romen is / maer niet dan voor kleine Scheepkens. En bewesten dit Eyland leid Porto, dat plagt / doen Romen in fleur was / een schone haven te wezen / die kostelyk en wonderlyk gemaekt was / gelyk men nog uit de oude overblyfselen zien kan / maer deze haven is nu geheel bedorven / dat de stad Porto gemaekt is ter plaatze / daer de haven plagt te wezen. Ostia.

Cabo de Antio, dat van Ostia zuidoost iets zuidelyker omtrent 7 mylen aslyt / plagt een schone haven te hebben met de Stad Nettuno een half myl daer beoosten. Twee mylen beoosten deze kaap leid Astura, dat plagt een haven te hebben. C. de Antio.

Monte Cercello dat Z. O. 6 mylen van C. de Antio afleid / is een uitsteekende hoek van verre als een Eyland aan te zien / rondom op wellke hoek staan 4 of 5 waektoorens. 't Land daar binnen is al laag moerassig land. M. Cercelle.

Terracina, dat 2 groote mylen van Monte Cercello is / leid in een bogt / en plagt een haven te hebben / maer is nu geheel bedorven. Terracina.

Gajeta leggende van Monte Cercello O. ten zuiden omtrent 8 mylen heeft een schoone bay / daer veel scheepen leggen konnen / meest voor alle winden beschut / behalven de Z O. winden / die waaye daer open in. In deze bay leid Malo, dat plag een hooft te hebben / daer de scheepen agter lagen. Galeta leid op den berg Monte de S. Trinidad, dat een uithoek is. Gajeta.

Van 't O. einde van Ischia tot Napels, is O. ten N. 5 myl. Wilt gy te Napolis weezen / zo gaet van Ischia Noord oost / zo zult gy Monte Greco als 2 zuikerhoeden in 't gezigt krygen / die gy aen stuurboord laet / en zeilt voort / tot dat gy 't stad Napolis ziet / en loopt tusschen 't hooft en 't land / en zeer Napolis.

't daer op 5 of 6 vadem / dat is de beste reede / dog met kleine scheepen kan men daer ook op 3 of 4 vadem leggen. Agter 't Eyland Nixita, daar 't kasteelken op staat / is de reede voor de scheepen om uit te varen / zeilt bewesten Nixita om / en zet 'et daar agter op 4 of 3 vadem. Niet dan kleine barken konnen bevoosten Nixita deur zeilen / om dat 't daer vuil is.

Over Ischia kan men 't zetten nessens 't Slot / dat op den J. Ischia. berg rondom in 't water staat. Men gaat van 't groot Eyland over een brugge tot dit Slot. Hier is goede anker grond. Neffens 't einde van 't hooft zet men 't ook voor de Stad Castello Mar. W. van Ischia, en Z. ten O. van C. Antio steld de Franze Academie een blinde klip op 40 gr. 40 min. noorder breete / by ons en andere onbekend.

't Eyland Capri, daar de beste olyf en fynste zyde van ge- J Capri. heel Italien gewonnen word / leid van Napolis verscheiden 4 of 5 mylen / Z ten W.

Van I. Capri tot voor Amalfi is 't 3 mylen meest oost aan. Tot Amalfi is geen haven / maer de scheepen leggen daar in openbare Zee tegen 't land / en 't gebruik des Zeilsteens tot 't Compas zegt men in deze stad eerst gevonden te zyn / als ook 't lighaam van S. Andries hier te rusten.

Voor Salerno, dat twee mylen bevoosten en bezuiden Amalfi Salerno. leid / is een schone Zand strand om voor te zetten voor noord / noord oost en ooste winden.

Van Salerno tot Cabo Licossa is 't altemaal een lage strand: van daer tot de hoek van Policastro genaamt Palinuro, die O. Z. O. en W. N. W. 7 mylen van malkander leggen / is 't land al bergagtig zonder havens. In de Golf van Policastro is 't tot zommige plaatzen onder de hoeken goed leggen / daar vallen veel wynen en olyen.

Drie mylen van Policastro leid Cirella, daar die schoone Cirella wynen vallen.

Voort tot 't naauw van Messina zyn geen Havens / dan eenige Reeden agter zommige hoeken.

Nader beschryving van de Italiaanze Custen van *Piombino*, na *Napels*, getrokken uit den Portulan, van pag. 114 tot 138.

Ik hebbe meenigmaalen waargenomen / wanneer men voorby het Eyland Elbe zeilt / dat de Kompassen zeer verschillende zyn geweest in haar wyzen / wegens de Yzer Mynen op dit Eyland / voor al aan de Zuidzyde.

Omtrent in het midden van dit Kanaal zyn twee groot Eylanden meest rond / op de hoogten van welke een Wagt tooren is. Deeze hebbe omtrent ½ myl omtrek / en zyn zeer hoog: digt aan het eerste / dat Palmaria genoemt word / is een klip boven water: men kan egter digt langs deeze Eylanden heen loopen en zelfs tusschen door / dog met voorzigtigheit.

Van Caap Piombino tot aan Caap Troya, is omtrent 4 C. Troia. mylen Z. O. iets O.; tusschen beide maakt het eene groote Bogt en wel van 2½ mylen / op zommige plaatzen met zandstrand / en tene laage landstreek met Moerassen en Poelen; men noemt deeze plaats de Valley of vlakte van Calva Velleta; daar is een ander aan de Z O. kant in eene andere Bogt / genaamt Scalino.

Van de Noord punt van Elbe tot de Noord punt van Monte Argentato is de kours Z O. iets O. 11 mylen: de Fornigues Fornigues van Talamon. van Talamon zyn meest in deezen weg gelegen / waar op men moet bedagt zyn / om dezelve / zo het by nagt is / te landwaart van u te laten.

Aan het westelykste uiteinde van Caap Troja is een klein en redelyk hoog Eylandje / op welke een ronde Wagt-tooren / byna ½ uur van de kust af / staat; tusschen dit Eyland en den Wal zyn eenige klippen boven water; op deeze punt is een vierkante Tooren; daar is 'er een ander wat meerder op het land / digt aan den voorigen.

Van dit Eyland Z. Z. O iets O. 1 myl is een witte vierkante Toorren met eenige Fortificatie werken / op den top van eene steile klip / gelegen / die men Rochetta noemt / en boven deezen / op eenen hoogen hoek / is een ronde Tooren; tusschen het voorgenoemde Eyland en deeze punt is eene groote Caap / die men Caap la Troya noemt / deze is zeer hoog.

Een myl oost iets N. van deeze steile klip / waar op de Tooren staat / is een klein Steedje en eenige Fortificatien / dat men Castilione noemt / en tusschen beide is een weinig Bogt en Zand strand.

Byna 3 mylen van Castillone, en om de Z. O. iets O. is de hoek van Talamon; tusschen beide ziet men eenen grooten inham van byna 1 myl / die eene groote Vally is met Zandstrand daarom.

Aan het einde van dit strand en aan de Zee zyde / ziet men twee groote vierkante Toorens van Monbrone. Deeze zyn met eenige Stukken Kanon voorzien / en daer is digt aan Zee een groot Huis: vervolgens is de kust hoog tot aan Talamon, dat daer van af byna 1½ myl is; daar zyn verscheide wagt toorens op de hoek langs deeze kust.

Talamon is eene kleine krygs Stad / gelegen op het uiteinde van eene punt met Rotzen zeer steil; men kan / de nood vereyssende / aan de oostkant ankeren / dog hier is geen gelegentheid om Touwen aan land vast te maken / ten zy men ankers uitgebragt hebbe.

De Fornigues van Talamon zyn drie platte klippen / 4 a 500 Roeden van den andere gelegen / en 2 a 2½ mylen buiten de Kust van Talamon; deze 3 klippen strekken Z. Z. oost iets oost en N. N. W. iets W. / men kan te landwaard van deze heen lopen / op eenen kleine Kanon schoot / men kan mede op dezelve verheit daar buiten omlopen / daer zyn eenige blinde klippen rondom dezelve / dog deze leggen digt daar aan.

Van Talamon tot Orbitello is omtrent 3 mylen / en van de d'Orbitello. Fornigues de Talamon tot de noord Punt des Berg Argentato of Saint Esteven. is byna 3 mylen zuid oost iets oost / en tusschen beide is eene grote Bogt / daar het Land is met Zandstrand om heen.

Aan het einde van deze grote Zand bogt / welke heel aan Monte Argentato eindigt en aen de N. oost zyde van deze Berg / is een klein vierkante Fortje Saint Esteven genoemt / op eene Punt Rotzen gelegen / aan de west zyde van de Punt is een inham en Zand baaitje met eenige Visschers huizen / voor welke men kan ankeren; daar is digt aan land / 10 / 12 a 18 vadem water / eene kabel lengte van de hoeken af; men ankert aan de eene of andere zyde van deeze Zand bay; dog men moet niet dieper ingaan dan de Punt / waarop het Fortje is gelegen / om dat eenige blinde klippen daar zyn een kabel lengte af / men ankerd met een Anker om de N. N. oost op 18 a 20 vadem / wyders brengt men een Touw op de eene of andere Punt / als dan zal men zyn op 9 a 10 vadem klei-grond. De Ankers houden hier zeer wel / door dien een opgaande grond na de Wal is; De winden / hier het slimste / zyn de N. oost / N. / en N. W. die de lager maken / de N. W wind veroorzaakt een hoge Zee.

Omtrent ½ uur oost van het Fort Saint Esteven zyn twee Wagt-Toorens; de eene is rond / de andere Vierkant.

Monte Argentato is een grote / zeer hoge en in Zee uitstekende Punt / van beide zyde zeer verre af te zien / men word deze al gewaar in het Canaal van Piombino en van de Oost zyde zeer verre voorby Civita Vecchia: deze Berg vertoont zig van alle zyden als een Eiland / wegens de laage landstreeken van Orbitelle.

Men word in den zelven tyd gewaar het Eiland Giglio of Giglio. Jully, dat mede zeer hoog is en van den Berg Argentato 2½ mylen W. Z. W. iets Z. gelegen.

Op de Noord Punt van den Berg Argentat, welke die van Saint Esteven is / staet een Wagt-Tooren / en byna een kleine uur in het Z. W. iets Z. daar van is een Eiland / tegens de West Punt dezes Bergs / op omtrent 180 Roeden.

Van dit Eiland tot de Z. oost Punt van Mont Argentat is byna 1½ mylen; het is eene zeer hoge kust van alle zyde steil; men ziet daar verscheide wagt-toorens op de hoeken.

Het Eiland Jully of Giglio is byna 2½ mylen W. Z. W. iets Z. van de West Punt d'Argentat, het heeft omtrent 1 a 1½ mylen lengte / en is zeer hoog.

Het Eiland Gianuti is kleinder en lager / byna 1½ mylen Z. Gianuti. Z. oost iets oost van Jully.

Omtrent ½ myl oost noord oost iets N. van de zuid oost Punt van Mont Argentat is een klein redelyk hoog Eilandje / genaamt Eiland van Hercules, van de vaste kust eene kabel-lengte afgescheiden.

Regt over dit Eiland om de N. W. is een vierkant Fort / op en hoogte geleegen / tusschen dit Eylant en de Kust zyn eenige klippen; men moet agt geven op eenige Blinden / welke aan de oost noord oost kant van het Eiland zyn.

De Haven van Hercules is omerent ½ myl noord noord oost Porto Hercole. iets N. van dat Eiland; het is een kleine inham beslooten tusschen twee hoge Hoeken.

De wind / die hier regt inwaaid / is de zuidoost / waar voor men geen beschut heeft / en deze maakt de Zee hier hol.

Omtrent 1½ mylen oost van Port Hercules is de Caap Lan- C. Lanseronia. seronia, die eene lange Punt is in Zee uitstekende / waar op twee wagt-toorens ½ myl ver af van den andere.

Omtrent regt af en aan deze Punt byna 2 mylen is een klein en zeer vlak Eilandje / de Formigues de Lanseronia genoemt: van de Monte Argentat na de Moeije van Civita Vecchia is de kours zuid oost ten ooste byna 8½ mylen.

Tusschen beide maakt de kust eene Bogt / en het Land is zeer laag / voor al digt aan Zee; maar het is niet het zelve Land waard in / daer men verscheide hoge Bergen ziet.

De Stad Cornete is omtrent 3 mylen Noorde van Civita Vecchia en byna een goed uur Landwaard in gelegen / en zy vertoont zig op eene hoogte zeer wit / en heeft verscheide

To-

Torens en Kerken / die deze van andere onderscheid / daer loopt eene Rivier voorby omplant met Bomen aen de oost kant.

Men kan Civita Vechia, komende uit de West / of uit de de oost / niet ontdekken dan door den hoek van Saint Marinelle, die daer byna 1 grote myl Z. Z. oost iets oost af is; komende uit de West is de Stad Corneta eene grote hulp tot kentekken hier van / zo wel als de hoek van Saint Marinelle, die men redelyk ver ziet / dit is de hoogste en komt afdalende na de Zee kant toe / en het meeste op deeze kust uitstekende / wyders ontdekt men den vuur toren en de Stad Civita Vecchia in en op den zelven tyd.

N. W. iets W. van Civita Vechia omtrent een grootе ½ myl is eene punt een weinig in Zee stekende / op welke een Tooren; hier tusschen zyn eenige klippen langs deeze Cust.

Regt af en aan de twee punten der Moelje zyn twee voornaame Toorens / die de inkomst alhier bewaren / die om de N. W. is maar 60 Roeden afstaande / en die om de oost staat 90 Roeden. Deze Toorens besluiten eene grootе tusschenwydte / alwaer de haven van Civita Vechia is / waer men kan ankeren zo met Scheepen als Galleyen / ook kan men digt aen de Moelje ankeren / alwaer de Vuur tooren staet.

Daer door maekt deze Moelje twee inkomsten / eene aan de N. W. de anderen aen de Z. O. zyde / waer men zonder onderscheid in de eene of de andere kan binnen loopen / na dat men den wind heeft / altoos agt gevende mits baarweg te blyven / en eerder na de kant der Moelje / dan na de andere zyde: aen de N. W. inkomst is 16 a 17 voet water / en aan de andere een 25 voeten; dog / aan die om de Z. O. moet men het kasteel niet te na komen wegens eenige blinde / die zig hier van afstrekken en zelfs geheel rondom het zelve kasteel leggen.

De Scheepen ankeren na begeerte of by de nieuwe Moelje / of in de Haven op 16 a 18 voet; deeze Moelje beschut uw voor alle Zee winden en de Zee; dog egter laet het niet na van eene grootе weer Zee hier agter te maken by de nieuwe Moelje / de wind Z. W. zynde. Men haalt water aan het inkomen der Stad.

Men zoude op 2 a 3 kabel lengte van het hooft / of uiteinde der Moelje om de N. W. konnen ankeren op 10 a 12 vadem / onderstekd dat het nagt was / of dat men niet in den Haven zoude komen konnen.

Omtrent een grootе myl Z. Z. O. iets O van den Vuur-Tooren van Civita Vechia, is de hoek van Saint Marinelle zynde deeze zeer laag / waar op een vierkante Tooren / en meest half weg van den eenen tot den andere staat nog een Tooren aan den oever der Zee / af en aan welken verscheide blinden leggen byna ½ myl Zeewaards afstekende / waarop men agt moet geven.

De punt van Saint Marinelle is / die het meeste in Zee uitstekt / en by gevolg / het kenbaarste deezer kust / byna ½ uur beoosten deeze punt is eene grootе Kerk / waar by eenige Huizen / dat is het geen men Saint Marinelle noemd. Van de punt van Saint Marinelle tot den N. W. hoek van Fiumicchino, die de mond van de Tyber is / is de Coers Z. O. ten O. iets Z. byna 5 ½ mylen / en van deeze zelve punt na Caap de Antio Z. O. iets O. byna 12 ½ mylen.

C. Antio. Van den vuurtooren van Civita Vechia na het Eyland Ponce is omtrent Z. O. ten Z. iets O. byna 22 mylen.

Van de punt Fiumicchin tot Caap Antio is de koers meest Z. O. 7 mylen: tusschen beide vind men een weinig Bogt / de landen zeer laag digt aan Zee zynde. Langs den oever ziet men eenige Toorens en huizen.

Meest half weg van de eene tot de andere punt / is een hoek weinig afstekende / waar op men eenen Tooren ziet / die Vayaniea genoemt word / en omtrent 1 a 1 ½ mylen meer Z. O. van deezen is die van Saint Lorenzo, meede op eenen hoek / daar is nog een ander tusschen deeze en Caap de Antio.

Wanneer men dwars af van den Tooren met de koepel komt / welke 1 grote ½ myl Z. O. iets O. van de inkomst der Rivière de Tyber is / ontdekt men zeer klaar het bovenste van de koepel der Kerke van Saint Pieter te Romen.

Deeze geheele Cust van de punt Saint Marinelle tot den Berg Cercello, byna 22 mylen lengte / is laag en met Zandstrand omzet.

Van Palo tot Caap de Antio is eene zeer grootе vlakte en verscheide Moerassen en Poelen; het geen meest geeft / dat de dampen alvaar zeer dik en de lugt zwaar is / dat verhinderd zomwylen de landkenning / en deeze Cust dies te gevaarlyker maakt / buiten dien dat de Zee daar nog sterk op jaagt / daar men agt op moet geeven.

C. de Antio is eene lange punt die het meest van de geheele Cust in zee uitstekt / hoog en vlak van boven / by vergelyking der andere / die alle laag zyn: op haar uiteinde is een grootе vierkante Tooren en eenige klippen daar by; men ziet meede eenen anderen ronden Toren / 1 grote ½ myl Westelyker dan deze Punt / dien men ziet / komende uit de N. W. Aan de Z. O. zyde van Caap d'Antio / is een groot Paleis en een groot Huis / die hier van meede zeer goede kenmerken zyn / wanneer men uit de Z. O. komt: maer van de N. W. komende / kan men boven het land niet dan de toppen dezer Huizen gewaar worden / men ziet op den zelfden tyd Mont Cercello, de Eilanden Ponce, Palmerole en Senone.

Heel digt aan Caap d'Antio aan de O. kant / is een Moelje op de wyze van een Haak / die men Port Neptune noemt / of gemeenlyk Noton. Het is eene grote toevlugt voor alle soort / dog meest kleine vaartuigen / om eene schuilplaats te vinden in het midden van deeze gevaarlyke Stranden: deeze Haven heeft reeds veel Vaartuigen en Menschen behouden / die op deeze kusten Schipbreuk leeden; deeze strekt zig om de Zuid / Zeewaards 200 Roeden. Aan het einde is eene Elleboog / om de oost 90 Roeden gaande. Deeze Moelje sluit den Haven en beschut de vaartuigen voor Zee en Zee winden. Porto Neptune.

Op dit uiteinde is een Lantaarn / die men des nagts aanstekt / en tot kennerk staat.

Willende dan agter de nieuwe Moelje van Neptune lopen / eerst uit de West komende / moet men het verballen van de oude Haven wat myden / wegens het geene onder water is leggende; wyders na behoren lopende digt aan den hoek der Moelje / waer op de Vuur-tooren staat / en langs deze Moelje zeilende / aldaar ankeren / een Anker aan u regter / en Touwen agter uit om de Oost der Moelje / en een ander Touw van vooren op de andere Moelje om de N. west. Zoo doende / legt men met 4 Touwen / met de Voorsteven na de Strand en de agtersteeven na Zee gewend.

Zeer digt aan het einde der Moelje is 16 voet water / en binnen 14 a 15 voet / de grond is Zand en modder. Men hoeft niet te schromen in dezen Haven / nog voor Zee nog voor Zeewinden. De O. N. O. wind maakt de lager Wal. Dog alzo van de wal wayende / en kan deze geen hoge Zee veroorzaken / welke in dezen Haven het meest te vreezen is.

Van het einde der moelje na de Strand gaande / omtrent 110 Roeden / vind men van 15 tot 10 voet water; zo dat men niet hoeft te vreezen aan deeze zyde te gaan leggen / dog men moet egter niet verder in gaan dan de magazynen / welke op de grootе moelje zyn. Byna in het midden dezer moelje is een Fontein met verscheide Pypen / alwaar men / zelfs zonder uit de Vaartuigen te gaan / heel goed water bekomt; daar is aan het begin dezer moelje nog eene Fontein groot en zeer frai / voorby welke men een grootе Huis ziet / dat een gemakkelyk kennerk deezes Haven is / uit Zee komende.

Omtrent 5½ mylen Z. O. iets O. van Caap d'Antio is Monte Cercello; tusschen beide is eene grote Bogt en een lage landstreek vol Moerassen. Monte Cercello.

De Berg Cercello is zeer hoog van heel verre te zien / en in Zee stekende / gelykt dezelve als een Eiland / om dat het land daar benoorden zeer laag is / en / als wy gezegt hebben / vol Moerassen. Deze Berg strekt Z. O. ten O. iets O. en N. W. ten W. iets W. aan de Zee kant zeer steil / waar digt aan men twee Wagt toorens ziet; aan de N. O. kant / byna ½ myl van den Hoek / is een vierkante Toren op eene lage Zand Punt / en daar boven een Dorp / Sainte Felicité genaamt. Men kan / de nood vereischende / ankeren tusschen dezen Toren en den Hoek van den Berg Cercello, waar op de andere Toren staat / op 6 a 7 vadem en Zand grond. maer men moet dien vierkanten Toren aen het begin der Bogt niet te na neemen / wegens eene lange steen Rif / dat wel 2 kabel lengte zig onder water daar afstrekt; mede diend men zig niet te laten overballen van de Zee winden / voor welke men hier geen beschut heeft / men kan ook aan de N. O. zyde ankeren / dog men moet ook agt geven op de Zeewinden.

Het Eiland Ponce is byna 5 mylen Z. Z. W. iets Z. van Mont Cercello, en heeft 2½ a 3 mylen in zynen omtrek; het zelve is zeer hoog / voornamentlyk aan de Z. W. kant. Ponce.

Men kent het zelve zeer gemakkelyk door Monte Cercello, en de andere naburige Eilanden. Dit is midden in tusschen twee andere Eilanden / dat aan de west zyde word Palmaria genoemt / en dat om de O. Senone.

Het vertoont zig van verre als veele kleine Eilandjes / vooral / wanneer men uit de west komt.

Een kleine ½ myl N. O. iets N. van het Eiland Ponce, is een ander van omtrent 1½ uur omtrek / het geen men Senone noemt / dat meede zeer hoog is / en onbewoont.

Men kan aan de Oost zyde van dit Eiland ankeren digt aan op 8 a 10 vadem. Deeze plaats is in grote noodzakelykheid goed / maar anders niet: want geen beschut dan van het Eiland hier is.

Aan het N. O. einde van het eiland Ponce byna 180 Roeden / is een klein hoog Eilandje / genaamt Gabia. Men kan niet dan met Barken tusschen dit Eiland en dat van Ponce door / en dat nog wel met moeite / alschoon zommige kwalyk onderrigte Schrybers zeggen / eene goede passagie te zyn om na de Rhee van Ponce te lopen / maar na het onderzogt en expresselyk afgelood of gediept te hebben / heb ik ondervonden / dezen weg vol blinde klippen te zyn / en / om met een Barkje daer te passeren / moet men regt midden Vaerweg houden om de klippen te myden. Tusschen dit Eiland en dat van Senone zyn 3 klippen boven water / als kleine Barkjes / de eene van de andere omtrent 150 Roeden gelegen / waar tusschen beide men byzelyk mag door lopen / wanneer men na de Rhee van Ponce loopt.

Daar is tusschen deze meest 12 a 15 vadem diepte; men kan zeer wel tusschen het Eiland Senone en de laast genoemde klip door komen / maer de gemeene weg / en dien ik voor het beste houde / is tusschen het Eiland Gabia en de naast aangelegen klip / hier is het 220 Roeden wyd en 15 a 16 vadem diep / want hier ziet men de gevaren aan eene of andere zyde / en dan kan men de klip / of het Eyland naby nemen.

Oost van den Z. O. hoek van het Eiland / mag men ankeren voor al met kleine Vaartuigen. Aan het einde van deze Hoek is een groote klip / tusschen welke men des noods zoude konnen passeeren / zynde 15 a 16 vadem water / en digt by / aan uwe regter hand in komende / is eene andere grote klip / dog hoger / met veele kleine daar rondom.

Maar byna tusschen deze twee klippen en in het midden van de passagie is eene blinde en zeer gevaarlyke klip / waer van de merken / als men daar regt op is / zyn de eerste klip van het Eiland Gabia te zien over den West hoek van het Eiland Senone, dat is het eerste merk / en voor het andere moet men zien het uiterste van de N. O. kant dezer grote klip het naaste aan de Punt / waar op het Fort is / over de klip / die daar Zeewaards van legt / genaamt Boutte de Ponce, welke daar omtrent 1¾ mylen af is.

Willende dan gaan ankeren op de Reede van Ponce, uit de west komende / na digt aan het Eiland Gabia te hebben gepasseert / moet men dan ten eersten opgaan zoeken de klip / welke gezegt is te zyn aan de Punt van het Fort / en de zelve na behooren langs lopen / om deze droogte te myden. Waarna / deze te boven zynde / houd men nog wat die koers / en laat het regter anker op 12 vadem vallen / en men brengt een Touw aan land onder het Fort; op dusdanige wyze blyft men vertrud / dat men op 6 a 7 vadem Steik grond blyft: aan de zyde van het Fort is eene grote Bogt / dog deze zeer ondiep / en men diend niet dieper in te komen dan de Hoek / waarop het Fort is.

Buiten deze grote klip / die aan de Punt van het Fort is / om de Zuid gaande / is daar nog eene grotere klip meest aan het Eiland vast.

De koers van Monte Cercello tot Gaëta is meest O. ten Z. iets O. byna 10 mylen / tusschen beide maakt het Land eene grote Bogt; men ziet daar eenige Steden / Dorpen en Wagt torens.

De Stad / het naaste aan Monte Cercello, is die van Terracine, en is daar van byna 2 mylen af gelegen.

Tusschen den Berg Cercello en Terracine, is eene grote Zand baay en eene zeer lage landstreek / en tusschen Terracine en Gayetta is de kust zeer hoog. Men ziet daar verscheide Wagt torens en eenige Dorpen; onder andere is daar een Dorp / meest halfweg / dat men Fondi noemt.

Binnen in de Bay van Gayette, aan den Zee Oever / is een groot dorp / dat men noemt Fond de Vigo of Castillone, maer aan de N. W. kant / in deze Baay / is een klein Rivertje / daar men water haalt.

Men kent Gayette, voor al komende uit de west / aan eene groote Punt / die daer omtrent ¼ myl W. N. W. iets W. af is / die men Berg de la Sainte Trinité noemt / alwaar van de westkant eene grote Zand bay legt.

Deze Berg is steil en gekloofst van den top tot aan den voet. De opdoening is meest overal 1 vadem wyd. De spleet gaat tot aan den voet aan Zee / waar ook een kapelletje is / boven deze kloof is ook een Monniken kloester.

Gaëte is gelegen op eene steile Punt aan Zee / aan de inkomst van eene grote Bogt. Men ziet eenen groten Toren op de hoogste van een zeer steile Berg. Gaeta.

De Baay van Gayette is binnen deeze Punt / en heeft ontrent 1 myl opening en ¾ mylen diep in.

Men moet niet dieper in komen dan op de helfte der stads muuren / om dat 'er veele blinde klippen leggen en schielyk het water uw ontbalt.

Men zoude met Scheepen voor Gayette konnen ankeren / maar niet in de midden der Baaye wegens de grote diepte, ook nog / dat men niet beschut zoude wezen voor Zee winden. De stimste winden alhier zyn van N. O. tot Oost / want men kan de Zee niet zien / wanneer men ankert / daar wy gezegt hebben.

Omtrent 4 mylen Z. O. ten O. iets O. van de Punt van Gayette, is de Caap de la Roque; tusschen beide is eene grote Bogt. De kust is zeer hoog tot halfweg van Gayette aan deze kaap / daarna gaat deze afdalende tot Caap la Roque. C. de la Roque.

Caap de la Roque is zeer hoog en schynt een Eiland te zyn / wanneer men langs de kust komt / wegens dat het land agter deeze kaap zeer laag is. Het hoogste van deeze Caap toond zig als een zuikerbrood. Daar is een Toren om synen te doen / en een Huis daar by; ook is 'er een andere Toren / om de Noord / op eene lagere Punt.

Van de Punt van Gayette tot aan Caap la Mesa is de koers Z. O. ten Z. iets O. ruim 8 mylen / en van Caap la Roque tot aan deze plaats is de koers Z. Z. O. iets O. 5 mylen; tusschen beide is eene grote Bogt en laag land met Zand duinen en met Zandstrand omringt.

Omtrent in het midden deezer Bogt ziet men eenen Toren op eenen hooge Punt / die men noemd den Toren van Patria, waarby / aen de Zuidkant / eene Rivier langs heen loopt.

Daer is noch een andere tusschen Caap la Roque en den Toren van Patria en verscheiden Moerassen; men kent den zelven aen de menigte van Bomen / daer deze mede is omringt.

De Golf van Napels is tusschen de Eilanden d'Ischia, Cabrita en Caap Campanel, en dezelve is zeer groot / hebbende byna 4 mylen diepte in / en 4½ wydte. Deze is zeer gemakkelyk te kennen door de Eylanden de Ischia en Cabrita, welke zeer hoog zyn / buiten dien ook de Berg Vesuvius, dien men gemeenlyk Berg de Somme noemt / en zeer hoog is / en binnen in de Golf gelegen zynde zonder ophouden in zynen top staat te branden; by gebolg men des nagts het vuur ziet / en des daags eenen grooten Rook Dit is genoeg om deeze Golf te kennen.

De Stadt Napels is om de Noord binnen deeze Golf / en verscheide Steeden / Dorpen / Fortressen en Casteelen / leggen rondom langs deeze heen / behalven de Eylanden / die aan de inkomst zyn en de Golf besluyten. Nalpes.

't Eyland Ischia is aan de inkomst der Golve van Napels; aen de Noord-zyde is het zeer groot / hoog / en meest steil / voor al aan de Z. W. op het midden van dit Eyland is een zeer hooge berg van gedaante als een Zuiker-brood / die op zommige plaatzen vol witagtige plekken is / waar aen men deezen kennen kan.

Dit Eyland heeft byna 5 mylen in zynen omtrek / het meerendeel daar van om de Z. en de W. is onbewoond / maer aan den N. W. hoek / digt aan de Zee kant / is eene redelyke groote Stad / en aan de andere zyde deezes hoeks / om de N. O. is eene andere Stad / Lelago genaamt / in een Zandbaey aan Zee gelegen. Men kan voor Lelago ankeren voor de winden van Z. O. tot West. In deze Bay is eene blinde klip ontrent 2 kabel lengte van land / waarop men moet verdagt wezen / men ziet eenen grooten vierkanten Toren op de Noord punt deezer Baaye / die hier een goed kenmerk is. De N. en N. O. winden geven hier bot in / en zyn gevaarlyk. Llago.

Ruim een ½ myl O. Z. O. iets O. van de punt de Lelago, daar de Toren is / hebt gy meede eenen anderen vierkanten Tooren / op een tamelyke hooge punt gelegen / genaamt Tooren van Castillone. Digt aan deezen / op eene lage punt / is ook een andere / genaamt de Wagt van Saint Pieter, af en aan deeze is eene Zand punt afstrekkende; dog men kan daer op eenen musket schoot naby loopen. Daer zyn ook eenige klippen rondom de andere genoemde hoeken.

Omtrent ¾ myl Z. O. iets O. van deeze laatste punt / ziet men het Casteel de Ischia op eene hooge klip gelegen / die van den vaste Wal af legt / maer men heeft eene steene Brug / van byna 200 Roeden gemaakt / daar af tot op het Eyland Ischia. Ischia

Men kan / na dat de wind is / aen de Zuid-zyde der Brug ankeren / dog agt geven op eenige blinde klippen / digt aen het Kasteel / en eenige andere aen de overzyde by het Eyland / af en aen eene punt gelegen / zo dat men regt in de midden moet doorloopen / om by de brug te ankeren. ½ Uur zuidelyker dan het Kasteel is eene hooge punt / die men Pochaque punt noemt / aen het einde van welke meede eenige Rotzen en blinde klippen leggen.

't Eyland Procita, dit Eyland is ten naasten by ½ uur O. N. O. iets O. van het Kasteel Ischia, en is halfweg het Eyland Ischia en Caap de la Meza, die het begin der Golve van Napels maakt. Procita.

Aan de zyde van het Eyland Ischia is een klein hoog Eylandje / waarop men eenen Wagt tooren ziet.

Dit Eyland is van dat van Procita maer zo ver af gelegen / dat eene Bark daer eben tusschen door kan koomen. Men kan met Scheepen en Galleyen tusschen het Casteel de Ischia en dit klein Eylandje door loopen / daer is 12, 15 en

en 20 vadem water / dog het Casteel het naeste neemen / waer een 7 a 8 vadem digt aen is / om een klein steen bankje te mijden / dat N. W. ten W. iets W. van het klein Eylandje legt 600 Roeden / en waer op maer 5 a 6 voet is. Men zoude by noodzakelijkheid tusschen dit en het Eyland / daer de Toorzen op staet / door konnen; daer is 5 a 6 vadem / dog het zekerste is op ⅓ weegs van het Casteel aen dit Eyland te loopen / daer niets is te schroomen.

Tusschen dit Eyland en Procita is eene groote tusschenwijdte / waer men in de midden zoude konnen ankeren op 4 a 5 vadem / Zand en Moeras grond / en daar beschut leggen voor verscheide winden / zynde niet dan Z. en Z. ooste winden / die hier bot op staen.

Van dit Eyland / uit de Noord komende / tot aan de punt van Chiopatre, die de N. W. hoek van Procita is / is byna ¾ mylen tusschen beide wat bogt en strand / dat men la Quoalle noemd / waer men meede kan ankeren / en beschut zyn voor N. / O. / Z. / en Z. weste winden / daer is 4 a 5 vadem Steek-grond.

Van deeze strand tegen dit Eyland over tot den hoek van Chiopatre of N. W. hoek zyn veele blinden klippen / meer dan 3 kabel lengte afstrekkende.

Van de N. W. punt van dit Eyland na de Z. O. punt / is byna ½ uur. Tusschen beide is een weinig bogt / daer men op 4, 5 a 6 vadem Steek grond kan ankeren.

Aan den voet van het Casteel of Stad Procita, die men pnnt d'Aleme noemt / zyn eenige klippen boven water twee kabel lengte van den Wal af / maer digt aen zyn 3 vadem water. Wanneer men aan de N. O. kant van dit Eyland / en onder de Stad / wil ankeren / moet men de strand niet nader komen dan een twintigste myls wegens de ondiepte. Men is hier wel met Z. O. ook zuiden tot Z. weste winden / maer de N. en N. ooste winden zyn hier alleen te vreezen / welke hier op waeyen.

Omtrent ½ myl N. O. iets N. van het Eyland Procita is Caap de la Meta, die de inkomst maekt / zo als wy gezegt hebben. C. de la Meza.

Van de Golf van Napels van dien kant is het eene groote en hooge punt / alwaer op eene hoogte aen Zee een ronde Wagttooren is staende / boven welken eene hooge landstreek is / die men eertyds Monte Vacia noemde.

Benoorden dezen Tooren is een klein en hoog Eyland / Saint Martin. Men ziet daar eenen vierkanten Tooren. Dit Eyland is rondom omzet met klippen boven en onder water / die meer dan 30 a 40 Roeden Zeewaards strekken. Men kan niet dan met Barken te landwaerd van deze heen loopen.

Om de N. O. van dit Eyland is een vierkante Wagt-tooren / op eene hooge punt van klippen en een weinig in Zee strekkende; men noemd deezen Toorzen Voto, aen het einde van welken eenige klippen zyn / en een klein uurtje Noorde van deezen Tooren / is een redelyke hooge punt in het midden van Zand-strand en Duinen / genaemt punt van Cuma.

Van de punt van Caap la Meza tot aen Caap Mizene, welke de Hollanders en veele andere Mesenus noemen / is een klein uurtje weegs om de Oost.

Tusschen beide is eene Bogt en een groote Zand inham / en laeg Land met Zand-duinen / waer voor men zoude konnen ankeren op 4 a 5 vadem / Zand en Moeras grond.

Voor N. W. / N. en N. O. winden zoude men hier bedekt zyn / maer wyders voor alle andere bloot leggen.

Caap Mizene is een lange / hooge en wyd in Zee strekken de Hoek / waer op twee vierkante Wagt-toorens al heel digt aan den anderen staen / waer boven men een groot huis ziet. Aen het uiteinde van deeze punt is eene klip / waer by 15 vadem diep is; men noemt deze punt Monte Mizene. C. Mizene.

Noorde iets W. van Caap Mizene ½ uur is eene lange bogt / waer eertyds een goeden Haven was / welke men nog heden daegs Haven van Mala Morte noemt / en men nog kan ankeren / voor al met Galleyen. Deeze Haven heeft byna 400 Roeden opening en een weinig meer diepte dan de naast voorgaande.

Aen de regter hand is eene lange en laege punt van effen en vlakke klippen / welke schynen / als of dezelve van Menschen handen daer zoo gemaekt waren; aen het einde van de welke / onder water / een lange schakel klippen is / meer dan eene kabel lengte om de Z. O. / waer op weinig water is.

Wanneer men in den Haven van Mala Morte wil loopen / moet men eerst regt zien den geheelen Mond des Haven / en koomen zo na langs loopen / als men begeert / aen den laetsten Pylaer / die gelyks water is. Aen de slinkerhand binnen komende / daer is 4 a 5 vadem waeer; aen de regterzyde zyn veele overblyfzels onder water van verzonken Huizen. Men ziet daer nog Kamers van onder het water: zo dat men daer niet naby moet komen. Deze koers verders tot geheel in den Haven houdende / gaet men een weing binnen het Visschers Huis ankeren / dat aen de slinker zyde is / op 3 a 4 vadem / Moeras en Modder grond / maer men moet niet voorby eenen hoop klippen loopen / die binnen dit Huis zyn: want het daer schielyk opdroogt / ook mag men wel van dien kant 1 kabel lengte af blyven / meede om eenige verzonken Huizen / die men door het water heen kan zien.

Zo dra men in den Haven is / op de wyze / als hier boven aengewezen / behoeft men voor geen winden bedugt te zyn; de Z. ooste wind waeid hier bot of regt in / maer kan hier geen Zee veroorzaken wegens al de klippen in de inkomst. Egter met zwaaren wind van de Z. Z. O. en Oost zoude men alhier niet binnen komen konnen van wegen eene zwaere Weer Zee / die het stuuren zeer bezwaerlyk zoude maken; om dat over al in de inkomst branding staet.

Aen het uiteinde van die lange schakeling van klippen / aen de regter zyde binnen komende / is 5 a 6 vadem water.

Omtrent ½ uur Noorde van de Punt van Mala Morte, is het Kasteel Baye, aen wiens voet is eene klip gelyks water / waer men kortelings eene Batterye Kanonnen op heeft gemaekt; men kan niet dan met Barken te landwaerd van deeze loopen / ⅓ myl N. ten W. van deeze Batterye is eene groote en hooge Punt / die men Punt der Baeden of Badstoven noemt. Tusschen beide is een weinig bogt / omtrent in de midden is eene andere Battery / nieuwlings gemaekt / gelegen op het uiterste van eene laege Punt / af en aen welke op eene kabel lengte eenige klippen of verzonken Huizen zyn / daer maer 4 voet water is; rondom deeze Batterye zyn meede eenige blinde klippen / voor al na de Punt der Badstoven / die meer als 300 Roeden af strekken. Baye.

De regte Ankerplaets van de Kheede van Baye is tusschen deeze twee Batterijen / die men gelyks water ziet / op 2 a 3 kabel lengte van den Wal af / en als dan is men op 5 / 7 en 9 vadem / Moeras en Modder grond: maer het eerste Anker / dat men laet vallen / op de wind agt gevende / legt op 10 a 12 vadem. Men moet / zo als gezegt is / zorge dragen de Punt der Badstoven niet te na te nemen / wegens de verscheidene onder water leggende vervalle Puin-hoopen / gaende / zo als gezegt is / tusschen deeze twee laege Batterijen ankeren. Men kan meede gemakkelyk Touwen aen land brengen by het Casteel / daer rondom; maer hier is eene blinde klip tusschen een Huis beneden het Fort van Baye en de plaets daer men ankert / die de touwen zoude konnen schaden / waer op men moet zyn verdagt. Diep in deeze inham / voorby de laetste Batterye / is eene grote tusschen wydte.

Omtrent ½ myl O. N. O. iets N. van het Fort Baye, is de Stad Poussole, tusschen beide is eene groote Bogt / dog deeze moet men schuwen / wegens verscheide klippen gelyks water en onder water / die langs deeze kust zyn. Men ziet nog de Spitzen van eenige verdronke Torens / gelyks water en veraf / rondom welke nog andere vervallen Huizen onder water zyn. Digt daer aen is 7, 8 a 10 vadem

Tusschen de Punt der Baden / en deze vervallen Gebouwen is een Zandstrand / agter welke een klein Meir / dat men Meir van Lucrino noemt / in het midden van welk 30 vadem diepte is / daer was eertyds een Stad die verzonk. Dit Meyr heeft geen gemeinschap met de Zee. Men kan hier voor die Strand / wegens alle deze genoemde Rotzen onder water / niet ankeren.

De Stad Poussolle is klein en op eene lage Punt aen Zee gelegen / voor de Stad ziet men 14 Pylaren in Zee staen / zynde de overblyfzels van eene vervalle brug / van Keizer Nero gemaekt / om tot Baye te konnen overgaen / zynde hier ½ myl afgelegen: egter is hier langs dezelve 20 a 25 vadem diepte / deze 14 Pylaren bestaen 180 Rhoeden oost en west / by de laetste is 7 a 8 vadem. Men kan zeer gevoeglyk voor de Stad met Schepen en Galleyen ankeren. Daer is een strand benoorden de brug / daer 10, 8 en 4 vadem / Moeras en Modder grond is / twee kabel lengte van de Stad. Men kan zo men begeert / een Touw op de Pylaren brengen / dog men moet zig niet aen den Noord Wal te digt begeven: want het hier schielyk opdroogt en eenige klippen daer langs leggen / zo ook langs de Stad; aen de Zee kant zyn veele gelyks en onder water leggende klippen / en de Zee brand hier zeer zwaer met Zee winden. Poussole

Van Caap Mizene tot het Eiland Nizita, is de koers oost iets N. 1 grote myl / en van Poussole na het zelve Eiland is ruim ¾ mylen om de Z. O. Tusschen beide is eene grote Bogt met Zand strand / daer men / des noods zynde / zoude konnen ankeren met de Land winden / maer men zoude zig hier van de Zeewinden niet moeten laten overvallen. De gehele kust van Poussole tot aen het begin van dit Strand is vol klippen / onder en boven water gelegen / daer men niet naby moet komen. In deeze bogt ziet men ook eene schone vlakte / waer meede verscheide oude Badstoven worden gevonden.

Het is hier zeer hoog en vol bomen / heeft byna ½ uur in zynen omtrek en legt een 400 Roeden van de kust af. Op de hoogte van dit Eyland is een grote Toren met eenige Fortificatien voorzien / en aen de Z. W. kant is een inham alwaer

waer/ aen de slinker zyde binnen komende/ eene klip legt/ en boven deze kreek ziet men een zeer oud groot Huis staen.

Een kleine ¼ myl oost van het Eiland Nizita, is de Punt van Algalogne, die zeer hoog is/ aen het einde van welke een klein Eilandje legt/ men kan niet dan met Barken te landwaerd hier van loopen.

Van dit Eiland na de Punt van Pozilippe, is byna een klein ½ uur; tusschen beide is de kust redelyk hoog/ vol schone Huizen; dog de meeste verlaten; langs deeze kust zyn daer ook verscheiden verzonken. Men ziet nog gelyks en onder water hier van muragien/ ook veele klippen/ waerom men ten minste ¼ myl Zeewaerds hier van de kust moet blyven. Aen het einde der Punt van Pozilippe, alwaer men begint de Stad Napels te ontdekken/ langs deze kust komende/ zyn ook veele gezonkene Pylaren/ Torens en Huizen/ en eenige klippen zo boven als onder water afstrekkende 400 Roeden Zeewaerds/ daer men op moet zyn verdagt/ gaende na Napels.

Men kent deze Punt by een groot Huis/ dat op de hoogte zeer wit is. Men kan deeze zigtbare gevaren/ op twee kabel lengte van de Punt blyvende/ wel langs lopen/ op een 3 a 4 vadem/ en kort daer aen 12 en 15 vadem.

Omtrent ½ myl Z. O. ten O. iets O. van de lage Punt van Pozilippe is het Castreel l'Ovo, op eene klip tusschen eene grote Bogt.

De Stad Napels, Hoofdstad van het Koningryk/ is zeer groot/ in de Golf aen de Noord kant gelegen aen Zee in eene schoone vlakte.

Castel l'Ovo, is aen de Z. W. kant der Stad.

Een 650 Roeden N. O. iets N van Castel l'Ovo is de Moelje van Napels, net zyl de als een haek of Regt hoek/ en strekt byna 200 Roeden Zeewaerds/ en de Elleboog 120 Roeden om de Z. O. Op dezen Elleboog der Moelje is een hooge steene Toren met eene grote Lantaeren daer boven/ die men des nagts tot kenmerk ontsteekt. De inkomst der Moelje is aen de N. O.

In dit Fort aen het einde der Moelje ziet men eene krape Beeltenis van den Heiligen Ianuarius.

Men kan agter deze Moelje ankeren/ met kleine Scheepen/ op 3 a 4 vadem/ moeras en modder grond/ maer voorzal by den Elleboog of krom-om der Moelje: want dieper in na de Stad konnen niet dan Barken en Tartanen gaen leggen.

Men ziet hier geen Zee/ nog de Zee winden konnen hier geen schade doen/ daer zyn niet dan de N. en N. O. winden/ die over het land heen komen en hier zeer hard zyn.

Men gevoelt hier egter een groote Golling van buiten/ en men zoude tusschen Castel l'Ovo en den Toren van het Dok konnen leggen op 6 a 7 vadem; dog de grond is niet van de beste. Daer zyn eenige Rotzen/ die de Touwen beschadigen/ en buiten dien is men daer niet genoeg bedekt/ zo is het van gelyken tusschen den voornoemden Toren en de Moelje. De Scheepen konnen aen het eind der Moelje ankeren/ hebbende een Anker agter uit en Touwen aen het einde der Moelje. Grote Scheepen leggen wat meer op ruimte/ Z. Z. O. van de Vuurtooren omtrent ½ myl op 30 a 35 vadem/ want overal/ door de geheele uytgestrektheid deezer Golf/ is veel water.

Van de Moelje van Napels tot den Toren van Geomare, zynde op eene leege Punt diep in de golf/ is de koers Z. O. ten Z. iets O. 2 myien. Tusschen beide is de kust meest effen en laeg met Zand strand/ met verscheide Steeden en dorpen/ van welke de naeste aen Napels, Cavalerisa word genoemd/ waer by een Rivertje loopt/ daer over de grote steene brug van Magdalena digt aen Zee is.

Daerna is een ander Dorpje meede aen de Zee kant/ dat men Teduche noemt en nog een ander Pietra Bianca Portiche, en een Punt Rotzen een weinig in Zee steekende/ waer digt by een Toorzen/ die men Resina noemt/ waer het Dorp deszelven naem digt by is. Verders komt dat der Grieken, en Somme, en verscheide andere Wagt toorens langs de Zeekant.

Van Casteel Amare na Vigo, is omtrent 1 myl W. Z. W. tusschen beide is het eene zeer hooge en steile kust. Vigo is een klein dorpje aen Zee gelegen/ en/ byna ½ uurs bewesten dit Dorp/ is eene groote in Zee steekende punt/ waar op eene Wagt tooren staet/ met verscheide andere daer rondom. Men kan tusschen deze punt en het Dorp Vigo ankeren op 8 a 10 vadem/ moeras en modder grond/ na mate men digt aan Land wil leggen. Dog deze plaets is niet dan voor Landwinden/ dat is van Z. en Z. O. zo als het geheel overige van de kust.

Ruim ¼ myl W. Z. W. van de punt van Vigo is die van Surenty, die niet wel zo hoog is/ waarop een Wagt tooren staat.

Tusschen beide is een weinig bogt. De kust is steil en boven op vlak/ doch meest vol holligheden. Onder aan de Zee kant is alles in de Rotzen gehakt/ dat deze wonderlyk maakt wegens de oudheden/ daar boven is eene schoone vlakte vol groote huizen en Boomen.

Men kan mede voor deze Stad digt aan de Z. W. punt ankeren op 7 a 8 vadem water. Het eerste anker zal zyn op 18 a 20 vadem/ en Moerassig Modder grond. Aan het uiterste dezer punt zyn verscheide klippen boven water en onder water. Digt aan/ van de punt Surenty tot Caap Campanel, is de koers byna Zuid Zuid West/ en de verheid 1 myl.

Deze kust is zeer hoog/ aan de Zee zyde steil en vol Wagttoorens op alle punten en hoogtens.

Omtrent ½ myl N. W. van de Punt Mazo is Bernische, een tamelyk hooge klip/ daer rondom 15 à 16 vadem water/ en tusschen de wal en deze 30 vadem water.

C. Campanel is aan het uiterste der Golve van Napels, digt aan welke/ gaande om de oost/ is eene andere punt/ zynde deze genaamt punt van Damazo, waar op men eenen Wagt-tooren ziet/ en digt daar aan twee klippen boven water/ en een weinig meer om de Z. O. is een klein hoog Eyland/ waar op een Wagt-tooren staat/ die aan de inkomst der Golve van Salerne is. C. Campanel.

Omtrent 1 myl west van Caap Campanel is het Eyland Cabrita, aan de inkomst der golve van Napels, zeer hoog aan de uiteindens/ en heeft byna 2 myien in omtrek/ met verscheide kleine Dorpjes/ en aan de N. O. kant is een Inham en Zand strand/ langs welke verscheide Visschers Huizen van eene ouderwetze gebouw-wyze/ en zeer wonderlyk zyn. Boven deze Strand en tusschen twee hoogtens ziet men de Stad Cabrita, die klein is.

By noodzakelykheid zoude men konnen ankeren voor Zuiden en Z. W. winden regt af en aan den voorst. Inham/ eenen kleine Kanon schoot van de Strand af. Daar is 4 a 5 vadem/ moeras en modder grond/ maar zo dra men wat van Strand af wykt/ heeft men 15 a 25 vadem.

Men kan zonder vreeze rondom dit Eiland loopen; daer zyn eenige klippen onder en boven water/ dog zeer na aen het Eyland leggende/ van gelyken kan men gemakkelyk tusschen dit Eiland en Caap Campanel heen loopen. Daar is in het midden 6 a 8 vadem en 15 a 20 digt aan Caap Campanel. De geheele Golf van Napels is zeer digt aan de Z. kant; in de midden 120 vadem.

De Noord-Kust van Sicilien.

DEn hoek van Messine is een laage hoek van Zandstrand/ daer de vuurtooren Faro op staat. Van welke hoek tot den hoek van Milasso, waer onder goede Reede is/ is de koers west wel zo zuidelyk 6 of 7 myien.

Van C. di Milasso tot de hoek van Solanta of C. Bongerbino is de koers west wel zo zuidelyk omtrent 20 myien. Digt by deze Kaap leid een groote klip met een groote vuur-tooren daer op/ en daar beoosten is de bay van Solanta, daer is goede Reede voor zuidelyke winden.

Bewesten C. Bongerbino is een inwyk van ruim 3 myien wyd/ alwaer de Stad Palermo in leid/ zo gy daar weze wilt/ zo loopt regt op de Stad aen/ en dan west-waart na de Haven/ en zet 't agter 't hooft/ met touwen agter uit daar aan vast/ en d'ander voor uit 't Zeewaart/ die staen dan op 3 vadem/ maer daer men met de Scheepen legt/ is 't omtrent 6 vadem diep/ en men leid daer beschut voor alle winden. Palermo.

Dau

Nieuwe Pyskaert van de Zee kusten van 't Eyland
SICILIA
en de tegen over Geleegende Kusten van
BARBARIA
Tusschen C. Bona en I. Zerby
t' Amsterdam by Hendrick van Keulen
Met Privilegie voor 15 Jaar

Italiaansche Mylen 60 in een Graad
Duytsche Mylen 15 in een Graad
Spaansche Mylen 17½ in een Graad
Eng. en Fr. Mylen 20 in een Graad

SICILIA

CALABRIA

BARBARIA

MALTA

Nieu gevonden Klip door een Frans Capeytyn maar op maar 3 Voet Water is

Pointe de Dragut
Pointe de la Fourche et S. Maria
Pointe de S. Sauveur
Eglise de Sainete Marguerite
Porto di Pratica
De Haven van Valette in Malta in 't Groot
La Vierge de l'Ordre
La Marze
Le Coradin

A. La cite Valette
B. La Ville neuve
C. Chasteau S. Elme
D. L'Ile S. Michel la Sangle Petite ville
E. Burgo petite ville
F. Le Chasteau S. Ange
G. Fortification de la pointe de la Fourche
H. Le Burmula

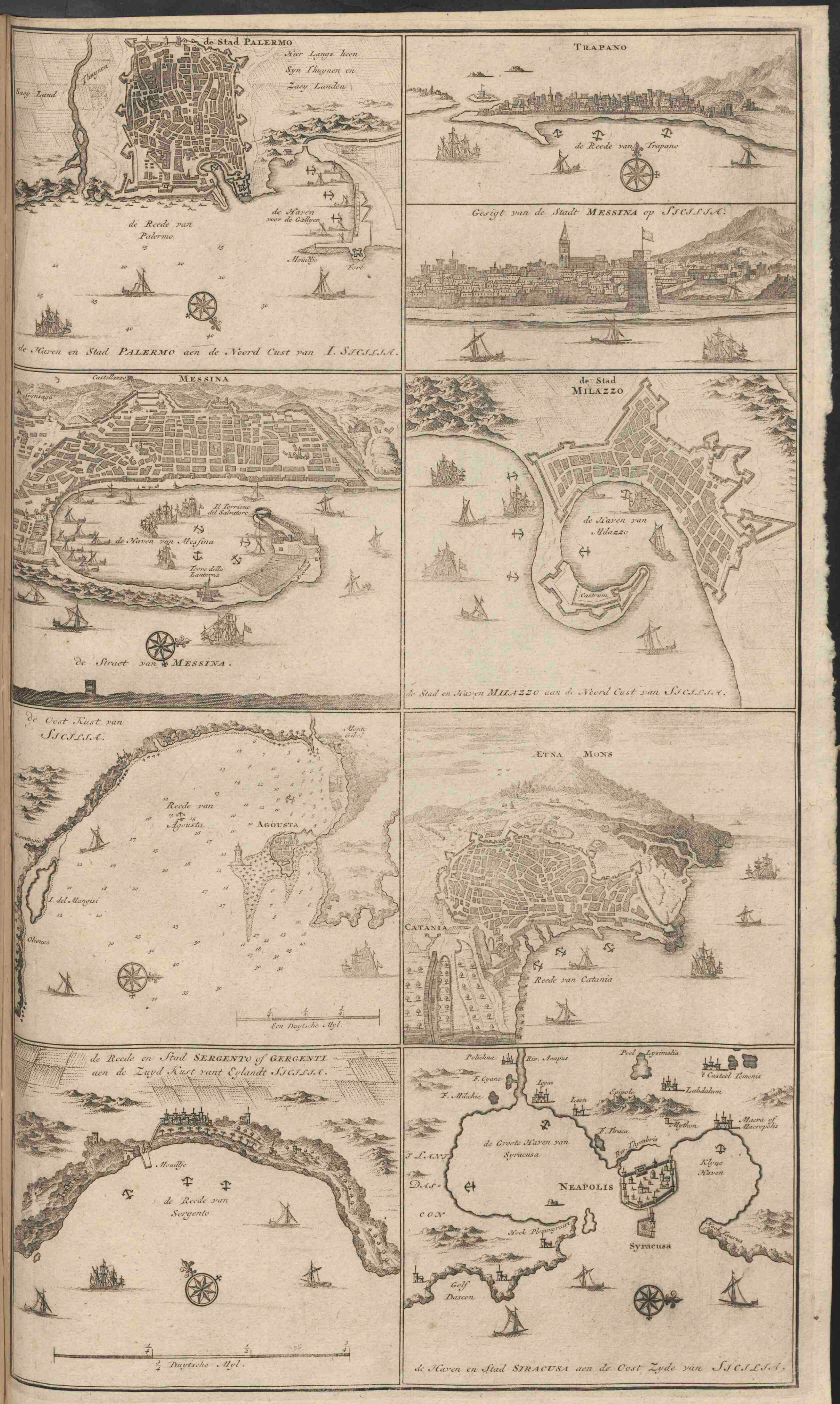
de Stad PALERMO
Hier Langs heen
Syn Thuynen en
Zacy Landen
Thuynen
Zacy Land
de Reede van
Palermo
de Haven
voor de Gallyen
Mouillje
Fort
de Haven en Stad PALERMO aen de Noord Cust van I. SICILIA.
TRAPANO
de Reede van Trapano
Gesigt van de Stadt MESSINA op SICILIA.
Castellazzo
MESSINA
Gonsaga
Il Torrione
del Salvatore
de Haven van Messina
Torre della
Lanterna
Arsenal
de Struct van MESSINA.
de Stad
MILAZZO
de Haven van
Milazzo
Castrum
de Stad en Haven MILAZZO aan de Noord Cust van SICILIA.
de Oost Kust van
SICILIA.
Monte
Gibel
Reede van
Agousta
AGOUSTA
Hermitagie
I. del Mangisi
Olieues
Een Duytsche Myl.
ÆTNA MONS
CATANIA
Reede van Catania
de Reede en Stad SERGENTO of GERGENTI
aen de Zuyd Kust vant Eylandt SICILIA.
Mouillje
de Reede van
Sergento
Duytsche Myl.
Polichna
Riv. Anapus
Poel Lysimelia
't Casteel Temenis
F. Cyane
Logas
F. Milichie
Leon
Epipole
Labdalum
Mython
Macra of
Macropolis
F. Teraca
Riv. Thymbris
de Groote Haven van
Syracusa
Klyne
Haven
NEAPOLIS
Hoek Plemmyrium
Syracusa
Hoek Taurus
Golf
Dascon
de Haven en Stad SIRACUSA aen de Oost Zyde van SICILIA.

Nieuwe Afteekening van het Eyland en Koninkryk

SICILIA

Vertoonende alle desselfs Zee Havenen Anker Plaetsen Riviere Dieptens Klippen Steeden en Vastigheeden

MER MEDITERRANEE

MER DE SICILE

DE ZEE VAN NAPELS of KUST VAN CALABRIA

DE ZEE VAN SICILIA

DE MIDDELLANDSCHE ZEE

VULCANUS EYLANDE of LIPARIÆ INSULÆ

Eyl Ustica of Evonimo I.

Ericuda o Ericula I. of Eyl. Alicur

Palmaria Isl. of Eyl. Felicur

Eyl. Lipari of Meliquis I.

Eyl. Vulcanio of Hiera I.

Golf van Milazzo

Golf van Patti

Golf van Cifalu

Golf van Termini

Golf van Castel Mare of Seno di Alcamo

Golf van Catania of Seno di Leontini

Golf van S Tecla

Golf van Gioia

Golf van Spartivento

Bay van Pelagio

Bay van Taormina

Bay van Milazzo

Bay van Scolanto

Golf van Malta

Golf van Sirte

Golf van Tripoli

Golf van Tunis

Golf van Algier

Golf van Valencia

Golf van Genua

Golf van Venetie

Golf van Lion

Golf van Lepanto

Golf van Corinthe

Golf van Athenen

Golf van Salonica

Golf van Smyrna

Golf van Rhodus

Golf van Cypern

Golf van Satalie

Golf van Scanderon

Golf van Venetie

Golf van Ancona

Golf van Rome

Golf van Genua

Golf van Lion

Golf van Valencia

Golf van Algier

Golf van Tunis

Golf van Tripoli

Golf van Sirte

Golf van Malta

De Haven van Palermo.

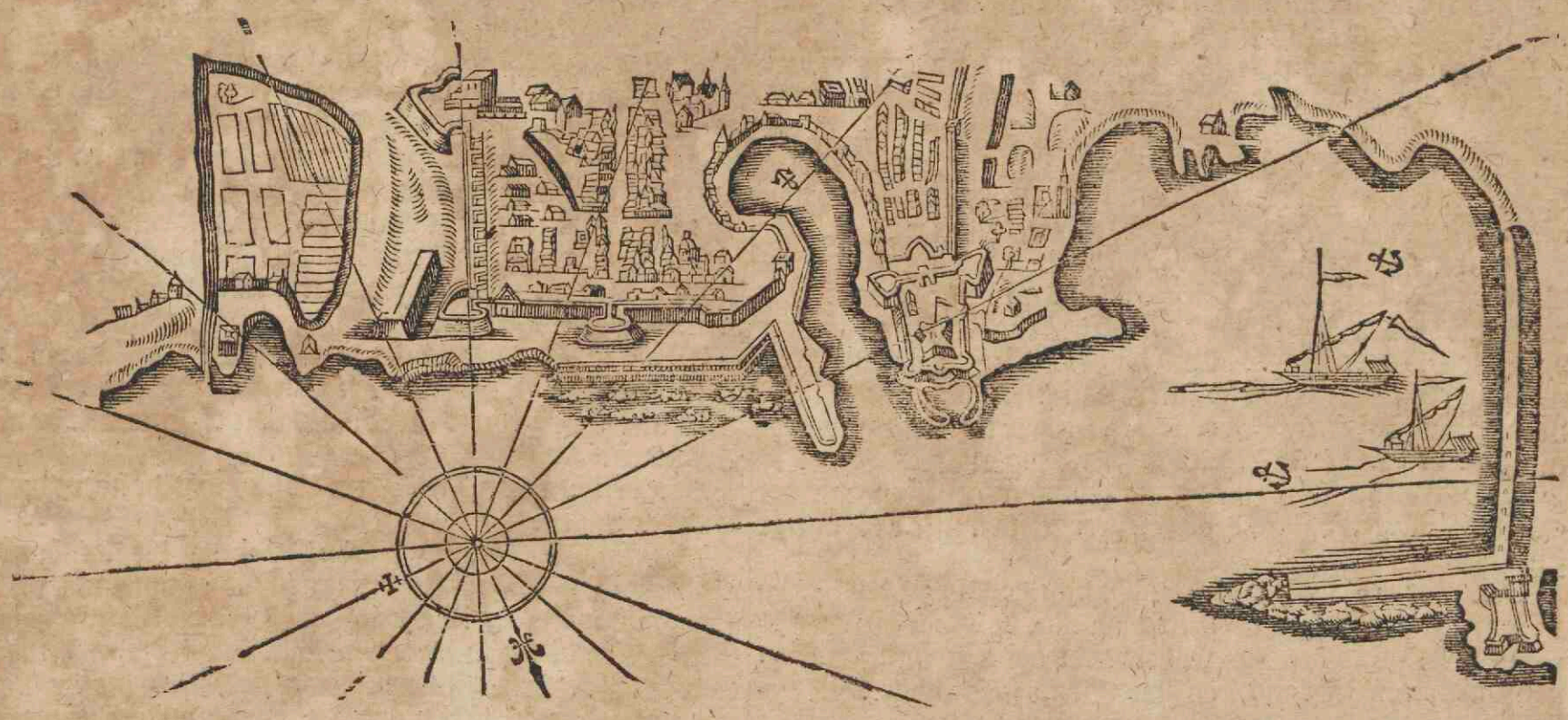

Van Palermo tot Cabo di Gallo is 't 3 mylen/ maer van C. di Gallo tot Trapano W. Z. W. omtrent 11 mylen.

Benoorden Sicilien leggen in Zee verspreit de Vulcanische Eylanden, als Stromboli, de Panaci, Lipari, Vulcano, Salini, Felicur, Alicur en Ustica.

Stromboli. 't Eiland Stromboli, dat altyd rookt/ leid Noordwest ten N. van de hoek van Messina, met die koers van de vuur boed van Faro aflopende/ zuit Stromboli voorby zeilen en by 't Eiland Ischia verballen/ want dat leid van J. Stromboli N. W. ten Noorden 33 mylen: Onder Stromboli is goede Reede voor een weste wind.

Lipari. Lipari leid W. N. W. van de hoek van Messina, en O. N. O. ontrent 17 mylen van C. Bongerbino, daer bewesten leid Felicur en Alicur, want Alicur leid N. O. ten N. wel zo Oostelyk 10 à 11 mylen van Palermo. Op 't Eiland Ustica staet een kerkje/ daer de Reede is/ alwaer men by zet/ want 't is daer goed leggen. Ustica en Maritimo leggen verscheiden noord oost en iets O. en Zuidwest iets W. 17 mylen.

Nader beschryving der Noord en West-Custen van Sicilien getrokken uit den Portulan, van pag. 139 tot 151.

Faro van Messina, eene straet of Zee engte/ beslooten door de kust van Calabre en door het naaste Land van Sicilien, is byna maer 1 uur wydte.

De kust van Calabre is zeer hoog/ en die van Sicilien alhier op deeze zyde zeer laeg; aen de kant van Sicilien is een grote Tooren met eenige Stukken kanon voorzien/ welken men die van Faro noemt/ staende op het uiteinde van eene lange en lage Zand Punt/ welke in sommige opzigten dezen doortogt beschermt; gemeenlyk ankeren de Vaartuigen/ die in het Faro willen komen/ hier bewesten van deezen Tooren om Lootzen in te nemen/ die gewoon zyn na deze Vaertuigen toe te komen/ en ook om hier af te wagten het nodige Ty om in het Faro te lopen.

C. Mortelle. Men kan deze geheie kust langs ankeren tot aan de Caap Mortelle, die aen de N. W. kant legt: omtrent 2½ mylen langs deze kust is byna 5, 6, a 7 vadem water/ en de grond redelyk goed; egter zoude men zig hier niet moeten laten overvallen van N. O./ N./ en N. W. winden.

Men moet zig niet verwonderen/ wanneer de Zee hier staet als te koken/ en aen de inkomst zeer hol is/ wegens den verscheiden loop van Stromen/ die zig hier ontmoeten/ en in stilte de Vaertuigen heen en weer dryven: men is zelfs genoodzaekt van zig met deezen te laten dryven/ niet konnende ankeren wegens de schrikkelyke diepen kolken/ welke zig hier bevinden.

Deeze Stroomen hebben haren gezetten loop/ dog zo niet als in de Oceaan/ waer men Ty kan vaelen.

Zy hebben iets overeenkomstig aen de gezette Tyen der Stromen in den Oceaan/ welk men door de beweging der Maan gewaer word; deze van het Faro zyn van gelyken na de dagen der Maen/ een 6, 7 en 8, zomtyds 9 uuren eenen weg houdende/ en 4 en 5 uuren eenen anderen/ maer in den Oceaan lopen deze regulier 6 uuren om de eene/ en 6 uuren om de andere kant. Egter in de Haven van Messina wast nog valt de Zee niet dan zeer ongevoelig/ of men kan het weinig gewaar worden/ in plaets in den Oceaen door eenen zo snellen loop/ deze meer dan 15 a 20 vadem op en neer zoude wassen en dalen/ zo als zy doet te Saint Malo, daer zy een 15 vadem in de tyden der Equinox op en neer rysst.

Deeze verschillentheid van Stromen noodzaken aen de inkomst van Faro eenen Loots te nemen.

Van den Toren Faro na de Stad Messina, is 1½ mylen Z. W. ten W. iets Z./ men moet na behoren de kust van Sicilien na lopen/ want daer de Stromen niet zo kragtig zyn: het is hier zeer diep/ alschoon men hier Zand strand vind/ en als men was genoodzaekt langs deze kust te ankeren/ niet konnende in Messina komen/ moet men zien twee touwen aen land vast te brengen.

Van de andere zyde der Stad/ gaende om de oost/ is eene lange lage Punt/ rondom met Zand strand bezet: aen het uiteinde van deze Punt is een vierkante Toren/ die men den Vuur toren noemt/ waer men des nagts een Lantaern tot merkteken ontsteekt/ en aen het einde derzelver Punt/ aen de Stads zyde/ is een zeer goed Fort/ dat men Saint Salvador noemt: dit Fort en deze punt besluiten eene grote ruimte/ en maken den Haven van Messina: wanneer men in den Haven van Messina wil ankeren/ moet men niet te na aen Fort Salvador komen/ wegens een Zand Rif/ daer aen leggende/ maer aen de Stads kant is een ope water: men legt het eerste Anker aen de slinker zyde op 22 a 23 vadem/ dan het andere dieper inwaerds/ en de agtersteven digt aen het grote Paleis/ dat is dieper in/ egter meer langs de Stads kant/ als de andere zyde houdende. De wind/ welke hier lager wal maekt/ is O. N. O.

C. Mortelle is eene redelyke hoge Punt/ die byna 2 mylen N. W. ten W. iets W. van de Toren van het Faro de Messina is: aen de Oostkant zyn eenige Huizen/ daer by eene lange Zand punt/ omtrent ½ uurs onder water afsteekende.

C. Rosocolme. ½ Myl W. N. W. van Caap Mortelle is Caap Rosocolme, die meede eene Punt redelyk hoog is/ waer op een Wagttooren staet; deeze punt steekt een weinig Zeewaerts: Bewesten is wat Zandstrand/ waer voor men/ des noods zynde/ kan ankeren ½ myl van land af/ men is daer op 10 a 12 vadem water en fynen Zand grond/ daer zyn digt aen den wal eenige klippen rondom deeze punt.

Ruim 4½ mylen West iets Z. van de Punt van Rosocolma, is die van Melace of Melazzo, eene lange Punt zynde/ byna 1 myl Zeewaerds uitstekende/ redelyk hoog aen het uiteinde; tusschen beide eene grote Bogt/ genaamt Golf van Melace.

Deeze kust is laeg aen de Zee kant/ maer hoog het land in/ men kent gemakkelyk de punt van Melace, dewyl deeze het meest van deze kust uitsteekt/ behalven nog dat op het einde een kleine Toren is/ die voor eenen Vuurtoren diend/ en eenige kleine Huizen aen den voet/ nog te meer ziet men het Kasteel en een deel der Stad Melace, aen het begin en bezuiden van deze punt. Digt rondom deeze punt zyn eenige klippen boven water/ twee kabel-lengte van land.

De Stad Melace is omtrent ¾ myl binnen deze punt om de Zuid. Men kan deeze niet zien/ uit de west of noord komende/ als zynde deeze regt op zyde: na dat men boven eene zekere punt is/ digt aen de Stad/ die men niet te na moet komen/ als dan ontdekt men verscheide Huizen langs de Strand/ dat men de lage Stad noemt/ waer boven de Stad Melace is op eene hoogte gelegen/ men ziet daer omtrent in de midden eene grote Kerk/ verders een oud Kasteel zeer

wegens zynen stant; beneden deze Stad aan de Zee kant / om de Zuid / ziet men een voornaam Vlek / waar voor een klein Fortje met eenig kanon legt.

Wanneer men voor Melace wil ankeren / na reeds de eerste punt der Stad te boven te zyn / alwaar eenige klippen afstrekken / komt men langs deze Stad / met het eene Anker O. Z. O. op 20, 25 en 30 vadem water / modder en zand / hebbende een Anker Zeewaards om de Oost / en een Touw aan land. De O. N. O. wind maakt alhier de lager Wal.

Omtrent 4 mylen W. ten Z. iets Z. der punt Melace is die der Caap Calvao, of Carvao; tusschen beide is eene grote Bogt / die men Golf de Pati noemt / waarin / aan de kant van Melaço, een groote Zand bay is / daar men zoude konnen ankeren digt by het Casteel van Melazo om de N. W. voor N. O. winden / O. en Z. O. / maar men legt hier voor alle andere bloot / en de Zee is zeer hoog alhier. C. Calvao.

De Caap Calvao is eene grote Punt / regt af en aan het Eiland Vulcan, of Vulcano, is zeer steil en met roodagtige Plekken.

Omtrent 10 mylen N. ten O. van de Punt Melace, en 13 om de Noord N. West iets N. van de Tooren van Faro is het Eiland Stromboli, hebbende byna $3\frac{1}{2}$ mylen in zynen omtrek meest rond / en zeer hoog. De top des Bergs brand altoos; des daags ziet men eenen grooten rook en des nagts vlammen Vuur. Deeze is niet bewoond / en digt aen de Z. O. punt is een klein Eilandje / daer men by des noods zynde kan ankeren / en een Touw aen land brengen / maer men moet klaar wezen om / volgens de wind is / boven het Eiland te konnen lopen / rondom welk het heel diep is.

Z. W. 3 mylen van het Eiland Stromboli, meest halfweg van het Eiland Salini, zyn 3 a 4 kleine Eilandjes / van welke de grootste / zynde om de Z. W. / Panaria genoemt / die om de oost Baziluzzo, en de andere Licia. Digt aan het grote is een klip boven water.

Salini is een groot Eiland / een weinig langer dan breed en zeer hoog / byna $2\frac{1}{2}$ mylen in zynen omtrek hebbende / onbewoond / rondom heel diep.

Lipari is om de Z. O. van Salini ruim $\frac{3}{4}$ mylen. Het is het grootste dezer eilanden na Stromboli, en aan de Z. O. zyde bewoond. Daer is een Dorp met eene Fortres / men kan daer digt aan ankeren / egter heeft men hier geen beschut als van het Eiland.

Het Eiland Volcan is digt aan dat van Lipari, omtrent 400 Roeden om de Zuid. Men kan halfvaerwegs tusschen beide door / daer is 40 vadem diepte; maer zo men zulks met een Schip doet / moet men eenen open wind hebben wegens de Stromen / die hier tusschen beide zeer sterk zyn; aan de zyde van Lipari zyn eenige klippen boven water byna eene kabel lengte van de Wal af; en byna een klein uurtje N. N. W. van het kanaal is een Eilandje digt aan de West punt van Lipari, en tusschen beide een weinig Bogt. Het Eiland Vulcaan is niet wel zo groot als dat van Lipari, maar even hoog; op de hoogte en om de Noord van die is een Berg / wiens top geheel open is; daer komt geduurig Vuur en Rook uit / en is den eenen tyd meer dan de anderen brandende. Men ziet eenen anderen Vuurkolk uit den top komen van eene kleine punt aen de Noord kant van het zelve Eiland / dat meest een half Eiland is / door een stuk lands zeer laeg: men noemt dit de kleine Vulcaan; het is het naaste aen het Eyland Lipari; digt aen de punt van de kleine Vulcaan is een grote inham aen de O. kant / daer goede anker grond schynt te wezen; maer ik heb digt aen deeze Punt gelood / alwaer bevond 60 vadem.

Men zoude egter in een klein Zand baeitje / dat om de W. N. W. van klein Vulcaan is / konnen ankeren.

Regt Zuiden van het Eiland Volcaan ziet men den Berg Ætna, gemeenlyk Berg Gibel geheten / die zonder ophouden Vuur opwerpt. Men ziet dit van heel verre: het is een hoge Berg geheel diep landwaerd in op het Eiland Sicilien. Men kan des noods zynde ankeren aen de Z. kant van het Eyland Volcaan. Ætna.

Regt west van het Eyland Lipari omtrent $6\frac{1}{2}$ mylen / zyn twee kleine Eylanden zeer hoog; het eerste is Alicur, en het westelykste Felicur; deze zyn digt aen den anderen / en beoosten Alicur is eene groote klip boven water; deze twee zyn onbewoond.

11 Mylen W. N. W. 2 graden westelyker van het Eyland Alicur; is dat van Ustica, dat meest Noorden en Zuiden loopt met Caap Galli by Palerme, waer af het zelve $6\frac{1}{2}$ mylen is gelegen / en men deze kaep hier zeer wel ziet.

Het Eyland Ustica is / als wy gezegt hebben / $6\frac{1}{2}$ mylen meest noorde van Caap Galli by Palerme, dat hier van een wezentlyk kenteeken is. Dit Eyland heeft byna 8 a 9 uuren in zynen omtrek / het is in het midden hoog en aen de eindens laeg / de lengte is oost en west. De west punt is de laegste / en de oost punt toont van verre als een Eyland / wanneer men uit de Noord komt: van die zelve kant is eene groote klip boven water omtrent 30 Roeden afgelegen.

De nood vereischende / zoude men aen de N. O. kant kunnen ankeren in eene vlakte / van de oostpunt tot de noord punt / daer de klip legt / loopende / men heeft daer 10 a 12 vadem water / Zand-grond en beschut voor Z. W. en weste winden; maer men moet zig in diergelyke plaetzen niet laten van de winden overvallen / die hier bot op staen. Aan de zuid kant hebt gy / digt aen land / 30 vadem.

Ik zoude niet aenraden aldaer te ankeren. Dit Eyland diend voor eenen Schuilhoek der kleine Rovers / zynde onbewoond / en is vol hout.

Caap Calvao is het naaste aan het Eyland Vulcaan, maer $3\frac{1}{2}$ mylen daer af zynde; men kan hier tusschen beide door / zelfs met eene geheele vloot; als ook tusschen alle de andere Eylanden.

Van de punt van Melace na Palerme is de koers west $\frac{1}{2}$ Z. byna 24 mylen.

De berg Bon Gerbino, leid by C. Sabran, die de inkomst der Golf van Palermo maekt; en beoosten de punt van deze Berg byna $\frac{1}{2}$ myl is een zeer gevaerlyk Steenbankje gelyks water. Aen het einde dezer punt zyn twee hoogeklippen / waer op twee Wagt toorens staen: den oostelykste / die de hoogste is / ziet men van heel verre / en langs de kust vertoont deze zig als een Eyland / wegens het laage land daer agter. Daer zyn ook verscheide kleine klippen boven water / omtrent deze punt / maer digt aen den Wal.

Wanneer men uit de Zee komt om de noord van daen / willende naer Sicilien, ziet men al van verre de toppen der hooge Bergen aldaer / daer na het Eyland Ustica, dat zig by Heuvels vertoont / makende als twee Eylanden / welk / zo als wy reeds hebben gezegt / $6\frac{1}{2}$ mylen van Caap Galli is noorde iets W. / daer digt aen zynde / en koers Zuiden iets O. opgaende komt men daer regt op toe: men ontdekt Caap Galli van zeer verre / zo als de geheele kust: aen het niterste einde van het Eyland Sicilien, ziet men eenen hoogen berg / zynde die van Trapano Vecchio, waer op de oude Stad legt / maer men kan dan nog niet de andere Stad Trapano, die zeer laeg is / ontdekken / daer schynt beoosten deze Berg eene groote bogt en een andere Berg te zyn / als een Eyland vertoonende / en in de gedaente van een Zuiker-brood / en byna 1 myl beooste is eene groote punt / die men Caap de Vitto noemt. C. de Vitto.

Wyders ziet men om de oost eenen anderen inham van het land / en eene groote bogt: daer is meede een groote Berg / waer aen deze kust gemakkelyk is te kennen / en een weinig naderende / ontdekt men Caap Galli, waer zig drie steile punten vertoonen en roode plekken / en digt daer by om de oost is Monte Pelegrino; die meede de inkomst maekt der Golve van Palerme. M. Pelegrino.

De Golf van Palerme is zeer groot / begrepen tusschen Caap Sabran, of den berg Bon Gerbino, en den berg Pelegrino, die byna $2\frac{1}{2}$ mylen de eene van den anderen is / Z. O. ten O. en N. W. ten W. / en 1 myl diep in binnen deze Golf / aen de westzyde / is de Stad Palerme.

Deze Stad is gemakkelyk te kennen by de oostpunt des berg Bon Gerbino, zo reeds is gezegt / en door Monte Pelegrino, zynde de westzyde zeer hoog en scherp van alle zyden / op de top eene kapel.

Voor de Stad Palerme is een klein Haventje voor Barken / en byna 600 Roeden N. W. der Stad is een Moelje / of lang Hooft / daer Galleyen en kleine Vaertuigen konnen ankeren. Deeze Moelje loopt de 200 Roeden om de Zuid en 400 om de west / eenen regt-hoek makende. Op het uiteinde der Moelje zyn twee Batteryen met kanonnen / en eenen Toorn in de midden / daer des nagts eene Lantaern word ontstooken voor de aenkomende Vaertuigen. Meest in de midden der Moelje is een klein Fortje / en aen het einde der Moelje / by de Wal / is eene kleine Fortres met 4 Bolwerken / en binnen in / zyn veele groote Magazynen en Arsenalen der Galleyen / en verscheide andere Huizen; maer de Z. W. kant is vol met klippen / gelyks en onder water.

Willende dan op de Reede van Palerme ankeren / gaet men meest over de Stad aen het einde der Moelje leggen / op 18, 20 en 22 vadem / moeras en modder grond; en agter de Moelje willende / moet men de punt daer van / alwaer 12 a 15 vadem is / byna loopen / daer na langs de Moelje tot heel agter in / zo men begeerd. Men kan ook aen de inkomst der Moelje vertuid leggen met de Scheepen op 5 a 6 vadem / moeras en modder grond. De W. en Z. W. winden / al schoon zy van den Wal komen / zyn daer zeer hard. O. N. O. maekt hier lager wal en eene holle Zee. Wanneer men met kleine Vaertuigen zoude willen in den Haven voor de Stad gaen leggen / moet men de punt aen de slinker zyde naby loopen / die daer het allerdiepste legt: om dat aen de regter een kasteel aen het water is / waer voor veele

le klippen uitsteekende onder water zyn. In het midden van deze Vaarweg is 5 a 6 vadem grond/ als vooren/ en aan dezelve zyde/ diep in de Haven 2 a 3 vadem.

Men kan ook in deze Golf overal ankeren/ vooral aan de Z. O. zyde op 14 a 15 vadem/ maer men heeft geen beschut voor Zee winden/ aan het uiterste der muuren van Palerme en om de Zuid loopt een Kibiertje/ alwaar eene Brug en eenige klippen onder water zyn. By deze een 100 Roeden af zyn eenige blinde klippen en andere vuilen gelyk water.

Van de Moelje van Palerme tot de punt van Monte Pelegrino, is byna een uur. Meest half weg is een Tooren/ en eenige Huizen van een Madrague/ dat is/ Tonyn visschers Net/ dat men hier des Zomers legt.

Men kan deze geheele kust redelyk na komen/ zynde zeer diep/ gelyk als het in deze geheele Golf is.

Mondelle. De Reede van Mondelle is ontzent een groote myl N. W. van Palerme. Het is een kleine inham en Zand grond tusschen den Berg Pelegrino en de Caap Galli, die van elkanderen ruim ½ myl zyn. Monte Pelegrino is/ als wy gezegt hebben/ eene groote en hooge punt met roode Vlekken/ en aan de Zee kant overal steil. Aan de zuidkant dezer Caap is eene laage Rots punt/ waar op men eenen wagt tooren ziet met twee Stukjes Kanon voorzien/ genaamt Tooren van de Figueres, dat is/ Vygeboomen, om dat hy geheel en al omringt is met de Vygeboomen van Barbaryen.

Men ankert in het gemeen een weinig binnen dezen Tooren/ op 7 en 8 vadem water/ Moeras/ Modder en Zandgrond/ een anker Zeewaarts om de oost Zuid oost en een Touw digt aan de punt/ waar op de Tooren is; men is daar beschut van Z. tot N. N. W./ maar zeer bloot voor de andere winden/ en dan is de Zee hier hol. Men kan meede aan de kant van Monte Pelegrino ankeren voor Zuidelyke winden op 13 a 15 vadem Zingel en Zand grond byna 250 Roeden van de wal af/ dan is men daer meer beschut: maar deze ankerplaats is niet dan voor Landwinden en in het goede Saisoen/ en men moet zig niet van de Zee winden laten overvallen.

Binnen in dezen inham/ aan de kant des Tooren de Figueres, en digt aan Zee/ is een andere vierkante aan de Strand/ en eenige Magazynen van Madrague/ en aan de andere zyde is een groot Huis met eene Tuin/ daar men water haald/ men moet hier niet te diep in gaan ankeren wegens een Zand-bank: komende uit de oost/ en hier nog een 10 mylen af zynde/ vertoont zig Caap Galli als een rond Eyland/ zeer steil en het meeste van deze kust af gelegen.

C. Lource. Omtrent 3 mylen West iets zuiden van Caap Galli is Caap Lourze, eene groote/ hooge en ronde punt/ aan welke einde een laage punt van klippen gelyks water is. Meest in de midden en in eene Bogt is een klein Eylandje/ dat men Donzeille noemt/ waar op een vierkante Tooren/ met eenige Stukjes Kanon voorzien staat. Men kan niet dan met Barken te landwaard hier van heen loopen.

Men kan des noods zynde/ aan weerzyden van dit Eyland ankeren/ men ziet twee Steeden regt over dit Eyland aan de Kust. Die van de oost kant is Molice noemt/ en de andere bewesten Monte Ceriny. Tusschen dit Eyland en de punt van Caap Lource is een groote bogt/ in welke men zoude konnen ankeren met west en Z. W. winden; dog dit zyn plaatzen/ daar men voor geen Zeewinden is beschut.

Byna 5 mylen W. ten N. iets W. van Caap Lource is Caap Saint Vitto; tusschen beide is eene groote bogt/ die men de Golf van Castel Amare noemt. De Stad van de zelven naam is binnen in/ en legt een weinig om de west.

Tusschen de Stad Saint Vitto en de laage punt van Caap Saint Vitto is een Tooren/ tusschen deze Tooren en dezz Punt zoude men des noods zynde konnen ankeren/ om voor N. W. en weste winden beschut te zyn. Caap Saint Vitto is zeer hoog en rond: aan haar uiteinde is een laage reeks platte klippen in Zee steekende/ waar op 3 Toorens/ waar van de voornaamste/ die vierkant is/ op het einde staat gelyks water. Die zyn met eenige Stukjes Kanon voorzien

Men kan/ volgens de winden zyn/ hier ankeren aan de eene of andere zyde der punt; dog men moet klaar weze om voor Zee winden te ruimen. Men noemt gemeenlyk de laage punt/ welke onder Caap Saint Vito is/ de punt van Mala Morte.

C. Ferro. Omtrent Z. W. iets Z. van Caap Saint Vitto, of van de punt van Mala Morte, is de punt van Trapano, alwaar meest in de midden deezer distantie eene hooge punt is/ die men Caap Ferro nomt/ aflopende aan de Zee kant; tusschen de punt en kaap voernoemd is een weinig bogt/ alwaar men eenen Tooren ziet op eenen hoek staan/ en tusschen Caap Ferro en de Stad Trapano is eene hooge berg/ alwaar de al oude Stad Trapano legt/ die men van heel verre gewaar word/ daarby is nog een berg in gedaante van een Zuikerbrood/ wiens top zeer spits is.

Trapano is aan het uiteinde van de west punt van Sicilien, en gelegen op eene lange laage punt Rotzen/ zeer wel gemuurt/ en wel gefortificeert van alle zyden/ met een zeer goed Kasteel om de noord noord oost/ en op de west punt een kleen vierkant Fort met eenig Kanon voorzien.

Een kwart uurs Z. Z. W. van deze punt is een lang plat Eyland/ en een ander nog kleinder tusschen beide. Om het uitemde van het eerste/ aan de oostzyde/ is een groote Tooren met Fortificatien/ die men Tooren van Colombar noemt. Aan het uiteinde der Stad zyn verscheide klippen zo boven als onder water/ en Zand banken/ wel 300 Roeden afstekende.

Men kan wegens de blinde klippen tusschen de Eylanden niet door loopen/ maer tusschen de Stad en het eerste Eyland/ kan men met Barken passeeren. Aan het uiteind van het Eyland Colombar, aan de Westzyde/ is eene klip boven water/ die men al heel na kan loopen Daar is 2 a 3 vadem.

N. O. van de West punt van Trapano byna ½ myl/ is eene kleine Steen bank onder en boven water/ Senelies genaamt. Deze is zo zeer gevaarlyk/ dat men niet nader dan ¼ myl aan deze diend te komen.

Omtrent 1¾ mylen N. O. ten noorden en ruim ½ mylen N. N. W. van Caap Ferro, is eene andere Steen bank onder water/ daar men wat buiten om heen diend te loopen/ en agt geven op de streek van de wind/ hier voor gemeld.

N. W. ten W. iets W. van dezelve punt van Trapano ruim 1 myl/ is een andere Steen bank gelyks water/ daar men meest altyd de Zee op ziet storten; men noemt die Lospoiros, en is meede zeer gevaarlyk: om dat deze meest half weg tusschen Trapano en 't Eyland Levanzo in het vaarwater legt.

Wanneer men uit de oost komt langs deze kust/ het zy met Scheepen of Galleyen/ zynde boven Caap Saint Vitto; moet men een weinig op ruimte steeken/ tot men boven de Steenbank is/ die wy hebben gezegt/ dat N. N. W. van Caap Ferro is; dan daar na ontdekt men de Senelies. dat men als ook de punt van Trapano, 1 myl landwaard van zig laat; wyders kan men na behooren digt by de punt van het Eyland loopen/ daer de Tooren Colombara op is/ zyn koers om de oost langs dit Eyland houdende om regt oost van deze Tooren te ankeren/ 500 Roeden daar af/ op 3 a 4 vadem water. Men ziet zeer klaar den grond/ die Moeras en Modder is; men kan ook zonder schroom tusschen Lospoiros en het Eyland Levanzo zonder vreeze doorloopen/ en de koers volgen/ als gezegt is. Men kan niet aan de Stad dan met Barken komen/ en dat nog met moeite en door een Casteel/ over al vol Modder en Stronken en Strubelle zynde.

Oost van de Tooren Colombar en voorby de anker plaats/ is een groot plat Eyland en eenige andere kleine rondom/ en verscheide moeraffen/ daar men niet dan met Barken by kan komen.

De Stad Trapano, zo als reeds gezegt is/ legt op eene lege punt aan de oost kant/ daar is een groote blakte en verscheide Zout Pannen aan Zee.

Ruim 1 myl W. ten Z. van de Tooren Colombar, zyn twee kleine platte Eylandjes. Op het eerste is een klein vierkant Fortje/ van twee a drie stukjes Kanon voorzien/ waar by men eenige Magazynen ziet van een Touyn Visschers Net/ dat men gemeenlyk digt by dit Eyland uitzet/ en omtrent 400 Roeden bewesten is ook een plat Eylandje/ het geen men Fornigues noemt: men kan tusschen deze niet door wegens al de blinde klippen: oost noord-oost van dit Eyland Fornigues, daar het Fort is/ byna ¼ uurs legt een blinde klip/ waar op maar 5 voet water is; maar behalven deze kan men na behooren de Eylanden naby neemen. Men kan aan de Zuid oost kant van dit Eyland ankeren op 10 a 12 vadem/ en modderige Zand/ een Kanon schoot van het Eyland/ maar alhier is geen beschut/ en hier is het niet goed dan met mooy weer: van dit Eyland tot aan de Bank/ genaamt Lospoiros, is 1 myl N. ten O./ men kan gemakkelyk tusschen beide door loopen.

Het Eyland Levanzo is 2 ½ mylen west iets zuiden van Trapano, byna 2 mylen in zyn omtrek/ meest rond en zeer hoog/ onbewoond/ en daar is geen anker plaats.

Het midden van dit Eyland is W. Z W. iets Z. van Trapano, omtrent 2 mylen/ in welke koers de Eylanden Fornigues zyn; deze zyn maar ½ myl van het Eyland Levanzo af/ om de Zuid.

Daar is een andere onder aan de noord kant en een klein Dorpje/ Saint Leonardo genoemt/ waar by een kleine Haven voor de Barken/ daar 2 a 3 vadem water is. De noorde wind waait hier regt in. Op de slinker punt des Haven is een Tooren. Men kan met alle soorten van Vaartuigen beneden het Fort Saint Catharino ankeren op 10 en 12 vadem/ Zandgrond/ maar men moet zig van noord noord oost en oostte winden niet laten overvallen/ die hier lager wal maaken.

Men kan meede aan de zuidkant van het Eyland Favouil-

lane ankeren in eene kleine bogt / meest in de midden van het Eyland / voor N. en N. W. winden. Dit Eyland heeft byna 3 ½ mylen in zyn omtrek / en is langer dan breed / strekt Z. O en N. west.

Meest half weg der Z O. punt van dit Eyland / en het naaste land van Sicilien is een gevaerlyke Steen-bankje onder water / zodanig dat men met een Schip of ander Vaertuig / uit de zuid komende / na behooren het Eyland Favouillane na moet nemen / om tot Trapano te komen / of landwaerds van deze bank passeerrn. Maer ik zoude hier des nagts niet willen blyven / dewyl hier te veel gevaer is / of men moet goet gezigt hebben / ten zy men voor de nagt is wel verkent geweest.

Maritimo is een groot en meest rond Eyland onbewoont / en daer geen ankerplaets is / byna 2 mylen bewesten dat van Levanzo gelegen / tusschen welke men zonder schroom kan passeeren.

Deze Eylanden geeven eene behoorlyke en genoegzaame kenning van Sicilien.

Strekkingen en Courssen.

Van Piombino tot Argentato is de koers Z. O. wel zo Zuidelyk 10 of 11 mylen
Van J. Elba tot M. Argentato O. Z. O. wel zo Oostelyk ruim 9 mylen
Van Porto Hercule tot Cività Vecchià Z. O. ten O. 7 mylen
Van Cività Vecchià tot Ostia de haven van Romen Z. O. een weinig O. 7 mylen
Van Ostia tot C. d'Antio Z. O. ten O. iets Z. 6 à 7 mylen
Van C. Antio tot Monte Cercello Z O. 6 mylen
Van M. Cercello tot Gajeta O. ten Z. 7 à 8 mylen
Van Gajeta tot I. Ischia Z. O. 8 mylen
Van I. Ischia tot I. Stromboli Z. O ten Z. 30 mylen
Van I. Ischia tot Castello Mar O. omtrent 6 of 7 mylen
Van Monte Christi tot I. Palmerola Z. O. ten O. 35 mylen
Van I. Palmerola tot I. Pontia O. ten Z. 2 à 3 mylen
Van I. Pontia tot I. Ischia O. Z. O iets Z. omtrent 9 mylen
Van I. Ischia tot Napolis O. ten N. 5 mylen
Van Napels tot I. Capri Z. ten W. 4 mylen
Van I. Capri tot C. Carbonera W. Z. W wel zo Zuidelyk 56 mylen
Van I. Capri tot I. Ustica Z. Z. W. 27 of 28 mylen
Van I. Capri tot I. Alicur Z. iets W. 27 à 28 mylen
Van I. Capri tot I. Licossa O. ten Z. 9 mylen
Van C. Licossa tot Cabo de la Foretta O. Z. O. 7 mylen
Van C. Licossa tot J. Stromboli Z. ten O. iets O. 18 mylen
Van C. Licossa tot C. Baticano Z. O. ten Z. wel zo zuidelyk 25 of 26 mylen
Van C. Licossa tot C. de Sovara Z. O. ten Z. wel zo oostelyk ruim 18 mylen
Van C. Baticano tot de hoek van Messina Z. ten W. 7½ mylen
Van de hoek van Messina tot J. Stromboli N. W. ten N. 12 mylen
Van de hoek van Messina tot de hoek van Milasso W. wel zo noordelyk 7 of 8 mylen
Van de hoek van Milasso tot C. Bongerbino west wel zo zuidelyk of omtrent west ten zuiden 20 mylen
Van Palermo tot I. Ischia N. wel zo oostelyk 37 mylen
Van Palermo tot I. Alicur N. O. ten O. wel zo oostelyk 10 á 11 mylen
Van C. Bongerbino tot C. di Gallo N. N. W. 3 mylen
Van C. di Gallo tot C. S. Vitto W. ten Z. 7 of 8 mylen
Van C. S. Vitto tot Trapano W. Z. W. 4 mylen
Van Trapano tot C. Carbonera west noord-west wel zo westelyk 43 mylen
Van I. Salini tot I. Felicur W. ten Z. 4 à 5 mylen
Van I. Felicur tot I. Alicur W. omtrent. 3 mylen
Van I. Alicur tot I. Ustica W. en W. ten N. omtrent 10 mylen
Van I. Ustica tot C. Carbonera W. iets N. 42 mylen
Van I. Ustica tot I. Maritimo Z W. iets W. 17 mylen
Van I. Maritimo tot C. Carbonera W. N. W. wel zo westelyk 30 mylen
Van I Maritimo tot I. Elba N. N. W. iets N. 71 mylen

Hoogten.

Piombino leid op	42 graden 57 min.
Cività Vecchia op	42 graden 10 min.
Monte Cercello op	41 graden 18 min.
Napoli op	40 graden 51 min.
't Naauw van Messina op	38 graden 12 à 18 min.
I. Ustica op	38 graden 47 min.
Trapano op	38 graden 2 min.

Hoe haar deeze Landen uit der zee vertoonen.

Aldus vertoont I. Giglio zuiden ten westen 4 mylen van u leggende.

Als men regt bewesten Planosa is / zoo vertoont I. Sanuti omtrent oost ten zuiden van u aldus.

Porto Hercule.
Dit behoort aen 't volgende / de O. O. aen malkanderen.

Aldus vertoont 't Land van Monte Argentato, als men daer by langs zeilt 2 groote mylen van de wal.

Aldus vertoont Monte Cercello O. en O. ten N. omtrent 5 mylen van u zynde.

Aldus vertoont Monte Cercello N. ten W. omtrent 5 mylen daar af zynde.

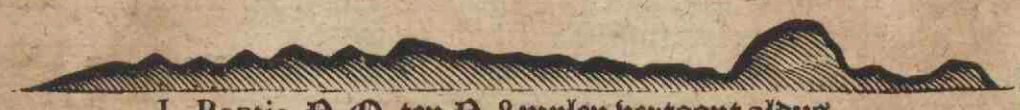

I. Pontia N. O. ten N. 8 mylen vertoont aldus.

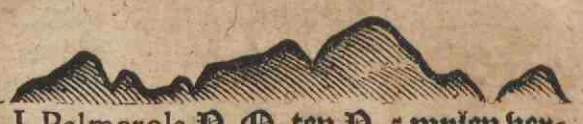

I. Palmerola N. O. ten N. 5 mylen vertoont aldus.

d'Eilanden Palmerola en Pontia W. ten N. omtrent 3 mylen daer af zynde / toont aldus.

d'Eilanden Ventoticue vertoont aluus. als men daer Z. omtrent 3 myl af is.

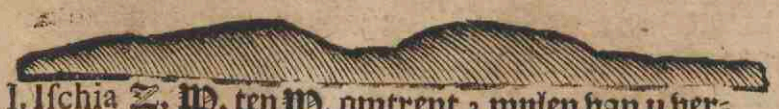

I. Ischia Z. W. ten W. omtrent 3 mylen van u vertoont aldus.

I. Nixita bewesten Napolis vertoont aldus / als men 't eerst gewaer wort na Napolis zeilende.

Aldus vertoont Monte Greco beoosten Napolis gelyk 2 zuikerbrooden.

I. Ca-

Nieuwe Afteekening van de EYLANDEN van GOZO en MELITE of MALTA met desselfs Haven Stad Kasteelen en Sterktens; gelegen in de MIDDELANDSCHE ZEE
te Amsterdam by GERARD VAN KEULEN Boek en Zee-kaert Verkooper aen de Nieuwen-brug met Privilegie voor 15 Iaere

3 Duytsche Mylen van 15 in een Graed of 12 Italiaense Mylen van 60 in een Graed.

DE BARBARYSCHE ZEE

MARE MEDITERRANEUM

DE MIDDELANDSCHE ZEE

DE SISILISCHE ZEE

HET EYLAND MALTA

HET EYLAND GAULOS of GOZO

Verklaring van de Hoofdstad van t Eyland MALTA

a la Vecchia Strada coperta ridotto in falsa braga
b Fortificatione d.e Floriana
c Siti da fabricare Case
d Risellini del Marchese S. Angelo
e Posta della lingua di Francia
f Posta della lingua di Provenza
g Posta della lingua d'Alverna
h Posta della lingua d'Aragonia
i Posta della lingua d'Alemagna
k Posta della lingua di Castiglia
l Convento de P.P. Capuccini
m Posta della lingua d'Italia
n Giardinetto di S. E.
o Porta di Monte allo Sharcottene
p Doi Pareti da Eseguirsi
q Isola della Senglia
r Borgo detto Città Vittoriosa
s Borgo detto Bormola
t Vecchia fort.ne della S. Margherita ridotta in habitatione per S.S.
v Parete della nuova Città Cottonera

Gesicht van t inkomen van de Haven van MALTA

Gesicht van Capo La Marza aen de Golf van Malta in Sicilia

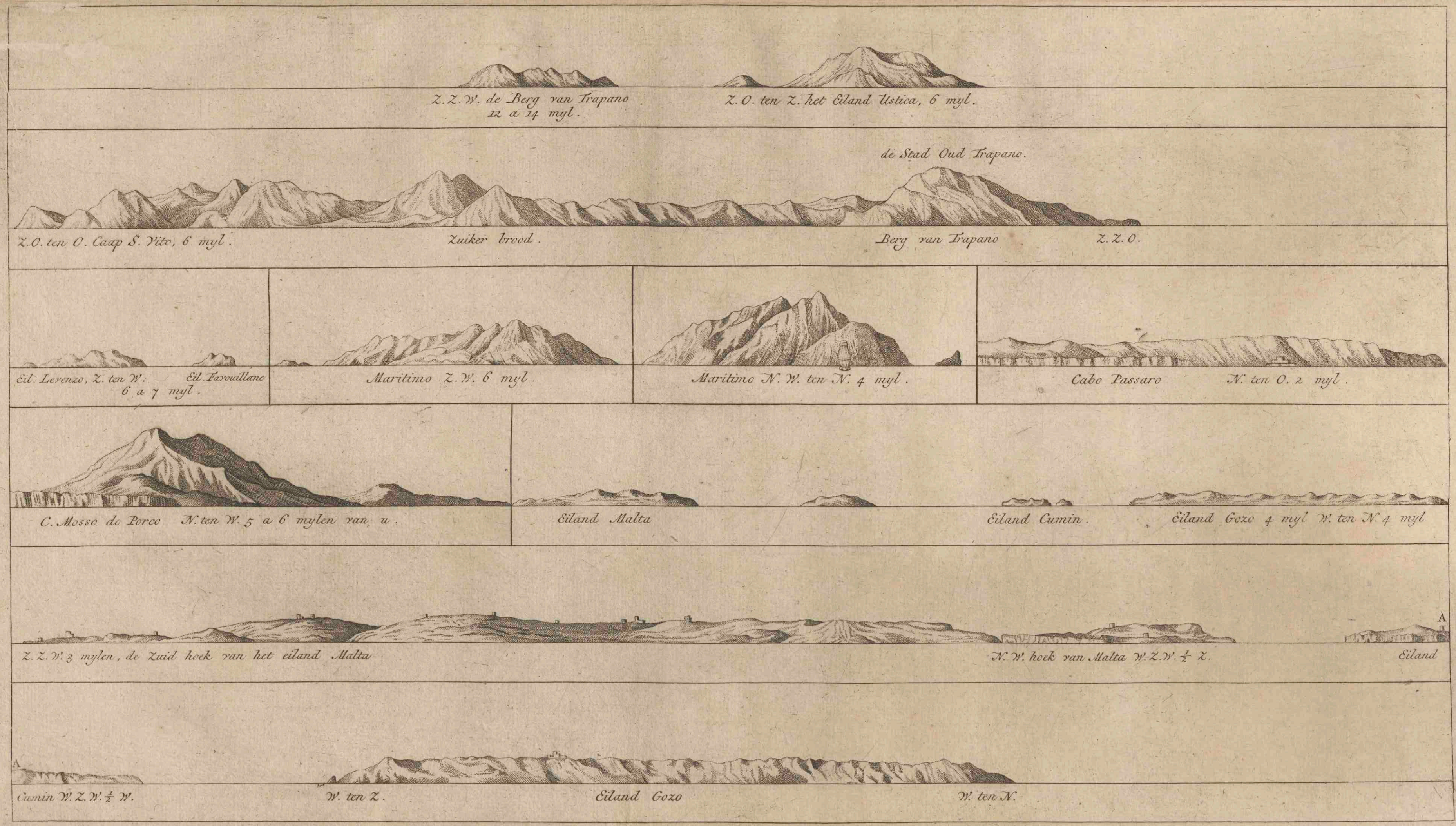
Z.Z.W. de Berg van Trapano 12 a 14 myl.
Z.O. ten Z. het Eiland Ustica, 6 myl.
de Stad Oud Trapano.
Z.O. ten O. Caap S. Vito, 6 myl.
Zuiker brood.
Berg van Trapano
Z.Z.O.
Eil. Levenzo, Z. ten W. 6 a 7 myl.
Eil. Faxouillane
Maritimo Z.W. 6 myl.
Maritimo N.W. ten N. 4 myl.
Cabo Passaro
N. ten O. 2 myl.
C. Mosso do Porco N. ten W. 5 a 6 mylen van u.
Eiland Malta
Eiland Cumin.
Eiland Gozo 4 myl W. ten N. 4 myl
A
Z.Z.W. 3 mylen, de Zuid hoek van het eiland Malta
N.W. hoek van Malta W.Z.W. ½ Z.
Eiland
A
Cumin W.Z.W. ½ W.
W. ten Z.
Eiland Gozo
W. ten N.

I. Capri N. 3 mylen van u vertoont aldus.

I. Capri vertoont aldus / als men de bay van Napolis inzeilt.

Als gy dezen spitzen berg / die omtrent 6 mylen vooosten Palerme leid / Z. ten W. 4 of 5 mylen van u hebt / zal 't Land aldus vertoonen.

Cabo S. Vito Z. O. ten Z. van u leggende / vertoont 't land aldus.

Dit behoort aen 't voorgaande / de kruisliens aen malkanderen.

Dus vertoont Stromboli altyd rookende.

Aldus vertoont I. Lipari daer voorby zeilende.

I. Alicur N. O. van u vertoont aldus.

Aldus vertoont I. Ustica N. O. van u / men kan 3 heuvelen van Sicilien zien.

I. Ustica O. Z. O. van u vertoont aldus.

De Agtste Vertooninge, van de

Zuidelykste en Oostelykste Zee-kusten van 't Eyland Sicilien, met de tegen overgelegene Zee-kusten van Barbaryen tusschen C. Bona en 't Eiland Zerby.

AAn de west-zyde van Sicilien leggen behalven eenige kleine eilandekens 3 eilanden van tamelyke grote / te weeten Maritimo, Levanzo en Favagnana, waer van Maritimo 't westelykste is / leggende van Sicilien West 4 of 3 mylen / als ook 't hoogste / dat men met klaer weder wel 10 of 12 mylen verre sien kan.

Levanzo is 't noordelykste en doet hem aen 2 langagtige bergkens op.

Favagnano is 't Zuidelykste en grootste / en heeft veel laeg land rondom hem / daer staet aen 't Zuid-einde op 't hoog een kasteel / maer op 't laege land staet een huis. 't Is een oneffen eyland en doet hem zeer kennelyk op met tanden als een Zaage.

't West-einde van Sicilien is laegagtig Land / waer aen 't goed te kennen is. De Stad Trapano leid op een smalle uithoek / die van de Noordwestelykste en uiterste hoek van Sicilien afloopt / gelyk in de haven kaert afgebeelt staet. Wilt gy benoorden de voorsz. Eylanden zynde tot Trapano wezen / zo zeilt van d'Eylanden Oost Zuid oost / tot dat gy komt by een klein Eyland / daer 't kasteel Colombara op staet / loopt daer bezuiden om / en zet 't tusschen dit Eyland en de Stad Trapano op 5 of 6 vadem beschut voor meest alle winden. Hier word veel Zout gemaekt.

Van Trapano tot de hoek Mazara is de koers Z. iets W. 4 of 5 mylen / alwaer tusschen beide 3 mylen van Trapano de Stad Marsella leid.

Omtrent 5 mylen vooosten de hoek Mazara leggen aen de zeekant 2 laege bergen strekkende aen malkanderen / waer van d'oostelykste aen 't oost-einde zeer gehakkelt en gekartelt is. Het Land bewesten deze Berg is op de Zeekant effen en slegt en na de hoek Mazara toe al lager en lager. Onder aen de oostelykste berg leid de Stad Xaca op een hoek van 't Land / en vooosten deze bergen is 't Land nog hoog en Bergagtig.

Trapano.

Sergento vertoont na deze aftekening.

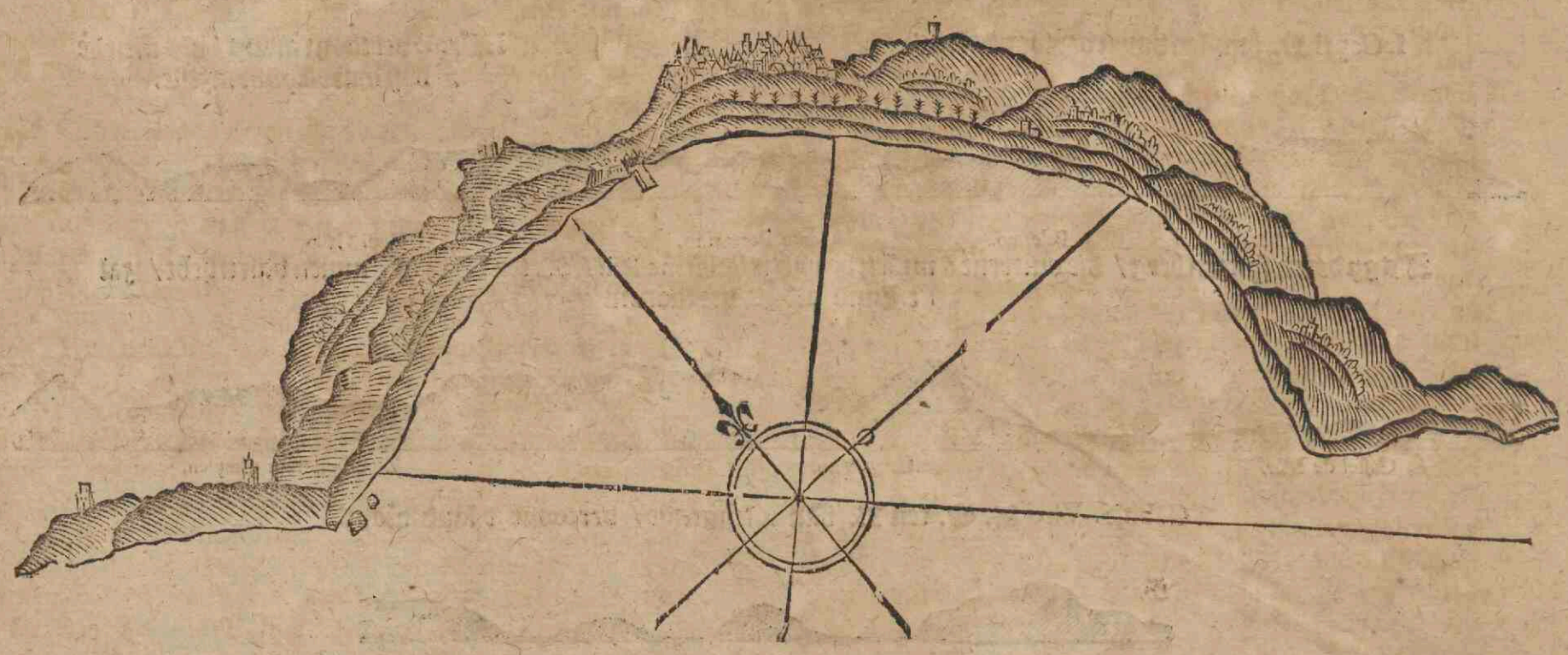

Sergento. Omtrent 5 mylen beoosten dezen Berg leid Sergento op 't hooge Land aen de oost-zyde van valeyen / daer laed men veel kooren.

De oostelykste hoek is C. Leucata leggende van de hoek Mazara Z. O. ten O. iets O. 16 mylen/en van daer tot C. Scaramis strekt de kust oost zuid oost 10 mylen / en van daer voort tot C. Passaro de Zuid oost hoek van Sicilien oost ten Z. iets Z. 12 of 13 mylen.

C. Passaro. Cabo Passaro is een laege hoek / daer een vuurtoren op staet/ 't welk als men die eerst gewaer word/ een Eyland schynt te wezen / maer is vast land. Benoorden Caap Passaro word 't land van Sicilien reedelyk hoog en tamelyk effen / maer een stuk benoorden de kaep leid nog een andere hoek / die alzo laeg als deze kaep is/ en als die omtrent 3 mylen noord ten oosten en C. Passara zuidwest ten westen van u leid / van leid omtrent N. van u den uitnemende hooge en zeer kennelyke Berg Monte

M. Gibello. Gibello, niet verre van de stad Catania een weinig te Landewaert in leggende / die men met klaer weder langs de geheele oost kust en meest langs de Zuid kust van Sicilien sien kan / en is meest met Sneeuw bedekt / alhoewel dat hy altyd rookt / en zomtyds ook vlammen vuurs uitwerpt. De rook van dezen Berg maekt een groote zwarte streep als een bank in de Lugt / waer aen hy benessens zyn hoogte goed te kennen is/ de Poeten verdigten van ouds Vulcanus daer zyn Smits te hebben.

By Caap Passaro leggen 3 of 4 Eylandekens / en regt benoorden de kaep is 't geheel vuil en rudsige scherpe grond/zo dat men daer niet zetten mag / om dat de touwen daer geheel zoude afvylen. Cabo Passaro legt van Cabo Galli verscheiden Z. Z. W. en N. N. O. omtrent 6 mylen / op een Compas / dat een streek miswyzing heeft / deze Caape zyn beide laeg land / dat men maer 3 mylen verre zien kan van om laeg in 't Schip. Cabo Galli heeft een schoone kant/zoo dat men 'er niet aen misdoen kan.

Van Cabo Passaro leit een eiland af / daer een vierkant Kasteeltje op staet. Kleine scheepen konnen aen de Noord zyde van 't eiland omlopen / laatende het eiland aen de bakboord zyde van zig / en konnen daer achter beschut leggen voor O. Z. O. en Z. insgelyk ook voor Westen / Noorden / en N. O. winden. Het eiland is aen de buitenkant schoon; maer aen de binnenkant schynt het met een rif aen 't vaste lant vast te zyn.

SARAGOSSA.

Van C. Passaro tot Saragossa of Syracusa is de koers N. 5 mylen / maer van Saragossa tot Messina N. ten O. iets N. 19 mylen. Om daer in te zeilen is niet anders te myden / als in de Caart te zien is / het is een goede plaets om te ankeren / op 6, 5, à 4 vaem.

Messina. Messina leid 2 of 3 mylen bezuiden den hoek Faro of van 't Naeuw / hebbende de beste Haven van geheel Sicilien, die is gemaekt met een groot lang hooft om agter te loopen / zonder schroom mag men by de wal langs brymoedig inlopen / en zetten 't binnen aen de Stad met touwen aen de kaey vast en met Ankers t'Zee waert / en leggen beschut voor alle winden. Men kan 't ook wel buiten de Haven zetten / om dat daer over al schone grond is.

Die door 't naeuw van Messina zeilen wil na 't noord / als hy uit den zuiden komt / die moet de wal van Calabrien of van 't

vaste

vaste Land houden / om dat de stromen daer meest om de noord lopen: maer in teegendeel uit de noord door 't naeuw van Messina lopende; moet men de Siciliaansche wal naest houden / vermits de stroom aen de Siciliaansche Kust zomtyds zo rasch loopt en rabelt / datze bykans als een Mael stroom draeit: zo dat die / die in stilte daer inkomt / gevaer loopt om daer uit te komen / daer moet op gemerkt worden. Cabo dell' Arme O. Z. O. van u tegen de kant van Sicilia aen legt een kleine stad tegen het gebergte aen; daer benoorden ziet men een oude buurtoren op de kant getimmert staen / waer onder eenige grote steenen aen de kant van 't water leggen; benoorden die Toren en steenen is een redelyke inbogt / en een breed opgaande pad / dat landewaerts in loopt; voor dit Breede Pad is goet zetten op 16, 12, 8, à 5 vaem schoone zandgrond. Aen de Noord kant van deze bay op de beegen / ziet men een groote vierkant huis getimmert / dat leid Noorden van u / als gy hier ten anker legt.

Vyftien of 16 mylen Zuidwest van C. Passaro leid 't eiland Malta. Die van C. Carbonera of Calari afkomende zuid Oosten wel zo Oostelyk zeilt / zal bezuiden de Eilanden die bewesten Trapano leggen en benoorden de klippen Churbi, tusschen beiden deur lopen / en met dien kours en voortgang benoorden Malta verballen. Malta is een van de vrugtbaerste Landen van de geheele Middelandsche Zee in graenen / alhoewel Gozo nog vrugtbaerder is; en heeft vier havens / waer van de twee als La Valette en Marsazy goed zyn. De Zuidoost hoek van Malta is 't hoogste van 't Eiland / en omtrent een myl daer bewesten leid de ronde hoge klip of eilandeken Folsolo, aen deze hoek heeft Malta veel wit Land by na als Doeveren in Engeland / waer op men een wit kerkskien siet / als men daer omtrent een myl af is. Als men uit d'oost komt Malta Noordwest van zig hebbende / zo siet men 't geheel kort / hebbende aen de Zuid kant een korte effene hoek / die wat hoger is als 't Land daer benoorden / en is aen 't zuiden steil en na 't Noord allenskens laeger en laeger effen afgaende. De Noord zyde van Malta strekt van C. de S. Nicolo tot J. Gozo W. N. W. en W. ten N. 6 of 7 mylen / maer de Zuidwestzyde van Bozette tot J. Gozo W. N. W. 6 mylen. Malta.

Die tot Malta in de haven van La Valette wezen wil / die moet weeten / dat die Stad aen de Noord zyde van 't Eiland leid / byna aen 't Oosteinde / hebbende een schoone Haven. Als men die Haven inloopt / zo zeilt men zo digt als men wil by de nieuwe Stad Lo Burgo in / latende die aen stuurboord en d'oude Stad La Valette aen bakboord leggen / en als men d'oude Stad voorby is / dan wykt men stralis Zuidoost waert op / en zettet binnen de Stad Lo Burgo waer men wil / deze Haven wort met een keeten gesloten. Voor de haven van Malta op de middelste punt brand een vuur / dat men met klaer weer 2 à 3 mylen in zee ziet: van Cabo S. Nicolo is een Bank of rif / die wel een ½ myl in zee strekt. La Valette.

Agter 't Eyland Gozo loopen alle Christen kruissers ter reede / daer is men wel bewaert van Casteelen; maer in Malta of desselfs haven mogen geen kruissers komen / die in oorlog met de kroon van Spangien zyn / ten waere by hooge noodzakelykheid / 't zy dat iemand van Turken of andere natien gejaagt word / of door storm en tempeest; en zy moeten zo dra het maer bekwaem weer is / terstond daer van daen vertrekken / maer onder 't Eyland Gozo kan men blyven leggen. Koopvaerdy scheepen / die geen Prattica hebben / moeten aen de Westzyden inlopen / en die Prattica moeten leggen / die lopen aen de Oostzyde in. Koopvaerders mogen ten allentyden by Valette inlopen / maer kruissers in oorlog tyden geen andere / dan die met Spangien in vrede leven / om dat 't eiland op geen ander voorwaerde aen de Maltesers van Spanjen is afgestaen / doen zy 't eerst gingen bewonen. J. Gozo.

Aen 't west einde van Malta leid 't Eiland Gozo, wezende een reedelyk hoog Eiland met 7 Bergen / daer in 't midden een kasteel staet met een Steedeken / zynde zeer vrugtbaer als gezeid is.

Tusschen Gozo en Malte leid / behalven nog eenige kleine eilandekens / ook 't eilandeken Cumine, daer op staet een zeer sterke vastigheid om de Reede van Gozo en de West hoek van Malta te beschermen voor alle vyandelyke overlast.

Tusschen Malta en C. Bona leggen ook d'Eilandekens Pantalaria, Limosa en Lampadosa. Pantalaria, dat O. Z. O. iets O. 12 mylen van C. Bona en N. W. ten W. iets W. 2 mylen van J. Gozo, en W. of iets N. 38 mylen van C. Passaro leid / heeft aan de Zuidoost zyde goede Reede op 18 vadem goede Ankergrond. Daer schynt aen de Noordwest zyde / daer een groot wit kasteel staet / ook wel Reede te zyn. Omtrent een myl N. O. van d'O. hoek van Pantalaria leid een klip 7 of 8 voeten onder water. J. Pantalaria.

Limosa, leggende Zuidoost iets Z. 16 mylen van Pantalaria en West ten Zuiden 12 mylen van Gozo, heeft een schoore opgaende kust / en rondom zeer diep / ja te diep om Reede te maken. J. Limosa.

Lampadosa, van Pantalaria Zuid Zuidoost iets O. 20 mylen / en van Limosa Zuidwest ten zuiden 5 à 6 mylen leggende / heeft aen de Zuid zyde een zand bay of Reede. Als gy daer zetten wilt om varsch water te halen / zo houd 't oude verballen kasteel / dat op een ronde heuvel bewesten de bay staet / Noordwest ten westen van u / en zet 't in de bay op 15, 16, 17 of 18 vadem weeke zandgrond / gy kent dan met de Boot 't varsch water tusschen deze zandbay en 't kasteel in van boven halen. Hier strekt de kust oost zuid oost en west noord west op deze Reede. W. zuid west omtrent een myl van de west zuid west hoek van Lampadosa leid een klip boven water / maer gy kent tusschen beiden zonder schrzomen deur zeilen; west ten noorde en west noord west van Lampadosa, omtrent 3 mylen leid nog een grote ronde klip in Zee. Lampadosa leid op 35 gr. 40 min. N. B. en men heeft in 't vaerwater tusschen de Barbaryysche kust niet meer dan 30 vaem water. Lampadosa heeft een inwykt van 1½ Cabels lengte lang / regt over 't verballen Casteel / ook is deze bay maer 1½ Cabel lengte wyd / een west zuid west en een zuidwest ten weste wind begint daer reeht in te waeyen / maer voorts legt men voor alle winden beschut / men legt op 6 à 5 vadem water / met ankers 't zee / of touwen aen 't land vast. J. Lampadosa.

De Kust van Barbaryen.

Noord noordoost een veld-stuks schoot groot van C. Bona leid een klip 8 voeten onder water / die men daer in 't voorby zeilen schouwen moet. Van C. Bona strekt de kust tot Cabo Cupia of de hoek van Galippa Zuid Zuidoost 2½ mylen. Caap Bona is hoog en steil tot aen 't water toe / maer daer beoosten zeer laeg tot Galippa toe. De Zuidhoek van Caap Bona, genaemt Galippa, is een lage punt van Duinen / die men maer 2 mylen kan zien. Van die punt om de zuid west ten zuide leid 't Casteel Galipoli, op een ronde berg getimmert / digt aen de waterkant; dit Casteel kan men 6 à 7 mylen ver zien. Men moet verdagt wezen op de blakke zand duinige punt / als men van de oost of zuid komt; men zou het Casteel zomtyds voor t buitenste land neemen / en zeilen zo tegen die punt aen. Deze punt legt ontrent noord oost ten noorde van 't Casteel / ontrent ¼ myl. Hier is goede rede achter 't Casteel voor oost noord oost / noorden / noordwest / west / en verdere zulke winden / 't voorland langs. Deze heele Cust is laeg / men moet daer op verdagt wezen / dat men 't hoge binnen land van deze kust niet neemt voor 't buitenland; alzo men het voorland van Galipoli, al heel tot de Golf van Mahometa, maer 2 à 3 mylen ver kan zien / en loopt zo blak op ver landwaerd in na het gebergte toe / wel 3 mylen. Men zou by nacht zomtyds meenen aen 't gebergte / dat men nog ver van land was / en men zou tegen het lage blakke land aen zyn. C. Bona.

Dit lage land heeft aen de zee kant witte zandstrand / en beneden die Sandstrant in 't water langs door klippen / zo dat op 12 à 18 vaem aen de kant niet dan klipgrond is / en van 20 tot 25 vaem na de kant is de grond zand met klei daer onder; dit is van 't Casteel / tot 2 mylen na 't zuidwesten. Als men achter het Casteel met kleine scheepen ter Reede wil loopen / moet men een rif van klippen myden / dat van 't Casteel afloopt.

Aan C. Cupia is 't droog / zo dat gy hem niet te na komen meugt / bezuiden 't Casteel binnen 't oude hooft is een redelyke haven voor kleine Scheepkens. De grond van Gallipa is in alle plaetzen met Korael bezet / en zo scherp / dat 't niet geraden is daer te zetten. Van C. Cupia tot Hamanat strekt de kust zuidwest wel zo zuidelyk 10 of 12 mylen / daer bezuiden ontvalt 't Land in een groote inwykt / geheeten de Golf van Mahometa: voor Hamanat is in alle plaetzen goede zand grond / en aen de west-zyde van 't Kasteel is een haven van Tartanen. C. Cupia. Gallipa.

Van C. Cupia tot Susa is de kours zuid zuid west 19 of 20 mylen / maer van Hamanat tot Susa zuid 8 mylen / en van Hamanat tot Araclea Z. ten W. 6 mylen / als ook van Aracles tot Susa Z. O. omtrent 3 mylen. Hamanat.

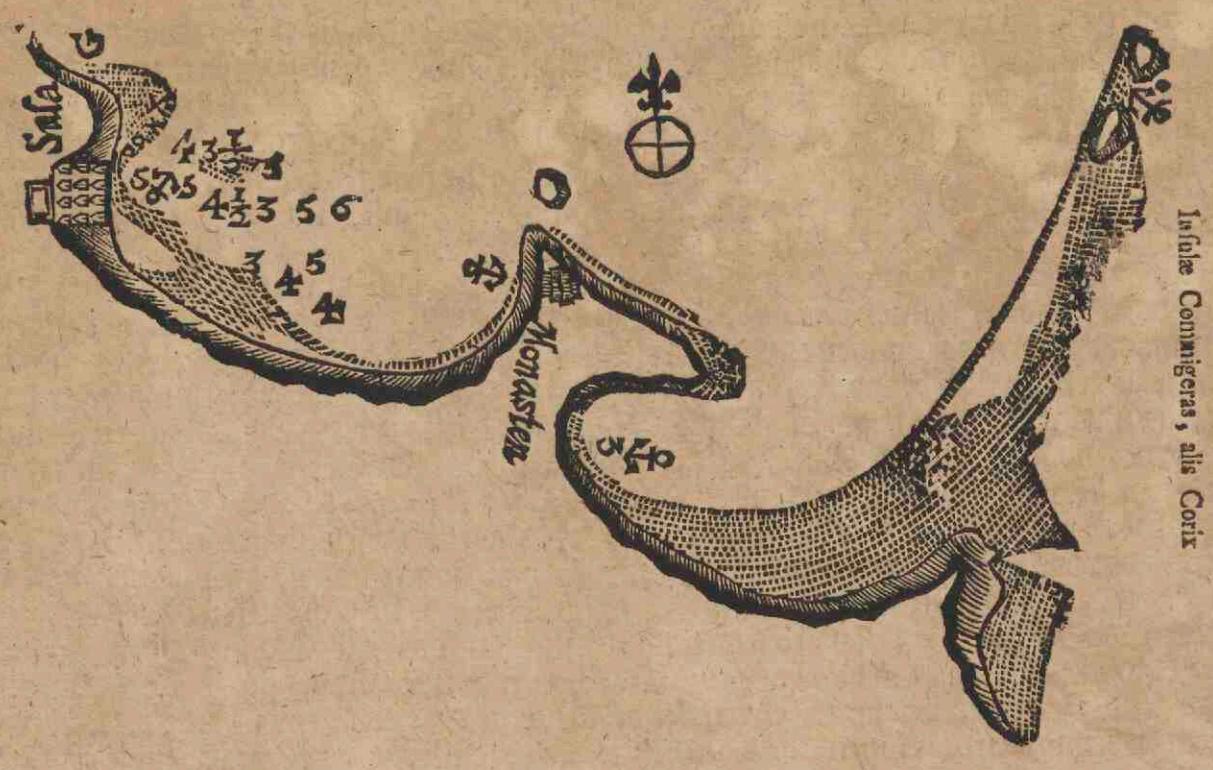

Susa. Susa is een der voornaemste Hoop steeden in Barbaryen, en heeft een redelyke Haven voor Scheepen / die niet boven de 200 last zyn / daer zet men 't voor de noordoost hoek van de Stad zo na als men kan op 5 vadem / latende 't oude hooft van de haven noord ten oosten van u zyn. Hier is men alleen voor noord oose en noord noord ooste winden onbewaart. De Zuid kust is droog.

Monaster. Van Susa tot Monaster is de koers oost en oost ten zuiden 2 kleine mylen. Voor Monaster leid een Eylandeken omtrent een vierendeel myl van de Stad / en is een goede Reede voor alle winden. Uit de noord komende / laat Monaster aen stuurboord / en als gy ziet de laege hoek / die uitwaerd loopt / zo loop oost aen omtrent daer bezuiden / en zet 't waer 't u belieft. De kleine Eilandeken Coriæ en de drooge plaetzen beschutten u voor alle noord oost / oost en zuid ooste winden.

Tusschen beide Eylandekens Coriæ is 't 10 voeten diep / en van 't zuidelykste Eylandeken strekt een drooge plaet zuid zuid-west af / van 5 / 6 / 7 en 8 voeten water: twee groote mylen daer af aen de zuidoost zyde / neffens 't land / is 9 vadem goede zandgrond / en reede voor alle westen en noorde winden.

Van Susa tot Comigeras, of Coriæ, is de koers oost wel zo noordelyk omtrent 4 mylen / en van Coriæ tot Aphrica zuid ten oosten wel zo oostelyk 5 mylen.

Aphrica. Men kan 't aen beide zyden van deze vermaerde Stad Aphrica zetten. Deze Stad heeft een oude uitsteekende Haven / rondom bemuurt / maer is nu droog / vermits de Spanjaerden haer over 100 jaeren belemmert hebben.

Van Coriæ tot C. Carpudia, of de hoek van Alfaques, is de koers zuid ten oosten wel zo oostelyk omtrent 12 mylen / maer van Aphrica tot C. Carpudia zuid zuid oost 5 mylen / daer is een schoone en diepe kust buiten zonder ondiepe plaetzen / behalven dat tusschen beiden een Eyland leit / 't welk rondom buil is.

Van C. Carpudia strekt een zeer smal rif zuidoost omtrent drie vierde van een myl in Zee / omtrent 1½ myl van deze droogte kent gy van de Compagne zien 't Eyland Querqueni of Cherchani genaemt leggende zeer laeg gelyk met 't water en bewossen met Palm boomen. Als gy tusschen de vaste wal en het Eyland deur wilt met een schip / dat 13 of 13½ voeten diep gaet / zo moet gy van 't rif van Carpudia zuid zuid west aen loopen een myl / tot gy meer en meer diepte krygende op 6 vadem komt / dan droogt 't voor uit tot 15 voeten toe / en komende beneden Alfaques 1½ myl daer beoosten / zo hebt gy in 't midden van 't vaerwater 9 vadem / en tusschen de zuidwest hoek van Querqueni en de Stad Alfaques 16 vadem / daer gy voor de Stad een koerschoot van de wal zetten kent / waer gy wilt.

Alfaques. Querqueni. 't Eyland Querqueni is / (gelyk gezeid is / zo laeg / dat gy 't een myl daer af zynde met bekennen kent van de Palm-bomen / en aen d'oost en zuidoost zyde is een vlak afgaende drooghte / daer gy een vierde myl af zynde een vadem / en een myl af zynde 6 vadem water op hebt. Uit de oost of zuidoost komende aen deze ondiepe plaatzen / zo hebt gy / al is 't met een vliegende storm / hoe nader hier hoe slegter water / en een ervaren Man zet 't hier gewoonelyk met alle winden op 4 of 5 vadem om de slegtheid van 't water / al is 't dat hy geen Land ziet. De grond is zo wel binnen als buiten een Wiere en Modderige zagte grond / maer aen de noordoosthoek is 't diep / scherp en klippig / zo dat gy aen 't Lood merken kent / of gy bezuiden of benoorden ontvalt. De zuid-hoek leid van Alfaques oost ten zuiden 2 mylen en de noordoost hoek van I. Lampadosa zuidwest 15 mylen: als gy Lampadosa 5 of 6 mylen noordoost van u hebt / zo hebt gy 't diepste water tot 35 vadem / maer tusschen Que. queni en I. Zerby is 't 25 vadem diep.

Gy meugt niet nader aen Zerby komen als op 3 vadem / of gy valt met laeg water droog. Van Caap Carpudia tot de drooghte van Rosambri gaet Eb en vloet / hoe verder in de inwyk tusschen Alfaques en Zerby hoe hooger / want voor Alfaques valt 't water derde half voet / binnen Zerby 4 voeten / geheel binnen in d'inwyk 6 voeten.

't Eyland Zerby is zeer laeg bewossen vol boomen / en rond omrondiep / behalven aen de westzyde / tusschen Zerby en 't vaste land geheel by de brugge is 't 3 vadem. 't Heeft drie Steeden / en mag byzelyk klein Holland genaemt worden van weegen de groote handel in geheel Aphrica. Dit volk geeft jaerlyks aen die van Tunis 18000 stukken van agten voor tribuit / 5000 aen de Sultan van Constantinopolen voor zyn huis / en is het rykste volk van geheel Barbaryen.

Bezuiden Alfaques aen de kust omtrent 2 mylen / zinken alle Scheepen en Barken in 12 uuren tyds / die die kust wat na zyn. Daerom dragen de Zerebyner groote vlyt de Syrtes te schouwen / als ze grond raken. Deze Sinker of Welzand strekt boven de 100 mylen landewaerd in na Vergala, gelyk een Rivier / daer de Reisigers met de Paerden / Cameelen en bagagie op zommige plaetzen door weg wyzers over geleid worden.

Strekkingen en Coerssen.

Van I. Maritimo tot Trapano is de koers oost	5 mylen
Van J. Maritimo tot I. Favagnana oost zuid oost	2 mylen
Van J. Favagnana tot C. Bona Z. W. iets W.	16 of 17 mylen
Van I. Favagnana tot I. Pantalaria Z. ten W.	17 à 18 mylen
Van I. Favagnano tot de hoek Mazara Z. ten O.	3 of 4 mylen
Van Trapano tot de hoek Mazara Z. iets W.	4 of 5 mylen
Van de hoek Mazara tot C. Leocata Z. O. ten O. iets O.	16 mylen
Van C. Leocata tot C. Scaramis O. Z. O.	10 mylen
Van C Scaramis tot C. Passaro O. ten Z. Z.	12 of 13 mylen
Van C. Passaro tot I. Candia O. ten Z.	10 mylen
Van C. Passaro tot C. Matapan O. wel zo zuidelyk	85 mylen
Van C. Passaro tot I. Sapienza O.	73 mylen
Van C. Passaro tot I. Sante O. ten N.	68 mylen
Van C. Passaro tot Siragossa N.	5 mylen
Van Siragossa tot Messina N. ten O. iets N.	19 mylen
Van Messina tot Rhezzo Z. O. ten Z.	3 of 4 mylen
Van Messina tot C. dell' Arme Z. Z. O.	6 mylen
Van bezuiden I. Malta tot voor Tripoli di Barbaria Z. ten W.	45 mylen
Van I. Malta tot Alexandrien O. Z. O. wel zo Oostelyk	212 mylen
Van C. Passaro tot I. Gozo Z. W. ten W.	17 mylen
Van I. Gozo tot I. Pantalaria N. W. ten W. iets W.	24 mylen
Van I. Pantalaria tot C. Passaro O. of iets Z.	38 mylen
Van I. Pantalaria tot C. Bona W. N. W. iets W.	12 mylen
Van I. Pantalaria tot Aphrica Z. Z. W. of iets W.	24 mylen
Van I. Pantalaria tot I. Lampadosa Z. Z. O. iets O.	20 mylen
Van I. Pantalaria tot I. Limosa Z. O. iets Z.	16 mylen
Van I. Limosa tot I. Gozo O. een N.	12 mylen
Van I. Limosa tot I. Lampadosa Z. W. ten Z.	5 à 6 mylen
Van I. Lampadosa tot J. Gozo O. ten N. iets N.	17 mylen
Van I. Lampadosa tot C. Bona N. W. iets N.	30 mylen
Van C. Bona tot C. Cupia Z. Z. O.	2½ mylen
Van C. Cupia tot Susa Z. Z. W.	19 of 20 mylen
Van Susa tot d'Eilanden Comigeras O. wel zo Noordelyk	5 m.
Van de Comigeras tot Aphrica Z. ten O. wel zo Oostelyk	5 m.
Van Aphrica tot C. Carpudia Z. Z. O.	5 mylen
Van C. Carpudia tot Alfaques Z. Z. W.	3 à 4 mylen

Hoog-

Pas kaart
Vande
Zee-kusten van
CICILIA, CALABRIA
GRÆTIA en MOREA
Tusschen
C. Paßaro, C. Lengua en I. Serigo
't Amsterdam by
IOANNES van KEULEN
aen de Nieuw-brugh inde Gekroonde
Lootsman
Met Privilegi voor 15 Jaar
Pas Caarte van de Haven van Cephalonia in't groot
I. SEPHALONIA
Cephalonia
C. Sidaro
Pas Caarte van 't Eylandt Zante en een Collecte van de oost van Morea
Zante
Castelle Tornese
C. Calvina
Porto de Prodino in't groot
Porto d Prodino
Terra di Otranto
Brundisi
Taranto
Otranto
C. S Maria
Golfo di Taranto
Golfo di Rossano
Rossano
C. delle Colonne
Golfo delli Castelli
Messina
Catania
Golfo di Catania
Saragoza
C. Paßaro
t Inkomen van de Golf van Venetia
La Valona
C. Lengua
Corfu
I. Pachsu
Golfo di Larta
Golfo di Prenesa
I. S Maura
C. Sidaro
I. CEPHALONIA
I. ZANTE
Modon
I. Sapienza
Golfo Messenia
Porto Quaglio
Ranesia
C. Matapan
I. Cervy
I. Serigo
De Golf van Lepanto of Corinten
Porto d Prodino
Griekenland
Santa Maura of Leucadia
Duytse Mijlen
Duytsche Mijlen 15 in een graad
Spanjaerdsche Mijlen 17½ in een graad
Engelsche Mijlen 20 in een graad
Italiaensche Mijlen 60 in een graad

Hoogten.

Trapano leid op	38 graden 2 min.
C. Mazara op	37 graden 44 min.
C. Passaro op	36 graden 44 min.
't Haauw van Messina op	38 graden 12 à 18 min.
Messina zelfs op	38 graden 15 min.
Saragosa, of Syracusa op	37 graden 10 min.
De oostHoek van Malta op	35 graden 56 min.
I. Pantalaria op	36 graden 50 min.
J. Limosa op	36 graden 0 min.
J. Lampadosa op	35 graden 40 min.
C. Bona op	37 graden 15 min.
Gallipa op	36 graden 45 min.
Susa op	35 graden 40 min.
Aphrica op	35 graden 20 min.
C. Carpudia op	35 graden 10 min.
Alfaques op	34 graden 52 min.
De noord west-hoek van I. Zerby op	34 graden 16 min

Hoe haar deze Landen uit der Zee vertoonen.

Aldus vertoont J. Maritimo O. van u / en steekt in hoogte boven alle Landen uit.

Maritimo N. W. ten W.

Favagnana N. W. ten W.

Levanzo N. ten W.

Aldus vertonen de Eylanden bewesten Sicilien, als men uit de west komt.

J. Maritimo noord noord-oost 6 of 7 mylen van u vertoont aldus.

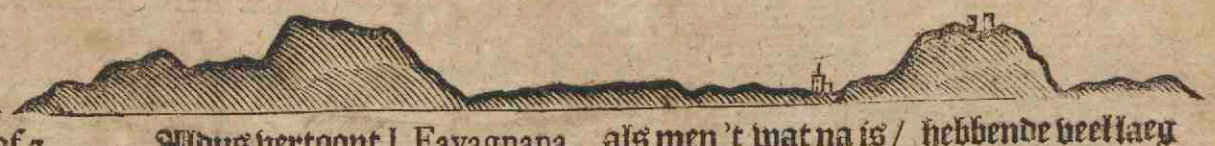

Aldus vertoont J. Favagnana, als men 't wat na is / hebbende veel laeg Land rondom / en op 't hoog van 't zuid einde staet een Kasteel / en op 't laag een huis.

J. Levanzo zuid ten westen van u / vertoont aldus.

J. Maritimo zuid west ten zuiden 3 mylen van u. vertoont aldus.

Aldus vertoont J. Maritimo N. O. ten N. van u zynde.

Aldus vertoont Trapano met de Eylanden daer bewesten / als Trapano O. Z. O. 8 mylen van u leid.

Trapano N. N. O. van u zynde / vertoont met de Eylanden daer bewesten aldus.

Aldus vertoont 't N. W. einde van Sicilien, en schepnt om zyn laagte van verre een Eylandeken te wezen.

O. ten N.

O. N. O.

Oost

Uit de west komende / zo vertoont 't west-einde van Sicilien aldus / als de noordhoek O. N. O. / en de ander hoek O. van u leid. De hooge berg / dat een Eyland is / leid dan O. ten N. van u.

N. ten W.

N. O. ten O.

Mazara

Aldus vertoont 't west einde van Sicilien, als 't oost einde N. O. ten O. en 't west einde N. ten W. / en den hogen berg N. ten O. van u leid / dan komt Mazara neffens den hoogen berg.

Aldus vertoont Sicilien, als den hogen berg O. van u is.

Dit Land leid beoosten 't voorgaande / 't oost-einde dan oost van u.

't Zuidwest-einde van Sicilien vertoont aldus / als de ronden berg N. ten W. / en 't oosteinde O. N. O. van u is.

C. Passaro

C. Passaro N. oost omtrent 4 mylen van u vertoont aldus.

C. Passaro N. N. oost omtrent 4 mylen vertoont aldus.

C. Passaro N. W. omtrent 5 mylen van u vertoont aldus.

Dit scheynt altyd een Eyland
en vertoont als Poortland

C. Passaro W. 3 mylen van u vertoont aldus.

Aldus vertoont C. Passato, op wiens hoek een buurtoren staet / als men om de west komende / daer by langs zeilt.

Aldus vertoont C. Passaro, als men daer by langs om zeilt / de hoek is witte zand strand / en daer leggen 3 of 4 Eylandekens aen de hoek.

Dit zyn zandige Eylandekens. M. Gibello N wel zoo oostelyk Dit Kasteel vertoont gelyk een roode Pannen huis.

Aldus vertoont C. Passaro, als men daer op de reede legt.

C. Passaro.

C. Passaro en 't land daer benoorden vertoont aldus / als men daer by langs zeilt 7 mylen van de wal.

C. Passaro.

Aldus vertoont 't oost einde van Sicilien, regt benoorden C. Passaro, als de kaep oost omtrent 6 mylen / en den hogen berg Monte Gibello of Ætna N. O. van u is.

't Oost-einde van Sicilien nessens 't midden west ten zoiden 5 mylen van u vertoont aldus.

Monte Gibello N. wel zo oostelyk / vertoont aldus.

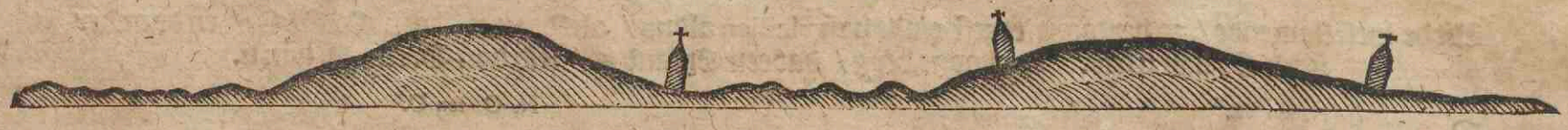

Aldus vertoont uit de Marsch 't oost-einde van Sicilien, als C. Passaro, daer de buurtooren op staet / N. oost en N. oost ten oosten 5 of 6 mylen van u is.

Z. W. ten W.

Als Monte Gibello N. W. ten W. van u is / zo vertoont die met 't Land van Sicilien daer bezuiden / de bergen leggende dan Z. W. ten W. van u.

C. Borsamo.

Aldus vertoond Monte Gibello W. omtrent 8 of 10 mylen van u / dan leggen de hoek van Sicilien en C. Borsamo agter malkanderen.

Dit lage land strekt tot C. Passaro toe. Monte Gibello.

Aldus vertoont 't land bezuiden Monte Gibello, als Monte Gibello W. ten N. 7 mylen van u is.

Aldus

Pas-Caart van de
Weder zytsche Zee-kusten
soo van
ITALIA
als
DALMATIA
en
Griecken
Inde Golff van Venetien
T'AMSTERDAM
By Gerard van Keulen
aan de Nieuwbrug in de gekroonde Hoetsman
Met Privilegie voor 15 Jaren.
1716.
Romagna
Rivier de Po
Ferrara
Goro
I. Pachiu
Anti Pachiu
Duytsche Mylen 15 in een graad
Spanjaerdsche Mylen 17½ in een graad
Engelsche Fran. Mylen 20 in een graad
Italiaensche Mylen 60 in een graad
Venetia
Friuli
Chiosa
Ravenna
Pesaro
Marca Anconitana
Abruzzo
Puglia Piana
Terra di Bari
Terra di Otranto
Calabria
Basilicata
Corfu
Zara
Sebenico
Spolato
Narento
Ragusa
Cattaro
Lodrin
Durazo
La Valona
Otranto
Brundisi
Taranto
Golfo di Venetia
Golfo di Lodrin
Golfo di Tarento
Golfo di Schiavi
Golfo di Venezia
Golfo di Patras
Golfo di Lepanto
Golfo di Corinto
Golfo di Pirnesi
Pas-Caart van
Corfu en de
Legen over Caser van
Græcia
in't groot

Aldus vertoont 't Land benoorden Monte Gibello, en vervolgt aen 't voorgaande / de AA aen malkanderen.

Dit behoort aen 't bovenstaande / de BB aen malkanderen.

N. N. W.

't Eiland van Sicilien komt hier aen C. dell' Arme O ten N. van u / en strekt na C. Spartivento toe / en behoort aen 't voorgaande; de CC aen malkanderen.

Dit volgt aen 't voorgaande / de ÆÆ aen malkanderen.

C. Spartivento O. ten N.

Dit behoort aen 't voorgaande de FF aen malkanderen.

Dus vertoont 't eiland Malta, wezende 3 mylen van u / als 't N. einde O. en 't Z. einde Z. O. van u leid.

Aldus vertoont Malta, als 't N. einde O. N. O. ontrent 3 mylen / en 't Z. einde Z. O. ten O. omtrent 5 mylen van u is.

Aldus vertoont Malta, als't N. einde O. / en 't Z. einde Z. O. ontrent 7 mylen van u leid.

Aldus vertoont Malta, als 't Z.-einde Z. O. ten O. omtrent 5 mylen / en 't N. einde O. ten N. omtrent 3 mylen van u leid: dan leid de middelste valeye ontrent O. Z. O. van u.

Aldus vertoont Malta, als 't N. einde N. O. / en 't Z. einde O. ten Z. van u is / dan kond gy geen land in 't midden by de heuvelen zien.

Aldus vertoont Malta, 't N. einde N. / en 't ander einde N. O. ten N. van u zynde.

Aldus vertoont Malta, 't N. einde N. W. ten N. / en 't Z. einde N. ten W. van u zynde.

Aldus vertoont 't Z. oost einde van Malta, als 't westelykste W. ten Z. / en 't noordelykste W. N. W. van u is / zynde omtrent 4 mylen daer af.

Aldus vertoont Malta N. W. ten N. omtrent 4 mylen van u leggende. Aen 't Z einde is een steilen hoek / en gaet na 't nooyden allensgens lager en lager heel essen.

Malta Z. W. van u vertoont aldus.

't Z.-einde van Malta Z. ten W. ontrent 3 mylen van u / vertoont aldus.

Malta Z. oost 4 of 5 mylen van u vertoont aldus.

't Eiland

't Eiland Gozo vertoont aldus / als de west-hoek W. ten N. 4 mylen van u leid.

Gozo Z. O. ten Z. 2 mylen van u vertoont aldus.

J Pantalaria W. en W. ten Z. 5 mylen van u / vertoont aldus.

Pantalaria Z. O. ten Z. en Z. Z. O omtrent 6 mylen van u / vertoont aldus.

Pantalaria Z. O. ten O. omtrent 10 mylen van u vertoont aldus.

Pantalaria Z. O. ten Z. van u vertoond aldus.

Pantalaria Z. O. 10 mylen van u vertoond aldus.

Pantalaria Z. W. ten Z. van u vertoont aldus.

Pantalaria Z. W. van u / als men 't van beneeden zien kan / vertoont aldus.

Limosa W. N. W. Omtrent 3 mylen van u vertoont aldus.

Cabo Bona Z. W. en Z. W. ten W. 4 mylen van u vertoont aldus.

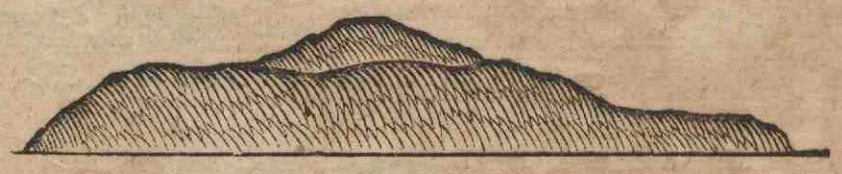

Aldus vertoont 't Land beoosten C. Bona, als men daer by langs zeild.

De Negende Vertooninge, van de

Zee-kusten van Calabrien tusschen C. dell' Arme en C. S. Maria, als mede de Zee-Kusten van Morea, tusschen 't Eyland Maura en C. Matapan.

C. Spartivento.

CAbo Spartivento leid van C. delle Arme O. iets Z. omtrent 6 mylen en van C. Passaro N. O. ten N. omtrent 24 mylen / en is de Z. oostelijkste hoek van geheel Italien, en van daer tot C. Borsamo is de kours N. O. ten N. 2 of 3 mylen.

Van C. Borsamo tot C. Stillo is de kours noord oost ten noorden 8 of 9 mylen / en tusschen beide ontvalt 't Land in vry wat bogts. Van C. Stillo tot Cabo delle Colomne is de kours oost noord oost wel zo noordelijk 12 mylen / maer C. delle Colomne leid van C. Spartivento N. O. wel zo oostelijk 20 mylen. C. delle Colomne is een lage uitstekende hoek / daer een vuur-toren op staet / die van verre als een zeil aangezien word.

Van C. delle Colomne tot de Stad Taranto, die op een klein Eylandeken in de Golf van Taranto leid / (als in de Haven-kaart vertoont word) is de kours noord wel zo westelijk 24 of 25 mylen / maer van C. delle Colomne tot C. S. Maria is de kours noord-oost wel zo noordelijk 19 mylen. Omtrent 6 mylen bewesten C. S Maria inwaerd na Golf van Tarante, en van C. delle Colomne noord noord oost iets oost 16 of 17 mylen leid de Stad Galipoli een Eilandeken / dat met een Brugge aen 't vaste land vast is / daer leggen nog eenige Eilandekens buiten de Stad te zeewaerd / gelijk de Haven kaert uitwijst. Wilt gy daer te reede gaen / zo loopt buiten de Eilandekens en zet 't bewesten de Stad op 10 of 12 vaem / zo dat 't buitenste Eiland met de Toren zuid west en zuid west ten westen van u is / dan legt gy binnen-schoots van de kasteelen en beschut voor zuid ooste en noordoost winde / de ooste wind waeid daer dwars van de wal / maer de Zuide wind komt regt van voorzen over de stad. Men mag de stad niet nader leggen om de blinde klip / die onder 't water omtrent een kleine goteling-schoot van de Stad afleid / men kan ook tusschen de 2 buitenste Eilanden / als 't zo voorvalt / deur zeilen om op een van deze Siede te zeilen. Het land omtrent Galipoli is zeer kenbaer aen een hoek / die bezuiden Galipoli legt. Deeze hoek doet hem op als een Kegge of Weigge, en loopt na de zeekant te niet / als die zuid van u is. Men ziet essen benoorden of beoosten Gallipoli een Torentje / daer een huis by getimmert staet. Het land beoosten Gallipoli heeft een groote inbocht / en is maer laeg land / op zommige plaetzen fyn zand grond / maer meest kleine fyne zwart cingels / doch redelijk om te ankeren; de strand op deze Cust is over al met vuurtoorens betimmert. Men heeft tot Galipoli van alle winden een goede ree / behalven van 't westen tot het noorden / en het laage Eyland voor Gallipoli, daer een klein laag huisje op staet / is rondom schoon. Men kan daar zo wel binnen als buiten omloopen. De klip / daer men aen vast kan maeken / als men wil / is meede aen de buiten kant schoon / zo dat men daer zo digt by kan loopen als men wil / en zetten 't op 7; 6, à 5 vaem / na dat men digt of ver van de Stad wil leggen; de blinde klippen voor Gallipoli legt men Z. Z. W. en N. N. O. van zig / en van de klippen / daar zommige de Scheepen aan vast maeken / omtrent 3 à 3½ Cabel lengte; en daer is niet meer dan 5 à 6 voet waters op. Binnen het Eyland / daer het voo-

Torentje op staet / kan een schip 16 voet diep gaende door loopen; daer is midden in 't vaerwater niet minder dan 8 vaem water / al egale grond goed te ankieren; de blinde klippen kan men beter vooosten als bewesten om zeilen / om dat zy wel ½ a ¾ mijl van de vaste wal asleggen / en tusschen de blinden en vaste wal schoon is / 12 / 16 / a 20 vadem diep / doch voor al legt dito blinden van de ziende klippen af / als boven gezeit is.

J. Cephalonia. Van C. S. Maria tot 't eiland Maura is de kours zuidoost wel zo oostelyk 28 mylen / en van J. Maura tot klein Cephalonia Z. 3 mylen.

Groot Cephalonia heeft 2 Havens / waer van d'eene Porto d'Argostoli aen de zuid zyde de schoonste en beste is / leggende een weinig bezuiden Cabo Sidaro, waer voor 't Eyland Guardiana leid / daer men zo bezuiden als benoorden om zeilen kan / en ook daer agter zetten op 7 / 8 of 9 vadem / d'andere Haven is aen de Noord zyde. De zuidzyde van Cephalonia strekt oost en west: van C. Sidaro tot C. delle Garde de Zuid hoek van 't Eyland Zante strekt de kours zuid zuidoost wel zo oostelyk 11 of 12 mylen / maer van C. Blanco in Cephalonia tot de Noord hoek van Zante Zuidoost 3 mylen: tusschen beiden kan men zonder schromen deurzeilen / om dat daer over al zonder eenige buiten / maer schoon en klaer is.

J. Zante. Wilt gy uit de noord komende / tot Zante op de Reede wezen / zo loopt vry dicht om de noord hoek / dat een schoone kust is / en regt vooosten de noord hoek is een groote inwyk om te zetten op 17 of 18 vadem schone grond / en beschut te zyn voor westelyke winden. Maer wilt gy voor de Stad of op de Reede wezen / zo loopt by de noord-hoek / en voort by de noordoost hoek om / daer neffens is ook diep schoon en klaer / en voort regt na de Stad aen 't hooge land leggende toe / en 't Kasteel staet boven de Stad op een hogen bergh / gaet dan de Bay inwaert tot voor de Stad / tot dat gy komt dwars van 't steenen hooft / daer een kerckskken op staet / en set 't daer dwars af op 12, 10, 8 en 6 vadem / zo na en zo verre als 't u belieft / men is daer beschut voor meest alle winden / behalven de noordooste winden / die is daer de kwaadste / om dat zy 'er open inwaeit / en tegen zodanige winden hem wel te vertooijen is noodig om de weeke grond / die daer is.

Omtrent een klein half mijl bezuiden de Stad / strekt een Rif wel een vierendeel van een mijl van de wal af / dat moet gy myden / als gy uit de Zuid komende voor Zante wilt te Reede loopen / dog gy kent 't op 8 of 9 vadem aanlooden. Tusschen C. delle Garde, de Zuid-hoek van Zante, en C. Tiri, de Zuidwest hoek is een groote inham / daer een Eyland geheel hoog en scherp en redelyk groot in leid / daer men 't niet vooosten zetten kan / om dat 't tusschen 't Eyland en de wal over al buil en rudzig is. Maer bewesten dit Eyland / tusschen 't Eyland en de wal van Zante, is een schoone reede / ja de beste Reede van 't geheele Zante, op 8 / 10 of 12 vadem / en voor alle winden beschut / behalven de zuid zuid oost en oost zuid oosten winden / die waeyen daer regt in / maer is onveilig voor de Vyvbuiters en Turken / die daer dikwils / om dat 'er geen Kasteelen nog sterkten zyn / loopen / daarom moet men / als men daer zetten wil / daar op verdagt zyn.

Oostwaard dwars van Zante, aen de kust van Morea, is reede onder 't Casteel Castel Tornese om Corente te laaden / Castello Tornese. nog 't is daer diep / de grond geheel scherp / en gevolgelyk daer kwaed leggen.

Van C. Tiri in Zante, tot 't Eyland Stroffadia, anders Stravali, en by de onze het Monnike Eyland genaemt / is de kours J. Stroffadia. zuid 4 mylen. Dit Eyland is klein en geheel laeg / schynende gelyk met 't water te leggen / zo dat men 'er geheel digte by moet wezen / eer men 't ziet; daerom moet men 't by nagt of donker weer wel dapper wagten / ook is 't rondom buil / maer bezonder aen de noord-zyde / daer is 't geheel rudzig / daer staet een kerckskken op.

Van J. Stroffadia zuidoost en zuid oost ten oosten omtrent 4 mylen leid 't Eyland Prodino, waer agter te weeten tusschen J. Prodino. 't Eyland en 't vaste land is goede Reede op 17 / 18 vadem / om beschut te zyn voor ooste en weste winden / men moet neffens 't midden van het Eyland leggen / om dat 't neffens 't einde (als ook daer buiten) geheel diep is.

Omtrent 2 kleine mylen bezuiden J. Prodino leid Avarino, Avarino. die daer uit de west komende wezen wil / zet zyn kours een weinig benoorden die hooge en aen beide zyden klak afgaande berg S. Nicolo, die een kleine mijl benoorden Modon leid / en hy zal zien een Eyland voor de Haven leggen. Op 't noord einde / en 't hoogste van 't Eyland / leid de Stad Paricha, anders Avarino Vecchio genaemt / en dit Eyland strekt zuid zuid West / en over 't zuid einde ziet men de Stad Avarino Nuovo, loopt bezuiden 't kleine Eyland Noordoost in / want tusschen dat en 't groote voorsz. Eyland is 't wel 8 vadem diep / maer omtrent een Scheeps langte wyd / maer daer bezuiden is 't ruim en schoon. Deze Haven strekt noord ten oosten / en noord noord oost omtrent drie vierendeel mijl na binnen / en omtrent een vierendeel van een mijl wyd. De beste reede is digt onder 't groot Eyland / hoe noordelyker hoe beter. Verre in de Haven leid

een klein Eylandeken / daer binnen is 't goed zetten op 8 of 9 vadem. Voor Avarino Nuovo is een redelyke goede reede / zettende daer met d'Ankers om de noord / en de Touwen aen een klip vooosten de Stad leggende vast. De grond is hier overal klaer / maer aen de noord kant is 't droog / daer leggen ook 2 kleine blinde of ondiepe plaatzen 4 voeten onder water / omtrent een steen-werp van de zuidweste hoek van 't kleine Eyland. Tusschen Paricha en 't groote Eyland is droog / en van de Turken toegestopt.

Van J. Stroffadia tot Modon is de kours zuid oost ten zuiden iets Z. 7 mylen. De treffelyke Hoop-Stad Modon, leid regt op Modon. de zuidwest hoek van Morea, en bezuiden de Stad leid een Kasteel op een klip / daar een hooft van d'oostkant afloopt / en daer binnen is niet meer dan een vadem water / maer daer buiten vooosten 't Kasteel omtrent 10 treden in Zee leid een blinde / zo dat men dit hooft een weinig schouwen moet / maer ook niet verder daer af houden als een musquet schoot / om dat zuidoost omtrent een Fallonets schoot van 't Kasteel ook blinde klippen leggen / die een reede maken. Als men neffens 't einde van 't hooft komt / zo zet men daer vooosten op 5 vadem goede zandgrond; en beschut voor alle winden / behalve de zuidweste / west zuidweste en weste winden / die daer een verbolgen zee maaken / want dan is 't beter onder 't Eyland Sapienza te zetten.

Regt tegen over Modon leggen de 3 Eylanden Sapienza, Caprera, anders Fuskello genaemt / en Venetica. Om van Modon om d'oost te zeilen / hebt gy ruimte genoeg tusschen de voorsz. drooghten en deze Eylanden / maer komt d'Eylanden niet te na / want 't is daar droog.

Die aen de noord kant van Sapienza zetten wil / die loopt tusschen dit Eyland en Modon zo verre inwaert / tot dat hy verneemt een kloof met een punt in 't midden van 't Eyland / en hy loopt daer vooosten / houdende de noordoost hoek van 't Eyland J. Sapienza. oost zuidoost van hem / en zettet daer op 8 vadem schoone grond en beschermt voor alle winden / daer leid hy dan regt na Modon gestrekt. Aan de zuidoost kant van Sapienza, is de zeer schoone en vermaerde haven Porto Longo, daer de Venetiaense Galeyen overwinteren / die strekt zuidwest inwaert / en zuidoost binnen / daer is 't 6 of 7 vadem diep / maer naeuw voor groote Scheepen in te zeilen / als ook de wal is rondom klippig. Tusschen dit Eiland en Caprera leid een klein slegt eylandeken / maer 't is daer overal schoon en diep. Tusschen Caprera en Venetica is 't omtrent oost en west een mijl wyt / maer tusschen Venetica en Cabo Gallo wel 30 vadem diep. Zuidoost ten oosten omtrent een mijl van Venetica, leggen eenige drooge plaetse / als ook een goet getal klippen leggende zo boven en onder als gelyk met 't water / dewelke men rondom loopen kan. Die ter reede wil loopen agter het Eiland Sapienza, die loopt tusschen de Eylanden Sapienza en Cabrera door / latende het kleine Eyland / dat tusschen beide in 't vaer water legt / aen stuurboord leggen / daer heeft men niet te myden / als wat men ziet. De beste reede is / wanneer den hoek van Sapienza sluit aen Cabrera, te midden in 't vaerwater op 20 Vadem. Om tusschen de Stad Modon en 't Eyland Sapienza door te loopen / moet men het Eyland Sapienza naest houden / om het rif van Modon te myden / dat verre van de Stad afloopt tot in 't vaerwater. Tusschen Cabrera en Venetica is niets te myden; men kan daer met 70 vaem geen grond

werpen. Binnen deeze eilanden heeft men een schoone gladde bioerd / en is niets te mijden; de grond is oberal schoon met zand en slijk vermengt.

De Stad Coron, die men in 't voorbij zeilen met veel toorens aensiet / leid anderhalf mijl van C. Gallo, binnen een hoek met een hooft Oostwaart in Zee strekkende: voor dit hooft leggen eenige grote klippen 2 of 3 vadem onder water / maer men moetze zonder Lootsman niet nader dan op 12 vadem komen. De Zuidoost / Oost en Noordooste winden maakten daer een hol water.

Twee mijlen oost ten noorden van Coron in de Golf van Coron, leid de stad Calomatte zeer kennelijk om de meenigte van Bomen / die daer rondom staen. Daer staet ook een kasteel boven de Stad op een dorre klip / en daer leid nog daer boven een hogen berg benoorden voor Calomatte, Men mag hier vrij aenlopen / om dat 't oberal zuiver en schoon is / en zetten 't voor de Stad ontrent een goteling-schoot van de wal op 8 / 10 of 14 vadem zwarte steekgrond / de Zuid Zuidweste en weste Winden maakten hier een lager wal.

Omtrent 1½ mijl bezuiden Calomatte leid Chieters een kennelijke plaets aen de zwarten uit hoek / die schor en rudsig in 't aensien is / en waer ook eenige boomen staen / zo dat zulken ook in de geheele Golf van Coron niet meer is / men set 't benoorden den voorz. hoek in een kleine Zandbay op 20 en 24 vadem / en op veel plaetzen goede steek-grond / maer 't beste leggen is met een Touw aen die hoek vast om beschut te zijn voor zuide en Zuidwesse winden / die daer de stinkste zijn / want voor d'andere Winden heeft men geen gevaer / want 't maekt geen hol water. de stad kan men niet sien / want die leid wel een half mijl in 't land. Hier kryget gij van de Grieken alles te koop / en de ruwe zijde is daer over t'zlig / maer 't volk is niet veel te betrouwe / en sij voeren oorlog tegen de Turken / hier is ook varsch Water maer geen Brandhout.

Drie kleine mijlen daer bezuiden leit 't stedeken Vitulo, dat zuidoost ten oosten 5 mijlen van Coron afleid / 't stedeken zelve leid een weinig te Landewaert / daer de waren om te laden van daen komen. De Reede is daer voor een grote baeye in een bogt niet al te goed / om dat 't daer over al rudsig en buil is / hoe nader aen de wal hoe scherper grond / men leid daer op 17 of 18 vadem gemeenijk met een touw aen 't land vast met goede wagt / vermits daer geen kasteelen of sterkten zijn / anders zoude d'Inwoonders 't touw af hacken / om aen een goede buit te geraken. Hier laed men Valenij / dat zijn Alter doppen / die met menigte na Italien en bijzonder na Venetien gebragt worden / om daer meede Leere te touwen en te bereiden.

Ontrent 4 mijlen bezuiden Vitulo, en 10 of 11 mijlen Oost-Zuidoost iets O. van Sapienza leid Cabo Matapan, een uit steekende scherpe hoek van betamelijk hoog Land / maer een mijl of 3 daer benoorden is 't geheel laeg / maer benoorden dat laege Land is 't weder geheel hoog en heuvelagtig / zo dat de Haep / als men uit de west komt / en daer maer nog 4 of 5 mijlen af is / dan schijnt een eiland te zijn / vermits men dan 't laage land tusschen 't hoge Gebergte / daer benoorden en de Haap niet sien kan. 't Is gebeurt / dat een uit der Zee-komende en deze Haep gewaer wordende / meende dat 't Serigo was / zijnde alzo daer door bedroogen. Aen geen van beide zijden van de Haap kan men 't zetten / om dat 't geheel diep is. Bewesten de Haep leid de klip Kanella ontrent een half mijl van de wal.

Strekkingen en Coersen.

Van C. delle Arme tot C. Spartivento is de koers O. iets Z. 6 mijlen
Van C. Spartivento tot C. delle Colomne N. O. wel zo Oostelijk 20 mijlen
Van C. Spartivento tot C. Borsamo N. O. ten N. 2 of 3 mijlen
Van C. Borsamo tot C. Stillo N. O. ten N. 8 of 9 mijlen
Van C. Stillo C. delle Colomne O. N. O. wel zo Noordelijk 12 mijlen
Van C. delle Colomne tot C. Sidaro in Cephalonia O. Z. O. wel 31 of 32 mijlen
Van C. delle Colomne tot Taranto n. wel zo westelijk 24 of 25 m.
Van C. delle Colomne tot Galipoli N. N. O. iets N. 16 of 17 mijlen
Van C. delle Colomne tot C. S. Maria N. O. wel zo Noordelijn 12 mijlen
Van C. S. Maria tot C. Sidaro Z. O. ten Z. wel zo Oostelijk 27 à 28 mijlen
Van C. Sidaro tot C. delle Garde in Zante Z. Z. O. wel zo oostelijk 12 mijlen
Van C. Sidaro tot C. delle Colomne W. N. W. wel zo westelijk 31 of 32 mijlen
Van C. Sidaro tot C. S. Maria N. W. ten N. wel zo westelijk 27 á 28 mijlen
Van C. Sidaro tot C. Passaro West Zuid West wel zo Zuidelijk 64 of 65 mijlen
Van I. Zante Z. W. hoek tot C. Passaro W. ten Z. 67 mijlen
Van I. Zante tot I. Sapienza Z. Z. O. 14 of 15 mijlen
Van I. Zante Z. O. hoek tot I. Stroffadia Z. 4 mijlen
Van I. Zante tot I. Prodino Z. O. ten Z. iets Z. 9 mijlen
Van I. Stroffadia tot I. Sapienza Z. O. ten Z. wel zo zuidelijk 9 mijlen
Van I. Sapienza tot C. Passaro W. 73 mijlen
Van I. Sapienza N. W. hoek / binnen door tot C. Matapan O. Z. O. wel zo oostelijk. 11 mijlen
Van Coron tot Vitulo Z. O. ten O. 5 mijlen

Hoogten.

C. Spartivento leid op	38 graden 0 minuten
C. delle Colomne op	38 graden 54 minuten
Taranto op	40 graden 32 minuten
C. S. Maria op	39 graden 50 minuten
C. Dacado op 't eiland Maura op	38 graden 46 minuten
C. Sidaro op 't eiland Cephalonia op	38 graden 25 minuten
De Zuid hoek van I. Sapienza op	36 graden 40 minuten
C. Matapan op	36 graden 33 minuten

Hoe haar deze Landen uit der zee vertoonen.

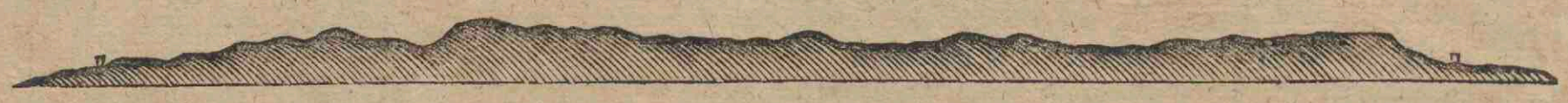

C. Spartivento.

Als C. delle Arme N ten O. van u leid / zo vertoont 't land van daer tot C. Spartivento aldus.

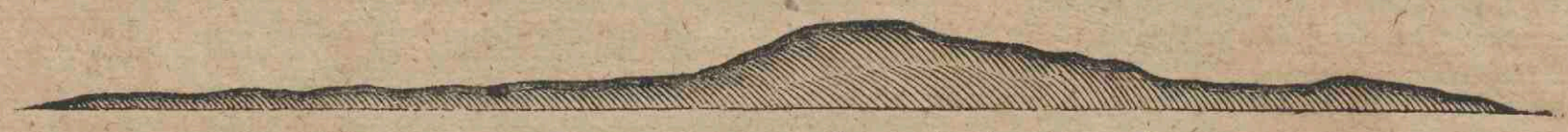

C. Borsamo N. ten O. ontrent 6 mijlen van u vertoont aldus.

Aldus vertoont C. Spartivento W. ten N. omtrent 4 mijlen van u zijnde.

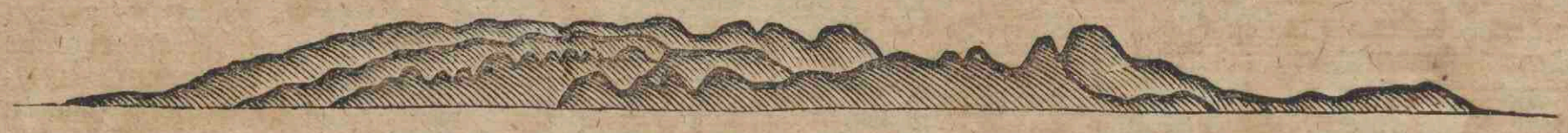

C. Spartivento N. en N. ten O. van u vertoont aldus.

C. Spartivento Z. W. ten W, met klaar gesigt.

't Land tusschen C. Spartivento en C. Stillo vertoont gelijk deze drie navolgende opdoeninghen afbeelden.

Dit

Dit behoort aen 't voorgaande / de II aan malkanderen.

Dese volgt de bovenstaande / de dubbelde kruisens aen malkanderen.

C. Stillo O. ten N. omtrens 8 mylen.

Dit moet nog aan 't voorgaande / de CC aen malkanderen. C. delle Colomne vertoont aldus West omtrent 6 mylen van u.

Monte Gibello W. wel zo zuidelyk. W. ten N, N. W. ten N.

Aldus vertoont C. Borsamo W. en W. ten N. van u / en 't Oostelyke einde N. W. ten N. van u / als gy omtrent 6 mylen daer af zyt. Monte Gibello leid dan regt buiten Borsamo, wel zo zuidelyk omtrent 14 mylen van u.

C. Spartivento N. W. 7 of 8 mylen van u vertoont aldus.

C. delle Colomne N. ontrent 6 mylen van u vertoont aldus.

Dit heuvelagtig land tusschen C. Borsamo en C. delle Colomne vertoont aldus / als men daer by langs zeilt 3 of 4 mylen buiten de wal.

Aldus vertoont C. delle Colomne daer digt by langs zeilende. Deze 2 hoeken leggen zuid zuid west en noord noord-oost van malkanderen / op de zuidelykste staet een buurtooren / en op de noordelykste 2 Colommen / en als gy om de hoek met de Colommen komt / zo ziet gy het Stedeken Crotona.

C. delle Colomne met 't land daer bewesten west ten noorden van u vertoont aldus.

C. delle Colomne.

Dit behoort aen 't voorgaande / de kruiskens aen malkanderen.

C. delle Colomne Z. W. en Z. W. ten W. 6 of 7 mylen vertoont met 't land daer benoorden aldus / als deze en de twee volgende opdoeningen afbeelden.

A B

Dit behoort aen 't bovenste / de AA aen malkanderen.

Dit volgt aen 't voorgaande / de BB aen malkanderen.

C. Maria N. O. ten N omtrent 3 mylen van u vertoont aldus met 't Land / dat gy daer bewesten ziet / strekkende na de Golf van Taranto, waer van 't westelykste dan N. W. omtrent 6 mylen van u is.

C. S. Maria N. N. W. 5 mylen van u / doet hem aldus op.

C. S. Maria W. ten Z. omtrent 3 mylen / doet hem dus op.

Als gy W. ten Z. omtrent een myl van C. S. Maria zyt / zo vertoond de kaep aldus.

't Noord

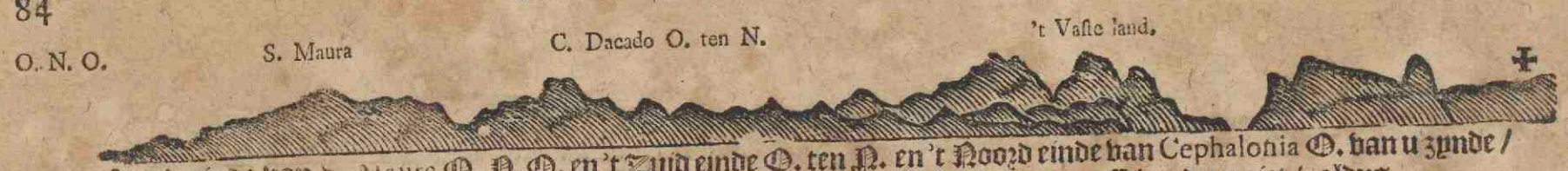

't Noord-einde van S. Maura O. N. O. en 't Zuid einde O. ten N. en 't Noord einde van Cephalonia O. van u zynde / zo vertoont haar die Eylanden met 't vaste Land / die men daer over en tusschen deur ziet / aldus.

Dit volgt aen 't voorgaande / de kruisskens aen malkanderen.

Agter de hoek neffens 't kruisken is de Reede.

Dit behoort aen 't bovenstaande de dubbelde kruisskens aen malkanderen.

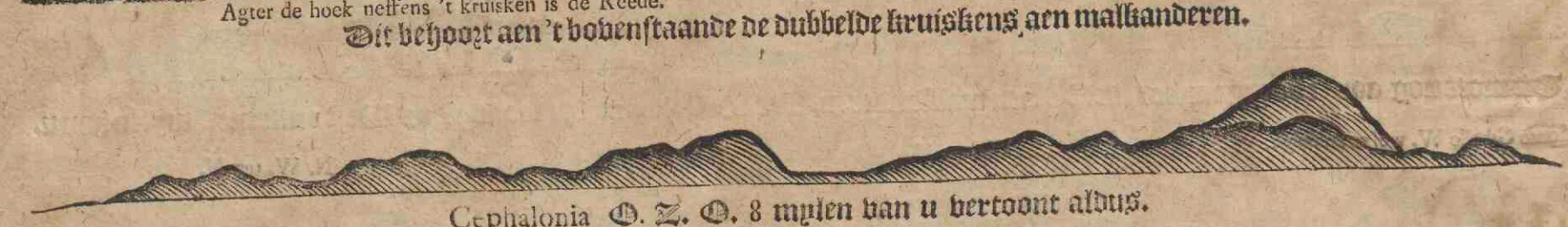

Cephalonia O. Z. O. 8 mylen van u vertoont aldus.

Cephalonia O. 4 mylen van u vertoont aldus.

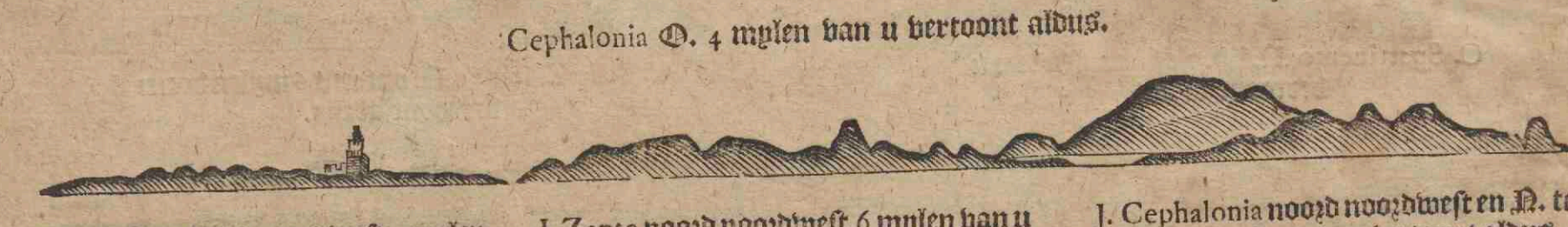

I. Stroffadia West noordwest 4 mylen van u vertoont aldus.

J. Zante noord noordwest 6 mylen van u vertoont aldus.

J. Cephalonia noord noordwest en N. ten W. 12 mylen van u vertoont aldus.

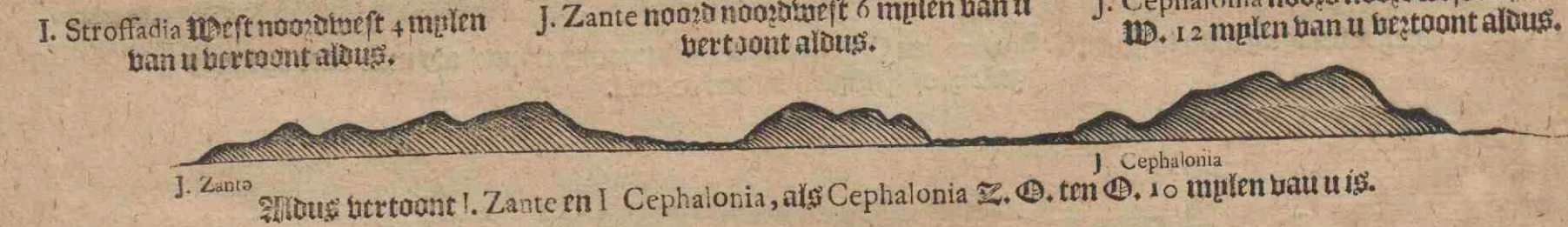

Aldus vertoont I. Zante en I. Cephalonia, als Cephalonia Z. O. ten O. 10 mylen van u is.

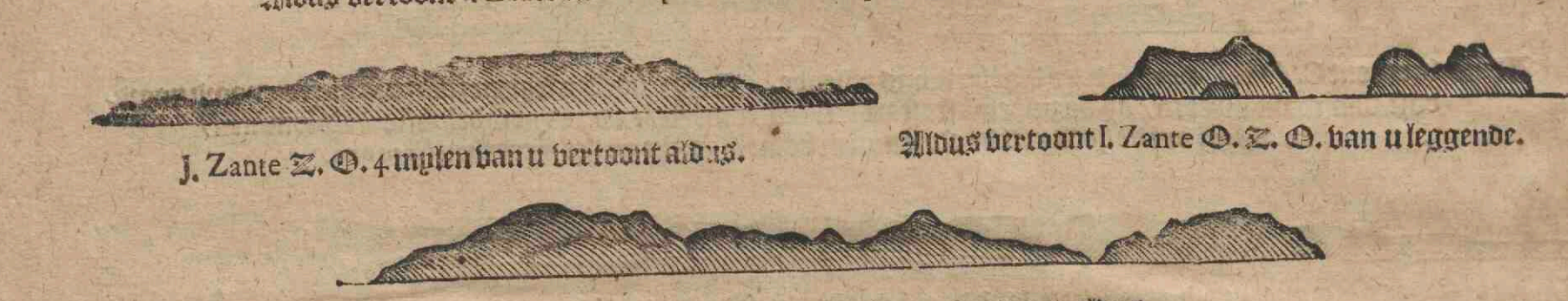

J. Zante Z. O. 4 mylen van u vertoont aldus.

Aldus vertoont I. Zante O. Z. O. van u leggende.

I. Zante N. N. O. 6 mylen van u vertoont aldus.

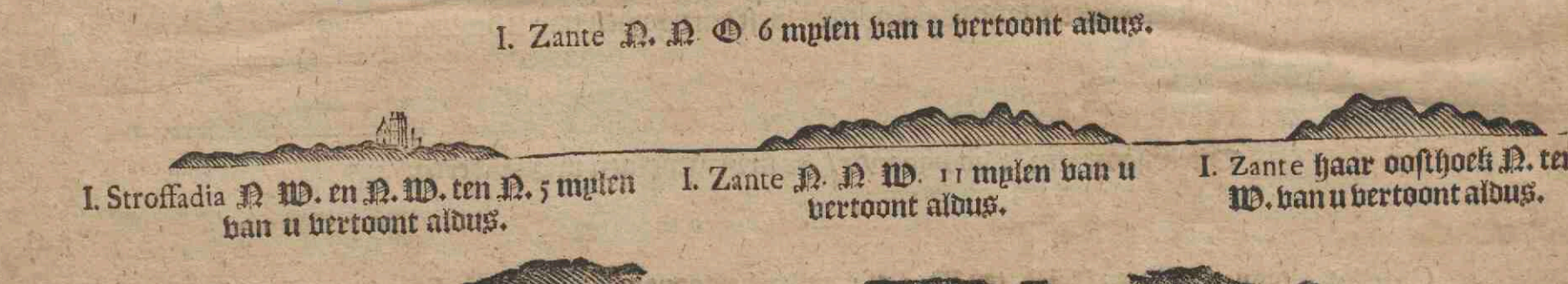

I. Stroffadia N. W. en N. W. ten N. 5 mylen van u vertoont aldus.

I. Zante N. N. W. 11 mylen van u vertoont aldus.

I. Zante haar oosthoek N. ten W. van u vertoont aldus.

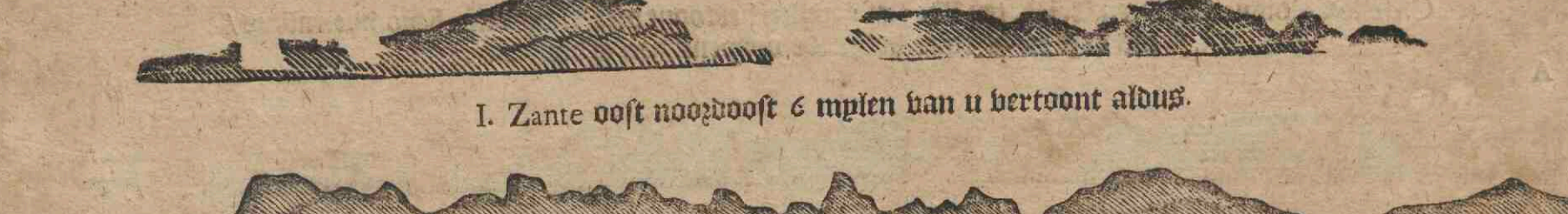

I. Zante oost noordoost 6 mylen van u vertoont aldus.

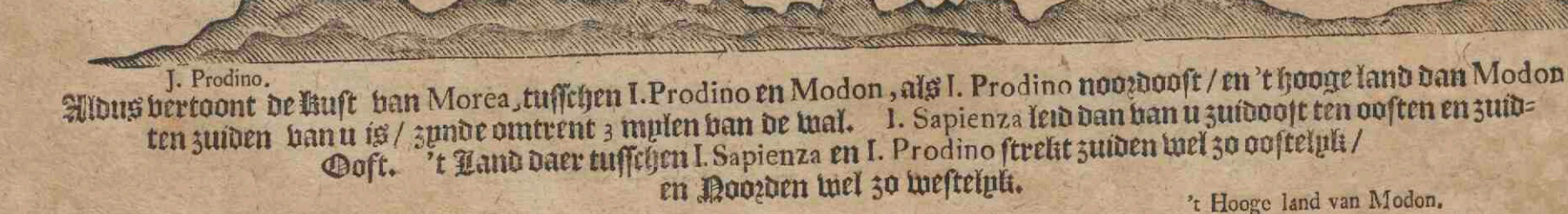

Aldus vertoont de Kust van Morea, tusschen I. Prodino en Modon, als I. Prodino noordoost / en 't hooge land van Modon oost ten zuiden van u is / zynde omtrent 3 mylen van de wal. I. Sapienza leid dan van u zuidoost ten oosten en zuid-Oost. 't Land daer tusschen I. Sapienza en I. Prodino strekt zuiden wel zo oostelyk / en Noorden wel zo westelyk.

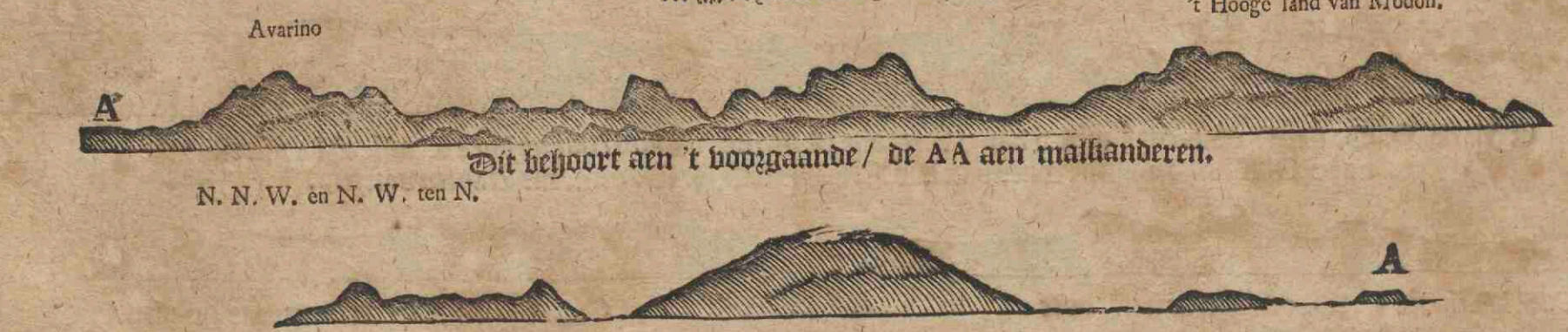

Dit behoort aen 't voorgaande / de AA aen malkanderen.

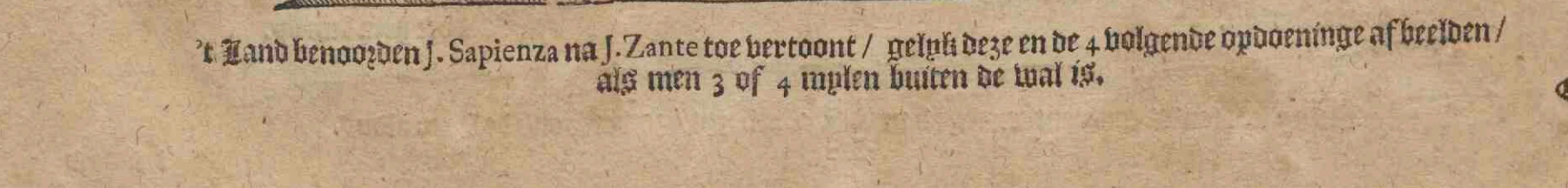

't Land benoorden J. Sapienza na J. Zante toe vertoont / gelyk deze en de 4 volgende opdoeninge afbeelden / als men 3 of 4 mylen buiten de wal is.

DE STADT KORFU eertyts KORCYRA. in't Verschiet
Castel der Mare of Zee kasteel
Citadel
Mandrachio
Sante Francisco
Forteeria Nuova
DE HAVEN VAN CASSIOPE
DE PROVINTIE EPIRUS OF ALBANE IN GRIEKENLAND
Geres CHAONIA Argirini
Syliones
Tragala regio
Lago of Golf van Butrinto
t Gebergte van Ceraunis of Schimero
Thesprotia
Tripolisci
Prassæbi
Hellopia
Elinia Regio
Elini pop.
Tumphe Mons
Vlack Land
Dexari
Straet van Corfu
HET CANAEL VAN CORFU
OROS of LOROS
AGIROS of AGIRU of LIGHIRO
BALLIA DI MEZO
Lago Gaudar
Leuchimme
Palleocori
Gardichi
Lagudia of I. Guidia
Scala di Migla 20
3 Duytsche Mylen van 15 in een Graad
DE MIDDELANDSCHE ZEE
oft Naeu en Inkoomen van de Golf van Venetia
Nieuwe en seer Naaukeurige Kaart van t Eylant
CORFU OF CORCYRA
met alle desselfs gelegentheden met de Vaste Kust van Griekenland daer overgelegen. Als mede de Stad Corfu in zyn platte grond ende Sterktens en Kasteelen soo als die sig langs de Zeekant vertoonen.
tot Amsterdam by Gerard van Keulen
Schale van CL Palse
CASTEL DA MARE
FORTTEZZA VECCHIA
MANDRACHIO
DE STAD EN KASTEEL VAN KORFU
FORTTEZZA NUOVA

Dit behoort aen 't voorgaende / de AA aen malkanderen.

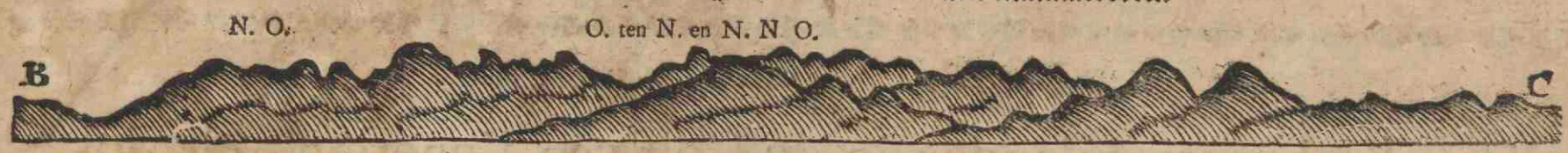

Dit behoort aen 't voorgaende / de BB aen malkanderen.

Dit behoort aen 't voorgaende / de CC aen malkanderen.

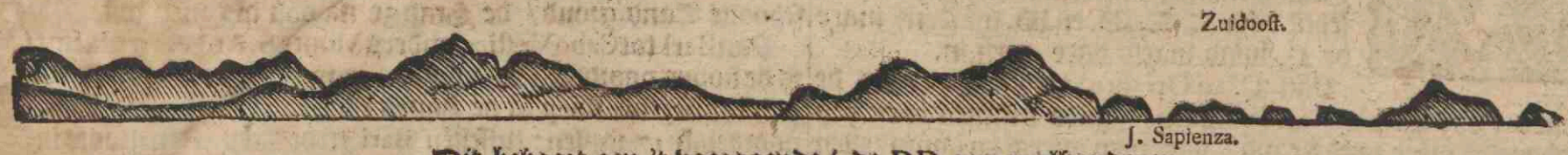

Dit behoort aen 't voorgaende / de DD aen malkanderen.

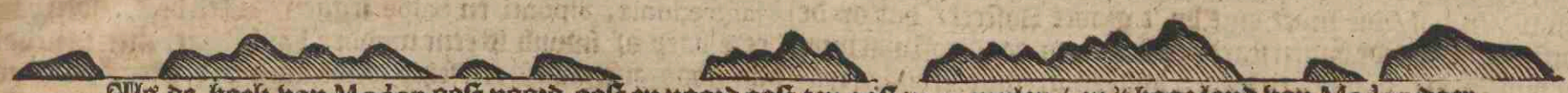

Als de hoek van Modon oost noord oost en noord oost ten oosten 14 mylen / en 't hoge land van Modon daer beoosten 16 mylen van u is / zo vertoont dat land aldus.

Als de hoek van Modon noordoost ten oosten 12 of 13 mylen / en 't hoge land van Modon daer beoosten 15 mylen van u is / zo vertoont dat land aldus.

Binnen deze hoek leyd Coron.

Aldus vertoont I. Sapienza, Caprera, Venetica, en 't hoge land van Modon daer neffens / als dese noordoost ten oosten 4 mylen van u zyn.

Agter deze hoek leyd Coron.

Als J. Sapienza en Cabrera noord en noord ten oosten en C. Matapan oost van u zyn / zo vertoont 't land tusschen beide / gelyk deze en de 2 volgende afbeeldingen vertoonen.

Dit volgt aen de bovenstaende / de kruiskens aen malkanderen.

Dit volgt aen de voorgaende / de dubbelde kruiskens aen malkanderen.

Als I. Cabrera noord ten westen 7 of 8 mylen / en C. Matapan oost ten noorden en oost noordoost omtrent 5 mylen van u zyn / zo vertoont 't Land tusschen beide / als deze ende twee volgende opdoeningen afbeelden.

Dit behoort aen 't voorgaanne de AA aen malkanderen.

Dit volgt aen de voorgaande / de BB aen malkanderen.

Aldus vertoont C. Matapan, oost ten noorden omtrent 8 mylen van u zynde.

Aldus vertoond C. Matapan noordwest ten noorden / een of anderhalf myl van u zynde. De klip Ranesta leid dan een stuk daer buiten noordwest en N. W. ten W. van u.

Cabo Matapan zuid oost ten zuiden van u zynde vertoont aldus.

De Tiende Vertoninge, van de

Zee-Kusten en Eilanden in de Golf van Venetien, als ook van Albanien, van C. S. Maria tot Anti-Pachsu.

VAn C. S. Maria tot Cabo d'Otrante, de hoek van de Golf van Vanetien, strekt de kust noorden ten oosten 7 mylen: bewesten C. d'Otrante regt om de hoek leid de Stad Otrante, die een haven heeft tot beschut voor Z. Z. W. en W. winden / maer de N. wind waeid daer open in. Otranto.

Van C. d'Otrante tot Brundisi is de kours noordwest 10 of 11 mylen / zynde tusschen beide een schoone zuivere zand strand / daer men overal by langs zeilen kan / en ook zetten / waer men wil. Die in de Haven van Brundisi wezen wil / die moet digt by 't groote Kasteel / dat op de west-hoek van de haven staet inzeilen / om dat d'oostwal vuyl en rudzig is / want daer leggen ook eenige klippen boven water / daerom moet d'oosthoek geschout worden / en loopen zo by de westwal in tot binnen de Haven / en zetten 't daer. Onder de oosthoek buiten is 't ook goed leggen voor weste / zuid weste en zuiden winden. Brundisi.

Van Brundisi tot Monopoli strekt de wal / die wat steilagtig is / noordwest ten westen 9 mylen / maer van Monopoli tot Bari west ten noorden 8 mylen / tusschen welke leid 't Kasteelken Polignano met 't stedeken Nola.

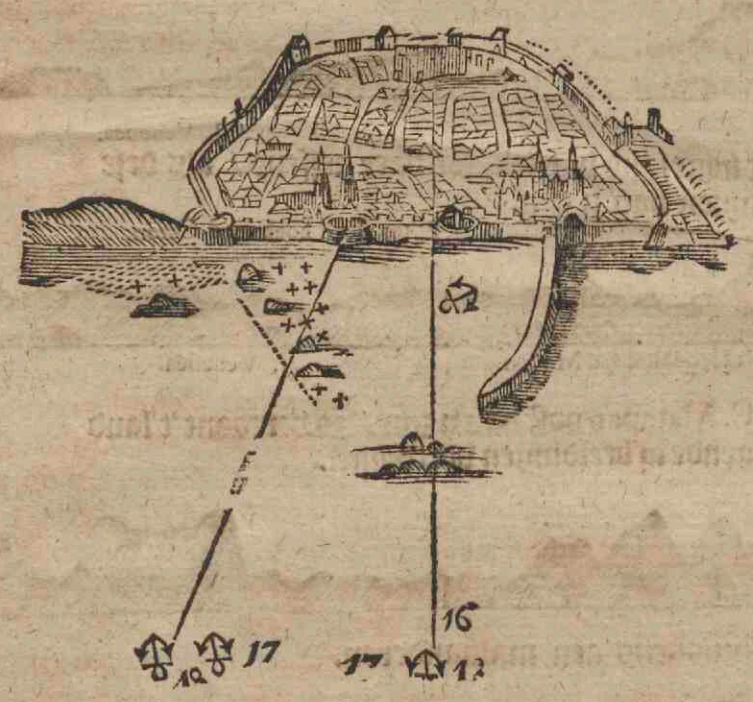

Bari is een redelyke groote Stad leggende in laegagtig Land / en heeft 2 Kerken / waer van d'eene een spitzen Tooren heeft / die hoger is als al die langs de kusten gezien worden / maer d'and're Kerk / die groot is / heeft geen Tooren / en wat verder van de wal afstaet een kasteel met 2 hooge stompe dikke vierkante Toorens swart om aen te zien / die men in 't verzeilen agter de Kerken krygen kan. Wilt gy daer zetten / zo houd de Stad Conversano, leggende ontrent 3 mylen beoosten Bari, boven op 't gebergte / zuidoost ten zuiden van u / als gy uit der Zee komt / zo komt gy tot Bari regt op de Reede / en zet 't Kasteel regt midden tusschen beide Kerken / en loopt daer op aen / tot op de beste Reede / en zet 't daer met grote Scheepen op 18, 17 of 16 vadem weekagtige grond / en ook de wal niet veel nader maer op 12 of minder vadem kdmende / krygt hy vuile en scherpe grond. Gy kent 't wel oostelyker zetten / dat 't Kasteel aen de groote Kerk komt / op goede en vaste grond / maer niet drooger als gezeid is. Tusschen een rey klippen beoosten de Stad en 't gemaekte hooft / bewesten de klippen regt van de Strand af / is een haven voor kleine Scheepen. Men kan in de haven loopen aen beide zyden van eenige rudzen om / die regt voor het Gat van de Haven leggen / en waer op niet meer dan 9 of 10 voeten ten hoogste is / en binnen de haven leid men met een Touw aen 't hooft vast / en met de Ankers 't Zee. Hier laed men Olye / Anys / Comyn / en diergelyke waren. Bari.

Vier mylen bewesten Bari leid Barletta, wiens reede beter als tot Bari is / alwaer men voor de Stad leid op 7, 8 of 9 vadem schoone Zand grond / de Stad zo na ook als men wil. Barletta.

Van Bari tot Cabo Vestice anders Monte S. Angelo genaemt / is de kours noordwest ten noorden 11 mylen / maer van Monopoli tot dezelve kaep is de kours noordwest ten westen wel zo noordelyk 17 mylen: tusschen Bari en de kaep is een groote inwyk / dat men 't Land niet zien kan / al is 't dat daer in steden / Manfredonia, Siponti en Salpe leggen. Aen de Z. hoek van deeze baey of inwyk is eene modder bank / daer men in geval van noodzakelykheid een schip zoude kunnen bergen. Monte S. Angelo is een langen slegten brug / en 't is het hoogste Land aen de west syde / als men de Golf inkomt: met klaer weder kan men 't hooge land van Ragusa aen de oost wal / 't Eyland Pelagosa en dezen berg zuiden ten westen van zig af zynde op een tyt sien. Onder deze kaep is 't goed setten voor weste / west noordwest en noorde winden / daer is goede steekgrond. M. S. Angelo.

Van C. Vestice tot 't lage kleine eilandeken Gimnasi, is de kours noord noordwest 6 mylen / alwaer men wel toesien moet / als men daer ontrent komt: van dit eylandeken tot d'eylanden S. Maria di Trimiti, strekt het west ten zuyden ontrent 2 mylen / maer van C. Vestice tot S. Maria di Trimiti noordwest 7 mylen. Deze leggen aen 4 Eylandekens / waer van S. Maria en Jacomo grootagtig / maer Caprara en Galitio seer kleyn zyn.

Van deze Eylanden zuyd wel soo westelyk leyt Fortore een goede laed plaets van Waren en Graen / die daer van boven gebragt worden / want daer is geen Stad / maer alleen een groote dikke plompe vierkante Tooren / die men een goed stuk in Zee sien kan / die daer voor een Pakhuis tot de Waren gebruikt wort / met eenige Wagt-huizen: 't is een der ergste plaetzen van de geheele Pugliische kust / maer schoone en vaste grond / men sett' neffens de voorsz. Tooren op 7 / 8 of 9 vadem schoone zandgrond / en als gy soo regt tegen de tooren aensiet / dat gy op geen van beide zyden van de Tooren sien kent / daer is vaste en de beste grond.

Van C. Vestice is de kours noordwest ten westen wel zo westelyk 20 mylen tot de stad Ortona leggende in een bogt / alwaer men ontrent een half myl van Land leyd / op 14 of 15 vadem weeke grond met wel beschoyde Ankers / als zy houden sullen / en ook quaed leggen met ooste en noordooste winden. Winterdag loopt de stroom veel by de kust van Italien om d'oost uyt waert / en Somerdags om de West de Golf in. Hier valle veele schoone Wynen ende Rys. Ortona.

Benoorden Ortona ontrent 9 mylen leyt Giulia Nuova, wiens Kerk boven een ronde kap heeft / als 't Stad Huys tot Amsterdam en aen de Waterkant staet een vierkante Tooren met 4 of 5 Pakhuysen / waer aen die plaets kennelyk is / als ook siet men ontrent een half myl daer bezuiden een Steedje met een spitzen hogen Toren by een berg leggen. Voor Giulia Nuova is 't ontrent een myl van de wal af geheel blak / en maer 10 of 12 vadem diep / maer men kan op 't lood zo digt aen de wal loopen als men wil / zynde overal schoone grond: van hier leid Ancona Noordwaert 12 mylen. Giulia Nuova.

Van Ortona is de kours Noordwest 21 mylen tot de stad Ancona, die agter een gemaekt groot hooft een goede Haven heeft tot beschut voor alle Winden. Ancona.

Sinigaglia, dat mede een Hooft heeft om Scheepen athter te leggen / is van Ancona verscheiden West ten Noorden 6 of 7 mylen / maer van Ancona tot Rimino is de kours W. Noordwest 15 mylen / en van Rimino tot Valone Noord Noordwest 10 of 11 mylen. Sinigaglia.

De

De Haven van ANCONA.

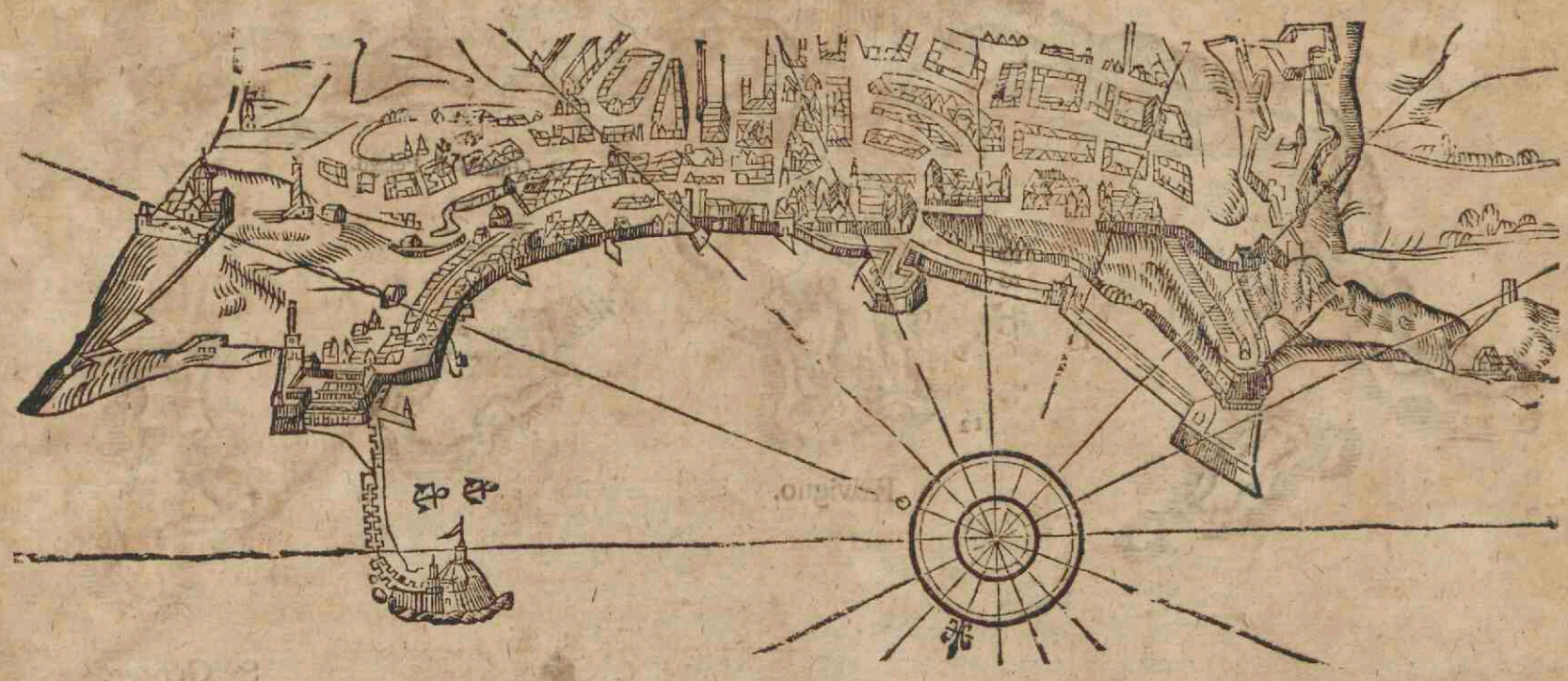

Van Valona tot de rivier van Goro of Ferrara is de kours noorden ten Oosten ontrent 4 mylen. Wilt gy in de Haven van Goro zyn / zo houd de slag van d'Oost wal op 5 of 6 vadem / en loopt langs die plaet / tot dat gy weeke grond krygt / en loopt dan zo in / want binnen de haven is 't al slyk grond als 't Pampus. Gozo.

Van Valona tot 't Gat van Venetien, is de kours Noord Noordoost 12 mylen / maer van Ancona tot 't Gat van Venetien noord noordwest 29 mylen. Als gy neffens Ancona zyt / zo houd de kust van Italien naest / zo hebt gy het droogste water op 23 / 24 / ook 26 en 27 vadem / maer zo gy de kust van Istria naest zyt / ontrent 7 of 8 mylen van Cittá Nuova, zo hebt gy dieper water op 38 / 40 en 42 vadem / geheele weeke grond. Als gy tegen Venetien komende / nog 7 of 8 mylen daer af zyt / zo krygt gy 19 / 18 / 17 en 16 vadem allenskens voort opdrogende. Dan kent gy 't hooge land agter Venetien wel sien by klaer weder / by nagt meugt gy zonder vreeze 't land van Venetien wel aendoen op 8 of 7 vadem / en aldaer zetten / maer zo gy by dage daer voor komende niet inkomen kond / zo zet 't benoorden 't gat van Malamoco op 8 of 9 vadem / tusschen 't gat en 't Dorp van Malamoco, daer is goede ankergrond / en de beste Reede. Venetien.

Als gy in de Golf van Venetien met een scherpe wind komt / zo houd de Slavonische en Dalmatische zyde om de stromen / die veeltyds om de Zuid vallen / en weest zorgvuldig / dat gy niet bezuiden 't gat van Venetien verbalt / om dat gy om de sterke stromen om de Zuid 't gat qualyk krygen zoud.

't Eyland Malamoco strekt noord noordoost en Zuid Zuidwest ontrent 2 myten / alwaer benoorden een gat na Venetien ingaet voor Galeyen en kleine Scheepen / maer bezuiden Malamoco is 't gat voor de grote Scheepen: als gy daer benoorde zynde dat in wilt / zo loopt by Malamoco langs / tot dat 't Blockhuis of Pastey binnen 't gat op 't droog staende / recht over of buiten de Zuidhoek van Malamoco, daer de bomen op staen / gesien word / dan zyt gy 't Rif van 't Zuid einde van Malamoco aslopende ten einde / zeilt dan na 't Zuid-land / en loopt digt by de Hoofden langs inwaert / zo kan gy geen gnaed doen. 't Gat strekt meest west noordwest en west ten noorden in.

Als de toren van S. Marcus tot Venetien, en de toren van Malamoco over een staen / dan is men op de drumpel of 't droogste van 't gat op 3 vadem / en met hoog water op 20 voeten. Als gy binnen Malamoco zyt / zo wykt noordwaert op tot by de palen aen weder zyde van de diepten staende / alwaer gy tusschen beide inloopt zonder quaed daer aen te doen / en u touw aen de paalen na Malamoco toe vast maekt / en u anker na de droogten t'zeewaert brengt. Hier in 't gat hebt gy met een voord Noordweste Maen hoog water / en met springty vloeid 't water daer ontrent 3 voeten op en needer. Als gy dit gat uit wilt / om buitenop de Reede te setten / zo loopt al by de Zuid-wal digt by de Hoofden uit / tot dat de toren van S. Marcus tot Venetien, en de tooren van Malamoco over een ofdeur malkanderen komen / en loopt dan noordwaert op na Malamoco, en set 't op de regte Reede tusschen dit gat en 't dorp van Malamoco op 7 vadem.

Binnen dit gat gaet ook een diep Zuidwaert op na de Stad Chiosa, die ontrent 4 mylen bezuiden Venetien, en ook gelyk Venetien binnen d'Eylanden leid: Regt benoorden Chiosa loopt ook een gat in Zee om uit en in te zeilen. Dwars van Chiosa of omtrent een myl in Zee / leid een droogte / daer men hem voor wachten moet / daer neffens is goede ankergrond / maer geheel weeke grond. Chiosa.

Rovigno in Istria leid van 't gat van Venetien verscheiden Oost Zuidoost wel zo Oostelyk 14 mylen / en ontrent 2 mylen westelyk of noordelyk leid Parenzo, alwaer men tot een van deze twee plaetsen Loots lieden (daer van de Heeren van Venetien gestelt) inneemt / om u tot Venetien te brengen. Deze Lootslieden onthouden hun meest 's Somers tot Rovigno, en 's winters tot Parenzo. Soo deze Lootslieden niet ingenomen worden / moet men daer voor boeten en evenwel 't Lootsmans geld betalen. Van Rovigno, west noordwest een myl of twee 't zee zynde / ontmoet men een bank dwars van Venetien af leggende van negen vadem water / en dan siet men de toren van Venetien noordwest ten Noorden van zig leggen. Over deze bank krygt men dieper water op 11, 12, 13, 14 en 15 vadem / en daar na droogt 't weder op tot een myl na by land / daer krygt men weer 10 vadem en wat droger.

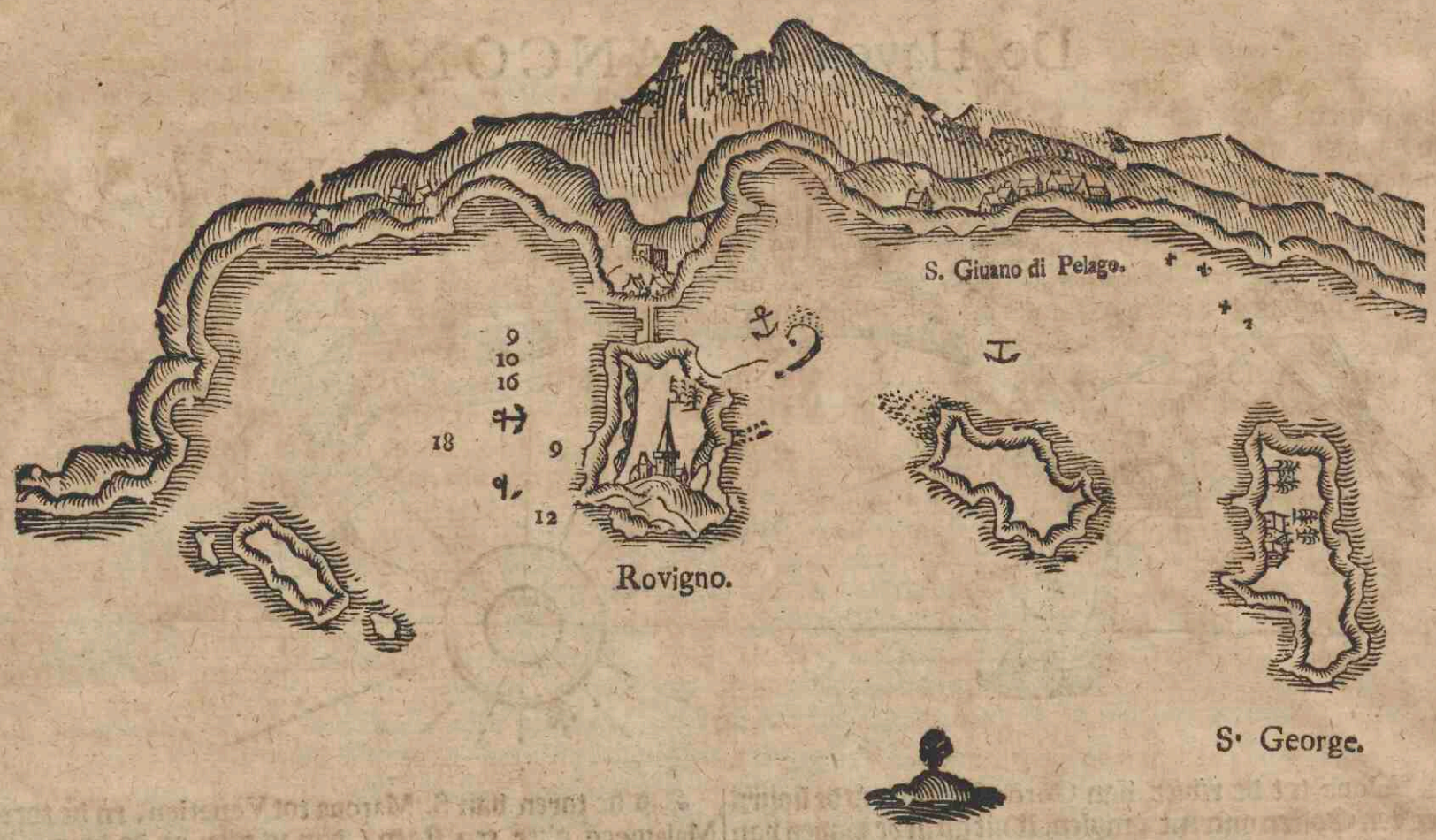

Rovigno. Voor Rovigno, dat op een hoge ronden heuvel of berg leid / is een goede Haven / daer eenige Eylandeliens voor leggen/en op een van dien staet gemeenlyck een stok of boomken/ alwaer men beoosten om tusschen d'Eylanden deur inloopt / dat is 't best / of soo men uyt d'Oost komt / so loopt men wel beoosten d'andere Eylanden tusschen dezelve en den hoek deur inwaert / en set 't beoosten 't stedeken op 10 / 12 of 8 vadem / na dat 't een yder belieft. Van Rovigno te landewaert leyt den kennelycken hoogen berg Monté Caldero, die men verre in Zee met 2 hooge uitsteekende heuvels boven 't andere Land sien kan / en leyt oost noordoost van die op de reede van Rovigno leit/ en leyt ook oost ten Zuyden van 't Eyland Malamoco, daer om dien berg oost ten Zuyden in 't gesigt krygende en houdende / sult metteen west ten noorden kours regt op Malamoco vervallen: tusschen Rovigno en Parenzo leid een droogte van rudsen een kleine myl ken van de wal / die men schouwen moet.

Van Rovigno is de kours Zuydoost omtrent 4 mylen tot de 2 klippen Promontores leggende aen Cabo di Pola, waer van de naesten aen 't Land de grootste is / hebbende tusschen beide een droogte. Die daer tusschen deur loopen wil / moet op een halve kabel lengte na aen de grootste langs loopen / om dat daer 't diepste water is. Promontores. Ontreut een half myl zuid zuydoost van de Promontores leit een droogte/daer met meer dan 8 of 10 voeten Water op is.

Bezuiden 't Eyland Ozero 2 of 3 mylen van de Promontores leid 't Eilandeken Zanzigo, dat is rondom schoon en goed setten voor alle winden op 16 en 20 vadem/ hoe de wal nader hoe beter grond. J. Zanzigo. Ontrent een half myl noordwest van Zanzigo leyt een bank van 10 of 11 vadem water / die niet regt schoon is / maer alwaer buiten en binnen deze bank geheele goede grond is. Neffens J. Zanzigo op 't eyland Ozero leid de haven Porto Monigo een goede reede / dog de grond is 'er niet al te schoon. P. Monigo. Ontrent 2 mylen beoosten J. Zanzigo leyt 't Eylandeken en de haven S. Pedro di Nino bezuide J. Ozero, zynde een goede reede zo voor groote als kleine Scheepen op 10 en 12 vadem. S. Pedro di Nino. Deze Haven strekt noordoost in / en is zeer goed om uit en in te loopen / en is ook een kennelyke plaets.

Van C. di Pola tot Insula Longa, is de kours zuidoost ten oosten 15 of 16 mylen / bewesten Insula Longa is de schoone haven Porto S. Pedro di Molata, in de Haven-Kaert afgebeelt / strekkende van buiten eerst oost / en voort wat na binnen toe noordoost in / daer men 't zetten kan op 30 of 34 vadem. P. di Nicola. S. Pedro.

Insula Longa anders Li Tempi de Zara genaemt / strekt zuid oost wel zo oostelyk en noordwest wel zo westelyk omtrent 7 mylen lang / tusschen dewelke en 't vaste land dat men deur zeilen kan na de stad Zara, daer is een haaven / die met keetenen toegesloten word. J. Longa.

Van Insula Longa is de kours zuidoost ten zuiden 6 mylen tot Cabo Cesta, van omtrent 3 mylen beoosten 't laegagtige Eyland Insula di Bua, tusschen dat Eyland en 't vaste land is nog een Eylandeken / daer de Stad Tran op leid met een steenen Brugge aen 't vaste land vast / hebbende ook een goede Haven. Tran. By deze geheele kust langs zyn Havenen en Reeden genoeg voor die daer bedreven zyn: van Tran tot I. Lissa is de kours zuid 5 mylen. Aen 't Noordoost einde van Lissa is de goede Haeven Porto S. Georgio strekkende Z. Z. O. in / alwaer digt beoosten een Eylandeken leid. I. Lissa. Aen 't Zuidwest einde van Lissa leid Porto Chimiso, zynde maer een kleine bogt met diepe afgaende grond / daer men met een Noordooste Wind / als die wat opwaeit / wel afdryven zou. Men leid daer beschut voor weste / Noord-weste en Weste ten Noorden Winden / maer een West Zuid-west Wind blaest daer open in. Aen de Zuidoost zyde van Lissa kan men ook reede maeken. Dit Eyland behoort onder die van Venetien, en is een van de beste Eylanden van Anker-grond van alle / die in de Golf van Venetien leggen.

't Eyland S. Andrea van de Ragusers Haffa genaemt / en waer op geen volk woont / maer vol Boschagie en geboomte is / (zo dat 'er de ruimte van Brand hout te bekomen is) J. S. Andrea. leid van Lissa West-waerd omtrent een myl.

Drie groote mylen West-waert van Lissa, leid 't Eyland Melifello hebbende rondom hem veel witte klippen leggen.

't Eyland Pomo, dat zuidoost en zuidoost ten oosten van Venetien of Malamoco, en 5 mylen bewesten Lissa leid / is niet anders dan een ronden klip. J. Pomo. Melifello.

Van Lissa Noordoost 3 mylen is 't West-einde van 't Eyland Lesina, daer een goede haven is voor 3 of 4 Scheepen / en ook goed om uit en in te komen. Wilt gy daer zyn / zo loopt digt by de Zuid-hoek van de wal in / 't is daer geheel schoon / zo dat gy op een halve steen werp / of op een windbooms langte by de wal in zeilen kent / latende alle d'Eylanden en klippen aen bakboord behalven een / dat gy aen stuurboord houden moet / gy zoud dat ook aen bak boord konnen laten leggen / maer 't is onnoodig / om dat 't wat uit 't regte vaerwater leid. J. Lesina. Deze haven strekt meest Zuid en Noord uit en in / en als gy daer binnen zyt / zo zet 't digt voor de stad op 12 vadem / of maekt u over en weder met touwen vast. Een kleine myl daer benooden leid de haven Porto Palermo, zynde een van de beste / die men vinden mag / gy loopt daer tusschen 2 steile afgevallen Bergen Noordoost en oost noordoost na binnen / en dan wykt gy waer gy wilt / 't zy zuidoostwaert of noordwestwaert / en maekt 't Schip met touwen aen de klippen vast. Hier leggende kent gy geen Zee zien. Tusschen beide deze havens op Lesina leid een goede haven Porto Grego, strekkende ook noordoost en oost noordoost in / maer is wat naeuw / gy moet in 't inkomen met een Touw geered staen om aen de klippen vaft te maaken. Gy kent tusschen 't Eyland Lesina en d'Eylandeliens voor de voorsz. Havens leggende ten Anker loopen op 35 en 36 vadem. Ook strekken van eenige Eylandeliens vuilen af / die gy schouwen moet.

Aen de Zuid zyde van Lesina leid 't Eylandeken Torkela daer een kerkskken op staet / daer men ankeren en beschut leggen kan voor alle winden. J. Torkela.

Van 't West-einde van Lesina tot 't Eyland Agosta, is de kours zuid zuidoost 3 mylen / dat aen 't noordwest einde een schoone haven heeft om beschut te leggen voor alle Winden. J. Agosta. Van 't zuid-oost einde van Agosta leggen veel klippen af wel 2 of 3 mylen t'Zeewaert / waer onder veel rudzen en blinde onder water leggen / zo dat d'Italianen haer niet betrouwen tusschen deze klippen deur te loopen. Bewesten Agosta leggen twee Eylandeliens / waer van 't naeste Casolo 2 kleine mylen daer afleid / alwaer by goede Ankergrond is / maer wel 40 vadem diepte. J. Casolo. 't Andere Eyland Cusa leid west ten noorden omtrent 3 mylen van Agosta, zuidoost ten zuiden wel zo zuidelyk 2 mylen van de zuid oosthoek van Lissa. oost zuidoost 4 mylen van S. Andrea, en zuidoost ten oosten 3 mylen van 't Eylandeken aen 't zuid einde van Lissa. J. Cusa. Maer Cassolo leid van Lissa Z. oost ten oosten 3 of 4 mylen / en van 't Eyland bezuiden Lissa oost zuidoost 6 mylen.

Ontrent midden in de Golf van Venetien byhans by de wal

len eben na recht in 't baer water / van Monte S. Angelo verscheiden Noord 9 mylen / van Lissa Zuid 8 of 9 mylen / van Pomo Zuidwest ten Zuiden 10 mylen / en van Agosta Zuidwest 7 mylen / leid 't Eyland Pelagosa, alwaer / ontrent een half myl beoosten / een klip zo groot als een Schip gelyk met 't water leid / dat 'er de Brandingen over heen loopen / en ontrent ten halve tusschen beide leid nog een groote klip boven water. J. Pelagosa.

Benoorden Agosta leid 't groote Eyland Curzola zynde ontrent 6 mylen lang / men kan wel tusschen Agosta en Curzola deur zeilen. Aen de Zuidwest-zyde van Curzola leid Porto Carbon een goede haven / daer men agter 2 of 3 Eylandekens op schone grond leid. Deze haven is kennelyk aen een witte streek als een weg of pad van 't gebergte af lopende / dewelke regt neffens de haven is / als men daer regt op aenloopt / en dan zal digt by land komende de haven hem wel openbaren. Deze haven leid aen 't West einde van Agosta Noordoost ten Oosten anderhalf myl. Aen de Noordoost zyde van Curzola leid de stad Curzola, daer is ook een goede haven om te ankieren / waer men wil / en beschut te leggen voor alle winden. Neffens de Stad is 't 20 en 24 vadem diep / en in de vaert tusschen Curzola en 't vaste land van Sabioncello, is 't overal schoone en vaste grond. Aen 't Zuidoost einde van J. Curzola leggen veel klippen / dog meest boven water. Die hier inkomen wil / die moet de klippen schouwende dicht by 't naeste land in zeilen / zo kan hy geen quaed doen / want hy kan de wal Looden op 7 / 8 / 9 / 10 vadem / hoe nader de klippen hoe dieper / en hoe nader de Huizen / die op 't vaste Land van Sabioncello staen / hoe droger / zo dat gy hier gants geen gevaer in 't inloopen heeft. J. Curzola.

Van 't zuidoost einde van Curzola is de kours zuidoost 3 of 4 mylen tot 't eiland Meleda, dat ontrent 3 mylen lang is. In de vaert van Meleda kan men ook ankieren / maer 't isser seer diep / neffens 't Noordwest einde is 't 50 vadem / en neffens 't zuid-west-einde 39 vadem diep. Neffens 't zuidoost einde is schone kleine swarte zand grond om beschut te leggen voor alle zuidelyke en Westelyke Winden. Meleda leid van Agosta verscheiden oost ten zuiden 6 mylen / en tusschen beide / Agosta naest / leid 't Eyland S. Augustino. Beoosten Meleda leid 't Eylandeken Joppana versien met een goede haven. J. Meleda. J. S. Augustino.

Dwars aen 't zuidoost einde van Meleda na 't Land toe leid 't eilandeken Isola di Mosa, alwaer men tusschen dit Eilandeken en een steile klip / dit eylandeken aen stuurboord latende inloopt / en binnen komende / aen beide zyden van een ronde klip als een Kokis-brood omloopen kan / want daer is ruimte genoeg / en dan set men 't agter 't Eylandeken / zynde beschut voor alle Winden. Van verre schynt dit geen Eylandeken / maer aen 't vaste Land vast te zyn. J. di Mosa.

Beoosten J. di Mosa leid 't Eylandeken Cabo Mota, daer een Kerckskien op staet.

Van Meleda is de kours oost ten zuiden 5 mylen tot de stad Ragusa, die kennelyk is aen een Kerckskien staende op een ronden berg boven de Stad. Die daer te Reede wezen wil / die set'et agter 't eilandeken Cromma, dat regt voor Ragusa leid / daer is goede reede en beschut voor alle winden; of hy set regt benoorden de Stad op de regte Reede voor groote Scheepen. J. Cala. Mota. Ragusa.

Ontrent 2 mylen Zuidoost van Ragusa leid Ragusa Vecchia, daer men in een zandbay zetten en Reede maken kan.

Van Meleda is de kours oost zuidoost 10 mylen tot 't Gat van Cattaro, dat men noord noordoost inloopt tot Castel Nuovo, latende 't vervallen Kerckskien S. Maria di Rosa, (alwaer een goede reede in de Haven van Rosa is) / aen stuurboord / en van Castel Nuovo wend men 't om d'Oost / tot een Eylandeken / daer een Kerk op staet / en dan noord tot Perasto en voorts oost noord Ragusa. Vecchia Cattaro.

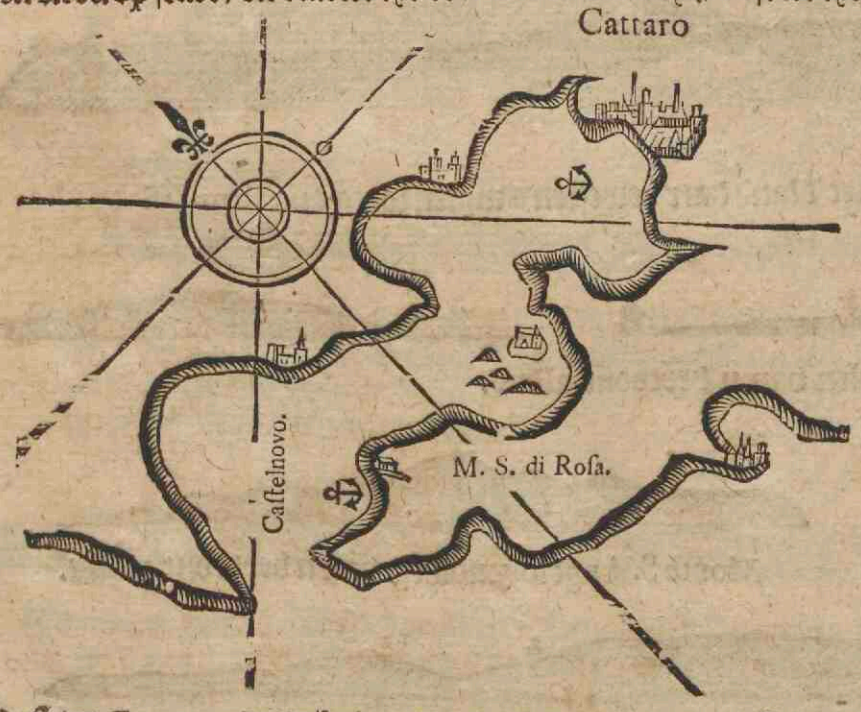

Oost tot Cattaro. Regt buiten den hoek van Cattaro oostwaert leid een klip met een Huysken daer op / en daer agter of neffens is goede Ankier grond in de bay Javana.

Van Cattaro tot Budoa is de kours zuidoost ten oosten 4 mylen. 't Kasteel Budoa leid op een uithoek / daer een hoog Eiland by leid / daer men benoorden om inloopt en agter op een goede reede set. Budoa.

Vier mylen verder leid de stad Antinari; daer is een schone bay om in te zetten. Antinari.

Ontrent 4 mylen van Antinari leid de stad Dulcigno, daer ook een inwyk is om reede te maekten. Tusschen beide leid Valdinosi. Langs deze Kust is 't overal goed zetten.

Van Meleda tot Durazzo is de kours zuidoost ten oosten 26 mylen / maer van Durazzo tot La Valona Zuid 14 mylen. La Valona.

La Valona is een goede haven / daer 't Eiland Soaseno recht voor leid / en achter Soaseno is 't goed zetten op 10 of 12 vadem / geheele weeke grond voor alle zuidelyke Winden. Aen de binnen kant van Soaseno is eene kleine voet strand / daer men neffens versch Water uit een gat van 't gebergte / als uit een Fontein komende / krygen kan. J. Soaseno.

Van Soaseno tot 't Eyland Corfu is de kours zuid zuidoost 13 mylen. Aen de noordwest-hoek leggen de 2 Eylandekens Fanu en Merlere tusschen welke men niet deur zeilen kan / om dat 'er zeer buit is / dog men kan onder Merlere zetten / Fanu leid van Soaseno Zuid 10 mylen. Ontrent 4 mylen benoorden Corfu leggen drie klippen / genaemt Tre Scogli in de bogt van 't vaste land / daer men agter lopen en zetten kan op 12 of 15 vadem / zo diep en droog als men wil.

Onder 't Noordeinde van Corfu kan men Ankieren op 10 en 12 vadem. In de bogt van Cassopo is ook goede reede / leggende met een touw aen 't land vast en met een Anker 't zeewaert / en beschut voor alle oostelyke / Zuidelyke en Westelyke Winden. Die van benoorden wil in Corfu lopen / die houd digt by de Turkze vaste wal langs. In 't naeuw van Corfu leggen 2 klippen / waer van Sarpe de westelykste en grootste is / want d'oostelykste is een klein klipken / dog men kan daer buiten om en binnen deurlopen / hoe dat men wil / om dat 'er over al diep genoeg is. Maer een stuk bezuiden deze klippen regt in 't naeuw / strekt een rif van Corfu af na 't vaste land toe / dat men schouwen moet. In de vaert van Corfu mag men wel ankieren / maer 't is 'er 36 en 40 vadem diep. Regt voor het naeuw van Corfu is die schoone Bay Botrinto, en is een goede Reede om beschut te leggen voor alle winden. Van Botrinto tot voor Corfu op de Reede is de kours zuid ten westen en zuid zuidwest: men zet het voor Corfu benoorden 't Kasteel dwars van d'Eylanden Malpere, op 15 of 16 vadem goede steeligrond. J. Corfu.

Van C. Blanco 't zuide einde van Corfu strekt een groot Rif af een goed stuk 't zeewaert / daerom als gy van bezuide in Corfu inloopen wilt / zo loopt na de Noordhoek van J. Pachsu, tot dat die zuidwest ten zuide van u is / en die dan zo staende houdende / tot dat gy een hoogen ronden berg op 't vaste Land bezuide C. Blanco heen siet / of 't een Eyland waer / en dan zult gy nog een Eilandeken neffens die ronden berg gewaer worden / dat dicht aen 't vaste land leid / hou dan dien Berg of dat Eilandeken noordoost ten noorden van u / en loopt daer op aen / zo zult gy aen 't voorsz. Rif niet misdoen. Dit Rif kent gy omloden op 10 / 8 en 6 vadem / maer met groote Schepen moet gy 't niet nader komen / om dat 't daer geheel oneffen en puttig is / hebbende met d'eene worp wel 10 vadem en met de andere nauwelyks 5 vadem. Maer dat voorsz. eilandeken met den Berg noordoost ten noorden van u houdende / zo loopt gy dit Rif genoeg vry. Als gy op een half myl na aen dit Eylandeken zyt / zo loopt noord noordwest wel zo westelyk by 't vaste land langs / tot neffens een ronde klip / die aen 't vaste land leid Als gy deze klip dwars van u hebt / zo zyt gy neffens de tweede drogte / die van een blakke hoek van Corfu, daer een wit Huis op staet / af strekt wel een grote half myl 't Zeewaert / die niet wel om te loden is om d'oneffenheid / daerom is 't beter by 't vast land langs te houden / als gezeid is. Maer of 't geviel by scherpe Wind of andere ongelegendheden / dat gy by dit Rif moest langs lopen / zo komt het niet nader als op 12 of 15 vadem: 't is wel eer gebeurt / dat Schepen daer by heen lopende 20 vadem wierpen / en eer dat zy 4 of 5 scheeps langten voort liepen / aen de grond zaten. Als gy neffens de voorsz. ronde klip zyt hebbende hem dwars van u / zo gaat dan noordwest en noordwest ten westen regt op de stad Corfu aen en loopt dan benoorden achter de hoek van 't Kasteel / en loeft dan de bay in tusschen 't Kasteel en d'Eylanden Malpere, en zettet dwars van d'Eilanden Malpere op 15 of 16 vadem goede steeli grond / als gezeid is. C. Blanco.

Van J. Fanu tot 't Eiland Pachsu is de kours Zuidoost ten Zuiden 15 mylen / maer van Pachsu tot C. Sidaro in Cephalonia Zuid 14 mylen / en van Corfu, te weten als men daer bewesten is / tot Cephalonia zuiden ten oosten wel zo oostelyk 38 mylen. J. Pachsu.

De gelegendheid van Cephalonia en 't vervolg van de kust van Morea tot C. Matapan, is in de voorgaende negende vertoninge beschreven.

Strekkingen en Coersen.

Van C. S. Maria tot J. Fanu is de houres oost ten noorden 9 mylen
Van C. S. Matia tot C. di Otrante N. ten O. 7 mylen
Van C. di Otrante tot J. Fanu O. Z. O. wel zo Zuidelyk 9 mylen
Van C. di Otranto tot J. Soaseno N. O. 9 of 10 mylen
Van C. di Otranto tot C. Durazzo N. N O. en iets N. 24 mylen
Van C. di Otranto tot Brundisi N. W. 10 of 11 mylen
Van Brundisi tot C. Durazzo N. O. 22 of 23 mylen
Van Brundisi tot Ragusa N. 28 mylen
Van Brundisi tot J. Agosta N. W. ten N. wel zo Noordelyk 34 mylen
Van Brundisi tot J. Pelagosa N. W. wel zo Noordelyk 33 mylen
Van Brundisi tot Monopoli N. W. ten W. 9 mylen
Van Monopoli tot Bari W. ten N. 8 mylen
Van Bari tot C. Vestice, anders Monte S. Angelo, N. W. ten N. 11 mylen
Van Monopoli tot M. S. Angelo N. W. ten W. wel zo noordelyk 17 mylen
Van M. S. Angelo tot J. Gimnasi N N. W. 6 mylen
Van M S. Angelo tot S. Maria di Trimiti N. W. 7 mylen
Van M. S Angelo tot C. Durazzo O. 37 of 38 mylen
Van M S. Angelo tot Cattaro O. N. O. 27 of 28 mylen
Van M. S. Angelo tot J. Meleda N. O. 19 of 20 mylen
Van M. S. Angelo tot I. Agosta N. N. O. en N. ten O. 15 of 16 mylen
Van M. S Angelo tot I. Pelagosa N. 9 mylen
Van M. S. Angelo tot Ancona N. W. ten W. wel zo noordelyk 39 mylen
Van M. S. Angelo tot Ortona N. W. ten W. wel zo westelyk 20 mylen
Van Ortona tot Ancona N. W. 21 mylen
Van S. Maria di Trimiti tot Ancona N. W. ten W. 30 of 31 mylen
Van Ancona tot I. Pelagosa O. Z. O. 33 mylen
Van Ancona tot I. Pomo O. ten Z. 25 of 26 mylen
Van Ancona tot C. Cesta oost wel zo noordelyk 27 of 28 mylen
Van Ancona tot Insula Longa O. N. O. 21 mylen
Van Ancona tot I. Scarda N. O. 19 mylen
Van Ancona tot I Zanzigo N. N. O. 17 mylen
Van Ancona tot Promontores N. ten O. 18 mylen
Van Ancona tot Parenzo N. 22 mylen
Van Ancona tot 't gat van Venetien N. N. W. 29 mylen
Van Ancona tot Sinigaglia west ten noorden 6 of 7 mylen
Van Ancona tot Rimino west noord west. 15 mylen
Van Rimino tot Valona noord noord west 10 of 11 mylen
Van Valona tot 't gat van Venetien N. N. O. 12 mylen
Van Venetien tot Rovigno O. Z. O. wel zo oostelyk 14 mylen.
van Rovigno tot Pola Z. O. 3 mylen
van Rovigno tot de Promontores Z. O. 4 mylen
van de Promontores tot Insula Longa Z. O. ten O. 15 of 16 mylen
van Insula Longa tot C. Cesta Z. O. ten Z. 6 mylen
van Tran beoosten C. Cesta tot I. Lissa Z. 5 mylen
van Insula Longa tot I. Lissa Z. Z. O. 12 mylen
van I. Lissa tot Pomo W. 5 mylen
van I. Pomo tot Venetien N. W. en N. W. ten W. 50 mylen
van I. Lissa tot I. Cusa Z. O. ten O. wel zo zuidelyk 2 mylen
van I. Cusa tot I. Agosta O. ten Z. 3 mylen
van I. Pelagosa tot I. Pomo N. W. ten N. 10 mylen
van I. Pelagosa tot 't Eylandeken bezuiden I. Lissa noord en noord ten westen 8 mylen
van I. Pelagosa tot I. Lissa noord. 8 of 9 mylen
van I. Pelagosa tot I. Cusa noord ten oosten. 7 mylen
van I. Pelagosa tot I. Agosta noord oost 7 mylen
van J. Agosta tot I. Meleda oost ten zeiden 6 mylen
van I. Meleda tot Ragusa oost ten zuiden 5 mylen
van Ragusa tot Cattaro oost zuid oost. 10 mylen
van Cattaro tot Dulcigno oost zuid oost 10 of 11 mylen
van Dulcigno tot Durazzo zuid oost ten zuiden 6 mylen
van Durazzo tot la Valone zuid. 14 mylen
van I. Soaseno voor la Valone tot I. Fanu zuid 10 mylen
van I. Saoseno tot I. Corfu zuid zuid oost. 13 mylen
van I. Fanu tot I. Pachsu zuid-oost ten zuiden. 15 mylen
van I. Fanu tot C. di Otrante W N W. wel zo noordelyk 9 m.
van I. Fanu tot C. S. Maria west ten zuiden 9 mylen
van I. Pachsu tot C. Sidaro in Cephalonia zuid. 4 mylen

Hoogten.

C. S. Maria leid op	39 graden 50 minuten
C. di Otrante op	40 graden 20 minuten
Brundisi en I. Soaseno leggen op	40 graden 56 minuten
Bari leid op	41 graden 16 minuten
Monte S Angelo op	41 graden 52 minuten
I. Pelagosa op	42 graden 34 minuten
Ortona op	42 graden 30 minuten
Ancona op	43 graden 35 minuten
Venetien op	45 graden 26 minuten
Rovigno op	44 graden 49 minuten
P. S. Pedro di Molata op	44 graden 9 minuten
I Pomo op	43 graden 10 minuten
I. Agosta op	42 graden 58 minuten
Ragusa op	42 graden 52 minuten
C. Durazzo op	42 graden
C. Lengua op	40 graden 52 minuten
I. Fanu op	40 graden 12 minuten
De Stad Corfu op	39 graden 51 minuten
I. Pachsu op	39 graden 17 minuten

Hoe haar deze Landen uit der Zee vertoonen.

Aldus vertoont C. S. Maria Zuid ten Westen een myl van u zynde.

Aldus vertoont C. S. Maria west ten zuiden van u leggende.

C. di Otranto.

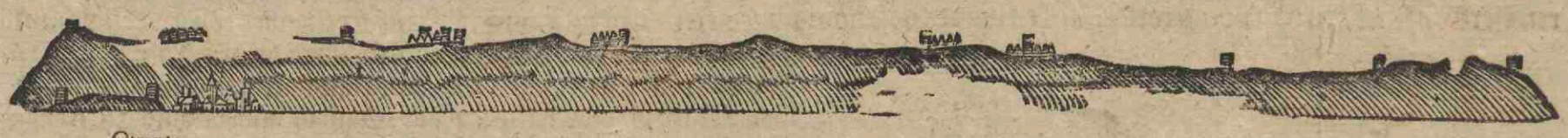

Otranto,

Cabo di Otranto zuid 3 mylen van u vertoont aldus met 't land daer bewesten 6 mylen weegs na Brundisi

Brundisi west zuidwest 2 mylen van u vertoont aldus.

Monte S. Angelo West noordwest van u vertoont aldus.

Monte S. Angelo zuidwest van u vertoont aldus.

Monte S. Angelo zuidwest 10 mylen van u vertoont aldus.

Monte

Monte S. Angelo vertoont aldus aen een lange slegten berg / als hy zuid ten westen van u leid / zynde 't eerste hooge land in de Golf van Venetien aen de Italiaenze kant. Dan ziet men j. Pelagosa wel / met klaer weder ook wel 't hooge land van Ragusa.

Aldus vertoont Monte S. Angelo zuid zuid-west van u.

Aldus vertoont 't land van Ancona verre te landtwaert.

C. di Città Nuova.

Aldus vertoont 't land een weinig beoosten den hoek van Ancona, als men daer by langs zeilt / en Cabo di Città Nuova west van u leid.

De bogt van Ancona Z. ten W. en Z. Z. W. 8 mylen. Z. W. ten Z. 2. mylen. Dese Valeye Z. W. ten W.

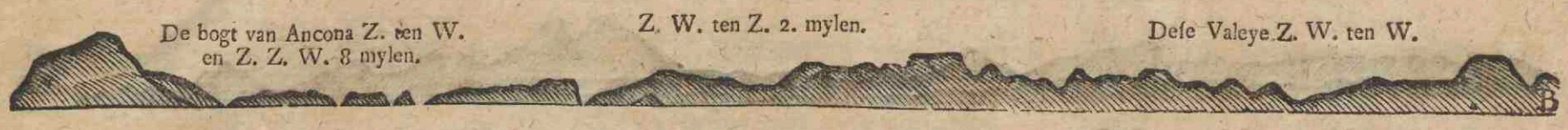

De bogt van Ancona en 't land daer bewesten vertoont aldus.

W. ten Z. 8 mylen.

Dit behoort aen 't voorgaende / de BB aen malkanderen.

C. de Città Nuova. Ancona.

Aldus vertoont de hoek en de Stad Ancona, als C. di Città Nuova dan zuid van u is.

Ancona vertoont aldus / als den berg west noordwest van u is.

Aldus vertoont dit hooge land van Ancona daer voorby zeilende.

Ancona west ten noorden 6 mylen.

Ancona Zuidwest ten westen 8 mylen.

Ancona zuid zuidwest 9 mylen.

Ancona Zuidwest ten Zuiden 8 mylen.

Aldus vertoont Chiosa, als men omtrent 3 mylen daer af is.

Aldus vertoonen de Toorens van Venetien, als men omtrent 4 of 5 mylen nog daer af is / men kan dan 't lage land niet zien.

Chiosa.

Als men Chiosa wat na komt / zo vertoondze aldus.

Deze huizen staen bezuiden 't Gat van Venetien, en daer benoorden gaet 't Gat van Malamoco in.

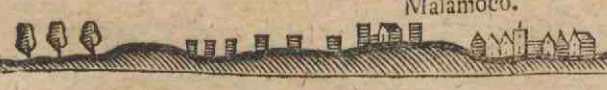

Malamoco.

Venetein.

Deze boomen staen regt benoorden 't Gat van Venetien, by 't Dorp van Malamoco. 't Gat gaet regt bezuiden de boomen in / men leid met de Scheepen binnen zynde recht benoorden deze boomen.

Als men deze Tooren / die in de Stad van Venetien staet / eerst ziet / dan is men wel 4 mylen van 't Land / dat zeer laag is / zo dat men de toorens eerder dan 't land ziet.

Aldus vertoont 't Land van Istria, benoorden Parenzo. 't Zuid einde leit dan aen heuvelen / en als men daer wat nader by komt / is 't al vast land / en als men daer digt by komt / dan kan men d'Eylandeliens beter zien. Den tooren van Parenzo staet op 't lage land / daer moet men by in / als men tot Parenzo op de Reede wezen wil.

Aldus vertoont 't Eyland Unica, Als men Monte Caldero in 't gesigt krygt.

Aldus vertoont 't Eyland Unica, als men daer by langs zeilt.
Monte Caldero.

Aldus vertoont Monte Caldero Oost ten noorden van u leggende.

Monte Caldero.

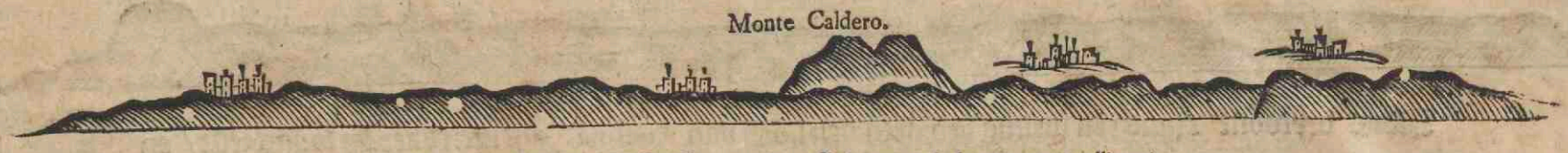

Monte Caldero Oost noordoost van u/ vertoont aldus.

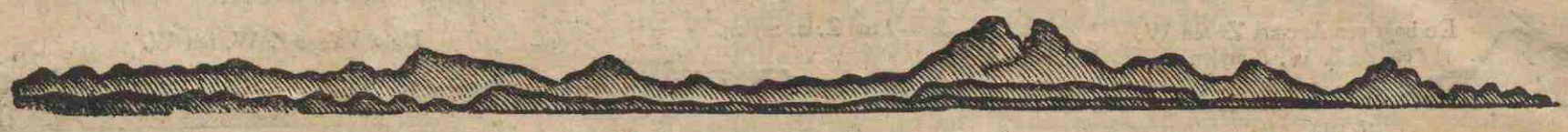

Monte Caldero Oost ten noorden ontrent 5 mylen van u vertoont met 't land daer by aldus.

A

Monte Caldero noord noordoost 6 mylen van u vertoont met 't Land daer beoosten aldus.

A

Dit behoort aen 't voorgaande/ de AA aen malkanderen.

Aldus vertoont 't Eyland Zanzigo
Istria.

Palo en Monte Caldero Noorden van u vertoonen aldus.
Monte Caldero.

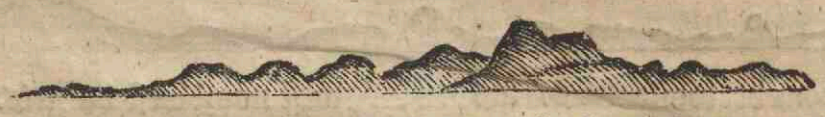

Monte Caldero noord ten westen 8 mylen van u vertoont aldus.

't Eyland Galiota noordoost ten oosten van u vertoont aldus.

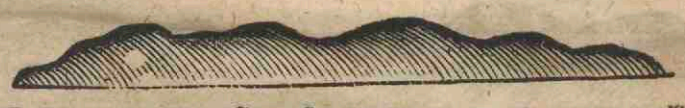

J. Galiota noordoost 5 of 6 mylen van u vertoont aldus.

't Eiland Zanzigo noord noordwest van u vertoont aldus.

't Hooge land over 't Eiland Zanzigo noord-oost van u vertoont aldus.

S. Pedro de Molata oost ten noorden 6 mylen van u vertoont aldus.

✠

't Eiland Ozero, anders Vadagosta genaemt/ vertoont aldus/ als men ontrent 4 mylen van de wal is/ en daer by langs zeilt.

✠

Dit behoort aen 't voorgaande/ de kruisliens aen malkanderen. Als men 8 of 9 mylen buiten de wal is/ zo vertoont Ozero aen verscheide ronde heuvelen/ of 't klippen waren.

't Eyland Permola noordoost ten noorden van u vertoont aldus.

't Eyland Scarda oost noordoost van u vertoont aldus.

J. Sampontelle O. ten N. van u vertoont aldus.

Insula

Insula Longo noordoost 4 of 5 mylen van u vertoont aldus.

Dit behoort aen 't bovenstaende de Kruisliens aen malkanderen.

I. la Coronata vertoont dan aldus.

Budoa.

Aldus vertoont Budoa noordoost 5 mylen van u zynde.

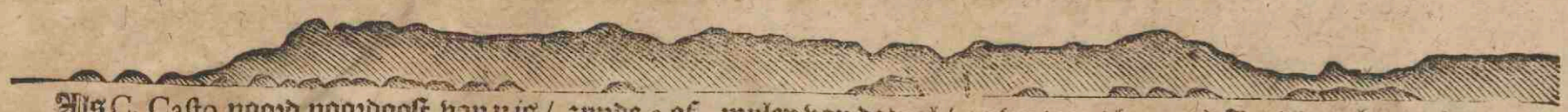

Als C. Casto noord noordoost van u is / zynde 3 of 4 mylen van de wal / zo vertoont hy met 't Land daer benoorden en bezuiden aldus / als gy daer by langs zeilt / maer 't verandert haast in een andere gedaente. 't Onderste zyn meest kleine Eylanden / leggen bezuiden of broosten de Baey.

Dit behoort aen 't voorgaande.

Dit behoort ook aen de naast voorgaande.

Dit volgt nog aan de derde.

't Eyland Lissa Zuid van u vertoont aldus.

I. Lissa zuidoost van u vertoont aldus.

I. Lissa zuidoost ten oosten 8 mylen van u vertoont aldus.

J. Lissa west noordwest ontrent 4 mylen van u vertoont aldus.

't Eyland Lissa zuidoost ten oosten ontrent 6 mylen van u vertoont aldus.

't Eyland Lissa noordoost ten oosten 3 mylen van u vertoont aldus.

I. Lissa N. O. en N. O. ten O. 4 mylen van u vertoont aldus. Dit eiland leid aen de Zuidwesthoek van I. Lissa.

I. Lissa noordoost ten oosten van u / en daer dichte by vertoont aldus. Men kan de bay van Porto Chamiso wel sien / maer men moet dicht in d'inwyk wezen / eer men de Reede sien kan.

I. Lissa oost ten noorden 6 mylen van u vertoont aldus.

't Eiland Lissa noord 3 mylen van u vertoont aldus / de Z. O. hoek komt dan achter 't hooge Land / dat gy die niet sien kond / maer de klippen aen de Noordwest-hoek kan gy dan wel sien.

N. W. en N. W. ten N. N. W. ten W.

Aldus vertoont 't Eyland Lissa ontrent 4 mylen van u zynde.

I. Lissa 3 of 4 mylen van u vertoont aldus.

I. Lissa 2 of 3 mylen van u vertoont aldus.

I. Lissa noordwest ten noorden 6 mylen van u vertoont aldus.

J. Lissa. S. Andrea. Carra.

I. S. André zuidoost 4 mylen van u vertoont aldus.

Aldus vertoont I. S. Angelo, als men daer beoosten af tusschen S. Andrea of Lissa is: men ziet daer een huis en veel beheinde hoeken op / nadien die van Lissa daer opbouwen. Dan ziet gy I. Melifello daer buiten benoorden heen ontrent west noordwest van u / daer leggen veel rudsen en klippen aen en ontrent.

I. S. Andrea (by die van Ragusa Essa genaemt) omtrent 3 mylen van u vertoond aldus. d'Eylanden Melifello en Pomo kan men dan nog niet zien.

Aldus vertoont I. S. Andrea zuidwest ten zuiden van u leggende.

I. S. Andrea oost zuidoost 3 mylen van u vertoont aldus.

I. S. Andrea zuid zuidoost en zuidoost ten zuiden omtrent 5 mylen van u vertoond aldus.

I. S. Andrea en Pomo N. W. ten N. van u vertoont aldus.

I. S. Andrea W. ten N. van u vertoont aldus.

S. Andrea. Melifello. Pomo.

Aldus vertoonen de 3 Eylanden S. Andrea, Melifello en Pomo, of Koksbrood, by d'Italianen Ovo, dat is 't Ey genaemt / als S. Andrea zuidoost omtrent 7 mylen / Melifello zuid zuid oost omtrent 6 mylen / en Pomo zuiden ten westen omtrent 2 mylen van u leggen.

I. S. Andrea noordwest ten westen 3 mylen van u vertoont aldus. Melifello noordoost van u vertoond aldus. Pomo west noord west 5 mylen vertoond aldus.

I. S. Andrea noord ten weste 3 mylen. I. Lissa N. N. O. 2 mylen. C. noordwest ten noorden 6 mylen. O. R. S. 5 mylen.

noordoost 6 mylen. I O L A 5 mylen. 3 mylen. I. Pelagosa zuid west 3 mylen van ons.

I. Pelagosa vertoont aldus na by eben gelyk / als men aen beide zyden daer voorby zeild.

I. Pelagosa N. N. W. van u vertoond aldus.

't Eyland Pelagosa zuid ten westen van u vertoont aldus / een groot eind van de oost-hoek leggen laage klippen / die men by nagt schouwen moet.

J. Pe-

I. Pelagosa west noord west van u vertoont aldus.

I. Pelagosa W. Z. W. van u vertoont aldus.

I Pelagosa Z. W. ten W. omtrent 5 mylen van u vertoont aldus.

I. Agosta O. noordoost 5 mylen van u vertoont aldus. Cusa oost ten noorden 3 mylen van u. Casolo oost 4 mylen. I. Pelagosa.

I. Cusa noordwest ten noorden 3 mylen. groenagtig. I. Casolo noord een myl.

I. Cusa Z. O. ten O. van u vertoond aldus.

I. Cusa O. ten Z. 4 mylen van u vertoont aldus.

Aldus vertoont J. Cusa noord omtrent 3 mylen van u.

Aldus vertoont J. Cusa noord W. ontrent 5 mylen van u.

Witte Kleven.

Aldus vertoont I. Cusa, als men daer nog omtrent een myl af is.

Casolo.

I. Cusa.

Aldus vertoonen d'Eilanden Casolo en Cusa, als Casolo Z. O. ten O. omtrent 7 mylen / Cusa Z. O. omtrent 8 mylen van u zyn. Cusa is dan hoger / en Casolo vertoont dan langer als Cusa, en leid aen bergen en heuvelen.

I. Casolo noord O. ten O. omtrent 3 mylen van u vertoont aldus / 't is vry hoog land / en daer leid een kasteelken op / daer is ook eenige ankergrond op 40 en 50 vadem diepte / maer geen goed leggen.

I. Casolo Z. O. van u vertoont aldus.

I. Casolo N. O. van u vertoont aldus.

Als I. Agosta O. ten Z. / en Casolo Z Z. O. van u leggen / zo vertoonen de 3 Eylanden Agosta, Casolo en Cosa aldus.

I. Agosta N. O. ten O. 3 mylen / en J. Casola N. O. ten N. van u vertoont aldus.

I. Agosta O. ten N. 5 mylen van u vertoond aldus.

't Eyland Agosta noordwest ten noorden 4 mylen van u vertoont aldus.

J. Agosta noord 4 mylen van u vertoont aldus. Aen 't Westeinde leggen twee klippen en kleine Eylandekens.

I. S. Augustino O. noordoost van u vertoond aldus

I. Lissa noordwest ten westen en I. Agosta noorden 5 mylen van u vertoonen aldus.

't Eyland Curzola O. ten zuiden ontrent 7 mylen vertoond dan aldus. 't Noord einde hoog in 't aensien. De kleine Eylandekens siet men niet / of men is 'er tamelyk dicht by / maer dat witte pad of witte streek / siet men nog wel 3 of 4 mylen in Zee.

't Eiland Curzola O. ten noorden van u vertoont 't Zuid-eind hoog / en 't noord-eind laeg en in 't midden de voorverhaalde witte streek / daer eenige klippen zo hoog boven water als een Schip neffens leggen. Daer agter is goede reede.

Dito Eyland noord noord O. van u vertoont aldus.

I. Agosta. I. Curfola.
d'Eilanden Agosta, Curzola en Meleda vertoonen aldus / als men daer voorby langs zeilt.

A

J. Meleda.
Dit behoort aen 't voorgaande / de AA aen malkanderen.

B

Dit volgt aen 't bovenstaande / de BB aen malkanderen.

I. Meleda noord O. ontrent 3 mylen van u vertoont aldus.

I. Meleda N. N. W. 4 of 5 mylen van u vertoont aldus.

Den hoek van Ragusa O. ten N. 6 mylen van u vertoont aldus.

Ontrent Cattaro en Budoa vertoont 't land als deze en de volgende opdoening afbeelt.

Dit behoort aen 't voorgaande / de AA aen malkanderen.

Budoa.

Aldus vertoont Budoa noord O. 5 mylen van u zynde.

't Eyland Scaseno vertoont aldus / als den hoek Z. O. van u leid.

't Eyland Soaseno N. N. O. van u vertoont aldus.

't Hoge land van la Valona en 't eiland Soaseno vertonen aldus / als men uit de Golf Zuid inzeilt.

Aldus

Paskaerte vande
ARCHIPEL
en de Eylanden daer omtrent gelegen, als Candia Scrigo en Rodus, tusschen Golfo de Lepanto Constantinopolen en C. Serdeni in Natolia.
't Amsterdam
by Ioannes van Keulen Boeck verkooper en Graad Boogh maker aen de N. Brugh inde Gekroonde Loots
Met Privilegie voor 15 Iaar
ROMANIA
ANATOLIA
MOREA
CANDIA
Golfo de Lepanto
Golfo de Contessa
Golfo de Salonichi
Golfo de Napoli
Golfo de Smyrno
Salonichi
Contessa
Sandina
Rutarida
Lembale
Fanar
Valando
Catachia
Citro
Lemnos
Samondrie
Embros
Tenedo
Metelino
Smyrno
Salines
Scio
Samo
Neckharia
Patmos
Lero
Calimno
Stampalia
Schiro
Serfou
Sifanto
Milo
Antimilo
Nio
Morgo
Pulla
San Tarin
Nanfi
Grossi
Safrana
Schiron
Piana
Scarpanto
Cassos
Pischopia
Carts
Lamonia
IRhodus
Belle pola
Napoli Malvasia
Craui
Dragonieri
Dadi
Pori
Serigotto
Cassel Cara busa
I. Sordi
Sa Veneranda
I. Monessino
Gosa de Candia
Pointa Plaia
Pointa Schiy
C. Salomon
Cavalli II
I. Christiani
Chalerani II
Diuersche Meten 15 in een graed
Spaensche Meten 17½ in een graed
Eng. en Fran. Meten 20 in graed

C. Lengua.

Aldus vertoont C. Lengua d'eerste hoek van de Golf aen de Griekische wal / als hy N. / en de zuidelykste hoek O. N. O. van u leggen.

I. Fanu N. ten W. 5 mylen van u vertoont aldus.

I. Fanu O. ten Z. 3 mylen van u vertoont aldus.

I. Fanu N. W. van u vertoont aldus.

A

C. Lengua. J. Fanu.

Aldus vertoont de oostwal van Grieken, by de hoek van de Golf en 't hoge land van Corfu, als C. Lengua N. O. ten N. / 't Eyland Fanu O. N. O. / en de noordhoek van Corfu O. van u leggen.

A

Corfu.

Dit behoort aan 't voorgaande / de AA aen malkanderen.

Als de noordhoek van Corfu N. N. O. / en Fanu N. N. W. van u zyn / zo vertoond Corfu aldus.

Aldus vertoont 't Eyland Corfu.

N. O. 5 mylen. J. Corfu.

Aldus vertoont 't Eyland Corfu, als de Eylanden benoorden Corfu noordoost 5 mylen van u leggen.

N. O. 7 mylen. J. Corfu J. Pachsu.

Aldus vertoont Corfu en Pachsu, als Pachsu Zuidoost 7 mylen van u is.

J. Pachsu. Anti Pachsu. Hier is 't Gat tusschen beiden. 't vaste Land.

Aldus vertoonen d'Eilanden Pachsu en Anti-Pachsu, en 't hoog gebergte van 't vaste land over Anti-Pachsu heen / als Pachsu N. ten westen 3 mylen van u is.

De Elfde Vertooning, van de

Zee-Kusten van Morea en Achajen, van C. Matapan tot Porto Rasti en C. Martelo, met de Zeekusten van Candia en de byleggende Eylanden in d'Archipelago.

De beschryving van C. Matapan is hier voor in de Negende vertoninge gedaan.

P. Quaglio.

Aen de oost-zyde van C. Matapan regt om d'hoek leid Porto Quaglio N. W. ten W. iets N. van de Z. hoek van Serigo verscheiden / die wel te kennen is / als men langs de wal komt / om de roden hoek / die men siet / en daar digt by komende / siet men aan de N. kant in 't hangen van 't gebergte een oude muur van een vervallen kasteelken / dat men aan stuurboord laat / en dan word men een laege hoek gewaar / tusschen welken lagen hoek en de voorz. roden hoek / dog de lagen hoek naast / men dan daar op in houd / want de Zuidwal is schoon: regt over d'oude muur leid een blinde den hogen hoek naast / daar niet meer als 11 voeten water op is. Om den lagen hoek koomende / zo laat men't anker vallen / en men maakt een touw aan de klippen vast / maar men loopt niet te verre na binnen om een droogte / daar ook niet meer dan 11 voeten water op is / daar leid nog een droogte aan de noord-zyde 5 voeten onderwater / men kan aan beide zyden van de klip tegen over d'oude

muur omloopen / maer bezuiden is 't best. Daer essen benoorden is een Zandbay / daer 't aen de zuidzyde best leggen is en beschut voor alle winden behalven de zuidelyke winden. Men kan ook zo verre beneden halen op 10 / 12 of 20 vadem goede grond / waer men wil / om beschut te zyn voor alle winden. Hier konnen om de naeuwte niet meer dan 4 of 5 scheepen leggen. Men mag dit volk niet te veel betrouwen / maer men moet 'er een mede aen boord neemen / zo men daer mede handelen wil.

Beoosten C. Matapan na C. S. Angelo ontvalt 't land in een groote inwyk of bogt. Nog ontreut 2 mylen inwaerd leid Aguia een schoone haven zeer kennelyk om de rooden hoek aen de zuid-zyde / en 't kasteel aen de noord-zyde van de haven. Uit de Zee koomende loopt men op den rooden hoek aen / en voort tusschen den roden hoek en 't kasteel inwaerd zo verre / als men wil / en men zet 't binnen op 12 / 15 of 16 vadem goede grond en beschut voor alle winden. Dezen haven leid N. ten W. van de N. W. hoek van Serigo. Aguia

In deze inwyk zyn nog verscheiden laed plaetzen als Pachana, (alwaar men agter een Eylandeken in de bogt leid) Cutgyna, Tsyli en meer andere.

Regt v noorden de noordwest hoek van Serigo leid Porto Rapini. Zo gy in die haven wezen wilt / zo houd de N. W hoek van Serigo zuid van u / en zeilt N. aan tot gy een lange vlakke hoek leggende aan de Westzyde van 't gat en 2 ronde bergen in 't binnen land leggende in 't gezigt krygt. Houd dan die hoek over die bergen / en loopt daer regt op aen tot digte by die vlakken hoek / en laet u anker vallen op 7 / 8 of 9 vadem / leggende beschut voor alle winden. 't Is een klein gat alleen voor 3 à 4 scheepen. P. Rapini.

Drie mylen bewesten C. S Angelo en regt tegen over Serigo digt aan de kust van Brassa de Mein (want zo word de kust tusschen Modon en C. S. Angelo genaemt) leid 't Eyland Cervy, daer men niet tusschen deur zeilen kan / om dat 'er buil en klippig is / maar beoosten Cervy, te weeten / tusschen Cervy en 't vaste land / moet men inloopen / en zetten 't digt onder een gebrooken kasteel / dat men aan de regterhand op 't vaste land ziet leggen op 13 / 10 / 9 of 8 vadem goede schoone grond / maar kwaad leggen voor een Z. O wind / om dat die daar open in waaid. tusschen I. Cervy en C. S. Angelo is nog een inwyk om ter reede te loopen. J. Cervy.

Van C. Matapan tot de N. W. hoek van Serigo is de kours O wel zo zuidelyk 8 mylen. Men kan zo benoorden als bezuiden Serigo omzeilen / dog benoorden om is 't best / om dat 't daar overal diep / schoon en klaar is / en dat bezuiden Serigo, te weeten / tusschen Serigo en Serigotto deur / veel buylen en klippen zyn / als gezeid zal worden Serigo en 't land daar benoorden / zyn zeer hooge landen / dewelke wel schynen / als gy uit de W. komt / een geheel land / aan malkanderen vast te weezen / maar daar by komende / openen de landen haer zelven ruim en wyd genoeg wel van malkanderen. J. Serigo.

Cabo Matapan en de Eylanden Serigo en Serigotto leggen 20 à 25 min. verder zuid / als onze Paskaart aanwyst / zo als een bekwaam Hollands Captein 3 maal wil geobserveert hebben.

Zo aan de W. kust als aan de N. kust van Serigo is geen reede te vinden / maar regt beoosten de Z. W. hoek van Serigo leid Porto Serigo, een Baay daer men van de zuid-hoek beneeden 't kasteel digt onder de wal zetten kan op 26, 28 of 30 vadem / maar niet bezonders om te leggen / nadien 't daar overal scherp en rudzig is. Ook zet men onder d' oost hoek op 36 en 40 vadem / maer 't is daar geen leggen voor groote Scheepen / maar 2 of 3 kleine scheepkens konnen daer agter de laage hoek met een touw aan 't land vast leggen / maar met een zuid en zuidweste wind op den hals. Ziet deze afbeelding in de Haven kaart. P. Serigo.

Van de oost zyde van Serigo leid Porto S. Nicolo, daer 't goed leggen is voor alle winden / behalven de O. Z. O. / Z. O. en Z. winden: men kan overal in deze bay ten Anker loopen; maar regt voor de hooge zand hoek in deze bay / als ook daar bewesten / is 't goed zeilen op 26, 28 of 30 vadem minder of meerder als men wil / maar daer essen beoosten tegen over de vlakke zandstrant moet men niet nader zetten als op 24 vadem / om dat 't op 23 en 22 vadem over al buil is / zo dat de touwen in 1 of 2 uuren tyds aan stukken bylen. In Porto Madonna is 't naauw om te leggen / of men moet voor hier touwen leggen: 't is daer 6 of 7 vadem diep / 't is daer goed leggen / maar kwaad om uit te koomen. Ziet de afbeelding in de Haavenkaart. P. S. Nicolo.

Beoosten deze hoek en N. O. ten N. ruim 2 mylen van de zuid hoek van Serigo, leggen de Dragoneri, dat zyn 3 Eilandekens by malkanderen / daar men ook zetten kan / maar de grond is daar overal scherp: men kan tusschen de 2 groote Eylandekens in leggen / maar 't noordelyke naast / daar is 't best zetten en schoone grond op 22 vadem. Men kan 't met een touw aan 't noordelyke Eyland vast maaken met een anker te zeewaart / als men om de O. wil / en met N. O. en O. winden moet bylegen / 't is daar goed leggen. Als de Venetianen by ontbeeringe van goede wind / haare reize na d' Eylanden in de Archipelago, of Constantinopolen niet konnen vervorderen / zo loopen zy daar veel ter reede / om dat men daar met alle winden wederom uitkomen kan. J. Dragoneri.

Van de Dragoneri is de kours N. O. ten N. omtrent 3 mylen tot Cabo S. Angelo, anders Cabo Maleo genaemt / zynde een zeer steile klippige hoek / alwaer men bezuiden zetten kan en beschut leggen voor alle weste / N. / N. O. / en O. N. O. windan. C. S. Angelo.

Tusschen C. S. Angelo en Napoli de Malvasia, leid een uithoek / om agter te zetten voor zuidweste / weste en noordwestе winden.

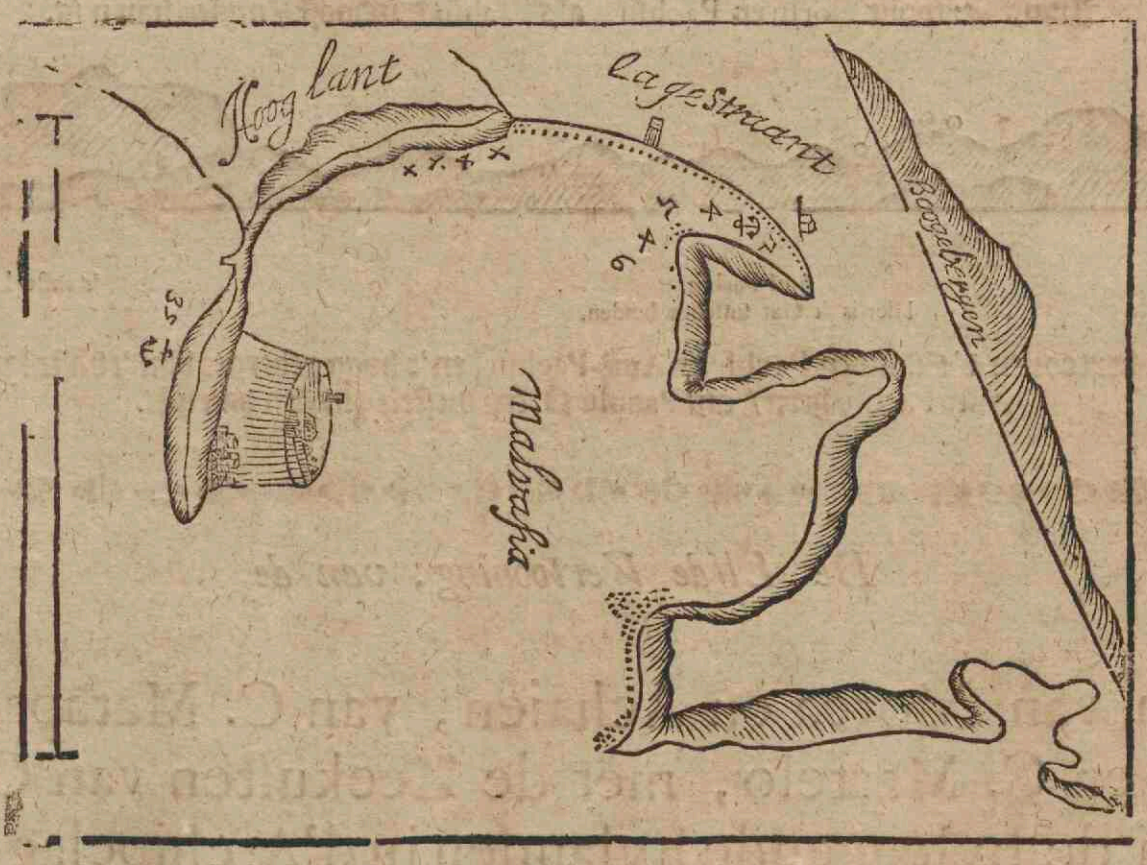

Omtrent 3 mylen N ten W van C. S. Angelo leid Napoli di Malvasia op een hoog steil Eyland in 't hangen van eenen berg / daar een kasteel boven op staat / welk Eyland met een brugge aan 't vaste land komt. Men loopt bezuiden de Stad westwaart op tot digt aan de wal in een groote bogt tegen de brugge over op 20 / 23 / 30 / of 35 vadem zo verre als men wil. Daer benoorden leid Malvasiia la Vieja in een groote inbogt tusschen 2 hooge bergen / daar is 't een weinig bewesten 2 of 3 oude huizen goet zetten op 22 en 23 vadem goede zand-grond / behalven voor zuiden en Z. O. winden. Uit de O. of N. komende / zo kiest de wal benoorden de Stad / tot dat gy een gat ziet / loop dan westwaart na de hoek / tot dat de groote Bay na de binnenste hoek zo verre benoorden / als de brugge van Malvasia bezuiden u is / langs een gladde zandstrand. Daer gaet 't gat noordwest inwaerd / daer een kerk in 't midden staet / zet 't daer op 4 vadem met 't anker westwaert en met een touw oostwaert. Napoli di Malvasia. Napoli la Vieja.

Hier benoorden leid C. Bol, alwaer benoorden de Haven van Porto Bol ingaet: men kan hier onbedreeven niet inlopen / om dat men de mond van de haven niet zien kan / eer dat men daer in is.

Van Malvasia tot Napoli di Romania is de kours N. N. W. 10 mylen. 't Is in de bogt van Napoli di Romania overal ankergrond / en zo men voor de Stad zetten wil / zo moet men niet beneeden de hoek zetten / om dat 't daer overal vlak is Napoli. Romania.

is. De Stad leid onder de binnekant van de hogen hoek / die men niet in 't gezigt krygt / of men moet tegen over de hoek weezen. Beneeden de Stad staet 't Kasteel Palamedea op een klein Eylandje / daer 't rondom geheel vlak is / dat men daer op gaan kan.

Als gy de Stad boven 't Kasteel houd en zo inloopt / zo opent de Haven hem zelve / en men zet 't daer op 't lood op 3 of 4 vadem klei-grond / gy kent daer geen kwaed doen / al zat gy in de klei vast.

Bezuiden de Stad ontrent derdehalf myl aen 't hooge land leid Porto Delfino, daer een Eylandeken met een boom daer op midden in 't gat leid / binnen leid men waer men wil / 't is daer overal schoon op 12 / 14 / 16 en 20 vadem. Die van Napoli di Romania vangen hier veel Laton. P. Delfino.

Een myl van daer om de oost aen de hooge hoek leid Insola de Cauri, daer 't agter goed leggen is op 6 vadem goede zand grond voor alle winden behalven dezuidewinden / die wayen daer voor. I. de Cauri.

Daer beoosten leggen nog veel Eylanden tot Porto Specie toe / maer is geen grond te bekomen nog aen de Eylanden / nog aen 't vaste land.

Cabo Specie is een laage swarte steenachtige hoek en land tot 't Eyland Specie toe. Onder C. Specie is een goede Haven voor Galeyen / maer te klein voor Scheepen. Over al daer bezuiden / is zand strand / laeg land / en overal goede ankergrond. Tusschen 't Eyland Specie en 't vaste land is overal goed leggen op 12 en 14 vadem goede zandgrond.

Als men Cabo Scilla den hogen hoek voorby is / kan men van daer tot Cabo Mala overal zetten / maer omtrent midden in de bogt / loopt een kleine zand bank van de wal af / maer niet verre van de wal is 't niet geheel hard. Buiten 't Eyland Sydera leggen twee hoge Eylandekens als Zuiker brooden; zuidwest van 't oostelykste / en omtrent oost van 't westelykste leid een blinde klip 6 of 8 voeten onder water / daer een steenen rif afloopt omtrent een vierendeel myl lang / daer men hem voor wagten moet / als men buiten I. Sydera omzeilt. Men kan ook tusschen deze Eylandekens en deze blinden wel deur laveeren. I. Sydera.

Omtrent twee derdendeel van een myl om Cabo Melo in de Golf van Engia leid Porto Permisa. Hier word men 't eerste Eyland aen 't vaste land gewaer / als men komt om 't Eyland / dat op den hoek leid / zo leid 't omtrent noordwest ten noorden van een swartagtige Eyland / daer men dan regt op toe loopt / dan word men 't gat gewaer tusschen 't Eyland en 't vaste land / en men loopt aen de noord-zyde van 't Eyland in / om dat 't aen of in 't zuider-gat zo vuil en droog is / dat 'er maer Barken over konnen / die 4 of 5 voeten diep gaen. 't Noorder gat is geheel naeuw om in te loopen / maer binnen is 't redelyk wydt / daer men zetten kan op 10 of 12 vadem meer of min / na dat men wil / leggende daer beschut voor alle winden / behalven de oostelyke en noordoostelyke winden / maer maken daer geen hol water. Liegt voor 't gat kan men 't ook buiten zetten op 24 en 20 vadem goede grond / maer men leid daer voor alle oostre winden open. P. Permisa.

N. ten W. vier mylen van Cabo Mala leid 't langagtige Eyland Egeno, daer men aen alle kanten ten anker komen kan op 20 / 18 en 14 vadem goede vaste koraal grond. Daer is hier niet als vaten en hout te bekomen. I. Egeno.

Van J. Egeno tot 't Eyland Felchida is de kours van ouds geschat oost ten zuiden ruim 3 mylen / maer volgens de Franssen O. N. O. noordelyker / alwaer men nergens zetten kan / want 't is daer overal diep zonder grond te vinden. I. Felchida.

Noordwest ten noorden wel zo westelyk drie myl van J. Felchida leid Porto Lion. Binnen deze Haven staet een Leeuw van witte Marmer / daer deze Haven nu ter tyd zyn naem afvoert / van zeer uitneemende groote / een wonderlyk stuk werk om aen te zien. Deze Haven strekt noord ten oosten in / en is in 't inkoomen zeer naeuw / maer binnen is 't ruim en wyd genoeg / al was 't voor 500 Scheepen / en goede diepte van 20 vadem. Men kan daer waer men wil over al zette zonder misdoen: Men ladet daer anders niet als Valenye en Schapen wol P. Lion.

Bewesten P. Lion leid het Eyland Culoro, daer kond gy 't agter zetten op 18 vadem / om beschut te zyn voor alle winden. Op Culoro woont geen volk / maer brandhout is 'er genoeg te krygen. I. Culoro.

Liegt beoosten P. Lion leid een groote inbogt / daer in ook een goede Haven is. Daer plagt wel eer de Stad Atheenen, de moeder van alle Geleertheden en konsten / te staen / daer nu niets anders dan een woeste steenhoop is. Twee mylen daer beoosten staet 't Kasteel Siteni op een hooge berg / daer deze Haven aen te kennen is. Tusschen deze Haven en J. Felchida leggen zeer veel rudzen / en eenige gelyk met 't water / dog het meerendeel boven water. Atheenen.

Oost ten zuiden 2 groote mylen leggen 2 Eylanden tamelyk hoog / waer van S. Francete, het zuidelykste / 't hoogste is / maer tusschen Gaidronisia, het noordelykste en C. delle Colone, kan men 't zette op 8 / 9 / 10 en 12 vadem / al schoone grond. Ook kan men 't tusschen deze twee Eilanden zetten op 20 en 24 vadem goede grond / om beschut te leggen voor alle winden / behalven de weste wind waeid daer open in.

Boven op Cabo delle Colone staen 10 of 12 groote hooge Colomme van witte Marmer (daerom wort die by de onze de Kaap met de Kolommen genaemt) zo ver men aen deze overblyfzelen bemerken kan / zo is 't wel eer een overtreffelyk en schoon gebouw geweest. Bewesten de hoek van de Kaep is een besloten haven daer een klein Eilandeken voor leid. C. delle Colone.

Beoosten dezen Kaep leid 't Eyland Macronisi, noordoost ten noorden en zuidwest ten zuiden. Daer is tusschen Macronisi, anders Isola Longa genaemt / en 't vaste land overal goede ankergrond op 16 / 18 / 20 en 30 vadem schoone zandgrond. Daer zyn twee groote inbogten / om voor meest alle winden beschut te leggen / waer van in de eene / daer de Stad Cortona leid / men zetten kan op 12 vadem zeer vaste grond / een weinig bezuiden de Stad. Ooste en zuidooste winden maken daer hol water. Men kan daer ook genoeg tusschen deur zeilen. Macronisi heeft geen bekende Havens / maer aen 't noordoost einde leggen eenige vuilen / die men schouwen moet. I. Macronisi.

Als men benoorden Macronisi komt / zo wykt men noordwaert by den hoek om / en niet verre van daer leid Porto Rasti, een schoone haven / aen wiens zuidzyde een ronde klip als een koksbrood leid. En regt midden voor de Haven leid nog een groote klip of Eylandeken / met eene groot Marmoren beeld daer op / als de opdoeningen aenwyst / daer men aen beide zyden omzeilen kan / want 't is 'er ruim en diep genoeg. Regt binnen deze klip leid nog een ander klipje / daer ook een beeld op staet / maer het inwaert komende / siet men een laeg Eiland / dat rondom schoon is / en daer men rondom zeilen kan / daer zet men 't agter / waer men wil / 't is daer 6, 7, 8 vadem / goede zagte grond / en met wier bewassen. Dit is een van de beste Havens in de geheele Archipelago, om met verleegen weder daer in te loopen / leggende van J. Zea noordwest 4 groote mylen / en van 't Canael tusschen Negrobonte en J. Andro West 8 of 9 mylen. P. Rasti.

Voor Castro Rosso, aen de Zuid kust van Negroponte, is goede reede op 9 en 10 vadem. De Zuide en Zuidooste winden blazen daer recht in. Deze reede is kennelyk door de Stad te landwaert leggende / en 't eiland daer bewesten.

Van de zuidwest hoek van Serigo, zuid zuidoost een myl 't zeewaert leid L'Ovo of 't Ey, een Eilandeken / of groote klip / tusschen de welken en Serigo dat men deur zeilt / als men uit de West komende / bezuiden Serigo om zeilen wil. Een groote myl zuidoost en zuidoost ten zuiden van Serigo, leggen de twee groote hooge klippen of Rudzen Ozo en Dadi, een weinig van malkanderen. L'Ovo.

De Kusten van Candien.

Cabo S. Gioano Baptista, de Zuidwest hoek van Candien leid van C. Pasiaro in Sicilien oost ten zuiden wel zo zuidelyk omtrent 100 mylen. Deze Kaep is laeg land / daer 2 of 3 groote klippen buiten afleggen / maer beoosten deze Kaep is 't geheel hoog land. Aen de westelykste hoek na 't Zuiden leggen 2 klippen. Die kust benoorden deze Kaep strekt noorden aen na J. Fonestino, S. Venerando en Sordi toe C. S. J. Baptist.

Aen 't Noordwest einde van Candien leid Cabo Busa, een tamelyke hooge hoek / wat spits afloopende / met een groot gat daer in / daer by zyn naam van draagt. Bewesten C. Busa leggen twee Eilandekens / waer van 't naeste Cara Busa Vecchia is / maer 't ander Cara Busa is versien met een vast kasteel. Men kan tusschen deze Eilanden en de Kaep wel deur zeilen / alzo 't daer overal schoon is / maer men dient de winden dan wel goed te hebben / om datze daer magtig met rukken over 't land wayen / men kan aen de Zuid zyde van 't Eiland met 't kasteel over al zetten. Daer leid ook in de zelve Kaep een klein Eilandeken / daer men rondom / waer men wil / 't zetten kan. Begeert men 't Zuid-wester gat uit of in te zeilen / zo zal men bezuiden 't Kasteel aen 't land van Candien gewaer worden een hooge steile hoek / en van 't Kasteel strekt een lange vlakte Zuidwaerd daer na toe / alwaer tusschen deze vlakte en den voorz. hogen hoek / den vlakken hoek naast / een blinde leid. Daerom giert men by de hogen hoek langs / om niet aen de droogte te misdoen / en binnen zynde / zet men 't waer men wil. 't Is ook aen de hoek van 't Eiland / na de naeuwte van d'oost-zyde wat steenachtig / zo dat men de touwen daer wel beschadigt krygen kan / daerom is 't best in 't midden te zetten / daer is 't schoonst / en ook goed varsch water te bekomen. De Christen Kapers komen hier zomtyd wel kiel-halen. Van deze Eylanden kan men 't Eyland Serigotto zien. Deze kap hebben wy in de Haven-Kaart afgebeeld. C. Busa.

Van C. Busa tot C. Spado, tusschen de welke een groote diepen inham leid / strekt de kours oost noordoost wel zo noordelyk 3 mylen. Beoosten Cabo Spado ontvalt 't land in een groote C. Spado.

groote inbogt / aan wiens O. einde leid den hogen steilen hoek Cabo Malecha van C. Spado verscheide O. Z. O. 5 of 6 mylen. Bewesten C. Malecha twee kleine mylen leid de Stad Canea, wiens afbeelding in de Haven-kaart te zien is. Deze Haven is niet bequaam als voor Scheepen van 12, 13 en 14 voeten / alwaar men aan de wal leid op een reedelyke grond niet te schoon. Essen daar bewesten leggen eenige klippen / daar men agter zetten kan / maar een myl bewesten Canea leid 't Eiland S. Theodoro, anders Turulu genaamt / daar twee kasteelen op staan / en dat aan de Zuid en oost-zyde goede reede heeft / maar men moet beoosten 't eiland om zeilen / want aan de zuid zyde komt een steenen rif van de wal af na 't eiland toe / zo dat men 'er niet bezuiden om deur zeilen kan. Men zet het daar digt onder 't eiland met d oost hoek van 't eiland N. O. / en C. Malecha O. N. O. van u / 't is 'er geheel schoon / zo dat men met 't Schip wel tegen 't eiland aan zouden mogen leggen.

Canea. J. S. Theodero.

Op 't West einde van Candien wassen de meeste Cypressen / die daar zyn: tussen C. Spado en 't eiland S. Theodoro is 't over al goed zetten en goed steekgrond. Men kan op verscheiden plaatzen daar water bekomen.

Cabo Malecha is een hooge steile hoek als gezeid is schier geheel over strekkende / waar aan hy kennelyk is / van waar tot C. Calapada de koers zuidoost ten zuiden 2 mylen is / en tusschen beiden leid porto Zuda in de Haven kaart afgebeelt. 't Eiland Zuda is niet hoog maar vlak en slegt / leggende de noordwal naast / alwaar men aan beide zyden om zeilen kan. Maar midden in 't gat leid een steen als een kleine berg / daar een kasteel op staat / alwaar men buiten dit kasteel regt over 't eiland zetten kan op 8 à 9 vadem. Als men binnen komt / zo kan men op veel plaatzen geen grond krygen / zo diep is 't daar. Maar ten halven deze haven / als men den hogen berg voorby is / krygt men grond op 40 en 50 vadem. Maer binnen in Porto de Spalatea leid men op 6, 7 en 8 vadem / zo men wil. Binnen 't kasteel / of daar digt bewesten aan leid nog een eilandeken / alwaar men zetten kan aan de Zuid zyde van 't eilandeken met een touw aan 't land vast / 't is daar 36 of 40 vadem diep. Deze haven strekt west en west ten Zuiden in.

C. Malecha. P. Zuda

Van C. Malecha tot de stad Retimo is Zuidoost en zuidoost ten Oosten 4 of 5 mylen. Retimo leid op een kleine uitstekende niet zeer hoge hoek / daar een kasteel op staat / maar de stad leid agter 't kasteel in de laagte. Daar is geen haven als voor barken / maar men kan beoosten 't kasteel zetten op 12 en 14 vadem. 't Is over al zand grond en goed ankeren tot Milapotimo toe.

Retimo.

Van C. Malecha tot Cabo Susa is de koers O. ten zuiden 9 mylen. Essen om C. Susa is de haven S. Pelagia, een goede bequame haven voor Galeyen en kleine Scheepkens / en is kennelyk aan een eilandeken daar bewesten leggende / in 't inzeilen laet men dat aan stuurboord / en een oude vervallen schans aan bakboort leggen / daar binnen is 't 4 en 5 vadem diepte goede zandgrond.

P. S. Pelagia.

Beoosten deze Haven leid Cabo Freschia een uitstekende hoek / en daar bezuiden leid 't kasteel Palgio, daar men onder Reede maaken kan / maar men leid daarvoor een noordwind open / van daar siet men Z. O. ten Oosten aan de stad Candia.

C. Freschia. Castro Palgio.

Drie mylen beoosten C. Freschia leid de West hoek van 't eiland Stantea, dat wy in de haven kaart uit gebeeld hebben / hebbende 3 of 4 havens / waer van de 2 Westelykste niet veel bezonders zyn. Porto S. Gioris is de Westelykste / op wiens West hoek een torenken staat / en Porto Grego is de tweede. De derde en grootste is Porto S. Nicolo, daar gy uit de West komende digt by de West hoek inhouden moet / zynde daar ontrent een vierde van een half kabeltouws langte van de wal 40 vadem diep: om die hoek is 't niet goed leggen / want men moet daar wel vaardig zyn om een touw aan 't land te brengen / als 'er wat wind is. De ankers houden daar niet / vermits de grond daar afgaande is. Aan de noordoost zyde van deze haven is een grote inbogt / en daar staat ook een kapelleken / daar is 't beste zetten met een touw aan de oosthoek of aan de middelste hoek vast / d' oostelykste en beste is Portodella Madonna, daar staat midden tegens de vlakte een kerkskken. Uit de West komende / moet men zo digt als 't mogelyk is by de Westhoek houden / om terstondom den hoek zynde / een touw aen land tebrengen en 't anker te laten vallen / anders drift men van de grond af. Nessens den Westhoek is 't 30 vadem diep / maar binnen 24, en ook 16 vadem goede grond. De zuidelykte winden zyn daar de slimste / om dat zy daar open in wayen.

J. Stantea.

Beoosten J. Stantea leid 't kleine Eilandeken Pachsimada, dat rondom schoon is / en daar by 80 vadem diep.

J. Pachsimada.

Omtrent drie mylen Zuidwest van J. Stantea, leid de Stad Candia, van J. Milo verscheide Zuid ten oosten 30½ mylen / die wy in de Haven kaart afbeelden. Als gy daar wezen wilt / uit de West komende / zo houd den tweede hogen sneeuwberg van C. Freschia zuid ten westen van u / en loopt zuid zuidoost aan / tot dat J. Stantea oost ten zuide van u is / dan krygt gy 't kasteel Palgio in 't gesigt / en inloopende / dat C. Freschia noordwest en noordwest ten Westen van u komt / dan zyt gy voor de Stad Candia op de reede. Als gy Monte Ida, een hogen kennelyken berg regt nessens de Stad Candia leggende (die by d'onze zomtyds Mosis Tempel genaemt word) zuid zuidwest van u houd / en daer zo op aen loopt / zo zult gy regt voor de Stad Candia vervallen. Men zettet daer op de reede op 20 of 25 vadem / dus / dat C. Freschia Noordwest / 't eiland Stantea Noordoost / de Stad Candia Zuidwest en 't uiterste van Candien, dat gy Oostwaert sien kent / oost van u zyn / daer is 't goed leggen en goede grond / en daer siet gy open tot de Haven in. De Haven van Candia is niet groot en een nauw gat om in te komen. Als men van de reede na de haven toe gaat / zo droogt 'er allengskens op / zo dat voor de mond van de haven maer 3 vadem / en regt in 't gat schaers 14 voeten water is. Om daer in te lopen / zo houd men de zyde van het hooft naest / om dat daer 't diepste water is / mydende de Noordwest-zyde / daer een kasteel op staet. En binnen komende loeft men ter stond by 't hooft om / om daer agter te zetten en met twee touwen voor uit aen 't hooft / en met twee touwen agter uit aen de Stad toe vast te maken / leggende daer aan de wal / op een redelyke grond niet te schoon. Deeze Haven is niet bequaam dan voor Scheepen / die 12 / 13 en 14 voeten diep gaan.

Wilt gy van Candia om d'Oost zeilen / zo loopt van Candia of J. Stantea, zo vervalt gy by J. Caxo, maer houd wat zuidelyk / om tusschen J. Caxo en C. S Sydera d'Oost hoek van Candien deur te loopen / want 't is daer ruim en wyd genoeg.

C. S. Gioano; P. Spina Longa.

Van J. Stantea is de koers O. iets Zuidelykee ontrent 6 mylen tot Cabo S. Gioano, dat een tamelyke uitstekende niet zeer hooge hoek is / en alwaer bezuiden Porto Spina Longa een schone haven leid / gelyk die in de Haven-kaart vertoond word. Als men om de C. S. Gioano komt / zo zet men een kasteel op een eilandeken d'Oost-wal naest leggende / dat men aen bakboord laet leggen / en men loopt mitswaters tusschen dit kasteel en het vaste land in / en essen binnen komende / laet men 't anker vallen op 6 en 7 vadem / leggende met twee ankers vertuit ten beschut voor alle winden. Men moet niet verre in deze Haven loopen / want 't is daer binnen vlak water.

Van C. S Gioano tot Cabo S. Sydera is de koers O. ten Zuiden 9 of 10 mylen. C.S. Sydera is een lange uitstekende hoek niet hoog / maer rudsig in 't aensien / alwaer bewesten de drie eilandekens Janitzari genaemt / leggen. Zuidwest van deze eilandekens leid de Stad Zeria, die heeft geen Haven / maer een openbare Reede / daer 't niet geraden is om te leggen om de noorde winden / die daer gewoonlyk wayen / want men zoude de scheepen moeten ruimen / als men daer van belopen wierde.

C. S. Sydera.

Essen om de C. S. Sydera, leid 't eiland Morena, anders Isola Basa genaemt / tusschen de kaep en dat eiland in leggen 3 klippen ontrent gelyks waters / daerom moet gy / om de kaep komende / dese hoek van de kaep schouwen / als gy tusschen de kaep en 't eiland deur wilt / en kiesen 't eiland / en lopen daer by langs. Gy kent 't aen de Zuidzyde van Morena zetten op 16 en 14 vadem grove en scherpachtige koraalgrond. Maer zo gy van daer Zuidwest omloopt / zo zult gy C. Salomoni gewaer worden / als ook regt voor u een vervallen muur van 't kasteel Palio, staende op een klip / en vertonende als een eiland. Dan zult gy gewaer worden een grote Zandbay / daer voor of binnen is goede ankergrond / zo diep en vlak als men wil / daer kent gy 't binnen in de bay zetten op 6 vadem goede zandgrond / en beschut leggen voor alle winden / behalve d'Oost noordooste wind / die waeit daer regt open in. Buiten langs C. S. Sydera, kan men 't overal zetten voor Noordwestelyke winden op 26, 24 en 20 vadem / zo men wil / over al rode koraal grond.

J. Morena.

Cabo Salomoni is een reedelyke hoge steile hoek / alwaer twee eilandekens by leggen / die reedelyk groot zyn / en die men rondom zeilen kan / waer men wil / tusschen welke eylandekens en deze kaep dat 't goed leggen is voor alle winden / zynde ook de haven van C. Salomoni.

C. Salomoni.

Zuidwest ten Westen 4 mylen van C. Salomoni, leggen digt aen 't land de 2 kleine zwarte eylandekens Cavalli, en daer bewesten leggen de eilandekens Christiana, van daer na 't eiland Chaldoroni is 't west Zuidwest ontrent anderhalf myl; tusschen alle deze eilandekens en 't land van Candien kan men deur zeilen / en ook binnen of benoorden deze eilandekens is 't goed leggen / op 10, 12 en 16 vadem / zo men wil / maar men zeild gemeenlyk agter deze eilandekens deur.

Noord noordwest van J. Chaldoroni leid Gira Petra, zynde een dorpken met een schans / daer de Turken in tyde van belegering haar toevoer krygen.

Bewesten J. Chaldoroni ontrent 11 mylen leggen d'eilandekens Cabra digt onder de wal / beoosten C. Martela. Bewesten deze Caep en beoosten Ponta d'Aquila, is een goede reede om te leggen.

Van daer om de West 11 of 12 mylen leid 't eilandeken Gozo di Candia, zynde aen 't West eind hoog / en aan d'Oost zyde een schoone zand bay en goede reede om versch water te haalen. Daer benoorden leid 't laege eilandeken Anti-gozo. Tusschen beiden

J. Gozo di Candia.

ARCHIPELAGUSCHE EYLANDEN
Italiaensche Mylen 60 in een Graadt
Duytsche Mylen 15 in een Graadt
Spaansche Mylen 17½ in een Graadt
Eng. en Fran. Mylen 20 in een Graadt
ARCHIPELLAGUS
MARE DI CANDIA
MIDDELANDSCHE ZEE
BRASSA DE MEYN
MOREA
Golfo de Engia
Golfo de Nepoli Romania
Golfo di Colochina
Golfo di Coron
Golfo Scinosi
Canale de Stampalia
MARE DI NICARIA
Corintho
Athene
Scio
Tino
Micona
Paris
Nixia
Nio
Polcandra
I. MILO
I. Serfou of I. Serifo
I. Sifanto
I. Zea
I. Egeno
I. Sydera
I. Longa off Macronisi
I. Patmos
I. Stampalia
I. Namfia
I. Chrisiana
I. d'Arioli
I. S. Gioani
Cichera
I. SERIGO
Serigotto
C. Matapan
C. Maleo
C. S. Angelo
C. Spado
C. Malecha
C. Bulza of Carabusa
C. S. Gioano Baptisto
Candia
Retimo
Canea
Cozo di Candia
I. Stantea
Calagori
Met Privilegie

beide leid Gozo naest een klip / maer Anti Gozo naest een blinde klip.

J. Anti-Gozo. J. Gozo en C. S. Gioano Bapitsta, de Zuidwest-hoek van Candien, leggen verscheiden N. W. iets W. en Z. O. iets oostelyker ontrent 6. mylen.

De Zuid zyde van Candien is van 't west einde ontrent half-wegen 't eiland geheel hoog land / veel met sneeuw bedekt zynde / maer van daer oostwaert is 't laeg land / vertonende / als men wat van de wal is / aen heuvelen / gelyk eilandekens / of laeg gebroken land.

Die van C. Passaro in Sicilien afkoomende / bezuiden Candien heen wil / die moet tusschen O. ten Z. en O. Z. O. zeilen / want zo hy oostelyker zeild / zo zal hy regt op Candien verballen.

Die door de Griekische eilandekken in d'Archipelago zeilen wil na Constantinopolen, Smyrna, of andere plaetzen / komende van C. S. Angelo, de Z. O. hoek van Morea, die kan door verscheide weegen zyn kours nemen / maer 2 weegen zyn de gemeenste / waer van de d eerste is tusschen Zea en Macronisi, en voort tusschen Andro en Negroponte deur / die de Venetianen meest gebruiken / en ook de bequaemste voor die na Constantinopolen, Schio, Schoppelo, Salonichi, de Golf van Volo en Zetoune Westwaert begeeren te zeilen. Die deze weg begeert deur te zeilen / die moet om de C. S. Angelo komende zyn kours N. O. en N. O. ten N. aenstellen / zo zal hy regt tusschen Zea en Macronisi verballen. Tusschen de C. S. Angelo en deze eilanden leggen nog verscheide eilanden / die wy na verbolg aenhaelen.

Caravi. Van C. S Angelo N. O. iets O. ontrent 7 mylen leid Caravi een kale / zwarte en steile klip / ongevaerlyk zo groot als 3 / 4 scheepen / maer leid vry wat hooger als een schip boven 't water / en vertoont van verre als een zeil.

J. Bella Pola. Van C. S. Angelo N. O. ten N. 8 mylen / en Caravi N. W. ten N. 3 mylen leid 't kleine ronde hoge eilandeken Bella Pola, van verre hem opdoende aen 2 ronde hoge heuvelen als 2 eilandeken. Als men N. O. en N. oost ten oosten van C. S. Angelo afloopt / zo loopt men tusschen Caravi en Bella Pola deur / latende Bella Pola aen bakboord en Caravi aen stuurboord. Beyde zyn zy zonder builen / zo dat m'er niet aan misdoen kan / als m'er niet regt op zeild.

J. Falconere. Van Caravi oost ten N iets N. 3 of 4 mylen leid 't zeer lage eilandeken Falconera, anders Brusada genaemt / dat mede rondom schoon zonder eenige builen is / maer leid genoeg beoosten en buiten dit vaerwater.

Van Macronisi Z. W. ten Z. / en van C. Colone Z leid 't kennelyke hooge eiland S. Georgio d'Arbore, anders de Cardinaals Hoed genaemt / zynde aen de N. zyde geheel steil nedergaende / en boven op heuvelig en hakkelig / en munt hem van alle andere eilanden uit. Men laet / als men van C. S. Angelo afkomt / dit eiland aen bakboord / en men loopt 'er dicht by langs / om 't gat tusschen Macronisi en Zea te verkiennen. Die van Caap S. Angelo of Caravi afkomt / en meent / dat hy by nagt by Macronisi zoude verballen / die moet weeten / dat hy by Macronisi niet komen kan / zonder eerst digt by S George d'Arbore heen te loyen / en zal dan 't onderscheid ligtelyk sien / want Macronisi is niet hoog / siende ook daer bezuiden twee eilandekens / die beide hoog en kort zyn / en vertoonen alle drie / als zy dwars van hem zyn / aldus.

J.S.George d'Arbore.

Macronisi.

Men zeild deze twee eilandekens / die een Goteling-schoot van malkanderen scheynen te leggen / agter den hoek van Macronisi, daer 't Kerkskien op staet / en 't een is daer al achter / al eer men ntssens de Haven van Zea is. J. Zea.

't Eyland Zea is veel hoger dan Macronisi. Om de haven van Zea te kennen / die aen de N. W. zyde is / als gy uit de W. komt / zo neemt agt op den ronden hoek of berg daer een Kerkskien of huiskien op staet / en die ziende / zo gier na 't land toe / en loopt daer by langs / tot dat gy de Haven siet / gy zoud hem anders / om dat 't gat van de Haven naeuw is / ligtelyk voorby lopen. Loopt dan bezuiden de Noordhoek / dat een lage klippige uithoek is / en daer 't witte Kerkskien op staet / in / of loopt tot dat gy de Meulens te landewaert op 't hooge land staande / als gy die siet / Z. ten O. van u hebt / en zeild dan daer op aen / gy zult 't voorz. witte Kerkskien dan wel gewaer worden. De zuidwal van de Haven strekt Z. O. ten O. in / zeild daer by langs / latende 't voorz. witte kerkskien aen de N. O. zyde leggen. Tusschen beide hoekken van 't gat komende / moet gy met een W. wind terstond by de N. hoek omloeven / zo gy aen de N. kant zetten wilt: binnen de Bay aen de Z. W. zyde staet mede een Kerkskien.

De Bay strekt binnen N. O. en Z. W. / en in 't midden 20 / 22 en 24 vadem diepte. Die om de Z. wezen wil / die zet'et (om wederom beter 't zeil te gaen) aen de N. oost kant / maer die om de N. wil / die maekt hem met een touw aen de Z. W. hoek van de bay vast met een anker t'zeewaert. 't Is een kabel lengte van de wal 15 en 16 vadem diep: in deze Haven leid men vry voor alle winden.

De W. kust van Zea strekt van 't Z. einde na 't N. toe / ontzent N. tot de Haven toe / of tot dat J. George d'Arbore W. Z. W. 4 mylen van u is / en dat men anders geen Eilanden van J. George d'Arbora en Macronisi sien kan / dan ontvalt de wal na 't O. / strekkende N. oost ten N.

De Haven van ZEA.

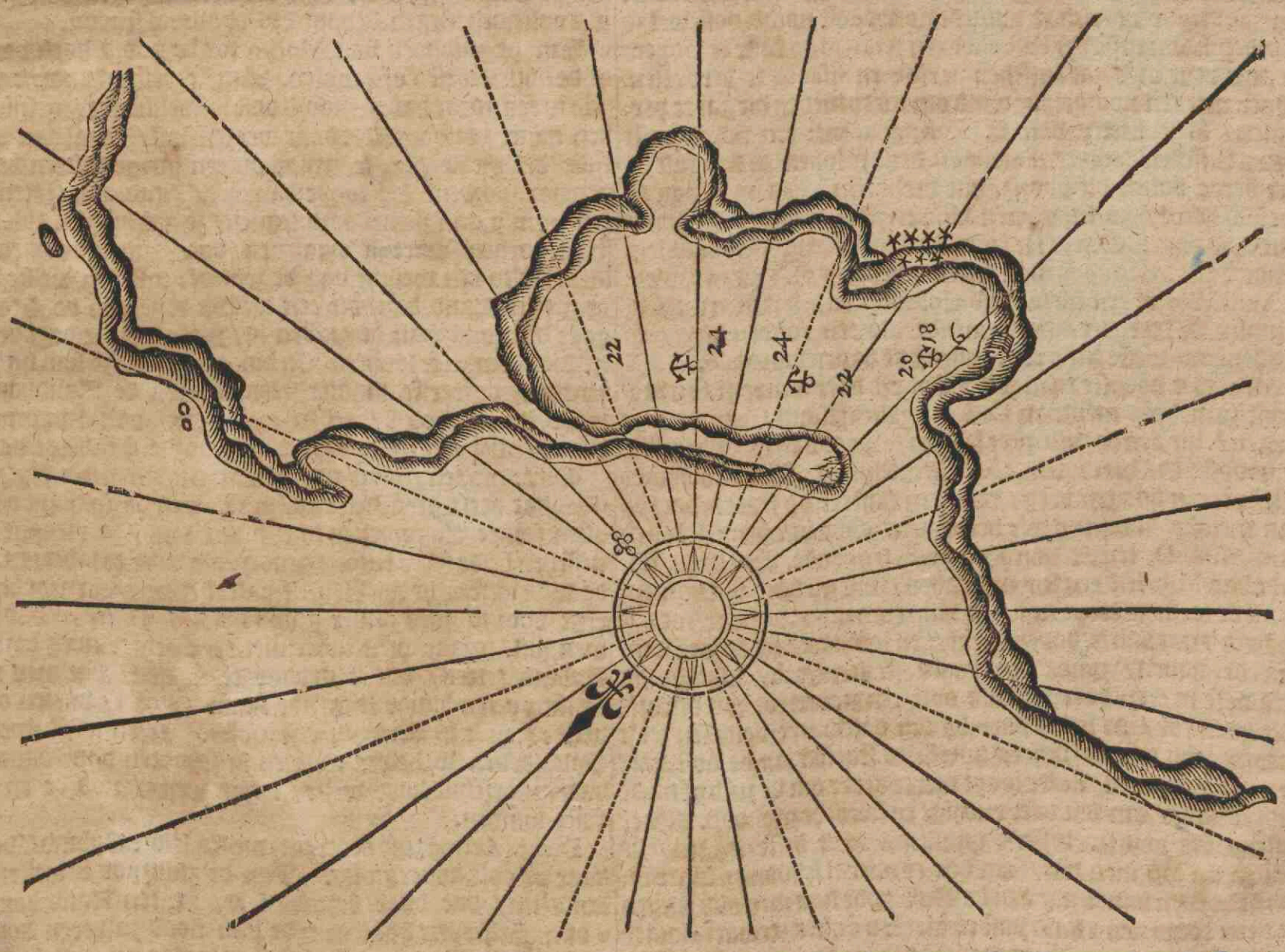

Als men van C. S. Angelo komt / en Zea N. N. O. uit siet / dan vertoont 't hoog en kort / hebbende 't Eyland Fermina, dat bezuiden Zea anderhalf myl afleid / dan dwars af / geheel lang vertonende / en heeft een stuk weegs van 't N. eind een groote valeye of laegte. Tusschen Zea en Fermina deur siet men dan ook leggen 't korte dog redelyk hoge eiland J. Fermina.

land Jura anders Trava genaemt / leggende 4 mylen oost ten zuiden van 't noord einde van Zea.

Van Zea ziet men Negroponte noordwaert 4 of 5 mylen aen een lange afgaende hoek. Nevens de haven van Zea leid Macronisi, dwars en benoorden Macronisi ontvalt de kust westwaert / gelyk geseid is / en in de volgende vertooning zal aengeweezen worden / zo dat 'er wederom ruim water komt tot Andro en Negroponte toe. I. Zea.

Van de N. hoek van Zea tot de N. W. hoek van Andro is de kours N. O. ten oosten 6 mylen / maer tusschen Negroponte en Andro is 't een groote myl wyd. De zuid-west zyde van 't Eyland Andro strekt noord noord west en zuid zuid oost / zynde daer vol rudzen en klippen / die al boven water leggen / en waer agter een haven is / 't zuidelykste Eylandeken is 't grootste / daer men agter Reede maken kan op 20 / 22 / en 23 vadem goede korael grond / om beschut te zyn voor alle winden behalven de zuide wind / die blaest daer regt in. Benoorden dit groote Eyland leid een klein laeg eilandeken vertoonende als een tarwenbrood geheel rond om aen te zien. Als gy uit de zuid komende daer begeert deur te zeilen / zo moest gy by deze Eylandekens langs lopen / om dat 'er van de wal van Andro een blakke hoek tegen over dit laege ronde Eylandeken afschiet / en tusschen die hoek en dit Eylandeken leid een blinde ontrent 4 of 5 voeten onder water / en daer benoorden leid nog een klip effen boven water / die kent gy dan wel zien / en dan ziet men ook regt de haven in. De noordzyde van de Haven (in de Haven kaert afgebeeld) is in 't inkoomen hoog en steil land / maer de zuid zyde is vlak land. Gy kent daer geen schade doen / nadien 't alles behalven de voorsz. blinde boven 't water leid. In de Haven legt gy aen beide zyden / waer gy wilt / met een touw aen 't land vast en beschut voor alle winden behalven een Z. W. wind / die blaest de haven regt in.

Men kan wel tusschen Andro en Tino deur zeilen / als men van Zea komt. Wilt gy dan met een zuide wind tusschen deur / zo steld u kours aen 't noord-einde van J. Jura, en dan voort O. aen / zo komt gy in dit Canael te verballen. Aldus van Zea afkomende / zo ziet men geen opening meer / maer 't vertoont alles vast land digt aen malkanderen te zyn. Maer die kours houdende / zo opent dit gat hem zelven strekkende O. N. O. deur / en is omtrent een half myl wyd. Gy moet daer mitswater tusschen deurloopen / of Andro liever naest / om dat van de N. W. hoek van Tino een Kiskken afschiet. Van daer na 't zuid einde van Schiro moet gy N. O. ten O. 10 of 11 mylen zeilen / maer van 't noordeinde van Andro zeilt gy tot 't zuid einde van Schio O. ten N. omtrent 12 mylen. De tweede weg om van C. S. Angelo deur de Eylanden in de Archipelago te zeilen / strekt tusschen de Eylanden Serfou en Sifanto en van daer voort tusschen Tino en Micona deur / en is voor die na Scio, Smirna, en de plaetzen daer omtrent begeren te weezen.

Men stelt / om deze weg op te loopen / van C.S. Angelo met een zuidelyke of ruime wind de koers oost noord-oost wel zo noordelyk / om tusschen Falconera en Anti-Milo deur te loopen / en alzo regt in 't gat tusschen Serfou en Sifanto te verballen. Maer met een noordelyke wind om niet beneden dit gat te verballen / is 't beeter van C. S. Angelo met een noord-ooste kours tusschen Caravi en Falconera deur te lopen / en dan zult gy niet verre boven dit voorsz. gat verballen. Als men van de kaep afkomt / zo krygt men Milo eerst in 't gezigt / leggende van C.S. Angelo O. iets N. 16 mylen / en daer na Anti-milo, leggende van C. S. Angelo oost ten noorden iets N. 15 à 16 mylen.

Anti-Milo is een klein rond Eylandeken / dat men wel 8 of 9 mylen in Zee ziet / vertoonende als een ronden berg / en leid benoord-weste Milo regt neffens de haven van Milo. I. Anti-Milo.

Milo is 't hoogste en grootste Eyland daer omtrent / en vertoont hem / als men van C. S. Angelo afkomt / aen 2 hooge bergen / die aen de zuid-zyde leggen / waer van de zuidelykste de hoogste is / waer aen 't zeer kennelyk is. Aen de oostzyde leid ook een hoogen berg / daer een kasteel op staet / daer by kan men de huiskens zeer verre zien. Ook is 't kennelyk aen Anti-Milo O. ten Z. van Falconera leggende. Aen de N. W. zyde van Milo leid een schoone haven / wilt gy daer zyn komende uit de west / zo loopt tusschen Milo en Anti-Milo deur / tot dat gy voor 't gat van de haven komt / en loopt dan by de westkant van de haven / zynde een roode steilen hoek / digt langs zuid oost in / en daer na zuid oost ten zuiden tot de binnenste oost hoek toe / en loopt daer by om oostwaert aen / en zet 't daer dwars van de vissers huskens staende op de oostwal / op 11 of 12 vadem / maer loopt niet te verre om de zuid of na de andere kant / om dat daer rudzige en kwaede grond is. Maer neffens die voorsz. vissers huskens is 't beste leggen / de wal zo na als men wil / om dat er overal schoon en klaer is. By de hoeken van 't gat aen de Oost zyde kan men ook leggen met een touw aen 't land vast en met een anker zeewaert / maer 't is daer met een noorde wind niet goed leggen / vermits de Zee dan daer by wat rolt. Daer leid ook een bank van steene klippen een stuk weegs af onder 't water / daer is wel 15 of 16 vadem water op. Men leid in deze haven beschut voor alle winde. Met westelyke winden moet men ten minsten N. W. zeilen om hier uit te komen. Als gy binnen deze haven legt / kent gy geen Zee zien / om dat Anti-milo dan regt neffens 't gat leid / en de haven alzo toemaekt. Dit Eyland vertoont ons de haven-Kaert. J. Milo

Buiten aen de N. O hoek van de Haven van Milo leggen 2 klippen strekkende na Anti-Milo toe. Men kan zonder misdoen tusschen deze klippen en die hoek wel deur zeilen / maer niet tusschen de klippen deur / om dat 't daer vuil en rudzig is.

Aen de zuid-west hoek van Milo leid 't Eilandeken Prasonisi, daer is goede rede op 10, 12 en 14 vadem voor de noorde wind. Daer beoosten C. Basilio is S. Dominico in een groote inbogt / om te zetten op 16 en 18 vadem goede ankergrond. Aen de westzyde is een schoone Zandbay / om te zetten voor N. / O. en Z. O. winden / niet verre van de wal is 't 20, 21, 22, 23, en 24 vadem goede zand grond / maer met westelyke en zuidelyke winden is 't daer lager wal en quaed leggen.

't Eyland Argentera leid benoorden Milo.

Tusschen Milo en Argentera by de hoek Poligne is een groote inbogt digt om de groote steile hoek / die aen de zuid zyde wat witagtig / maer om de oost wat groenagtig is. Benoorden deze hoek in de bogt staet een klein Kapelleken / waer voor goede ankergrond is op 6 of 7 vadem. Maer buiten dit Kapelleken / midden in 't vaerwater / tusschen Milo en Argentera, leid een droogte vierdehalf of vier vadem onder water / dat men schouwen moet / als men begeert te zetten / want met een zuid-weste wind en hart weer brand 't daer zo breesselyk op / dat 'er ankers nog touwen niet houden konnen. Bezuiden digt aen Argentera leit 't Eylandeken Spartineso, daer is 't goet zetten / om dat men daer met alle winden kan uitloopen. 't Is daer overal goed ankeren / maer bezuiden de Eylandekens is 'er overal vol wier / dat 'er de ankers niet wel konnen houden: in dit Kanael is 't overal 12, 14 en 15 vadem waters. I. Argentera.

Regt oost van Milo leid 't Eyland Morgo strekkende noord-oost ten noorden / en zuidwest ten zuiden / hebbende aen de noord west zyde twee bequamen plaetzen om zonder schromen aen te doen en te zetten / want in de zuidelyke Haven kan men met 3 of 4 Scheepen agter twee Eylandekens ten anker komen. I. Morgo.

Van I. Morgo tot J. Fornoli is de kours regt noord oost 11 mylen. Benoorden 't noord eind van Morgo leggen drie of vier Eylandeken / waer van 't westelyke Peino hoog en rond is als een Suiker-brood / daer een lang Eylandeken beoosten leid / tusschen dewelke dat men niet deur zeilen kan. Men kan tusschen dit lange Eylandeken / en de 2 of 3 Eylandekens Levata daer beoosten wel deur zeilen. Levata heeft voor verlegen Scheepen twee havens: want aen de zuid zyde van het westelykste Eyland is een groote inbogt met een kleine swarte klip in 't gat / daer men aen beide zyde omloopen kan / en zetten 't in de bogt op 6 / 7 en 8 vadem goede zand grond met een touw aen de klip vast. Daer digt beoosten tusschen de Eylanden is 't ook goed leggen / want 't is 'er overal schoon.

Van de zuidhoek van Morgo tot de noord-hoek van Nio, is de kours west 3 of 4 mylen. Aan de west zyde van 't Eyland Nio is een goede haven / noord oost instrekkende / gelyk de Haven kaart vertoont. Die daar weezen wil / die zal aan de westzyde de Stad Nio leggende op een hooge spitzen berg wel gewaar worden. Hy loopt dan op de Stad aan / latende hem een weinig aan stuurboord leggen / zo zal hy zien twee hooge steile hoeken swart in 't aanzien / daar digt benoorden is een kleine klip een weinig van de wal of / tusschen welke klip en de groote Zand bay / die een weinig beneeden de Stad leid / gaat de mond van de Haven in / zynde aan beide zyde schoon en diep om in te loopen. En binnen zynde / zo kan hy 't zetten beneden de eerste blakke steenhoek by de Zandbay neer / waar hy wil / op 8 / 10 en 12 vadem / ook 6 vadem goede grond / met een touw aan 't land na de Stad toe vast. I. Nio.

Omtrent een groote myl bewesten I. Nio leid 't Eyland Zetine, dat heeft geen Havens / maar aan de zuid-zyde leid een klein swart Eylandeken digt aan 't land / zo 't schynt / maar tusschen beide is 'er ruimte genoeg om deur te labeeren. Maar daar bewesten is een klein afwaterken met wat groente / daar regt voor is goed anker grond op 20 / 22 en 30 vadem / zo men wil / maar men moet niet regt achter noch bezuiden 't Eyland zetten / om 't gevaar te myden / dat men niet geraakt op een blinde leggende maar 12 of 14 voeten onder 't water / en 't is over al steen grond. Men leid bewesten dit Eylandeken wel twee Gooteling schooten van de wal op 30 vadem beschut voor weste / noord-weste / noorde en noord-ooste winden. I. Zetine.

Van I. Zetine zuid omtrent 5 mylen leid 't Eyland Christiana, daar is ook ankergrond. Aan de zuidzyde bewesten 't Eylandeken / dat daar bezuide leid / is een Zand bay / daar 2 of 3 Scheepen haar in tyde van nood zalveren konnen. I. Christiana.

Van I. Christiana noord oost twee mylen leid 't Eyland Sentori, daer goede ankergrond is / en aen wiens zuid zyde een blakke hoek op afstrekt. Bewesten de zuid oost hoek is 't goed zetten I. Sentori.

voor

voor noordelijke winden/maar voor de westelijke winden loopt men beoosten den hoogen hoek/'t is daar overal zandstrand/ maar digt aan 't land is wel 30 vadem diep/en men moet wel vaardig het anker vallen laten/of men is al van de grond af.

I. Namsia. Van I. Sentori oost omtrent 2 mylen leid 't Eyland Namsia, alwaar de 3 of 4 Eylandekens S. Gioani bezuiden leggen. Tusschen deze Eylandekens en Namsia is wel voor 50 Scheepen een goede Reede om te zetten op 10 of 12 vadem/zo men wil/ en beschut voor noordelijke winden.

I. Serfou. 't Eyland Serfou heeft maer een Haven leggende aan 't zuidoost einde: wilt gy daar in wezen/zo zult gy aan de zuid oost hoek een klip vinden/daar den Haven bewesten is. Loopt dan daar bewesten digt by 't land langs/tot dat gy een wit kerkskien gewaar word/loopt daar op aan/en laat 't aan bakboord van u leggen/ tot dat gy neffens een hoek komt/loopt dan westwaart by de hoek om/en zet 't daar dwars van een ander wit kerkskien/binnen de Haven in een Valeye staende/op 6/5/ 3 en 4 vadem. Hier is 't goed zetten voor die om de O. willen/ maar die om de W. willen/die moeten 't aan de andere zyde/ wezende de oost zyde van de Haven/ zetten/ om beter 't zeil te konne geraken.

I. Sifanto. 't Eyland Sifanto heeft ook een Haven beoosten de zuidhoek tusschen den hoek en een klein Eylandeken in. Wilt gy uit de west komende daar wezen/loopt na de voorsz. zuidhoek toe/en loeft by de hoek noord oost waart op/dan zult gy dat Eylandeken zien/loopt dan tusschen dat Eylandeken en Sifanto in/zet 't daar op 12/13/14/of 15 vadem met een touw aan 't kleine Eylandeken vast. Deze Haven is ook goed voor die om de oost willen.

I. Porto. Paris. Omtrent 3 mylen van Sifanto oost leid 't Eyland Paris, hebbende Porto Paris, een zeer goede Haven in de Haven kaart afgeteekent aan de west zyde. Die daar inloopen wil/ die moet wel toezien/om dat 't buiten voor 't gat vol rudzen en klippen leid. Uit den noord-oosten komende/ moet hy digt by 't Eyland langs houden/ tot de rudsen toe/en daar omtrent komende/zal hy digt aan 't land van Paris zien een klein rond Eylandeken/dat digt by de hoek van de Haven leid/dat moet hy aan bakboord laten/ en loopen tusschen dat Eylandeken en de hoge klippen deur/ en om den hoek komende/ moet hy die hoek wat schonwen om een droogte/die van de hoek dwars afschiet tot omtrent een derdendeel in de mond van de Haven/en mitswaters houden/en loopt dan noord oost op tot in de eerste grote Zand-bay. Maar hy moet daar niet regt op toe loopen/vermits dat regt in 't midden van de Zand bay en in 't midden van 't vaarwater een blinde leid/daar niet meer als 8 voeten water op is/en is altemaal steen/en daar hy rond om lopen kan/ om dat ruim en wyd genoeg is. Hy kan 't in de Zand bay zetten op 5/6 en 7 vadem/ maar op 8 vadem komende/ genaakt hy de klip of droogte te na/ nadien 'er digt aan 8 en 9 vadem diep is/anders kan hy overal zetten/ waar hy wil/ want 't 'er overal goed leggen is/en bevryd voor alle winden/ behalven de weste wind waait 'er regt in/en de zuid-oost/dat de stimste is/ valt daar over de bergen. Die uit de west komende daar wezen wil/die moet/zo 't de wind toelaat/ digt by Anti-Paris houden/ latende alle klippen aan bakboort leggen/behalven een die klein en laag is/en in 't open van Paris en Anti-Paris leid/die moet hy aan stuurboord houden/ en lopen zo voort als gezeid is.

Aan de zuid oost-zyde van Paris, en van Nio N. ten W. omtrent 4 mylen/ leid Porto Trio, een schoone Haven agter 3 P. Trio. Eylandekens/ alwaar men op 3 plaatzen inloopen kan. Wy hebben hem in de Haven kaart uitgeteekent. Met een weste wind uit de noord komende/loopt men/om gemakkelijk binnen te komen/ op 't kleine ronde Eylandeken aan/ en digt by komende/gaat men het aan bakboord loopende daar digt by langs/om dat de lage punt van Paris buil afloopt/hebbende in dat gat 7 of 6 vadem. 't Eylandeken is op 2 windboomslangte daar af: loopt dan voort onder dat Eylandeken en zet 't daar/of ook tegen 't groote gat over/men leid 'er overal wel en regt voor de water-plaats. Aan 't zuidelijkste/ dat 't grootste en hoogste Eylandeken is/is de beste reede op 6, 7 en 8 vadem/vermits zo men wat noordelijker tot 't middelste Eylandeken komt op 6 vaden/ zo is de grond rudzig en buil/ en daarom moet men Paris niet nader komen dan op 6 vadem.

Aan de oost zyde zyn nog de drie Havens Porto Tifelo, Porto Marmero en Porto S. Maria, die men zonder gevaer inlopen kan.

P. de Ausa. Aan de noord zyde van Paris, omtrent anderhalf myl van P. Paris, leid Porto de Ausa, een goede kennelijke haven. Iemand uit het noorden of oosten komende/ en op 't noord einde van Paris aanloopende/zal daar een hooge steile klipagtige berg gewaar worden/daar hy op aan houden moet/houdende die Eylandekens aan bakboord/en de hooge schorre hoek aan stuurboord/en dan mag hy 't gat op 18 en 20 vadem inloopen/ en in 't gat koomende/zal hy zien aen stuurboort een laegen uitsteekende hoek/ daar hy by om loopen moet/en daar zetten op 6 of 5 vadem schoone zandgrond. Daer binnen kan hy geen Zee zien/'t is overal schoon/ook ruim en wyd/en de grootste Haven daar omtrent behalven de Haven tot Milo, gelijk in de Haven-kaart vertoont word.

Tusschen Paris en Antiparis is 't voor alle winden goed leggen/maar die verder inlopen wil/moet aan de west zyde hem voor alle de Eylandekens wel wagten/en mids waters houden/ tot dat hy 't binnenste hooge ronde Eylandeken op zyde heeft/ dan loopt hy dat Eylandeken om/dog niet al te na/om dat aen de noord zyde een blinde 10 voeten onder water leid/en binnen dat Eylandeken leid hy op 8 of 7 vadem/maar niet verder binnen/om dat 't digt aan 't Eylandeken 10 en 12 vadem diep is/'t is daar ruim en wyd. Maar die beoosten de Eylandekens deurloopen wil/die moet/als hy by het tweede Eylandeken komt/hem digt onder de Eylandekens houden/om dat er niet wyd is/ en om dat 'er van Paris een hoek afstreekt/ en hy moet 't dan zetten/ als gezeid is.

I. Nixia. I. Salini. Van P. Trio is 't N. O. anderhalf myl tot Porto Salini, een haven in het Eyland Nixia, (die wy in de haven-kaart afgebeelt hebben) daar 2 Eylandekens voor leggen/ leggende ook bezuiden het kleinste Eylandeken een blinde 7 voeten onder 't water. Men kan tusschen deze Eylandekens deurlopen op 6, 7, en 8 vadem/ maar 't grootste strekt een weinig op/ dat niet veel te beduiden heeft. Tusschen 't noordelijkste of het grooste Eylandeken en de hoek van Nixia, leid ook een blinde/ zo groot als een Schip 7 of 8 voet onder 't water/ en gaat zo steil neer als een muur/ en daar tegen aan is 8 vadem diepte. Begeert gy daar agter aan de noordzyde van deze Haven te zyn/ zo houd by de laage hoek van Nixia langs/ daar gy/ al is 't dat hy wat rudzig is/ op 5 of 6 vadem by langs kent/ want gy kent hem looden/ om dat hy vlak afloopt/ maar verder moet gy 'er niet afloopen/ om niet op de blinde te geraken. Benoorden deze hoek leid nog een grooter bogt als P. Salini, daar de Stad Nixia op een ronden heuvel leid als een kasteel/ maar de grond is rudzig/ en gevaarlijk om de touwen stukken te vylen. Voor deze Stad leid een klein hoog rond Eylandeken/ daar nog een poort of deur van Bacchus Tempel op staat/ dat goede wynen geeft.

Als men uit de oost komende bezuide Nixia omloopt/ zo moet men digt onder Nixia houden/ of niet meer als een myl daar buiten; want zuid west van de zuid-oost hoek van Nixia, en zuid oost ten oosten van C. S. Gioano de zuidwest hoek/ leid een klein mijlken van de wal een droogten 4 of 5 vadem onder het water/ daar leggen op deze droogten nog 3 steenen riffen 8 of 13 voet onder water. Men kan by deze droogte met 12 of 16 Scheepen zetten op 10/ 12 en 16 vadem: met een N. wind is 't daar beter leggen als onder Nixia. Digt bewesten de Z. O. hoek van Nixia leid Porto Palermo, een haven voor barken en kleine scheepen. By C. S. Gioano is een groote inbogt om voor een N. wind te zetten op 30 en 34 vadem afgaande grond.

Tusschen Serfou en Sifanto zynde/ en begeerende tusschen Tino en Micona deur te zeilen/ zo zet u koers N. O. na 't Z. einde van 't eiland Zira, leggende van Delis W. iets N. ruim 2 mylen/ hebbende aan de O. zyde voor gemeene Scheepen I. Zere. een redelijke goede Haven/ voor die om de O./ maar niet voor die om de W. begeeren te zeilen/ daar de 3 of 4 Eilandekens Gadronisi voor leggen/ die men om in deze Haven te lopen/ aan de regterhand leggen laat/ latende een groote rode klip/ van katzoen als een winkel haek/ aan het Z. einde geheel steil/ en na 't N. einde gelijk Poortland in Engeland, vlak afgaande/ die bezuiden deze Haven leid/ aen de slinkerhand/ dog digt by de Gadronisi uit/ dan zult gy het Stedeken Asprana op 't hooge land sien leggen. Loopt daer dan op aen ontrent N. W. in/ en binnen komende/ loeft dan noordwaert op/ en zet 'et by de N. W. kant op 5/ 6/ 8, 9, 10, 12 en 14 vadem/ waer gy wilt/ goede zandgrond/ maer zo gy verder op 16 en 18 vadem zetten woud/ gy zoud/ om dat 't daer steil is/ van de grond afdryven. Kent gy door tegen wind niet tusschen Tino en Micona deur komen/ en begeert gy ten anker te lopen/ zo is 't u geraden na Zira te lopen/ en agter deze Gadronisi te zetten/ om dat 'er goed leggen is. Tusschen deze eilandekens kent gy niet deur zeilen/ maar zo 't te passe komt tusschen 't Westelijkste en Zira deur.

Naby regt in 't vaerwater tusschen de Canalen van Serfou en Sifanto ende van Tino en Micona omtrent 1 myl zuidoost van 't binnenste Eylandeken der Gadronisi leid 't laagagtige I. Levata. kleine eilandeken Levata, dat men met klaar weder ontrent 3 mylen in Zee sien kan/ zynde rondom schoon/ dat men daer by om zeilen kan/ behalven aen de W. N. W. zyde ontrent een Pistool schoot daer af leid een blinde ontrent 6 of 7 voeten onder 't water. Die by nagt of ontyden daer verbalt/ die moet toesien/ dat hy die niet te na komt. Dog die dit vaerwater langs zeilt/ is 't geraden t e kiezen van Delis te kiezen/ om Levata genoeg mis te lopen. Levata noemt men La Natta.

So iemant tusschen Serfou en Fermina deur wilde/ daer men ook deur zeilen kan/ die moet zyn koers stellen O. N. O. aen/ tusschen d'Eylandekens Calipodi, en Sertupodi, die be-

benoorden of beoosten Serfou leggen/ deur/ en van daar voort oost en noorden na 't zuid einde van Zira toe. Soo gy van daar tusschen Tino en Micona deur lopen wilt/ loopt dan oost noordoost aan om niet aan Levata nog aan Delis te misdoen.

O. iets Z. ontrent 2 mylen van Zira leggen de 2 eilanden van Delis, zynde de westelykste de grootste groot Delis genaamt wat hoger als klein Delis, dat 't zuidelykste en kleinste is. Wilt gy uit de oost komende/ hier ten anker lopen/ zo loopt bezuiden Micona daar by langs/ en by 't Zuid einde van klein Delis langs/ tot dat gy een groote valeije gewaar word/ en daar op aanlopende/ zo zult gy daar een opening sien/ loopt dan op de 2 eilandekens/ die agter malkanderen in 't gat leggen/ dat gyze niet sien kent/ aen/ en 't gat open siendi/ zo loopt 'er regt op toe/ latende die twee eilandekens aen bakboord/ en zet 't binnen 't zuidelyste eilandeken op 12/14 of 30 vadem schoone grond. 't Is daer over al zuiver leggen/ om dat 'er overal schoon is/ en gy daer niet misdoen kent/ behalven tusschen deze eilandekens en klein Delis en gy zyt daer beschut voor alle winden/ behalven de Zuide en Zuidwesse winden waeijen daer regt open in. Daar is niet te halen/ als alleen een weinig varsch water op klein Delis ter plaetze daer de Tempel van Apollo gestaen heeft. Deze Reede staet in de Haven kaert afgebeelt.

Beoosten Delis leid 't eiland Micona hebbende 3 havens/ daer weinig scheepen komen om de na byheid van de goede Reede van Delis. Wilt gy agter de N. W. hoek te reede lopen/ zo loopt uit d oost komende by de noordkant van Micona langs tot de N. W. hoek toe/ loest dan daer by om/ en zet'et voor 't stedeken of 't dorp op 26/28 en 30 vadem goede grond/ maer het is hier qaed leggen voor W. en N. W. winden/ en voor d' andere winden legt gy hier beschut/ d' Italianen verwinteren hier dikwils.

Van de noordwest hoek van Micona tot C. S. Gioano in Tino is de kours noord anderhalf myl/ maer van klein Delis tot dezelve kaep noord ten oosten derdehalf myl. 't Eyland Tino heeft eenige opene reede/ maer geen beslooten havens/ daer men om haer naeuwigheid schepen bergen kan/ behalven Porto S. Gioano beweesten Cabo S. Gioano, daer men beschut leid agter een geheel laeg eilandeken/ maer onbequaem als alleen voor Galeijen/ zynde een zandbay/ daar men digt by land zetten kan op 15/18 en 20 vadem om beschut te zyn voor een noordwesse wind. Aan de zuidwest hoek is een groote zand bay/ alwaer benoorden een steile hoek niet zeer hoog is met een klein kerskiken daer op. Men zet'et daer voor 't kerskiken dwars van een valeije op 26 en 28 vadem/ hebbende dan noord af 't kasteel van Tino, dat op een hogen berg leid/ en onder 't gebiet der Venetianers is/ maer men moet niet nader als op 26 vadem komen/ want 't is 'er over al vuil/ en de grond houd ook niet wel/ maer op 30 vadem leggende/ zal de grond wel houden. Op die streek van 't kasteel kennen wel de touwen alleenhouden. Aan de noordoost zyde van Tino leid Porto Palermo een goede haven voor 2 of 3 schepen. Begeert gy uit de oost komende daer te wezen/ zo laet 't kasteel op 't hoogste van 't land staende aen bakboord leggen/ en loopt regt op de noordelykste hoek aan/ tot dat gy 2 groote valeijen in 't Gebergte siet/ daer gy dan op de noordelyste valeije aanlopen moet/ tot dat gy gewaer word een lagen hoek met een klein eilandeken in de bogt/ loopt daer op toe/ tot dat gy den lagen hoek siet. Tusschen deze laegen hoek in is Porto Palermo, dezen lagen hoek op zyde hebbende/ zo laet 't anker vallen/ en brengt een touw aen 't land aan wat zyde gy wilt. Gy kent 'er met twee touwen aen weder zyde aen 't land leggen/ want t is 'er over al schoon.

Van Tino en Micona tot de klip Venetica onder 't zuid einde van Tio is de kours noord noordoost 11 mylen.

Strikkinge en Coursen.

Van C. Matapan tot 't Noord einde van I. Serigo is de kours O. wel zo Zuidelyk 8 mylen
Van C. Matapan tot Zuidhoek van I. Serigo Z. O. ten O. iets O. omtrent 10 mylen
Van C. Matapan tot I. Ovo bezuiden I. Serigo Z. O. wel zo oostelyk 10 of 11 mylen
Van I. Ovo tot de klippen Ovo en Dadi O. en O. ten N. ruym 2 mylen
Van de zuid oosthoek van Serigo tot I. Dragonera N. O. ten N. ruim 2 mylen
Van I. Dragonera tot C. S. Angelo N. O. ten N. 3 mylen
Van de noordhoek van Serigo tot C. S. Angelo O. ten N. $3\frac{3}{4}$ mylen
Van C. S. Angelo tot I. Bella Pola N. O. ten N. 3 mylen
Van C. S. Angelo tot de klip Caravi N. O. iets O. $7\frac{3}{4}$ mylen
Van C. S. Aegelo tot I. Falconera N. O. ten O. iets O. 13 mylen
Van C. S. Angelo tot I. Anti-Milo O. ten N. iets N. 16 mylen
Van C. S. Angelo tot I. Milo oost iets noord 16 mylen
Van C. S. Angelo tot I. S George d'Arbore N. O. iets N. 19 mylen
Van C. S. Angelo tot 't gat tusschen Zea en Macronisi N. O. wel zo noordelyk. 23 mylen
Van C. S. ASgelo tot 't gat tusschen Serfou en Sifanto O. N. O. wel zo noordelyk 21 myzen
Van C. S. Angelo tot Napoli di Malvasia N. ten W. $4\frac{3}{4}$ mylen
Van Napoli di Malvasia tot Napoli di Romania N. ten W. 10 mylen
Van Napoli di Malvasia tot I. Sydera N. O. iets N. 8 of 9 mylen
Van C Malea tot J. Egena N. ten W. 4 mylen
Van J. Felchida tot P. Lion N. W. ten N. wel zo westelyk 3 mylen
Van I. Sydera tot J. S George d' Arbore O. N. O. 6 à 7 mylen
Van J. S. George d' Arbore tot J. Macronisi N. O. ten N. 3 mylen
Van J. Dragonero tot J. Serigotto Z. ten O. 7 mylen
Van C. S. Angelo toe J. Serigotto Z. 10 mylen
Van C. Matapan tot J. Serigotto Z O. ten O. 16 mylen
Van I. Serigotto tot C. S. Gioano Baptista in Candien Z. en Z. ten O. 11 mylen
Van C. S. Gioano Baptisia tot C. Passaro in Sicilien W. ten N wel zo noordelyk omtrent 100 mylen
Van C. S. Gioano Baptista tot I. Sapienza N. W. 34 mylen
Van C. S. Gioano Baptista tot C. Matapan N. W. ten N. 26 mylen
Van C. S. Gioano Baptista tot J. Cara-Busa N. 7 mylen
Van C. Busa tot C. Spado O. N. O. wel zo noordelyk 2 mylen
Van C. Spado tot C. S. Angelo N. N. W. 13 mylen
Van C. Spado tot J. Milo N. O. wel zo noordelyk 18 mylen
Van C. Spado tot C. Malecha O. Z. O. 5 of 6 mylen
Van C. Malecha tot Retimo O. Z. O. en Z. O. ten O. 4 of 5 mylen
Van C. Malecha tot C. Susa O. ten Z. 9 mylen
Van C. Susa tot C. Freschia O Z. O. 1 myl.
Van C. Freschia tot I. Stantea O. 3 mylen
Van I. Stantea W. hoek tot Candia Z. W. 3 mylen
Van Candia tot I Milo N. ten W. $20\frac{1}{2}$ mylen
Van I. Stantea O. hoek tot C. Gioano O. iets Z. 6 mylen
Van C. S. Gioano tot C. S. Sydera O. ten Z. 9 of 10 mylen
Van C. S. Sydera tot C. Salomoni Z. ten W. 3 mylen
Van C. Salomoni tot C. Baffa in Cyprus O. wel zo Zuidelyk 64 mylen
Van C. Salomoni tot I. Cavalli Z. W. ten W. 4 mylen
Van I. Cavalli tot J. Chaldoroni W Z. W. wel zo Zuidelyk 6 mylen
Van J Chaldoroni tot I. Gozo di Candit W. en W. ten Z. $22\frac{3}{4}$ mylen
Van C. S. Gioano Baptista tot I. Gozo di Candia Z. O. iets O. 6 mylen
Van I. Gozo di Candia tot Alexandrien Z. O. iets O. 88 mylen
Van J. Gozo di Candia tot I. Malta W. ten N. wel zo westelyk 120 mylen
Van de klip Caravi tot I. Bella Pola N. W. ten N. 3 mylen
Van Caravi tot I. Falconera O. ten N. 5 of 6 mylen
Van Caravi tot de noordhoek van I. Serfou O. N. O. 13 mylen
Van I. Falconera tot I. Bella Pola W. iets N. 7 mylen
Van I. Falconera tot de noordelyke haven van I. Milo O. Z. O. 6 mylen
Van I. Falconera tot de N. hoek van I. Serfou N. O. ten oost omtrent 7 mylen
Van Anti-Milo tot J. Bella Pola W. ten N. ruim 11 mylen
Van Anti-Milo tot S. George d' Arbore N. N. W. 10 mylen
Van Anti-milo tot de noordhoek van I. Serfou N. ten oost. 5 à 6 mylen
Van Anti-milo tot d'oost hoek van I. Serfou N. oost ten N. 5 mylen
Van Anti-Milo tot de N. hoek van I. Sifanto oost noord oost wel zo noordelyk 5 of 6 mylen
Van Anti-Milo tot de zuidhoek van I. Sifanto oost ten noord. 5 mylen
Van Anti-Milo tot de zuid hoek van I. Tino N. oost wel zo oostelyk $13\frac{3}{4}$ mylen
Van Anti-Milo tot I. Zea N. 10 mylen
Van I. Milo tot de N. hoek van I. Zira N. oost ten N. wel zo oostelyk 11 mylen
Van C. Basilo in I. Milo tot I. Zetine oost ten Z. 6 mylen
Van I. Zetine tot I. Nio oost 1 myl
Van de N. hoek van I. Nio tot de Z. hoek van I. Morgo oost 4 mylen
Van I. Morgo tot I. Milo W. iets N. 16 mylen

van

van J. Argentera beoosten Milo tot de Z. W. hoek van I. Serfou N. W. ten N. ruim 3 mylen
van de Z. O. hoek van I. Serfou tot de Z. hoek van I. Zira N. O. 5 mylen
van de N. W. hoek van Serfou tot I. S. George d'Arbore N. W. 6 of 7 mylen
van I. S. George d'Arbore tot de haven van Zea O. ten N. en O. N. O. 3 mylen
van I. Zea tot 't vaarwater tusschen I. Andrea en Negroponte N. O. omtrent 6 mylen
van 't N. einde van Zea tot I. Jura O. 4 mylen
van 't Z. einde van Negroponte tot I. Jura Z. ten O. 5 mylen
van 't vaerwater tusschen I. Serfou en Sifanto tot 't Z. einde van Zira N. O. ten O. 5½ mylen
van 't Z. einde van Zira tot 't vaerwater tusschen I. Tino en Micona O. N. O. 5 mylen
van I. Gadronisi tot I. Levata Z. O. 1 myl
van I. Zira tot I. Delis O. Z. O. 2 mylen
van kleine Delis tot C. S. Gioano in Tino N. ten O. derdehalf myl
van I. Tino en Micona tot de klip Venetica bezuiden I. Scio N. O. ten O. 11 mylen
van 't N. einde van I. Andrea tot Venetica O. ten N. 14 mylen

Hoogten.

C. Matapan leid op	36 graden 32 minuten
de Z. hoek van I. Serigo op	36 graden 12 minuten
C. S. Angelo op	36 graden 35 minuten
't W. einde van I. Sydra op	37 graden 15 minuten
d'O. hoek van S. George d'Arbore op	37 graden 30 minuten
I. Serigotto op	35 graden 55 minuten
C. S. Gioano Baptista de Z. W. hoek in Candia op	35 graden 10 m.
C. Spado op	35 graden 40 minuten
C. S. Sydera op	35 graden 22 minuten
t Z. einde van I. Gozo di Candia op	34 graden 45 minuten
I. Antimilo op	36 graden 46 minuten
d' O. hoek van I. Namfia op	36 graden 14 minuten
De O. hoek van I. Morgo op	36 graden 48 minuten
De Z. hoek van I. Serfou op	37 graden 5 minuten
C. S. Gioano in Tino op	37 graden 32 minuten
De Z. hoek van I. Zea op	37 graden 31 minuten
De N. hoek van I. Andrea op	37 graden 58 minuten

Hoe haar deze Landen uit der zee vertoonen.

Uit de marsch vertaont dit als een kort eilandeken / men siet 't land daer bewesten na I. Sapienza.

Beoosten dezen langen berg ontvalt 't land in een groten inwyk.

Deze volgende opdoening hoort aen deze / de kruisliens aen malkanderen.

N. N. O. 4 of 5 mylen C. Matapan N. O.

Als dezen hogen berg N. N. oost 4 of 5 mylen van u is / C. Matapan leggende tegen 't hoge land als een eiland N. oost van u / en wat dicht by de wal komende / schynt de westhoek van 't vaste land af te leggen / en is steil als de hoek van Tor-bay in Engeland, en ontrent 30 hoog als Dood-mans-hoofd. Als men tusschen C. S. Angelo en I. Serigo deur loopt / zo zeilt men de klip Ranesta een goed stuk buiten dezen steile hoek.

Dit behoort aen 't voorgaende / de dubbelde kruisliens aan malkanderen Dezen uiterste hoek leid dan N. oostε 4 of 5 mylen van u / en gy siet 't land nog al voort na C. S Angelo toe / hebbende ook 't vaerwater tusschen C. S. Angelo en I Serigo O. / en de zuid hoek Serigo O ten Z. / en O. Z. O. van u ontrent 9 mylen / 't land benoorden C. Matapan is kenbaar / om 't heuvelagtige en hakkelige gebergte. Men siet 't hooge spitze gebergte zo wel benoorden als beoosten de kaap / des voorjaers leid 't gemeenlyk wit van sneeuw / en vertoont hykans als 't hoge gebergte van Candien, dat men winter en zomer altyd met sneeuw bedekt ziet.

C. Matapan Dit hooge land leid de meeste tyd met Sneeuw bedekt.

C. Matapan N. W / en 't hooge spitse gebergte daar benoorden aan d'oostzyde N. N. W. van u / vertoont zy aldus.

Noorden. N. ten O. 7 of 8 mylen. Dit schynt een Gat te zyn.

Als men tusschen I. Sapienza en C. Matapan is / zo vertoont 't land tusschen beide aldus / wanneer 't hoge land van Matapan noordoost en den ronden heuvel noord van u leggen. Met klaar weder siet men nog meer heuvelen van de steng. Tegen 't land daer de kruisliens boven staen / schynt nog een eiland aen te leggen. Daer beoosten N. N. O. van u schynt nog een gat te zyn / dat hem / als men noordwaart oploopt / al wyder opent.

Dit behoort aan 't voorgaande / de AA aan malkanderen.

N. ten O. 5 of 6 mylen. C. Martapan.

Dit behoort aan 't voorgaande / de BB aan malkanderen / 't Steile hoekje benoorden C. Matapan leid dan van u noordoost ten noorden en oost noord oost 5 of 6 mylen / en 't uiterste van de kaap oost en oost ten Noorden / vertonende als een eilandeken. O. ten zuiden van u siet gy dan I. Serigo, ook kent gy 't land van C. S. Angelo sien.

't Land van Matapan. C. S. Angelo.

Aldus vertoont dit land / als 't vaerwater tusschen C. S. Angelo en I. Serigo oost en oost ten N. / en C. S. Angelo oost ten N. ontrent 8 mylen van u is. De noordhoek van Serigo oost ten N. van u zynde / zo vertoont 't vaerwater daer benoorden heel digt / om dat C. S Angelo geheel neffens Serigo schiet / maer daer op een zeilende / zo opent 't vaerwater van zelfs wel.

I. Serigo. O, ten Z. en O. Z. O. L'Ovo.

Dit behoort een 't voorgaande / de AA een malkanderen.

Aldus vertoont 't land neffens Rapini, als de blakke hoek bewesten de Haven met de 2 ronde bergen te landewaert N. ten westen van u is. Neffens 't kruisken gaet de Haven agter de voorz. blakke hoek in.

't Land bewesten 't C. S. Angelo. Noordeinde van Serigo.

Dus vertoont t land / als 't noord einde van I. Serigo noord oost en noord oost ten oosten / en 't Zuideinde oost noord oost en oost ten noorden van u is. C. S. Angelo en 't noord einde van Serigo schieten dan neffens malkanderen / want daer 't kruisken staet / daer is 't noord einde van Serigo en 't gat / om na C. S. Angelo te zeilen.

't Zuideinde van Serigo O. N. O. en O. ten N. L'Ovo O. ten N.

Dit behoort een 't voorgaende / de kruiskens aan malkanderen.

't Land bewesten C. S. Angelo.

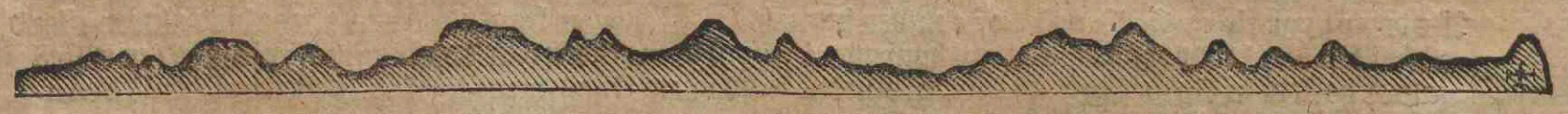

Aldus vertoont 't gat tusschen I. Serigo en C. S. Angelo, als de noord-hoek van Serigo oost / en de Z. hoek zuidoost ten oosten van u zyn / C. S. Angelo leid dan oost en oost ten noorden van u.

C. S. Angelo. 't Gat. I. Serigo, Z. ten O. L'Ovo.

Dit behoort aan 't voorgaande / de kruiskens aan malkanderen.

Aldus vertoont C. S. Angelo N. ten W. 3 mylen van u.

Aldus vertoont C. S. Angelo W. ontent 6 mylen van u. 't Land daar benoorden vertoont dan lager en schynt in een bogt 't ontvallen.

N. O. O. en O. ten N. L'Ovo.

I. Serigo vertoont aldus / als de N. hoek N. O. en de Z. hoek O. en O. ten N. van u is.

I. Serigo vertoont aldus / als 't Zuid-einde O. ten N. van u is.

I. Serigo N. N. O. 7 of 8 mylen van u vertoont aldus.

I. Serigo O. 3 mylen von u vertoont aldus.

I. Serigo N. N. O. 4 mylen van u vertoont aldus.

L'Ouo

L'Ovo. Serigo.

Aldus vertoont Serigo 2 of 3 mylen van u / als de klip L'Ovo W. ten Z. van u is.

Aldus vertoent I. Serigotto O. N. O. 6 of 7 mylen van u.

Aldus vertoont I. Serigotto zuid ten oosten 6 of 7 mylen van u.

I Serigo oost 2 mylen van u vertoont aldus.

Pori. Poresti Serigotto.

Aldus vertoont I. Serigotto met d'Eylandekens Pori en Poresti zuidoost van u leggende.

I Serigotto 5 of 6 mylen van u vertoont aldus.

Firma noord en noord ten oost.

I. Serigotto noord oost ten noord 4 mylen van u vertoont aldus.

I. Serigotto oost N. O. 5 mylen van u vertoont aldus.

't west einde van Candien oost en oost ten zuiden 11 of 12 mylen van u vertoont aldus.

C. Spado oost noord oost van u vertoont aldus.

C. Spado in Candien zuid ten westen 4 of 5 mylen van u vertoont aldus.

De Westelyksche Sneeuwberg op de noordzyde van Candien zuidwest ten westen 2 mylen van u vertoont aldus / dan is men open voor P. Zuda, en dan zuidwest aengaende / zo komt men daer voor.

Monte Ida

't Land beooste Monte Ida Z. O ten Z. 4 of 5 mylen. Monte Ida leggende bewesten Candia Z. ten O. 4 of 5 mylen.

't Land ontrent de Stad Candien vertoont aldus / gelyk deze en andere opdoeningen aanwyzen.

C. Freschia. Monte S. Paulo. Monte Jove.

C. Freschia met S. Paulus berg Zuid omtrent 4 of 5 mylen. Monte Jove neffens Candia Z. ten O. 4 of 5 mylen.

Dit behoort aen 't voorgaande / de kruisskens aen malkanderen.

't Oosteinde van Candien zuidoost 7 of 8 mylen van u vertoont aldus.

Dus vertoont 't Oosteinde van Candien, als men uit d'oost komt / en de Zuidhoek W. ten N. / en de noord hoek N. W. afzynde / zo siet men nog een eilandeken buiten de noordhoek in 't N. W. ten N. en N. N. W.

Dit behoort aan 't voorgaande/ de AA aan malkanderen.

C. Ca'olimeni N. ten O. en N. ontrent 8 mylen van u vertoont aldus

Candien Z. Z. O. van u vertoont aldus.

Candien O. 7 mylen van u vertoont aldus.

Candien W. ten Noorden van u vertoont aldus.

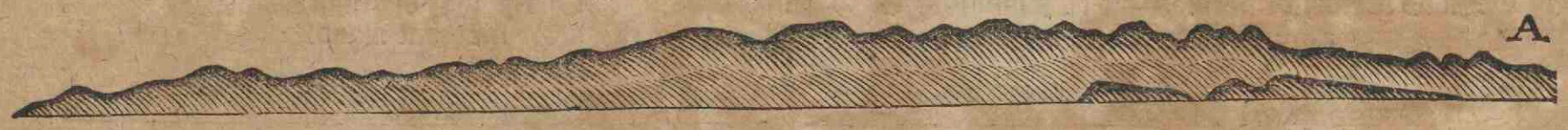

De Westhoek van Candien Antigozo Gozo di Candia
Aldus vertoont 't West-einde van Candien, als d'Eylanden Anti Gozo en Gozo di Candien N. N. O./ en N. O. ten N. 2 of 3 mylen van u zyn/ zynde dan ontrent 5 of 6 myleu van Candien, en de Westelyke hoek van Candien is dan 8 of 9 mylen van u.

Dit behoort aan 't voorgaande/ de AA aan malkanderen en is de Zuidkust van Candien, zynde dan N. W. ten N. 7 of 8 mylen van u.

Dit behoort aan 't voorgaande/ de BB aan malkanderen/ zynde N. ten O. 2 of 3 mylen van u.

Dit volgt aan 't voorgaande/ de CC aan malkienderen/ zynde N. W. ten N. 7 of 8 mylen van u.

Dit volgt aan 't voorgaande de DD aan malkanderen/ zynde Candien N. N. W. en N. ten W. 4 mylen van u.

Dit volgt nog aan 't voorgaande de EE aan malkanderen/ zynde Candien N. W. ten N. 7 of 8 mylen van u.

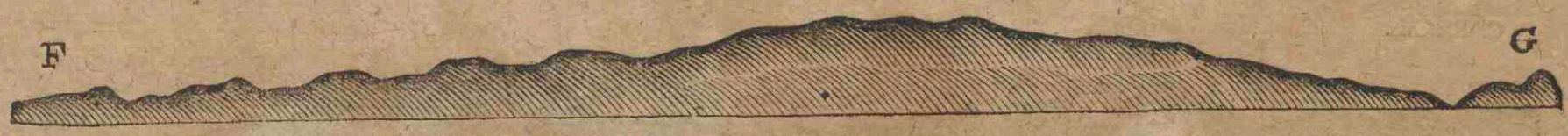

Dit volgt aan 't voorgaande/ de FF aan malkanderen/ zynde Candien N. 7 of 8 mylen van u.

Dit volgt aan 't voorgaande/ GG aan malkanderen/ zynde Candien N. N. O. 4 of 5 mylen van u.

Dit volgt aan 't voorgaande/ de HH aan malkanderen/ zynde Candien noord noord oost 4 of 5 mylen van u.

C. Calolimeni O. N. O. 7 mylen van u vertoont gelyk een Eyland.

I. Gozo di Candia O. N. O. 3 mylen van u vertoont aldus.

S. Gozo

PASKAART
Van de
ARCHIPELAGUSCHE
EYLANDEN.
Naaukeurig opgestelt.
Met Privilegie voor 15 Jaren
MACEDONIA
Bisaltia
Amphaxitis
Paraxia
Chalcidica
Iamboli
Aiomama
Pieria
Magnesia
Pelasgia
Perrhaebia
THESSALIA
Astiaotis
Phthiotis
Lac
Larisa
Volo
Golfo di Volo
Golfo di Salonicha
Golfo di Contessa
Golfo d'Aiomama
Golfo di Zeiton
Golfo de Engia
Salonicha
Contessa
Pella
Sindus
Emathia
Tenium
Pieria
Pelasgia
Larisa
Phthiotis
Locri Epicnemidi
Opunti
Thebae
Beotia
Megara
Megaris
Corintho
Attica
Athene
Negroponta
Scyros
Sciato
Sciopolo
Schafoli
Schino
Scio
Xio
Lemnos
Samothrace
Tenedos
Embro
Metelino
Stampalia
Cerigo
Cerigotto
Candia
Creta
Rodi
Cipro
Cypro
Cabo Rosso
Porto Andrea
Venetia
Corfu
Cephalonia
Zante
Cerigo
Cerigotto
Candia
Creta
Rodi
Cipro
Cypro
Cabo Rosso
Porto Andrea
Venetia
Corfu
Cephalonia
Zante
Duytsche Mylen 15 in een Graad
Spaansche Mylen 17½ in een Graad
Eng. en Franc. Mylen 20 in een Graad
Italiaensche Mylen 60 in een Graad

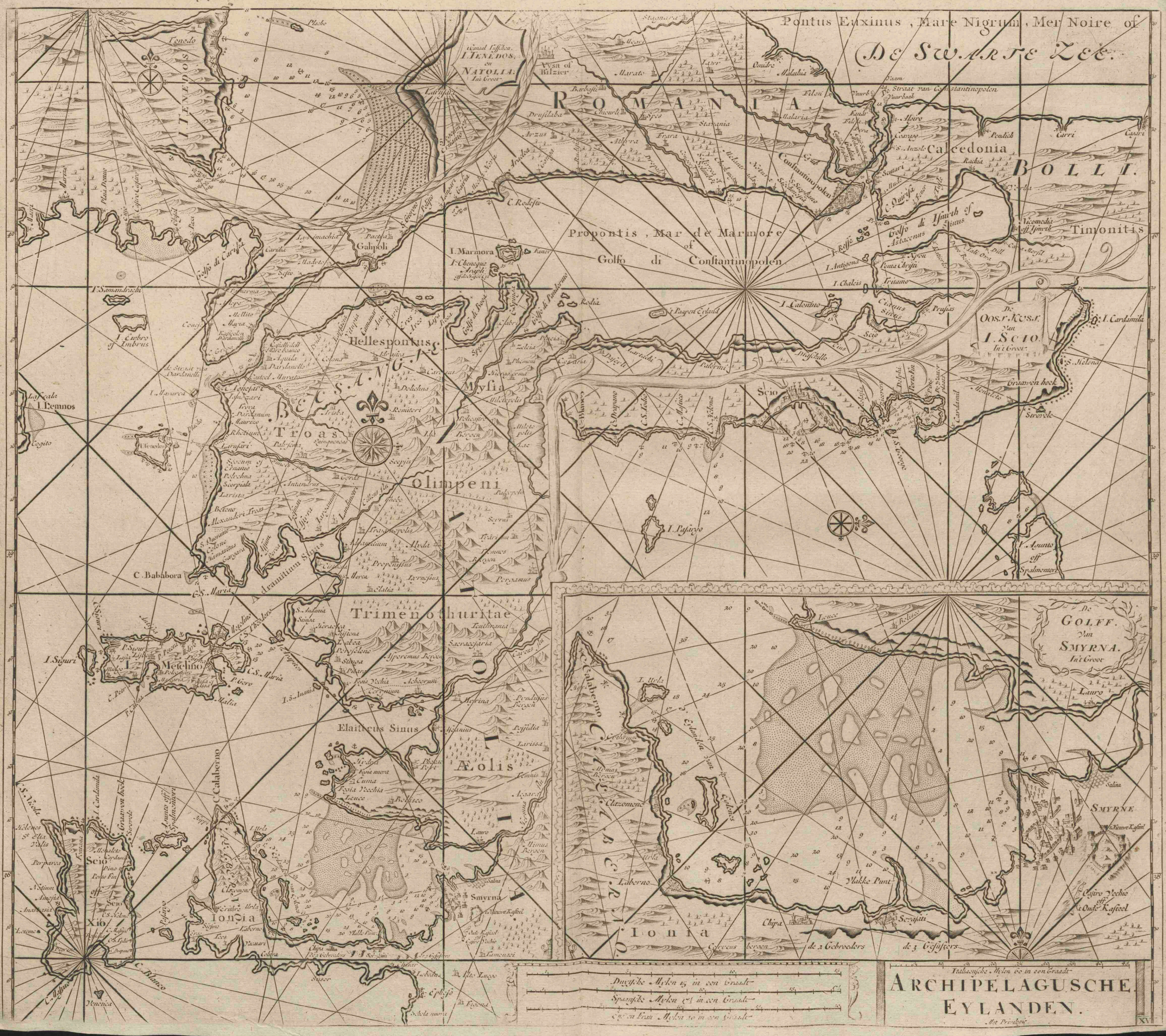
Pontus Euxinus, Mare Nigrum, Mer Noire of
De Swarte Zee.
ROMANIA
Propontis, Mar de Marmore of
Golfo di Constantinopolen
Constantinopolen
Calcedonia
BOLLI.
Timonitis
Golfo di Ismith of Astacenus
Hellespontus
Troas
Mysia
Olimpeni
Trimenothuritae
Elaiticus Sinus
Æolis
Ionia
Smyrna
Scio
Lesbos
Mitelino
Calaberno
Smyrne
Archipelagusche Eylanden.

ARCHIPELAGUSCHE EYLANDEN.
t. A. M. S. F. E. R. D. A. M.
Bij
GERARD VAN KEULEN.
Boekverkoper, aan de Nieuwenbrug
In de Gekroonde Loots-man.
1717.
De Stadt en Haven van RHODUS.
MARE di NICARIA
ALDINELLI
MARE LYCIUM
MARE RHODIENSIS
ZEE VAN SCARPANTO
Golfo di Macari
LYCIA
CARIA
DORIS
Ionia
Ionius Sinus
Latmiacus Sinus
Lasarius Sinus
Golfo di Stanco
Ceramicus Sinus
I. Samos
I. Patmos
I. Lero
I. Calmino
I. Stampalia
I. Nicaria
I. Nizaria
I. Piscopia
I. Lamonia
I. Caxo
I. Scarpanto
Carpathus of I. Scarpanto
I. Paria
I. Castro Rosso
CANDIA.
Duytsche Mylen 15 in een Graadt
Spanjaersche Mylen 17½ in een Graadt
Engelsche Fran Mylen 20 in een Graadt
Italiaensche Mylen 60 in een Graadt

J. Gozo di Candien N. ten W. ses mylen van u vertoont aldus.

J. Gozo di Candien N. W. 3 mylen van u vertoont aldus.

J. Gozo di Candien N. O. ten N. 2 myl van u vertoont aldus.

De zuidzyde van Candien / als deze en de volgende opdoening aanwyzen.

Dit behoort aen 't voorgaende / de AA aen malkanderen.

I. Gozo di Candia 10 mylen.

Aldus vertoont 't land tusschen C. S. Gioano Baptista en I. Gozo di Candia, als C. S. Gioano Baptista noord en den hoek neffens I. Gozo di Candia, N. O. van u leggen.

Dit behoort aon 't voorgaande / de AA aan malkanderen.

Aldus vertoont C. S. Gioano Baptista noord 7 mylen van u zynde.

Caravi N. N. O. 3 mylen van u vertoont aldus.

Caravi N. W. en N. W. ten N. 2 of 3 mylen van u vertoont aldus.

I. Bella Pola N. ten W. 6 of 7 mylen van u vertoont aldus.

J. Bella Pola N. W. ten N. 5 mylen van u vertoont aldus.

J. Bella Pola N. W. ten W. ontrent 5 of 6 mylen van u vertoont aldus.

Aldus vertoont J. Bella Pola W. ten Z. 3 of 4 mylen van u.

J. Falconera N. van u vertoont aldus.

J. Falconera n. o. ten n. ontrent 6 mylen van u vertoont aldus.

J. Falconera W. N. W. wel zo noordelyk ontrent 3 mylen aldus.

J. Falconera Z. ten W. ontrent 5 mylen van u betoont aldus.

J. Falconera Z. O. ten Z. ontrent 4 mylen van u vertoont aldus.

I. S. George d' Arbore N. O. ten N. ontrent 5 mylen van u vertoont aldus.

I. S. George d' Arbore N. 5 mylen van u vertoont aldus.

Aldus vertoont I. S George d' Arbore Z. W. van u / als gy by 't N. einde van I. Zea zyt.

Annania bewesten Milo Z. O. ten Z. ontrent 3 mylen van u vertoont aldus.

Annania Z. ten O. 3 of 4 mylen van u vertoont aldus.

Aldus vertonen de 2 hoge bergen van Milo, als zy O. ten N. 6 of 7 mylen / en Diepsi O. van u leggen.

Diepsi O.

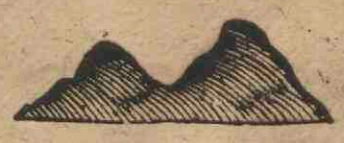

J. Milo noord ten oosten en ontrent 8 mylen van u vertoont aldus.

Aldus vertoont I. Milo, als de hoge bergen o. ten z. 8 mylen van u zyn.

Aldus vertonen de hoge bergen van Milo o. z. o. van u / als Anti-milo o. ten n. van u is.

Aldus vertoont I. Milo en Anti-milo over I. Argentera heenen.

I. Milo. Anti Milo.

Als men tusschen Serfou en Sifanto is / zo vertonen I. Milo en Anti-milo aldus / zynde Milo dan ontrent zuidwest ten zuiden / en Anti milo zuidwest ten westen ongevaarlyk 4 mylen van u.

I. Milo zuid zuidwest ontrent 5 of 6 mylen van u vertoont aldus

Anti-milo West 4 mylen van u vertoont aldus.

Anti-milo n. o ten o. 5 of mylen van u vertoont aldus.
I. Argentera Oost. Anti milo.

Anti-milo o. n. o. 5 mylen van u vertoont aldus.
't Kasteel Milo O. ten Z.

Anti-milo o. z. o. 5 of 6 mylen van u vertoont aldus.

Als 't Kasteel op Milo en Anti-milo oost ten zuiden van u zyn / zo ziet gy Argentera benoorden Anti-milo heen oost van u leggen / vertonende met malkanderen aldus.

I. Argentera Z. oosten 2 mylen van u vertoont aldus.

I. Serfou. 't Gat tusschen beide. I. Sidaro.

Aldus vertoont I. Serfou met het noord eind van J. Sifanto als men nessens Anti-milo, of tusschen J. Falconera en Anti-milo is / zynde dan 't noord eind van Sifanto oost ten noorden / en 't zuid eind van Serfou noordoost ten oosten / en 't gat tusschen beide oost noordoost van u.

J. Sifanto west ten zuiden 2 mylen van u vertoont aldus.

J. Sifanto o. ten n. en o. van u vertoont aldus.

J. Iura (anders Trava genaamt) zuidwest een half myl van u vertoont aldus. 't Gat tusschen J. Andro en I. Tino is dan n o. ten n en o. n. o. / 't Zuid einde van Zira aan een hogen langen berg vertonende / die de hoek vlak afgaat / en in 't midden met 2 of 3 heuvelen is / z. o. ten o. van u vertoont 't noord-einde ook een lange berg / dog niet zo hoog als 't zuid-einde.

I. Andro w. ten z. 7 of 8 mylen van u vertoont aldus.

I. Tino vertoont n. o. ten n. en o. n. o. ontrent 10 mylen van u als een korten berg aldus.

zuid

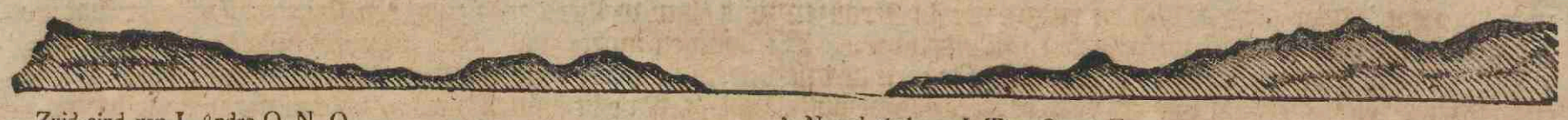

Zuid-eind van I. Andro O N. O. 't Noord eind van I. Tino O. ten Z.

Aldus vertoont 't gat tusschen I. Andro en Tino, als 't zuid eind van Andro o. n. o. en 't noord eind van Tino o. ten Z. van u leggen: Beide deeze hoeken aen 't gat zyn laeg afgaende / maer de hoek van Andro verandert zeer / als men daer 2 of 3 mylen af is / of 't een klein eilandeken waer.

Aldus is I. Tino, als men van Serfou en Sifanto afkomende by 't Z. W. einde van Zira is. Op Tino is een hogen heuvel of berg met een kasteel daer op / dat is dan noordoost van u. 't Eyland / dat van Zira afleit / vertonende als Poortland met een winkel haek leggende regt benoorden de voorz. berg / is dan noordoost ten noorden van u. De noordwest hoek van I. Micona leid oost ten noorden en O. noord O. van u.

I. Zira noordoost van u vertoont aldus / als gy tusschen Serfou en Sifanto zyt.

Aldus vertoont I. Micona zuidwest ten westen 7 of 8 mylen van u / als gy van Scio afkomt.

De Twaalfde Vertoninge, van de

Zee-Kusten van Morea, Achajen, Grieken en Thracien, van Porto Rasti tot Marizo, met de byleggende Eylanden in d'Archipelago.

VAn Macronisi tot d'Eylandekens Asturi onder Negroponte is de kours volgens onze beschryvingen N. O. 4 of 5 mylen. Deze 4 of 5 Eilandekens zyn tamelyk hoog / tusschen dewelke dat 't overal goed leggen is op 14, 12 en 10 vadem / waer men wil / om dat 't overal schoon en diep en goede zandgrond is. Tusschen deze Eilandekens en 't land van Negroponte is een groote inbogt / daer 't benoorden in goed leggen is op 16 / 18 en 20 vadem voor oostelyke en noordelyke winden. De Franzen plaetzen deze eilanden veel meer na binnen. I. Asturi.

Van daer N. westwaert omtrent 3 mylen leggen de 3 of 4 Eylandekens Suhi di Basa, daer tusschen is 't voor Galeyen en klein vaertuig goed leggen / maer tusschen deze eilandekens en Negroponte is 't geheel diep / bewesten deze eilandekens leggen nog 3 eilandeken / daer tusschen dat ook goed leggen is. Vermits 't daer over al schoon is / zo kan men daer niet quaed zeilen. Men loopt 'er vooosten of bewesten in / zo men wil / want men siet 't er overal open / en daer binnen is 6 of 7 vadem en beschut voor alle winden. Neffens J. Suhi di Basa is 't hoogste land van Negroponte, alwaer den hogen hoek Cabo Negro benoorden leid. Deeze eilanden zyn by de Franzen onbekent. J. Suhi de Basa.

Benoorden C. Negro ontvalt 't land in een groote inbogt / daer men de groote hoge tooren van Armone een stuk weegs in 't land siet / in deze bogt kan men zonder gevaer overal zetten / om dat 'er goede ankier grond en goede zand strand is. Benoorden deze toren van Armone ziet men ook 't stedeken Cupo mede in 't land leggen / voorts kan men aen die kust niet meer zetten. Dit stedeken voorby zynde / zo wort men 't kasteel Volio aen de waterkant op een lage hoek / die vol geboomte staet / gewaer / dat moet men schouwen / om dat al 't lage land daer vuil en rudsig is / maer men moet na 't vaste land van Grieken oversteken en dat aendoen tot op 4 / 5 en 6 vadem / maer niet verder dan op 6 vadem / want dat is 't diepste water daer ontrent / 't is daer nauw door te lopen / en wort de Straat van S. Marco genaemt / daerom dient men daer een goede wind te verwagten / zynde dan nog ontrent onderhalf myl van de hoek van de stad Negroponte regt tegen over de hoge hoek van 't vaste land. Daer af O. N. O. in een groote inbogt van Negroponte leid een Eylandeken / daer 't goed leggen agter is op 6 / 7 en 8 vadem / zo men wil / en dat buiten schoots van de stad. C. Negro. Negroponte.

Digt om de hoek na de stad Negroponte komende / leid een blinde onder 't water / maer digt aen de wal / en onder de stad is de haven / zynde een groote inbogt: men loopt agter de stad om op 10 / 12 / 6 / 7 en 4 vadem / zo men wil / 't is daer overal van Porto Cavallo tot een groote musquet schoot van de stad goede ankergrond / daer na is 't overal blak. 't Water wast en valt daer wel 6 of 7 voeten op en neder / na dat de winden waeyen / maer houd geen Ty. Negroponte gaet met een brug van de stad tot 't vaste land van Achaja en in 't midden van de brug staet een kasteel met 16 of 18 Stukken geschut / van dit kasteel tot aen 't vaste land is een steene brug / maer van 't kasteel tot de stad is een windbrug om op te halen / als 'er kleine scheepen en Galeyen door halen / want 't is er niet wy'er / als dat er een Galye zonder riemen deur kan / maer onder deze brug / is wel 6 of 7 vadem water / maer daer bezuiden is 't geheel blak / zynde met laeg water niet meer dan 4 voeten / en met gemeen hoog water 7 of 8 voeten diepte.

Van C. Martelo de oostelyke hoek van 't eiland Negroponte tot 't eiland Schiro is de kours noord ontrent 11 mylen. 't Eyland is tamelyk hoog / hebbende aen de Z. W. zyde 3 of 4 Eylandekens vry hoog in 't aensien / alwaer Porto S. Georgio een goede haven regt beneden is. Regt voor de mond aen de zuidhoek van deze haven legge 2 ronde eilandekens roodagtig in 't aensien / die moet men aen stuurboord laten / en 't groote blakke Eiland aen de noord-zyde / zynde essen en slegt land / aen bakboort / wezende 't beste gat om in te lopen: en binnen zynde wykt men oostwaert op / om te zetten in de bogt onder den hoge berg met een touw aen de wal vast. 't Is daer 30 en 28 vadem diep. Maer regt noord oplopende / siet men een groote zandbay om daer voor of binnen te zetten / waer men wil / op 10 / 12 en 14 vadem / en beschut te zyn voor alle winden / behalven de zuide winden / die waeyen daer regt open in. Men kan ook aen bakboord buiten of aen de noordwestezyde van de Zandbay om de klippige hoek met een touw aen de wal vast leggen / zo men wil / maer op d'andere plaetzen moet men overal om de diepte met een touw aen 't land vast leggen. Men kan deze have / om dat 't overal wyd en schoon is / altyd uit en in door dit gat komen. Men kan ook tusschen 't voorz. blakke Eiland en de N. wal deur lopen / maer 't is 'er geheel naeuw / en 6 of 7 vadem diep. Deze haven / leggende bewesten de Z. W. hoek van Schiro is kenneelyk aen de lage valye / die men van verre gewaer wort / daer by neffens is. I. Schiro.

De N. hoek van Schiro is vuil en rudzig wel eene groote myl N. t'zeewaert / daer leggen veel klippen / eenige boven / maer 't meestendeel onder water. I. Diadelfee.

Bewesten I. Schiro leggen nog 2 Eilanden / waer van het oostelykste Schasolo laeg en slegt is / maer van het westelykste tot Diadelfee (by d'onze de 2 Broeders genaemt zynde 3 of 4 lage Eilandeken is de kours by ons N. N. W. wel zo noordelyk derdehalf myl / maer van 't noord einde van Schiro regt west. Deze eilandekens moet men aen de O. kant niet te na komen /

men / om dat 't daar over al buil en rudzig is: de Franzen plaatzen deeze eilanden veel westelijker en noordelijker.

Van I. Diadelfe N. ten westen anderhalf mijl leggen de drie eilandekens Selidroni, daar men tusschen de twee noordelijkste deurloopt / en binnen komende een Dorp aan 't noordelijkste gewaar wordt / daar men 't zet op 6 / - / 8 / en 10 vadem / waar men wil. Daar valt weinig anders als goede wijn en brandhout te halen. I. Selidroni.

Van de W. hoek van J. Selidroni is de kours van ouds N. W. tot de stad Schoppelo, maar van de haven S. Giorgio de Schira tot 't zuid eind van Schoppelo, is de kours noordwest 6 mijlen. Tusschen J. Seledroni en Schoppelo leggen 2 hoge eilandekens midden in 't vaarwater.

Voor de Stad Schoppelo kan men 't zetten op 10 / 12 en 14 vadem / en vertoopen / zo men wil / maer men moet met d'ankers Z. en N. leggen / om dat de O. wind daar regt op blaast. Men kan ook met een touw aan de buitenste klippen vast maken / maar aan 't O. einde van de Stad is 't beste leggen: benoorden of beoosten deze klippen is nog een groote inham om ten anker te lopen / en met een touw aan 't hooge land vast te maken / maar de Z. en Z. O. winden maken daar lager wal. Aan 't Z. einde van Schoppelo is wat inbogts / daar men 't zetten kan. De Z. W. hoek ten einde komende / wijkt men aan de n. w. zijde n. op / alwaar op dien hoek een goede haven is / strekkende O. en O. Z. O. in / zijnde over al schoon en klaar om in te komen / maar niet wijd. Binnen de haven is aan de Z. zijde een inwijk / daar 't beste leggen is / daar men zo verre inloopt / tot dat 't gat van de haven nabij toe is / en zet'et op 18 en 20 vadem met een anker in de grond en een touw aan de wal en beschut voor alle winden. Met een W. wind kan men daar qualijk uitkomen / daarom is 't geraden daar in te leggen om niet bezet te worden van de Turkischen Galeijen / die de Scheepen / hier koren ladende / zomtijds komen betrappen. Men zet'et dan liever tusschen Schoppelo en eenige eilandekens / een weinig buiten en benoorden deze voorsz. haven daar onder leggende / dan is 't 'er 36 en 40 vadem diep / en een zoo're reede / want de n. en Z. winden wajen daar regt tusschen deur. 't Kleine eilandeken / daar men onder leidt te laden / is vol geboomte / des gelijks ook Schoppelo, dat al een reedelijk groot en hoog eiland is. I. Schoppelo.

Twee mijlen bewesten 't noord einde van Schoppelo leid het land Sciatta, alwaar een drooogte van klippen en rudzen ontrent ten halven tusschen beide leit ontrent 5 of 6 voeten onder water.

Aan de Z. O. hoek van Sciatta leggen 5 of 6 eilandekens / en daar agter leid een groote wijde langwerpige Bay / daar een kasteelken of vervallen kerkskien in 't midden staat / men kan 't daar zetten waar men wil / maar aan de W. zijde is het best en luwst om de meeste beschuttinge van de winden / en daar is 8, 10 / en 12 vadem diepte: tusschen d'eilandekens / die voor deze baay leggen / kan men zonder gevaar deur lopen / om dat 'er overal schoon / klaar en diep genoeg is. Men kan met alle winden deze bay uit en inkomen / en daarom is 't er beter leggen als in de zuidwesse haven van Schoppelo, om dat men van de Galeijen daer niet kan bezet worden. Bewesten deze bay zijn aan de zijde van Sciatta meer reeden om te zetten. I. Sciatta.

Omtrent Z. W. van de Z. W. hoek van Sciatta leid digt aan de kust van Negroponte 't Eiland Surici, daar goede reede agter is voor n. en n. o. winden / te weten tusschen dit Eiland en 't land van Negroponte in. Maar van daar oostwaart op de heele noord en O. kusten van Negropnte is nergens goede reede om te ankieren / en overal grondeloos / maar 't is altemaal als een ijzer / en sand / hard en bar / en overal langs de kust geheel diep. Die daar op een lager wal bezet werd / en met de zeilen niet afleggen kan / die is voorzeker het Schip quijt. I. Surici.

Van de Z. kust van Sciatta tot den Golf van Volo is de kours van ouds W. wel zo zuidelijk 3 of 4 mijlen. 't Land buiten de Golf is in 't aansien hoog en schoor aan de O. zijde / dat 't schier voor overhangt / maar aan de W. zijde is 't ook steil / dog wat laagagtig aflopende. In 't inkomen is de Golf ontrent een mijl wijd / hebbende aan de westzijde om den hoek een steile klip / waar aan hij zeer kennelijk is. Binnen komende aan de W. wal leid 't hoog Eiland Emljon in een groote inbogt / daar men buiten en binnen zetten kan. Daar dwars af tegen de noord kant aan leid 't dorp Seigne. Van de noord-kant van deze inbogt schiet een steert af. Deze golf strekt ontrent noord west op. Ontrent een mijl bewesten dezen hoek is nog een inwijk / van welkers zuid zijde een steenen rif afloopt / dat men schouwen moet / zijnde daar in goede anker grond op 20 en 25 vadem. Daar ontrent een mijl bewesten leid 't Moordenaars-Eyland, daar 't binnen 9 en 10 vadem maar daar buiten 25 en 30 vadem diepte is. Aan de oost zijde van deze Golf leid het Eyland Trissere, tusschen welk en 't vaste land goede rede is op 39 en 40 vadem. In deze golf is op 't diepste 55 en 50 vadem / voorts 40, 30, 25 vadem / en overal goede anker grond. Dwats oostwaart van deze bay is ook een inwijk / daar goede ankergrond is op 25 vadem. Van de Z. hoek van de voorsz. bay strekt een rudsig rif af / daar 14 en 16 vadem water op is. Bet na binnen leid 't Eyland Stritser met nog 3 andere eilandekens / twee benoorden en een bezuiden / zijnde goede reede tusschen dit eiland en 't vaste land / op 26 vadem / maar in 't inkomen van 't eiland ontrent 30 vadem. In 't einde van de Golf / aan de noord-zijde leid de Stad Volo een weinig van de straet af / maar op de strand staet een vierkant kasteel / waer voor dat het overal klak is / dat men met een boot aan land komen kan / maar buiten de Stad leid men op 6, 8, 10 en 20 vadem / zo digt aan als men wil. 't Is daar overal in de bogt goed leggen / schone grond en klak water.

Neffens de Golf van Volo inwaart tusschen Negroponte en 't vaste land / strekt 't vaarwater na Achinou Z. W. ten W. 8 mijlen weegs. Ontrent 2 mijlen in 't vaarwater zijnde / strekt van Negroponte af een rif N. N. W. een klein half mijl in zee / daar maar 3 of 4 voeten water op is. Beoosten 't rif is een bay / waar men een vervallen kasteel met eenige huizen daar bij ziet / daar is goede reede. Een weinig bezuiden 't rif leid een klinde een half mijl van de wal van Negroponte, daar men tusschen deurloopen kan.

't Gehele W-eind van Negroponte is geheel hoog land / maar na de Z. W. hoek leid een hoogen berg boven alle d'andere uitstrekkende / alwaar regt bezuiden op 't uiterste en westelijkste van Negroponte 't Steedekien Litar leid / daar goed wit en hart beschuit / bequaam om te duuren / gebakken word / die 't gebrek heeft / kan hier gerijf worden. Litar.

Voorts van Achinou, dat op de waterkant leid / na Zetouni de geheele Golf ten einde is de kours W. wel zo zuidelijk. Zetouni en Stallida leggen een stuk landewaart in / en neffens Stallida loopt een zand rif een groot stuk van de wal af / dat men schouwen moet / dog men kan 't op 4 of 5 vadem loden en overlopen: twee mijlen beoosten Achinou leid Acladi, zijnde deze twee met Stallida kleine klekjens. Van neffens Acladi na Zetouni is in 't vaarwater 35, 30, 25, 20, 15, 11, en 10 vadem diepte met schone grond. Ook is goede ankergrond aan deze kusten tusschen de Golf van Volo en Achinou, en veel inwijken en bogten om te zetten. Daar leggen ook bezuiden de W. hoek van de Golf van Volo twee eilandekens.

Salonichi is een treffelijke Zee stad van groten handel: als gij daar wezen wilt / zo gaat de Golf N. W. ten N. in / tot dat gij den hoek van de N. O. kust ziet uitstrekken / gaat dan uitwaart aan / tot dat gij de Stad siet / en loopt dan daar na toe tot op 5 vadem / en zet'et daar in een open baleye. Bewesten de Stad loopt een drooogte Z. W. af tot beschutting voor alle W. Z. W. en W. Winden. De land wind is hier de quaadste / en de grond is hier ook niet zeer vast / daar neffens valt een rivier. 't Is hier beter des winters als des zomers ten anker te lopen om de gewoonlijke Zee-winden. Salonichi.

Van de O. hoek van de Golf van Volo tot 't eiland Lanio, anders Lafani genaamt / was de koers O. N. O. 14 of 15 mijlen. Lanio was een schoor eiland met veel rudsen aan de N. kant / en rondom met veel inbogten / maar voor Schepen was daar geen haven / nadien de grond overal scherp was. I. Lanio.

Lanio word gezegt niet meer in weezen te zijn, of misschien door aandbevinge verzonken / die hier dikwijls vallen.

Ontrent 7 mijlen beoosten de plaats van Lanio leid Lemnos anders Stallimene genaamt / een groot maar geen hoog eiland uit noord noordweste / noordwest ten noorden / noordwesten en noordwest ten westen / hem op doenende aan 2 hoge bergen als 2 Eilanden / en voort al laag land zijnde. I. Lemnos.

Tusschen deze twee bergen aan de zuidzijde van de oosthoek is Porto S. Anthoni een schone haven ofte reede. Als gij van Tenedos komende daar tragt te wezen / om voor ooste en noordooste winden te zetten / zo doet 't land een weinig benoorden de twee voorsz. bergen aan / of regt op d'oostelijkste berg van deze twee aan / want van een noordweste wind leid men onder de noordelijkste of oostelijkste berg. Gij siet dan / zo benoorden als beoosten de haven onder Lemnos te lan-

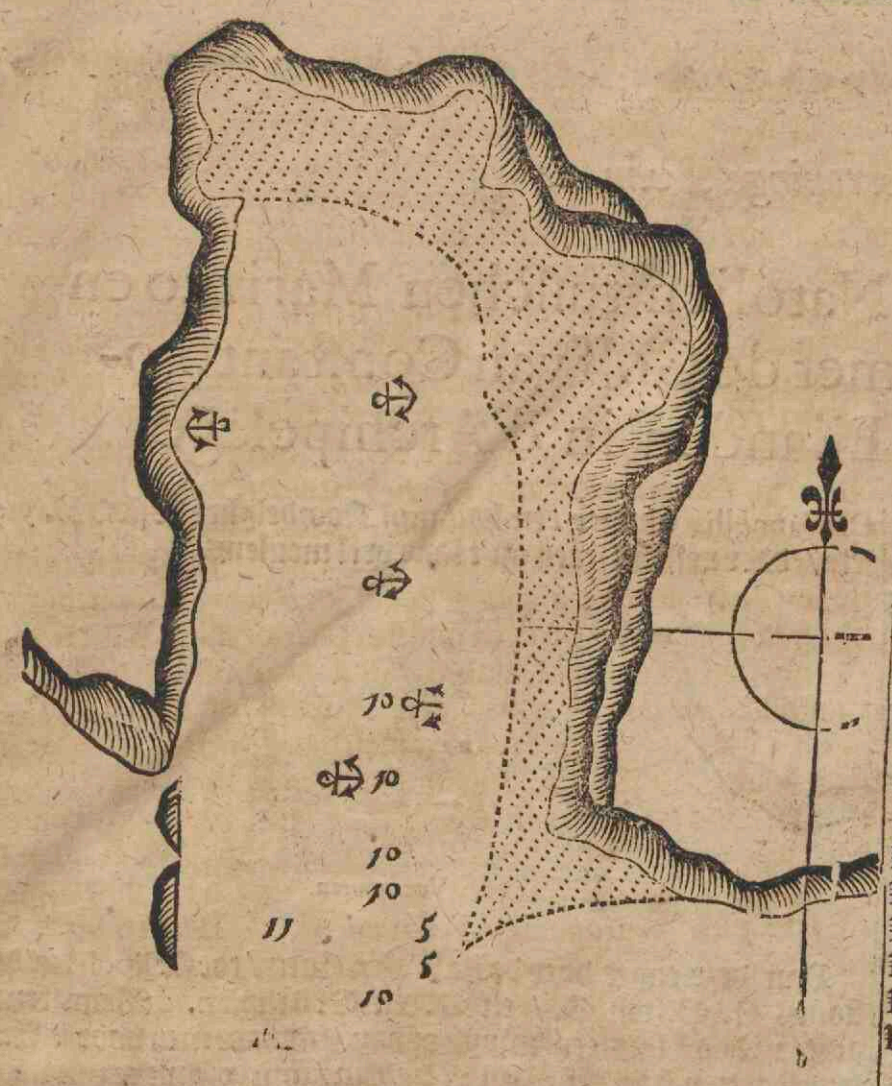

de komende/ al laeg en grauw door land/ loopt daer al by langs/ dog 't land niet zeer na/ tot aen de haven toe. Aen de hoge westhoek van de haven (dat ook de westelykste berg van deze 2 is) leggen 2 Eylandekens of grote klippen. Gy moet d'oosthoek zo na ook niet komen/ dat gy tusschen die twee eilandekens of klippen en de W. hoek deur sien kent/ maer gy moet d'Eylandekens tegen den hoek aenhouden/ dat 't gat tusschen beiden geheel gesloten blyft/ zo gy een droog rif van d'oost hoek een goed stuk in Zee strekkende niet onder zeilen wilt/ maer zo gy op deze merken lettende/ zo verre van de O. wal blyft/ dat het gat digt gesloten blyft/ zo hebt gy van deze droogte geen gevaer. Deze droogte kent gy een groot stuk van de wal aen de groenheid van 't water gewaar worden/ en zy is geheel steil/ want als gy met d'eene werp 10 of 9 vadem hebt/ met d'andere zult gy 5, 4 en ook 3 vadem hebben. Als gy deze droogte/ op zyde hebt/ of voorzy zyt/ dat gy weder 10 of 12 vadem werpt/ zo loeft dan noordwaert op de Bay in/ en zettet/ dat de O. hoek O. Z. O. en de W. hoek W. Z. W. van u zyn/ op 10 vadem goede grond/ en goed leggen voor alle winden/ behalven de Z. O. en Z. Z. O. winden. Wilt gy voor Z. W. winden hier zetten/ zo loopt digt aen de W. wal/ daer ziet gy dan een inboge/ daer men wat inwyken kan/ daer kan men voor Zuidelyke winden beschut leggen/ maer wilt gy de haven verder inlopen/ zo moet gy toezien/ als gy tegen 't N. land of den berg/ die aen 't N. einde van de haven leid/ aankomt/ nadien 't daer mede een goet stuk weegs al vlak water is.

Van deze haven Z. W. ten Z. 4 mylen leid Aistrati een Eiland/ dat niet groot nog hoog is. I. Aistrati.

Bezuiden Lemnos iets O. 16 mylen/ en van de noord-hoek van I. Andro N. O. iets noord ontrent 10 mylen leid 't Eiland Ipsera, waer onder aen de Z. W. zyde na de strand toe goede reede is/ te weten tusscheu Ipsera en Anti-Ipsera, in een grote zandbay/ daer men zetten kan op 10 en 12 vadem goede zandgrond voor alle oost/ weste en noorde winden. Men kan daer aen beide kanten inkomen en uitzeilen/ zo van benoorden/ als van bezuiden. Maer van benoorden moet men Ipsera by de hoek van 't gat wat schouwen/ en gieren na Anti-Ipsera, want naest Ipsera leid een klip 7 of 8 voeten onder 't water. I. Ipsera.

Strikkinge en Coursen.

Van I. Macronisi tot I. Astura is de kours n. o. 4 of 5 mylen
Van I. Asturi tot I. Suhi de Casa noord-west 3 mylen
Van C. Negro tot Volo noord-west 3 of 4 mylen
Van Volo tot de Straet van S. Marco W. 1 myl
Van 't noord-einde van Andro tot I. Calojera O. n. O. 4 mylen
Van C. Martelo de O. hoek van Negroponte tot I. Schiro noord 11 mylen
Van I. Selidroni tot de stad op I. Schoppelo n. w. anderhalf myl
Van P. S. Giorge de Schira tot 't zuid eind van I. Schoppelo noord W. iets W. 8 mylen
Van I. Schoppelo tot I. Sciatta W. 2 mylen
Van de Z. kust van Sciatta tot de Golf van Volo W. wel zo Zuidelyk 3 of 4 mylen
Van P. S. Antonio de Lemnos tot I. Aistrati z. iets w. 4 mylen
Van I. Aistrati tot I. Ipsera Z ten O. wel zo Oostelyk 12 mylen
van de n. hoek van Andro tot I. Ipsera n. o. iets n. 10 mylen

Hoogten

De Noordhoek van I. Andro op 38 graden 0 minuten
De noordoost hoek van I. Schoppelo op 39 graden 20 minuten
P. S. Antoni de Lemnos op 40 graden 0 minuten
I. Aistrati op 39 graden 42 minuten
De zuidhoek van I. Ipsera 38 graden 30 minuten

In de Golf van Negroponte zyn de namen der eilanden by de Franzen geheeel anders geplaest/ dan by ons: en omtrent Scopelo, Sciatta, Golfo de Volo, &c: is ook veel verschil/ daer geen blyk van is/ dat zy het beter hebben/ behalven in de breedtens.

Hoe haar deze Landen uit der Zee vertoonen.

Aldus vertoont 't Eiland Lemnos, als den hogen ronden berg N W. van u is. Men is dan ontrent 2 mylen van C. Bababora. Dezen ronden berg/ daer een kasteel op staet/ leid aen de W. zyde van 't land.

Aldus vertoont I. Lemnos, als de zuidelykste van de 2 hoge bergen N. W./ en de noordelykste N. W. en N. W. ten N. van u is. Men siet dan nog een deel land daer aen om de N. heen strekken.

Aldus vertoont 't laege eiland Tiistrati W. 3 of 4 mylen van u/ men kan I. Tenedos, N. O. ten O. 6 mylen verre sien als ook I. Embro en Samandrachi met 't land van Natolien en C. Bababora, mitsgaders C. Siguri de noordwest hoek van I. Metelino Z. ten O. en Z. Z. O. 5 of 6 mylen verre. I. Scio kan men dan ook bewesten I. Metelino sien.

I. Ipsera N. ten W. 5 of 6 mylen van u vertoont aldus.

I. Ipsera Z. W. 6 of 7 mylen van u vertoont aldus.

De Dertiende Vertoninge, van de

Zee-kusten van Thracien en Natolien tusschen Marizzo en de Zuidhoek van Calaberno met de Golf van Constantinopolen en de by leggende Eilanden in d'Archipelago.

J. Embro en Samandrachi.

VAn de N. O. hoek van Lemnos N. O. en N. O. ten O. 4 à 5 mylen leggen d'Eilanden Embro en Samandrachi, waer van Embro 't naeste aen de Straat van Dardanelli laeger dan Samandrachi is / want als men daer bezuiden is / siet men Samandrachi regt over Embro henen.

C. Jenesari.

Op Cabo Ienesari de Zuidhoek van de Straat van Dardanelli staet een dorp huizen met 3 meulens en veel kleine bergskens / daer een zand rif af strekt wel een grote gooteling-schoot W. ten N. in Zee / dat men schouwen moet / maer als men benoorden de steert is hebbende de punt op zyd' / dan kan men op 't lood daer by langs lopen.

Regt benoorden of beoosten C. Jenisari is nog een hoek van grote witte stenen / die zeer geklarteit is / daer een dorp by is / en daer ook een riffken afstrekt / maer niet verre / dat is zeer steil / want een roer schoot daer van is 't wel 10 vadem diep.

Straat van Dardanelli.

Voor in 't aenkomen van de Straat van Dardanelli is 't niet boven drie vierendeels van een myl wyd / en strekt eerst O. ten N. / daer na O. N. O. / en te met noordelykter / al noordoost en noordoost ten noorden naer de Kasteelen Dardanelli en Mare Bianco, die ontrent een gooteling schoot wyd tegen malkanderen over leggen. Als men uit de Z. komende voorby C. Ienesari is / en dat men om de slappen of Zuyooste winden niet midwater houden kan / zo loopt na de lage hoek beoosten de Kaey / want daer digt by is 9 vadem water / en houd dan oostwaert om na de N. hoek van 't hoge lant / mydende de lage zuidkust / om de vlakke droge plaetzen / die 'er zyn / leggende niet meer dan 2 vadem onder 't water / aen de kant van de droogte vint men 13 vadem / waer 5 vadem op de droogte is. 't Is daer over al kleygrond. Onder 't hoge land is goede reede op ontrent 4 of 5 vadem.

Ontrent een myl N. O ten O. van C. Ienesari is 15 en 16 vadem diepte / schone grond om te zetten / waer men wil.

Als men neffens de voorsz. Kasteelen komt / zo schiet de N. hoek van de Straat neffens de Zuidhoek / dat 't gat schynt toe te wezen / en dat men de Zee niet zien kan. Om in de Golf van Constantinopolen tusschen deze Kasteelen deur te zeilen of te laveeren / moet men de Z. O. zyde houden / om de harde stromen / die aen de N. W. zyde uitwaert gaen / byzonderlyk des winters / ja zomtyds zo sterk / dat men met een moye koeltje voor de wind die essen dood zeilen kan. Maer men moet de Z. O. hoek niet te na komen om een klein bankje daer afschietende / als ook om dat aen de Z. O. zyde ontrent een Musquet schoot van 't land hier en daer eenige klippen onder 't water leggen / die men schouwen moet / maer de N. W. zyde is geheel schoon / alwaer men in 't uitzeilen zonder te misdoen digt by langs lopen mag. 't is een grote myl tusschen beide deze landen wyd.

Van het voorsz. Kasteel inwaert na de Z. O. of lage hoek aen de O. wal / daer dat voorverhaelde zand-rif aen een stuk van de wal af na de W. wal toestrekt / is de kours N. en N. ten O. een groot half myl. Op deze hoek staet een huiskien met een dikken hoop steenen of 2 op malkanderen gemetzelt / die men schouwen moet om een zand rif een goed stuk daer van de wal na de W. wal toestrekkende. Tusschen de Kasteelen en dezen hoek is een bay / daer alle scheepen zo oplkomende als afzeilende zetten op 3 en derdehalf vadem om bevryd te zyn voor alle winden / en om daer 3 of 4 dagen te leggen / nadienze daer gevisiteert worden / men zet 't daer neffens een groene plaets in 't land leggende / vermits daer grote bomen op die kust staen / ontrent een steenworp van de wal.

Men moet / uit de O. of van boven essen om de hoek van dit rif komende / daer digt om loeven na de O. wal / om daer te zetten / men moet ook toesien / dat men niet verre van de wal blyft / en alzo de grond niet mist / want een musquet schoot bezuiden 't rif is 't 10 vadem diep. 't gebeurt zomtyds wel / dat de Scheepen van boven komende / met harde noordelyke en oosteyke winden (nadien 'er dan een harde stroom uitwaert loopt) niet rasch genoeg na deze wal toe gieren / en terstont zo van de grond af dryven tot tusschen de Kasteelen.

Tegen over deze hoek aen de W. wal / daer staet 't Kasteel Dardannelli, alwaer een half myl Noordelyker de stad Mayta leid / daer neffens staen op 't land veel meulens.

Vuur-tooren.

Van deze engte daer de Kasteelen staen / tot Galipoli, is de kours N. O. ten O. / en O. N. O. 6 mylen. Bewesten / achter Galipoli is een inwyk of bay / alwaer men voor 't Arsenael zetten kan op 24 en 25 vadem / om beschut te zyn voor N. / N. O. en O. winden / maer de O. wind maekt daer hoekjes wind. Beoosten Galipoli is ook een grote inbogt / zo dat de Stad op een lage en effene uithoek leid / op wiens uithoek een langen vuurtooren staet / daer alle nagten op gebuurt wort / en ontrent een Goteling schoot van die vuurtooren regt af / leid een blinde klip / daer meenig op gesneuvelt is / anders is de geheele kust schoon.

Men moet tusschen Mayta en Galipoli zeilende / de N. wal altyd naest houden / maer met mistig of donker weder niet al te na / om dat men anders ligtelyk op eenige zand punten van zommige plaatzen afstrekkende lopen sou / dog met klaer weder wort men die aen de wittigheid van 't water wel gewaer / ook kan men die aenloden. Men zoude ook van boven komende / nadien aen de Natolische zyde 't land vry wat inbogts heeft / met donker weder ligtelyk op de voorsz. uithoek met 't rif zeilen: Ook schynt 'er in 't land geen opening te zyn / maer digt te wezen / maer zal hem zelfs wel openen / als men na 't hoog land regt benoorden Mayta aen de Thracische zyde leggende toe zeilt. Onder dit hoge land kan men reede maken voor N. W. en W. winden. Dit Kalk tusschen Mayta en Galipoli is tot veel plaetzen 2 mylen wyd.

Camanar.

Tegen over Galipoli ontrent een myl aen de Z. wal neffens Camanar leid een rif gelyk met 't water / daer men aen de W. kant d'eene werp 9 vadem heeft / en met d'andere werp blyft vast sitten / dog men misdoet 'er niet aen / nadien 't al kleigrond is. Tusschen dit rif en 't vaste land / (dat is bezuiden dit rif) kan men zetten voor meest alle winden / maer men moet 'er uit de W. agter lopen / om dat dit rif met een smalle strook aan 't vaste land strekt. De stad Camanar leid (als gezeid is) agter dit rif aen de waterkant op geheel laeg land / ja nog lager / als daer Galipoli op leid.

Lapsacie.

Een groote koer schoot bewesten Camanar leid 't groote dorp Lapsacia ter zeiden van alle windmeulens / die aen de waterkant staen / daer beter rede is als tot Galipoli, zo droog en diep als gy begeert. De geheele kust voorts is een schone zandgrond / maer loopt 'er niet te digte by / want by nagt is 't best in deze Golf mids water te houden.

I. Marmora.

Van Galipoli tot 't Eiland Marmora is de kours O. ten N. ontrent 7 mylen. Marmora (om de overvloed van de marmer-steen / die daer valt / alzo genaemt) is een kort eiland / maer 't hoogste dat in deze geheele Golf leid / dat hem uit de W. komende aen 2 bergen met een laeg eilandekien daer benoorden / en 2 kleine eilandekens daer bezuiden op doet. Als men van de Kasteelen Dardanelli na Galipoli zeilt / zo ziet men Marmora benoorden Camanar heen. Bewesten Marmora voor een bay leid een klein klipjen gelyk met 't water; ook heeft dit Eiland 4 kleine havenkens / maer niet dienstig voor grote schepen. Rondom Marmora is 't zeer diep.

Een

op na Constantinopolen labeeren moet / die houd de Romanische Kust naest'om de minste stroom / vermiis'et aen de Natolische kant altyd harde stroom om de West gaet.

Tegen over Marmora is Cabo Rodesto een redelyken hogen hoek / vry wat hoger dan 't andere land daer omtrent / die gy met noordelyke winden niet te na komen meugt / om datze met grote drayingen en dwarlingen daer over vallen. Beoosten C. Rodesto is wederom laeg vlak land / alwaer in de bogt de stad Araclea leid / daer veel meulens op 't hoge land neffens staen. Gy moet de wal daer voor niet nader zetten als op 7 vadem / wezende een vierendeel van een myl ontrent van 't land een schoone vaste zand-grond / en 't droogt 'er zoetjes op zonder eenige buile / want de kust is daer schoon / om beschut te zyn voor Z. en Z. W. winden. Behalven van de N. W. zyde is 't droog / makende de haven daer beslooten. Van daer om de W. een klein half myltken leid een grote klip even met 't water / daer een bogt neffens is / daer de grond op 12 vadem losse klei is. C. Rodesto. Araclea.

Van C. Rodesto O. / en van Marmora O. ten N. 10 of 11 mylen leid den hoek van Selimbri een weinig uitstekende / alwaer beoosten goed zetten is een vierendeel van een myl van de wal op 20 vadem in openbare Zee om te laden Wyn / Catoen / en and're koopmanschappen. Omtrent een half myl daer beoosten heeft 't land een grote witte plek / daer 't goed aen te kennen is / met een witte voetstrand neffens die witte plek / en al vlak water / want een goteling schoot van de wal is 't daer maer 5 vadem water / maer westwaert aen wort'et dieper op 10 / 15 en 20 vadem al schone grond. Hier ontrent is de Golf 7 of 8 mylen wyd. Selimbri

Aan de Natolische zyde leid van de Golf van Pandermo, I. Calonino verscheide O. 11 of 12 mylen. Van de Z. W. hoek van 't Eyland Calonino strekt een lange droogte na het vaste land toe / welkers Z.-punt dat men schouwen moet. Aan de Z.-zyde van Natolien / neffens Calonino, is den groten Haven Diaschillo, maer naeuw om in te lopen / en ontrent derd'half vadem water in de mond van deze Haven: hier valt die Rivier in Zee / op welke de zeer ryke Zee-stadt Bursia vier mylen opwaerts onder aen 't hooge gebergte leid. Calonino.

Binnen de N. O. hoek van Calonino is een inbogt / daer een groot dorp op leid / daer 't goed zetten is op 12 vadem voor alle N. en W. winden: 5 of 6 mylen bewesten Calonino is aen de Natolische Kust den inham van Palormi, maer zonder Havens.

Van I. Calonino N. O. derd'half myl leid Ponte Christ, alwaer N. N. W. af ontrent een myl d'eilanden Rossa leggen / tusschen dewelke een goede reede is op 8 of 9 vadem goede ankergrond voor alle winden. 't Is daer overal schoon. Van deze Eilanden loopt de Golf van Ismyth wel 6 mylen op. De Stad Ismyth leid gehrel in de bay: daer is een goede haven tot beschut van alle winden. I. Rossa.

O. Z. O. ontrent 3 mylen van Selimbri leid Siechmisia aen een groote Rivier / daer een brugge met 22 bogen over leid / hebbende in de mond van de rivier 9 vadem zandgrond / maer de zuidelyke winden blazen daer open in. Siechmisia.

Beoosten Siechmesia is de rode en witte kleebige hoek van S. Stephano, daer een goed getal huizen op staen / daer neffens strekt een zand rif af / daer op een klein half myl van land niet meer als 5 vadem diepte is. Op de geheele Romanische Kust kan men zetten / want daer is geen andere grond / als zand en klei.

Van dezen hoek O. ten N. een kleine myl / krygt men de W. hoek van de Stad Constantinopolen, en daer neffens komende / lood men de wal op 9 vadem / zo voort lopende tot by 't Serail aen de N. O. hoek / daer men by omloeft na Galita om te lossen. De haven van Constantinopolen is ontrent een myl lang / en op alle plaatzen aen beide zyden zo diep / dat 'er het grootste Schip aen de wal leggen kan / behalven aen de binnenste hoek van Eynb is 't droog / daer een rivier overvalt / aen de welke veel kruid en papier meulens staen. Als men daer uit zeilen wil / zo loopt men van Galita na Toppena, of Sophano genaamt / om met een noordelyke wind en met de stroom boven Constantinopolen te geraeken; want om eenige hoeken van de Straat van Constantinopolen valt de stroom zo sterk uit de Zwarte Zee, of 't een ligt afloopende rivier waer / zynde op veel plaatzen boven de 40 vadem diep. Aan de Z. zyde van 't Paleis is een inham. Door de snellen stroom van boven komende / moet men letten op een blinden / leggende voor de 7 torens. Constantinopolen.

O. N. O. van Toppena opwaert is den toren van Leander, die men schouwen moet / en voort N. O. op tot neffens 't oude Kasteel van Sultan Mehemet. Ontrent een myl daer benoorden kan men voor Jeingi Chiau zetten tegen de palen aen op 4 vadem. Voorts kromt 't vaerwater oostwaert omtrent een vierendeel van een myl na 't Romanische Kasteel, daer een Grieks dorp by leid / en neffens 't Kasteel leid een weinig boven water een klip / die men rondom op 14 vadem omvoyen

Een stukje Z. Z. W. van Marmora leggen 4 Eylandekens / waer van 't Hafen-Eyland 't zuidelykste en grootste is. Tusschen dit en 't kleine eilandeken loopt men N. W. in tot voor een groot dorp / daer voor is 7 vadem diepte klare grond / maer van 't Z.-einde van 't kleine Eylandeken tot de N. kant van dit dorp is 't droog tot 6 voeten water. Maer tusschen dit en Arablar of 't Mooren Eyland inlopende / zet men 't bezuiden 't kleine Eylandeken op 4 of 6 vadem voor alle N. W. / N. / O. / en Z. O. winden. Neffens Arablar is ook goede reede op 10 en 12 vadem. Aen de N. kant van Arablar leid een ander klein eilandeken / daer tusschen beide is 't droog tot 11 voeten toe. Tusschen Marmora en deze eilandeken is 35 vadem diepte en zandgrond. 's Winters lopen de schepen gemeenlyk bezuiden Marmora en benoorden deze Eilandekens deur / vermits dit vaerwater overal schoon is / en om dat die gewoonlyke Z. O. en Z. winden dan daer in boegen willen / maar 's zomers lopen zy meest al benoorden Marmora heen / om stilagtige W. en N. W. Winden. Den hoek van 't vaste land van Natolien komt met een langen uitstekenden hoogen hoek neffens Marmora uitsteeken van verre vertonende als een Eiland / zynde tusschen beide ontrent een myl wydt. Bewesten deze hoek is een schooue diepe haven om veilig voor alle winden te leggen. 't Hafen Eiland. Arablar.

Van Arablar tot C. Boöa is 't N. W. ten W. omtrent 2 mylen. De Golf van Boöa is overal een schone Kust en zandstrand zonder havens. Voor de stad Eres, anders Chimer genaemt / leggende van C. Boöa west ten zuiden omtrent 2 mylen is 't goed zetten op 12 vadem schone zandgrond voor N. noordooste / ooste / zuide / en zuidwestе winden. Aen de oost kant van Marmora een weinig van de wal leid 't kleine Eylandeken Fanor, daer 's nagts gemeenlyk op gevuurt word. Maer aen de noordwest hoek van Marmora een half myltken van de wal leid een hogen klip / die rondom schoon is. I. Fanor.

Beoosten de voorz. uitsteekende hoek van Natolien is de Golf van Pandermo, waer in een goede haven is / die aen de N. hoek een droogte heeft / die men schouwen moet. Twee grote mylen beoosten deze haven leggen de 3 kleine lage Eilandekens Rodia, van waer tot 't eiland Calonino de kours is O. 12 mylen.

Als men O. ten N. en O. N. O. van Galipoli afzeilt / zo vert valt men tusschen I. Marmora en C. Rodesto, dewelke ontrent 3 myle van malkanderen leggen. Van Galipoli O. waart is. 't land een stuk weegs laeg / slegt en effen / en daer by langs vlak water / zynde omtrent een Roer schoot van de Wal 4 vadem diepte. Ten einde van dit slegte land omtrent 2 mylen beoosten Galipoli leid een ronde heuvel / en daer benede staen veel bomen met een lange witten toorn / die men tusschen of agter 't land in een laegte uit 't gesigt verzeilt. Beoosten dezen heuvel staen ook veel bomen in en omtrent een valeye. Een groot half myl dwars van deze heuvel 't zee is 't maer 13, 14 en 15 vadem diep en schone grond / wezende hier ontrent vlak water / maer nader aen de wal is 't geheel ondiep. Men moet de wal hier neffens wat myden / want deze vlakte strekt van deze heuvel wel 2 mylen oostwaert aen na een andere langen steilen of hogen berg.

Men kan uit de O. komende Galipoli niet wel kennen / om dat die op een lagen slegten uithoek leid / en dat die dan tegen aen 't hoge land daer bewesten leid. Maer aen den voorsz. ronden heuvel met 't vlakke water beoosten dezen heuvel kan men merken / dat men nog ontrent 2 mylen van Galipoli is. Als men van dien heuvel westwaert na Galipoli zeilt / zo wort 't wederom dieper / en men ontmoet nog een andere heuvel op 't hoogste van 't land / digt aen de waterkant ontrent een klein myltken beoosten Galipoli, daer 't neffens dit heuvelken een vierendeel van een myl van de wal 20 vadem diep is / zynde de grond daer overal schoon / dat m'er by alle gelegendheid zetten kan. Men kan op 't lood wel digt by 't land van Galipoli langs zeilen / als men maer schoudt de voorz. blinde regt neffens de vuurtoren.

Die tusschen Galipoli en Marmora en ook van daer inwaert

omloopen kan. Hier is men omtrent een musquet schoot wydte tusschen deze landen aen wederzyden op alle plaetzen beslooten. Men moet de noord hoek van dit Kasteel myden en mitswaters houden.

Aen de Natolische zyde leid de Stad Coavagg genaemt / daer men 't op 5 vadem zetten kan. Een roer schoot daer binnen leid de Natolische wal naest een groot lang rif / dat loopt men bewesten heen / want daer bezuide is een zeer goede haven. Men loopt dit nauw noord noord-oost uit in de Swarte Zee, hebbende by de uiterste lanteeren of vuur-ligt van allen 12 vadem diepte / en 't is daer en omtrent een myl lang in dit nauw omtrent een Valkonet schoot wyd.

Coavagg.

Binnen de tweede hoek aen de Natolische Kust leid Algiro, een haven voor alle noorde en noord ooste winden. Een half myl binnen de mond van de Swarte-Zee staet 't uiterste Kasteel Panar.

Algiro.

De Kust van Natolien, van C. Jenesari, de zuid-hoek van de Straat van Dardanelli, tot C. Bababora, strekt wel zo westelyk als met groote inbogten.

Zuidwest omtrent een myl van C. Jenesari leggen de kleine en lage Eylandekens van Mavarca, waer van de zuidelykste en kleinste rondom vuil zyn.

Van C. Jenesari is de koers tot de noord-hoek van 't Eyland Tenedos zuidwest 3 mylen / maer van J. Aistrati tot de zuidwesthoek van Tenedos oost noord-oost wel zo noordelyk 8 of 9 mylen. Als men van dezen hoek van Tenedos afgaende / de Straat van Dardanelli in wil / zo loopt men noord oost ten oosten aen by de Eylandekens van Mavarea heen / latende die aen bakboord / en men verbalt dan een weinig beneeden de C. Jenesari.

J. Tenedos
J. Mavarea.

Liegt neffens Tenedos aen de Natolische zyde / zynde 't land van Troyen, strekt een zeer lange zandige hoek af na Tenedos toe / wiens uiterste van de Stad of Kasteel Tenedos leid verscheiden o. ten z / maer o. z. o. van 't Eilandeken of groote klip Placho, die oost waert van Tenedos op een derdendeel waters afleid na de Natolische wal toe. De Venetianen en Turken zetten 't gemeenlyk tusschen Tenedos en Natolien op 10 en 15 vadem. Wilt gy 't hier zetten / zo zet 't regt bezuiden Placho dwars van 't klipken / dat bezuiden de stad een weinig van 't land afleid / daer is 't goed leggen op 10 en 11 vadem goede grond. Men kan tusschen 't voorsz. klipken en Tenedos ook sonder te misdoen deur zeilen. De Z. O. hoek van Tenedos is 't hoogste land van de zuid kant van Tenedos, streekende onder met een laeg wit grouw klippig hoekskien uit / van verre vertoonende met een witte plaet / gelyk de zuidwest hoek van Tenedos doet. Omtrent 2 goteling schoten van deze Z. O. hoek af / is het twintig vadem diep. Regt om deeze grauwe Z. Z. O. hoek oostwaert of noordwaert is nog een ander grauw hoekskien / daer men tusschen beide omtrent een gooteling schoot van de wal zetten kan op 10 vadem / zynde de grond daer steil afgaende. Oost zuid oost van deze hoek daer regt tegen over aen de Natolische kust is een lang zandig hoekskien met eenige rudzen van de wal af strekkende / dat men myden en niet nader komen moet als op 3 vadem. Maer tusschen beide midswater is 20 / 21 en 30 vadem diepte. Tusschen dezen zandigen hoek en die andere voorsz. aen de Natolische kust (die omtrent een myl van malkanderen leggen) is 't langs de Natolische kust al vlak water / daerom moet men deze kust (als men hier laveeren komt) op 't lood aendoen / en midsweegen tusschen beide de zand hoeken in de wal niet nader als 8 of 9 vadem komen. Maer over de helft komende / dat men de noord hoek nader dan de zuidelykste hoek is / zo mag men de wal op 't lood zo na loopen als men wil / om dat 't daer een musquet schoot van de wal 5 vadem diep is; ook mag men daer tusschen beide wel geheel overdiepen tot dat 't Kasteel dwars aflyd: 't diepste tusschen beide is 16 en 17 vadem tot zommige plaetzen steekgrond / en tot zommige plaetze hard.

Wilt gy bewesten Tenedos om / zo schouwt de 2 westelyke hoeken / vermits zy beiden zeer vuil en rudzig zyn. De zuidelykste van beide is een laege witte hoek zeer klippig / daer een vuil rif 't zeewaert strekt. Van dezen hoek af een groot stuk oostwaert is al wit land / by na gelyk Doev'ren, strekkende tot de zuid-oost hoek oost zuid-oost wel zo zuidelyk / zynde langs deze kust overal goede ankergrond bequaem om te zetten voor noorde noord-ooste en ooste winden.

C Bababora.

Cabo Bababora. leggende verscheide van C. Siguri noord oost ten oosten 3 mylen / van J. Aistrati oost ten zuiden 9 mylen / en van Tenedos zuid ten oosten 5 a 6 mylen / is een hoogen hoek boven effen en vlakagtig / waer onder goede reede is een gooteling schoot van de wal op 25 en 30 vadem voor noorde en noord-ooste en oost noord ooste winden. De grond is daer over al schoon en de ankers houden daer wel. Als C. Bababora zuidoost ten oosten 3 of 4 mylen van u is / vertoont die als een Eyland om de noord vlak en langzaem afgaende / maer 't Eyland Metelino aen de noordzyde heeft 2 lange brede bergen veel hoger als Babobora, waer door menze wel onderscheiden kan / als men uit de noord koomende binnen Metelino deur wil.

Die uit de zuiden of noorden koomende tusschen Metelino en Bababora deur zeilen wil / die moet niet midswater zeilen om eenige blinde rudsen of bedekte rudsen / die regt in 't daer water leggen / maer digt by d' eene of d' andere kant langs houden. Van C. Bababora afkomende / moet men na een van beide wallen gieren / tot dat 't Kasteel Molivo op Metelino dwars van u is / dan is men voorby / zo dat men zonder schroomen over en weder over laveren mag / zo 't van nooden is.

C. Siguri.

Van 't Kasteel Molivo tot C. Siguri de west hoek van Metelino is de koers west 5 mylen / maer van C. Bababora tot C. Siguri zuidwest ten westen 3 mylen.

P. Siguri.

Aen 't west eind van 't Eyland Metelino leid Porto Siguri.

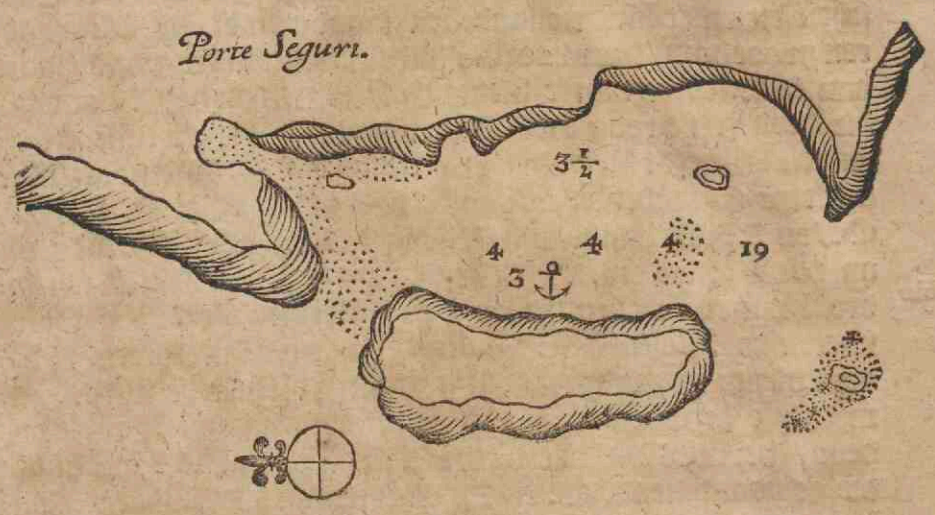

een goede haven / zynde 't noorder gat naeuw en droog / maer men moet 'er uit de zuid inkomen. Binnen de hoek is 19 vadem zand grond / maer droogt op tot 5 vadem toe: voor 't kerkskien / als ook in de geherle haven is 2, 3 en 4 vadem water. Tusschen de zuidwest hoek van de haven en 't Eyland Siguri een weinig na buiten leid een hooge klip / daer andere klippen effen met 't water rondom leggen. Met een noorde wind is 't daer kwaed inkomen / om datze dan regt 't gat uitblaest.

Beoosten Siguri zyn 2 onbekende havens / maer Porto Perera is een goede haven / maer de weste winden zyn daer schadelyk.

Liegt bewesten C. S. Maria de oost hoek van Metelino leid Porto Gero anders de Golf van Gieremia genaemt / de schoonste haven / die men ergens vinden mag / gelyk wy die in de haven kaert afgeteekent hebben / leggende van C. Calaberno noord en noord ten oosten pas 5 mylen. Deze haven is niet wel kennelyk / als men uit der Zee komt om dat de hoeken binnewaert voorby malkanderen schieten / zo dat 'er van verre geen opening kan gezien worden. Als men deze haven in wil / zo zeild men regt aen tusschen C. S. Maria en den zwarten berg daer bewesten (die van verre 2 of 3 mylen daer af als een Eyland vertoont) / zo zal men zonder misdoen regt voor deze haven verballen / om dat die tusschen deze kaep en berg leid. Aen de west zyde van de Haven leggen 2 Eylandekens of klippen / vertoonende als gebrooken Suikerbrooden / daer af 't westelykste het grootste / en de oostelykste / dat digt aen de haven leid / 't kleinste is. De hoeken van de haven leggen O. ten N. en W ten Z. van malkanderen / waer van de westelykste een laege vlakke hoek is / daer een zand rif af strekt / die men wat schouwen moet. Men kan zonder schroomen tusschen deze Eylandekens / die hoog zyn / waer van 't grootste wat langagtig / en aen 't oost einde hoog is / deurloopen. Regt noorden van deze west hoek ligt een pik swarte klip / daer men / als men hem gewaer word / na toezeilen moet / latende hem aen stuurboord leggen / dat is / loopende daer bezuiden heen tusschen deze klip en de voorsz. vlakke hoek deur / maer de klip naest / om 't voorsz. riskien te schouwen / want by de klip is 't geheel diep / men kan daer zo na rondom loopen / als men wil / ja tot een steen werp toe. Men kan daer ook benoorden omlopen. Deze klip op zyde hebbende / zo gaet men noordwaert aen na de roode klip toe / die regt west van de swarte klip afleid / en laet de roode klip aen bakborst / loopende tusschen de roode klip en 't land aen stuurboord deur / noordwaert aen na een klein Eylandeken / daer een groene boom op staet leggende noord ten westen van de roode klip. Aen deze boom kan men met een touw vast maken met een anker t'zeewaert. Tusschen dit Eilandeken en de roode klip is aen de oostwal een hoek / daer 't agter goed leggen is op 12, 13, 14 en 15 vadem na believen voor alle winden. Men kan daer geen Zee sien. Deze hoek leid N. N. W. van de voorsz. vlakke hoek verscheiden. Van dit Eilandeken met de boom strekt de Haven noord-

noord west ten noorden in. Men kan overal in deze haven zetten tot op 15 en 16 vadem. Die van Smyrna komende na Scio tracht te loopen / en door tegenwinden niet opkomen kan / die kan niet beter doen / als na deze Haven ter reede te loopen.

Metelino. Bewesten C. S. Theodoro leid de Stad Metelino op een Eiland na de binnekant van 't groote Eiland Metelino toe / daer loopen 2 Moeijes van 't Eiland af / een beoosten en een bewesten de Stad / en van 't vaste land van Metelino loopen ook twee Moeijens af tegen die van 't eiland aen / maer 't is daer binnen ruim / en in 't inkomen maer een kabel-langte wyd; de Moeije aen de oostkant aen 't vaste land van Metelino is meest onder water / zo dat maer 2 steenen op de buitenste hoek boven 't water leggen. Die daer in wezen wil / die moet digt aen de Moeije van 't Eiland houden / zo heeft hy geen nood. Aen d'oost zyde van de Stad is in een groote inbogt goed leggen. Men kan 'er zo verre inlopen / dat men bevryd is voor alle winden / behalven de N. en N. O. winden wayen daer regt in. De Stad heeft aen de west-zyde een goede haven / maer droogt nu op / hebbende in 't gat niet meerder als 12 of 13 voeten diepte.

Bewesten de Stad leid 't groote Kasteel Molivo, alwaer bewesten regt tegen over de swarte hoek aen 't einde van d'Olyf bomen / dat dwars van de Stad leid / ook goed leggen is voor 't dorp Petra, om bevryd te zyn voor alle winden / behalven de N. W. / N. en N. O. winden.

Tusschen Molivo en de Stad Metelino, ontrent een paer gooteling schoten van 't Kasteel Molivo, leid een klein laeg
Molivo. Eylandeken een weinig van de wal / daer men tusschen dit eylandeken en Metelino zetten kan voor Z. O. / Z. Z. W. / W. en N. winden. Hier leggen nog eenige kleine eilandekens digt aen de wal / en de kust is daer overal schoon / zo dat men daer zetten kan / waer men wil.

C. S. Maria d'oost hoek van Metelino is een hoogen hoek / als ook Fogia Vecchia, den hoek van Natolien daer tegen over / leggende ontrent 4 mylen van malkanderen. Fogia Vecchia leid N. O. 7 mylen van C. Calaberno. Fogia Vecchia is kennelyk aen een ronden heuvel / zynde een smalle uitstekende hoek hebbende aen de Z. zyde groote bogten / daer bezuiden leid ook een Eilandeken met een kort dik stomp vervallen torenken daer op / en dieper in de bogt van Fogia Vechia leggen nog meer eilandekens / daer men overal reeden maken kan. Bezuiden Fogia Vechia kan men overal onder 't lage land ten anker loopen op vlak water en schone grond. By 't eilandeken met het toorenken leid een ander met 2 heuvelen / gelyk een zadel / daer men rondom zetten kan. 't Zuidelykste van deze eilandekens is een laeg / lang en groen eilandeken / daer men by langs inlopen kan tusschen dit groene / en een ander dat wat hoger is / latende dat groene eilandeken aen stuurboord / en 't ander dat wat hoger is / aen bakboord / en lopen zo een gat in tot voor een dorpken aen de N. zyde van de Haven. Onder 't uiterste en westelykste eilandeken / ruig bewossen met kreupel bosch / is 't goed leggen op 35 en 36 vadem goede steenigrond voor Z. en Z. O. winden. Neffens dit Eylandeken leid nog een geheel klein ruig bewossen Eylandeken.

Fogia Nuova.

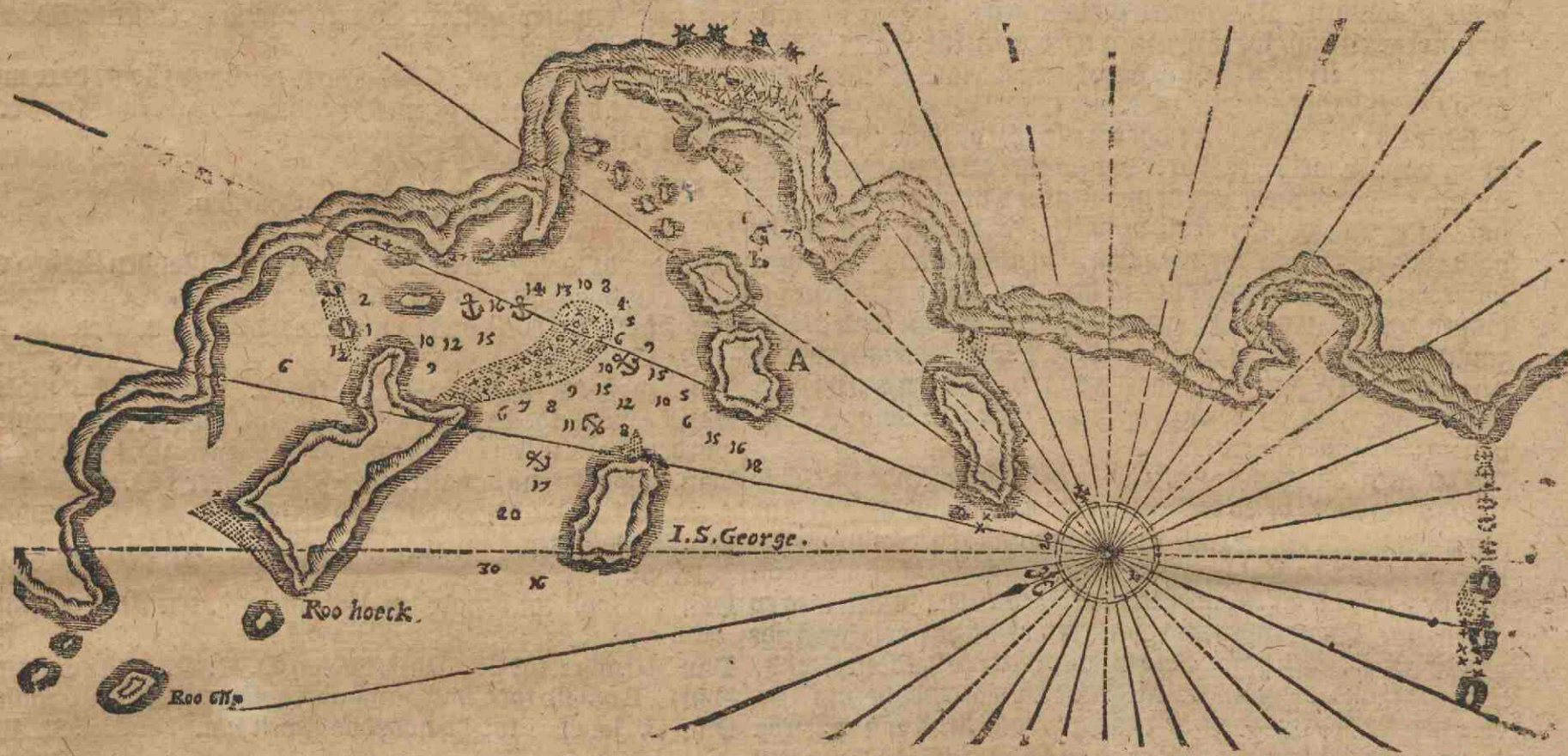

Fogia Vechia. Fogia Nuova, leggende benoorden d'oosthoek van de Golf van Smirna, is van Fogia Vecchia verscheiden Z. dog volgens de Fransen Z. Z. W. ontrent vier mylen / hebbende tusschen beiden een inwyk / die een stuk oost aen landwaert instrekt / het leid ook van C. Calaberno O. ten N. 5 mylen / en de Z. hoek van Fogia Nuova leid van C. Calaberno O. 4 mylen. De stad Fogia Nuova is goed te kennen / om dat 6 of 7 meulens neffens de Stad op 't hoge land staen / en voor de Stad leggen eenige Eilandekens / daer men agter ten anker loopt / waer van 't grootste en langste benoorden de Stad leid / dat aen 't noord einde een kennelyk roden steilen hoek heeft / en aen 't zuid einde strekt een groot lang steen rif / of singelstrant van grote steenen af / die tot veel plaetzen boven 't water leggen. Bewesten dit steen rif leid 't Eiland S. George, maer bezuiden S. George en dit steen rif leggen nog eenige Eilandekens hier in de afbeelding met A en B afgeteikent. Men moet / om hier te zetten / bezuiden of benoorden S. George omzeilen / na dat de wind waeyt. Benoorden S George omlopende / so loopt men tusschen S. George en 't rode lange Eiland in / en by 't voorsz. steen rif langs / want dat is geheel steil en daer by diep genoeg. Men loopt dit steen-rif ten einde / en dan loeft men daer by om noordwaert op tot agter dit rif / daer men 't dan zetten kan op 14, 15 vadem al wasiige zagte grond / hoe 't rif nader hoe dieper / men mag 't rif tot een steenwerpwel na komen. Maer bezuiden S. George omzeilende loopt men tusschen S. George en 't Eiland met A geteikent in na 't voorsz. steen rif toe / en voort daer by om / en zettet dan / als te voren gezeid is. Tusschen 't grootste eiland en 't vaste land kan men niet deur sien / want tusschen beiden leid nog een klein eilandeken aen wederzyden zeer ondiep / daer niet meer dan 4 of 5 voeten water is. Hier is de beste gelegentheit om steen te balasten voor die Catoen laden willen / want die te Smyrna laden willen / versien haer hier gemeenlyk met steen. Ook is 'er versch water overvloedig te krygen. Men kan 't hier ook wel tusschen 't steen rif en J. S. George zetten voor alle winden / behalven de W. N. W. / N. W. / N. / en N. N. O. winden / die wayen daer open in. Dit is een goede reede voor alle winden / voor die door tegen winden de Golf van Smyrna niet opkomen kennen.

Als men van Scio of uit de N. van Constantinopolen binnen Metelino deur komende tragt te Smyrna te komen / zo zoekt men Cabo Calaberno eerst aen te doen / zynde een hoge kennelyken hoek / maer de Z. hoek van Fogia Nuova daer tegen over is zo hoog niet / maer is een dorre grauwe hoek C. Calaberno. met veel witte plekke / waer aen die zeer kennelyk is / die men aen bakboord laet / als men van Metelino afkomende na C. Calaberno zeild. C. Calaberno op zyd hebbende / gaet men Z. O. aen / tot dat men aen stuurboord op zyd heeft 't Eyland Eglenes (na een Engelsche verkuyter alzo genaemt) leggende ontrent 2 mylen van C. Calaberno af / zynde een lang slegt Eiland van tamelyke grote. Men dient van C. Calaberno afkomende niet zuidelyker als Z. O. te zeilen / om niet bewesten dit Eiland te verbalen / nadien 't tusschen dit Eyland en de vaste wal niet goed is deur te lopen / bezonderlyk als 't nagt of donker weder is. Men moet al by dit Eyland langs zeilen / schouwende de noordwal om een groot lang zand-rif van daer afstrekkende geheel na de zuidwal toe met veel scharen en uitstekende hoeken / daer men agter zeilen kan / dat men schouwen moet. Dit zand rif is al verdronken land. De Noordwal / daer dit zand afstrekt / is geheel laeg land leggende bykans gelyk met 't water / en is beset met bomen / die men eerder als 't land in gesigt krygt. In dit zand-rif leggen ook eenige plaetzen boven water / als Eylandekens die men aen de O. zyde gewaer wort / en die men alle in 't opzeilen na Smirna aen bakboord laet. Bezuiden 't voorsz. Eiland Eglenes verder in de Golf van Smirna leggen nog meer Eilanden / daer men ook reede onder maken kan voor N. winden / voor die uitwaert tragten te lopen / voornamentlyk tusschen 't zuidelykste Ey- I. Eglenes.

land en de vaste wal / is de beste reede en over al schoon. Deze Eilanden laet men alle in 't opzeilen na Smyrna aen stuur boort: 't eerste eiland Eglenes verby zynde of op zyd hebbende / wort men de Twee broeders zynde 2 hoge bergen op 't hoge land aen de zuidwal boor uit gewaer / en men loopt dan daer op aen Z. O. ten Z. ontrent 5 of 6 mylen. In dit vaerwater tusschen deze eilandeltien en 't voorsz. grote zandrif is 20 / 22 en 24 vadem wasige grond / en ontrent een myl wyd. By 't hoge land of de zuidwal komende / loopt men daer by langs na een vlakke hoek van 't zuid land na 't voorsz. zand rif strekkende / daer is 't vaerwater tusschen deze hoek en 't rif geheel nauw / zynde niet wyder als een boog-schoot. In 't vaerwater by 't hoge land langs ontrent een goteling schoot van de wal is 't niet minder als 20 vadem water / maer neffens deze vlakke hoek is 't niet dieper als 5 / 7 en 8 vadem. Men zeilt al by 't Z. land langs ontrent een kabel-lengte of een steen-werp van de wal / zo kan men aen 't grote zand rif niet misdoen. Dit nauw deur zynde / zo moet men ook schouwen een droge bank leggende beoosten 't rif / als men na Smyrna gaet.

Van deze hoek tot de reede voor de stad Smyrna is de kours O. en O. ten N. ontrent 3 mylen / zynde regt in dit vaerwater 9 en 10 vadem al steekgrond / maer de bank of 't vaste land te na komende / wort de grond harder / alhoewel dat men de Z. wal al digte by moet zyn / eer men de hardigheid verneemt / zo dat men by nagt 't land wel gewaer worden kan. Smyrna.

Voor de stad Smyrna zet men 't op 7, 8, 9 en 10 vadem goede steek grond. Deze stad is van ouds een geweldige Stad geweest / gelyk men nog alle d'Antijque overblyfselen van grote gebouwen / Marmoren Colommen en uitnemende dikke muren sien kan / waer aen men ten dele merkt de treflykheit / die deze Stad eertyds heeft gehad. Hier laed men Catoen / Filado / Tapyten en eenige zyde.

Wilt gy van Smyrna uitwaere zeilen / zoo moet gy by nagt of by donker weder toesien / dat gy niet op de wal zeilt / dat gy aen de hardigheid van de grond gewaer worden kent / gelyk als geseid is. Een stuk beoosten de vlakke hoek strekt ook een zandrif van de zuidwal af / dog gy kent 't op 't lood omloopen en soo voort na de blacke hoek toe. Dit nauw deur geloopen zynde / zeilt nog een goed stuk by 't hooge land van de zuyd wal langs / tot dat de Twee Gebroeders zuidoost ten zuyden van u zyn / gaet dan Noordwest ten Noorden aen na d'eylanden Eglenes, en al digt by langs / en dan voort N. W. aen na C. Calaberno toe.

Als men van Smyrna of Calaberno af komende na Schio wil / zo schynt 't / of 'er veel gaten waren om deur te zeilen deur alle d'Eilandeltens / die tusschen 't Eiland Scio en 't land van Calaberno leggen / als ook om dat 't eiland Agunto of Spalmentori met de 2 of 3 kleine eilandeltens daer bewesten t'zamen laeg en groen zyn. Want tusschen Agunto en de klip Strovele leggende aen de N. O. hoek van J. Scio is 't ontrent een halve myl wyd / daer men zonder schromen deur zeilen kan / latende de klip Strovele aen stuurboord / en de 2 ronde eilandeltens of klippen by Agunto aen bakboord / 't is daer 50 en 60 vadem diep. Dog regt binnen aen Agunto is 't 15 en 20 vadem schone grond tot die 2 voorsz. Eilandeltens toe / zo dat m'er met noordelyke winden wel ten ankier lopen kan: men moet Scio nader houden als Agunto, om dat Agunto rondombuil is. Van C. Calaberno tot dit vaerwater is de kours W. Z. W. ontrent 4 mylen en met dezelve kours gaet men voort tot 't hoge land van Scio, en daer by langs Z. aen de stad Scio toe. J. Agunto.

Een kleine myl / benoorden de stad Scio leid Port Fin (by de Franzen Porto Daufin genoemt) een schone haven / alzo genaemt om datze op 't N. einde van de O. kust van Scio leid / want 't is van daer tot 't N. einde ontrent anderhalf myl. Men kan die van Scio by 't land langs lopende ligtelyk gewaer worden aen 't eilandeltens S. George (daer op dat goed varsch water tekryggen is) leggende voor deze haven / daer loopt men by in / t zy benoorden of bezuiden / zo men wil / want 't is 'er overal schoon en klaer / zo dat m'er in 't inzeilen niet misdoen kan / of 't is aen de wal te raken. Men kan daer zo herreinlopen / als men wil / enmaken hem aen de N. of Z. wal met een touw vast / en met een ankier t'zeewaert en bevryd voor alle winden. Maer in 't midden van deze haven is een droogte niet meer als 9 of 10 voeten onder 't water leggende / die moet men schouwen. P. Fin.

Wilt gy van Scio na Smyrna zeilen beoosten Agunto om / zo moet gy N. O. aenlopen / zo zult gy voor de opening tusschen Agunto en 't land van Calaberno komen: en van daer voort na C. Calaberno, de Z. W. hoek van de Golf van Smyrna, is de kours N. ten O. / maer van Scio N. aen by 't land langs lopende / verbalt men bewesten Agunto, maer men moet dan 't land van Scio naest houden / als geseid is. Venetica.

De klip Venetica, leggende bezuiden 't eiland Scio een goed stuk van de wal / is van Tino en Micona verscheiden N. O. ten N. 11 mylen / en van 't N. eind van Andro O. ten N. 14 mylen / en is een grote hoge klip / die men haest in 't gesigt krygt / als men Scio genaekt. Deze klip als ook het land daer neffens is rondom schoon / dat m'er zonder misdoen kan tusschen deur zeilen / maer 't is beter bezuiden deze klip om te lopen / om by stilte of andersints daer niet op te verballen.

Van neffens deze klip af strekt de Z. O. kust van Scio ook N. O. Om Cabo Blanco komende / zeilt men na de Stad Scio N. O. aen tot neffens C. S. Helena, zynde een roden hoek bezuiden de Stad Scio, daer een langen dicken buur-toren op staet / daer moet men wat af houden om een rif / dat daer afschiet. Voorby deze Kaep zynde / zo ziet men de stad Scio leggen / daer men dan recht na toe loopt en daer voor zet op 20, 18, 16 en 15 vadem weeke modderige grond / daer 't niet geheel goed leggen is / als 't wat koelt / bezonderlyk met N. winden konnen de Ankers daer niet wel houden: maer benoorden de Stad / of regt benoorden 't Kasteel / dat op 't N. einde van de Stad staet / staen 2 of 3 meulens / daer neffens ontrent een gooteling-schoot van de wal is 't beter leggen op 20, 16 en 12 vadem goede grond / waer 't u belieft. Om in de haven van Scio te komen / loopt men digt by 't buur-torentje / dat regt voor de Stad in 't water staet / daer benoorden heen / en by de Kotzen in / latende dat toorentjen aan bakboort / en die Kotzen aen stuurboort / want daer is 't diepste water.

Aen de west-zyde van Scio staen veel buur toorens.

O. ten Z. van de Stad Scio, en O. van C. S. Helena 2 grote myl / leid Siesme, een goede haven. Een musquetschoot van 't hooft op 5 vadem diepte en moerassige begroeide grond / daer moet gy u touw aen de N. wal vast maken. Regt W. van de Z. hoek van deze Haven leid een droogte essen met 't water ontrent 20 treede lang strekkende W. N. W. en O. Z. O. Siesine.

Tusschen Siesme en C. Calaberno is een bay of bogt / daer menig drooge banken in leggen. Bezuiden C. Calaberno is nog een schone haven.

Strekkingen en Courssen.

Van de noordoost hoek van Lemnos tot d'Eylanden Embro en Samandrachi is de kours N. O. en N. O. ten O. 4 à 5 mylen
Van de Z. O. hoek van Lemnos tot C. Siguri in Metelino Z. Z. O. 9 a 10 mylen
Van Embro tot C. Jenesari Z. O. ten N. 4 mylen
Van Lemnos tot de Straat van Dardanelli O. ten N. 8 mylen
van de Straat van Dardanelli tot C. Monte Sancto W. N. W. 19 m.
Van C. Jenesari na de kasteelen Dardanelli, eerst O. ten N. daer na O. N. O. / N. O. en N. O ten N. 3 mylen
Van de kasteelen Dardanelli tot Galipoli N. O. ten O. en O. N. O. 5 mylen
Van Galipoli tot benoorden Marmora O. ten N. 6 of 7 mylen
Van Marmora tot Constantinopolen O. N. O. 15 mylen
Van C. Rodesto tot Constantinopolen O. ten N. 14 mylen
Van C. Jenesari tot de noordoosthoek van Tenedos Z. W. 2 mylen
Van de noordwest hoek van Tenedos tot de Z. O. hoek van Lemnos W. ten Z. schaers 6 mylen
Van Tenedos tot C. Siguri Z. W. ruim 8 mylen
Van C. Bababora tot J. Embro N. ten W. ontrent 11 mylen
Van C Bababora tot J. Aistrati W. ten N. 9 mylen
Van C. S. Nicolo tot P. Gero N. O. ten N. 11 mylen
Van C. Calaberno tot P. Gero N. iet O. 4 mylen
Van C, Calaberno tot Fogia Vechia N. O. 7 mylen
Van Fogia Vechia tot P. Gero W. 4 of 5 mylen
Van Fogia Vechia tot Fogia Nuova, Z. Z. W. 4 à 5 mylen
Van Fogia Nuova tot P. Gero N. W. ten N. 6 mylen
Van de Z. W. hoek van Metelino tot C. Calaberno Z. O. 10 mylen
Van J. Siguri tot C. S. Nicolo de N. W. hoek van Scio Z. iets O. 8 à 9 mylen
Van C. S. Nicolo tot I. Ipsera W. pas 2 mylen
Van C. S. Nicolo tot C. Calaberno O. wel zo noordelyk 6 à 7 mylen
Van C. Calaberno tot C. Siguri Z. W. en Z. W. ten W. 4 à 5 mylen
Van C. Siguri na de N. hoek van Andro Z. Z. W. 23 mylen
Van I. Ipsera tot C. S. Nicolo O. 2 mylen

Hoogten.

C. Jenisari leid op	40 graden 4 minuten
I. Marmora op	40 graden 42 minuten
Constantinopolen op	41 graden 0 min.
Tenedos op	40 graden 0 minuten
C. Bababora op	39 graden 35 minuten
C. Siguri in Metelino op	39 graden 22 minuten

C. S. Ni-

C. S. Nicolo in Scio op	38 graden 39 minuten	C. Calaberno op	38 graden 45 minuten
Scio en Smyrna op	38 graden 29 minuten	De klip Venetica	38 graden 7 minuten

Hoe haar deze Landen uit der Zee vertoonen.

Aldus vertoont Monte Sancto west ten noorden van u/ als gy voor de Straat van Dardanelil zyt.

Den ronden heuvel 2 mylen. beoosten Galipoli. De Valeye beoosten den heuvel. daar de boomen opstaan.

Aldus vertoont den ronden heuvel 2 mylen beoosten Galipoli, met de valeye daer beoosten/ als die west ten noorden anderhalf myl van u is. Deze valeye is laeg effen land/ daer boomen in en omtrent als ook beneden den voorsz. heuvel staen.

Rodesto midden van 't hooge, W. ten noorden 4 of 5 mylen van u.

A

Aldus vertoont de Romanische kust van C. Rodesto oostwaert. 't Land van Araclea daer beoosten laeg effen land en heeft/ als men 4 of 5 mylen beoosten Rodesto is/ en 2 of 3 mylen dwars van 't lage land t'zeewaert/ sommige ronde kleine heuvelkens. 't Is tot zommige plaetzen dubbelt land/ maer mede al effen.

A

Dit behoort aan 't voorgaende/ de AA aen malkanderen.

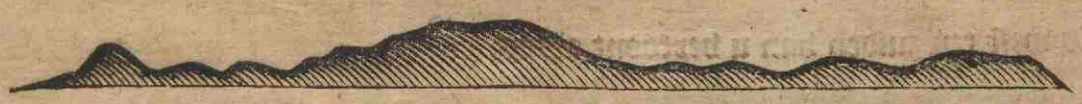

Dezen hoek met zo een ronde heuvel leid omtrent een half myl bewesten Galipoli, en vertoont west zuidwest van u. Uit de oost tusschen C. Rodesto en J. Marmora deur komende/ ziet men dezen hoek eerder dan de hoek van Galipoli, om dat dien veel lager dan dezen hoek is.

Aldus vertoont Marmora met een klip daer beoosten/ als de oost hoek van Marmora zuid zuidwest en zuidwest ten westen anderhalf of 2 mylen van u is.

Aldus vertoont Marmora oost en oost ten noorden omtrent 4 mylen van u/ als gy neffens den ronden heuvel zyt/ die 2 mylen beoosten Galipoli leid.

Aldus vertoont Marmora west ten zuiden van u.

J. Marmora west omtrent 10 mylen van u vertoont aldus.

Marmora west ten zuiden 3 of 4 mylen van u vertoont met de Eylandekens daer bezuiden aldus. Aen 't noord einde ziet men nog een laeg Eylandeken. De 2 Eylandekens daer bezuiden leggen dan van u zuidwest en zuidwest ten westen laeg in 't aenzien.

Aldus vertoont de bogt van Araclea, als C. Rodesto west 5 of 6 mylen van u is. Uit de oost komende/ vertoont dit land eerst/ of den ronden berg met 't land daer onder een Eyland waer/ als ook den hoogen langen berg van Rodesto, na dien 't lage land Araclea, dan nog niet gezien word. 't Papen Eyland leid dan zuid-oost ten zuiden van u.

't Land van Natolien beoosten Marmora. Z. W. ten Z.

't Noord ofte west-einde van J. Marmora west ten zuiden 3 of 4 mylen van u/ zo vertoont 't land van Natolien daar beoosten aldus. 't West-einde van Natolien leid dan zuid-west en zuidwest ten zuiden omtrent 3 mylen van u.

Natolien. Z. W. en Z. W. ten W. de Eylandekens bezuiden Marmora Z. W. en Z. W. ten W.

Dit behoort aan 't voorgaande/ de kruiskens aen malkanderen.

O. Z. O. 't Land van Natolien. 't Papen Eyland Z. O. en Z. O. ten O. 't Hoogeland van Natolien bewesten Papen Eyland Z. O. ten Z.

Als men 3 of 4 mylen boosten J. Marmora is/ zo leid 't Papen Eyland Z. O. en Z. O. ten O. 4 of 5 mylen van u met dusdanige 2 heuvelen.

Aldus vertoont 't Papen Eyland zuid zuid-oost 4 of 5 mylen van u.

Papen-Eyland Z. O. van u / als gy omtrent 2 mylen van 't laage land van Rodesto af zyt / vertoont als een groote klip met een klein klipken daer beoosten.

De Eylanden Embro en Samandrachi vertoonen aen dusdanige hooge bergen / als die noord ten oosten en noord noord-oost van u leggen. Als men die eerst gewaer word / zo leggen zy in veel stukken / of 't Eylanden waren. Tenedos ziet men daer beoosten als een brood / als hier onder afgebeelt is.

I. Tenedos N. O. ten O. 6 of 7 mylen van u vertoont aldus.

I. Tenedos N. ten O. van u vertoont aldus / als men 't eerst gewaer word.

I. Tenedos noord een of anderhalf myl van u vertoont aldus.

I. Tenedos nogzd-oost ten noorden omtrent 4 mylen van u vertoont aldus.

I. Tenedos noord-oost ten oosten en oost noord-oost omtrent 3 mylen van u vertoont aldus.

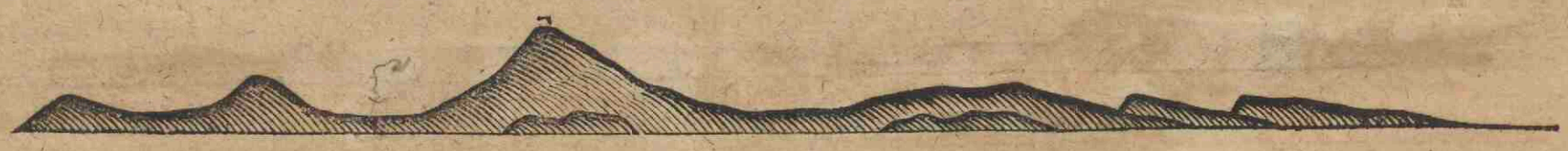

I. Tenedos zuid-west ten zuiden van u vertoont aldus.

C. Bababora. Metelino.

Aldus vertoont 't land en de hoek van Bababora, zynde zuid-oost en zuid oost ten oosten omtrent 4 mylen van u. Als m'er wat verre af is / schynt de hoek een Eyland te zyn na 't noorde blak afgaende / en aen 't zuid-einde met een redelyken hoogen steilen berg. Daer bezuiden of bewesten ziet men I. Metelino met een hoogen breeden berg.

De Oost hoek Metelino. Fogia Vecchia.

Als C. S. Maria de zuid-oost-hoek van I. Metelino noord oost ten noorden / en noord noord oost van u is / zo vertoont I. Metelino aldus. Neffens 't kruisken is de Haven Porto Gero.

De haven van Metelino. C. S. Maria.

Aldus vertoont de zuid-oost-hoek van Metelino, met de hoek van Fogia Vecchia daer beoosten tegen over / als men by C. Calaberno of voor de Golf van Smyrna is / zynde de voorsz. hoek van Metelino noord omtrent 5 mylen / en den hoek van Fogia Vecchia n. o. ten n. van u. 't Land van Bababora kan men tusschen beide deur zien.

Fogia Vecbhia. Eylandeken.

Als men uit de noord binnen Metelino deur komt tot een stuk bezuiden de Stad Metelino, neffens 't hoge land van de oosthoek aen de zuidzyde van Metelino, zo vertoont de hoek van Fogia Vecchia met 't Eylandeken daer bezuiden / daar 't toorenken op staet / aldus.

Fogia Nuova.

Als men tusschen Metelino en de hoek van Fogia Nuova is / zo vertoont Fogia Nuova (de oost-hoek van de Golf van Smyrna) omtrent 5 mylen van u aldus.

Als men in de Golf van Smyrna komt / zo vertoonen de bergen van Smyrna aldus. Deze Eylandekens ziet men van buiten komende tegen 't hooge land aen.

De

Dit behoort aen 't voorgaende de kruisliens aen malkanderen.

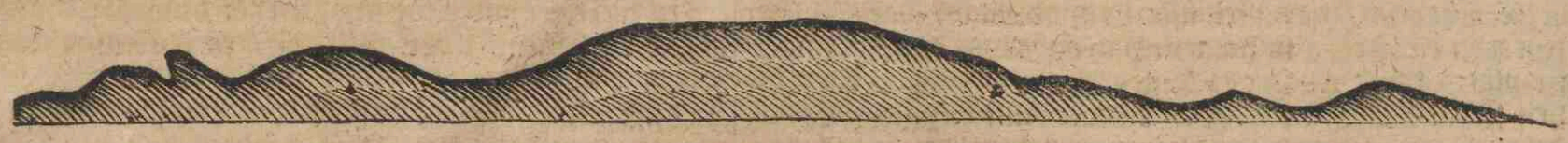

Als men tusschen Scio en Metelino is doch Metelino naest / dat de W.-hoek van Metelino N. N. W. ontrent 2 mylen en I. Ipsera Z. W. 6 of 7 mylen van u is / zo vertoont C. Calaberno met den scherpen heuvel aen de O. kant (die men voor de Stad Smyrna wel siet) Z. O. en Z. O. ten O. van u aldus.

d'Oosthoek van Calaberno — Z. Z. W. 5 of 6 mylen. — De Westhoek. — c'Oosthoek van Scio.

Aldus vertoont 't land van Calaberno met 't Eyland Scio daer bewesten / als men tusschen J. Metelino en Fogia Vechia is. Den hogen platten berg van Calaberno is dan Z. Z. W. 5 of 6 mylen / en den breeden berg in 't midden van Scio 7 of 8 mylen van u.

Z. W. 7 of 8 mylen. — de Westhoek van Scio.

Dit volgt aen 't voorgaende van 't Eyland Scio.

I. Scio vertoont aldus aen een hoge scherpen berg Z. en Z. ten O. van u.

Deze hooge hoek strekt veel verder uit buiten 't hoeksken, daar 't torenken op staat, en gaat vlak neder.

't Hooge land van Calaberno tegen den hoek van Scio.

Aldus vertoont 't eiland Scio, als C. S. Nicolo N. ten O. 3 mylen / en 't Z. einde N. ten O. en N. N. O. 2 of 3 mylen van u zyn. Men kent die daer aen. Van verre vertoont het eerst kort en hoog al met dubbeld land en hoge bergen en eenige scherpe heuvelen. De Z.-hoek is zeer gekartelt. Men kan 't hoge gebergte van Calaberno tegen de voorsz. Z. hoek en de klip Venetica sien. De C. S. Nicolo is dubbelt hoog en vlak afgaende land. Als men uit de west komt 2 of 4 mylen daer nog af zynde / en noordwaert daer by langs zeilt tot Scio ten einde / zo heeft men geen dubbelt land meer / maer aen 't N.-eind is 't dan veel hoger als aen 't Z. einde / want de hoge bergen zyn dan al om de noord. Een stuk weegs van de hoek in 't hoge land is dan een valeye / en regt aen de valeye is een hogen berg met 2 heuvelkens.

Aldus vertoont I. Scio, als men daer benoorden tusschen Scio en Metelino is / dat d'oosthoek van Scio Z. Z. O. en Z. ten O. en C. S. Nicolo Z. ten W. 6 of 7 mylen van u leggen. Men kan Scio dan / als m'er bezuiden of bewesten is / aen de meenigte van vuur-torens kennen / en aen 't noordeind is 't hoog land vol bomen en kreupelbosch / gelyk Schoppelo.

De Dertiende Vertoninge, van de

Zee-Kusten van Natolien, tusschen de Zuid-hoek van Calaberno en C. Caramo, en de byleggende Eilanden in de Archipelago.

VAn de zuidwesthoek van 't land van Calaberno strekt de kust O. Z. O. ontrent 4 mylen / alwaer 3 mylen binnen de voorsz. hoek een schone haven is / om met N. en en N. W. winden in te loopen. Als gy het vaerwater tusschen Scio en Calaberno niet aentreft / zo kiest 't land benoorden deze Haven / en loopt by 't land langs / tot dat gy een lagen uithoek siet / loopt daer dan bevoosten om in deze Haven / die binnen wyd en breed is / en op 't diepste 13 vadem.

Bevoosten deze hoek is een bogt landewaert in. Daer in leid Epheso, daer men agter een eilandeken zetten kan op 3 vadem. Hier dryven de Fransen grote handeling / want deze plaats is bequamer voor Koopmans als Smyrna. Ephese.

Aen Figella, de Z. W.-hoek van deze bogt is ontrent een myl wyd tot het Eyland Samos, en 40 vadem diepte en over al schoon. Voor de Stad Samo kent gy overal zetten. Daer bevoosten leid een rond Eylandeken tegen over C. S. Maria, de hoek van Figella, daer men voor Z. winden agter zetten kan op 12 vadem. Aen de Z. W. kant van Samos leid 't tamelyke hooge Eyland Santo Paulo vol groente / daer agter goede rede is op 30 vadem goede grond / behalven voor de zuide wind / die waeid daer regt in. Effen om de Z. hoek leggen twee klippen / 't een als een schip groot / en 't ander boven water / men kan tusschen die klippen en 't eiland Samos deur zeilen / want 't is 'er overal schoon / en als men daer tegen over is / siet men een hogen Pilaer in een grote inbogt aen 't land staen / daer regt voor / of een weinig bevoosten is goede reede om varsch water te krygen / men leid 'er een grote Goteling schoot van de wal af op 12 vadem. In die bogt is 't overal steengrond. J. Samos.

Tusschen Samos en Nicaria is 't ontrent anderhalf myl wyd / maer van d'O.-hoek van Nicaria tot de Z. hoek van Samos is 't 4 mylen. Aen de Z. zyde van de oost hoek van Nicaria is goed ankergrond voor N. en W. winden voor een zandbay op 6 / 7 / 8 en 10 vadem / op d' oosthoek staet een toren / dit is een zeer hoog eiland / dat men door meest alle eilanden heen siet. Nicaria.

Bezuiden d'oost hoek van Nicaria leggen de 3 of 4 eilandekens Fornoli, daer 't goed zetten is tusschen in / en goed om uit en in te loren / 't is 'er op alle plaetzen schoon en 18 of 19 vadem diep. J. Fornoli.

Van de Z. hoek van Samos Z. W. 5 mylen leid 't Eyland Patmos, tamelyk groot / niet hoog / maer overal steil en rudzig. De Stad leid in 't midden van 't Eyland boven op een blakken berg / en schynt overal effen hoog te zyn. Dit Eyland heeft 2 havens / de oostelykste voor de Stad / daer al haer scheepen en barken in komen. Van ouds was dit de vermaerste plaets der Zeevaert in de geheele Archipelago. Deze haven strekt N. O. en Z. W. / en daer buiten leggen 4 Eylandekens / die men niet te na komen moet om verscheide droogten daer onder water leggende. Een weinig om de Z. W. is nog een goede Haven / daer een hooge Eyland in 't gat leid. Tusschen deze 2 Havens leid een klein Eylandeken omtrent 4 voeten boven het water / en van dat Eylandeken O. Z. O. omtrent anderhalf kabel langte leid een blinde klip 8 voeten onder water. Daer regt tegen over van 't grootste Eyland / en Z. O. ten O. van 't kleine Eylandeken leid nog een blinde / niet meer als 3 kabels lengte van malkander. Die dit gat inloopen wil / die moet toezien / nadien 't gat / daer men deur zeilt / tusschen deze blinden is. Men kan de groente van droogte wel zien / als men 'er voorby loopt.

J. Patmos.

't Eyland Lero, leggende zuid-oost 3 of 4 mylen van J. Patmos, heeft 3 havens / van de welke die bezuiden de noordoost hoek is / een groote bay is om te zetten op alle plaatzen / maer de Grieken zetten 't gemeenlyk voor de Stad aen de zee-kant. De beste haven is Porto Lero aen 't noord oost / om voor alle winden beschut te zyn / en voor deze haven leid een tamelyk groot en hoog Eyland aen t zuid einde laeg afloopende / en slegt in 't aenzien. Beoosten dit groot Eyland leggen nog 2 of 3 Eylandekens. Wilt gy uit de west of noord komende / hier wezen / zo houd 't grootste Eyland naest / want men moet tusschen 't groote Eyland en een klein Eyland daer beoosten inloopen / 't is 'er niet wyder dan een Pistool schoot / en daer regt in 't midden leid een blinde niet meer als 5 of 6 voeten onder 't water. Men moet tusschen 't groote Eyland en de blinde deur / maer 't groote zo na als men wil / want 't is schoon en 8 vadem. Digt aen 't land binnen komende / loopt na het grote of kleine Eyland toe / zuid of noordwaert op / waer gy wilt / want 't is 'er overal goed leggen. Gy kent 'er binnen loopen / dat gy geen Zee zien kent. Begeert gy uit de west of zuid komende deze Haven aen te doen / zo loopt regt op 't noord-einde van Lero, dat hoog schor land is / aen / en de hoek van Lero is een oversteekende steile zwarte klip / maer 't Eyland is groen. Buiten of bewesten dit Eyland leggen zwarte hooge klippen als zuiker-brooden / laet die aen bakboord / en loopt alzo tusschen den zwarten hoek en 't Eyland zonder schromen in; want in 't gat is 't 20 vadem diep / en tegen 't land aen overal schoon.

Lero.

Noord noord west omtrent een myl van Lero leid 't Eyland Arclidi of Lipso. Wilt gy tusschen beide deur / zo myd een blinde klip Z. ten W. van Arclidi en W. ten N. van het noord einde van Lero leggende / die groot in 't rond met een blakke afloopende grond is / want gy zoud een gooteling schoot daer af zynde / op de blakte wel zitten blyven. Gy kent / als t water wat kabbelt / deze klip wel zien branden. Dus hier tusschen deur loopende / moet gy digt onder Arclidi of Lero deur lopen.

Arclidi.

't Eyland Calmino heeft aen de zuid zyde een groote bay / die ruim en wyd is / om te zetten voor alle winden / behalven de zuid en zuid ooste winden maken daer een legger. Om de zuid west hoek leid aen de west-zyde een geheel hoog Eyland wel zo hoog als Calmine, wiens zuid hoek uitstreekende hoog en aen de noord zyde laeg afloopende is. Agter dit Eyland is Porto Calmino, daer men zonder gevaer wel uit en inloopen kan om te zetten op 10 en 12 vadem voor alle winden. Aen dit Eyland is vers water te krygen / daer 't kleine kapelleken staet / maer aen Calmine is hout genoeg. Tusschen Calmine en dit Eyland leid aen de zuidzyde in 't gat een droogte 7 vadem onder 't water / daer men over kan / maer gy moet die schouwen om niet vast te raken.

J. Calmine.

Van de zuid-oost hoek van Calmine noord oost ten oosten drie mylen leid Cabo Calona, daer effen bewesten een droogte of klip gelyk water leid / daer een toren op staet / daer men tusschen de kaep en de toren deur zeilen kan / want daer is wydte genoeg en 16 en 20 vadem diepte / hier vallen veel dwars winden. Effen daer benoorden leggen alle de Eylandekens Suchi anders de Ezels-Eylanden genaemt / zeer hoog boven water / zo dat 'er geen gevaer is / want 't is 'er rondom schoon. Tusschen deze Eylandekens en 't vaste land / dat tamelyk laeg is al met schoon geboomte berciert / is overal goede ankergrond. Daer benoorden is 't land laeg / en aen de noord hoek strekt een rif wel twee gooteling schooten van de wal af. 't Is 'er volhayen en havens waer men wil / en over al schoon behalven deze noord-hoek.

C. Calona.

Tusschen C. Maria, neffens Samos en Melosso, is een zeer goede Haven / maer nauw in 't inkomen / daer de Turken en Grieken Vygen / Korzynen en andere drooge Fruiten laden.

't Eyland Stantio, anders Isola Longa genaemt / leid bezuiden C. Calona, en is een der beste Eylanden in de Archipelago. De Stad Stantio leid in een groote inbocht / dat naeuw in 't inkomen is / alwaer men voor de Stad leid op 6 en 7 vadem overal steekgrond / men kan daer met een touw aen 't kasteel vast maken / maer men leid 'er voor alle noordelyke en westelyke winden open. Beoosten deze Stad een Valkonet-schoot is reede op 5 / 7 / en 10 vadem / maer de grond is niet zeer vast. Bewesten deze Haven leid een laege hoek met 2 meulens daer op / darr een droogte wel een half myl afstrekt. Als gy uit de zuid komende tusschen J. Stantio en C. Crio deurloopt / zo schout de noordhoek / om dat 't 'er droog is. Bewesten Stantio leid 't Eyland Capra, en tusschen Capra en Calmine tegen den hoek van Calmine is ankergrond op 24 en 30 vadem.

J. Stantio.

Seven mylen bewesten 't zuid-eind van Stantio, en omtrent 4 mylen oost noord-oost van Namfia leid volgens oude narigten 't Eyland Stampalia niet zeer hoog / vermits men 't niet verder als 7 mylen weegs zien kan / vertoonende van verre beide einde hoog / en in 't midden laeg / als men uit de zuid komt: volgens de Franzen leid dit Eyland veel noordelyker en westelyker. Men loopt op de laegte aen / tot dat men de Eylanden bezuiden Stampalia in 't gezigt krygt / die laet men dan aen stuurboort / (want zy leggen niet verre van de wal) ook kan men daer overal tusschen deur loopen / dan word men 't open gewaer / daer men zonder schroomen dan op toe loopt / want 't is 'er overal schoon / en dan wykt men west of oost-waert op om behyd voor alle winden te leggen. Aen de noord zyde van Stampalia is ook een gelyke Haven / die men ook aen de laegte van 't land kent. Tusschen de 2 Eylandekens / bezuiden Stampalia, leid een blinde / die men schouwen moet / 't is daer goed leggen op 8 en 10 vadem goede grond. Daer beoosten leggen nog meer Eylandekens daer goede reede zyn.

J. Stampalia.

Van Stampalia zuid-oost 3 mylen leid 't hooge en klipagtige Eyland Safrania, daer bezuiden leid Schrofi, daer is geen ankergrond / want 't zyn maer dorre klippen. Noord noord oost van Safrania, leid 't Eyland S. Zevan, daer 't goed leggen is voor die 't wagen durft.

J. Safrania.

Beoosten C. Calona, in een groote bay leid 't vermaerd kasteel Pietrome, hebbende een haven zeer naeuw om in te loopen / maer vyf vadem diep / en in de haven bewesten 't kleine hooft digt daer by is 't ook 5 vadem / op de andere plaetze is hy maer derdehalf voeten diep. Voor de haven leid een groote bai van 25 vadem water / daer in leggen 2 blinde klippen / 't een derdehalf en 't ander 4 vadem onder water / en nog een klip aen de zuid-west kant / even gelyk met 't water. Voor deze bai leid 't Eyland Pietrome, zynde aen 't noord einde hoog. In deze bay kan men zetten op 15 / 16 en 18 vadem. Daer beoosten is een andere groote bay / daer 2 kleine Eylandekens met een klip tusschen beide in leggen. Daer beoosten is nog een inwyk / daer een Eylandeken voor leid / waer binnen een andere treffelyke haven is.

Pietrome.

Omtrent 8 mylen beoosten C. Calona, in de Golf van Stantio, is 't al laeg land en goede reede voor weste en zuid weste winden en schoone grond. De west-hoek is droog / maer daer beoosten (daer 2 rivieren uitvallen) is 't goed zetten op 5 / 7 / en 10 vadem.

Aen C. Crio is een goede haven / daer wel eer een treffelyke Stad gestaen heeft / van daer worden nog dezer dagen veel Marmorstreenen en Pilaren weggevoert tot timmeragie op andere plaetzen te besigen.

C. Crio.

Van C. Crio zuid-west ten westen 2 mylen / maer volgens de Franze Caert van de Academie W. ten Z. / en volgens die van Marseille W. N. W. leid 't Eyland Galey, hebbende aen de zuidzyde een goede haven of bay voor alle oost / weste en noorde winden. Effen om de oosthoek van deze bay leid een hooge klip of Eylandeken / en omtrent een half pistool-schoot daer bezuiden leid een blinde klip 7 of 8 voeten onder 't water / die daer zetten wil / die zie toe / dat hy dit eylandeken niet te na komt. Men kan wel tusschen 't eylandeken en Galey deur / maer 't is 'er geheel nauw. De Z. W. hoek van Galey is laeg uitstreekend / al met klippige grond / maer overal schoon / zo dat men 'er niet aen misdoen kan / als men maer van de wal af blyft.

J. Galy.

Bezuiden Galey leid 't eyland Nizaria, en heeft geen Havens / als alleen aen de noord west zyde een kleine inbogt / daer 't digt aen de wal 30 en 36 vadem diep is.

J. Nizaria.

Tus-

Tusschen Nizaria en Stantio leid 't kleine eyland S. Gio.

I. S. Gio. I. Scarpanto. Dan Nizaria is de kours zuid ten weste 7 mylen tot 't eyland Scarpanto, hebbende aen 't noord einde 't eyland Stalita. Uit de west komende / en willende tussen beide inloopen / zo is 't daer ruim en wyd / maer aen de oostzyde is 't geheel nauw / dat 'er maer een bark deur kan / die vier voeten diep gaet / want 't is 'er geheel droog. Aan 't noord-einde van Scarpanto is Porto Nal-nato, anders Porto Trieste Nato genaemt / een schoone haven / daer 2 eylandekens in 't gat leggen / dat men 't gat niet zien kan / of men moet 'er regt voor weezen. Men kan tusschen beide deze eylandekens wel deurloopen / maer 't ruimste vaerwater is / als men die aen bakboort leggen laet / 't is 'er binnen niet meer dan 12 en 14 vadem diep / en men leid 'er bevryd voor alle winden. 't Is 'er kwaed uit te komen / of men moet een gestadige zuide wind hebben / alzo 't land geheel hoog is / en daer by veel stilte of rossige-winden. De noordkust van Scarpanto en J. Stalita, zyn hoog / steil en klippig land. Aen de oost zyde van Scarpanto leid Porto Andemo, een groote wyde bay met 2 eylandekens daer in / binnen deze eylandekens is 't goed leggen voor 2 of 3 Scheepen met een touw aen de eylandekens vast / en beschut voor alle winden. Binnen de eylandekens kan men 't ook zetten / daer is goede steekgrond / maer de grond is daer geheel oneffen / zynde op de eene plaets 30, en op de andere plaets 60 en 70 vadem diepte. Cabo Andemo is de stelle uitstreekende zuid hoek van deeze bay. Tusschen C. Andemo en C. Pernisa de zuidhoek kan Scarponto is een reedelyke goede haven / en overal goede ankergrond op 30 vadem bal grond. Het eiland de Fratelli of de 3 Gebroeders, leid van 't eyland Stalita W. ten Z. omtrent 8 myl; en die zelfde kours van Stalita, 5 a 5½ myl / leid nog een vry hoog eyland / hooger als de Fratelli, en daer leggen 2 a 3 klippen vry hoog boven water rondom. Dit laest gezeide onbekende eiland / leid omtrent op 36 gr: N. breedte / of iets minder.

I. Caxo. 't Eyland Caxo leid by ons van Safrania Z. O. ten Z. en Z. Z. O. 8 of 9 mylen / maer van C. Pernisa tot de zuidhoek van Caxo is regt O. omtrent 2 mylen. By de Fransen is dit heel anders. Benoorden Caxo leggen 2 groote eilanden met een klein rond laeg eylandeken als een plat bort tusschen beiden / en tusschen 't kleine en 't westelyksste groote regt in 't midden leid een blinde. Die daer inlopen wil / die moet op 3 windbooms langte na aen 't grootste en hoogste eyland houden / en lopen 'er zo op in. Binnen komende / kan hy 't daer zetten / waer hy wil / nadien 't 'er ruim en wyd is / op 10 en 13 vadem goede zand-grond. Wilt gy uit de west komende tusschen de voorsz. Eylanden en Caxo deur lopen / zo blyft in 't vaerwater niet / want daer leid ook een blinde in 't inkomen van de 4 of 5 kleine Eylandekens / maer loopt digte by Caxo of de kleine eylandekens heen / want daer is 't ruim en wyd / dat men 'er over al deur laveeren kan. Wilt gy tusschen Caxo en Scarpanto deur zeilen / zo schout een blinde recht beweste de hooge hoek van Scarpanto leggende / maer Scarpanto wel zo nae al Caxo, daer maer 4 voeten waters op is.

I. Piscopia. Beoosten Nizaria iets Z. een myl leid het hooge en langagtige eiland Piscopia, hebbende 3 havens / twee aen de noordzyde en 1 aen de O. zyde / waer van de oostelyksste aen de N. zyde de beste is. Die daer inloopen wil / die moet regt op de O. hoek aenhouden / tot dat hy 't open gewaer word / daer leid een hoog steil eylandeken aen de west-zyde van de haven / daer de Haven zeer kennelyk aen is / binnen komende / ziet hy nog een kleine grauwe klip aen de O.-zyde leggen / daer hy binnen of dwars aflopen kan / zo hy wil / om te zetten op 12, 14, 16 en 18 vadem voor alle winden beschut / behalven de noorde wint waid daer regt in. Aen de O.-zyde van Piscopia is een groote inbogt / daer een eiland voor leid / om te leggen met een touw aen de wal vast / en met een anker te zeewaert / 't is daer 24 en 26 vadem diepte en goede grond / 't west einde van Piscopia is een lage uitstreekende hoek / daer men onder ten anker komen kan.

P. Barba Nicolo. Beoosten C. Crio ander half myl / ten van Piscopia noord noord-oost 3 mylen leid Porto Barba Nicolo, een goede haven wel voor 50 Scheepen / 't is 'er goed leggen agter 't Eyland Barba Nicolo op 10 en 12 vadem goede zand grond. Men kan aen de O. en W.-zyde uit en in lopen / maer om aen de O. zyde uit of in te loopen moet 't noord-einde van 't eyland geschout worden / alzo daer een droogte af strekt omtrent een vierendeel in 't vaerwater. Tusschen C. Crio en Speo leggen anders geen eylanden / als dit aen de zyde van 't land.

C. Speo. Cabo Speo by de Fransen onbekend leid O. ten N. stryf 5 mylen van J. Galy. Bewesten C. Speo is de groote bogt van Messi, daer in is over al goed anker grond en over al schoon op 10, 12 en 14 vadem. Beoosten C. Speo is ook een groote inbogt / daer men zetten kan / daer leid een klein klipken boven 't water / daer men rondom zetten kan. Essen bezuiden is een hogen hoek / daer bezuiden is ook ankergrond / maer 't is 'er 40 vadem diep / daer kan men versch water krygen / en nergens daer omtrent anders. C Speo is een geheele lage hoek met hoog boven land.

I. Simia. Omtrent een myl Z. iets O. van C Speo leid 't eiland Simia hebbende 2 havens / waer van de noordelyksste de beste is / daer 't goed is om in te komen / want 't is 'er wyt en breed. Als men tusschen 't vaste land en Simia deur loopt / zo ziet men aen 't noord-einde van Simia een hoog eyland / men loopt daer tusschen in zonder te misdoen om te zetten / waer men wil / op 20 / en 24 vadem. 't Is daer goed leggen.

J. Lamonia. J. Carachi. Dan Simia tot 't Eyland Lamonia is 't Z. 2 mylen. Tusschen Lamonia en 't Eiland Carachi, dat omtrent 1 myl Z. O. van Piscopia leid / is 't vol rudzen / maer altemael schoon / daer is niet / of 't leid boven 't water. Carachi heeft aen d' O zyde een groote inbogt / daer een eilandeken voor leid. Binnen deze inbogt lopende kan men geen grond krygen / of men moet 'er al geheel binnen zyn. Aen stuurboord geheel binnen in de bogt is een lagen zwarte hoek / daer men binnen ten anker lopen kan met een touw aen dezen hoek vast. Daer leggen nog 2 eilandekens beoosten / daer kleine scheepkens op 6 vadem zetten konnen.

J. Rhodus. Beoosten Carachi en Lamonia leit 't groote en hoge eiland Rhodus hebbende 3 steeden en 44 dorpen. 't eiland S. Catharina, dat Bewesten C. Tranquillo de Z. hoek van Rhodus leid / leid van de N. O. hoek van Scarpanto verscheiden O. iets N. 7 mylen / en van Carachi Z. Z. O. omtrent 7 mylen. Buiten C S. Gioano de Z. O. hoek van Rhodus leid een klein eilandeken met een buurtooren daer op. Een goet stuk bezuiden die kaep leid een zwarte klip van verre vertonende als een Schip zonder masten. Tusschen C. S. Gioano en S. Nicolo is een schone zandbay Een velt stuks schoot buiten C. Lindo leid een hoge klip / als ook tusschen deze kaep en Lindo een ander digt by de wal.

Lindo. de haven en 't Kasteel van Lindo leid ontrent een half myl bewesten deze kaep. Gy moet digt by 't Kasteel inloopen in de Z. bay en 't hooft myden / want 't gat is nauw / en binnen is 't ook niet zeer wyd en 7 vadem diep / en beschut voor alle winden: in de N. bay / die groot en ruim is / loopt men tusschen 't Kasteel en een klein eilandeken aen de noordoost hoek van de bay. Men zet 't zomtyds verre binnen 't Kasteel aen de Z. zyde met een touw aen 't land vast om beschut te zyn voor alle winden / behalven de O. en O. Z. O. stoot de Zee hier geweldig op aen / en dan is 't 'er gevaerlyk te leggen. Benoorde Lindo is een andere grote zand-bay.

Rhodus. Benoorden deze zand bay anderhalf myl / en een myl bezuiden de N. O. hoek van 't eiland Rhodus leid de stad Rhodus: voor de stad zyn 3 havens / van dewelke de Zuidelyksste droog en ongebruikelyk is. Benoorden dezen haven strekt een lang hooft N. O. af / daer 12 wind-meulens op staen / en op 't eind een dubbelde Kasteel. Regt van de stad af in de middelste haven strekt een steenen hooft ontrent 15 treden lang / daer aen 't eind een blinde klip onder 't water leid. Men moet hier by de wal langs houden / tot dat men de stad regt tegen de haven open siet / en die alzo in 't open van de haven houdende alzo regt inlopen tusschen 't voorz. dubbelde Kasteel en de hogen toren Trabucco, tot dat men binnen is / en dan wykt men na bakboort om te zetten op 6 of 7 vadem met 2 touwen aen 't hooft vast. De mond van de haven is niet wyd / en digt by 't hooft is 5 vadem schone grond. Agter de toren Trabucco is 't quaed leggen / want met een O. Z. O. wind slaet de Zee daer sterk over dat hooft met de meulens op aen. Benoorden Trabucco strekt een ander hooft tot aen 't Kasteel S. Nicolo, daer 15 meulens op staen / daer loopt een steenen bank ontrent 30 treden noordwaert. Benoorden S. Nicolo loopt een andere haven in ontrent van een schips wyte en 2 vadem diep / daer de Galeyen gemeenlyk leggen. Voor deze haven stond wel eer de Colossus van Rhodus, dat onder de 7 wonderen des Werelds geteld wierd.

Een weinig benoorden leid de N. O. hoek van 't eiland Rhodus, zynde een lage zandhoek rondom schoon / daer een buurtooren en 3 windmeulens op staen. De N. W. kust van Rhodus is een schone zand kust en meest over al diep genoeg. Voor Trianda is goede reede voor O. en Z. O. winden / daer beoosten strekt een drooge bank ontrent een myl lang. Aen de N. W kant van Rhodns Z. W. ten W. van Trianda leid 't Kasteel der Slangen, anders 't Duivels-Kasteel genaemt / om dat 't niet bewoont word om de meenigte der Slangen / die zig daer onthouden / daer bewesten is goede reede agter een eilandeken. Beoosten C. Candura valt een bogt landewaert in / daer een haven is. Regt Noorden van 't Casteel, dat op 't eynd van 't hooft staet / benoorden de middelste haven van de stad Rhodus, genaemt S. Nicolaas, daer leid een klip gelyk het water / een groot musquet schoot van 't voornoemde Casteel, als gy de hogen toren Tabarque door dat voornoemde Casteel brengt / daer leid die klip / en daer binnen is 't diep 1 a 2 vadem / anders is 'er voor de Haven niets in de weg.

Tusschen Rhodus en 't vaste land gaet een brave stroom om de W. / en is daer heel goed laveeren. Buiten Rhodus

is geen kans om de O. te komen met contrary wind / want daer een harde stroom van de Archipelagusche eilanden komt.

In 't vaerwater tusschen Rhodus en 't vaste land daer benoorden / gaet een sterke stroom om de W.

Van de noordoost hoek van Rhodus noordwest ten westen omteent 3 mylen leid Porto Cavallero Als gy in deze haven wilt / zo loopt bewesten 3 eilandekens oostwaert in / houdende deze eilandekens aen stuurboord: en een vervallen kasteel staende op de west hoek op zyd hebbende / zo loopt N. W. ten halven de haven / want verder na binnen is de grond scherp / anders is de grond over al schoon en diep van 10 tot 15 vadem.

Een myl beoosten. P. Cavallero leid de haven van Marmora, die groot en schoon is. Als gy by 't hoge west land langs zeilt / zo zult gy een eilandeken in 't gat gewaar worden / loopt daer bewesten in / 't is 'er klaer en diep / en zet'et binnen 't eilandeken aen d'oostwal. Deze haven is reedelyk lang / maer niet wyd. Geheel binnen in de haven leid de Stad en 't kasteel Marmora aen de oostkant.

In de Golf van Macaria is meenig schone haven / maer ons onbekent. De Stad Macaria is van oude tyden en heerlyke stad geweest / maer is nu geheel vernielt / daer leid een onbewoond eiland voor / men kan 'er voor zetten op 10 of 12 vadem.

Bezuiden Macaria binnen C. Sardeni is een andere grote inlandze Zee genaemt de Doode Zee, maer nauw in de mond.

Buiten of beoosten C. Sardeni anders de Zeven Capen genaemt binnen Polselo is goede reede.

Daer een stuk beoosten leid 't eiland Castro Rosso leggende van C. S. Gioano in Rhodus O. ten N. wel zo oostelyk 20 mylen digt aen 't land van Natolien, daer staet een kasteel op / en beneden aen de Zee kant staen eenige huisen. Aen de noordkant van 't eiland voor 't kasteel is een goede haven / maer zeer diep / daer is versch water genoeg te bekomen.

Strekkingen en Courssen.

Van C. Blanco de zuidoost hoek van Scio tot Dominico de westhoek van Samos Z. O. ten Z.	9 mylen
Van C. S. Dominico tot d'oosthoek van Nicaria W. Z. W. iets Z.	anderhalf myl
Van J. Samos Z. hoek tot J. Patmos Z. W.	6 mylen
Van J. Patmos tot I. Lero Z. O.	3 of 4 mylen
Van J. Lero tot J. Arclidi of Lipso N. N/W.	1 myl
Van J. Lero tot J. Calmine Z. O.	1 myl
Van C. Calona tot de N. O. hoek van J. Stantio Z. Z. W.	1 kleine myl
Van J. Stampalia tot I. Safrania Z. O. ruim	2 mylen
Van C. Calona tot C. Crio Z. O. iets Z.	5 mylen
Van J. Galy tot I. Nizaria Z.	1 myl
Van J. Nizaria tot I. Scarpanto Z. ten O.	10 mylen
Van I. Scarpanto Z. hoek tot I. Caxo W.	anderhalf myl
Van I. Nizaria tot I. Piscopia O. iets Z.	1 myl
Van Piscopia tot I. Carachi Z. O.	1 myl.
Van I. Piscopia tot P. Barba Nicolo N. N. O.	5 mylen
Van C. Crio tot P. Barba Nicolo O.	derdehalf myl
Van I. Galy tot C. Speo O. ten N.	5 grote mylen
Van C. Speo tot I. Simia Z. O.	1 myl
Van I. Simia tot I. Lamonia Z.	2 mylen
Van I. Simia tot de noordoost-hoek van Rhodus oost zuid oost	5 mylen
Van de Z. hoek van I, Scarpanto tot C. Tranquillo in I. Rhodus oost noord oost.	10 mylen
Van C. S. Gioano in Rhodus tot I. Castro Rosso O. ten N. wel zo Oostelyk	20 mylen
Van de noordoost-hoek van Rhodus tot P. Cavallero N. W. ten W.	3 mylen
Van P. Cavallero tot Marmora O. ten N.	1 myl
Van de noordoost hoek van Rhodus tot C. Sardeni O. ten Z.	8 mylen
Van C. Sardeni tot J. Castro Rosso O. ten Z.	10 mylen

Hoogten.

De zuidhoek van Nicaria leid op	37 graden 27 minuten
De zuidhoek van Patmos op	37 graden 18 minuten
De zuidhoey van Lero op	37 graden 6 minuten
I. Stampalia op	36 graden 35 minuten
De Zuidhoek van I. Stantio op	36 graden 43 minuten
C. Pernisa in I. Scarpanto op	35 geaden 36 minuten
C. S. Gioano in I. Rhodus op	35 graden 56 minuten
C. Sardeni op	36 graden 26 minuten
I. Castro Rosso op	36 graden 20 minuten

Hoe haar deze Landen uit der Zee vertoonen.

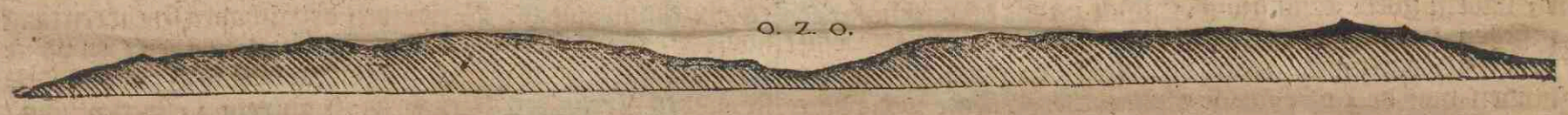

Van I. Micona na I. Scio zeilende / ziet men I. Nicaria en Samos aen stuurboord. En dan vertoont I. Nicaria aldus zynde een effen eiland zonder bergen of heuvelen / als de laegte in 't midden Z. Z. O. 4 of 5 mylen van u is.

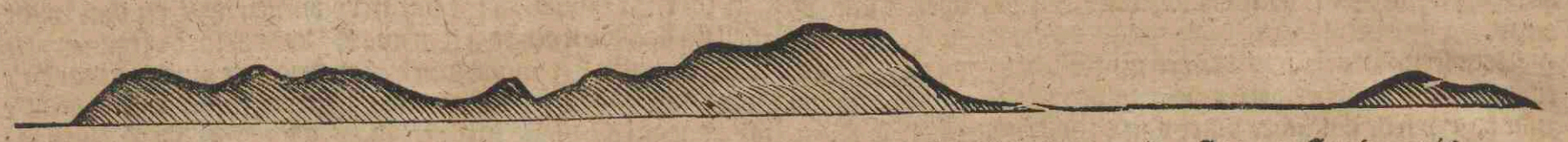

I. Samos vertoont aldus zeer hoog en kort / bezonderlyk aen de west hoek / als die zuidoost ten oosten van u is. Men ziet dan daer nog een klein Eylandeken bewesten na I. Nicaria toe.

Aldus vertoont I. Caxo, als gy daer bezuiden zyt.

Aldus vertoont I. Scarpanto N. ontrent 6 mylen van u leggende.

Aldus vertoont I. Scarpanto N. N. O. 5 mylen van u.

Aldus vertoont J. Scarpanto N. ten O. van u.

Aldus vertoont 't west-einde van Rhodus W. ten N. 7 of 8 mylen van u.

Deze

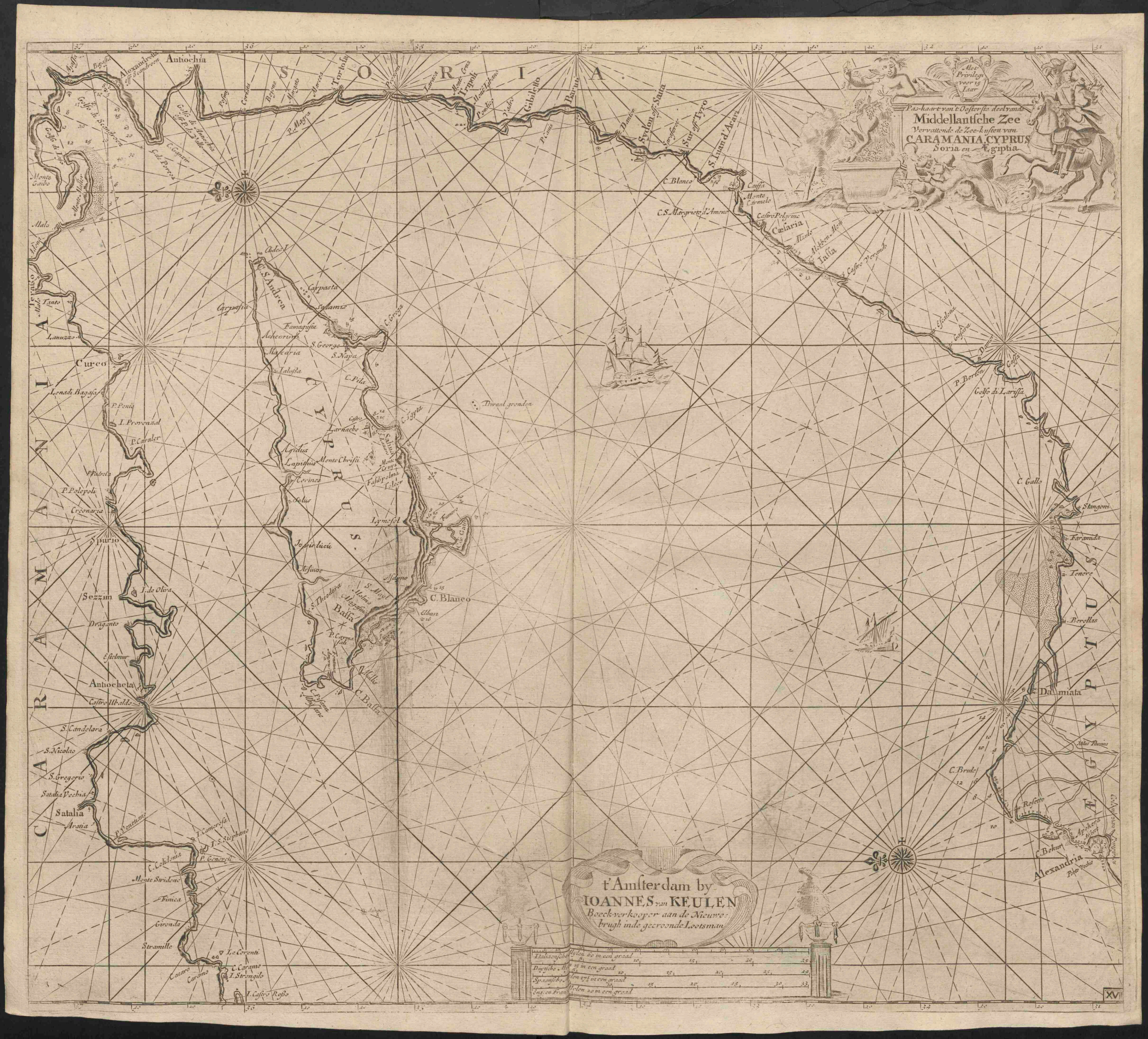
Met Privilegie voor 15 Jaar
Pas-kaart van't Oosterse deel vande
Middellantsche Zee
Vervattende de Zee-kusten van
CARAMANIA, CYPRUS
Soria en Egiptia
t'Amsterdam by
IOANNES van KEULEN
Boeck-verkooper aan de Nieuwe-brugh inde gecroonde Lootsman
Antiochia
Alexandretta
Tortosa
Tripoli
Gibiletto
Barut
Sydon of Saita
Sur of Tyro
S. Luan d'Acri
C. Blanco
C. S. Margriete d'Amone
Caiffa
Monte Carmelo
Castro Polyrine
Cæsaria
Iaffa
Castro Peregrino
Malo
Curco
Lenadi Bagassi
P. Penia
I. Provenzal
P. Caraler
P. Patrola
P. Polepoli
Creonaria
Spurio
Sezzim
I. de Oliva
Dragonto
Esielmur
Antiocheta
Castro Ubaldo
S. Candelora
S. Nicolao
S. Gregorio
Satalia Vechia
Satalia
Aratia
P. Veneziano
I. Camerosa
I. S. Stephano
P. Generoll
C. Celidonia
Monte Suridone
Finica
Gironda
Stramille
I. e Corenti
C. Carano
I. Strongilo
I. Castro Rosso
Cacaro
Carano
Cypro
Carpasia
Carpasta
Salamis
Famagusta
Acheorinh
Mascaria
S. George
S. Napa
C. Pila
C. Greco
C. Tyrus
Larnacho
Salina
Lapidus
Monte Christi
Cerines
Solius
Lezymesol
Jospirlucu
Arsinoe
Assigno
S. Theodora
S. Mayl
Baffa
P. Carpasia
C. Blanco
C. Baffa
Elban
Aden I.
C. S. Andrea
Tanto
Lanuzzo
Dwaal gronden
Scala Nova
Castro Scala
Dama
Golfo di Larissa
P. Bertin
C. Gallo
Stangoni
Farandi
Tenere
Berellas
Dammata
C. Brule
Rosetto
C. Bekur
Alexandria
Porto Vecchio
Athur Phenius
Golfo di Satalia
Golfo di Anaxarchia
Golfo di Scandroon
Golfo di Tarso
Monte Gabo
Monte Nasser
C. Gavaris
C. de Porco
P. Magra
Corinto
Bisone
Morgato
Morea
Porcino
Tarsica
Monte Gra
Monte Tabano
Pendicr
Vado
P. Cana
Damiata
Castro Peregrino
Castro Dama
Golfo
Aqidus
Monte Christi
Fasilipolina
Fonteno
Mesinoe
Molino
Mayl
Mayfano
Molle
C. Bassa
C. Pisano
Mayfane
Dwaal gronden
Hollandsche Mylen 60 in een graad
Duytsche Mylen 15 in een graad
Spanjaerdsche Mylen 17½ in een graad
Engelsche en Franse Mylen 20 in een graad
XVI

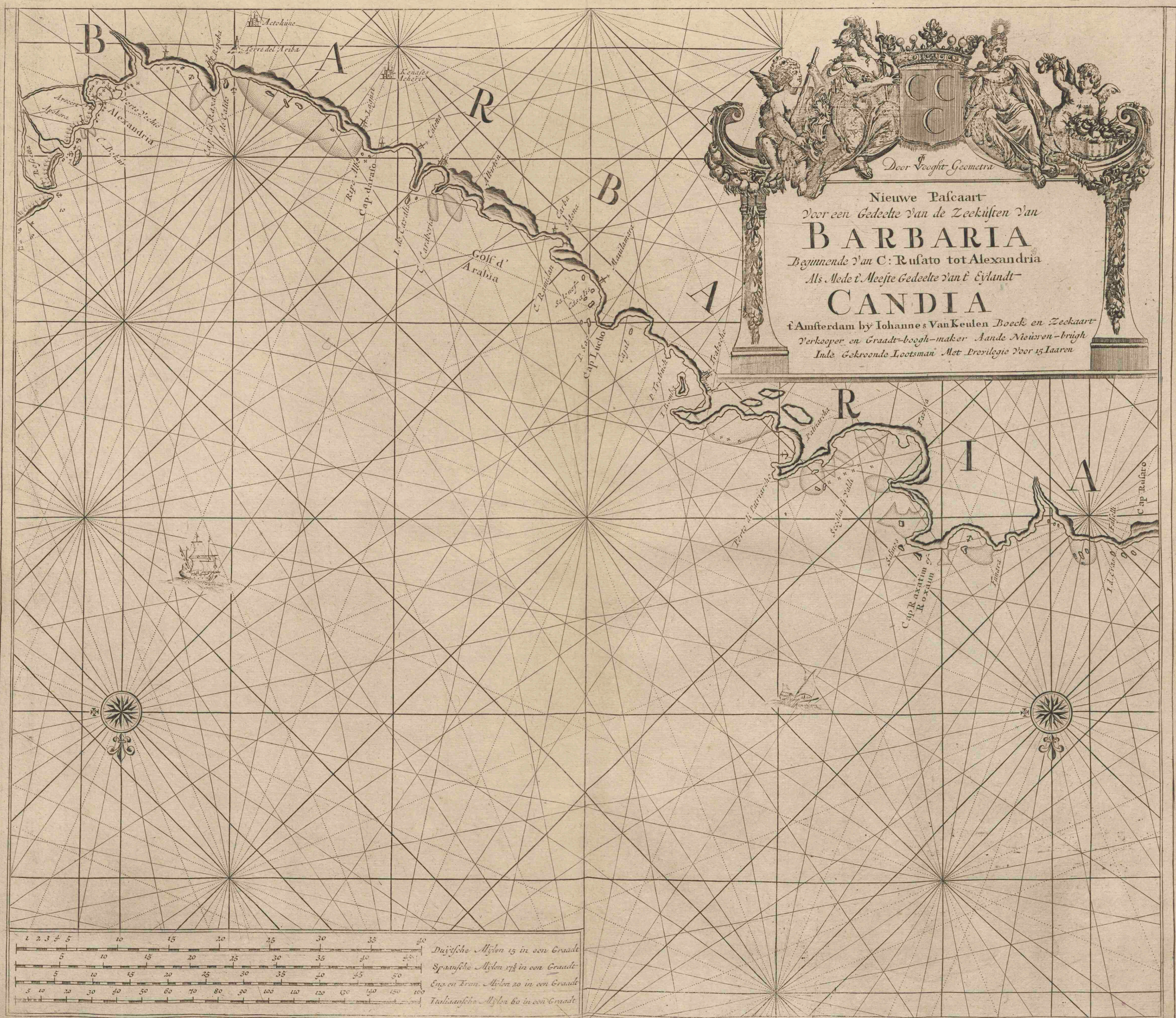
Door Voogt Geometra
Nieuwe Pascaart
Voor een Gedeelte van de Zeekusten van
BARBARIA
Beginnende van C: Rusato tot Alexandria
Als Mede t'Meeste Gedeelte van t' Eylandt
CANDIA
t'Amsterdam by Iohannes Van Keulen Boeck en Zeekaart
Verkooper en Graadt-boogh-maker Aande Nieuwen-brugh
Inde Gekroonde Lootsman Met Previlegie Voor 15 Iaaren
B A R B A R I A
Golf d' Arabia
Cap d'Arato
Cap Lucho
Alexandria
Porto Vecho
Cap Rusato
Cap Raxatim of Roxaum
Duijtsche Mijlen 15 in een Graadt
Spaansche Mijlen 17½ in een Graadt
Eng. en Fran. Mijlen 20 in een Graadt
Italiaansche Mijlen 60 in een Graadt

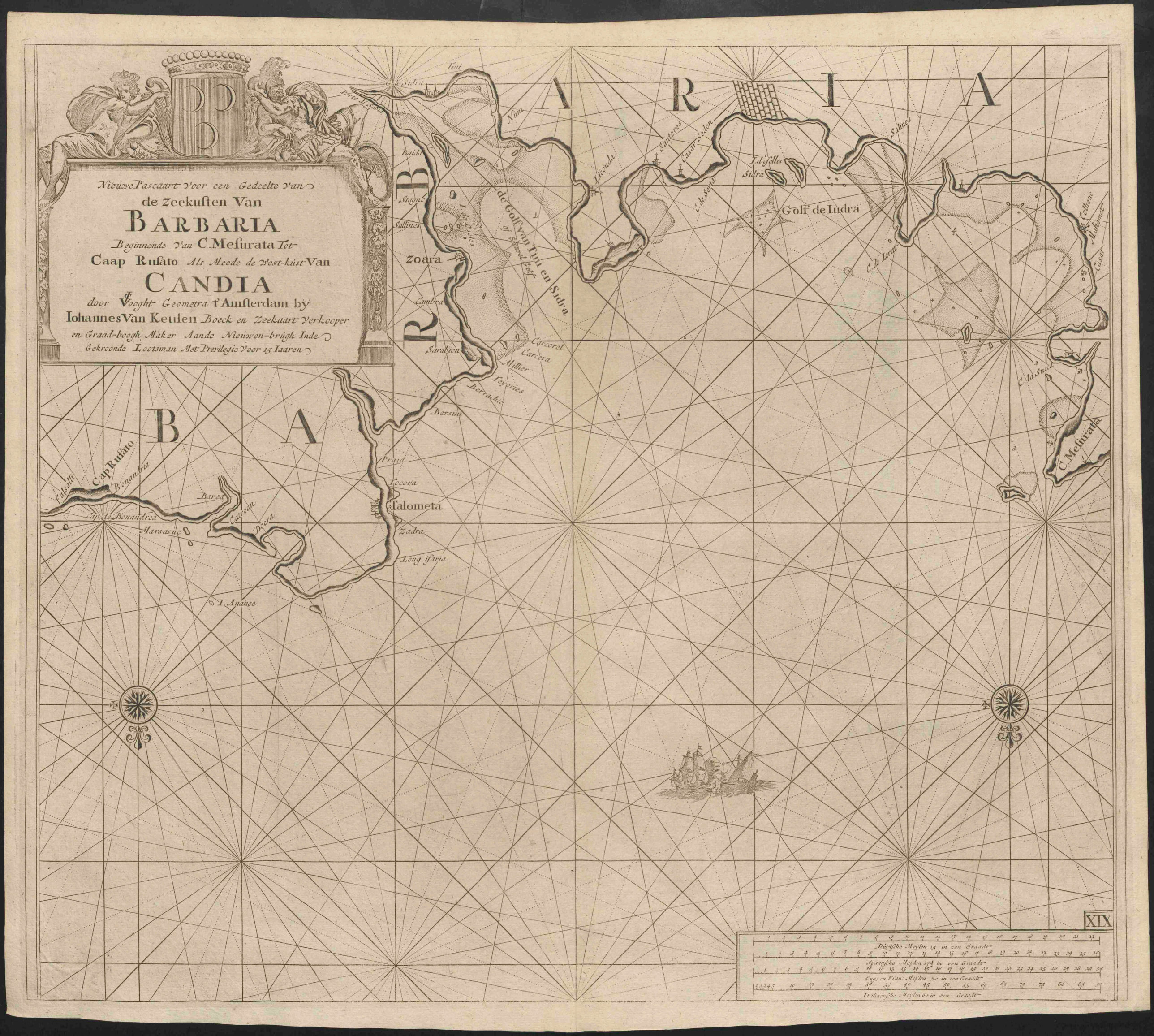
Nieuwe Pascaart voor een Gedeelte van
de Zeekusten Van
BARBARIA
Beginnende Van C. Mesurata Tot
Caap Rusato Als Meede de West-kust Van
CANDIA
door Vooght Geometra t'Amsterdam by
Iohannes Van Keulen Boeck en Zeekaart Verkooper
en Graad-boogh Maker Aande Nieuwen-brugh Inde
Gekroonde Lootsman Met Previlegie Voor 15 Iaaren
B A R B A R I A
Golf de Iudra
de Golf van Tini en Sidra
of Sidra Golf
Zoara
Talometa
Cap Rusato
Cap de Bonandrea
Marsasuc
I. Anance
Long isuria
Zadra
Praua
Bersim
Bernachic
Sarabion
Cambra
Baida
Stagni
Salines
Tini
Sidra
Nim
Licenda
Santeres
Casar Sedon
I. d'esellis
Sidra
C. de Sirta
C. de Ioran
C. de Sirta
C. Mesurata
Cathenc
Mahomet
Casar
Salines
XIX
Duytsche Mijlen 15 in een Graade
Spansche Mijlen 17½ in een Graade
Engs. en Fran. Mijlen 20 in een Graade
Italiaensche Mijlen 60 in een Graade

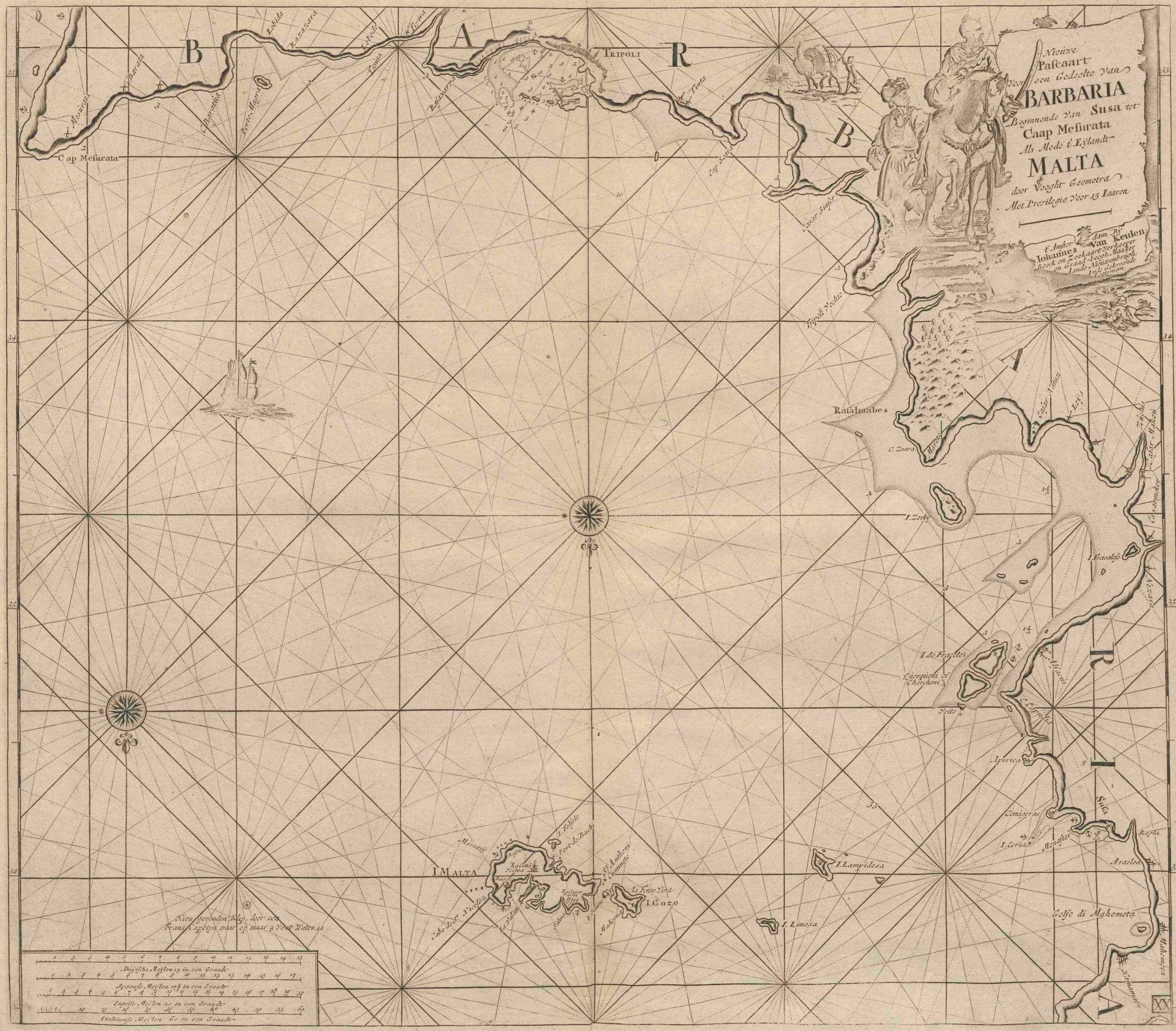
Nieuwe
Pascaart
Voor een Gedeelte van
BARBARIA
Beginnende van Susa tot
Caap Mesurata
Als Mede t' Eylandt
MALTA
door Vooght Geometra
Met Previlegie voor 15 Laaren
t' Amster dam By
Johannes Van Keulen
boek en Zeekaart-verkoper
en Graad-boogh-Maker
Aande Mouwenbrugh
Inde Gekroonde
Lijcsteenen
B A R B A R I A
Caap Mesurata
Tripoli
Tripoli Vecchio
Rafalmabes
C. Zoara
I. Zerbi
I. Fracalfo
I. de Fraçoles
Querquieni or Cherchemi
Apsrica
Comigeras
I. Coria
Monaster
Regla
Araoleda
Golfo di Mahometa
Mahometa
Susa
I. Lampidosa
I. Limosa
I. MALTA
I. Gozo
Marsaxl
Cabo dessi Vecchio
Nieu gebouden Klip door een
Frans Capeteyn waar op maar 3 voet Water is
Duytsche Mijlen 15 in een Graadt
Spaanse Mijlen 17½ in een Graadt
Engelse Mijlen 20 in een Graadt
Italiaense Mijlen 60 in een Graadt

Deze behoort aen 't voorgaande / de AA aen malkanderen / en is de vertooning van 't O. einde van Rhodus N. W. 7 of 8 mylen van u.

De Vyftiende Vertooninge, van de

Zee-Kusten Caramanien, Cyprus, Syrien en Egypten, tusschen C. Caramo en Alexandrien.

ONtrent 12 of 13 mylen Z. O. ten Zuiden van I. Castro Rosso, by na regt in 't vaerwater tusschen Candien en Cyprus, leid een blinde klip onder het water / daer men hem voor wagten moet. Van I. Castro Rosso tot C. Baffa, de W. hoek van Cyprus, is de kours O. Z. O. wel zo O. 28 mylen. Dit alles volgens oude narigten.

De Franzen plaetzen de voorgenoemde blinde Z. ten O. van Castro Rosso 14 à 15 mylen op 35 gr. 24 min. noorderbreedte; en nog eene andere 14 à 15 mylen N. O. ten O. van deezen op 35 gr. 57 min. noorder breedte.

Drie mylen bevoosten I. Castro Rosso is Cacavo, een schone haven / daer twee Eilandekens in het gat leggen / daer 't rondom schoon is. In oude tyden was hier een schone Stad / maer nu verzonken / daer men nog huiskens van ziet. Cacavo.

Finica heeft een havenken voor klein vaertuig. Finica.

Satalia (dat heden 't hooft van geheel Caramanien is) is een schone en ryke Zee-stad / leggende aen de N. kant van de Golf. Van de Z. O. hoek loopt een hooft van schulpe W. in zee voor scheepen onder de 150 lasten / maer grote Scheepen moeten met weste en W. Z. W. winden daer voor zetten. Satalia.

Wat verder aen de Caramanische kust is nog menig schone haven / maer onbevaren en onbewoont / en der halven onnoodig te beschryven.

Cabo Baffa de W. hoek van 't eiland Cyprus leid van C. Salomoni, de O. hoek van Candien O. wel zo Noordelyk 63 mylen / men dient niet noordelyker te gaen om niet benoorden Cyprus te verballen / vermits de zuidelyke en Westelyke winden daer veel waeyen / en de stromen daer veeltyds om de N. en om de W. lopen / en dan zou men qualyk wederom om de Z. kunnen geraken / als men te Noordelyk verballen was / maer die te Z. verbalt / kan hier ligt om de N. geraken. C.Baffa.

Cabo Baffa is een vlakke effene en geen hoge hoek / van waer 't land benoorden tot de uiterste N. W. hoek van Cyprus 3 mylen streckt. Ontrent 12 mylen N. W. van dien N. W. hoek leid een klip onder 't water / die men schouwen moet.

Vier mylen bevoosten C. Baffa leid 't Steedekken Baffa, daer voor een steenen rif of een rye klippen omtrent een myl van de wal afleggen / daer men zo bevoosten als bewesten tusschen dit rif en 't land deur lopen kan / maer bewesten is 't nauwste en ergste gat om in te zeilen. Als gy daer bevoosten inloopt / zo houd by de wal langs om deze klippen te myden / tot dat gy neffens de Stad komt / en zet 'er regt voor de Stad of voor 't Kasteel op 8 / 7 / 6 / en 5 vadem / na dat gy de wal na leggen wilt. Gy legt daar wel beschut / want de Z. O. en N. W. winden / die daer dwars waeyen / doen daer geen quaed. Baffa.

's Morgens en 's dages waaid de wind daer uit het land / met een Z. O. Zon word 't daer stil / en tegen der Sonnen ondergang koelt de Zee wind op / en dan word 't wederom stil / en daer na begint de landwind wederom op te blazen / dit is hier schier een vaste regel / want 't gevalt hier zeiden anders. Die op Cyprus verbalt / al ware 't met een storm / die begeeft hem veylyk na de wal toe / want hy kan tegen den avond met de stilte / of met de landwind wederom wel van de wal geraken / als hy wil.

Vier mylen bezuidoosten Baffa leid Cabo Blanco, een witte hoge en kennelyke hoek / daer eenige kliptens aen de W. kant voor deze Kaep leggen. C. Blanco.

Ontrent 12 mylen Z. O. wel zo Oostelyk van C. Baffa leid Cabo Gato, een hoge hoek verre van het land afstrekkende / zynde ook de zuidelykste hoek van Cyprus, die men uit de W. komende / eerst gewaer word als een Eiland / dat een stuk van Cyprus afleid / daer men benoorden om zoude kunne lopen / maer 't is met een laege zandigen streek land aen Cyprus vast. C. de Gato.

Aen de oostkant van C. de Gato ontrent 4 mylen daer benoorden leid Lymesol in een inbogt. Uit de W. om de C. de Gato lopende / zo leid men by de Kaep om de noord aen / tot dat men de stad belient aen een groot wit Kasteel op de strand staende / en dan zet men regt voor de stad op een open rede voor de Zee op 12 / 10 / 8 / 6 of 5 vadem overal schone grond / zo diep en droog als men wil / hebbende C. de Gato dan Z. van u. 's Winters zet men daer gemeenlyk op 8 of 9 vadem / maer 's zomers op 6 vadem / zynde meest voor alle winden beschut / om dat de Stad in een bogt leid / behalven de Z. O. wind waeid daer open in / en is daer de quaadste. Limesol.

Van Lymesol na Cabo Tgyta strekt de kust O. ten N. 8 of 9 mylen / maer van C. de Gato tot Tgyta N. O. wel zo oostelyk 11 mylen. Cabo Tgyta de zuidhoek van Salina is een vlakke laege hoek met een vuurtoren daer op / maer daer word niet op gevuurt als ter nood. Neffens deze hoek strekt een grote vlakte af / die over al schoon en klaer is / men kan deze hoek op 't lood zo na omlopen als men wil / op 6 / 5 / 4 / en 3 vadem / maer 's nagts moet men die niet nader dan op 5 vadem komen / want nadien 't land daer ontrent laeg is / zo schynt m'er altyd verder af te zyn / als m'er in der daet af is / waer door men'er ligtelyk op verzellen zouw. Als men van C. de Gato na Salina zeild / zo word men verre in 't land Monte Christi een hogen scherpen en kennelyken berg gewaer / die van de reede voor Salina W. ten noorden afleid. Daerom die van C. de Gato of van C. Grega afkomende dezen berg W. ten N. van hem houd / die zal regt verballen op de reede voor Salina, leggende ontrent twee mylen benoorden C. Tgyta. C. Tgyta.

Salina is geen Stad / maer daer staen eenige pakhuizen met het Kerkskken S. Lazaro, want de Stad Larnacho, daer de Koopmanschappen van daen komen / die hier geladen worden / leid ontrent een half myl landewaert in. Salina.

Men moet / als men hier zetten wilt / 't Kerkskken S. Lazaro houden regt voor de Pakhuizen / die op de strand staen / en zetten 't daer op 10 / 8 / 7 / 6 / of 5 vadem / zo diep en droog als men wil / want daer is de beste Reede / en dan heeft men de voorsz. vlakte van C. Tgyta Z. Z. W. afleggen: men zet hier de ankers N. O. en Z. W. uit voor de Z. O. wind / die hier de quaedste is / en lager wal maakt.

Deze gehele zuidkust van Cyprus is over al schoon / zonder eenige vuilen / en overal goed ankergrond op 10 vadem schone zandgrond / behalven ontrent ten halven tusschen Lymesol en C. Tgyta leggen eenige klippen zeer digt onder de wal.

Ontrent 7 mylen Z. ten oosten van C. Tgyta leggen de Dwael-Gronden, anders de Wel-Gronden of de Calk-gronden genaemt / zynde een droogte / daer geen scheepen over mogen: daer valt de stroom met grote draeyingen om een over / daer om hier by stilte een gevaerlyke plaetze is / die men wel schoumen mag.

Van Salina tot C. Grega is de kours O. en O. ten zuiden 8 mylen / hebbende tusschen beiden C. Pila, een uithoek met een vuurtoren daer op. Cabo Grega is een kennelyken lang uitstekende hoek met een hoogen platten heuvel op 't einde / geelyk een Schans vertonende. C. Grega.

Ontrent 3 mylen benoorden C. Grega, en een myl van de binnenbogt benoorden C. Grega leggende / leid Famagusta, de vermaerdste Zee stad van Cyprus: vertonende met 2 grote Kasteelen / en eenige andere Paleisen en veel spitze torens / van verre aen te sien als een Vloot Scheepen. Famagusta.

Van C. Grega N. N. O. ontrent 10 mylen leid Cabo S. Andrea: de oostelykste hoek van Cyprus, daer 2 of 3 eilanden voor leggen / maer al schoon zonder eenige vuilen. C.S. Andrea.

Van C. Grega na Alexandretta of Schandroen, is de kours N. O. 26 mylen / met zulken gang verbalt men ontrent Cabo de Porcos, zynde de hoge en steile Z. hoek van de Golf van Scandroen met nog een hoek wat laager / dewelk / als men daer benoorden is / vertoont gelyk een Varkens muil. Een groot half myl benoorden deze hoek leid een blinde klip / die men schouwen moet. Benoorden C. Porcos zeilt men in de Golf van Scandroen. Als men by C. Porcos komt / zo C de Porcos.

wordt men aen de noord-west-zyde van de Golf eerst gewaer de 3 of 4 hoogagtige heuvelen van M. Alaster, alhoewel zo hoog niet als aen de zuid zyde / vertoonende als 3 Eylandekens / maer deze bergen leggen een stuk weegs van de Zeekant landewaert in / dewelke m'n eerder ziet dan 't lage witte duinagtig voorland / dat een witte voetstrand heeft / die men niet eerder ziet / dan als men 'er na by komt. Neffens deze witte voet strand strekt een groote blakte te Zeewaert / daer men op 2 en derdehalf vadem nog wel een myl van de wal is / daerom moet men hier wel op 't loot passen / om niet aen grond te raken. Deze landen zyn s'winters dikwils met wolken bedekt / en dan kan men 'er weinig kennis af hebben.

Uit de zuid om C. Porcos komende / loopt men noord oost aen by de zuidwal langs 5 of 6 mylen weegs / want deze kust is schoon / behalven een mylken bewesten Scandroen strekt een klein rifken af / dat men schouwen moet / dog men mag het op 't lood omlopen. Alexandretta of Scandroen is kennelyk aen twee kasteelen beide te landewaert in staende / van welke 't zuidelykste nieuw en wit / maer 't noordelykste oudt en vervallen is / daer men neffens zet op 12 / 10 / 8 / 6 of 5 vadem schoone zantgrond / de wal zo na als men wil. De noorde en noord-ooste winden zyn daer de quaedste / makende daer een lager wal / ook vallen de ooste winden daer zomtyds met zo groote dwarlingen over 't gebergte / dat de Scheepen wel deur dryven. Benoorden Scandroen leid 't Steedeken Bajassa, en aen de noord-kant van de Bay leid 't steedeken Ajassa.

Alexandretta.

Drie mylen bezuiden C. Porcos strekt de groote Golf van Antiochien in / die zeer wel na de Colf van Scandroen gelykt / waer door menig een daer in zeild / meenende in de Golf van Scandroen te zyn / want zy heeft aen de zuidzyde ook eenige hooge bergen. Maer om deze Bayen van malkanderen te onderkennen / zo moet men weten / dat de noord-zyde van de Golf van Scandroen veel anders hem opdoet als de noordzyde van de Golf van Antiochien.

Die van Scandroen om de west loopen wil / die moet by de kust van Caramanien langs houden tot I. Rhodus toe. Desgelyks die van Cyprus om de west wil zeilen / en geen geheele deur gaende opene wind heeft / die is 't ook geraden hem na de kust van Caramanien te begeeben om zyn reize te verborderen / om dat de stroomen in dit gewest tusschen Candien en Alexandrien om de oost / en voort langs de kust van Syrien om de noord tot tussen Cyprus en 't vaste land van Scandroen deur / en van daer langs de kust van Caramanien loopen om de west / zo dat men daer deur aen deze kust groote voordeelen heeft / maer men moet toesien voor de twee voorverhaelde klippen / te weeten voor de eene / die 12 mylen noordwaert van de noord-west hoek van Cyprus afleid / en voor de andere / die 12 of 13 mylen zuidoost ten zuiden van I. Castro Rosso afleid. Voorts by I. Rhodus komende / kan men voort / na de wind te passe komt / benoorden ofte bezuiden Candien omloopen: want als de wind uit de Noorde of Noord oost waert / of wat gewaait heeft / zo valt 'er een geweldige sterken stroom uit tusschen I. Rhodus en 't oost einde van Candien deur / dat men wel bezuiden Candien dryven zou / daer men niet anders wiste / of men was daer nog benoorden. Hier staet maer voornamentlyk s'nagts of by donker / wel op te letten. Zuid-west een groot half myl van Tortosa leid een Eyland / genaemt by de Turken Harwit, daer onder aen de binnen-kant is goed leggen / op 4 vaem zand-grond / men mag daer aen beide zyden by inloopen / zo wel bezuiden als benoorden / maer benoorden is het best / en men leid 'er met een zwaar anker in 't noord oost op / een Cabel-touw aen 't land vast / voor een noord-weste wind is daer in het minst leggen. De kours van Tertose na Taqui of Lataqui is noord half oostelyker 11 mylen.

Van C. Grega in Cyprus tot voor Tripoli in Syrien, is de kours zuid-oost wel zo oostelyk 20 mylen / maer van C. de Porcos tot Tripoli zuid ten oosten wel zo zuidelyk 27 mylen. Als

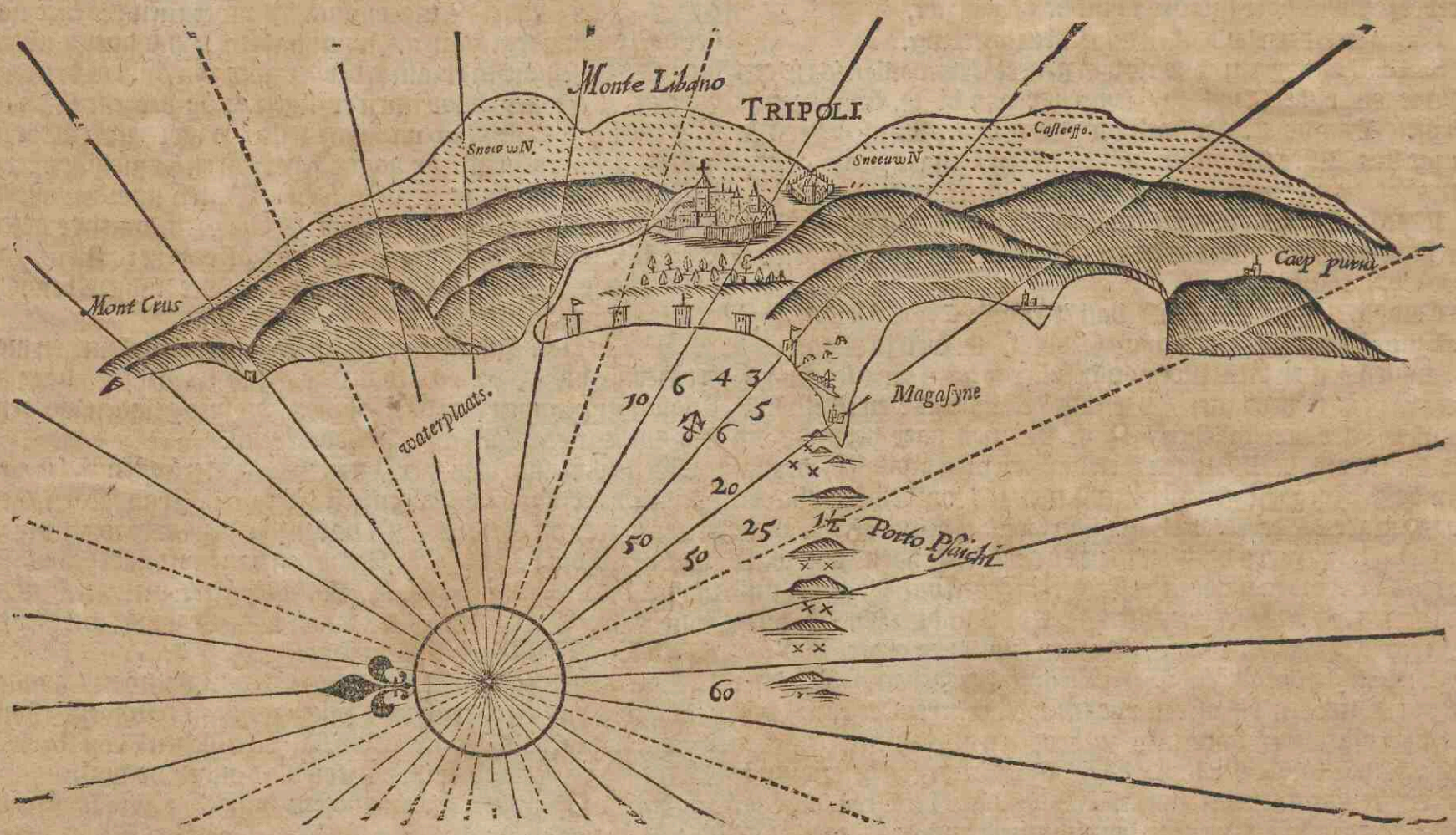

gy van Salina of C. Grega na Tripoli zeilen wilt / zo gaet niet oostelyker als oost zuid oost aen / maer liever wat zuidelyker / om dat de stroomen langs de kust van Syrien zo hard om de noord vallen (gelyk gezeid is) dat men / als men te noordelyk verhalt / zo ligtelyk niet om de zuid kan geraken / als wel om de noord / als men te zuidelyk verhalt. Tripoli is kennelyk aen Monte Libano een hoogen berg / die altyd met sneeuw bedekt is / en die men wel 16 mylen weegs in Zee zien kan. Aen 't noord-einde van dezen berg leid den ronden berg Monte Cruz, alwaer een groote myl bezuiden nog een hooge steile hoek met een berg leid / tusschen dezen hoek en dien ronden berg leid Tripoli. Neffens Tripoli komende / word men gewaer 3 of 4 groote klippen / die met een steenen rif van 't zuid land noordwaert afstrekken / daer men benoorden om op 10 of 12 vadem loopt. Ontren een myl daer beoosten is de Reede voor Tripoli op 5 of 6 vadem sterpe grond / daer men de touwen wel bezorgen moet voor 't vylen / met hout en vaten daer op te binden. De Reede is regt voor eenige pakhuizen. Voor de stad staet een bosch / dat men de Stad niet zien kan van 't geboomte / als men op de reede leid / maer nog by de voorsz. klippen zynde / ziet men de Stad over 't geboomte heen.

Van Salina tot Baruti is de kours oost zuid-oosten 30 mylen / maer van Tripoli tot Baruti zuid en zuid ten westen 10 of 11 mylen. De Stad Baruti leid aen de noord-zyde van een laegagtige uithoek van 't hooge land t'zeewaert strekkende / de welke als een Eyland vertoont / als men 'er nog 3 of 4 mylen af is. Tusschen 't uiterste van de voorsz. uithoek en de Stad staet een kerk / en boven op de voorsz. west hoek staet een tooren gelyk een buurtooren / men zet 't daer benoorden de Stad nevens een Turks kerkskien. De voor verhaelde steile hoek bezuiden Tripoli of Monte Libano leggende 9 mylen benoorden Baruti, is een kennelyk merk om dit land te verkennen / want men kan die verre in Zee zien: voor Baruti is goed leggen voor een zuid-weste en voor zuid en noord-ooste wind / op 9 a 10 of 12 vaem zand grond.

Baruti.

Van Baruti zuid ten westen 4 of 5 mylen leid Sydon anders Sayta genaemt / leggende van Salina in Cyprus zuid-oost 32 mylen. Sydon leid op een Rotze / omtrent een of anderhalf gooteling-schoot van de wal of: t'Zeewaert leid een groote klip of klein Eylandeken / dat niet hoog is / en dat men een of twee mylen in Zee zynde / niet anders zien kan / of 't is aen 't vaste land vast. Men moet benoorden de klippen daer agter lopen / en zetten 't agter de klippen / want voor groote Scheepen is 't 'er van bezuiden gevaerlyk agter te komen / dan alleen de bedreven barkquen komen daer dan bezuiden in / want daer leggen veel klippen zo boven als onder water / maer benoorden de voorsz. klip is 't geheel schoon / dat men 'er op 2 Scheeps langte na benoorden omlopen kan op 5 vadem water. Binnen de

Sydon.

klip

klip komende / zet men 't digt agter deze klip op 5 vadem goede zand grond met een touw aen de voorsz. klip vast / en met een anker agter uit na 't vaste land toe / maer de touwen moeten met houte en vate wel versien zyn / om dat de grond daer tot veel plaetzen rudsig en scherp is. Zo benoorden als bezuiden de Stad is een moje zand strand / maer de Stad leid op een rotze (als gezeid is) en rondom de Stad aen de zee kant by de Stad is 't vol klippen digt aen malkanderen / dat 'er geen barkquen in de Stad komen kennen / dan alleen digt by 't Kasteel tot een gat in. De Kust tusschen Tripoli en Sydon is altemael schoon zonder eenige klippen of Eylanden / en strekt zuid ten westen en noord ten oosten. Benoorden Sydon is 't geheel hoog en dubbeld Land / maer bezuiden Sydon is 't niet hoog en niet zeer dubbeld. Aen 't zuid-einde van 't dubbeld Land leid de Stad Sydon, daer om als 't hoge dubbeld Land oost zuid oost van u is / zo leid de Stad ook oost zuid-oost en zuidoost ten oosten van u / en daer op aen zeilende verhalt men voor de Stad Sydon. Dit zyn goede merkteekenen van de Stad Sydon.

Omtrent 4 mylen bezuiden Sydon leid Sur, eertyds Tyro genaemt / een verhallen en onbewoond Stad digt aen de Zee leggende. Hier neffens is al hoog slegt Kooren Land met veel Toorens / en tusschen Sydon en Tyro zyn 3 hoeken / daer op de zuidelykste hoek een Vuurtooren staet / zynde boven op vol bomen / van waer men van verre Sydon zien kan als een breed Kasteel aen de water kant. Aen de noord zyde van de Stad Tyro is een Haven / hebbende eenige klippen aen de west kant / alwaer men benoorden om loopt / latende deze klippen aen stuurboort / en lopende voort na de Stad toe / alwaer men beschut leid voor alle winden / behalven de noorde wind waeit daer regt in. Tyro.

Dzie mylen Z. zuid west van Tyro leid Cabo blanco, een hoge rosagtige hoek met een wit Kerksken / of met een wit Dorpskken daer op / alwaer benoorden een Toozen by 't water staet / waer aen deze kaep wel te kennen is. Neffens deze hoek strekken eenige droogten en builen wel een half myl in Zee. C. Blanca.

Van C. Blanco zuid west 4 mylen leid Cabo S. Margriete de Amene, anders Cabo Carmelo genaemt / zynde een grote lange slegten uithoek / of slegten Berg met 1 plompen tooren daer op. Van 't uiterste van deze hoek strekt een Kif af noord noord oost in Zee / daer men aen de oostzyde agter dit Kif zetten kan voor weste en zuide winden op een goede reede / hoe digter aen de wal hoe schoonder grond en beter te leggen. C. S. Margriete d'Amene.

Tusschen C. Blanco en C. Carmelo gaet een groote inwyk

S. JUAN DE ACARI.

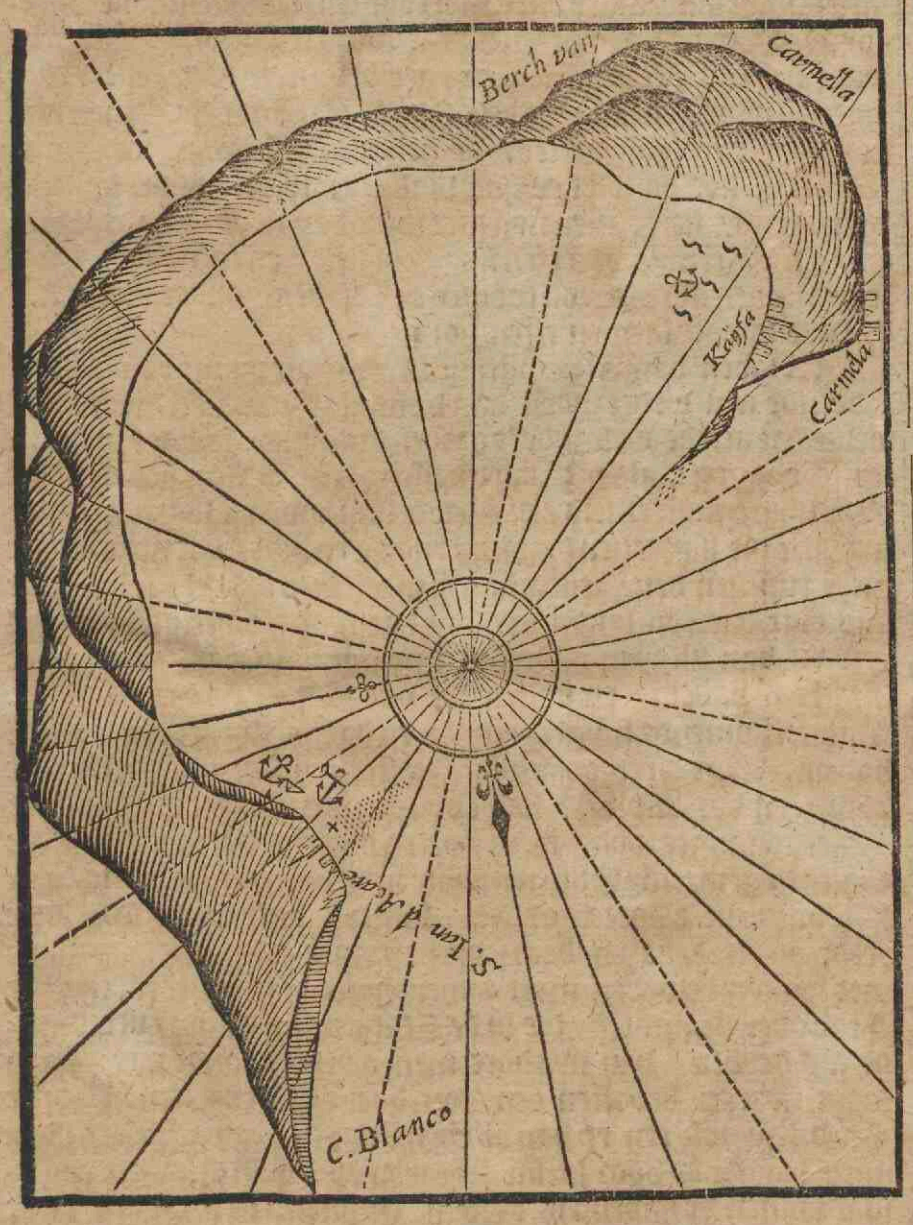

in / en in dezen inham omtrent ten halven tusschen beide deze hoeken leid S. Juan de Acari, een verhallen en onbewoonde Stad / daer men 't beooosten digt by de Stad zetten kan op 6 of 7 vadem quade grond / alwaer men de touwen met tonnen een kruissen verzorgen moet / en de wind heeft men hier dagelyks uit der Zee. Tusschen S. Juan de Acari, en 't uiterste van C. Carmelo leid Caiffa, anders Scafassa genaemt / een verdronke Stad of Dorp / daer goede Reede is voor die om de zuid begeert te zeilen. S. Juan d'Acari.

Drie mylen bezuiden C. Carmelo leid Castro Pelgrim, een Kasteel met twee spitze torens / daer staen nog 2 of 3 groote huizen by / daer neffens is een zobre reede op 6 of 7 vadem scherpe vuile grond. Castro Pelgrino.

Een myl of anderhalf daer bezuiden leid de verdorvene en verhallene Stad Cæsarea, die aen te zien is als een omgekeerde hoop rosagtige klippen / hebbende nog eenig haven nog reede.

Vier mylen bezuiden Cæsarea leid Jaffa, alwaer een weinig benoorden de vierkante plompe toren Alvebben-alem op een uithoek staet / zynde by na van maakzel als de torens van Jaffa: omtrent een half myl weegs benoorden Jaffa is 't al een schoone zand strand. Omtrent ten halven tusschen deze toren en Jaffa, staet een hogen Dadel boom / vertonende of 'er een vlag van de steng waeide / en word dikwils aangezien voor een toren daer een vlag afwaeid / en daer bezuiden ziet men nog 2 hooge zwartagtige bergen / en van daer tot Jaffa toe is 't al witgtig land. Een stuk benoorden Jaffa is 't land ros roodagtig. Cæsaria.

In de Stad Jaffa leid een zwaaren berg met 2 witte plompe torens daer op. Van bezuiden Jaffa schiet een steenen rif kken voor de Stad heen om de noord / daer men van benoorden agter loopt tot voor de Stad met klein vaertuig / maer met geen Scheepen / om dat 'er niet meerder ten hoogsten is als 5 voeten waters / maer de Scheepen zetten 't daer buiten dat Kifken op 10 / 11 en 12 vadem schoone grond / azo dat de 2 voorsz. Torens Z. O. ten zuiden van haar staan / want daer is de beste reede / maer de torens oostelyker zettende / zo hebben zy scherpe grond. Jaffa.

't Land bezuiden Jaffa is wit duinig Land / hoe zuidelyker hoe lager / en hoe noordelyker hoe hoger en bergagtiger binnen Land / zynde de Kust overal vuil en rudsagtig / en de wal steil en klippig zonder lyf berging voor die zyn ankers daer spilt. Van C. Carmelo af tot langs deze Kust is 't overal diep 35 en 36 vadem zeer wasige grond / dat men geen grond aen het lood houden kan / want die daer zetten / moeten noodzaakelyk haer Ankers wel met schorjen verzien.

Van Jaffa zuid-west ten zuiden 8 mylen leid de Stad Escalona. Nadien langs deze kusten kikwils sterke stroomen uit de zuid na 't noorden lopen met sterke demingen uit de west / zo rolt en slingert 't hier dikwils zo geweldig / dat men genoodzaekt is zig wel te verzien van goede Ankers en touwen / als men op deze plaetze wezen wil. Escaldna.

Die van Kandien na Jaffa, of eenige andere plaetzen aen de Kust van Syrien zeilen wil / zonder Cyprus in 't gezigte te lopen / die is geraden / dat hy ten minsten na zyn gissing 5 of 6 mylen die kust zuidelykier aendoet om de stromen / die hier altyd om de noord lopen / gelyk gezeid is.

Van Jaffa (zuid west ten westen en) west zuid west 42 mylen leid de Stad Damiata, alwaer 4 of 5 mylen beooosten een groot rif eenige mylen van de wal te zeewaert strekt / daer niet meer als 3 / 2 en op zommige plaetzen maer een vadem water op is. Insgelyks noord noord west van Damiata leid een zand bank van fyn zand met kleine witte schulpjes / maer is niet zeer breed / daer op is 14 vadem water / aan de buiten en binnen-kant steek-grond; de beste reede voor Damiara is op 6 vaem steekgrond; dan hebt gy het Casteel zuid zuid-oost van u / maer met een noordwestе wind moet gy daer van vlugten.

De stad Damiata hebbende 4 hooge torens leid aen de Zee op de hoek van de arm van de vermaerde rivier de Nyl, die daer groot water af brengt. Voor deze Stad is al een goed stuk in Zee goede steekgrond door 't slyk / dat de Nyl af brengt en in Zee zet / maer zo beooosten als bewesten Damiata is een geheele harde grond. Damiaten.

Van Damiaia tot Cabo Brule strekt de kust west noordwest wel zo noordelyk 8 mylen / zynde deze Kust geheel laeg duinig land met veel geboomte hier en daer aen bosschen staende / de welke van verre / als men ze eerst in 't gezigte krygt / als Eylanden vertoonen om de laegte tusschen beiden / want men krygt deze bomen eerder dan 't land te zien. Omtrent ten halven tusschen Damiata en C. Brule, dog C. Brule naest / leggen 2 bergen als Hollandsche duinen / waer van de oostelykste aen de oost kant ruig bewossen is. Regt bewesten Damiata leggen ook 2 duinen vertoonende als roode steenen bergen / dat kenneelyke merken zyn om deze kust te kennen. Neffens deze kuste is 't niet verre in Zee al vlak water / zo dat men 't land zonder misdoen kry mag aen boord op 7 of 6 vadem / en overal zetten waer men wil.

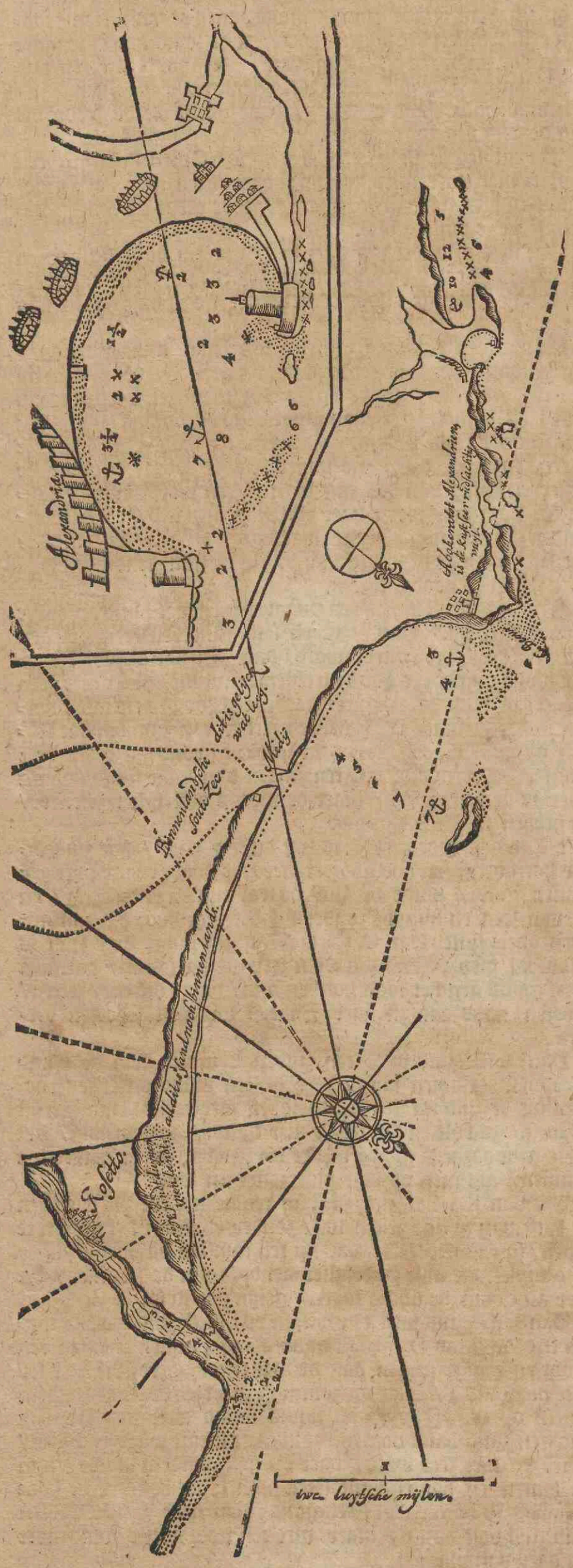

Cabo Brule is hoogagtig / maer de Kust van daer tot Rosetto, strekkende zuid-west 4 of 5 mylen / is geheel laeg land en by na gelyk met 't water / zynde maer een smalle streek lands/daer men wederom water overheen ziet zo verre alsmen beoogen kan / als men boven klimt. Men is wel op 10 vadem / eer men 't lage land gewaer wordt / en dan is men nog wel 2 mylen van de wal / en men ziet de barken agter deze smalle streek eerder leggen / als 't land zelfs.

De schoone en wel getimmerde Stad Rosetto, voorzien met 4 of 5 Torens en een kasteel/leid een myl opwaert aen een grote arm van de Nyl, die daer bruin water verre in de Zee uitgiet. 't Is daer in 't gat met hoog water zomtyds 10 en 12 voeten diep / lopende N. N. W. in / maer binnen is 3 of 4 vadem. Daer laed men veelderhande Drogerijen / Indigo / Buffelshuiden / Kys en andere Koopmanschappen. Voor Rozette is wel goede Reede / maer met westelyken winden quaed leggen.

Regt bezuiden Rosetto is een grote inwyk Medy, anders Mady genaemt / daer ook een grote afwater uitkomt van een andere arm van de Nyl, die in deze bogt inloopt. Voor deze inwyk leid een klein Eylandeken / daer agter is 't vlak water en redelyk goed leggen. Als men 't voor Rosetto niet houden kan / maer ruimen moet / zo loopt men in deze inwyk de Medy agter 't voorsz. Eylandeken / en zet 't daer op 6 / 7 vadem / of daer omtrent / want men leid daer dan wel beschermt.

Zuid-west ten zuiden van Rosetto styf vyf mylen leid Cabo Bekur, hebbende 't voorsz. Eylandeken voor Medy tusschen beide. Tusschen dit Eylandeken en C. Bekur kan men met grote Scheepen niet denr / of men moet 'er wel bedreeven zyn / om dat het tusschen beide geheel ondiep / vuil en rudzig is / alwaer eenige klippen boven water / en veele onder water leggen / ook lopen de Turken daer met kleine scheepen wel deur / maer benoorden dit Eylandeken is 't schoon / breed / en wyd. C. Bekur.

Voor 't Kasteel Apokera, anders Abochor genaemt / staende op de hoek van C. Bekur is een reede voor klein vaertuig: dit Kasteel vertoont als een zeil / als men 't eerst in 't gezigt krygt.

Van C. Bekur tot Alexandrien strekt de Kust / volgens oude narigten Z. W. ten Z. derdehalf myl / zynde tusschen beiden al duinig land vol geboomte: volgens de Franzen is de strekking W. Z. W.

Van J. Gozo di Candia tot Alexandrien in Egypten, is 't zuid-oost ten oosten 90 mylen / maer van C. de Gato in Cyprus tot Alexandrien is 't zuid west ten zuiden 60 mylen. Met dien gang zult gy verballen op een hoek in Barbaryen, 12 mylen van Alexandrien, die een weinig hoger dan 't andere land is / en die hem vertoont aen twee langwerpige duinen met helm bestreken / maer niet hoog. Omtrent 5 mylen daer beoosten / digt onder de wal/vind men diepte 20/19/12/10 tot 7 vadem toe / over al bonte grond / gelyk of 'er koe-huiden op de grond verspreid lagen. Op deze Kust is weinig kennis van 't land / vermits het land daer laeg / slegt en onbewoond is. Op 20 of 30 mylen weegs ziet men daer nog huizen / nog torens / nog heuvelen / nog bergen / behalven deze voorsz. hoek / en ook 3 mylen bewesten Alexandrien leggen 2 zwarte heuvelen op 't land / daer den Toren de Arabien by staet. Maer vermits (gelyk te voren gezeid is) de stroomen hier ten meesten tyd / en zomtyds zeer hard / na dat de winden waijen / om de O. lopen / zo moet men dikwils wel Z. W. ten W. / ja als men met een N. W. wind overlopen zou / wel W. Z. W. moeten aenhouden / om niet beneden Apokera. Alexandrien te verballen.

Uit de W. komende / zo kan men Alexandrien eerst aen twee redelyke hooge bergen zien / waer van de oostelykste de grootste is / hem opdoende als een boeren huis met een schuur / ende westelykste de kleinste / hem vertonende als een rook Hooi/daer men als men hem zo na komt / dat men hem van beneden zien kan / daer boven op 't hoogste een vuurtoren ziet staen. Indien men niet regt op Alexandrien verbalt / zo kan men weten aen deze merken / of men daer beoosten of bewesten is. 't Land bewesten Alexandrien is slegt duinig land / strekt W. Z. W. en W. ten Z. aen / maer 't land beoosten Alexandrien is ook laeg duinig land/maer vol Dadel bomen / strekkende na C. Bekur N. O. ten N. aen. Men kan 't ook aen de grond bemerken / want neffens Alexandrien en daer bewesten is 't geheel diep digt aen de wal toe / maer beoosten Alexandrien heeft men veel steekgrond en klak water / de geheele Kust langs tot voorby Damiata, hoe oostelyker hoe klakker; want als het land uit 't gezigt is / heeft men nog niet meer dan 14 of 15 vadem water / en op eenige plaetzen nog drooger / en men mag de wal zo na lopen als men wil tot op 6 of 7 vadem zonder misdoen / de Kust is ook laeg en effen vol geboomte.

De Haven van Alexandrien is een groote ruime ronde bay / hebbende aen wederzyden van de mond een kasteel staen / van welke dat aen de west zyde 't grootste is / en waer voor men een eer-schoot geeft / als men daer neffens komt. Regt beoosten het westelykste kasteel leid een zwarte klip boven 't water / zynde tusschen dit kasteel en deze klip rudzig en vuil / dat men 'er niet meer tusschen deur zeilen kan / maer men loopt beoosten deze klip digt daer by langs in / om dat van 't oostelykste kasteel een rif van klippen afstrekt. Dit gat is niet wyd / en op 't diepste 6 vadem / en buiten dit gat is 't 12, 10 en 8 vadem. Binnen komende krygt men 7, 8 en daer na wederom 6, 4 en 3 vadem. Digt by 't oostelykste kasteel tusschen dat zelve en 't voorsz. rif van klippen / loopt ook een gat in van omtrent twee Scheeps langte wyd / en 13 voeten diepte / daer de Turksche Galeyen gemeenlyk uit en inloopen. Binnen de Haven leid een klip omtrent 4 voeten onder 't water / daer agter is de beste reede op vierdehalf vadem scherpe grond / daer men de touwen met houten bewaren moet / men houd de grootste toren in de Stad over de 4 gaten / die in de Stads muuren zyn / vertonende als deuren / dan misdoet men aen deze blinde niet / en zo loopt men 'er beoosten om / om daer agter te zetten. Voor de Stad leid ook een ry van blinden klippen / alwaer 't bezuiden goed leggen is voor kleine scheepen op 2 vadem. Aen de O.-wal binnen de havens is 't droog / gelyk aen de W.-wal. Regt binnen het westelykste kasteel legggen gemeenlyk de Turkze / maer de groote Scheepen zetten 't agter 't voorsz. rif van klippen op 7 of 8 vadem scherpe grond / verzorgen voor 't vyen Alexandrien.

Haar

voor 't gat komt / zo komen daer Lootsluiden aen boord om de Scheepen op de reede te brenge.

Bewesten 't voorsz. Westelijkstekasteel is nog een goedeSteede / daer men nog op 't loot inlopen kan. Daer bewesten leggen veele bankien en droogten / een stukje van de wal. Deze Haven is 10, 12 en 15 vadem diepte schone zandgrond / en ontrent een musquet schoot wyd / maer reedelijk lang / en wierde gebruikt ten tyde doen Alexandrien in fleur was / nadien de Haven / die men nu gebruikt / doen droog was / want de grond van de heden daegsche Haven is scherp en klippig (gelijk gezeid is) om de meenigte van de verzonken huizen en muuragie.

Strekkingen en Kourssen.

Van C. Salomoni tot C. Baffa in Cyprus strekt de kours O. 63 mylen
Van C. Baffa tot C. de Gato Z. O. wel zo oostelijk 12 mylen
Van de oosthoek van C. de Gato tot Lymesol N. 5 mylen
Van Lymesol tot C. Tgyta O. ten N. 8 of 9 mylen
Van C. de Gato tot C. Tgyta N. O. iets oostelijker 11 mylen
Van C. Tyta tot Salina N. en N. ten O. 2 mylen
Van Salina tot Baruti O. Z. O. 30 mylen
Van Salina tot Sydon Z. O. iets O. 32 mylen
Van Salina tot C. Grega O. en O. ten Z. 8 mylen
Van C. Grega tot C. S. Andrea N. N. O. 13 mylen
Van C. Grega tot C. de Porcos de zuidhoek van de Golf van Scandroen N. O. pas 20 mylen
Van C. Grega tot voor Tripoli in Syrien Z. O. wel zoo oostelijk 20 mylen
Van C. Grega tot Iaffa Z. wel zo Oostelijk 47 mylen
Van C. de Porcos tot Tripoli in Syrien Z. O. 26 à 27 mylen
Van Tripoli tot Baruti Z. en Z. ten W. 10 of 11 mylen
Van Baruti tot Sydon Z. ten W. 4 of 5 mylen
Van Sydon tot Tyro Z. Z. W. 4 mylen
Van Tyro tot C. Blanco Z. Z. W. 3 mylen
Van C. Blanco tot C. S. Margriete d' Amene Z. W. 4 mylen
Van C. S. Margriete d'Amene tot Castro Pelgrino Z. O. 3 mylen
Van Castro Pelgrino tot Cæsaria Z. W. 1 of anderhalf myl.
Van Cæsarien tot Iaffa Z. W. ten Z. wel zo Westelijk 4 mylen
Van Iaffa tot Escalona Z. W. ten Z. 8 mylen
Van Iaffa tot Damiata W. Z. W. 42 mylen
Van Damiata tot C. Brule W. N. W. wel zo Noordelijk 8 mylen
Van C. Brule tot Rozetto Z. W. 4 mylen
Van Rozetto tot C. Bekur Z. W. ten Z. 5 groote mylen
Van C. Bekur tot Alexandrien W. Z. W. derd'half myl.
Van Alexandrien tot C. de Gato n. o. ten n. wel zo oostelijk 60 m.
Van Alexandrien tot I. Gozo di Candia N. W. ten W. 90 mylen
Van Alexandrien tot I. Malta W. N. W. wel zo westelijk 212 m.

Hoogten.

C. Baffa in Cyprus leid op	35 graden	0 minuten
C. de Gato in Cyprus op	35 graden	30 minuten
C. Grega op	35 graden	0 minuten
C. S. Andrea op	35 graden	34 minuten
Alexandrette op	36 graden	35 minuten
C. de Porcos op	36 graden	25 minuten
Tripoli in Syrien op	34 graden	40 minuten
Baruti op	34 graden	0 minuten
S. Juan d'Acari op	33 graden	0 minuten
Jaffa op	32 graden	26 minuten
Damiata op	31 graden	23 minuten
C. Brule op	31 graden	44 minuten
Rozette op	31 graden	20 minuten
Alexandrien op	31 graden	11 minuten

Hoe hatr deze Landen uit der Zee vertonen.

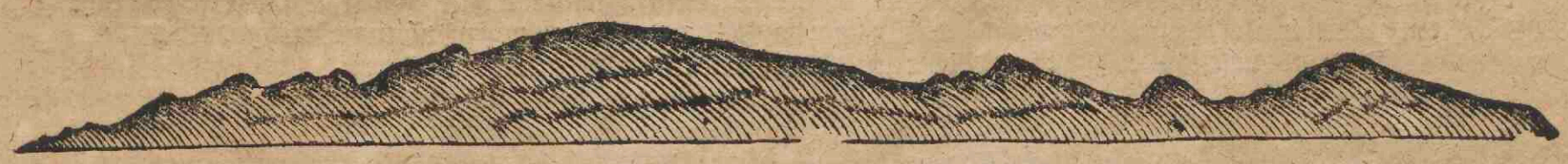

Aldus vertoont C. Baffa 't West-einde van Cyprus Z. O. ten Z. / en Z. Z. O. 3 of 4 mylen van u leggende.

't West einde van Cyprus N. W. en N. W ten N. van u vertoont aldus.

C. Blanco in Cyprus O. ten Z. ontrent 2 mylen van u vertoont aldus.

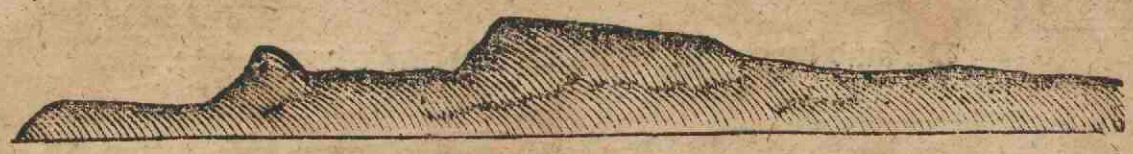

Aldus vertoont C. Blanco N. O. ten N. 3 mylen van u.

Aldus vertoont C. Blanco W. N. W. van u leggende.

Aldus vertoont C. de Gato in Cyprus N. O. ten O. van u leggende.

Aldus vertoont C. de Gato W. ten N. van u leggende.

Aldus vertoont C. Grege in Cyprus N. O. en N. O. ten N. van u leggende.

Aldus vertoont C. Grega N. O. van u leggende.

Aldus

Aldus vertoont de Keetelberg oost zuid oost van u met de oost kant van Monte Libano, als gy tot Tripoli in Syrien op de Reede legt.

't Land benoorden Tripoli vertoond aldus.

Aldus vertoont 't land bezuiden Tripoli, als gy 't oost zuid-oost van u van de steng afzien kent / dan kond gy 't Land van Lymesol in Cyprus ook zien.

De steile hoek bezuiden Tripoli — De hoek van Baruti.

Aldus vertoont de hoek van Baruti, noord oost 5 mylen van u / dan kent gy de steile hoek van Tripoli noord van u zien.

't Land tusschen Baruti en Sydon oost noord-oost 4 mylen van u vertoont aldus / en behoort aen 't voorgaende / de AA aen malkanderen.

Sydon.

't Land benoorden Sydon tot Sydon toe vertoont aldus / als 't dubbeld land met de Stad Sydon zuid oost en zuid oost ten zuiden omtrent 3 mylen van u is / de klip voor de Stad ziet men dan nog niet / maer 't schynt alles vast land te zyn: dit behoort aen 't voorgaende / de BB aen malkanderen.

De hoek van Tyro.

Aldus vertoont 't land tusschen Sydon en de hoek van Tyro, en behoort aen 't voorgaende / de CC aen malkanderen.

Aldus vertoont 't land tusschen Baruti en Sydon, als den hoek bezuiden Sydon Z. ten W. en Z. Z. W. 5 mylen van u is.

Dit land benoorden Sydon behoort aen 't voorgaande.

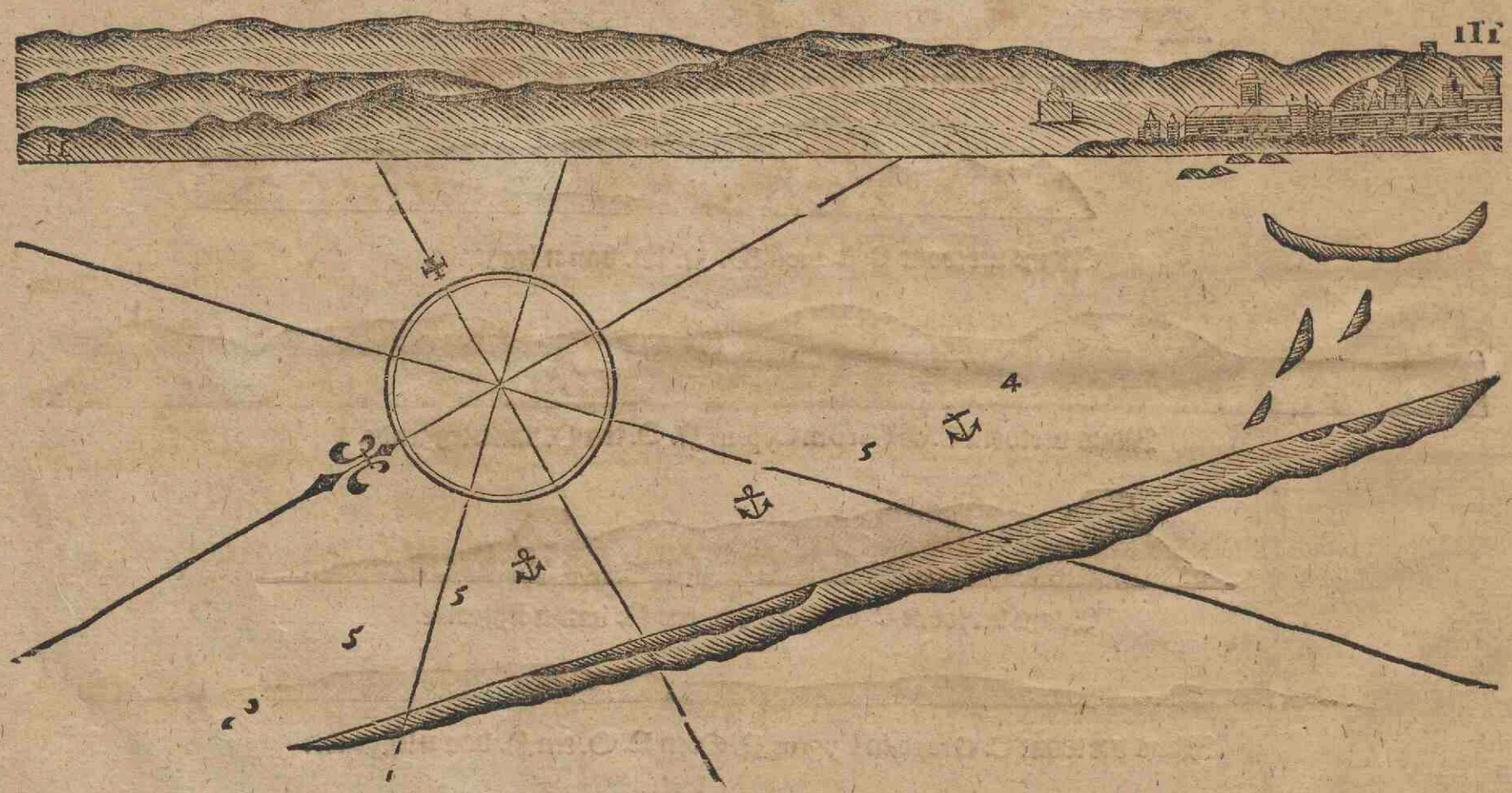

Aldus vertoont Sydon met 't land daer beooſten 't Eylandeken / daer men agter ter Reede leid / en verholgt aen 't bovenstaende.

Dit

Dit volgt aen 't voorgaende / en is den hoek bezuiden Sydon. zynde dan Z. ten W. en Z. Z. W. 5 mylen van u.

C. Blanco. S. Juan d'Acari. C. S. Margriete d'Amene.

C. Blanco O. ten Z. 7 of 8 mylen van u vertoont aldus.

C. S. Margariete d'Amene, anders C. Carmelo genaemt; vertoont aldus Z. O. 8 of 10 mylen van u zynde.

N. O. ten O.

Dit land is in de bogt van S. Juan d'Acari.

Carmelo.

Aldus vertoont C. S. Margrite d'Amene, anders Cabo Carmelo genaemt / en 't land in de bogt van S. Juan d'Acari, als C. Carmelo O. 5 of 6 mylen van u leid.

C. Carmelo Z. O. en Z. O. ten zuiden 7 of 8 mylen van u vertoont aldus.

Aldus vertoont C. Carmelo zuid zuidoost van u / dat gy 't effen zien kent van beneden / gelykende dan een Eiland / om dat gy 't land in de bogt van S. Juan d'Acari niet zien kent.

Alyeben Alem. Dadel boom als een vlag. Jaffa.

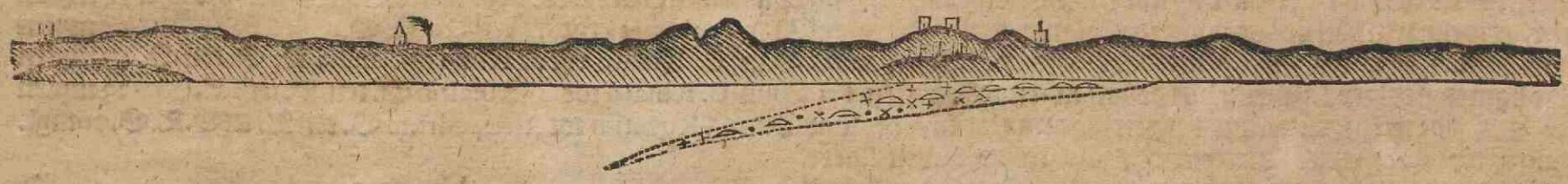

Aldus vertoont Jaffa met 't land benoorden. Na Jaffa is 't land laeg / en bezuiden Jaffa is 't land aen de Zee kant wit duinig land / en benoorden C. Carmelo is 't heel hoog en kenbaer.

Aldus vertoont 't Land van Egypten ontrent ten halven tusschen Damiata en C. Brule, als men 't effen van de Compagnie zien kan / zynde dan op 20 vadem steeligzond ontrent 3 of 4 mylen van de wal. Men ziet dan / om dat het land zo laeg is / de bomen eerder dan 't land.

Aldus vertoont 't zelve bovenstaende land tusschen Damiata en Brule, als men dat wat nader voorby zeilt / dan ziet men de 2 middelste bergen als Hollandsche duine / en de oostelykste aen d'oost kant ruig bewassen. d'Oostelykste zyn twee roode duinen aen te zien als rode steenbergen. Een weinig daer beoosten leid Damiata aen de Zeekant / en is kennelyk aen de hooge toren. De boomen / als men die eerst gewaer word / schynen Eylandekens te zyn door een laegte van 't land / want men ziet de bomen eerder dan 't land.

Aldus vertoont 't land van C. Brule en daer bewesten na Roserto toe / zynde een smalle streek lands / dat zo laeg is / dat men 'er de Barken over heen daer agter ziet leggen. Daer neffens op 10 vadem is men nog wel twee groote mylen van de wal.

Aldus vertoont 't land bewesten of bezuiden Rosetto omtrent 4 mylen van u zynde / en vervolgt aen de bovenstaende opdoening.

Apokera. Alexandrien.

Aldus vertoont 't land tusschen C. Bekur en Alexandrien, als 't Kasteel Apokera Z. O. ten O. / en de Stad Alexandrien Z. W. ten W. van u zyn / zynde op omtrent 50 vadem water / omtrent 3 mylen van de wal.

Alexandrien.

Aldus vertoont Alexandrien met 't duinig land zonder geboomte daer bewesten / als men uit de W. komt. 't Is daer geheel diep tot digt onder de wal.

De Sestiende Vertooninge, van de

Zee-Kusten van Barbaryen, tusschen 't Eyland Zerby en Alexandrien.

Basa mabri.

VAn 't Eyland Zerby en Rasamabri is de hours zuyd oost ten oosten omtrent 20 mylen. Een myl in zee is 't blak water / men kan daer zien eenige huizen / of die met het land verzonken zyn. Daer beoosten is Zout land / daer de Engelsche zout laden voor Venetien.

Van Rasamabri tot Tripoli in Barbaryen is de hours O. ten Z. twaalf mylen. Wilt gy tot Tripoli in de haven zyn / die in de Haven kaert uitgeteekent leid / (na de onderregting van Frans Willemz. Vos) zo loopt digt beoosten 't oostelykste Eylandeken in / houdende daer omtrent twee steen werpen van / en loopt dan regt op 't Kerkskken A een den dadel boom B aen / houdende dezelve over malkanderen / tot dat gy midden in 't baezwater zyt tusschen de klippen en 't vaste land. Loopt dan westwaert over na de Stad toe / en zet'et waer gy wilt. Maer voor een onbedreeven is 't beter buiten een schoot te schieten / dan zal hy om een stuk van agten of twee een Loots binnen krygen. Die uit de oost komt / moet hem niet te digt by de wal langs houden / om een groot rif daer van de wal af strekkende / dat steil en schor is / en nadien dat 's zomers de winden daer meest uit de oost waeyen / zo is 't dan beter wat oostelyk te bervallen / 't land is daer kennelykker. Want die beoosten Tripoli bervalt en dan by 't land langs loopt / die zal een bosch met Dadel bomen gewaer worden / en daer by komende kan hy dan Tripoli zien / 't welk hem dan opdoet als een Eylandeken. Daer zyn geen bomen beoosten Tripoli als daer digt by. Men word deze bomen gewaer / als men vierdehalf myl nog beoosten Tripoli is. Daer leggen eenige bergen landewaert in / die wat hoogagtig zyn / haer bertonende / als in de haven-kaert bertoont word / dewelke u altyd schynen te volgen / om dat zy zo verre landewaert in leggen / dezelven leggen zuid zuid oost van u / als gy voor Tripoli komt. 's winters waeyen de winden hier meest om de west / daerom moet men dan zoeken bewesten Tripoli te bervallen / en daer moet men toe zien niet op 't land te loopen / om dat 't daer geheel laeg en bykans gelyk met het water is / zo dat men ter plaetzen / daer Dadel bomen staen / dezelve van verre eerder dan 't land gewaer word.

Beoosten C. Mezurata voor de Stad Masfer Mahometa, is goede reede voor noord weste / weste / zuid-west en zuide winden op 10 en 12 vadem / gy moet op 't lood daer heen lopen / want van de voorsz. kaep strekken eenige groote blinde klippen oostwaert of 't Zeewaert. Masfar Mahometa.

Verre in de Swavel Golf leid een groote lange Zand-bank omtrent 4 mylen van de kust / daer kan men op 't lood zeer goede reede vinden. In deze Golf leggen eenige havens / als Zovara en Miljer, maer ondiep / daer eenige van Provence komen / om Swavel / Voter en Huiden te laden. De Swavelgolf.

Ptolometa is een goede haven voor scheepen onder de 150 lasten / hebbende in 't gat en binnen 14 en 15 voeten water. Den Goeverneur van Tripoli di Barbaria heeft deze Stad met een sterk kasteel voorzien / en daer is nu groote koophandel. Aen deze kusten hebben wel een menigte treffelyke Steede gelegen / maer zyn nu geheel vernielt.

Onder alle Reeden van Bonandria tot Alexandrien is Porto Salomon de beste haven / maer droog / gelyk ook alle de andere / en niet gebruikelyk voor groote Scheepen.

Strekkingen en Coursen.

Van I. Zerby tot Tripoli di Barbaria is de hours Z. O.	24 mylen
Van Tripoli tot I. Malta N. ten O. iets O.	44 mylen
Van Tripoli tot C. Mezurata O. ten Z.	40 mylen
Van C. Mezurata tot Ptolometa O. wel zo noordelyk	58 mylen
Van Ptolometa tot C. Rusato N. O.	12 mylen
Van C. Rusato tot I. Gozo di Candia N. O. ten O.	49 mylen
Von C. Rusato tot C. Rusatim O. ten Z. iets Z.	23 mylen
Van C. Ruzatim tot Alexandrien O. ten Z. en O. Z. O.	90 myl.

Hoogten.

De noord-west hoek van I. Zerby leid op	34 graden 16 minuten
Tripoli di Barbaria op	33 graden
C. Mezurata op	32 graden 26 minuten
Ptolometa op	32 graden 36 minuten
C. Rusato op	33 graden 8 minuten
C. Rusatim op	32 graden 36 minuten

Hoe haar deze Landen uit der Zee vertoonen.

Aldus vertoont 't land beoosten Tripoli, als men daer ontrent 8 mylen beoosten is / en by de wal uit komt zeilen.

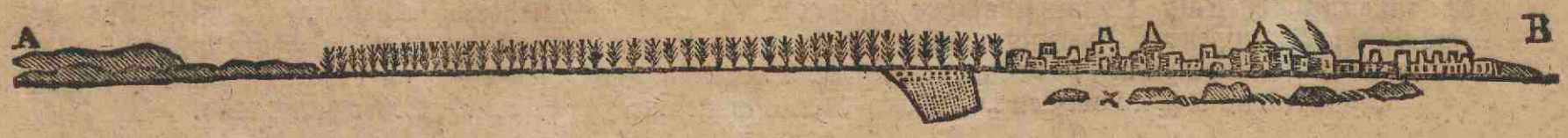

Dadel boomen beoosten Tripoli.

Dit behoort aen 't voorgaende / de AA aen malkanderen.

Dadel boomen bewesten.

Aldus vertoont 't land bewesten Tripoli, en behoort aen 't voorgaende / dr BB aen malkanderen.

Dit behoort aen 't voorgaende bovenste / de CC aen malkanderen.

Maria Boodschap.

Dit behoort aen 't voorgaande / de DD aen malkanderen.

Maria Boodschap. Scala de Lis.

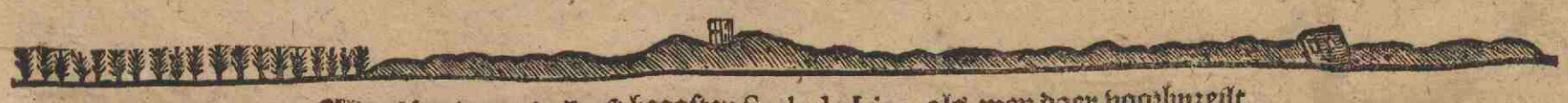

Aldus vertoont de kust beoosten Scala de Lis, als men daer voorbyzeilt.

E Y N D E.

REGIS-

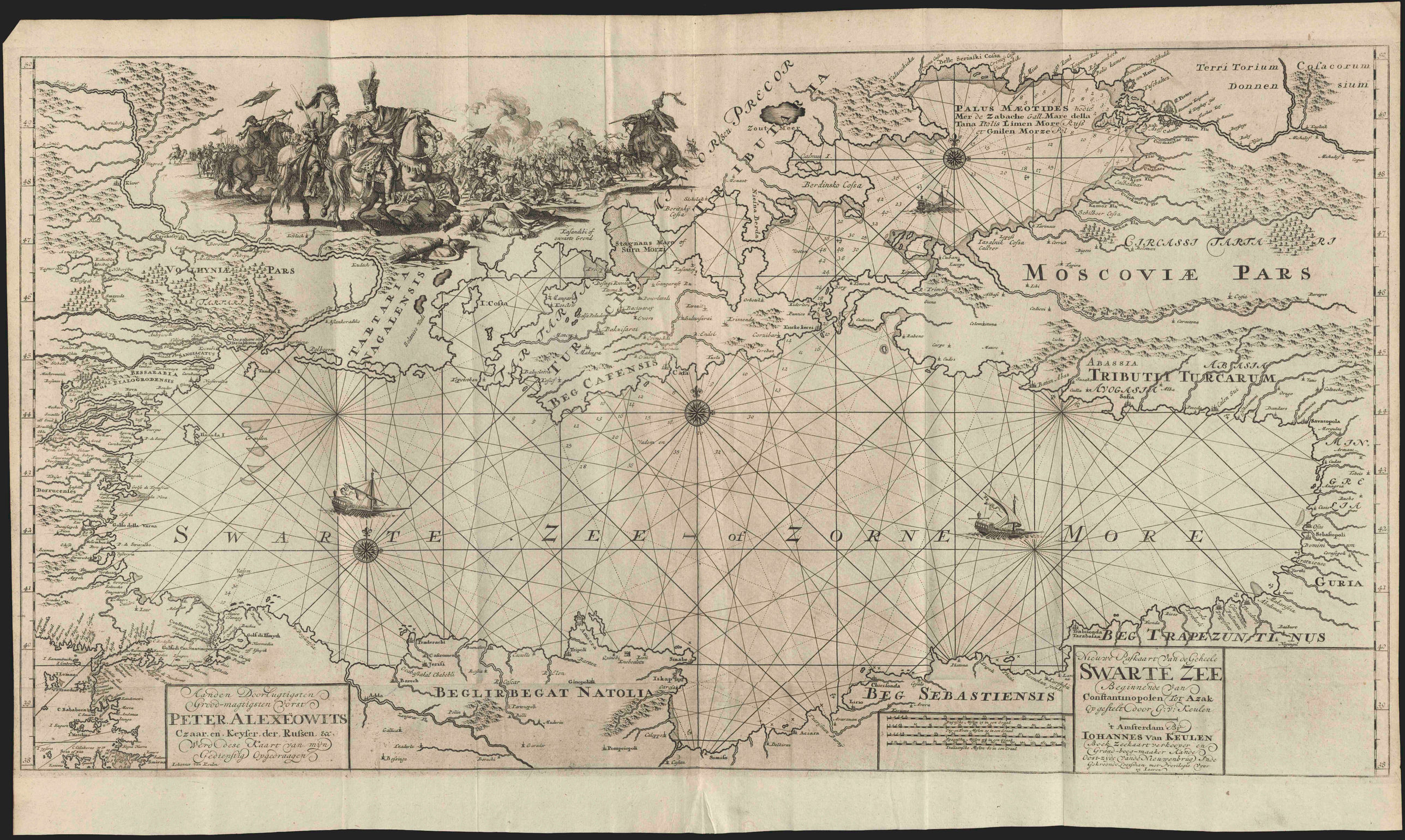
Nieuwe Pascaart van de Geheele
SWARTE ZEE
Beginnende van
Constantinopolen tot Azak
Op gestelt door G. V. Keulen
't Amsterdam By
IOHANNES van KEULEN
Boek Zeekaart verkoper en
Graad-boog-maaker Aande
Oost-zyde Aande Nieuwenbrug Inde
Gekroonde Bijbel, met Privilegie Voor
Laaren
Handen Door Ugtigsten
Grood-magtigsten Vorst
PETER ALEXEOWITS
Czaar en Keyser der Rusen &c.
Word dese Kaart van myn
Gedienstig Opgedragen
Johannes van Keulen
SWARTE ZEE of ZORNE MORE
PALUS MÆOTIDES hodie
Mer de Zabache Gall. Mare della
Tana Italis Limen Mare Russ
et Gnilen Morze Pol
Zout Meer
Stagnans Mare of
Sura Morzi
Berdinsko Cossa
Belle Seriaski Cossa
Terri Torium
Donnen
Cosacorum
sium
CIRCASSI TARTARI
MOSCOVIÆ PARS
VOLHYNIÆ PARS
TARTARIA NAGALENSIS
BESSARABIA
BIALOGRODENSIS
SANGIACATUS
Dorrucenses
Golfo della Varna
Golf di Smyrh
Golf di Constantinopoli
Constantinopolis
BEGLIR BEGAT NATOLIA
BEG CAFENSIS
BEG SEBASTIENSIS
BEG TRAPEZUNTINUS
ABASSIA
TRIBUTUM TURCARUM
MIN.
GRECIA
GURIA
Sebastopoli
Sevatopola
Trabisonda
Tarabolan
Chirisonda
Sinabe
Iskap
Samsio
Pompeiopoli
Tripoli
Tenderachi
Cafromen
Jerisi
Bassch
Adda
Gallipoli
Rodosinge
Borchi
Ginopolis
Pollia
Tarsenopoli
Mudurin
Caradar
Calgyrek
Cassan
Acciara
Dulkiras
Piatena
Trapeza
Kerasunt
Avera
Lazio
Italiansche Mylen 60 in een Graad
Spanjaarsche Mylen 18 in een Graad
Frans en Engelsche Mylen 25 in een Graad
Duytsche Mylen 17 in een Graad

Nieuwe Caart van de CASPISCHE ZEE, met alle desselfs Riviere, Eylanden en Dieptens: na de laaste Observatien gelegt en verbeetert, diergelijke voor deese nooit in't ligt geweest. te Amsterdam by GERARD VAN KEULEN, aan de Nieuwen brug met Previlegie.
DE STADT ASTRAKAN
DE CASPISCHE ZEE
Een Zoute Zee binnen deese omtrek sonder grond te pylen heeft groenagtig water
Groot Nagaium
Bolschiensis Tartarye
Turkmen
Kalmuncken Land
Usbechia en Mawaralnahra
Het Ryck Samarcant
Bochars, of Bocharye Land
t'Land van Guwyn
Kurkensis Tartari
Bugriensis Tartarye
Yembenskoi Gniloi Zalif Golfe Vaseaux d'Yemba
Kosakki Grelensis
Tscherkassi
Tartarye
Dagestanensis Tartaryen
Kamockische Tartaren
de Golf van GILAN, of Kilan Giorgia
Mazanderan, of Mesander
Schirwan, of Servan Ryk
Middel Ryk
PERSIEN
TURCKYEN
GEORGIA
de Bergen Tscherkassi
t Gebergte SAMGAEL
de STADT en BERG DERBENT
Duytsche Mylen 15 in een Graad.
Persiaansche Mylen 60 in een Graad.
Wersten of Rusische Mylen 80 in een Graad.